

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ
قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا. [الأحزاب : ٢٣]

د کتاب مشخصات

نوم:	د سپين کاروان سرلاري
ليکنه:	د اسلامي امارت بيلابيل ليکوالان
راټولونه:	قاري سعيد زرمټی
خپړندوی:	د ا، ا، ا دفرهنگي چارو کميسيون دتاليف او ترجمې خانگه
چاپ کال:	۱۴۳۸ هـ ق
چاپ شمير:	۱۰۰۰
چاپ وار:	لومړی

چاپ او کمپیوټر چارې

د فرهنگي چارو د کميسيون تخنيکي خانگه
ويب: [www. Shahamat. info](http://www.Shahamat.info)

د سپين کاروان سرلاري

(د اسلامي امارت د پنځوس تنو مخکښو خبرو ژوندليکونه)

مرتب

قاري سعيد

لړلیک

- د کتاب په اړه د فرهنګي چارو دکمیسیون یادښت ٤
- د مرتب خبري ٦
- د مرحوم امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد V ژوند لیک ٩
- د عالیقدر امیر المؤمنین ملامحمد عمر مجاهد V د وفات د اعلان په اړه د اسلامي امارت د رهبري شوری او دمرحوم د کورنۍ اعلامیه ٢٨
- د شهید امیر المؤمنین ملا اخترمحمد (منصور) V ژوندلیک ٣٢
- د رئیس الوزراء مرحوم ملامحمد رباني ژوند ته کتنه ٥٥
- د اسلامي امارت د پخواني دفاع وزیر اومرستیال شهید ملا عبیدالله آخندژوند ته کتنه ٦٨
- د شهید مولوي عبدالسلام ژوند ته لنډه کتنه ٨١
- د شهید مولوي عزت الله عارف ژوند او کارنامو ته کتنه ٨٧
- د شهید ملامحمد آخند جهادي ژوند ته کتنه ٩٤
- د شهید ملا مشر آخند ژوند ته کتنه ١٠٤
- د شهید ملا بورجان آخند ژوند ته کتنه ١١١
- د شهید مولوي محمد خوشحال ملنگ ژوند ته کتنه ١٢١
- د شهید مولوي احسان الله احسان صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه ١٣٠
- د شهید مولوي نسیم الله صدیقي ژوند ته کتنه ١٤٠
- د شهید ملا یارمحمد آخند ژوند او کارنامو ته کتنه ١٤٧
- د شهید ملامحمدنعیم نافذ ژوند ته کتنه ١٥٨

- د شهید مولوي محمد سرور حق پرست ژوند او کارنامو ته کتنه ١٦٧
- د شهید قاري احمد الله ژوند ته لنډه کتنه ١٧٢
- د شهید ملاسیف الرحمن منصور ژوند او کارنامو ته کتنه ١٨٧
- د شهید حافظ عبدالرحیم صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه ٢٠٣
- د شهید سید عبدالملک آغا ژوند ته کتنه ٢١٤
- د شهید ملا روزي خان عاکف ژوند او کارنامو ته کتنه ٢٢٢
- د شهید مولوي نور محمد حقپال ژوند او کارنامو ته کتنه ٢٣٦
- د شهید ملا راز محمد خنجري ژوند ته کتنه ٢٤٤
- د شهید مولوي محمد ولي صاحب ژوند ته کتنه ٢٥٢
- د شهید مولوي اخترمحمدعثماني صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه ٢٦١
- د شهید مولوي عبدالحنان جهادوال ژوند او کارنامو ته کتنه ٢٧٠
- د شهید ملا داد الله آخند ژوند او کارنامو ته کتنه ٢٨٣
- د شهید مولوي محمود سیف الله ژوند او کارنامو ته کتنه ٢٩١
- د شهید ملا محمد حسین مستسعد ژوند او کارنامو ته کتنه ٣٠٢
- د شهید قاري فیض محمد سجاد ژوند ته کتنه ٣١٠
- د شهید ملا عبدالمنان احمد ژوند او کارنامو ته کتنه ٣٢٢
- د شهید مولوي دستگیر صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه ٣٢٩
- د شهید ملا عبدالسلام مجروح ژوند او کارنامو ته کتنه ٣٣٩
- د شیخ الحدیث مولوي عبد العلي دیوبندي ژوند او کارنامو ته کتنه ٣٤٨
- د شهید قاري ضیاء الدین فاروق ژوند او کارنامو ته کتنه ٣٥٤
- د مرحوم مولوي محمدرستم حنفي صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه ٣٦٠
- د مرحوم شیخ الحدیث مولوي غلام حیدر صاحب ژوند ته لنډه کتنه ٣٦٧
- د شهید حافظ بدرالدین حقاني ژوند او کارنامو ته لنډه کتنه ٣٧٤

د شهيد شيخ دوست محمد صاحب ژوند او کارنامو ته لنډه کتنه	۳۸۲
د شهيد مولوي سنگين فاتح ژوندليک	۳۹۳
د شهيد ډاکټر نصيرالدين حقاني ژوند ته کتنه	۴۰۰
د شهيد مولوي محمد جان صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه	۴۱۰
د شهيد شيخ الحديث مولوي عبدالسلام صاحب ژوند ته کتنه	۴۲۱
د شهيد مولوي نورقاسم حيدري ژوند او کارنامو ته کتنه	۴۳۲
د شهيد ډاکټر عبدالواسع عزام جهادي ژوند ته لنډه کتنه	۴۴۶
د شهيد ملا عبدالرحمن اخند ژوند ته کتنه	۴۶۰
د مرحوم مولوي عبد الهادي اخندزاده ژوند او خدمتونو ته کتنه	۴۶۷
د شهيد مولوي مير احمد گل صاحب ژوند ته کتنه	۴۸۰
د مرحوم مولوي سيد محمد حقاني ژوند ته کتنه	۴۹۲
د شهيد مولوي محمد عالم کليم ژوند او کارنامو ته کتنه	۵۰۱
د شهيد ملا عبدالسلام بريالي ژوند او کارنامو ته کتنه	۵۰۹

د کتاب په اړه د فرهنگي چارو د کميسيون يادښت

حامدا و مصليا و بعد:

درنو لوستونکو!

ستاسو په لاس کې کتاب د افغانستان د اسلامي امارت د مخکښو او مشهورو شخصيتونو د هغو ژوندليکونو ټولگه ده چې له دې وړاندې د اسلامي امارت په بيلابيلو چاپي او آنلاين نشريو کې خپاره شوي دي.

په دې مجموعه کې د پنځوس تنو امارتي مشرانو سوانح راټول شوي دي چې د ژوند له ابتدائي حالاتو، تعليم، جهاد او په اسلامي امارت کې له خدمتونو بيا د شهادت يا وفات تر وخته د هغوی د ژوند په مهمو پيښو رڼا اچوي. په دې مجموعه کې ځکه د ټولو مخکښو او مطرحو شخصيتونو سوانح ځای نه شول چې زموږ په لاس کې في الحال همدا سوانح بشپړ او د نشر لپاره آماده و، که د نورو نامرتبو سوانحو تر ترتيب پورې مو انتظار کولای شاید د کتاب چاپ ډير تأخير شوی وای او ضخامت به يې هم له معمول حد څخه زيات وای.

د فرهنگي کميسيون د تاريخ څانگه هڅه کوي چې له دې ټولگې څخه د پاته شويو نظامي، علمي او سياسي څيرو ژوندليکونه هم په همدې شکل مرتب او په راتلونکې ټولگه کې يې د نشر لپاره آماده کړي تر څو د اسلامي امارت د فداکارو او مخلصو شخصيتونو کارنامې، چې د تاريخ په يوه سخت پړاو کې يې د اسلامي نظام او مؤمن اولس د خدمت په لاره کې سترې قربانۍ ورکړې د تاريخ حافظې ته وسپارل شي او راتلونکې نسلونو يې له خدمتونو او قربانيو څخه زده کړه وکړي.

د افغانستان د اسلامي امارت د فرهنگي چارو کميسيون تل هڅه کوي چې د مجاهدينو وروڼو او عامو لوستونکو لپاره گټور آثار خپاره کړي. له لوستونکو مو هيله

دا ده چې کتاب د ژوند ملگری وگرځوي او هميشه د گټورو کتابونو او مجلو په مطالعه سره خپله علمي ذخيره غني او ادبي تنده خړوبه کړي.

په پای کې د اسلامي امارت له قلمي مجاهدينو (ليکوالانو) څخه مننه کوو چې د دې کتاب د محتواو په لیکلو سره یې ستر جهادي خدمت ترسره کړ، دغه راز د کتاب له مرتب او د سوانحو له راټولونکي څخه هم مننه کوو چې دغه په بېلابېلو نشريو کې خواره واره ژوندلیکونه یې راټول او په کتابي شکل د نشر-لپاره یې آماده کړل.

الله تعالی دې د دوی ټولو سعی قبوله او دغه کتاب دې د دوی لپاره جاري صدقه وگرځوي.

آمین یا رب العلمین

د فرهنگي چارو کمیسیون

د مرتب خبري

اوسنۍ متعارفه تاريخ نگاري له هغو علومو شميرل کيږي چې مبارک دين اسلام په بشریت پيرزو کړي دي. په اسلام کې د حوادثو ثبتول او د کارنامه سازو علمي، جهادي او سياسي شخصيتونو سوانح ترتيبول او د تاريخ حافظې ته سپارل اوږده سابقه او ځانگړی اهميت لري.

که موږ د اسلامي مبارزو تېر څوارلس سوه کلن بهير وڅارو نو وينو چې د هر دور مسلمانانو دخپل مهال مهم تاريخي وقائع ثبت کړي. د خپل وخت د علماوو، فقهپوهو، حفاظو، محدثينو، خلفاوو، فاتحينو او نورو تاثير گذاره اشخاصو تذکرې يې ليکلي او حتی د هغوی د ژوند ډير جزئي خو مفيد اړخونه يې په پوره امانتدارۍ ثبت کړي چې اوس نه يوازې د اسلامي فرهنگي ذخيرې مهمه پانگه بلل کيږي بلکې د لوستونکو لپاره د عبرت او استفادې منابع هم دي.

د افغانستان اسلامي امارت نه يوازې د افغانستان او سيمې په تاريخ کې بلکې د اسلامي نړۍ په سطحه يوه مهمه پيښه او تاريخي سرآغاز و چې د پيل او څرنگوالي داستان به يې راتلونکو نسلونو ته ډير جالبيت ولري. د اسلامي خلافت له سقوط کلونه وروسته په داسې چاپيريال کې چې (داسلامي نظام قيام) د ځينو علماوو په تعبير د (الفريضة المنسية) لقب خپل کړی و، په افغانستان کې يو شمير د مدرسو طالبان، علماء، مجاهدين او مبارزين راپورته شول او پرته له شعارونو او اوږدو مقدماتو يوازې د الله تعالی په مرسته او تکيه يې د اسلامي امارت عملي بيلگه يو ځل بيا نړۍ ته وښودله.

دا خلک چې د اسلامي حاکمیت لويديلی بيرغ يې يو ځل بيا راپورته کړ، له خاورو او غباره يې وځنډه او د آسيا په زړه کې يې ښخ او رپاند کړ، څوک وو؟ څه صفات يې درلودل؟ څنگه مبارزه يې وکړه او څرنگه يې دغه زرينه کارنامه د اسلامي تاريخ سرمشق کړه؟؟ هغه پوښتنې دي چې ځواب ته به يې د را روان نسل تاريخ لوستونکي ډيره تلوسه ولري.

په دې کتاب کې حتی الوسع کوشښ شوی چې د اسلامي امارت د مؤسس اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد **V** په ژوندليک سربيره د امارت د يو شمير هغو مشرانو سوانح راټول شي چې تراوسه وفات شوي او له دنيا يې رخصت اخيستی. په ټولگه کې د امارت له تأسيسي شخصيتونو، وزيرانو، نظامي مشرانو او علماء کرامو نيولې بيا تر هغو يو شمير کارنامه سازو مجاهدينو پورې چې په يوه مرحله کې يې مهم کردار اداء کړی وي د پنځوس تنه پيژندل شويو څيرو د ژوند حالات را يوځای شوي دي. دا اشخاص چې له تخار نيولې تر فراه او له بادغيس نيولې تر خوسته له بيلابيلو سيمو او اقوامو سره تړاو لري. خو د ديني اخوت او جهادي سنگر په اعتبار ټول د يوه کاروان ملگري او د اسلامي امارت د يوې کورنۍ غړي دي چې تر يوه بيرغ لاندې يې د مشترک هدف او آرمان په لاره کې له ژوند سره مخه ښه کړې ده.

په کتاب کې د راغليو سوانحو ترتيب (تقديم او تاخير) د هغوی د شهادت يا وفات د نيتو په اعتبار شوی دی. يعنی کوم شخص چې مخکې وفات شوی سوانح يې هم مخکې راغلي او ورپسې د هغه تن سوانح راغلي چې ورپسې وفات شوی دی همداسې تر پايه. يوازې د اسلامي امارت د څلورو تنو هغو مشرانو چې يا خو بالفعله زعماء وو او يا په يوه وجه د زعامت نسبت ورته کيده سوانح يې له نورو مخکې راغلي. چې په دې ډول د مرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد، شهيد اميرالمؤمنين ملا اختر محمد منصور، مرحوم رئيس الوزراء ملا محمد رباني او د اسلامي امارت د مرستيال شهيد ملا عبیدالله اخند (رحمهم الله) سوانح د کتاب په سر کې راغلي دي.

په کتاب کې به ضرور کمۍ او نیمگړتياوې موجودې وي. د نیمگړتيا يو عامل يې شايد دا هم وي چې دغه کتاب له پيله اصلا د کتاب په شکل نه دی ليکل شوی، بلکې دغه سوانح په تيرو څو کلونو کې د مياشتنيو ليکنو په حيث ترتيبدل او د يوې لړۍ په ډول د اسلامي امارت په مياشتنيو مجلو کې نشریدل. د مجلو لپاره مياشت په مياشت د سوانحو د ترتيب دنده زما په غاړه اچول شوې وه خو د غيرحاضری يا عدم رسيدگۍ له امله نورو ليکوالو ملگرو هم راسره هميشه مرسته کوله چې په دې لړ کې يوه برخه سوانح د نورو قدرمنو ليکوالانو لکه ښاغليو شاهد غزنيوال، ملا خبير احمد مجاهد، ملا احمد الله وثيق، بشير همدرد، حافظ نور احمد سعيد، قاري محمد يونس، نصيب خدران او مفتي ابومحمد حقاني صاحب لخوا ترتيب شوي دي چې له الله تعالی څخه ورته اجر و نه غواړم.

څرنگه چې دا لړۍ لا هم روانه ده له الله تعالی څخه توفيق غواړو چې د اسلامي امارت د هغو نورو علمي، جهادي او سياسي څيرو د ژوند حالات هم را يوځای او مرتب کړو چې تر اوسه نه دي ليکل شوي او له دې ټولگې پاته شوي دي.

په پای کې بايد يادونه وکړم چې د کتاب محتويات او معلومات موږ د اړوندو اشخاصو له نږدې ملگرو او د کورنۍ له غړو څخه په مستند شکل تر لاسه کړي او له تدقيق وروسته مو په کتاب کې ځای کړي دي چې په اکثرو ځايونو کې د پيښو د روايت کوونکو نومونه ياد شوي دي.

الله تعالی ته سوال کوو چې دا کتاب په خپل در مقبول او د لوستونکو لپاره محبوب وگرځوي ترڅو د اسلام او جهاد په گټه ښه اثر ورباندې مرتب شي.

و ما ذالک علی الله بعزیز

قاري سعيد

۱۴۳۸ هـ ق د رمضان المبارک يوولسمه

د مرحوم امير المؤمنين

ملا محمد عمر مجاهد V ژوند ليک

ترتيب: د فرهنگي کميسيون د تاريخ څانگه

زوکړه او نشأت:

مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) د مولوي غلام نبي زوي، د مولوي محمد رسول لمسی او د مولوي باز محمد کړوسی، په کال ۱۳۳۹ هجري لمريز کې چې له ۱۹۶۰ ميلادي سره سمون خوري د افغانستان د کندهار ولايت د خاکريز ولسوالۍ د چاه همت کلي په يوه متدينه او علمي کورنۍ کې وزیږېد. د ملا محمد عمر (مجاهد) والد مرحوم مولوي غلام نبي صاحب هم په همدې خاکريز ولسوالۍ کې دنياته راغلی او د همدې سيمې په مختلفو ديني درسونو او دائرو کې خپلې ديني زدکړې ترلاسه کړې، چې بيا په ياده سيمه کې د تدريس او اسلامي دعوت په چارو کې د زيار او مصروفيت له امله د خلکو په منځ کې د يو ښه علمي او ټولنيز شخصيت په توگه وځلید.

د ملا محمد عمر (مجاهد) له زوکړې دوه کاله وروسته د هغه والد صاحب د کندهار له خاکريز ولسوالۍ څخه د دې ولايت د ډنډ ولسوالۍ د نوډې کلي ته ولاړ او هلته د خپل ژوند ترپايه د سيمې د خلکو د ديني ښونې او روزنې په چارو بوخت ؤ، نوموړی په ۱۳۴۴ هجري لمريز کال کې چې له ۱۹۶۵ ميلادي کال سره سمون خوري په همدې سيمې کې وفات او د کندهار ښار د طالبانو په پخوانۍ مشهوره هديره کې خاورو ته وسپارل شو.

ملا محمد عمر (مجاهد) د خپل پلار له وفات وروسته د پنځه کلنۍ په عمر له خپلې کورنۍ سره د کندهار له ډنډ ولسوالۍ څخه د اروښان ولايت د هراو د

ولسوالۍ ته وليږدیده او هلته يې د خپلو ترونو هر يو مولوي محمد انور او مولوي محمد جمعه تر سرپرستي لاندې د ژوند لومړنۍ مرحله پيل شوه.

زدکړه او تعليم:

مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) په اته کلنۍ کې د ديني علومو د ترلاسه کولو لپاره د روزگان ولايت د د هراو د ولسوالۍ د شهرکهنه سيمې ابتدايي ديني مدرسې ته شامل شو. د دغې مدرسې سرپرستي هم د ملا محمد عمر (مجاهد) د تره مولوي محمد جمعه لخوا ترسره کيده او ملا محمد عمر (مجاهد) هم لومړنۍ ديني زدکړې له نوموړې څخه پيل کړې.

د ملا محمد عمر (مجاهد) دواړو ترونو په تيره مولوي محمد انور د نوموړي په ديني روزنې او پالنې کې خاص رول ترسره کړ.

مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) د خپل شرعي تعليم لومړنۍ او متوسطه دوره په همدغه مدرسه کې په بريالۍ توگه پای ته ورسوله او اتلس ۱۸ کلنۍ ته له رسيدو سره يې په افغانستان کې د مروجو لوړو شرعي زدکړو په تحصيل پيل وکړ، خو د شرعي لوړو زدکړو د تحصيل مرحله يې په کال ۱۳۵۷ هـ ش ۱۹۷۸ م په افغانستان کې د کمونستانو د واک ته رسيدلو له امله نيمگړې پاته شوه.

کورنۍ:

له قبيلوي اړخه د ملا محمد عمر (مجاهد) تعلق د پښتنې قبيلې هوتکو په تومزي قوم پوری دی.

هوتک د پښتنې قبيلې يو لوی شاخ، او هوتکيان د معاصر افغانستان په تاريخ کې د نوميالي اسلامي شخصيت حاجي ميرويس خان هوتک په څير اسلامپال، مدبر، ملي او جهادي اتلان لري

سترغازي حاجي ميرويس خان هوتک V چې افغانان يې احتراماً د ميرويس نيکه په وياړلي لقب يادوي په کال ۱۰۸۸ هـ ۱۷۱۲ م افغانستان له صفوي ظالمانه

واکمني، ازاد، او د افغانانو لپاره يې په کې د يوه خپلواک مقتدر اسلامي حکومت بنسټ کېښود.

د ملا محمد عمر (مجاهد) کورنۍ له مسلکي اړخه ټول علماء او د ديني علومو مدرسین دي. هغوی خپل ټول ژوند د الله تعالی د دين خدمت، د شرعي علومو تدريس او د مسلمانانو ديني افکري روزنې ته وقف کړی، له همدې امله يې په خپله سيمه کې خورا زيات مقبوليت درلود او په معنوي لحاظ د ټولنې تر ټولو باوقاره او اجتماعي حيثيت لرونکي اشخاص پېژندل شوي دي.

د يوې داسې علمي او روحاني کورنۍ په ماحول کې د ملامحمد عمر (مجاهد) پيدايښت او بيا د خپلو علمي او فکري مربيڼو (پالونکو) تر مستقيمې پالنې لاندې د هغه نشأت په جهادي او فکري لحاظ نوموړي ته د دې صلاحيت ور وباښه چې د افغاني ټولنې د نورو افرادو په منځ کې د يو مخلص، مجاهد، زړه سواند، با احساسه، اسلامي او ملي شخصيت په توگه راڅرگند او په خپلو جهادي او اصلاحي هڅو سره خپله ټولنه د فساد، ظلم او بې عدالتۍ او گران هيواد افغانستان د حتمي تجزيې له شره وژغوري.

د مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) جهادي کورنۍ، وروڼه او تر و نه ټول مجاهدين او له ۱۳۵۷ لمريز کال راهيسې تر اوسه پورې يې په تيرو جهادي جرياناتو کې د خپلې کورنۍ څلور تنه شهيدان شوي دي.

په افغانستان باندې د امريکايي يرغل په لومړۍ ورځ ۱۳۷۹/۶/۱۵ - ۲۰۰۱/۱۰/۷ د ملا محمد عمر (مجاهد) تره ملا محمد حنيفا لومړنی شخص و چې د امريکايي يرغلگرو په بيرحمانه هوايي بريد کې په شهادت ورسيد.

جهاد او مبارزه:

مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر (مجاهد) د خپل ژوند دريمې لسيزې ته لا نه و ور داخل شوی چې په افغانستان کې کمونستانو د پوځي کودتا له لارې واک

تر لاسه کړ. دا هغه وخت و چې نور نو د ملا محمد عمر (مجاهد) په خير د هيواد ټولو زده کوونکو ته د خپلو ديني زده کړو استمرار ناشونی ښکاریده؛ ځکه د ملحدو کمونستانو لومړنۍ مقابله د ټول هيواد په کچه له علماوو، طالبانو، محصلينو او مسلمانو منورينوسره وه، هماغه و چې ملا محمد عمر (مجاهد) هم اړينه وبلله چې خپلې لوړې ديني زدکړې نيمگړې پرېږدي او د خپل شرعي مسؤوليت د ترسره کولو لپاره له مدرسې څخه د جهادي جبهې په لوري مخه کړي.

نوموړي خپل جهادي بهير د روزگان ولايت د د هراو د په ولسوالۍ کې د حرکت انقلاب اسلامي په تنظيم کې پيل کړ. په دغې ولسوالۍ کې له څه وخت تيرولو وروسته نوموړی د روزگان ولايت په کچه د يوه پېژندل شوي زړور جهادي شخصيت په توگه مطرح او د دغه ولايت په بيلا بيلو برخو کې يې د کمونيستانو په وړاندې په متعدد دو پوځي عملياتو کې فعال رول ترسره کړ چې نوموړي د دغه جهادي شهرت او په جهادي عملياتو کې د موفقانه رول له امله په مجاهدينو کې دومره مقبول او ومنل شو چې کله په هغه وخت کې د د هراو د په ولسوالۍ د مختلفو سيمو د مجاهدينو له لوري پراخ تعرضي عمليات ترسره کيدل نو ملامحمد عمر مجاهد په همدې عملياتو کې د ټولو مجاهدينو په خوښه د مختلفو جبهاتو د مجاهدينو مشر- او تعرضي قومندان وټاکل شو او ښه موفق عمليات يې ترسره کړل چې په همدې عملياتو کې نوموړی په لومړي ځل زخمي هم شو، نوموړي تر دريو کلونو زيات وخت د خپلې سيمې د مجاهدينو سره د يرغلگرو روسانو او کمونستانو خلاف په ډيرو مخامخ جگړو کې گډون درلود.

د مرحوم ملا محمد عمر مجاهد د جبهې ملگري او مشران وايي چې ملامحمد عمر اخوند په هغه وخت يعنې د جهاد په پيل کې سره له دې چې عمر يې کم و خو د هر ډول مسئوليت او کار د ترسره کولو استعداد او صلاحيت درلود او د ډير ښه صحت او قوت خاوند و.

وروسته په کال ۱۳۶۲ هـ ش ۱۹۸۳ ميلادي کې له خپلو جهادي ملگرو سره د جهادي فعاليتونو د انسجام په غرض د کندهار ولايت ميوندولسوالۍ ته ولاړ او هلته يې د حرکت انقلاب اسلامي د تنظيم د مشهور جهادي قومندان فيض الله اخوند زاده په جبهه کې د روسي يرغلگرو او د هغوی د کمونستي تالي څپو په خلاف وسله وال جهاد ته دوام ورکړ. په کندهار ولايت کې هم په بي شميره جهادي عملياتو کې د نوموړي د موفقانه رول او په پوځي تکتیکونو کې د ښې وړتيا او شهرت له کبله د سيمه ييزو جهادي قومندانانو په کچه د وخت د جهادي تنظيمونو د پاموړ شخص وگرځيد او د مرحوم مولوي محمد نبي محمدي په مشرۍ د حرکت انقلاب اسلامي د تنظيم لخوا د مستقلې جهادي جبهې مسؤليت ورته وسپارل شو.

له کال ۱۳۶۲ هـ ش - ۱۹۸۳ م تر ۱۳۷۰ - ۱۹۹۱ پورې ملا محمد عمر (مجاهد) د کندهار ولايت د ميوند، ژړی، پنجوايي او ډنډ ولسواليو په مربوطاتو کې چې د شوروي قواوو په ضد د جهاد مهم مرکزونه ول او نيردې هره ورځ به يې مجاهدين له دښمن سره په جگړه بوخت ول همدارنگه د زابل په ولايت کې د شهرصفا او مرکز قلات مربوطو سيمو کې د کابل - کندهار په لويه لاره د روسي يرغلگرو په خلاف ډير موفقانه عمليات ترسره کړل چې ډيرو هغو کې نوموړی شخص په مستيقمه توگه سهيم و. د ملا محمد عمر (مجاهد) تر ټولو خوښه کړای شوې وسله د روسي جنگي شوبلو (ټانگونو) په ضد استعماليدونکې مؤثره وسله «R.P.G.۷» توغندی و چې د مجاهدينو په مينځ کې به راکټ بلل کيده او ده يې په ویشتلو کې ځانگړی مهارت درلود، د يادوني وړ ده چې کندهار په ځانگړي ډول د ميوند، ژړی او پنجوايي سيمي د کمونيزم خلاف جهاد کې هغه سيمي وې چې د روسانو د ماتې او شکست محوري نقطي بلل کېدې په دې سيمه کې د کندهار هرات په لويه لاره د کمونستانو دومره زيات ټانگونه او نوروسايط تخريب شوي و چې د سرک پر يوه او بله غاړه دښمن د هغو سوځول شويو ټانگونو او پوځي وسايطو ديوالو نه وهلي و څو د مجاهدينو له بريدونو څخه ځانونه پرې وساتي .

مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) له روسانو سره د جهادي عملياتو په مخامخ نښتو کې څلور ځله ټپي شوی او په وروستي ځل ټپي کيدو کې يې خپله ښۍ سترگه هم له لاسه ورکړې وه .

ملا محمد عمر مجاهد د کندهار او همجوارو ولاياتو په سطحه د شوروي يرغلگرو او داخلي کمونيستانو په ضد د جهاد يو وتلی او مخکښ قومندان پيژندل کيده، چې په خورا ډيرو جهادي عملياتو کې يې ټاکنوکې ونډه او رول درلود، دلته به د نوموړي د روس ضد جهاد مهال د ملگرو له قوله يو څو خاطرې او يادوني د بيلگې په توگه رانقل کړو:

۱ - د کندهار په ولايت کې د دښمن يوه خورا محکمه پوسته وه چې د بدوانو پوسته يې ورته ويله د دې پوستې سره دښمن په خورا حساس او حاکم ځای کې ټانگ درولی و چې له انداخت کولو يې مجاهدين ډير په تکليف و ډيرو مجاهدينو څو ځله کوبښ ورياندې وکړ چې دا ټانگ وولي او مجاهدين يې له شره خلاص کړي خو له بيا بيا هڅو سره سره يې کوم مجاهد په ویشتلو بر يالي نشو بالاخره د سيمې مجاهدينو له سنگ حصار نه د مرستې لپاره ملا محمد عمر مجاهد راوغوښت او همدا ټانگ چې د بدوانو د پوستې په ټانگ يې شهرت موندلی و ملا محمد عمر مجاهد د خپل آر پي جي راکټ په توسط په نښه او له منځه يووړ چې دا په هغه وخت کې مجاهدينو ته خورا ستره لاسته راوړنه وه .

۲ - له روسانو سره د جهاد په دوران کې د کندهار د محله جات په سيمه کې په يوه مخامخ جگړه کې چې د کندهار يو تن بل وتلی او غښتلی مجاهد شهيد ملا عبید الله اخوند چې وروسته يې د اسلامي امارت د دفاع وزير او د امريکا تر يرغل وروسته د مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد د نائب په توگه دنده ترسره کوله هم ورسره ملگری و، د دښمن دومره ټانگونه او موټر وسوځول چې په سبا ورځ له ليري نه کتونکو خلکو چې دا سوزول شوی کتار ليد نو گمان يې کاوه چې قوه اوس هم ولاړه ده،

حال دا چې د قوې زيات موثر سوزول شوي او نور يې بېرته خپلو مرکزو ته په شا شوي ۹.

۳ - د روس ضد جهاد په مهال د کندهار- هرات په لويه لاره د ژړۍ ولسوالۍ د سنگ حصار په سيمه کې د روسانو ټانگونه تيريدل ملا محمد عمر مجاهد چې ملا برادر اخوند (چې بيا د اسلامي امارت نا ټب شو) هم ورسره و، د روسانو په قوه د بريد لپاره يواځې د راکټ څلور گولۍ (مرمۍ) ورسره وي دوی له همغو څلورو گوليو سره د دښمن په کتار جنگ شروع کړ چې په ترڅ کې يې په همدې څلورو مرميو د دښمن څلور ټانگونه وويشتل.

۴ - ملا برادر اخوند چې له مرحوم ملا محمد عمر مجاهد سره په جهادي دوره کې نږدې پاتې شوی وايي چې ملا صاحب دومره زيات روسي ټانگونه ويشتلي چې د ډير والي له وجې يې شمير ناشونی و.

په کال ۱۳۷۱هـ ش، ۱۹۹۲ز کې د نجيب د کمونستي واکمنۍ له سقوط او په هيواد کې د تنظيمي جگړو له پيليدو سره سم ملا محمد عمر (مجاهد) هم د نورو رښتينو مجاهدينو په څير وسله له اوږدې کوزه او په خپله جهادي سيمه کندهار ولايت، د ميوند ولسوالۍ د سنگ حصار د کيشانو کلي د حاجي ابراهيم د مسجد ترڅنگ يې يوه ديني مدرسه جوړه او په همدې مدرسه کې مېشت شو او له ۱۴ ستونزمنو جهادي کلونو وروسته يې د خپلو څو تنو جهادي ملگرو په ملتيا د خپلو نيمگړيو شرعي زدکړو په پوره کولو بيا پيل وکړ.

دا هغه مهال و چې د پلازمېني کابل په شمول ټول هيواد تنظيمي بې هدفه جگړو په سراخيستۍ و، د ځينو تنظيمي جگړه مارانو د شخصي غرضونو او هوسونو د ترلاسه کولو له امله د مقدس جهاد سپېڅلي آرمانونه نيمگړي او د افغان مسلمان ولس د يو نيم ميليون شهيدانو پاکې هيلې همداسې تر پښو لاندې وې.

د فساد په وړاندې پاڅون او د اسلامي امارت تاسيس:

د کمونيستي رژيم له سقوط وروسته د دې په ځای چې اسلامي نظام تاسيس شي او په دې توگه د مجاهد ملت د کلونو کلونو ارمان پوره شي، خپل منځي جگړي پيل شوې، واقعي مجاهدين د يوې منظمې دسيسې له مخې ضعيغه او يا هم بيخي له صحنې وايستل شول، ځينو پخوانيو مجاهدينو هغه کمونيستان چې بايد محاکمه شوي وای په څنگ کې ورسره ونيول او ځينو نورو په منظمه توگه د ولس په لوتلو، ځورولو او د وطن په چور تالان پيل وکړ.

په دې توگه په درست هيواد کې د هرج و مرج يو داسې تور دوران راغی، چې شايد پخوايې افغانانو نمونه او بيلگه نه وي ليدلې، د افغانانو سر، مال او ناموس هره شيبه له گواښ سره مخامخ و، د هيواد په لارو او سرکونو د خودسره، جاهلو او پست صفته ټوپکيانو ځنځيرونه او پاټکونه خپاره شول، چې هر يوه د خپل مزاج موافق له بې وسه خلکو نه يواځې پيسې اخيستي، بلکې د هيوادوالو په عزت او ناموس يې هم صرفه نه کوله، د هيواد د ملي شتمنيو، مادي او معنوي پانگو، د جهاد د غنائمو او حتی د هيواد د ځنگلونو او کانونو داسې بې رحمانه چور تالان پيل شو، چې پخوا يې کله هم بيلگه نه وه ليدل شوې، مؤمن اولس چې څوارلس کاله يې جهاد کړی و نه تنها دا چې د جهاد ثمره يې د ضياع له خطر سره مواجه وه، بلکې ورځنی ژوند يې هم له خطر سره مخامخ و.

د هرج و مرج د فتنې له امله ټولنيز فساد، قتل و قتال، چورتالان، ظلمونه، وحشتونه او د مسلمانانو رنځونه هره شيبه په ډيريدو و، چې دې حالت رښتيني مجاهدين کوم چې د افغان مؤمن اولس د سوکالۍ، ازادۍ او سرلوړۍ لپاره يې مبارزه کړې وه سخت ځورول.

ارواښاد ملا محمد عمر مجاهد چې دغه مهال له خپلو مجاهدو ملگرو سره د کندهار په ميوند ولسوالۍ کې اوسيده، د نورو واقعي مجاهدينو غوندې د دې حالاتو ليدلو ډير زيات انديښمن کړی و، نوموړي ليدل چې د کندهار - هرات پر لويه لاره

ګام په ګام پاتکونه جوړ شوي او ټوله ورځ د هیواد مظلوم مسافر، ښځې او سپین ږيري د بد اخلاقه ټوپکيانو په لاس لوټل کېږي، ځورول کېږي او وژل کېږي، باید ووايو چې دغه مهال په کندهار کې پاتکونه دومره زیات شوي و، چې د هیواد تجارانو چې له هرات څخه به یې د کندهار د سپین بولدک ولسوالۍ د ویش باډر ته مالونه راوړل، د دې په ځای چې په عمومي لاره خپل مالونه انتقال کړي د ډیرو پاتکونو له امله یې له هرات څخه راوړي تجارتي اموال په میوند کې ښکته کول او د ریګ له لارې یې په دښتو کې په ډیرو تکلیفونو تر ویش پورې رسول تر څو د پاتکوالوله شره خوندي وي .

ملا محمد عمر مجاهد V او د ده مجاهدو ملګرو ته د کندهار ښار وضعیت هم ورمعلوم و، چیرته چې خودسره ټوپکيانو ښار کوڅه په کوڅه تر خپل منځ ویشلی و، د بیت المال ملکیتونه یې مسلسل غصبول او په نغدو پیسو یې پلورل او په دولتي ځمکو یې شخصي مارکیتونه جوړول، په دې سربیره یې تر خپل منځ همیشه جګړې کولې چې ترمنځ یې اولس خپل کیده.

همدې بې پایه ناخوالو واقعي مجاهدین اړ کړل چې د فساد د ورکولو او د مسلمانانو د سر او مال د تحفظ په خاطر خپل وس وکړي، مجاهدینو تر خپل منځ مشورې او غونډې پیل کړې، ملامحمد عمر مجاهد او ملګرو یې خپله لومړنۍ غونډه د پنجوايي ولسوالۍ د زنگاوات په سیمه کې د سیمې له مشهورو او پیژندل شویو علماء کرامو سره جوړه کړه، د روس ضد جهاد په مهال د کندهار د مجاهدینو د عمومي قاضي مولوي سید محمد صاحب (چې په مولوي پاسني صاحب یې شهرت موندلی و) په مشرۍ د علماء کرامو دې غونډې ملا محمد عمر مجاهد ته و ویل چې باید د فساد په ضد قیام وکړي او دوی ټول یې ملاتړي دي، له همدې غونډې څخه ملا محمد عمر مجاهد د اسلامي تحریک اساس کیښود او د ۱۴۱۵ هـ ق کال د محرم الحرام ۱۵ نیټه د فساد او ګډوډۍ په ضد یې د مبارزې بنسټ کیښود.

د ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ اسلامي تحریک د فساد د مخنیوي په خاطر مبارزه پیل کړه، چې د اولس او رښتینو مجاهدینو له پراخ هرکلي سره مخامخ شوه،

لومړی یې کندهار ولایت او ورپسې یې د افغانستان زیاتي سیمې له بي بندوباره او فاسدو ټوپکيانو تصفیه کړې، هغه مهال چې د هیواد ډیرې سیمې د طالبانو تر تسلط لاندې راغلې وې د ۱۴۱۶ هـ ق کال د ذوالقعدې میاشتې په ۱۵ مه نیټه د افغانستان د علماء کرامو یو لوی ټولي چې شمیر یې تر ۱۵۰۰ زیات و، په کندهار کې یې د یوې غونډې په دائرولو سره د ملامحمد عمر مجاهد امارت تائید او نوموړي ته یې د امیرالمؤمنین لقب ورکړ، د ۱۳۷۵ هـ ش کال د میزان میاشتې په شپږمه نیټه د افغانستان پلازمینه کابل هم د اسلامي امارت تر تسلط لاندې راغله چې ورپسې د افغانستان د ټولو مرکزي او شمالي سیمو په شمول د هیواد په ۹۵ فیصده خاوره د اسلامي امارت حاکمیت ټینګ شو .

د ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ د افغانستان اسلامي امارت په افغانستان کې د شریعت په اساساتو ولاړ اسلامي نظام رامنځته کړ، له اوږده ځنډ وروسته یې یوځل بیا نړۍ ته د اسلامي نظام ژوندۍ بیلګه وړاندې کړه، هیواد یې له تجزیې وژغوره او هم یې د بې مسؤلیته کسانو نه د بیت المال اسلحې را ټولي کړې او یو بې مثاله امن یې راووست دا په داسې حال کې چې ټوله نړۍ د ملل متحد په شمول دغه کار ته بې وسه او وارخطا وه خو نړیوال کفري مستکبرینو دا شریعت او امارت ونه شو زغملی نو ځکه یې په وړاندې دښمنانه دریځ خپل کړ او بې ځایه بهانې یې ور ته لټولې ترڅو یې په پای کې ورباندې په ګډه پوځي برید وکړ.

د ملا محمد عمر (مجاهد) قیادي شخصیت:

ملا محمد عمر (مجاهد) د یو قیادي شخصیت په توګه د ځانګړي طبیعت او سلیقې څښتن و .

نوموړي د نړۍ د نورو چارواکو او لوړ رتبه مشرانو برعکس له ځان ښکارونې او تظاهر څخه کرکه درلوده، له اړتیا پرته یې خبرې نه کولې، خو د ضرورت په وخت کې یې خبرې بیا ډیرې پخې، سنجول شوې او معقولې وې. د بیلګې په توګه په افغانستان باندې د امریکایي یرغل په پیل کې چې د امریکا یانو له لوري د اسلامي امارت د له

منځه وړلو او په تبليغاتي لحاظ د مجاهدينو د مورال کمزوري کولو لپاره امريکايي هڅې ډيرې گرندۍ روانې وي او ټولې غربي رسنۍ، راډيويي او ټلويزوني شبکې ورته وقف وې.

ملا محمد عمر (مجاهد) د دغو ټولو شیطاني تبليغاتي هلو ځلو په وړاندې په خورا مطمئننه او ډاډه روحیه سره په خپلو عام فهمه اوساده خبرو کې خپل ملت ته د اطمینان او ډاډ ورکولو داسې معنا لرونکې پیغام ورکړ: «الله تعالیٰ په هرڅه قادر دی په الله تعالیٰ باندې د امریکا او د یوه میړني (میرتون) د قدرت هیڅ فرق نشته امریکایان او د هغوی ملګري دي دا خبره په غور سره واورې چې اسلامي امارت داسې نظام نه دی چې امیر به یې لکه ظاهر شاه (د افغانستان پخواني پاچا) غوندي روم ته ولاړشي او عسکر (افراد) به یې تاسو ته تسلیم شي، بلکې دا د جهاد منظمې جبهې دي.

که تاسو ښارونه او پایتخت لاندې او اسلامي امارت ړنگ هم کړئ زمونږ مجاهدين به وطنونه او غرونه درته ونيسي. بیا به تاسو څه کوئ؟ بیا به لکه د کمونستانو غوندي په هر ځای کې وژل کېږئ!

تاسي پوه شئ چې گډوډي رامنځ ته کول اسانه ده خو بیرته د گډوډۍ له منځه وړل او نظام جوړول خورا گران کاردی، مرګ حق دی او هر چاته راځي نو چې د امریکا په ملګرتیا کې د بې ایمانۍ او بیغیرتۍ په حالت کې وي دا به ښه وي او که په اسلام کې له ایمانه سره د غیرت په حالت کې شهادت؟

ښايې په هغه وخت کې د مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) په دغه عقیدوي وینا د ډیرو ښاغلیو پوره سرنه وي خلاص شوی، خو اوس چې د دغې نا انډوله حیرانوونکې معرکې له پیل نه ۱۶ کاله تیرېږي او د امریکایانو په شمول د ناټو تړون او د هغوی ټول ایتلافیان د ملا محمد عمر (مجاهد) د تش لاسو عقیدوي مجاهدينو په مقابل کې له ښکاره ماتې سره مخامخ شوي، د نوموړي د هماغې تاریخي وینا په حقیقت به یې سرخلاص شوی وي.

دغه راز نوموړي د امريکايي يرغل په پيل کې افغان ولس ته د يوې راډيويي وينا په ترڅ کې يرغلگرو او د هغوی گوداګيانو ته په اشارې سره و ويل:

«وسلې مرګ کولای شي، خو مرګ گرځولی نشي» ياده شوې جمله همغه مهال ځينو ته يو بې مفهومه ترکیب ښکارېده، خو دادی په تېرو ۱۶ کلونو کې د یاد مضمون عيني مصداق نړيوالو د سر په ستوگو وليد چې يرغلگرو ځواکونو د خپلې پرمختللي ټيکنالوژۍ او وسلو په زور ډير مرګونه وکړل خو له ځانه يې مرګ ونشو گرځولی او له خپلو ټولو پوځي پرمختللو امکاناتو سره سره په سلګونو زره پوځيان د اتلو مجاهدينو په لاس مړه او ژوبل شول او له افغانستان څخه پرشاتګ ته مجبور کړای شول.

دا هغه عيني واقعيت دی چې اوس په پرمختللو وسلو او تجهيزاتو سمبال مغرور يرغلگر ځواکونه هم په افغانستان کې د خپلو زرګونو پوځيانو د مرګ ژوبلي ښکاره اعترافونه کوي.

مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) له ډيرو ويلو لږ عمل غوره باله د نوموړي ژوند له تکلفي تشریفاتو ډير صفا او پاک و، سادګي او بي تکلفه حالت يې د ژوند په ټولو اړخونو احتواکړې وه، ساده لباس، ساده خوراک، بې تکلفه خبرې، بي تکلفه ناسته ولاړه يې فطري عادت و، تکلف، متکلفين او متکلفانه کړه وړه يې هيڅ نه خوښيدل.

نوموړي قاطع والی، تدبر او اخلاص د کارونو د پرمختګ لامل باله او د ملګرو له منځه يې هغه څوک ډير خوښيده چې مدبر اخلاصمند او جدي به و.

همدارنگه نوموړي له مشکلاتو، مصیبتونو او کړاونو سره ښه ځان عادت کړی و، د هر ډول لویې حادثې او مشکل پېښیدلو په مقابل کې يې وضعیت کاملاً عادي و، ويره او وارخطايې يې په زړه کې نه ورتيريده. د خوښۍ او مصیبت، کامیابۍ او ناکامۍ په مهال کې يې پر خپل ځان خورا ښه کنترول درلود او مطمئن به و.

د علماوو او مشرانو يې ډير درناوی کاوه، سنگیني، وقار، حیاء، ادب، متقابل احترام، خواخوږي، ترحم او اخلاص يې طبیعي خصلتونه و، کلک عزم او په ټولو

کارونو کې پر يوه الله توکل او د هغه پر مقدراتو رېښتونی باور يې د ژوند ځانگړي مشخصات و .

همدا لامل دی چې ملا محمد عمر (مجاهد) د خپلو لارويانو او مجاهدينو په زړه کې داسې محبوبيت پيدا کړی و چې د هغه تعلق نه په ظاهري منصب پوري و او نه په مادي امکاناتو پوري، د امريکايي يرغل په خلاف د جهاد په کلونو کې د هغه تر مشرۍ لاندې عام مجاهدين ماسوا له دي چې هغه مخامخ و ويني يواځې د هغه شفاهي او مکتوبي اوامرو ته په داسې احترام قائل و، چې د تعميل لپاره يې آن د خپل سر قربانول هم نه دريغول.

د نړيوالو اسلامي قضايو په اړه يې اهتمام:

ملا محمد عمر (مجاهد) د طالبانو د اسلامي تحريک د مؤسس او د مسلمانانو د يوه مشر په حيث د اسلامي امت د قضايوو په اړه خاص اهتمام درلود .

د مسلمانانو د لومړي قبلې مسجد اقصی او د فلسطيني مسلمانانو له برحقې داعيې او د نړۍ په لړ او بر کې له داسې نورو اسلامي قضايوو يې هميشه دفاع کوله او له غاصبو صهيونستانو څخه د مسجد اقصی ازادول يې د هر مسلمان شرعي مسؤليت گانه .

مرحوم ملا محمد عمر مجاهد د اسلامي امت په درد دردمند مشر و، او له مسلمانانو وروڼو سره اخوت، همدردي، ايثار او همکاري يواځې شعاري نه بلکې عملا يې هم ثابته کړې وه .

عقيدوي او فکري انتماء:

ملا محمد عمر (مجاهد) په عقيدوي او فکري لحاظ د مسلمانانو د اهل السنة والجماعة د منهج لاروی او د حنفي مذهب مقلد و .

د خرافاتو او بدعتونو سخت مخالف و، د مسلمانانو ترمنځ يې مذهبي، فکري او تنظيمي اختلافات هيڅ نه خوښيدل. خپلو مجاهدينو او ټولو مسلمانانو ته په خپلو

منځونو کې د اسلامي وحدت او فکري همغږي په ټينگولو توصيه او ټينگار کاوه، د مسلمانانو ترمنځ عقيدوي وحدت او يو والی د وخت تر ټولو اهم ضرورت باله او د قرآن او حديثو په رڼا کې يې د سلف صالحينو او ائمه مجتهدينو په نقش قدم رفتار کول د اسلامي امت د نجات اساسي وسيله گڼله.

شخصي ژوند:

مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) چې د ژوند زياته برخه يې د ديني علومو په زدکړه او مطالعه، جهاد، دعوت او د اسلام د لارې په خدمت کې تير کړې د افغانستان د معاصرو چارواکو په جمله کې شايد تر ټولو نيستمن او د بيت المال له شتمنيو څخه نه استفاده کوونکی شخص وبلل شي؛ ځکه نوموړي نه د تير جهاد په مهال له خپل جهادي نفوذ څخه په استفادې سره د خپل شخصي ژوند د برابرولو په اړه څه کړي او نه يې په افغانستان باندې د امارت د «۷» کلنې واکمنۍ په مهال کې.

مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) د وفات تر وخته نه کوم د اوسيدلو عادي کور په ملکيت کې درلود او نه هم د بهرنيو هيوادونو په بانکونو کې نغدي شتمنۍ.

په کال ۱۳۷۸ هـ ۱۹۹۹م کې چې د ملگرو ملتونو د امنيت شوری له لوري په افغانستان باندې ظالمانه اقتصادي بندیزونه ولگيدل او په بهرنيو بانکونو کې د طالبانو د مشرانو د مالي حسابونو د کنگل کيدلو حکم وشو، مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) د افغانستان د اسلامي امارت د امير په توگه د امارت تر ټولو لوړرتبه شخص ؤ چې نه يې د افغانستان په داخل کې او نه له افغانستان نه بهر په کوم بانک کې نه په خپل شخصي او نه هم په مستعار نوم مالي حساب درلود.

د امارت د حاکميت په مهال چې د نوموړي استوگنځی د دښمنانو له لوري تر مرگونو بريدونو لاندې راغي او د فاميل د نږدي افرادو په شهادت سربيره د گڼو نورو کسانو د شهادت لامل هم وگرځيده، نو د امارت ځينو چارواکو د نوموړي د حفاظت په مقصد د کندهار ښار په شمال لويديځ کې د باباصاحب د غره د کوتل لاندې سيمه

کې چې نېردي خوا و شا يې کومه ولسي ابادي نه وه د نوموړي لپاره يو استوگنځی او د اسلامي امارت د مقام دفتر جوړ کړ، چې هغه هم د تصرف په لحاظ د بيت المال له عمومي ملکیتونو څخه گڼل کيده نه د نوموړي شخصي ملکیت .

په کال ۱۳۷۵- هـ ۱۹۹۶ م کې چې کله د هیواد د یونیم زر علماوو او مخورو له لوري نوموړي ته د اسلامي امارت د امیر لقب ورکړل شو نوموړي د دې په ځای چې د امارت د ورسپارلو له امله د خوښۍ احساس وکړي دومره وژړل چې خپل د اوږي لوي څادر يې په اوبښکو لوند او د غونډې په پای کې يې حاضر و علماوو ته په خپلې تاريخې وينا کې داسې و ويل:

«اي علماوو! تاسو د خپل شرعي علم له مخې د حضرت رسول اکرم ص د وارثانو حيثيت لرئ، تاسو چې نن ماته دغه دروند مسؤليت پر اوږو را واچاوه په حقيقت کې د هغه د استقامت او انحراف مسؤليت ټول ستاسو پر غاړه دی!

ای زموږ استاذانو درنو علماوو! که خدای مه کړه له موږ څخه د مسلمانانو په دې ستر امانت کې څه تقصير او انحراف پېښېږي د هغه سمونه او اصلاح ستاسو شرعي مسؤليت دی، تاسو به د خپل شرعي علم په رڼا کې مونږ ته د استقامت او په حقه لاره د تللو حتمي لارښوونه کوئ، که چیري له مونږ څخه د اسلامي احکامو د تنفیذ په اړه کوتاهي یا انحراف رامنځته کېږي او تاسو هغه وینئ او د اصلاح په اړه يې څه نه وایاست د هغې پرې به د الله په نزد ټوله ستاسو پر غاړه وي او زه به د سوال ځواب په ورځ ستاسو گريوان ته لاس دراچوم .»

طبیعت او شخصي مزاج:

ملا محمد عمر (مجاهد) د خپلې خاموشي ترڅنگ يو ډول خاص ظرافت او خوش طبعي هم درلوده نوموړي په هيچا باندې که څه هم په هر لحاظ تر ده کشر- و ځان لوړ نه گانه، له خپلو ملگرو سره يې برخورد ډير مینه ناک، صمیمانه، باشفقت او له متقابل احترامه ډک و، په مجالسو کې يې زیاتره د جهاد په اړه بیانونه کول .

له امريکايي يرغل وروسته

له امريکايي يرغل وروسته ستونزمنو امنيتي شرايطو او د دښمن له لوري سخت جدي تعقيب د مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) په معمولي وظيفو او د اسلامي امارت د زعيم په توگه د جهادي چارو په تعقيب او تنظيم کې کوم تغير نه را ووست .

په دې وخت کې چې نوموړی په افغانستان کې په مخفي شکل اوسيده خپله کاري ورځ يې د الله عز وجل په عبادت او د قرآن کریم په تلاوت پيلوله او د فرصت په مهال يې د قرآن کریم د بېلابيلو تفاسيرو او احاديثو مطالعه کوله، د يرغلگرو په خلاف د جهادي چارو مراقبت يې ډير په جدیت سره کاوه، د جهادي او پوځي امورو د ترتيب او سمبالښت په غرض يې په معينه طريقه جهادي قومندانانو ته اوامر او توجيهات صادرول، د جهادي نشراتي منابعو او نړيوالو خبري رسنيو له تعقيب څخه يې د يرغلگرو خلاف جهادي برياوو او نورو موضوعاتو معلومات ترلاسه کول ، او له همدې لارې يې د هیواد او نړۍ له ورځنيو پېښو ځان خبراوه.

او بالاخره وفات يې

له ټول عمر جهاد، دعوت ، اصلاح ، فداکاريو او سر بنډنو وروسته له الهي قضا او تقدير سره سم بالاخره د غه فداکاره مجاهد د اسلامي امارت نوښتگر مؤسس امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد له دې فاني نړۍ د ابدیت په لوري وکوچيد.

هغه امير المؤمنين چې د واکمني هره لحظه يې له تاريخي کارنامو ډکه وه هغه امير المؤمنين چې د اسلامي امارت په مهال يې په افغانستان کې د شريعت ځنډيدلي احکام يوځل بيا نافذ شول.

هغه امير المؤمنين چې د واکمنۍ په مهال يې د افغانستان حکومتي نظام اسلامي شو، اقتصاد اسلامي شو، بهرنی سياست اسلامي او د حکومت د ټولو احکامو يواځنۍ مرجع قرآن کریم ، نبوي احاديث او اسلامي فقه وگرځول شوو.

همدي امير المؤمنين د يرغلگرو د اشغال په مقابل کې پوره ۱۲ کاله په ډيرو ستونزمنو شرائطو کې د ټولې کفرۍ نړۍ په مقابل کې د يوه جهادي مقاومت حيرانوونکي قيادت وکړ، داسې قيادت چې پوځي تکتیکونو او محاربوي نزاکتونو ته يې د نړۍ د پوځي اکاډيميو ماهرین گوته په غاښ او د امريکا او ناټو تر ټولو مغرورو قومندانانو يې نظامي وړتيا ته د تسليمي سر ټيټ کړ.

نوموړي قائد د نړيوال صليبي ايتلاف په وړاندې دغه معجزانه قيادت د خپل هيواد له سپيرو کليو او خټينو کورونو څخه رهبري کړ، هغه په دې ټولې ۱۲ کلنې جهادي دورې کې هم دعصري اليکترونيکي وسايلو له استفادې څخه بي پروا و او هم د معاصرې نړۍ د مصنوعي سپوږمکيو د تخنيک له کارولو څخه مستغني.

هغه به په خپلې ځانگړې طريقې له مجاهدينو سره په تماس کې و، خو دښمن يې نه د هستوگنې ځای معلوم کړای شو او نه يې د مقاومت له لومړۍ کرښې سره د مداوم ارتباط څرک ولگاوه.

رينستياهم چې ملا محمد عمر (مجاهد) په جهادي قيادت کې د کليوالي تکتیکونو په کارولو سره د غربي نړۍ د کشف او څار پرمختللي تکنالوجي وننگوله، ځکه هغوی له خپل ټول تخنيکي تفوق سره سره نه د ده د ځای ځايگي درک ولگاوه او نه يې هم د خپلو پرمختلليو تسليحاتي وسايلو په مټ د هغه له جهادي گوزارونو څخه ځان خوندي کړای شو.

هوکې! ملا محمد عمر مجاهد ۲۱۵ پيړۍ زاهد واکمن و، داسې واکمن چې خپله واکمني يې د الله د کلمې تر لور والې څار کړه.

همدې زړور او نوښتگر قائد بالاخره له الهي قضا او پرېکړې سره سم ۱۳۹۲ هـ ش کال د ثور د مياشتې په څلورمه نيټه خپله روح د هغې حقيقي مالک ته وسپارله او له فاني نړۍ څخه يې د تل لپاره سترگې پټې کړې:

انا لله وانا اليه راجعون...

راځې دلته د دغه نوښتگر قائد په اړه د اسلامي نړۍ د علماوو، اسلامي مفکرينو او سياست پوهانو ځيني هغه تاثيرات ولولو چې د نوموړي د وفات په مناسبت يې څرگند کړي:

د اسلامي نړۍ ستر محدث او د سترو مجاهدينو استاد علامه ابو محمد المقدسي:

خدای دي پرامام ملاعمر باندې رحم وکړي، د ده امثال په اوسنۍ زمانې کې ډير کم ليدل کيږي، د الله نظام يې پر ځمکه نافذ کړ، مهاجرينو ته يې پناه ورکړه، د نصيحت گرو نصيحت يې و مانه او له کفارو سره ترهغو وجنگيدو تر څو يقين (مرگ) ورته راغی.

د سعودي عربستان ستر محدث او فقيه علامه شيخ علوان:

د تاريخ ټولې پاڼې مې واړولې خو له ملا عمر پرته مې داسې حاکم پيدا نه کړ چې هغه دې خپله واکمني د الله تعالی له دين څخه قربان کړي وي الله دي پري ورحميرې او فردوس جنت دي ځای شي.

مشهور ژورناليست عرفان صديقي:

هغه چې کله دخپلې واکمنۍ دوروستي ښار کندهار له سقوط وروسته د افغانستان د مغورو غرونو په خوا روان و نو په تندي يې له الله تعالی پرته بل چا ته د سجدې خاپ نه ښکارېدو.

دوکتور حاکم المطيري الکويتي:

د ملا محمد عمر مجاهد په وفات سره اسلامي امت يوستر مجاهد زعيم له لاسه ورکړ، داسې زعيم چې د يرغلگرې صليبي ټلوالې په خلاف يې تاريخي مقابله پيل کړه.

اي د اسلامي امت زعيمه! ته په رينستيا د اسلامي امت لپاره داسې امام وي چې د اسلامي امت موجود اوراتلونکي نسلونه، د هغوي ټول جهادي او فکري نهضتونو او فقهي مدارس به په تا پسي اقتداء کوي.

اي لويه استاذۀ ايا ته په ريښتيا له مونږه وکويچي؟!

دکتور شامل:

ای د نړۍ ژبپوهانو ادیبانو!

راشئ د نړۍ د ټولو ژبو قاموسونه له سره وليکئ ، له هغو ټولو څخه د رجولیت (نارینه توب) لغت وباسئ او پرځای یې یواځې د ملاعمر نوم ورځای کړئ...

أبو حمزة الدرعاوي:

دا شرعي مسئله ده چې څوک له دښمن سره د مقابلې په سنگر کې د رباط په حال کې وفات شي هغه شهید دی خدای تعالی دي د شهید ملاعمر (مجاهد) شهادت قبول او فردوس جنت ځای کړي.

أبو عزام الأنصاري:

لوی سړی و په ډیر لوی وجود کې امیر (ساربان) یې پیاده شو (وفات شو) خو قافله مخ په وړاندې روانه ده.

پر دې سربیره د امیر المؤمنین د وفات خبر د نړۍ د خبري رسنیو تر ټولو داغ خبر و او د اسلامي نړۍ یو زیات شمیر علمي او جهادي شخصیتونو په دې اړه د اسلامي امارت د مشر- تابه په نوم د غمشرۍ کي او خواخوږۍ پیغامونه راوړل. خپله د اسلامي امارت رهبري شوری هم د امیر المؤمنین د وفات په مناسبت په لاندې متن افغان مجاهد ولس او اسلامي نړۍ ته د تسلیت او خواخوږۍ اعلامیه خپره کړه .

د عاليقدر امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد V د وفات د اعلان

په اړه د اسلامي امارت د رهبري شوری او د مرحوم د کورنۍ اعلامیه

بسم الله الرحمن الرحيم

إن الحمد لله ، نحمده، ونستعينه، ونستغفره، ونتوب إليه، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا، من يهده الله؛ فلا مضل له، ومن يضل؛ فلا هادي له. ونشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، ونشهد أن محمدا عبده ورسوله، صلى الله عليه وعلى آله وأصحابه وسلم تسليماً كثيراً.

أما بعد. فقد قال الله تبارك و تعالی:

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُّجَلًّا وَمَنْ يَرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُؤِ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَخَّرْنَا الشَّاكِرِينَ ۝ ١٤٥ وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيِّ قَاتَلَ مَعَهُ رِثْيُونٌ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ۝ ١٤٦ قُلْ وَلَهُمْ أَلَا نَأْتِيكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِمَّا تُوْبَّحُونَ فَمَا فِي أَمْرِنَا لَمَّا قُلْنَا نَبْنِئُكُمْ زَوْجًا مَعًا وَتَذْكُرُوا الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝ ١٤٧ آل عمران.

ترجمه : او هيڅ يو کس لره دا واک نشته چې مړ شي مگر دالله تعالی په حکم سره په ليکل شوې ټاکلې نيټه به مري، او څوک چې ددنیا اجر غواړي نو له همدې يي برخه ورکوو او څوک چې داخرت اجراو ثواب غواړي نو له هماغه يعني اخرته يي ورکوو، او زر به شاکرينو ته ښه بدله ورکړو. او ډير داسې نبیان دي چې په خوا کې يي ډير خدای پالونکي جنگيدلي دي خو دالله په لاره کې د ور رسيدلو مصيبتونو له امله نه سست شول، نه کمزوري شول او نه يي سرتيټی وکړ او الله همداسې صابرين خوشوي. او ددوی له دې پرته بله خبره نه وه چې ويل به يې: اې زموږ ربه گناهونه مو راوبخښه او په خپلو چارو کې زموږ تيری راوبخښه او پښې مو ټينگې کړه او پر کافرانو نصرت او بریا راکړه .

مرگ حق دی موږ پر دې ایمان لرو چې له الله تعالی پرته هر موجود د مرگ سره مخ کېږي، حتی د الله تعالی تر ټولو محبوب مخلوق د دوو جهانونو سردار حضرت رسول اکرم محمد **H** هم د مرگ څکه کړې او له دنیا څخه یې رحلت کړی دی.

همدې حقیقت ته په پام سره د افغانستان د اسلامي امارت مشرتابه او د ملا محمد عمر مجاهد کورنۍ اعلانوي چې د اسلامي امارت مؤسس او زعيم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد د ورپېښې شوې ناروغۍ له امله خپل روح ملک الارواح ته وسپاره او له دې فاني جهان څخه یې رحلت وکړ. انالله وانا اليه راجعون . رحمه الله تعالی رحمة واسعة

ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله علیه د اسلامي امت یو ویاړلی او مخلص رهبر و، چې په ډیرو سختو شرائطو کې یې د اسلامي حاکمیت لويديلی بیرغ راپورته کړ، د اسلامي امارت تر نامه لاندې یې یو بشپړ منظم او د اسلامي سیاست پر اصولو برابر شرعي نظام تاسیس کړ، الله تعالی دده په توسط نه یوازې د افغانستان په سطحه مؤمنانو ته د اسلامي نظام نعمت ور ولید بلکه درست جهان ته یې د واقعي اسلامي حاکمیت نمونه وړاندې کړه.

دا څو کرښې شاید د نوموړي د ویاړمنو کارنامو د احتوا تاب ونلري، نوځکه اصلي خبرې ته ځو او هغه دا چې عالیقدر امير المؤمنين **V** نور له دې دنیا رحلت کړی، په دې شرائطو کې زموږ دنده دا ده چې له نوموړي راپاتې امانت اسلامي امارت هماغسې وپالو لکه ده مرحوم چې پاللی و، هماغسې اسلامي شریعت ته التزام وکړو، هماغسې مخلص او په الله تعالی متوکل واوسو، هماغسې قربانی ته حاضر او د حق په لاره کې مؤمن، متعهد، متوکل، صابر، ثابت او له الله تعالی څخه ویریدونکي واوسو تر څو الله تعالی همداسې ددې ستر بار د پورته کولو او تر منزله رسولو توفیق راکړي، او همداسې مو د دنیا او اخرت په سرلوړۍ او بریا ونازوي .

مرحوم ملا محمد عمر مجاهد چې دامريکا په مشرۍ دنړيوال کفري يرغل له ټول فشار او تعقيب سره سره په هيواد کې اوسېده او په تيرو څوارلسو کلونو کې حتی د يوې ورځې لپاره هم له افغانستان څخه بهر پاکستان يا کوم بل هيواد ته نه دی تللی او له خپل ميشت ځای څخه يې د اسلامي امارت چارې رهبرې کولې چې دنوموړي په دي ستر استقامت او له هيواده په نه وتلو کره شواهد او دلايل مو جود دي څه موده وړاندې د ورپېښې شوي ناروغۍ له امله چې دناجوړي په وروستيو دوه اونیو کې سختي زياته شوه او په حق ورسید.

عالیقدر امير المؤمنين **V** که جسما یو شخص و مگر په معنوي لحاظ نوموړی یو خوځښت، یوه نظریه او د یوه مقدس ارمان حامل و، که څوک غواړي د هغه روح خوشاله کړي او له هغه سره د وفا ثبوت وړاندې کړي، نو باید د نوموړي له میراث اسلامي امارت سره وفا وکړي، د اسلامي نظام د اعادې لپاره په دې شرائطو کې په حیث د مسلمان دا زموږ د فرد فرد وظیفه ده چې د اسلامي امارت د قوت، وحدت، پراختیا او بریا لپاره ټولې هڅې په کار واچوو، ددې گډ کور بنیادونه لا پاخه کړو، ځکه زموږ د مسلمان اولس او مجاهد قشر عزت او سرلوړي یوازې د همدغه صف په قوت سره تضمیندلی شي .

مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد **V** اسلامي امارت د یوه ستر خوځښت په حیث په داسې ډول ودان کړی او روان کړی چې تر شا یې جوړ او محکم بنیادونه، مخلص او باتدبیره ملگري او منظم تشکیلات پرې ایښي دي لهدا مجاهدین او ټول مسلمانان دي مطمئن اوسي، چې دا کاروان به د اسلامي امارت ټول مسئولین او افراد د الله تعالی په نصرت او د مسلمانانو په ملاتړ د عالیقدر امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد **V** له ارمانونو سره سم منزل مقصود ته رسوي ان شاء الله تعالی و ماذالک علی الله بعزیز

د اسلامي امارت د مشرتابه، رهبري شوری او د عالیقدر امير المؤمنين **V** دکورنۍ له پریکړې سره سم به سر له نن یعنی د ۱۴۳۶ هـ ق کال د شوال له ۱۴ څخه تر

دريو ورځو پورې په ټولو سيمو کې د علماء کرامو، د مساجدو د امامانو، قومي او جهادي شخصيتونو، د اسلامي امارت د مسؤلينو، مجاهدينو او عام اولس لخوا د مرحوم امير المؤمنين ملامحمد عمر مجاهد **V** روح ته د دعاء په خاطر دقران کريم د ختمونو، فاتحو او دعاگانو مراسم ترسره کيږي، او له الله تعالی څخه به مرحوم امير المؤمنين ته د مغفرت او اسلامي امارت ته د استحکام او برياليتوب دعاگانې کيږي .

په پای کې بايد يادونه وکړو چې د مرحوم امير المؤمنين ملامحمد عمر مجاهد مورنۍ ورور ملا عبد المنان اخنداو د مرحوم ملامحمد عمر مجاهد مشر زوی مولوي محمد يعقوب له ټولومسلمانانو څخه خصوصي غوښتنه کوي چې د مرحوم ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ د اسلامي امارت په واکمنۍ کې که ددوی کوم ډول حقوق تلف شوي وي، نو ټول دې ورته عفو وکړي او په دعاگانو کې دې تل ياد ساتي، موږ په دې ستر غم کې ټول مسلمان امت او په خاص ډول د افغانستان مجاهد ولس له ځان سره شريک بو لو اوټولو ته له الله تعالی څخه دتسليت او صبرجميل غوښتونکي يو . والسلام

د افغانستان د اسلامي امارت رهبري شوری

او دعاليقدر مرحوم ملامحمد عمر مجاهد کورنۍ

۱۴۳۶ هـ ق کال د شوال المکرم ۱۴مه

۱۳۹۴هـ ش کال د اسد ۸ مه

۲۰۱۵ ميلادي کال د جولای ۳۰ مه

د شهيد امير المؤمنين

ملا اختر محمد (منصور) **V** ژوندليک

(ترتيب: د فرهنگي کميسيون د تاريخ څانگه)

د افغانستان اسلامي امارت چې په معاصر دور کې په نړيواله کچه د کفر او استبداد پر خلاف د جهاد او مبارزې يو مستحکم سنگر بلل کيږي تاسيسي قائدین يې لله الحمد په موهوبوي شکل د رهبري او مشرتابه له فوق العاده صلاحيتونو او مهارتونو څخه برخمن وي .

خپله د افغانستان د اسلامي امارت مؤسس مرحوم ملامحمد عمر (مجاهد) **V** د قيادي صلاحيتونو يوه ژوندي مجموعه وه. نوموړي وکړای شول د نړيوال کفر سره د مقابله په ډگر کې د مسلمانانو د قيادت او رهبري صلاحيتونه په عملي ډول ځينو هغو مجاهدينوته تلقين کړي چې له ده سره په دې لاره کې د الله تعالی د نظام د حاکميت لپاره ملگري ول.

د نوموړي په قيادت کې عمري جهادي مدرسې ډير داسې اشخاص تربيه او روزلي چې هر يو يې دمسلمانانو د قيادت او د عصر په تر ټولو حساسو شرائطو کې د جهادي قيادت پوره وړتيا او صلاحيت لري.

په فکري او جهادي نهضتونو کې هسي هم تر شخصياتو زيات محوري رول د مذهبي اساساتو وي، هلته هرڅه د جهادي افکري انگيزې له مخې تنظيم وي. قرآني ارشادات او د رسول اکرم **H** او خلفاء راشدينو کارنامي د نهضت د لارويانو اساسي تگلاره وي .

د دغو بابصيرته شخصيتونو او د عمرې مدرسي د متانت لرونکو شاگردانو له جملې څخه يو هم د اسلامي امارت دوهم ټاکل شوی زعيم شهيد امير المؤمنين ملا اختر محمد (منصور) تقبله الله و چې په عملي ډول يې د اسلامي امارت د قيادت چاري د عاليقدر امير المؤمنين په حيات کې پيل کړې او د هغه د وفات تر اعلان وروسته د اسلامي امارت د اهل الحل والعقد معتبرو اشخاصو، علماء کرامو، جهادي مخورو او نورو ملي شخصيتونو لخوا د اسلامي امارت د نوي زعيم په حيث وټاکل شو او بيا يې د شهادت تر شيبې په پوره ايمانداري، متانت او مېړانه ددغه ستر کاروان د رهبرۍ درنه وظيفه ترسره کړه.

په لاندې کرښو کې د نوموړي ژوند او کارنامو ته لنډه کتنه کوو هيله ده چې راسره ويي لولئ.

زوکړه يې

شهيد ملا اختر محمد منصورد الحاج محمدجان زوی، په ۱۳۴۷هـ ش - ۱۹۶۸ م کال د کندهار ولايت د ميوند ولسوالۍ په بند تيمور کلي کي زيږيدلی دی. داچې د نوموړي کورنۍ د خپلې سيمې په کچه يوه متدينه او علم دوسته کورنۍ او جناب والد صاحب يې يو علم خوښوونکی شخصيت و، نو د جناب منصور صاحب د سالمې روزنې لپاره يې هغه ته لومړنی انتخاب د ديني زده کړو ترلاسه کول و.

زده کړې يې :

شهيد منصور صاحب په اوه کلنۍ کې د خپل والد صاحب په لارښونه د خپلې سيمې ابتدايي مکتب او دخپل کلي مسجدکې د ديني زدکړو شعبي ته شامل کړای شو، داچې پر نوموړي باندې له ماشومتوب څخه د پوهي، ذکاوت او بصيرت علامې ښکاره وې نو د خپل پلار ترڅنگ د استادانو لخوا هم تر خاصې روزنې او پالنې لاندې ونيول شو.

څرنگه چې د نوموړي کورنۍ د هجرت په مهال د بلوچستان اړوند په گړدي ځنگل کمپ کې اوسيده نو ديني زده کړې يې څه موده همدلته او بيا د پنج پای په سيمه کې ترسره کړې. له هغه وروسته کوټې ښار ته لاړ څه وخت په کوټه او وروسته يې د عبدالله خان کراس په سيمه کې په يوه مدرسه کې ديني کتابونه ولوستل. وروسته نوموړی د ديني علومو په تلاش پېښور ته لاړ او هلته يې په کچه گړۍ او نورو سيمو کې ديني درسونه وويل او وړه دوره يې د پېښور د جلوزو په کمپ کې ولوسته.

هغه مهال چې نوموړی په ديني زده کړو بوخت و د افغانستان سياسي واک د کمونستانو لاس ته ولويد او افغان مجاهد ولس د هغوی پرخلاف اسلامي پاڅون وکړ.

جهاد او سياسي مبارزه يې :

په کال ۱۹۷۸م کې په افغانستان باندې د شوروي اشغالگرو تر تيري وروسته افغان مجاهد ولس د هغوی پرخلاف اسلامي مقاومت پيل کړ. جناب منصور صاحب چې هغه مهال اتلس کلن و د يوه تکړه او باشهامته ځوان په توگه د يوه غيرتي مجاهد په حيث يې په شعوري ډول له خپل دين او هيواد څخه د دفاع په غرض د يرغلگرو شورويانو او داخلي کمونستانو په خلاف د وسله وال جهاد لاره ونيوله. نوموړی به د کال په اوږدو کې کله په ديني درسونو بوخت و او چې سبقونه به خلاص شول نو به يې د جهادي جبهو پر خوا مخه کړه.

نوموړی په کال ۱۹۸۵ م کې د جهادي فعاليت لپاره د کندهار ولايت د مشهور جهادي قومندان شهيد قاري عزيز الله جبهه دخپل جهادي سنگر په حيث غوره او د پنجوايي ولسوالۍ په پاشمول سيمه کې يې د افغانستان په کچه د مشهور جهادي شخصيت الحاج ملامحمد حسن اخندڅوک چي داسلامي امارت په واکمنۍ کې درياست الوزرا مرستيال و تر سرپرستي لاندې د شوروي اشغالگرو او داخلي کمونستانو پر خلاف جهادي فعاليت ته دوام ورکړ، د شهيدقاري عزيز الله جبهه دجهادي شخصيت مرحوم مولوي محمدنبي محمدي د حرکت انقلاب اسلامي په تنظيم پوري ملحق وه چي دقاري صاحب تر شهادت وروسته يي دقومندان ملا حاجي

محمد اخند په مشرۍ د جهادي شخصيت مولوي محمد يونس خالص په اسلامي حزب کې رسميت ترلاسه کړ .

محترم منصور صاحب په کندهار کې د شوروي اشغالګرو او د هغوی د داخلي ملاتړو پر خلاف په ډيرو پوځي عملياتو کې فعاله برخه لرلې او يو ځلې په کال ۱۹۸۷ م کې د کندهار ولايت د ژړۍ ولسوالۍ د سنځري په سيمه کې دروسانو په يوه ستراتيژيک مرکز باندې دمخامخ عملياتو په ترڅ کې په داسې ډول زخمي شو چې بدن يې ديارلس ځايه خوړ و خو الله تعالی ورته شفا ورکړه ، دوهم ځل بيا ۱۹۹۷ م کال دمې په مياشت کې داسلامي امارت په واکمني کې د مزار شريف په هوايي ډګر کې زخمي شو او په هغه زخمي حالت کې د مخالفينو لخوا اسير هم شو .

د طالبانو په اسلامي تحريک کې يې تأسيسي رول

په کال ۱۹۹۲ م په افغانستان کې د کمونستي نظام تر سقوط او د اخلي جګړو پيليدو وروسته جناب منصور صاحب د خپلې جبهې د نورو مخلصو مجاهدينو په څير وسله پر ځمکه کيښودله او د واک پر سر دپيل کړل شوي ناروا جګړې په تداوم کې يې د هيچا پلوي و نه کړه .

منصور صاحب چې دا مهال يو نوم وتی مجاهد او د مجاهدينو په منځ کې له ښه شهرت نه برخمن و د يادې سيمې د نورو جهادي شخصيتونو او نظامي قومندانانو لکه مرحوم ملا محمد رباني ، شهيد ملا محمد آخند، او شهيد ملا بورجان په څير د خپل عادي ژوند په غوره کولو سره له هر ډول تنظيمي فعاليتونو څخه لاس په سر او په ځينو علمي او تربوي فعاليتونو مصروف شو .

په کال ۱۴۱۵ هجري قمري کال کې چې د امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد لخوا د طالبانو اسلامي تحريک تأسيس شو ملا اختر محمد منصور صاحب دغه مهال په پيښور کې د جلوزو کمپ د هجرت کلي په امينيه مدرسه کې له شيخ الحديث مولوي شهاب الدين دلاور صاحب او مشهور مدرس مرحوم سيد قریش بابا سره

سبقونه ويل او ورسره د جنوب غرب حوزې نور هم ډير طالبان ملګري همدرسه وو . کله چې دوی له راډيوگانو د طالبانو د تحريک د تأسيس خبره واوریده نو تر خپل منځ يې مشوره وکړه چې ددې نوي تحريک د حقيقت معلومولو لپاره بايد څو کسان کندهار ته وليږي . دوی خپله دوه ملګري ملا محمد قاسم اخند او ملا عبدالسلام محبوب کندهار ته راوليږل . هغوی د اسلامي تحريک له مشر او چارواکو سره وليدل او له پوره اطمینان او قناعت وروسته يې خپلو د مدرسې ملګرو ته حال راووپ چې دا واقعا د طالبانو او مجاهدينو تحريک دی . له دې سره ملا اختر محمد منصور او نور ملګري يې را روان شول ، په کومه شپه چې دوی بولدک ته راورسیدل طالبانو دتخته پول سيمه نيولې وه او د کندهار پر خوا روان ول .

په بولدک ملا اختر محمد منصور او ورسره ملګرو طالبانو خپل منځي غونډه وکړه تر څو خپل مشر وټاکي په دې طالبانو کې ډير داسې کسان و چې وروسته په اسلامي امارت کې يې ستر ستر خدمتونه وکړل لکه د نظامي کميسيون اوسنی مشر- صدر محمد ابراهيم ، د هلمند ولايت برحال والي ملا عبدالمنان اخند، د کندهار د هوايي ډګر پخوانی مسؤل ملا محمد قاسم اخند، د شينډنډ د ميدان پخوانی مسؤل ملا عبدالسلام محبوب ، د هلمند پخوانی والي ملا محمد نعيم اخند، د زابل پخوانی والي مولوي مطيع الله صاحب ، شهيد مولوي احمد جان او نور ډير مجاهدين او مسؤلین . له سلا مشورو وروسته دوی د خپلو ملګرو له منځه ملا اختر محمد منصور صاحب د خپل مشر په حيث انتخاب کړ او بيا دوی ټولو د هغه تر مشرۍ لاندې په اسلامي تحريک کې شموليت وکړ او خدمت يې پيل کړ .

نوموړي د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال لاندې وظائف او مسؤليتونه ترسره کړل .

۱- دکندهار ښار له نيولو وروسته نوموړی د کندهار د هوايي ډګر د مسؤل په حيث وټاکل شو .

۲- د طالبانو په لاس د کندهار ولايت تر نيول کيدو وروسته په کندهار کي د هوايي ځواکونو او هوايي مدافعي مسؤليت ورته وسپارل شو.

۳- په کال ۱۹۹۶م کي د پلازميني کابل ترنيولو وروسته د هوايي چلند او سياحت وزير وټاکل شو.

۴- له وزارت سره هم مهاله د مرحوم امير المومنين د ځانگړي هدايت او حکم پر اساس د دفاع وزارت مربوط د هوايي مدافعي عمومي قومندان مسؤليت هم ورته وسپارل شو.

د افغانستان د هوايي چلند او توريزم وزارت په ساحه کي يې يو زيات شمير عمري او رغيز فعاليتونه تر سره کړي چې په مختصر ډول يې د ځينو تذکر کوو:

هغه مهال چې کابل ښار د اسلامي امارت تر ولکې لاندې راغی په دې ښارکې د هوانوردي وزارت تاسيسات او مربوط ملکيتونه د داخلي جگړو له کبله سخت متضرر شوي ول. دا هغه مهال و چې اسلامي امارت له سختو اقتصادي ستونزو او نړيوالو محدوديتونو سره مخ و خو منصور صاحب په هماغو نامناسبو اقتصادي شرائطو کي لومړی د کابل بين المللي هوايي ډگر او د هغه اړوند تاسيسات ټول له سره ورغول او بيا يې د آريانا افغان نړيواله هوايي کرښه د کورنيو او بهرنيو الوتنو لپاره په نړيوال سټنډرډ برابره مجهز ه کړه.

د هغه په تعقيب د کندهار، هرات، ننگرهار، مزار شريف او کندز ولايت هوايي ډگرونه د هرډول ملکي او پوځي الوتنو لپاره آماده او په پرمختلليو وسايلو مجهز کړل دغه راز يې د افغانستان په دننه کي د شپې او ورځې لپاره د داخلي الوتنو سهولت برابر او له کلونو ځنډ وروسته يې په لومړي ځل په زرگونو افغاني حاجيانوته د آريانا افغان هوايي کرښې له لاري حج ته د تللو زمينه مساعده کړه.

محترم ملا اختر محمد منصور چې د اسلامي امارت د ټولې واکمنۍ پرمهال د هوايي چلند وزير و د خپل وزارت پرمهال يې د افغانستان د ملکي هوايي چلند وزارت

داحياء او پرمخ بيولو په لاره کي ډيرې هلې ځلې وکړي چې غواړو د مشت نمونه خروار په توگه يې دلته مختصر يادښت وکړو.

جناب منصور صاحب د ملکي هوايي چلند د ښې رهنمايي اودنړۍ دنورو هيوادونو د ترانزيت پروازونو چي د افغانستان له فضا نه به تيريدل په خاطر د (ويست دستگاه) د افغانستان په بين المللي مشهورو هوايي ډگرونو لکه کابل، کندهار، ننگرهار، مزاراوهرات کي ځای پر ځای کړه چي اوس يې هم ليدونکي شاهدان دي، او هغه مهال يې په ميليونونو امريکايي ډالر د بهرنيو الوتکوله تيريدو نه د ټکس په ډول د افغانستان بوديجي ته را تلل چي تر اوسه دوام لري. د هغه مهال د افغانستان د هوانوردۍ وزارت او هوايي مدافعي د يوه راپور له مخې د منصور صاحب د وزارت پرمهال خوا و شا ۴۴ بيلابيلې ترانسپورتي الوتکې او جنگي چورلکې چې د جگړو پرمهال زيانمنې شوې او له الوتنې لويدلې وې له سره ترميم او په ملکي هوايي چلند او هوايي ځواک کي د استفادي وړوگرځولې چې لنډ تفصيل يې په لاندې ډول دی.

— هغه ۴۴ مختلف النوع الوتکې چې د منصور صاحب د وزارت پرمهال له سره ترميم او رغول شوي عبارت دي:

ترانسپورتي الوتکې:

دری این ۱۲ – څلور این ۳۲ – دوه این ۲۶

جنگي الوتکې

اته جيت ميگ ۲۱ – دری جيت سو M۴۲۰ – پنځه جيت سو ۲۲

هليکوپتر:

شپږ می ۸ – اته می ۳۵ – پنځه ایل ۳۹

له دې علاوه د ملکي ترانسپورت اړوند يوه روسي ساخته ۴۱ ډوله او يوه این ۲۴ او د آريانا افغان هوايي شرکت امريکايي بوينگ الوتکې هم په خپل وخت کي په بهرنيو هيوادونو کي ترميم اود استفادي وړ وگرځيدې. دغه راز يې د روسي ساخته

ترانسپورتي الوتکي په ازادبازارکې خريداري او د افغانستان هوايي خدماتو ته وسپارلې.

په دې يوشمير ترميم شويو او خريداري شويو الوتکو سربيره هغه مهال افغانستان نورې هم په لسگونو روغې جنگي، ترانسپورتي الوتکې او چورلکې درلودې چې د يوه بشپړ هوايي ځواک رول يې درلود او د فعاليت ښه بيلگه يې په کندز او ځينو نورو لري پرتو سيمو کې دمجاهدينو دمحاصره ځواکونو او مختلفو لري پرتومقدموجبهو او جنگي خطونو ته دوام داره اکمال او هوايي مرسته بللای شو او هم دهيواد لويو ښارونو او له هيواده بهرته په منظم ډول دمسافر وړونکو الوتکو الوتنې جاري وې. خو دامريکايانو په يرغل او دهوايي ډگرونو په بمبارولو سره دغه ملي شتمني په يومخيز ډول تباہ او له منځه ولاړه .

محترم ملا اختر محمد منصور د اسلامي امارت د واکمني په مهال د جنرال مالک د غدارۍ له کبله په شمال کې څه باندي شپږ مياشتي بندي شو خو وروسته د الله تعالی په فضل هغه وخت بيرته ژوندی راخلاص شو چې جنرال مالک د جنرال دوستم په بيرته را څرگنديدوسره له فاريابه وتښتيدده اوله بنديخانو څخه يې بنديانو ته د وتلو زمينه مساعدده شوه .

د امريکايانو د يرغل په خلاف وسله وال مقاومت

په ۲۰۰۱ م کال د اکتوبر په اوومه نيټه په افغانستان باندې د امريکا تر يرغل وروسته محترم منصور صاحب د هغوی په خلاف مسلح جهاد پيل کړ .

د امريکا په ضد د نوموړي د جهاد يو د ياد وړ مرحله د کندهار د هوايي ډگر په شاوخوا کې د امريکايي بمبار په مقابل کې مقاومت او د امريکا له گوډاگيانو سره مخامخ جنگونه دي چې اوږده موده يې دوام وکړ. د يادونې وړ ده چې امريکايانو خپل لومړنۍ يرغل او بمبار هم د کندهار له هوايي ډگر څخه پيل کړ. په لومړي ځل يې د هوايي ډگر په ساحه کې د پيچور په نوم د مدافع هوايي دستگاه وويشتله وروسته يې د

مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد کور دغه راز د هوايي ډگر رادار، ځغاست ليکه او د هوايي ډگر په ساحه کې د شهيد منصور صاحب کور او په خاص ډول دده د اوسيدلو اطاق يې په ښه کړ. خو دا چې هلته څوک موجود نه ول چاته تلفات ونه رسيدل.

وروسته چې د پلازمينې کابل په شمول له ډير ولاياتو څخه مجاهدينو عقب نشيني وکړه د کندهار په ولايت کې تر يوې مياشتې پورې بيا هم مقاومت روان و. په دې مهال د گل اغا شيرزي په مشرۍ د امريکا گوډاگيانو د ارغسان د پله له خوا مسلسلې حملې کولې او دامريکايي الوتکو بمبار هم روان و منصور او ملگرو يې تر وروستۍ شيبې پورې مقاومت وکړ او بيا بيا يې ددښمن تعرضونه په شا وتمبول.

منصور صاحب دغه مهال چې د امريکايانو سخت بمبار روان و تر هغه وخته چې د اسلامي امارت مشرانو له کندهار ښار څخه د وتلو پريکړه کوله هميشه دميدان په شاوخوا کې اوسيده او ددښمن په خلاف يې مقاومت ته ادامه ورکوله.مولوي مطيع الله صاحب وايي دغه وخت ورته د امريکايانو او گل اغا شيرزي لخوا يو چا خط راوړ چې منصور صاحب ته يې په کې ليکلي وچې: نور راشه تسليم شه، سر به دې په امن وي او کنه زموږ زور نلري او له شکست سره به مخامخ شې. منصور صاحب د دښمن استازي ته وويل چې ورشه ورته ووايه چې څه زور لرئ ټول وکاروئ، زما د تسليمۍ فکر مه کوئ او نه به هم کله تسليم شم.خپل وس کوئ او خپل وس به کوم.

مولوي مطيع الله وايي منصور صاحب د کندهار په دفاعي خط کې تر وروستۍ شيبې د مقاومت اراده درلوده يو وخت ورته يوه ملگري وويل چې له ميدان څخه به مهمات او درنې مرمۍ دريگ او ميوند خواته انتقال کړو. ده ورته وويل چې له هغه ځايه يې بيا نه شو راوړلی تر څو چې يو همدلته به يې مصرفوو.

ملا عزيز الرحمن هم د منصور صاحب اړوند د همدې وخت يوه خاطره ذکر کوي او وايي: په همدې سخت وخت کې چې د افغانستان ډيرې سيمې داسلامي امارت له واکه وتلې وې او يوازې کندهار ښار پاته و او سخت بمبار هم شروع وو يوه

ورځ ورسره له ترنک پله تر ښار پورې په موټر کې ملگری وم نو يې همدا مذاکره کوله چې: حالات ډیر سخت دي، خو باید زموږ عزم متزلزل نه کړي، دا د الله تعالی تقدیر دی چې کله سړی پاچا وي او کله بیا گدا شي. دا هر څه د بندگانو دازمويلو لپاره کېږي نو موږ باید خپله عقیده او عزم ونه بایلو او له دین سره خپل تعهد وساتو.

خو کله چې د اسلامي امارت مجاهدينو له کندهار ښار څخه د وتلو پریکړه وکړه منصور صاحب هم په هماغه وروستۍ ورځ له کندهار ښار څخه ووت او د میوند ولسوالۍ بند تیمور ته لاړ او د امریکایي یرغل په خلاف یې له سره د جهادي مقاومت د تداوم هڅې پیل کړې.

د محترم منصور صاحب په جهادي ژوند کې د امریکا په ضد د جهاد مرحله د ده لپاره له سختو آزمایشونو او چیلنجونو ډکه دوره وه. دغه وخت نوموړي ته د مرحوم امیر المؤمنین لخوا د اسلامي امارت د رهبري شوری پر عضویت سربیره د کندهار ولایت جهادي مسؤولیت هم وسپارل شو.

دا مهال د کندهار ولایت د افغانستان د نورو ولایتونو په څیر د امریکایانو خلاف جهاد کې یو تکړه، او ماهر جهادي مسؤل ته اړتیا لرله؛ ځکه امریکایانو د ټول جنوب لویدیځ زون په سطحه جنګي پلانونه له همدې ولایت څخه د مجاهدينو په خلاف طرح کول او همدا لامل و چې تر هلمند وروسته د ټول زون په کچه په کندهار ولایت کې زیات شمیر امریکایي، کاناډایي او نور بهرني یرغلګر ځای پرځای او تر بگرام وروسته لویه مرکزي اډه یې هم د کندهار ولایت په هوايي ډګر کې فعاله کړه.

خو منصور صاحب دخپل جهادي بصیرت له مخې په کندهار ولایت کې د ټولو موجودو خارجي یرغلګرو پر خلاف داسې جهادي پلانونه طرح کړل چې د هغوی د وخت مشهور پوځي جنرالان او نظامي ماهرین یې له مخنیوي او مقابلې څخه عاجز ول.

په کال ۲۰۰۳ م او ۲۰۰۸ م کې د کندهار ولایت د مرکز ي محبس د مجاهدينو په لاس دوه ځلې په حیرانوونکې توګه ماتیدل چې له مخې یې په دواړه ځلي مجموعاً تر

یونیم زر زیات اسیر مجاهدين د دښمن له اسارت څخه راخلاص کړای شول هم د منصور صاحب د مسؤولیت په مهال تر سره شول. دغه راز د کندهار ښار ته څیرمه سیمو سربیره په جنوبي او شمالي ولسوالیو کې د جهادي قیام پیل او اطرافي سیمو د دښمن له واکه ایستل، په کندهار ښار کې د چریکي ښاري جګړې تداوم، د دښمن په مراکزو د سترو استشهادي عملیاتو ترسره کیدل او ډیرې نورې جهادي کارنامې هغه څه دي چې د شهید منصور صاحب د مسؤولیت په مهال یې په کندهار ولایت کې صورت موندلی.

د اسلامي امارت د مرستیال په توګه

چې کله په ۲۰۰۷ م کال کې د اسلامي امارت پخوانی مرستیال الحاج ملا عبیدالله اخند د پاکستانی حکومت لخوا اسیر شونو مرحوم عالیقدر امیر المؤمنین V، ملا اختر محمد منصور د اسلامي امارت له بل مرستیال محترم ملا برادر اخند سره د اسلامي امارت د دوهم مرستیال په حیث وټاکه او دا هدایت یې هم ورته وکړ چې کندهار ډیر مهم دی دهغه ولایت مشرتوب به هم نه پرېږدي او دواړه دندی به پرمخ وړي.

په کال ۲۰۱۰ میلادي کې هغه مهال چې د اسلامي امارت یو مرستیال الحاج ملا عبیدالله اخند د پاکستانی ځواکونو په اسارت کې شهید او بل مرستیال یې ملا عبدالغني برادر د امریکایي او پاکستانی مشترکو قواوو لخوا په پاکستان کې اسیر کړای شو امیر المؤمنین ملا محمد عمر (مجاهد) محترم منصور صاحب د اسلامي امارت د مرستیال او د امارت د ټولو چارو د عمومي مسؤل په توګه وټاکه.

دا هغه مهال و چې د اوباما لخوا افغانستان ته ۳۰۰۰۰ نوي اضافي ځواکونه را لیږل شوي او په افغانستان کې جهادي مقاومت له سترو ننگونو سره مخ و. ځکه د یرغلګرو تر یولک زیات په تر ټولو پرمخ تللیو وسلو مجهز خارجي ځواکونه د سلګونه زره داخلي پوځیانو تر څنګ له مجاهدينو سره د هیواد په ګوټ ګوټ کې په جګړو ښکیل ول.

له يوې خوا د نهايت حساسو امنيتي شرايطو له وجې د مقاومت د پوځي رهبري لپاره د اسلامي امارت امير ملامحمد عمر (مجاهد) راڅرگنديدل ناشوني کار گڼل كېده له بلې خوا په جهادي جبهه كې د پوځي او اداري قيادت تشه هغه څه ول چې د مقاومت پله يې په بشپړه توگه د دښمن په لور درنوله.

په مجاهدينو باندې پر پوځي فشار سربيره د دښمن لخوا نور سياسي او تبليغاتي فشارونو هم ډير زيات شوي او د مقاومت په سنگرو كې يې ډير شمير جهادي چارواكي په شهادت رسيدلي ول اوگن شمير مشران مسئولين اسيران ول .

په دغسې يو حساس وضعيت كې د مرحوم امير المؤمنين ملامحمد عمر (مجاهد) لخوا د صليبي يرغلگرو په وړاندې د مجاهدينو د سمبالښت مسؤليت د محترم منصور صاحب په غاړه ور واچول شو. محترم منصور صاحب عملا وكړاى شول چې دالله تعالى په نصرت اودرهبري شوري په مرسته د مقاومت په تر ټولو حساسو شيبو كې هغه په داسې ډول رهبري كړي چې مجاهدين په هيڅ ډول د عملي قيادت تشه احساس نه كړي .

هماغه و چې ۲۰۱۰م كال په افغانستان كې د صليبي ځواكونو لپاره د هغوى په خپل اعتراف تر ټولو خونړى كال ثابت او مجاهدينو وكړاى شول تر بل هروخت په همدې كال كې ډير موثر او كاري گوزارونه پر دښمن ترسره او په ترڅ كې يې خپله د دښمن په اعتراف ۷۷۰ تنه خارجي يرغلگر و وژني.

همدا راز مجاهدينو د منصورصاحب په قيادت كې وكړاى شول چې له دښمن نه ډيري پراخي سيمي فتحه او منظمه اسلامي اداره پكې رامنځ ته كړي .

د امير المؤمنين ملامحمد عمر (مجاهد) تر وفات وروسته

د ۱۳۹۲ هجري شمسي كال د ثور د مياشتې په څلورمه نيټه چي كله امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد وفات شو نو داسلامي امارت د رهبري شوري يو شمير غړيو، جيدوعلماء كرامو ، په تيرو دوولسو كلنو كې د مرحوم ملا محمد عمر

(مجاهد) د ځانگړي قاصداو د نوموړي دائمي ملگروكوم چي د وفات تر وخته له نوموړي سره يوځاى اوسيدل ټولو له منصور صاحب سره بيعت وكړ او نوموړى يې د اسلامي امارت د امير په حيث تعين كړ .

دا چې ۲۰۱۳ كال د صليبي اشغالگرو او له هغو سره مقاومت كوونكو مجاهدينو ترمنځ د مقابلې او زور آزمويو وروستى كال و نو د اسلامي امارت د رهبري شورا مهمو قيادي اعضاوو او يوشمير شيوخو علماء كرامو دا پريكړه وكړه چې اوس مهال د امريكايه مشرۍ د صليبي اشغال د زور ازمويو وروستۍ شيبې دي او ۲۰۱۴م برخليک ټاكونكى كال چي اشغال گرو د خپلو ځواكونو د پرشاتگ لپاره د وروستي كال په حيث تعين كړى په مخ كې دى نو د جهادي مصلحت او علماء كرامو د موافقې له مخې به دا غوره وي چي د مرحوم اميرالمؤمنين د وفات خبره دي له همدغو محدودوكسانو پرته بل چاته ښكاره نشي .

هماغه و چي دا اساسي راز په ډير خارق العاده ډول د خاص جهادي مصلحت پر اساس د ۲۰۱۵ كال د جولای د مياشتې تر ۳۰ نيټې پوري پټ وساتل شو.

د اسلامي امارت د منتخب امير په توگه

كله چې د ۱۴۳۶ هجري قمري كال د شوال المكرم مياشتې په ۱۴ نيټه چې د ۲۰۱۵ ميلادي كال د جولای د مياشتې له ۳۰ نيټې سره سمون خوري د اسلامي امارت د رهبري شوري له لوري د مرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد V وفات رسماً اعلان شو.

منصور صاحب د مجاهدينو د لارښه اطمینان په خاطر د رهبري شوري غړواوعلماء كرامو ته د خپل برخليک او د نوي زعيم د ټاكلوپه اړه اختيار وركړ او داخبره يې ورته وكړه چي تاسو چي كوم شخص د زعيم په حيث غوره كوي زما پري خوښه او موافقه ده.

هماغه و چې د افغانستان د اسلامي امارت د رهبري شوري اعضاوو، د مشائخو او مخورو علماء كرامو په گډون يوې غونډې چې د اهل الحل و العقد له اعتبار څخه

برخمن ول د محترم منصور صاحب له حضور اوموجوديت پرته تر اوږدو بحثونو ، مصلحت سنجولو او مشورو وروسته نوموړی د اسلامي امارت د نوي امير په حيث وټاکه .

د اسلامي امارت د امير په توگه د محترم ملا اختر محمد (منصور) له ټاکل کيدو سره سم د اسلامي امارت د رهبري شورا غړيو ، داسلامي امارت دټولو کميسونونو مشرانو د قضاء او محاکمو عمومي مسؤلينو نظامي قومندانانو او د افغانستان د ۳۴ ولايتونو جهادي مسؤلينو، د نظامي کميسونونو مشرانو، د هيواد علمي، ملي ، جهادي، سياسي او فرهنگي شخصيتونو او د اسلامي امارت ټولو وسله والو ځواکونو او ملکي چارواکو په يوه غږ د اسلامي امارت له نوي امير منصور صاحب سره بيعت اعلان کړ . دغو ټولو پوځي او ملکي لوريو او د هيواد ملي شخصيتونو خپل بيعتونه په صوتي او کتابتي بڼه د افغانستان د اسلامي امارت نشراتي څانگي ته وليږل چې وروسته د هغوی لخوا د اسلامي امارت په مرکزي ويب پاڼې الاماره ويب سايټ کې هم نشر- شول.

د نوي امير په توگه تقرر يې د شريعت له نظره

علماء کرام او اسلامي سياست پوهان په اسلام کې د زعيم دانتخاب لپاره تر ټولو سمه او غوره لاره د شوری يا اهل الحل والعقد لخوا څخه ټاکنه بولي د اهل الحل والعقد اطلاق په هغه ټولي کيږي چې په علم، تجربې او هوښيارۍ لرونکو اشخاصو باندې مشتمل وي او معمولا د يوې شوری اطلاق ورباندې کيدلی شي.

د خلفاء راشدينو د ټاکل کيدو له بيلابيلو طريقو څخه په عمومي استنباط د شوری له لارې د زعيم ټاکلوته درې مرحلې معلومې شوي دي، چې لومړۍ دترشيخ مرحله ، دوهمه د انتخاب او دريمه د بيعت مرحله ده.

ترشيخ يا د مشرۍ لپاره نوماند کيدل به خپله د هغه کس لخوا څخه نه وي څوک چې زعيم ټاکل کيږي ځکه رسول الله H فرمايي:

إنا والله لا نولي هذا العمل أحدا سألهُ , أو أحدا حرص عليه. (متفق عليه) (اخرجه البخاری (۷۱۴۹) ومسلم (۱۷۳۳)

ژباړه : په والله چې موږ به هغه څوک په دې (د مشرۍ په کار) ونه ټاکو کوم چې خپله يې غواړي او يا يې حرص لري.

نو ترشيخ به د بل چا لخوا يا د يوه تن وي لکه عمر فاروق I چې د ابوبکر صديق I لاس ونيو او د زعامت لپاره يې وړاندې کړ او بيا صحابه کرامو د امام په حيث انتخاب کړ او يا به د ډيرو کسانو وي لکه عمر فاروق I چې له شهادت وړاندې څو صحابه د خلافت لپاره ونومول او د هغو له منځه حضرت عثمان I وټاکل شو.

ملا اختر محمد منصور صاحب هيڅکله ځان په خپله د مشرۍ لپاره نه دی نوماند کړی، بلکې نوموړی په لومړنۍ غونډه کې هم د مشرۍ لپاره د يوازيني کانديد په حيث د شورا لخوا نوماند شو او په دوهمه غونډه کې يې هم صراحتا شوری ته وويل چې زه د مشرۍ غوښتونکی نه يم بلکې د يوه مأمور په حيث خدمت مې زړه غواړي، خو شوری نوموړی د زعامت د يوازيني وړ کس په حيث نوماند کړ، وروسته له اوږدو بحثونو نوموړی د همدې شوری لخوا چې په علماء کرامو، شيوخو او د اسلامي امارت د رهبري شوری په غړو مشتمله وه چې ټول د علم او جهادي تجربې خاوندان دي لخوا د زعيم په حيث انتخاب او ورپسې لومړی د شوری غړو ورسره بيعت وکړ او وروسته نورو مسؤلينو او عامو مجاهدينو او مؤمنينو ورسره د بيعت لړۍ پيل کړه.

په دې توگه ويلي شو چې د نوموړي انتخاب په بشپړه شرعي طريقه ترسره شو چې له همدې امله د هيواد له ساره او اوږده څخه په نورو لکونوانسانانو سربيره سلگونو د قرآن او احاديثو مشائخو د نوموړي زعامت قبول کړ ، شرعي يې وباله او بيعتونه يې ورسره وکړل.

د شخصيت په اړه يې:

د افغانستان د اسلامي امارت دوهم زعيم اميرالمؤمنين ملا اخترمحمد (منصور) د اسلامي امارت په تأسيسي غړيو کې يو خورا مدبر، مؤثر او مسلط شخصيت گڼل کيدو. نوموړی په موهوبوي شکل د قيادت او رهبرۍ له ځانگړو مشخصاتو څخه برخمن و. تقوی، اخلاص، جهادي بصيرت، سياسي درایت او د کارونو په عملي کولو کې اداري نظم او جرأت يې کاري مشخصات و.

شهيد ملا اخترمحمد منصور صاحب د اسلامي امارت د اړونده جهادي فعاليتونو په تعقيب او تنفيذ کې د خپل جهادي رهنما مرحوم ملامحمد عمر (مجاهد) نقش قدم روان و، د جهادي اهدافو تحقق، له خارجي اشغال څخه د هيواد خپلواکي او په هغه کې د شرعي نظام ټينگښت يې د جهاد او مبارزي اساسي هدف و، د (وامرهم شوری بينهم) په اساس په کارونو کې د ملگرو سالمې مشورې په غورسره اوريدل، اهل کار کسانوته مسؤليت سپارل او تر مسؤليت سپارلو وروسته ورباندې پوره اعتماد کول، مسؤل کسانوته تل پر ولس باندې د ترحم او خواخوږي سپارښتنه کول د نوموړي ښکاره مشخصات و.

پردې خبره يې ډير ترکيز درلود (چې اسلامي امارت دټولو افغانانو گډ کورده نو همداسي بايد ټول خپل ځان پکي وويني)

د شهيدمنصور صاحب د شخصيت په اړه دده نږدې ملگري وايي چې نوموړی متواضع، مخلص او جرأتمن شخصيت و. له بيت المال سره يې احتياط کاوو. ساده ژوند يې خوښ و. د نوموړي ملگری ملا عبدالباقي اخند وايي چې د امارت د واکمنۍ په وخت چې وزير و ليدلی يې دی چې تر ولاياتو پورې به يې د لين په عادي موټرو کې سفر کاوو. نوموړی وايي په شل کلنه ملگرتيا کې يې د منصور صاحب کومه بده خبره او تر څه وينا نه په يادېږي. له خپلو تحت الامر کسانو سره يې د يوه ملگري په حيث چلند کاوو.

حاجي اغاجان چې د منصور صاحب له نږدې کسانو څخه و وايي چې منصور صاحب ډير متوکل سړی و او سره له دې چې ډير خطرات ورته متوجه نوموړی به هميشه پيدا کيدلای شوای. دده په خبره د معاونيت او امارت په ټوله موده کې يوازې دوه ورځې داسې شوي چې له مجاهدينو سره د منصور صاحب رابطه پرې شوي وي او د احتياط په خاطر يې ځان غائب کړی وي. نور به هر وخت د ځانگړو استازو په توسط له ده سره د مجاهدينو رابطه کيدلای شوای او لازم هدايات يې ورکولای شوای.

حاجي اغاجان د منصور صاحب د قناعت او له دنيايي وسائلو، موټرو او هوس سره د علاقې نه درلودلو يادونه کوي او وايي: منصور صاحب کله هم د ښه موټر يا هوسا ژوند هوس نه دی کړی. هميشه يې د يوه عادي شخص په حيث گوزاره کوله. يو وخت مې وليد چې موټر يې حتی تر عادي حده هم زوړ و، ما ورته وويل چې زه به يو نوی موټر درته رانيسم ځکه دا ډير زوړ دی. ده ځواب راکړ چې په دې عادي گوزاره کې زما هدف د اسلامي امارت د لايحې په هغه ماده عمل کول دي چې وايي مجاهدين دې د عادي خلکو په شان گوزاره کوي. نو که زه ورباندې عمل وکړم شايد نورو مجاهدينو کې هم په دې لايحې عمل کول دود شي او که خدای مکره زه دا ماده هيره کړم او امتيازي ژوند اختيار کړم نو بيا به نور مجاهدين هم د امتيازي ژوند هوس کوي.

د شهيد منصور صاحب زوی ملافتح الله وايي چې منصور صاحب ورته هميشه په علم او استعداد لوړولو باندې تاکيد کاوو او ويل به يې چې د ښه خدمت لپاره لومړی ښه استعداد ضرور دی او د هر ديني خدمت لپاره د علم زده کړه شرط بلل کيږي. نوموړی وايي چې منصور صاحب له شهادت نه يوه نيمه مياشت مخکې يوه ورځ وويل چې د ژوند تر ټولو ستر ارمان مې پاک او مخلصانه شهادت دی.

فکري او مذهبي ليد لوری يې

محترم ملا اختر محمد منصور په مذهبي لحاظ د اهل سنت والجماعت پلوی او د امام اعظم ابوحنيفه **V** د مذهب مقلد و. د وخت او زمان د سياسي جرياناتو په نزاکت ښه بلد و.

له نوموړي سره د مخامخ کيدو پرمهال سړي د ده سنجيده گي، وقار او متانت ښه درک کولای شوای، سادگي او بي تکلفي يې د ژوند ځانگړې مشخصه وه .

د رسول اکرم H او خلفاء راشدينو د سيرت له مطالعې سره يې خاصه دلچسپي درلوده، هميشه يې له خپلو ټولو جهادي او اداري بوختياوو سره سره رسنۍ په ډير دقت تعقيبولې، جهادي ليکوالانو او د امارت فرهنگي اونشرياتي کارکوونکو ته يې د هغوي په نشرياتي فعاليتونو کې خاصې مشوري او ځانگړې توصيې ورکولې .

د شهيد منصور صاحب يو مهم خصوصيت

شهيد منصور صاحب د اسلامي امارت د زعيم په حيث هميشه قضاواو ته متوجه شخص و. نوموړي به هميشه مطبوعات تعقيبول تر څو د هيواد له پيښو ځان خبر کړي، دغه راز يې يوه ملگري ته دنده سپارلې وه چې د بهرنۍ نړۍ د بيلابيلو ژبو مطبوعاتو تعقيب کړي او د هغو خبرونو او تبصرو خلاصه يې له ده سره شريکه کړي چې په يوه شکل يې د افغانستان له موضوع سره تړاو پيدا کاوه.

د نوموړي يو نږدې ملگري حاجي اغاجان وايي چې منصور صاحب په هر حالت کې له جرياناتو ځان باخبره ساته، حتی يوه شپه چې ټوله ورځ او د شپې تر ناوخته د رهبري شورا په مجلس کې وه، کله چې له مجلس نه فارغ شو ددې په ځای چې خوب وکړي لومړی يې ماته امر وکړ چې يو ځل خبري ويب پاڼې راواړاوه چې څه حالت روان دی.

حاجي اغاجان وايي چې منصور صاحب به کوم خبر ترلاسه کړ نو سمدستي به يې د خپلو رابطينو په توسط د هغه حقيقت معلومول او خپل معلومات به يې بشپړول. مثلاً که چيرې کومه چاودنه شوې وه او ملکي خلکو ته به په کې تلفات رسيدلي و، يا به يو ځای د مجاهدينو په اړه خلکو په رسنيو کې شکايت کړی و. يا د مجاهدينو لخوا د زورزياتي کومه وېديو يا خبر نشر شوی و، نو سمدستي به يې د پيښې عاملين معلومول

او مسؤلينو ته يې امر کاوه چې قانوني چلند ورسره وکړي. چې په ډيرو مواردو کې دداسې پيښو عاملين خلع سلاح، بنديان او يا محکمې ته معرفي کړل شوي دي.

له شهادت نه مخکې

له شهادت نه مخکې شهيد منصور صاحب د افغانستان د هلمند او نيمروز تر منځ په يوه کليوالي سيمه کې له خپلو څو تنو خاصو ملگرو مجاهدينو سره ژوند کاوه. ملا اغاجان چې په همدې مرحله کې څه موده له شهيد منصور صاحب سره يو ځای پاته شوی وايي چې دا مې د ژوند تر ټولو خوږه خاطره وه. ځکه د اسلامي امارت زعيم د خپل وطن په سپيرو کوډلو کې داسې ساده ژوند درلود لکه يو عام دسنگر مجاهد.

په دې سيمه کې نوموړی له ۸ کسو مجاهدينو سره اوسيده، دوی د عامو مجاهدينو په شان مسلح گرځيدل اود سيمې مجاهدينو او عامو خلکو ته يې ځانونه د يوه محلي ډلگۍ مشر په انډيوالانو معرفي کړي وو تر څو د اوسيدو ځای يې افشا نه شي. د اړتيا په وخت يې شاوخوا نورو سيمو ته هم سفر کاوه.

په دې مرحله کې منصور صاحب د احتياط په خاطر له مجاهدينو سره مخامخ لیده کاته نه کول. بلکې د ځانگړو استازو په توسط يې هغوی ته احکام صادرول دغه راز به کله يوې داسې سيمې ته له خپلو ملگرو سره نږدې شو چې انټرنېټ به کار کاوو بيا به يې د ايميل او واټس آپ له لارې له مسؤلينو سره رابطه کوله او د وظيفو په باره کې يې ورسره سلا مشوره کوله. په دې مېشت ځای کې په جهادي او ورځنيو رسمي وظائفو سربيره نوموړي ډير وخت مطالعه کوله او يا به له ملگرو سره په موټر کې گرځيده او د جهاد او اولس حالت به يې ځان ته معلوماوو.

شهيد اميرالمؤمنين ملا اختر محمد منصور صاحب د خپل هيواد پر ځمکه او دجهادي حاکميت په ساحه کې ژوند کاوه او په دې لاره کې يې ټول خطرات په ځان منلي و خو مزدورو رسنيو بيا هم په هغه پسې تبليغات کول چې په ايران يا پاکستان کې اوسيده چې دغه اتهام يو بې ځايه او له حقيقته لرې اتهام و. نوموړی له شهادت

وړاندې کټ مټ د خپل سلف مرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد په شان د سپيرو کوډلو او سنگرونو ژوند د ځان لپاره اختيار کړی و.

شهادت يې

بالاخره د حق د لارې دغه مخلص او فداکار مجاهد چې د اسلامي امارت د زعيم په حيث د ټاکل کيدو يې لا کال نه و پوره شوی د امريکا د بي پيلوټه الوتکې په بريد کې د شهادت لوړ مقام ته ورسيد چې د نوموړي د شهادت او نوي زعيم د ټاکل کيدو اعلان د اسلامي امارت لخوا په لاندې اعلاميه سره وشو.

د اميرالمؤمنين ملا اختر محمد منصور د شهادت او نوي امير د ټاکنې په اړه د اسلامي امارت د رهبري شوری اعلاميه

الحمد لله الذي بیده ملکوت کل شيء وإليه ترجعون. وإذا قضی أمرا فإنما يقول له کن فيكون. وله الحمد في السموات والأرض وعشيا وحين تظهرون. يخرج الحي من الميت ويخرج الميت من الحي ويحيي الأرض بعد موتها وكذلك تخرجون. ونشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له ونشهد أن سيدنا محمدا عبده ورسوله الأمين المأمون، والجوهر المكنون. اللهم فصل وسلم على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه الذين هم فيما عند الله راغبون وبعد.

قال الله تبارك و تعالى: مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ اللَّهُ كَلًّا ۚ ۝ عَلِيمٌ ۝ ۱۱ وَطِيعُوا اللَّهَ وَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَإْخِ الْمُبِينُ ۝ ۱۲ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝ ۱۳ التَّغَابُنِ

ژباړه: هيڅ مصيبت د الله له حکم پرته نه پېښېږي او څوک چې پر الله تعالى ايمان راوړي د هغه زړه ته به هدايت وکړي او الله په هر شي پوره عالم دی. د الله اطاعت وکړئ او د پيغمبر اطاعت وکړئ خو که مخ واړوئ نو زموږ په پيغمبر يوازې ښکاره تبليغ کول دي. له الله تعالى پرته بل خدای نشته او مؤمنان دې پر هماغه الله توکل وکړي.

رضينا بالله ربا و بالاسلام ديننا و بمحمد H نبيا ورسولا.

د افغانستان اسلامي امارت په الهي قضاء د رضا اومحکم ايمان له روحيې سره اعلانوي چې د افغانسان داسلامي امارت زعيم اميرالمؤمنين ملا اختر محمد منصور تقبله الله د ۱۴۳۷ هجري قمري کال د شعبان المعظم د مياشتې په ۱۴ مه نيټه د شنبې په ورځ چې د ۱۳۹۵ لمريز کال د جوزا له لومړۍ نيټې سره سمون خوري د کندهار دريگستان اود بلوچستان نوشکي ته څيرمه په يوه سرحدي سيمه کې د امريکايي طاغوت د بي پيلوټه الوتکې په بريد کې د شهادت لوړ مقام ته ورسېد. انا لله و انا اليه راجعون.

د افغانستان د اسلامي امارت رهبري شوری د اسلامي امارت ټولو منسوبينو، مجاهدينو، افغان مجاهد اولس، عام اسلامي امت او په ځانگړي ډول د شهيد اميرالمؤمنين تقبله الله غمجنې کورنۍ ته د تسليت مراتب وړاندې کوي او د الله تعالی له دربار څخه شهيد اميرالمؤمنين تقبله الله ته د شهادت د قبوليت، الهي ديدار او جنت الفردوس خواست کوي، الله تعالی دې په شهيد منصور صاحب ورحميرې او د نوموړي کورنۍ، قريبانو، مجاهدينو او اسلامي امارت ته دې په دې ستر مصيبت، صبر جميل، اجر عظيم او نعم البدل ورنصيب کړي. آمين يارب العلمين.

مؤمنانو وروڼو! تاريخ شاهد دی چې د اسلامي امت حقپال خوځښتونه هميشه د رهبرانو د شهادت، وفات يا دغسې نورو درنو مصائبو سره مخامخ شوي دي؛ خو دغسې درنو مصائبو هېڅکله د ايمان د خاوندانو پښې نه دي لږزولي، بلکې هغوی يې نور هم مضبوط کړي او په لوړ عزم او ټينگ ايمان سره يې تر وروستۍ مرحلې د برحقې مبارزې لار پاللې ده) وکاین من نبي قاتل معه ربيون كثير فما وهنوا لما أصابهم في سبيل الله وما ضعفوا وما استكانوا والله يحب الصابرين (۱۴۶)

شهيد اميرالمؤمنين تقبله الله د الله تعالی بنده او د حق د لارې مجاهد و، نوموړي خپله فريضة په ډيره ښه او وياړمنه توگه ترسره کړه، د مرگ تر ساعته په خپل ايمان او برحق عزم محکم پاتې شو، د اسلامي امارت د زعامت په لټه موده کې يې د

عزم، ايمان او سرلوړۍ داسې کارنامې تاريخ ته پريښودې چې هميشه به ټول مسلمانان په خاص ډول مبارزين او مجاهدين ورباندې ووياري.

نوموړی د زمان او مکان له ټولو سختو او امتحاني شرايطو سره سره نه خو د نړيوال طاغوت مکررو غوښتنو او گواښونو ته تسليم شو، نه يې د چا د تحميلي او تزويري پروسو پيشنهادونه ومنل، نه له گواښونو وويږيد او نه يې هم داخلي او خارجي توطيو، دسيسو او فشارونو عزم متزلزل کړ.

شهيد منصور صاحب دامارت د زعامت وظيفه کټ مټ د خپل سلف اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد V په شان ترسره کړه تر دې چې له همدې وياړمن دريځ، قوي ايمان او توکل سره د يوه جهادي سفر په جريان کې د الله تعالی ديدار ته ورغی.

څرنگه چې د امام يا امير له شهادت يا وفات وروسته د مؤمنانو لپاره د نوي مشر نصول د مسلمانانو په غاړه لازمي فريضه ده، د افغانستان د اسلامي امارت رهبري شوری چې د گڼ شمير علماء کرامو، د تفسير او احاديثو د استادانو، متدينو سياست پوهانو او جهادي تجربې د خاوندانو معتبره شوری ده د يوه مجلس په دائرولو سره چې د اهل الحل و العقد له شرعي اعتبار څخه برخمن و، وروسته له ژور فکر، تدبر او هر اړخيز ديني او جهادي مصلحت سنجولو يې محترم شيخ الحديث مولوي هبت الله اخندزاده صاحب د اسلامي امارت د نوي زعيم په حيث د شوری د ټولو اعضاء په اتفاق تعين او د شرعي امير په حيث يې ورسره بيعت وکړ، همدارنگه محترم الحاج ملا سراج الدين حقاني صاحب او دمرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد V زوی محترم مولوي محمد يعقوب صاحب يې دمرستيالانو په حيث تعين شول.

د اسلامي امارت رهبري شوری خپل ټول مجاهدين او عام متدين ولس په دې شرايطو کې وحدت او توکل علی الله ته رابولي، مجاهدين دې هيڅ تشویش نه کوي، الله الحمد موږ ناصر او پالونکي رب لرو، د اسلام او جهاد ډيوه چې دا څوارلس پيړۍ

روښانه وه ترقيامته به همداسې ځلانده وي، د الله تعالی دشکر ځای دی چې موږ د اسلامي امارت په نوم يو جوړ او سالم نظام لرو، ددې نظام د ساتلو، پالو او ټينگښت لپاره دا د ټولو ديني وجيبه ده چې له نوي اميرالمؤمنين محترم شيخ الحديث مولوي هبت الله اخندزاده صاحب سره بيعت وکړي او د نوموړي تر مشرۍ لاندې خپلې برحقې مبارزې ته دوام ورکړي. همدارنگه د اسلامي امارت مشر تابه او رهبري شوری له ټولو مسلمانانو نه هيله کوي چې سر له سبا د دريو ورځو لپاره دشهيد اميرالمؤمنين ملا اختر محمد منصور V د فاتحي او دهغه مبارک روح ته دثواب بڼولو په نيت د قران کريم ختمونه وکړي.

دافغانستان داسلامي امارت رهبري شوری

۱۸/۸/۱۴۳۷هـ ق

۵/۳/۱۳۹۵هـ ش — ۲۵/۵/۲۰۱۶م

د رئيس الوزراء مرحوم ملا محمد رباني ژوند ته کتنه

ليکنه: شاهد غزنيوال

ارواښاد رئيس الوزراء ملا محمد رباني V د الحاج ملا امير محمد زوي د نیک محمد لمسی په ۱۳۷۷ هجري قمري کال د کندهار ولايت په مرکز کي په يوه علمي اوجهادي کورنۍ کي دې فاني دنيا ته سترگي پرانستلي دي . د مرحوم ملا محمد رباني والد صاحب د کندهار ولايت د علماو و اومنورينو له جملې څخه د يوه فاضل اومتقي شخصيت په حيث د خلگو په منځ کې شهرت درلود؛ نوموړي د خپلو اولادونو په ځانگړې توگه د «ملا محمد رباني» د علمي اوجهادي روزني په هکله ډير اهتمام کاوو .

زدکړه يې:

دا چې ملا محمد رباني هم د خدای ورکړي سرشاره علمي استعداد له امله دښه لياقت څښتن و، نو والد صاحب يې هم د ديني علومو د زده کړې او حصول په موخه مدرسه ته شامل کړ. ارواښاد ملا محمد رباني تر ډيره حده خپل ديني تعليمات د اسلامي امارت د حاکميت دوخت سترمفتي اومتبحر عالم شيخ الحديث والتفسير عبدالعلي ديو بندي V تر علمي روزنې او تربيه لاندې تر لاسه کړي دي . معمولاً په افغانستان کې د ديني علومو د حصول طريقه د رسمي او حکومتي مدارسو له لارې نه ، بلکه د دې هيواد د مشهورو علمي استادانو او مشايخو په وسيله په خصوصي توگه په داسې ډول تر سره کيږي چې هر عالم اوفقيه په خپل مسجد کې يومعلوم شمير زده کوونکي (طالبان) راټولي او بيا هغوی ته د مروجو شرعي علومو تدریس اوزده کړه ورکوي. په دغو مروجو علومو کې صرف، نحو، منطق، رياضي، ادب، معاني، فقه، اصول الفقه، علم التفسير او حديث شامل وي . دغه سلسله تقريبا له کال ۲۰۲ هجري څخه په افغانستان

کې د اسلامي نړۍ دسترو مشاهيرو او د پخواني خراسان له اعلامو لکه امام ابو داود السجستاني، شيخ الاسلام محمد بن محمد بن بکر الخلمي، امام ابوالليث السمرقندي البلخي اونورو مقدمو علماء کرامو څخه په ميراث پاته ده . که څه هم چې په رسمي او حکومتي لحاظ دغه سلسله تر ډيره حده له پامه لويدلې او د چارواکو له خوا ورته ډيره توجه نه ده شوې، خونموړې سلسلې په علمي اوجهادي لحاظ د متدينو عوامو په مرسته تر دانن ورځي پوري په افغانستان کي د اسلامي علومو په ترويج او د افغانستان په تاريخ کې د جهادي تحريکونو د قيادت اودهغوی په ژوندي ساتلو کې اساسي رول لوبولی دی . د مثال په توگه په کال ۳۷۷ هجري کي سلطان محمود غزنوي دهند لويه فتحه د همدغو علماوو په هدايت اولارښوونه تر لاسه کړه. په کال ۵۵۹ هجري کې چي سلطان شهاب الدين غوري له افغانستان څخه دهند په نيمه وچه حکومت کاوه همدغو علماوو دهغه د حکومت په لوړو منصبونو کي مهم مسئوليتونه درلودل . همداراز کله چې د معاصر افغانستان مؤسس اوسترواکمن احمد شاه ابدالي په کال ۱۱۶۰ هجري کې دهندي مسلمانانو د مرستي لپاره هند ته خپل پوځونه وروليږل؛ نو د همدغه اقدام په ترسره کولو کي هم ديني علماو پوره ونډه درلوده. په افغانستان باندي دانگليسي يرغلونو، روسي تاړاک او امريکايي نيواک په مقابل کي دمقاوت کوونکو مجاهدينو مشرتوب هم د همدغو مجاهدو عالمانو اومتقي اشخاصو په غاړه و.

جهاد اومبارزه يې:

ملا محمد رباني لادعلم اوتحصيل له بهيره پوره نه ؤ فارغ شوی چې په کال ۱۳۵۷ هجري لمريز کي کمونستانو د يوې عسکري کودتاله لاري د افغانستان سياسي قدرت تر لاسه کړ. په افغانستان کې د کمونستانو له واک ته رسيدوسره سم په ټول هيواد کې دهغوی په خلاف جهادي پاڅون پيل شو اود دغه جهادي پاڅون د قيادت اومشرۍ مسؤليت بيا هم د افغاني ديني علماوو په غاړه و. ملا محمد رباني چي مخکي تر مخکي لادعلم اوجهاد په مدرسه کي له خپلو استادانو څخه د جهاد، قرباني، اوسربښندنې تربيه حاصله کړې وه تر ټولو د مخه د جهاد اوله وطن څخه د دفاع

سنگرونوته ولاړ . نوموړی دامهال يوويشت کلن و، خوپه جهاداوفداکاری کي دټولومجاهدينوپه منځ کي په يوډير زړور،مدبر اوفداکار مجاهدسره مشهور و . نوموړي دقندهار ولايت دڅو تنو نورو مشهورومجاهدينوسره دخپل جهادي فعاليت پيل دهيواد په جنوب لويديځ زون کي دجهاد دمؤسس شهيد ملاموسی کلیم له جهادي جبهې څخه پيل کړ، له هغه وروسته دکندهارولایت دارغستان ولسوالۍ ته راغی اودلته يې دروسانوخلاف دسيمي دمجاهدينو په انسجام اوترتيب لاس پوري کړ.دارغستان ولسوالۍ په چغني نومي غره کي يې جهادي مرکز تأسيس اوله همدغه ځايه څخه يې دکندهار ولايت په مختلفو سيموکې جهادي فعاليت شروع کړ.دارغستان ولسوالۍ په چغني،تورتاک، شابېگ اوسنگرنومي سيموکي دروسانوپه مقابل کي مرحوم ملا محمدرباني په ډيروسختوعملياتوکي په خپله گډون درلود . که څه هم چې دچغني دجبهې قيادت دقومندان عبدالرازق په غاړه و، خودجگړې په مهال به دمجاهدينومشري دمرحوم ملامحمدرباني په غاړه وه .په ټولوجهادي اوپوځي عملياتوکي دمرحوم ملامحمد رباني دهميشني مشارکت له امله په وروسته کي د دغې جبهې دمجاهدينو دمرستيالۍ مسؤليت ورته وروسپارل شو چې له هماغه وخته را هيسې يې دمجاهدينوپه منځ کي دحاجي معاون صاحب په نوم شهرت پيداکړ.

په جهادي بهيرکې يې پوځي اواداري مسؤليتونه

له روسانوودهنوي له لاسپوڅو کمونستانوسره دکندهاراوجنوب لويديځي حوزې دفاتحومجاهدينوکلک مقاومت دغي سيمې ته دافغاني مقاومت ديوه مضبوط جهادي سنگر حيثيت ور کړ او الحاج ملامحمدرباني دنورومجاهدينوترڅنگ ددغي سيمې ديو ډيرماهر، مجرب جهادي اوعسکري شخصيت په توگه پکي ښه تبارزوکړ. نوموړی دخپل همدغه جهادي اوعسکري مهارت اونبوغ له مخي دټول جنوب لويديځ زون دمجاهدينوديوه تکړه قومندان په توگه له ۱۳۶۰ تر ۱۳۶۹ هجري لمريز کال پورې دروسانوپه ضد ډيروبريالوپوځي عملياتوقوماندې په غاړه لرله چې له امله يې روسانوته دسراومال ډيردرانه تلفات ورسيدل اوخپله ملامحمدرباني هم تردرې (۳)

ځله زيات پکې سخت ټپي شوی دی . په دغوپوځي عملياتوکي دنوموړي فاتحانه قيادت ددې لامل شوچې هغه په ملي کچه دافغانستان دجهاد دمشهورو قومندانانوپه کتارکي شامل اودهغه وخت دجهادي تنظيمونودرهبرانودپاموړ شخصيت وگرځي . داهغه وخت ؤ چې دافغانستان دجهاد د (۷) جهادي تنظيمونورهبرانو په پاکستان کي دمجاهدينوعبوري حکومت اعلان کړی وو . په دغه عبوري حکومت کي دجهادي رهبرانوترمنځ داپريکړه وشوه چې دهيواد دداخل مشهوروجهادي قومندانانوته به هم په دغه حکومت کي فعال سهم ورکول کيږي . دمجاهدينودغه عبوري حکومت په رئيس اولومړي وزيرسربيره مکمله حکومتي کابينه هم لرله چې په هغې کي مرحوم ملامحمدرباني ته دحج اواوقافودوزارت دمرستيالۍ دنده سپارل شوې وه. که څه هم چې ملامحمدرباني په دغه وخت کي په تنظيمي لحاظ دمرحوم مولوی محمدیونس (خالص) تر رهبري لاندې له اسلامي حزب سره تعلق درلود خو په جهادي لحاظ يې دټولوجهادي رهبرانوپه زړه کي خاص ځای درلود. نوموړي له دغه لوي اداري مسؤليت سره سره بيا هم دهيوادپه داخل کي دخپلومربوطه مجاهدينودجهادي فعاليتونواوددښمن په ضددنظامي عملياتوقوماندې شخصاپه خپله غاړه لرله چې په ډيروځايونوکي يې دوزارت دمرستيال په توگه له دښمن سره په مخامخ جگړه کې برخه اخيستې ده .

دطالبانوداسلامي تحريک په تأسيس کې دده رول :

په ۱۳۶۹ هجري لمريز کال کي له افغانستان څخه دروسي ځواکونوله تينبتي اوبيا په ۱۳۷۱هجري لمريز کال کي دهغوی دلا سپوڅي حکومت ترسقوط وروسته ملامحمدرباني دهيواد ديوه مخلص اومصلح شخصيت په توگه دتنظيمي ډلوټپلو دخپل منځي شخړوپه هوارولوکي خپلي ټولي هڅي په کارواچولې اوپه دې لار کي يې نه سترې کيدونکي هلي ځلي وکړې . جنوب لويديځ زون چې يومهال دروسانوپه ضددجهاد اومقاومت محکم اوپياوړی جهادي سنگر بلل کيده ،له بده مرغه چې دروسانوله ماتي اود نجيب په مشرۍ دکمونستي حکومت ترړنگيدو وروسته

د تنظيمي اختلافاتو او جگړه ماروډلو دخپل منځي جگړو په ميدان بدل شو. دغه خپل منځي اختلافات او جگړې يوازې په جنوب لويديځ زون کې نه، بلکې په تدريجي ډول د هيواد له مرکز نه پيل او په ډير لږ وخت کې د هيواد شمال، جنوب، ختيځ او لويديځ ته وغزیدې، چې له امله يې دمقدس څوارلس کلن جهادپاييلې او په هغه کې د يونيم مليون سورکفنه شهيدانوتولي هيلې اوارمانونه دنفاق او اختلاف په کورورانوونکي اورکې وسوځيدل. دغه زړه دردوونکی حالت هيڅ مسلمان ته د تحمل او منلو وړ نه و خو د هغه دمخنيوي توان بيا هيچام په ځان کې نه ليد. يوشمير هغو کسانو چې دخپل اسلامي جهاد په حقانيت يې ايمان او باور درلود؛ دالله تعالی په دغه مقدس ارشاد باندې په باور (ان الله لا يضيع اجر المحسنين) اوله هغه څخه په الهام اخيستلو سره داسلامي جهاد د نيمگړو آرمانونو د تحقق لپاره بيا خپله مجاهده او مبارزه پيل کړه.

دغو دالله دلارې نه ستړي کيدونکو مجاهدينو په داسې حال کې چې د پخواني جهاد له ستړياوو او ستومانو څخه لا نه وو هوساشوي او همداراز د هغه جهاد په مهال په صورت لگيدلي زخمونه يې لا پوره نه و جوړ شوي، بيا يې په هغه ستړي او ستومانه حالت کې دخپل رنځيدلي ولس د آرامۍ، خپلواکۍ، اوسو کالۍ په غرض دمفسدينو او منافقينو په خلاف جهاد پيل کړ. دلامحمد رباني دخپلو تيرو جهادي فعاليتونو ترڅنگ د طالبانو داسلامي تحريک له مؤسسينو څخه هم گڼل کيږي. دطالبانو داسلامي تحريک د تاسيس پر مهال به چې کله دکوم ولايت يا کومي سيمي د تصفيه کيدو موضوع رامنځته شوه نوملامحمد رباني به لومړی شخص و چې د هماغې سيمي د سوله ييزې تصفې په ترسره کولو به يې غور کاوه. نوموړي به هميشه ددې کوښښ کاوه چې څرنگه وکولای شي هماغه سيمه په سوله ييزه توگه د طالبانو تر کنترول لاندې راشي.

کله چې په ۱۹۹۵/۱۰/۱۰ طالبان دکابل تر دروازو ورورسيدل دلامحمد رباني دمخالفينو مشراحمد شاه مسعود ته دخبرو دعوت ورکړ هماغه و چې مسعود هم د ده په دعوت باور وکړ اوله ده سره دخبرو لپاره له کابل څخه ميدان ښار ته راغی. د

دلامحمد رباني لومړۍ خبره له مسعود سره دا وه چې په گران هيواد افغانستان کې داسلامي حکومت د نافذيدو لپاره يونيم مليون شهيدانو قربانۍ ورکړي دي بايد د همدغو شهيدانو دوينو درناوی وشي او په افغانستان کې به له کوم قيد او شرط څخه اسلامي نظام حاکم شي، دطالبانو اسلامي تحريک دافغان ولس ددې مقدس ارمان دتحقق ټينگ عزم کړی دی لهدا ته هم بايد ورسره خپله ټوله همکاري ترسره کړي چې ديوه مستحکم اسلامي حاکميت لپاره زمينه مساعد شي، خومتأسفانه چې مسعود دخپلو خبرو ته دعمل جامه بيخي په کموم او ردوکي وراغوستله هغه تر ډيره حده په «ميم زورما ټول يې زما» فارمول باور درلود. له شمالي ولاياتونو څخه پرته دافغانستان نور ټول مرکزي، جنوب لويديځ، جنوبي او ختيځ ولايتونه دمرحوم دلامحمد رباني په صلح اميزه هلوځلو دطالبانو تر کنترول لاندې راغلي دي.

دطالبانو په اسلامي تحريک کې دنوموړي مسؤليتونه

کله چې په کال ۱۳۷۳ کې طالبانود دکندهار ولايت ترخپلې ولکې لاندې راوست نومرحوم دلامحمد رباني ته په دغه وخت کې دطالبانو دعالي شورا مسؤليت وسپارل شو.

په ۱۳۷۴ کال دحمل دمياشتې په ۱۳-۱۴ نيټه چې کله دهيواد دپنځلس سوه (۱۵۰۰) علماووله لوري دطالبانو داسلامي تحريک مشر ته داميرالمؤمنين لقب اعطاء او اسلامي امارت بنسټ کينسودل شو بيا هم دلامحمد رباني رول ځانگړی اهميت درلود او داسلامي امارت دامير ترڅنگ يې په پوره اخلاص او صداقت خپلو جهادي، اصلاحي او ملي فعاليتونو ته دوام ورکړ.

په ۱۹۹۵/۵/۹ چې دطالبانو فتوحاتو دجنوب لويديځ زون دنورو ولاياتو هلمند، اروزگان، فراه او هرات په لوري مخه کړه نوملامحمد رباني په دغو ټولو فتوحاتو کې ديوه برميا ل فاتح په توگه سهم درلود او دټول جنوب لويديځ په تصفيه کولو کې دده تکتیکی هڅې دځانگړي اهميت لرونکې وې. همداراز په ۱۹۹۶/۹/۱۱ چې کله دهيواد دختيځ زون ولايتونه ننگرهار، کونړ، اولغمان داسلامي

امارت ترولکې لاندې راغلل نوبياهم ملامحمدرباني ته دختيځ زون دعمومي مشر- مسؤليت وسپارل شو. په ۱۹۹۶/۹/۲۷ مطابق ۱۳۷۵ کال دتلي دمياشتې په شپږمه نيټه چې کله دهيوادپلازمينه کابل په بشپړه توگه داسلامي امارت ترحاکميت لاندې راغی نوداسلامي امارت دشرتابه له خوا په کابل کې ددولتي چارودتنظيم اوترتيب په غرض شپږ کسيزه سرپرسته شورتاأسيس اومشري يې بياهم دلامحمدرباني په غاړه ورواچول شوه. اوکله چې سرپرسته شورا په حکومتي تشکيل بدله اوداسلامي امارت په چوکاټ کې رياست الوزراء تأسيس شو نوملامحمدرباني درياست الوزراء درئيس په حيث وټاکل شو.

زهد او تقواي يې :

مرحوم ملامحمدرباني په عقيدوي لحاظ داهل سنت والجماعت اوسلف صالحينودسپيڅلي لاري پيروي کوله. نوموړي له خرافاتواوبدعتونوڅخه ډيره کرکه کوله او تل به يې خلک دقرآن اوسنت نبوي پيروي ته دعوتول. مرحوم ملامحمدرباني دخپلونوروحسنه اخلاقو اوفضايلو ترڅنگ دزهد، تقوی اوديندارۍ يوه نمونه وه، دشپې قيام اللیل اودورځي دخاښت لمونځ دده له خصوصياتوڅخه و.

اينثاراوخودگذري يې:

په ۱۳۶۶ هجري لمریز کال کې دکندهارولایت ته دمجاهدينودجهادي فعاليتونو دشنهولو په غرض دروسانوډيره درنه قوه راغله، اودکندهارولایت دمحلل جات په سيمه کې دلامحمدرباني په گډون يوزيات شمير مجاهدينومخامخ جگړه ورسره پيل کړه په دغه جگړه کې چې تقريبابوه مياشت يې دوام درلود دجگړې دواړوخواه درانه تلفات وواښتل چې خپله ملامحمدرباني هم په دغې جگړې کې سخت ټپي شو. دملاعبد القیوم په نامه ديوه مجاهدچې په دغو عملياتو کې يې برخه درلوده په حواله چې دحاجي معاون صاحب په شمول زمونږ دجبهې څلورتنه مجاهدين زخميان شول . کله چې نورمجاهدين دجگړې له ميدان څخه دټپيانودراپورته کولوپه نيت راغلل

نولومړی حاجي معاون صاحب ته ورغلل، خوحاجي معاون دوی ته وویل چې زه ښه یم ترماهغه درې تنه نورمجاهدين سخت زخميان دي لومړی هغه درواخلی .

مجاهدينوچې کله هغه راپورته کړل اوبياحاجي معاون صاحب ته ورغلل نوهغه دومره سخت زخمي و چې بلکل دپورته کيدلواوحرکت کولونه و،خوده بياهم دجنگ له صحنې څخه ترځان د مخه هغه نورمجاهدين چې زخمونه يې هم دده په نسبت ډيرکم وو پر ايستلو اصرار کاوه .

داسلامي نړۍ په قضايويې اهتمام:

داسلامي امت اړوندي ستونزي ملامحمدرباني مرحوم دخپل ژوند اهمي قضیې بللې اوداسلامي امارت دحاکميت په مهال يې دفلسطين،چيچين، کشميراونورواسلامي قضاياووپه هکله ځانگړي بيانيې صادرې کړي دي .

بې تکلفه ژوند يې :

مرحوم ملامحمدرباني سره له دې چې دژوندزياته برخه يې په لوړواداري اوپوځي مسؤليتونو کې تير شوی خوله دې هرڅه سره سره يې په طبيعت اومزاج کې دتکبراوغوروهيڅ نوع نښانې نه ليدل کيدې. دهغه ناسته ولاړه، حرکات اوسکنات ټول ديوه ډيرعادي شخص کړو وپورته ورته و اود خپلونوروملگرو په مقابل کې ځان ته په هيڅ امتياز قائل نه و. درسمي کاراو وظيفې پرمهال به هرعادي سړي له ده سره ډيرپه اساني سره ليدلای شول په خپله دروازه کې به يې مسؤل پيره داريووازي دمراجينودنوبت دمراعاتولوپه منظور دراوه . دمجاهدينوپه عبوري حکومت کې د وزارت له مرستيالۍ نه بيا داسلامي امارت درياست الوزراء ترمشرۍ پوري نوموړي شخصي محافظين اوبادې گارډان نه لرل . هغه څوک چې له ده سره په سفراوحضريکي يوځای اوسيدل اوگرځيدل هغه دده جهادي ملگري اودرسي شاگردان ول . له خپلوملگروسره يې تعامل اوبرخوردډير بي تکلفه اوپه خوراک،څښاک،ناسته او ولاړه کې له هغوی نه هيڅ امتيازنه درلود. درياست الوزراء دمسؤوليت په مهال کې به له

وزیر اکبر خان مېني څخه دکابل دارگ ترمانۍ درياست الوزراء تردفتر پوري ډېروخت دخپلو دريو څلوروملگروسره پلي روان و . له خپلوملگروسره به يې په ټولوجهادي اوسپورتې نشاطاتوکي په ډيره خوښۍ گډون کاوه اودهغوي دسپورتې لوبوله منځه به يې دچغ په نامه محلي لوبه ډيره خوښه وله .

دشخصي ژوند اقتصادي حالت يې:

سره له دې چي مرحوم ملامحمدرباني دخپل عالي مسؤوليت او وظيفې له مخي داسلامي امارت په بوديجه کي دپراخ استعمال اختياردرلود خونوموړي دعادي هيوادوالوپه څېړژوندغوره کړی و . دژوندتراخيره پورې يې په خپل هماغه پلرني عادي کوراکتفاوکړه او دبیت المال له بوديچې څخه يې ځانته شخصي کورچوپنه کړ . کله چې په ۲۰۰۰ ميلادي کال کي دملگروملتونودامنيت شوراله خوا په افغانستان ظالمانه يوطرفه اقتصادي بنديزولگيدل اودهمدغي شوری له لوري داسلامي امارت دچارواکوبانکي حسابونه بند اعلان شول . خودامارت دنوروچارواکوپه څېرموحووم حاجي معاون صاحب هم دده عالي منصب ته په پام سره هغه څوک وچي کوم بانکي حساب يې نه درلود .

دخلگوپه زړونوکې يې محبوبيت

مرحوم ملامحمدرباني دخپلونيکو اخلاقو له وجي دهرچا په زړه کي ځانگړی ځای درلود . په افغانستان کي ميشتوقومونواومختلفوقشرونوملامحمدرباني ته دخپل يوخواخوږي اوپوه مشر په سترگه کتل ،په جنازه کي يې په لسهاوووزره خلگوگډون کړی ووحتی تردې چي ځينوبانفوده شخصيتونويې پرفراق په لپولپواوښکي توی کړې .

وفات يې:

بالآخره دغه دجهاداومبارزې دلارې نه سترې کيدونکی لاروی ،دتقوی اوزهدي نمونه ، دايناروفداکاری سمبول ، د اخلاقو ، شرافت اوفضيلت څلی دالهي تقدير اوفصيلې سره سم دسرطان داوردې ناروغۍ له امله دپاکستان درواپنډۍ ښارپه يوه

روغتون کې ۱۴۲۲ هـ کال د محرم الحرام دمیاشتي په لومړۍ نیټه خپله روح خپل حقيقي مالک ته وسپاره اودتل لپاره يې له دې فاني نړۍ څخه سترگي پټي کړې . روح دې ښاد اوياد دې تل وي .

مرحوم حاجي معاون صاحب د ملگرو په يادونو کې

د حاجی معاون صاب مشر ورور هدايت الله اخندزاده صاحب وايي چې حاجي معاون صاحب زموږ په پلار خورا ډير گران و ځکه ده ډير لوړ اخلاق لرل او ښه ذهين و . دده تروش تندۍ زما نه دی په ياد ، زما دمشرتوب او استاذي به يې ډير احترام کاوو او چی کله به يې په مجلس کي له چا سره خبری کولې نوچي په دې به پوه شو چې خبره د غيبت خواته ځي ده به دستي دا خبره ورته کوله چي غيبت به نه کوو .

دحاجي معاون صاحب بل ورورمولوي احمد رباني صاحب وايي: حاجي معاون صاحب دومره ذهين و چې کله به يې کوم کتابونه ويل هم مهاله به يې نورو طالبانو ته درسول ، دعلم دومره شوقی و چې آن درياست الوزراء په وخت کې به يې سبقونه ويل او ښه کلکه مطالعه به يې کوله ، په هيڅ وخت کې يې د تهجد لمونځ نه پريښود حتی ددې وروستۍ سختې مريضې په وخت کې به يې هم کاوو .

د کندهار ولايت پخوانی جهادي مسؤل ملا محمد عیسی آخند چې ډير وخت له مرحوم حاجي معاون صاحب سره ملگری پاته شوی وايي: د اسلامي امارت د واکمنۍ په وخت کې چې نوموړی د افغانستان رئيس الوزراء او د هيواد په سطحه دوهم مهم شخص بلل کيده خو له دې لوړ منصب سره سره يې بيا هم په ارگ کې عادي گذاره کوله . د امارت په ټوله موده کې د حاجي معاون صاحب کور په کندهار کې و او نوموړی په کابل کې يوازې له څو تنو محافظينو او وظيفوي همکارانو سره اوسيدو . لومړی يې د وزير اکبر خان په اتم نمبر قصر کې د اوسيدو ځای و او د وظيفې لپاره به د ورځې ارگ ته تلو ، وروسته يې د کاري ضرورت په اساس په ارگ کې يوه حويلۍ د سکونت لپاره انتخاب کړه .

حاجي معاون صاحب به چې سهار راوښي شو لمونځ به يې د ارگ په مسجد کې په جماعت اداء کاوو، وروسته يې عادي ناشته او د سهار چای صرف کاوو او ورپسې کاري دفتر ته تلو، دوړځې په دوولس بجې به خپل اصلي ميشت ځای ته راغی او دلته يې له خپلو همکارانو، محافظينو او حتی تر اشپز او خادم پورې له کارکوونکو سره په يوه دسترخوان ډوډۍ خوړله چې خوراک به هم بشپړ عادي و لکه لوبيا، کچالو يا سبزي. نوموړي ملگرو ته اجازه نه ورکوله چې بې ځايه مصارف وکړي يوازې د جمعې په شپه يې ملگرو ته د غوښو يا وريزو د تيارولو اجازه کړې وه.

د حاجي معاون صاحب يو ډير بارز صفت د نوموړي عاجزانه او مؤدبانه لمونځ و، تردې چې د طالبانو په تحريک کې نوموړی په ښه لمونځ کولو سره مشهور و نوموړی به په خورا ادب، عجز او انکسار په لمانځه ولاړ و او هيڅکله يې لمونځ بې جماعته نه اداء کاوو.

ملا محمد عيسي اخند وايي چې د روسانو خلاف جهاد او بيا د امارت په دور کې يې کلونه کلونه له نوموړي سره تېر کړي خو هغه يې نه دی ليدلی چې د بل ملگري په شتون کې يې بې جماعته لمونځ کړی وي، حتی تردې چې د عمر په وروستيو کې د کينسر په رنځ اخته او د عربي اماراتو په مستشفى الراشد کې بستري و سره له دې چې ډير ضعيف و او لمونځ يې په اشاره کاوو خو يو ملگری به هميشه ورسره و تر څو ورته امامت وکړي او لمونځ يې په جماعت شي.

قاري عزيز الله چې د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال د ارگ د مسجد امام و خپله خاطره داسې بيانوي:

يو وخت موږ ډيرو طالبانو له حاجي معاون صاحب سره له کابل څخه د کندهار په خوا سفر درلود، د ژمي موسم و او سخت سوږ باد لگېده کله چې د غزني د گيلان ولسوالۍ مربوط يوې صحرايي سيمې ته ورسيدو دلته مو يو لوی باروونکی موټر وليد چې د سرک په غاړه ولاړ دی. حاجي معاون صاحب خپل موټر ددې لوی موټر له بغل سره ودرارو هنداره يې ښکته کړه، د لوی موټر خواته يې وکتل او غږ يې وکړ. د لوی

موټر ډرايور ځواب ورکړ. له سلام او احوال پرسي وروسته يې ترې وپوښتل چې ولې دې موټر درولی دی؟

ډرايور چې له يخه رپرېدېده او د ځان گرمولو لپاره يې گاډي بخاري ځان ته لگولې وه وويل چې موټر نه چالانېږي څوک نشته چې راسره همکاري وکړي او نه هم موټر په لويه لار پرېښودلی شم.

حاجي معاون صاحب ورته وويل: موږ درسره څه همکاري وکړو ترڅو دې موټر چالان شي او سفر ته دوام ورکړې ځکه دلته د شپې تيرول به ډير سخت وي. هغه ځواب ورکړ چې موټر نور جوړ دی يوازې لږ ټېله غواړي چې چالان شي. ددې خبرې په اوريدو حاجي معاون صاحب خپل موټر ودرارو او نورو ملگرو ته يې هم د توقف امر وکړ، کوم ملگري چې موټر يې وروسته پاته و په مخابره کې يې په هغوی غږ وکړ چې را چابک شي. کله چې ټول ملگري را يو ځای شول نو حاجي معاون صاحب ورته وويل چې دغه لوی موټر ټېله کړي گڼو طالبانو چې شمير يې تر لسگونو رسیده دغه موټر ته يې په يوه وار ټېله ورکړ، حاجي معاون صاحب خپله د موټر يوه ټېره ته اوږه ورکړه او په پوره اخلاص يې زور ورکړ د طالبانو په يو ځای زور کرار کرار موټر حرکت وکړ او لږ وروسته چالان شو او د غزني په خوا يې سفر ته دوام ورکړ.

قاري عزيز الله وايي د موټر له چالانولو وروسته چې حاجي معاون صاحب خپل موټر ته راغی نو ومې ليدل چې اوږه او ډيره يې د موټر ټيله کولو له امله په خټو او خاورو ککړ دي خو دغه وخت يې ملگرو ته وويل چې دغه خلک په موږ حق لري، موږ يې اولوالامر يو او هر رنگه همکاري مو چې په وس کېږي بايد ورسره ويې کړو.

ملا محمد نعيم چې د حاجي معاون صاحب له انډيوالانو څخه دی هم دې ته ورته يوه کيسه په ياد لري هغه وايي: يو وخت مو په سخت ژمي له حاجي معاون صاحب سره له کندهاره د غزني په خوا سفر درلود، هوا ډيرې سړه او د ځمکې مخ سپينو واورو پوښلی و د غزني ولايت قره باغ ته نږدې د ملانوح بابا په سيمه کې دوه کسان په سخت يخ کې د لارې په غاړه ولاړ وو د حاجي معاون صاحب موټر ته يې لاس ورکړ تر

څو يې ورسره واخلي او تر غزني يې ورسوي. څرنگه چې د حاجي معاون صاحب په موټر کې ځای نه و موټر يې ورته ونه دراوو. موږ چې په وروستني موټر کې و او ځای مو درلودهم مو موټر ورته ونه دراوو خو چې کله مخکې راغلو حاجي معاون صاحب په لار کې موټر درولی و، موږ ته يې وويل چې ولې مو هغه کسان راپورته نکړل؟ ورشئ بيرته وروگرځئ او را سپاره يې کړئ چې بيا موږ همداسې وکړل.

رحمه الله تعالى

د اسلامي امارت د پخواني دفاع وزير او مرستيال شهيد ملا عبیدالله آخند ژوند ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د ۲۰۱۰ م کال د مارچ مياشتې په پنځمه نيټه داسلامي امارت پخوانی د دفاع وزير او نائب الحاج ملاعبیدالله آخند دپاکستان په کراچۍ کې په يوه زندان کې په شهادت ورسېد.

شهيد الحاج ملاعبیدالله آخند چې دطالبانو داسلامي تحريک له لومړنيو اشخاصو او مؤسسينو څخه شميرل کيده، دروس ضد جهاد دمهاال تکړه او مسلکي مجاهد، دتنظيمي انارشيزم او فساد په وړاندې وتلی او متعهد مبارز او دامريکا په ضد دجهاد له بنسټ ايښودونکو او احياء کوونکو څخه شميرل کيږي .

دنوموړي شهادت بي له شکه چې دافغانستان او دنړۍ دمسلمانانو او مجاهدينو لپاره يوه لويه ضايعه وه، چې په اسانه به يې ځای ډک نه شي، خو ددې لپاره چې دحق دلارې ددې ستر مجاهد بيلگې مو راژوندۍ کړې وي، او دنوموړي ارمانونه مو درک کړي او ترسره کړي وي راځئ دنوموړي ژوندليک او کارنامې په غور ولولو او دخپلې برحقې مبارزې په لاره کې ديوې بيلگې په توگه ترې استفاده وکړو .

زوکړه او دژوند لومړني مراحل يې

شهيدالحاج ملاعبیدالله آخند دملاياريمحمد زوی اودمرحوم ملا فتح محمد چي په خپل وخت کې خورا مشهور اوپياوړی عالم وولمسی په ۱۳۸۸ هـ ق کال کې دکندهار ولايت دژړۍ ولسوالۍ دنلغام سيمې دالکوزو په کلي کې په يوه دينداره او علم پالونکې کورنۍ کې وزېږېد. لومړنۍ زده کړې يې له خپل پلار او د کلي په مسجد

کې سرته ورسولې او وروسته يې دخپلې سيمې په سطحه له بيلابيلو ديني پوهانو څخه ديني کتابونه ولوستل. کله چې دشوروي يرغلگرو په وړاندې په افغانستان کې دجهاد دتودېدو کلونه وو، الحاج ملاعبیدالله اخند هغه مهال نوی ځوان و چې په لومړي ځل يې په کندهار کې دطالبانوپه لويه جبهه (دملامحمدصادق اخند جبهه) کې د شوروي يرغلگرو او کمونيستانوپه خلاف جهاد پيل کړ .

الحاج ملاعبیدالله اخند له جهاد سره دينی زده کړې هم په مسلسل توگه تعقيبولې خو ډير مصروفيت يې جهادي و نوموړی به سراوکال په کندهار کې په خپله مربوطه جهادي جبهه کې و او په دې لاره کې يې کله هم ستړيا نه احساسوله .

دروسانو او کمونيستانو په مقابل کې جهاد

شهيدالحاج ملاعبیدالله اخند دشورويانو او دهغوی دمزدورانو (خلقيانو او پرچميانو) په ضد دجهاد له وتليو مجاهدينو او مشرانو څخه و نوموړي له کشرتوب نه په کندهار کې دشوروي يرغل په وړاندې وسله واخيسته او بيا يې ترهغه مهاله بې له کوم ځنډ او توقف څخه جهاد ته ادامه ورکړه، ترڅو د وروستي کمونيست واکمن (ډاکټر نجيب) حکومت سقوط وکړ .

الحاج ملاعبیدالله اخند خپل جهادي ژوند ديوه عادي مجاهد په توگه پيل کړ ، خو څنگه چې نوموړی دښه استعداد، جهادي حوصلې او استقامت څښتن او د بدني قوت له اړخه خورا مستعد او تيار و نو ډير ژر دکندهار په سطحه ديوه تکړه او مسلکي مجاهد په حيث وځلېد .

دنوموړي جهادي ملگري وايي: دشورويانو په ضد د جهاد په مهال د ملاعبیدالله اخند دخوښې وړ وسله ۸۲ ملي متري توپ (هشتادودو) و چې په ډيره مسلکي توگه يې کاروله، ملاعبیدالله اخند چې وروسته په کندهار کې دملامحمد صادق اخند دجبهې دعمومي نظامي قوماندان په توگه وټاکل شو، درسانو او کمونيستانو په خلاف

يې په خورا ډيرو جگړو کې شرکت کړی او په ډيرو مشترکو عملياتو کې يې دمشر- په حيث رول لوبولی دی .

نوموړي دکندهار دميوڼد، ژړی، پنجوايي ارغنداب او ښار په شمول په نورو سيمو کې هم جهادي عمليات سرته رسولې دغه راز دهلمند په کجکي، د زابل په شهر صفا او او دروزگان دمركز ترين کوټ دبلاغ او سرخم په مناطقو کې هم دروسانو او کمونيستانو په خلاف دجهادي عملياتو برخوال پاته شوی دی .

دنوموړی يو جهادي ملگری ملا جان محمد وايي دزابل ولايت دشهرصفا په سيمه کې چې دکمونيستانو خوراستره قوه دمجاهدينو په يوه مشترک بريد کې له منځه لاړه، ملاعبیدالله اخند هم ددې سترو عملياتو برخوال و، ملاجان محمد چې ددې عملياتو په مهال له ملاعبیدالله سره په يوه سنگر کې پاته شوی وايي: په ياد مي دي چې ملاعبیدالله اخند په دښمن باندې پرته له وقفې د هشتادودو توپ ۳۰ مسلسل گوزارونه وکړل ، چې ددښمن گڼ ټانگونه او زرهپوښونه په کې له منځه لاړل .

دکمونيستانو په ضد دجهاد په مهال ملاعبیدالله اخند څو ځله ټپي شوی و له دې جملې نوموړی يوځل هغه وخت سخت ټپي شو کله چې دکندهار ښار دمحلل جات په سيمه کې ديولې تاريخي جهادي عملياتو په مهال له عاليقدر اميرالمؤمنين ملامحمد عمر مجاهد سره په يوه سنگر کې ناست و، دهغه مهال دمجاهدينو په وينا په محله جات کې ددې جنگ په مهال ددښمن دومره ټانگونه اوموټر ويشتل شوي ، چې ددښمن له تينبتي وروسته په سبا ورځ له ليري نه کتونکوخلکوچي دا سوزول شوی کتار ليد نودزيات والي له وجي به يې گمان کاوه چې قوه اوس هم ولاړه ده، ځکه شميرېې خورا زيات وحال داچې دقوې زيات موټر سوزول شوي او نور يې واپس خپلو مرکزو ته په شا شوي وو.ويل کيږي چې په دې جگړه کې ددښمن تر ۱۲ زيات ټانگونه له منځه تللي وو، دهغه وخت مجاهدين وايي چې په دې جنگ کې دموټرو او ټانگونو ويشتونکي غټه وسله يوازي عاليقدر امير المؤمنين اوملا عبیدالله اخند چلوله .

وروسته دنجيب دحکومت دسقوط ترمهاله ملاعبیدالله اخند په کندهار کې په وسلوال جهاد بوخت پاته شو، دپنجوايي ولسوالۍ په فتحه کې يې گډون درلود او دارغنداب ولسوالۍ دفتحې په مهال يې دمجاهدينو مشري په غاړه وه، ترڅو په دې توگه له کندهار څخه دکمونستانو دواک لمنه ټوله شوه .

داسلامي تحريک تاسيس او په امارت کې يې خدمات

په کندهار کې دکمونستي واکمنۍ له سقوط وروسته ملاعبیدالله اخند هم دخپلو ډيرو نورو ملگرو مجاهدينو او طالبانو غوندې عادي ژوند ته مخه کړه او دکندهار په ژړۍ کې په عادي ژوند بوخت شو چې په څنگ کې يې ورسره خپلې ديني زده کړې هم کولې. خو د وخت په تيريدو سره ددرست افغانستان غوندې په کندهار کې هم حالات ډير خراب شول، تنظيمونو ته منسوبو او خپلسرو ټوپکيانو او پاتکوالو په خپل منځي جگړو ، داوولس په څوړولو او دهيواد په لوټ او تالان پيل وکړ، تردې چې دافغانانو سر، مال، ناموس او هرڅه دټوپکيانو لخوا له خطر سره مخ شول .

ددې حالت دپای ته رسولو په تکل دملامحمد عمر مجاهد په مشرۍ دکندهار په ژړۍ او ميوند کې يوځل بيا پخواني مجاهدين او طالبان سره راټول شول او د ټولنيز فساد او هرج و مرج دڅتمولو لپاره يې ديوه نوي تحريک بنسټ کيښود، په دې لړ کې ملاعبیدالله اخند هم دهغو کسانو له جملې څخه و چې داسلامي تحريک په تاسيس کې يې مهم رول درلود، چې وروسته د ژوند ترپايه ديوه رښتيني او متعهد مبارز په توگه داسلامي تحريک په خدمت کې پاته شو .

دطالبانو لخوا دکندهار ښار له نيول کيدو وروسته نوموړی دکندهار دقوول اردو دقومندان په صفت وټاکل شو، چې ورسره به دهيواد په لويديځ کې جهادي ليکو ته هم تلو او کله ناکله يې دفراه په دفاعي خط کې دعمومي مسؤل دنده هم ترسره کوله، په فراه کې دمسؤوليت په مهال ملاعبیدالله اخند يوځل داسماعيل خان دناڅاپي بريد په ترڅ کې چې داختر په سهار يې کړی و له خپلو څو تنو ملگرو سره ونيول شو، خو څلويښت ورځې وروسته دعمومي تبادلې په ترڅ کې واپس راخلاص شو، کله چې

داسلامي تحريک لخوا د ۱۳۷۵ لمريز کال د ميزان په ۶ مه کابل ونيول شو، الحاج ملاعبیدالله اخند داسلامي امارت دمشرتابه لخوا لومړی ددفاع وزارت دسرپرست او وروسته رسماً د دفاع وزير په توگه وټاکل شو، چې بيا يې په افغانستان دامريکا دبريداوله کابل نه داسلامي امارت دمجاهدينو د شاته کيدو ترمهاله همدې وظيفې ته دوام ورکړ .

د دفاع دوزير له دريځه څرنگه چې ملاعبیدالله اخند داسلامي امارت دټولو مسلحو قوتونو مشر او لومړنی مسؤل بلل کيده، خپله يې هم هميشه په مختلفو تعرضي او دفاعي عملياتو کې برخه اخيسته، دکابل دشمال له دفاعي خطوطو يې هميشه ليدنه کوله او په همدې استقامت تقريبا په ټولو جگړو کې يې په خپله برخه درلوده .

دکابل په شمال کې دجگړو په ترڅ کې د زابل ولايت وتلی جهادي قومندان ملاعزب خان په شهادت ورسيد، دغه راز د روزگان ولايت يو جهادي قومندان چې په ثاني ملامشر مشهور و هم شهيد شو ، ملاعبیدالله اخند او داسلامي تحريک وتلي قومندان ملادادالله اخند له نورو مجاهدينو سره په يوه چورلکه کې د دوی فاتحې ته لاپل ، دوی لومړی زابل ته لاپل او له زابل څخه روزگان ته رهي شول، خو د روزگان د مرکز مربوط د مراباد په سيمه کې ددوی هليکوفتر دتخنيکي ستونزو له امله وغورځيد، دا پيښه که څه هم خطرناکه وه خو دالله تعالی په فضل يادو مشرانو او ددوی ملگرو ته په کې هيڅ زيان ونه رسيد.

دافغانستان په مختلفو سيمو کې دمخالفينو په وړاندې په جگړو کې ملا عبیدالله اخند ۷ ځله ټپي شوی چې وروستی ځل ټپي کيدل يې دکابل په شمال کې دکلکانو ولسوالۍ مرکز ته نږدې و، چې له امله يې نوموړی د ډيروژوروټپونوله امله تر ډيره وخته په تکليف و.

کله چې دامريکايانو دبريد په پايله کې اسلامي امارت له پلازمينې کابل او نورو ښارونو څخه عقب نشيني وکړه، شهيدالحاج ملاعبیدالله اخند دعاليقدر اميرلمؤمنين ملامحمد عمر مجاهد لخوا دامارت دمقام دنائب په توگه وټاکل شو، ددې درنې

وظیفې په مهال په داسې وخت چې دافغانستان او سیمې په سطحه شرائط سخت نامساعد و، ددېنم دیرغل او تبلیغاتو توپان رالوتی و، عامه حوصلې سختې ضعیفې شوې وې، اسلامي امارت له مالي او تدارکاتي اړخه له سختو ستونزو سره مخ و او دنړۍ په سطحه یې له الهي فضل پرته هیڅ مرستندوی نه درلود، ملاعبیدالله اخند داسلامي امارت دنورو باعزمه مشرانو سره یوځای سخت تکالیف او مشقتونه په ځان ومنل، ترڅو یې د الله تعالی د فضل او نصرت په برکت په افغانستان کې دیرغل په وړاندې روان مقاومت ته نوې شکل او روحیه ورکړه .

الحاج ملاعبیدالله اخند له سره داسلامي امارت دچارو دتنظیم لپاره نوي تشکیلات رامنځته کړل، چې له بیلابیلو کمیسونونو څخه عبارت دي، په دې لړ کې دطالبانو لخوا دکابل له پریښودلو لپاره وروسته شهیدملاعبیدالله اخند دعالمقدور امیرالمؤمنین په هدایت د امارت دنورو مشرانو سره یوځای په لومړي ځل دجهادي تشکیلاتو دتنظیم کار پیل کړ، دنوموړي یو نږدې ملگری وایي، چې په دې وخت کې یې لومړی له ملادادالله اخند اوځینونورومسئولینو سره ولیدل، دغه راز دافغانستان دمختلفو زونونو له بارسوخه جهادي مشرانو سره یې لیدل کتل پیل کړل. په دې توگه په لومړي ځل څلور کمیسیونونه (نظامي، اقتصادي، فرهنگي او سیاسي) رامنځته شول، دغه راز ترڅه مودې تیریدلو وروسته دافغانستان دټولو ولایاتو لپاره جهادي مسؤلین هم مقرر او لومړني تشکیلات له سره ترتیب شول، چې په دې کار سره دامریکا په ضد روان جهاد له نوي نظم او مؤثریت څخه برخمن شو .

دشهید ملاعبیدالله اخند دنږدې همکارانو په وینا دامریکا په ضد دجهاد په لومړیو کلونو کې نوموړي دجهادي خوځښت دتقویې او سرتاسري کولو لپاره ډیرې هڅې وکړې، ډیرو زیاتوسیمو ته یې سفرونه وکړل او د ډیرو هغو مجاهدینو دروازو ته ودرېد او جهاد ته یې راوبلل چې نوموړي به ترې دجهاد او مبارزې تمه درلوده، دده او داسلامي امارت دنورو دردمنو مشرانو دهمدې هڅو په پایله کې په افغانستان کې

جهاد یوځل بیا په تدریجي توگه قوت وموند، چې اوس دادی د فتحې تر منزله رسیدونکی دی .

شخصیت او ذاتي ځانگړنې یې

دهلمند ولایت اوسیدونکی مولوي محب الله (گرمسیري) چې دشوریانوداشغال په وړاندې دجهاد په کلونو کې څه وخت له الحاج ملاعبیدالله اخند سره یوځای پاته شوی او وروسته یې هم له نوموړي سره نږدې تعلقات درلوده، وایي چې دالحاج ملاعبیدالله اخند له ترټولو بارزو صفاتو څخه یو دنوموړي تقوی او قوي عزم و، الحاج ملاعبیدالله اخند دجگړې او مقاومت په حالاتو کې خورا حوصله ناک او باعزمه و او په عامه ژوند کې یې هم ډیره تقوی درلوده، دمولوي محب الله په خبره په کندهار کې دده یاددي چې نوموړي دخپلې جبهې ملگری ټول په نیک چلند، دیانت او دجماعت په لمانځه عادت کړي وو. او کوم څوک چې به دیني ارزښتونو ته په عمل کې ژمن نه و په خپله جبهه کې یې نه پریښود، دجهاد په مهال به ملاعبیدالله اخند هر سهار دسورت یاسین ختم کاوو، چې یوه مجاهد به تلاوت کاوو او نور به ورته غوږ وو .

دمولوي محب الله په خبره الحاج ملاعبیدالله اخند په ځانگړي توگه له دیني علم سره ډیر شوق درلود او دعلماء کرامو یې خورا ډیر احترام کاوو، کله چې نوموړی په کابل کې ددفاع وزیر و، نو که یو عادي دیني عالم به یې هم ملاقات ته ورغی، په ډیر ادب به یې ورسره ملاقات کاوو او پوره هڅه یې کول چې عزت اودرناوی یې وکړي .

ملا صالح محمد اخند چې د روس ضد جهاد په مهال د ملاعبیدالله اخند نږدې ملگری پاته شوی وایي: ملاعبیدالله اخند متقي سړی و، که به یې د مجاهدینو په موټر کې د موسیقي آلات ولیدل سمدستی یې ماتول، دغه راز که به په کوم مجلس یا ولسۍ مراسمو کې کوم ناروا عمل تر سترگو شو مجلس یې پریښود، نوموړی له قومي تعصب نه پاک انسان و او د قوم پوښتنه سخته پرې غمیدله او هیڅکله یې د قوم او قومبازی په اړه بحث نه خوښاوه.

ملا سردار محمد اخند چې کلونه کلونه يې د ملا عبیدالله اخند سره ملګرتيا کړې وایي: هیڅکله مې نه دی لیدلی چې نوموړي دې بې جماعته لمونځ کړی وي، حتی که به دوه کسان وو خپله مخته کیدو یا یې بل ملګری مخکې کاوو او دجماعت لمونځ یې اداء کاوو، نوموړی ددفاع وزیر و مگر ډیر وخت به په جنگي خطونو کې وو اوپه ډیرو جګړو کې یې خپله شرکت کاوه.

ملا عبدالصمد دنوموړي د خاطر و بیانولو په ترڅ کې وایي: یو وخت له خوست څخه کابل ته تلو چې د طالبانو د څو موټرو کاروان وو په کاروان کې ملاعبیدالله اخند هم و، له یو طالب څخه په موټر باندې د یوشپانه مېړه ووهله شوه چې په څپرک باندې روانه وه، ملاعبیدالله اخند شپون راوغوښت، لومړی یې ښه اکرام وکړ او بیایي ترې وپوښتل چې ددې میرې قیمت څو روپۍ و، کله چې هغه قیمت ورته وښود، ملاعبیدالله اخند هماغومره پیسې ورکړې.

ملا اسرائیل اخند داسمعیل خان لخوا په هرات کې دنوموړي دبندي کیدو واقعه بیانوي او زیاتوي: الحاج ملاعبیدالله اخند په فراه کې ددښمن لخوا ونیول شو، او بیا هرات ته انتقال شو، په هرات کې دتورن اسمعیل خان کسانو ترې غوښتل چې د تیلویزوني کمري په مخکې دا خبرې وکړي چې طالبان له پاکستان سره تړاو لري یا پاکستان ورته پیسې ورکوي، ترڅو دا خبرې د کابل د تیلویزون له لارې نشر شي، خو ملاعبیدالله اخند ددښمن د هرڅومره فشار او زورزیاتي سره سره دې خبرو ته حاضر نه شو، ملااسرائیل وایي: کله چې طالبانو هرات فتحه کړ یوه ورځ په هرات ښار کې له ملاعبیدالله اخند سره روان وم چې په یوه کس یې نظر ولګید او غږ یې پرې وکړ، دا هغه کس و چې د زندان په مهال یې له ملاعبیدالله اخند څخه پوښتنې او استنطاق کاوو، ملاعبیدالله اخند ورته وویل: تا چې له ماسره کوم زیاتۍ کړی دی، زما لخوا درته بڅښنه ده، خو یوازې دا درته وایم چې موږ یوازې دالله تعالی درضاء په خاطر او اسلامي نظام د قیام لپاره راپورته شوي یو او په سوګند درته وایم چې په دې لاره کې د هیچا اجیران نه یو او نه له چاسره تړاو لرو.

الحاج ملاعبیدالله الغفار چې داسلامي امارت دواکمنۍ په مهال ددفاع وزارت دمخابراتو عمومي مسؤل و او له ملاعبیدالله اخند سره ډیر وخت نږدې اوسیدلی هم د ملاعبیدالله اخند دتقوی او له بیت المال سره د ډیر احتیاط یادونه کوي، نوموړی وایي له ملاعبیدالله اخند سره دکندهار په ژړۍ کې دده کورته هم ورغلی په داسې حال کې چې ملاعبیدالله اخند ددفاع وزیر و، خو دکور گوزاره یې دیوه عادي او فقیر سړي په شان وه.

ملاعبیدالله الغفار اخند د دفاع وزارت داستخباراتو دمسؤل ملانورعلي له قوله وایي، چې یوه وخت هغه مهال چې دملاعبیدالله اخند خپل کور په کابل کې و، ملاعبیدالله اخند په نیمه شپه دروازه راوټکوله، کله چې ورته راووتلم راته وې وېل، چې یو څه خپلې شخصي پیسې که درسره وي، په قرض یې راکړه، چې زوی مې (محمد) ډېر سخت عاجل مریض دی، ملانورعلي وایي چې ماورته وویل، چې ۴۰۰ بستریز روغتون ته یې ورسوه، هلته دامارت دمربوطو کسانو علاج مفت کیږي، او یا دبیت المال پیسې پرې مصرف کړه، ځکه دومره اجازه خو شته، خو ددې خبرې له اوريدو وروسته ملاعبیدالله اخند راته وویل چې، ته اوس ماته لارښوونې مه کوه، که شخصي پیسې درسره وي، په قرض یې راکړه چې کله مې پیدا کړې واپس به یې درکړم، ملانورعلي وایي، چې بیا ماورته ۲۰ زره روپې چې زما شخصي وې را ووايستې، چې وروسته ددفاع وزیر ملاعبیدالله اخند دغه پور پیسې په یوه وار را اداء نه کړې، بلکې په پنځه سوه، زر او یا یونیم زر روپیو ادا کولو سره یې په کرار کرار دغه پور راخلاص کړ.

ملاعبیدالله الغفار اخند وایي، دملاعبیدالله اخند دکور پیردار دخپلو معلوماتو له مخې هغه وخت راته ویلیوو چې دملاعبیدالله اخند دکور په مصارفو کې په اونۍ کې یوځل یوازې (نیمه کیلوغوښه) شامله وه، چې دادنوموړي لخوا له بیت المال سره په بي ساري احتیاط او عادي گوزاره باندې دلالت کوي.

ملاعبیدالله الغفار اخند وایي، ملاعبیدالله اخند دعاجزۍ هم خورا ښه صفات درلودل، په لاره دتګ په مهال له چانه نه مخکې کېده، او که به دکیناستو ضرورت وو هیڅکله

يې داتقضا نه کوله چې څوک ورته يوشی اوار کړي ، بلکې په سپيرو خاورو کې ډېر بې تکليفه کيناستلی شوی ، دغه راز ملاعبده الغفار اخند ددفاع دوزير په توگه دوظيفې په مهال دملاعبيده الله اخند په اړه وايي .

هغه ډير متوکل سړی وو ، او خپلو وظيفو ته هم ډير متوجه و ، په ټول افغانستان کې به ترمختلفو ولاياتو او سيمو پورې په خپل موټر کې له خپلو څو تنو ملگرو سره يوازې گرځيده ، معمول يې دا و چې داوونۍ اکثره ورځې به په نيمه شپه له کابل څخه راوښودو ، دکابل په شمال کې به يې په زاړه او نوي سرک پراته دفاعي خطونه له نږدې کتل ، له مسئولينو به يې وضعيت معلوماوو ، او چې کله به د دفترې رسمياتو دپيل وخت رارسيده ، بيرته به يې ځان وظيفې ته رساوو او رسمي کار به يې پيلوو ، ملاعبده الغفار اخند وايي داسې مې هم په ياد دي ، چې ددفاع وزير ملاعبده الله په يوازې سر چې موټر يې په خپله چلاوو ، دشمال تر دفاعي کرښو تللی او دکرښو جاج يې اخيستی وي .

ملاعبده الغفار چې ددفاع وزارت دمخبرې خصوصي مسئوليت هم ور له غاړې وو وايي ، ددفاع په وزارت کې د وظيفې په ترڅ کې داسې مې هيڅکله نه يادېږي ، چې ملاعبده الله اخند دې له مسئولينو او مراجعينو څخه نادركه شوی وي ، ځكه عمومي مخبره به ۲۴ ساعته خلاصه وه ، چې دعمومي مخبرې مسئولين به بيا له ملاعبده الله اخند سره هميشه د مخبرې له لارې په رابطه كه وو او چې دهرچا به څه كار په شپه او ورځ پيدا كيدلای شوی تر دفاع وزير به رسول كيده .

د امريكا په ضد دنوي جهاد دپيل په شيبو کې چې ډير دمايوسۍ او ازميښت وخت وو ، شهيد ملاعبده الله اخند به په مجالسو کې ملگرو ته هميشه دا آيت كريمه ددليل په توگه وايه (والدين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا وان الله لمع المحسنين) ده به هميشه ويل كه موږ يوځل په رښتيا دجهاد نيت ولرو ، نو الله تعالى حتما دجهاد اسباب او امكانات راته برابروي .

دهلمند ولايت دگرسک په ولسوالۍ کې يو تن جهادي مسؤل ملاعطا محمد چې په هماغو شيبوکې له الحاج ملاعبده الله اخند سره نږدې پاته شوی ، وايي چې نوموړي موږ ته هميشه توصيه کوله ، چې له خلکو سره ښه گوزاره کوئ ، اگر كه تاسو په تکليف ياستئ ، تاسو وږي ياستئ خو له خلکو به هيڅکله په زور او برلاسی څه شی نه غواړئ ، بلکې پريږدئ چې اولس مو خپله حال وويني او په خپله درسره مرسته او همکاري وکړي .

دامريکا ضد جهاد په هماغو پيليزو شيبو کې دشهيد ملاعبده الله اخند دارتباط مسؤل وايي ، چې سره له دې چې حالات سخت خراب وو او امنيتي خطر هر ځای موجود و ، خو شهيد ملاعبده الله اخند راته ويلي و ، چې ته به هيڅکله دتيلفون نمبر نه بدلوي او نه به يې بندوي ، او ده خپله هم يو نمبر هميشه فعال ساته ، چې مجاهدينو هميشه زما په واسطه پيدا کولای شوی ، په دې برخه کې شهيد ملاعبده الله اخند په دې نظر وو ، چې كه موږ ونیول شو ، يا زندان ته ولوړو دا دومره بده نه ده لکه دمجاهدينو چې يو عاجل ضرورت وي ، او موږ ورته ځان حاضر نه کړو او يا ترې ناخبره پاته شو

داسلامي امارت نوميالي ليکوال ملا خير احمد مجاهد چې دامريکا ضد جهاد په لومړيو کلونو کې يې داسلامي امارت دمطبوعاتو په احياء کې اساسي رول درلود او په دې مهال يې له ملاعبده الله اخند سره نږدې رابطه او همکاري درلوده وايي يوه ورځ داسلامي امارت نائب ملاعبده الله اخند داسې مخاطب کړم (في الحاله له مونږ سره وسايل په نشت حساب دي ، خو خداى **B** مهربان او لوی دی ، دټولي دنيا کفار او داسلام دښمنان راته يو شوي ، دنيا په مخ ديوې لويشتي ځای نلرو او نه هم په ټوله دنيا او گاونډي داسې کوم هېواد شته چې دڅه مرستي او خواخوږي ډاډ يې راکړي وي ، مطلب حامي ، مددگار او ساتونکی مو يو الله **B** دی پر هغه به توکل او عزم کوو ، مونږ به دپته نه گورو چې اول ښه ډير او کافي وسايل ، وسلي او پيسۍ پيدا کړو نوبيا به جهاد شروع کوو كه نور هيڅ هم په لاس رانغلل دځمکي کاني (ډبري) خوشته

داشغالګرو په لوربه يې ورغورځو او خدای **B** ته به په ورځ دقيامت همداوایو چې همدومره مو په وس پوره وه چې ستا ددين دبنمنان مو په ډېرو ويشتل خو ولې په ارام اوساكت كښينناستلو او بله داچې په دې كارکې به د شهادت او بنديخانود زغملونيت خامخا کوو)

په پاکستان کې دزندان په مهال شهیدالحاج ملاعبیدالله اخند دقران کریم حفظ هم مکمل کړ او دزندان په موده کې يې هميشه په نفلي لمانځه کې دقرانکریم ختمونه سرته رسول او دزندان نورو ملګرو ته يې هم همدا لارښوونه کوله ، چې دقران کریم دعادي تلاوت په ځای دې دقرانکریم حفظ وکړي اوپه لمانځه کې دې تلاوت کوي ، ځکه ده به ويل چې په لمانځه کې تلاوت که له يوې خوا ډیر اجر لري ، له بلې خوا ډیر په توجه او حضور سره کيږي ، او ډیر خوند پرې اخيستل کيږي . دنوموړي دکراچۍ دزندان يو ملګری چې له شهیدملاعبيدالله اخند سره دڅنگ په اطاق کې پاته شوی وایي: چې ملاعبیدالله اخند راته وويل (قرانکریم مې په دوو کلونو کې مکمل یاد کړ ، په پیل کې مې څلور سورتونه (سورت یس ، سورت الملک ، سورت الدخان ، سورت حم السجدة) یاد کړل ، او دا مې معمول جوړ کړ ، چې دجمعې په شپه به مې په څلورو رکعتونو نقلو کې همدا څلور سورتونه لوستل او وروسته مې الله تعالی ته دعا کوله او دقرانکریم دحفظ توفیق مې ترې غوښت ، چې دادی الله تعالی دقرانکریم دحفظ نعمت راته نصیب کړ)

شهادت يې

شهیدالحاج ملاعبیدالله اخند د ۲۰۰۷ میلادي کال دجنورۍ دمیاشتې په دریمه نیټه دپاکستان بلوچستان ته دسفر په مهال په کویته کې دپاکستاني استخباراتي چارواکو لخوا ونیول شو، له نیول کیدو وروسته ترډیره وخته دنوموړي په هکله هیڅ معلومات نه ترلاسه کیدل ، ترڅو دنوموړي کورنۍ ته دپاکستاني چارواکو له خوا احوال ورکړل شو ، چې ملاعبیدالله اخند د ۲۰۱۰ میلادي کال د مارچ په پنځمه دجمعي

په مبارکه ورځ دپاکستان په کراچۍ کې په يوه زندان کې په حق رسيدلی او مړی يې خاورو ته سپارل شوی دی .

دشهیدالحاج ملاعبیدالله اخند دشهادت خبر دټولو نړۍ دمسلمانانو او خصوصا افغانانو او داسلامي امارت دمجاهدينو لپاره يو دردوونکی خبر و ، داسلامي امارت دمشرتابه لخوا دنوموړي دشهادت په اړه په خپره شوه اعلامیه کې وويل شول (دافغانستان اسلامي امارت دالحاج ملاعبیدالله اخند دشهادت په اړه دنوموړي درنې کورنۍ ، ټولومجاهدينو،افغان ولس اوټول اسلامي امت ته دغمرازی ،تعزيت او تسليت مراتب وړاندي کوي ، دغه راز څنگه چې نوموړي په جهادي ژوند او لاره کې خپل روح خپل خالق او مالک **B** ته سپارلی، د الله تعالی له دربار څخه نوموړي ته دشهادت دقبلېدا او دفر دوس جنت غوښتنه کوي دغه راز يې قريبانوته هم له اللهې دربار څخه جمیل صبر او عظیم اجر غواړي .

دافغانستان اسلامي امارت دشهید الحاج ملا عبیدالله اخند تشه دټولي اسلامي نړۍ خصوصا دافغانستان لپاره يوه نه جبرائيدونکي ضایعه بولي اودپاکستان له چارواکوڅخه جدي غوښتنه کوي چي دالحاج ملا عبیدالله اخند ددزداني کیدو ، مریضي او وفات په اړه اسلامي امارت ته بشپړ او واقعي معلومات ورکړي ،داچي دنوموړي ترشهادت پوره دوه کاله وروسته دشهید کورنۍ ته خبر ورسیدموږ ددي ځنډپه برخه کې دنړيوال سره صلیب اداره هم پرې بولو چي په پاکستان کې يې داسلامي امارت دبنديانو په اړه تر اوسه پوري هيڅ نو عه معلو مات دنوموړي شهید او نورو بنديانو کو رڼو ته نه دي رسولي او ورنه جدي غوښتنه کوو چي په را تلو نکي کې خپله دغه نیمګړ تيا پوره کړي ځکه دا ددوی دنده ده)

شهیدالحاج ملاعبیدالله اخند څوارلس اولاده تر شا پرې ايښي ، چې د ۹ زامنو له جملې يې څو تنه حافظان او نور دديني علومو زده کوونکي دي .

انا لله وانا اليه راجعون

پيدايښت او د ژوند لومړني مراحل

مولوي عبدالسلام اخندزاده د ملا محمد صادق اخند زوی د مرحوم مولوي صالح محمد لمسی په قوم پښتون - بارکزی په ۱۳۴۶ د سرطان پر ۱۵ مه د کندهار ولايت د نېش ولسوالۍ په شاويز کلي کې په يوه دينداره او علم دوسته کورنۍ کې زېږېدلی دی .

لومړنۍ زده کړې يې په خپل کور کې ترسره کړي دي ، او د ابتدايي زده کړو په شمول يې ډيرې زده کړې له خپل پلار او ترورو مولوي عبدالخالق اخندزاده صاحب او مولوي عبداللطيف اخندزاده صاحب څخه ترسره کړي دي .

ددوی کورنۍ له ډيره وخته د علم او ديندارۍ کور پاته شوې او تر ۷ پېړيو يې نيکونه علماء پاته شوي دي. مولوي عبدالسلام لا دنوي ځوانۍ په مرحله کې و چې روسي يرغلگرو په افغانستان بريد وکړ او د عمومي هجرت په مهال ددوی کورنۍ له خپل اصلي ټاټوبي څخه د پاکستان سرحدي ښار چمن ته کډه شول . هلته مولوي عبدالسلام صاحب خپلې زده کړې په نورالمدارس فاضليه مدرسه کې پيل او ترسره ورسولې. نوموړي د حديثو دوره په چمن کې د شيخ الحديث مولوي محمد علي صاحب په مدرسه کې ترسره کړه او همدلته يې د حديثو سند ترلاسه کړ .

دروس ضد جهاد کې شرکت

مولوي عبدالسلام ځوان و چې په افغانستان کې د کمونيزم په خلاف جهاد پيل شو. نوموړي چې له جهاد سره بې کچې مينه درلوده د ديني تعليم سره سره يې په جهاد کې هم شرکت کاوو ، نوموړی له پيله ترپايه په کندهار کې د ملاشیرين اخند په مشرۍ د طالبانو په لويه جبهه کې و ، دا جبهه چې د کندهار ښار په شاوخوا سيمو لکه محله جات، ارغنداب او ډنډ ولسواليو کې يې فعاليت درلود ، مولوي عبدالسلام هم په کې د يوه مجاهد په صفت دنده اجراء کوله ، د ډاکټر نجيب د حکومت په وروستيو کلونو کې نوموړي د کندهار - کابل په لويه لاره د جبار او دوستم مليشو په ضد جگړو

د شهيد مولوي عبدالسلام ژوند ته لنډه کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د طالبانو د اسلامي تحريک د برياليتوب ، استقامت او ثبات يو راز دا بلل کېږي، چې دا تحريک د معاصر پرفتن دوران له منځه دالله تعالی دهغو صالحو او نیکو بندگانو څخه جوړ تحريک دی چې په اوس وخت کې يې خورا لږ مثالونه موندل کيدای شي. دا تحريک چې لويه برخه يې د ديني مدارسو طالب العلمان او ديني علماء دي، له همدې څخه څرگندېږي چې په دې تحريک کې د معاصر دور تر ټولو متدين، پاک نفس او سپېڅلي خلک راجمع شوي دي، د ديني علومو د طالبانو په اړه ستر مجتهد امام مالک V فرمايي (که چيرې د قرآن او احاديثو د طالبانو په منځ کې هم اولياء الله نه وي، نو معنی يې داده چې د ځمکې په مخ اولياء الله شتون نلري)

د طالبانو په اسلامي تحريک کې ډير داسې گمنام اشخاص تير شوي او لا اوس هم شته ، چې اعمالو ته يې په پام سره بې له شکه د اولياء الله حکم ورباندې کيدلای شي. هغه دخداي تعالی دوستان چې ورځ په جهاد او دالهي دين په بريا او بې عوضه خدمت تيروي او د شپې دخداي تعالی حضور ته په سجده پراته وي . که له يوې خوا د علم، تقوی، ديانت او اخلاص بيلگې وي له بله اړخه دا ښار، شجاعت او جرأت مثالونه وي، دالله تعالی دلارې د داسې صالحو لارويانو له جملې يو هم شهيد مولوي عبدالسلام و چې الله تعالی ورته د سیرت او صورت ښکلاوې په يورنگ ورکړې وې. راځئ څو شيبې ددې شهيد له ژوند او کردار سره پاته شو .

کې هم شرکت درلود، مولوي عبدالسلام له ديني زده کړو سره په څنگ کې ترهغه مهال جهاد ته ادامه ورکړه ترڅو کمونيستي واکمني نسکوره شوه .

د هرج و مرج په دور کې

د تنظيمي خپل منځي جگړو او گډوډۍ په دور کې مولوي عبدالسلام صاحب چې دغه مهال فارغ عالم و، دکندهار ښار ته نږدې ددامان ولسوالۍ په خوشاب سيمه کې يې يوه مدرسه جوړه کړه او د ديني علومو تدريس يې پيل کړ . دغه مهال نوموړي لسگونو مشرانو طالبانو ته ديني کتابونه تدريسول، په دې سربيره څرنگه چې دغه مهال دافغانستان دنورو برخو غوندې په کندهار کې عامه فساد او هرج و مرج پيل شوی، خپلسرو قومندانانو خلک ځورول، له خلکو يې پيسې اخيستې او يوه ستر اجتماعي فساد ته يې لاره هواره کړې وه، مولوي صاحب دخپلې سيمې خوشاب په سطحه د منکراتو دمخنيوي لپاره هڅې پيل کړې او په دې لړ کې يې په خپله سيمه کې څو ځله سرکشو او بدکاره خلکو ته دناروا اعمالو له امله سزاگانې هم ورکړې ، او دخپل توان په اندازه يې دخپلې سيمې په سطحه دښکاره منکراتو مخه ونيوله . مولوي صاحب دطالبانو داتحاد او نظم لپاره هم هڅې پيل کړې او له ډيرو مشرانو او ديني علماء کرامو سره يې ليدنې کتنې ترسره کړې، په همدې مهال دکندهار د ژړۍ دسنگ حصار په سيمه کې د ملامحمد عمر مجاهد په مشرۍ دطالبانو تحريک پيل شو، چې دپيل په ابتدايي شيبو کې مولوي عبدالسلام صاحب له خپلو ۷۰ تنه طالبانو سره له نوموړي تحريک سره مل شو .

دطالبانو په اسلامي تحريک کې خدمات

د اسلامي تحريک دپيل په ابتدايي شيبو کې کله چې طالبانو د ميوند په ولسوالۍ ولکه ټينگه کړه، نو د مشرتابه لخوا مولوي عبدالکريم د ميوند دولسوال په حيث مقرر شو چې مولوي عبدالسلام صاحب يې دمرستيال په حيث دنده اجراء کوله.

تردې وروسته نوموړي په نورو عملياتو کې هم برخه درلوده، ترڅوچې کندهار ولايت په بشپړ ډول د طالبانو لخوا ونيول شو، دکندهار له فتحې وروسته مولوي عبدالسلام لومړی دکندهار د هوايي ډگر دمسؤل په حيث وټاکل شو او وروسته دکندهار دامنيه قومندان په حيث مقرر شو .

دغه مهال دکندهار امنيه قومنداني دټولو جهادي تشکيلاتو مرکز بلل کيده او له وظيفوي اړخه يو مهم مقام و له همدې امله خو داسلامي تحريک مشر- ملامحمد عمر مجاهد مولوي عبدالسلام صاحب چې دنوموړي خورا زيات اعتماد ورباندې و او خورا نږدې تعلقات او تعارف يې ورسره درلود دکندهار دامنيه قومندان په حيث وټاکه .

دغه مهال مولوي عبدالسلام صاحب دکندهار دامنيه قومنداني له رسمي وظائفو سربيره داميرالمؤمنين ملامحمد عمر مجاهد ديوه نږدې مشاور او همکار په حيث هم دنده ترسره کوله. نوموړی جيد عالم، بادركه مجاهد، مدبر مشر- او تروروستۍ کچې متقي او خدای ته تسليم انسان و. د ملامحمد عمر مجاهد لپاره يې د امين مشاور حيثيت درلود، دنوموړي ملگري وايي چې په دې مهال له مولوي عبدالسلام صاحب سره دلامحمد عمر مجاهد دومره هميشني تعلقات اور اشه درشه وه چې اکثره وخت به چې ملاصاحب په خپل دفتر کې نه و، نو ملگرو به يې دمولوي عبدالسلام صاحب په ځای کې پوښتنه کوله او ډير وخت همالته پيدا کيدو .

لامحمد عمر مجاهد نوموړی دتيرجهاد له وخت څخه پيژاند، دنوموړي د علم ، ديانت ، تقوا او اجتماعي درک په اړه يې له نږدې معلومات درلودل ، نوځکه يې دشهيد مولوي صاحب منزلت پيژاند او په قدر ورته قائل و .

دمولوی عبدالسلام صاحب شهادت

په ۱۳۷۴ هـ ش کال کې کله چې دهيواد په لويديځ کې دهرات واکمن تورن اسمعيل خان لومړی په گرشک بريد وکړ او وروسته داسلامي تحريک مجاهدينو شکست ورکړ او دفراه ولايت ته يې په شا کړ ، دجگړو په همدې لړۍ کې په لويديځ

کې دطالبان عمومي نظامي قومندان ملامحمد اخند زخمي شو، په دې مهال مولوي عبدالسلام په خپله له يوشمير مجاهدينو سره د جگړې لومړني خط ته لاړ، چې په همدې جهادي سفر کې نوموړی دفراه ولايت د آب خرما په سيمه دخوست په دره کې له دښمن سره په جنگ کې په شهادت ورسيد .

د شخصيت په اړه يې

شهيد مولوي عبدالسلام صاحب داسلامي امارت په سطحه يو له هغو کسانو څخه و چې په بي ساري علمي استعداد او تقوی يې شهرت درلود. نوموړي ته الله تعالی په علمي استعداد او سياسي درايت سربيره خورا متشرع شخصيت هم ورکړی و ، دنوموړي ملگري او متعلقين اوس هم دده د تواضع ، خوش اخلاقۍ او حسن تعامل يادونه کوي، همدا وجه وه چې نوموړی يې په ډير کشر عمر کې د ډيرو زړونومحبوب گرځولی و او دخپلې سيمې په سطحه يې بيساری محبوبيت او نفوذ درلود .

دنوموړي تره مولوي عبداللطيف اخندزاده صاحب چې مولوي عبدالسلام يې له کوچنيوالي شاگرد پاته شوی وایي ، چې مولوي صاحب دتقوا او ديانت له اړخه يوبي جوړې سړی و ،نوموړي وایي دمولوي صاحب دری صفات خورا ښکاره وو هغه داچې نهايي تقوا دار و ، شجاعت يې درلود او الله تعالی خورا ښه علم ورکړی و .

دشهيد مولوي صاحب دديانت او قرب الی الله اثار دنوموړي له شهادت نه وروسته هم وليدل شول ، هغه داچې کله دنوموړي جسد دجنگ له ميدان څخه هديرې ته راوړل شو، نو د دفن په مهال يې دنوموړي اغوستی کوټ ترې ايسته کړ، مگر ددې کوټ داسې خوشبويي پورته کيدله چې د جنازې ټولو خلکو احساس کړه له همدې امله خو دنوموړي همدا کوټ جنازې ته حاضر و خلکو ترخپل منځ ټوټه ټوټه کړ او له ځانو سره يې يو ووړ، چې دهرې برخې يې خوشبويي پورته کيدله.

دشهيد مولوي عبدالسلام پلار ملا محمدصادق اخندزاده وایي چې دنوموړي له شهادت څخه ۹ کاله وروسته يو وخت دده قبر ته ورغلم ، گورم چې قبر يې لويديلی

دی ، نو مې يو سهار وختي له ځان سره اراده وکړه، چې دخلکو له راتگ وړاندې يې قبر جوړ کړم په همدې نيت مې قبر راوسپړه ، خو په دې وخت کې دمولوي صاحب جسد رالوڅ شو، نوموړی وایي چې دغه مهال يې وليدل چې دمولوي صاحب جسد له ۹ کاله تيريدو وروسته هم نه دی خاورې شوی او داسې سالم پروت دی لکه په همدې شيبه چې دفن شوی وي .

دملاسیف الله اخند په نوم يو طالب چې له مولوي عبدالسلام سره يې ۱۵ کاله ملگرتيا کړې وایي، چې نه يې يادېږي چې مولوي صاحب دې دجماعت لمونځ قضا ء کړی وي ، بلکې په هرډول حالاتو کې دجماعت دلمانځه سخت پابند وو ، نوموړي په ښه علم سربيره خورا ښه قرئت او حسن صوت هم درلود او په ډير زړه وړونکي ترنم به يې اذان کاوو .

دغه دالله تعالی صالح بنده په داسې مهال په شهادت ورسيد چې لا يې دځوانۍ عمر پای ته نه وو رسولی ، له نوموړي څخه يوازې يوه لور پاته ده .

انا لله وانا اليه راجعون

د شهيد مولوي عزت الله عارف ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: خير احمد مجاهد

په راتلونکو کړنو کې درسره د داسې چا په اړه خواله کوو چې هغه د اسلام په غم غمجن او د مسلمانانو په درد دردمند، د اتفاق او اتحاد په هيله د سيد جمال الدين افغان او مولانا عبیدالله سندهی په خير ملنگ، د مسلمانانو د ازادۍ او خپلواکۍ د قافلو مخکښ او په عين وخت کې د علمي، سياسي او جهادي ميدانونو نوميايی اتل، په نبوي اخلاقو باندې مزین، هميشه يې په خوله باندې مسکا، نوراني او درونې تندي څښتن و. های! څومره قيمتي انسان و چې د سختو تکاليفو او مصاييو په وخت کې هم د صبر او زغم نه پرته پکې بل هيڅ نشوای ليدل کيدای.

د علم، عمل، سياست او جهاد د اځلاندې ستوری د افغانستان د ننگرهار ولايت د چهاردهي اوسيدونکی چې دخپل نوم نه زيات په خپل تخلص (عارف صيب) باندې مشهور و.

مرحوم مولانا حافظ محمد عزت الله (عارف) نورالله مرقده، د ننگرهار ولايت د مشهور جهادي او علمي شخصيت مولانا عبدالکافي صاحب زوی په ۱۳۴۶هـ ش کال په چهاردهي کلي کې زيږيدلی، ابتدايي زدکړه يې د خپل کلي په جومات او ښونځي کې ترسره کړه، له هغه وروسته د متوسطې دورې لپاره د بټي کوټ ولسوالۍ، د فارم غازي اباد په ښونځي کې داخل شو.

شهيد عارف صاحب ته الله پاک په وړوکوالي کې داسې اوصاف وربښلي وو چې ليدونکي به يې په اسانۍ سره دا اندازه لگولی شوای چې دا ماشوم په مستقبل کې

د ټولنې خدمت او رهبرۍ جوگه دی. د فارم غازي اباد ښونځي کې يې نهم صنف کې اول نومره کاميابي ترلاسه کړه اوله دې وروسته يې د جلال اباد په مشهوره ديني مدرسه نجم المدارس کې داخله واخيسته.

په دې مدرسه کې يې ايله يو کال زدکړه پوره کړي وه چې دروسي پلوه گوډاگي رژيم لخوا د گران هيواد په حقاني علماوو ظلمونه شروع شول، چې پکې د نجم المدارس د مدرسې جيد استاد او د عارف صاحب نږدې خپل (مولوي غلام سبحاني صاحب) سره دخپلو نورو ملگرو د مدرسې د ظالم اوبې دينه حکومت لخوا گرفتار شو. له بل لوري د مرحوم عارف صاحب والد گرامي چې د سيمې يو مخور مشر، عالم اولوی مجاهد و په هيواد کې داوسيدو د اړه پرې تنگه شوه نو گاونډي هيواد پاکستان ته سره له خپلې کورنۍ په ۱۳۵۸ کال کې په هجرت کولو مجبور او د اوسنۍ خيبر پښتونخوا ايالت اړوند د مټه مغل خيل په سيمه کې د خپل قوم سره يوځای کې مېشت شو.

ديني زدکړې

شهيد مولوي عزت الله عارف صاحب چې د مرحوم مولوي عبدالکافي صاحب کشری زوی وهغه يې د اسلامي علومو د زدکړې لپاره په کال ۱۳۵۹ ش کې د دارالعلوم احناف اميرزو مدرسه کې داخل کړ چې د لومړۍ درجې کتابونه يې هلته ولوستل. دويمه درجه يې د تنگي په دارالعلوم او دريمه درجه کتابونه يې بيرته په دارالعلوم احناف کې ولوستل، څلورمه درجه يې د تخت اباد په دارالعلوم هدايت الاسلام کې، پنځمه درجه يې د پيښور د باړې په دارالعلوم هاشميه کې دوخت له مشهورو علماء کرامو او ماهرو استادانو هريو سيد قريش بابا او قاضي محمدا مين صاحب نه وويله. په دغه کال دخپل جهادي شوق له مخې د مدرسې د طالبانو د قومندان په حيث دهيواد د نامتو جهادي مشر مولوي جلال الدين حقاني صاحب جبهوته د جهاد لپاره له لسگونو ملگرو سره دهغه وخت د جهاد تاوده سنگر د (د پکتيا سټوکنډو) ته لاړ.

تکميله درجه يې دطورودارالعلوم سعادت خان مدرسه کې په ښه شوق او ذوق دمولاناغلام محبوب صاحب نه ترسره کړه، رياضي اود فلسفې زدکړې يې د غزني ولايت له مشهور عالم دين مولانامحمدمستقيم صاحب نه حاصلې کړې. د ميراث علوم يې دمردان په بخشايي کې دميراثي باباخڅه ولوستل، موقوف عليه دورې لپاره بيا دارالعلوم هدايت الاسلام تخت اباد ته لاړ او هلته يې کتابونه له شيخ الحديث مولاناعنايت الله صاحب (فاضل ديوبند) او شيخ الحديث مولانامطلع الانوار صاحب (فاضل ديوبند) څخه وويل. لويه دوره يې په کال ۱۹۸۹م کې داکوړه خټک په حقانيه دارالعلوم کې په داسې حال کې ترسره کړه چې دسونو طالبانوله جملې نه هغه دصحيح مسلم شريف اوسنن ترمذي شريف قاري غوره شوی و. همدغه ډول يې دلويې دورې په دريوواړو امتحانوکې لوړې نمرې اودويم نمره گي حاصله کړه چې په ډيرامتياسره دنامتواستادانوله لوري ورته دفضليت دستار ورپه سرکړای شو.

دقران مجيدتفسيراترجمه يې د پښتونخوا په صوابي کې له استادکل او شيخ القرآن شاه منصورباباجي V څخه وکړه، دغه ډول يې دقرانکريم حفظ له قاري سيدغني صاحب څخه وکړ، ديا دونې وړ ده چې عارف صاحب ته د خپلې قوي حافظې په برکت الله تعالی د ټول قرانکريم دحفظ توفيق په ۳مياشتو ورپه برخه کړي و.

تدريس:

د فراغت نه وروسته په اول کال يې د پېښور د فقيرابادپه (رشديه) مدرسه کې ددریمې، څلورمې او پنځمې درجې کتابونه تدريس کړل، دهمدې کال په پای کې سعودي عربستان ته ولاړ او الله تعالی د عمري اوحج سعادت ورنصیب کړ. د فراغت په دوهم کال دامدادالعلوم دمشهورې مدرسې داستادکل شيخ الحديث شهيدمولانا حسن جان مدني رح په درخواست اولطف په نوموړې مدرسې کې دممتازو استادانوپه جمله کې شامل کړل شواوپه زړه پورې تدريس يې وکړ، په دريم کال يې دنمک منډيي دقاري فياض صاحب په مدرسه کې داستادپه حيث په داسې حال کې چې يوزيات شمير شاگردان ورسره و ومنل شواوتدريسي کال يې سرته ورساوو.

جهادي اوسياسي ژوند

شهيدعارف صاحب چې داسلامي ټولنې يوې رڼا خاډم اود عملي، جهادي اوسياسي فکر او عمل نه مالامال شخصيت و، کله به يې دسرو روسانوپه مقابل کې دجهادگرم سنگرته ځان رسولو، کله به يې دمسلمانانوترمنځ دوحدت اوخيرخواهې هڅې کولې اوستره هيله يې داوه چې مسلمانان بايدپه خپلو منځوکې متحدورونه اوديوه شعاراوهدف څښتنان وي.

کله چې خپل منځي تنظيمي جگړې په هيوادکې پيل شوې عارف صاحب دهغودخاموشولو او د سولې او روغي د راوستو په هيله يوځل اتحادعلمای افغانستان له مشرمولوي عبدالله ذاکري او بل ځل دمولوي جلال الدين حقاني صاحب سره يوځای سفرونه کړي و او جگړه مارو تنظيمي رهبرانو ته يې د سولې د تأمين او خپل منځي نزاع د ختمونو خواستونه کړي وو.

د روس ضد جهاد په کلونو کې کله چې انقلاب اوږدشواودهجرت په کورکې دمهاجرينوپه کمپونوکې يوشميرفسادونه رامنځته شول نو هغه دخپلو استادانوپه مشوره او د ملگرو په مرسته په کمپونوکې يو دعوتي او اصلاحي منظمه جوړه کړه چې په علمای کرامو، طالبانو اومخلصومسلمانانوباندې مشتمله وه اودامربالمعروف ونهې عن المنکر دنده اوخدمت يې دکمپونوپه مساجدودجلسواودعوتي ناستوپه شکل کې سرته رساوو.

ددغواصلاحي هڅونتيجه داشوه چې دافغانستان په هرولايت کې داهل السنة والجماعة په نوم منظمې جوړې شوي اودهرولايت طالبانواوعلماءکرامودخپل ولايت په نوم دفسادوامختلفو فتنوپه خلاف دعوتي اواصلاحي هلې ځلې جلسي اوعلمي غونډې وخت په وخت دايرولې، چې بالاخره الله تعالی همدغه اصلاحي ولايتي ټوليو ته چې په اخلاص سره يې د عمل ميدان ته رادانگلي و د يوه سرتاسري جهادي يون اومخلصانه حرکت ځواک اوفهم وروبښه.

د شهيد عارف صاحب د ځانگړي کردار په پايله کې د ټول افغانستان په سطحه د اهل السنة والجماعة اتحاديه رامنځته او نوموړې اتحاديه د مسلمانانو او مجاهدينو د خپل منځي شخړو د اواړي او له منځه وړلو په برخه کې ستر رول ولوباوه چې شهيد عارف صاحب تر پايه د نوموړې اتحاديه د مرکزي شورا رئيس او مشر و.

کله چې په ۱۴۱۵ هجري قمري کال په لومړيو کې په کندهار ولايت کې د عاليقدر امير المومنين ملا محمد عمر مجاهد حفظه الله تر مشرۍ لاندې د افغانستان د طالبانو اسلامي تحريک اعلان او عملايې د فساد او منکراتو په خلاف مبارزه او جهاد پيل کړ، نو شهيد عارف صاحب د خپلې اتحاديه مجلس د پيښور په (دارالقرآن مدرسه) کې راوغوښت او دافيصله يې په ډير اخلاص سره وکړه چې د افغانستان د طالبانو له اسلامي تحريک سره يوځای کيږو او مرسته به يې کوو، هماغه و چې عارف صاحب خپل تدريس ته د پاي ټکی کيښود او د اهل السنة والجماعة د زياتره ولايتي مشرانو په ملتيا د طالبانو د اسلامي تحريک د ليدلو لپاره کندهار ته روان شو چې هلته په رسيدو نه يوازې د تحريک له شرعي کردار څخه مطمئن شو بلکې د ټولو علماء کرامو په گډون يې د تحريک له مشر ملا محمد عمر مجاهد سره بيعت هم ترسره او اعلان کړ.

د عارف صاحب نېرېدې ملگری او د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال د سرې مياشتې د ټولنې مشر ښاغلی مولوي عصمت الله عاصم وايي چې کله مونږ له جناب عاليقدر امير المومنين سره بيعت ترسره کړ زموږ په ډله کې د مشرقي ولايتواکثره مشران ملگري لکه (مولانا برهاني صاحب ، مولوي نور جلال صاحب ، مولوي عزت الله ، مولوي نجيب الله ، مولوي رستم ، مولوي رحيم الله او مولوي رحم الدين) شامل وو.

په دغه وخت کې مولوي عبدالباقي حقاني او مولوي عبدالقدير صاحب د ملگرو په مشوره په پيښور کې د ملگرو د تنظيم او تشکيلاتو برابرولو په منظور غوره او پاتې شوي وو. عاصم صاحب وايي: مونږ ټول ډير خوشحاله وو ، خو عارف صاحب دومره متاثره و چې تر ډيره وخته به يې ويل چې افغانانو او په خاص ډول علماء کرامو او طالبانو چې د کوم امير تلاش کاوو هغه اوس الله تعالی پرې لورولی دی.

د ژوند وروستی ورځي

څرنگه چې الله تعالی عارف صاحب ته د استعداد او اطاعت ځانگړې خزانې او انعامات وربښلي وو په عاليقدر امير المومنين او مرحوم ملا محمد رباني صاحب اود امارت په نورو مشرانو باندې خورا گران او شفقت به يې پرې کاوه ، د دعوت او جلب کار به يې ځينې اخيست، د سياسي او اداري امورو په برخه کې به يې مشورې ورڅخه اخيستې د ختيځو ولايتونو له ولس سره د ارتباط او هلته د تحريک د ورتگ د زمينه سازۍ په باب به يې د عارف صاحب رول او اغيزته په درنه سترگه کتل .

خو الله تعالی ته مقدره او محبوبه دا گرځيدلې وه چې د بصيرت ، تقوا ، عرفان او کمال دغه ستوری نور له دې فانې دنيا څخه ابدي دنيا ته وغواړي ، هماغه وو چې د ملا صاحب او د حاجي معاون صاحب W په مشوره عارف صاحب سره له گڼو ملگرو د نيمروز ولايت له فتحې وروسته نوموړی دې ولايت ته واستول شو ترڅو هلته د نوموړي ولايت اداري او جهادي امور تنظيم او هلته يوه فعاله اداره جوړه کړي، خوچون د اسلامي امارت هر ملکي نظامي وي او هر نظامي ملکي اوله هريوه تن او مسول سره دا احساس و ي چې څنگه مصدر د خدمت او اطاعت وگرځي ، نو عارف صاحب به هم د ولايت د نورو امورو د پرمخ بيولو ترڅنگ په جهادي او نظامي برخه کې هم فعاله برخه اخيسته.

همغه و چې په نيمروز ولايت د شر او فساد د لښکرو له لوري د يوه سخت تعرض او مخامخ جگړې په نتيجه کې جناب عارف صاحب ۱۹۹۵م کال دمی مياشتې په ۱۵ نيټه د لوی اختر په ۴ ورځ د شهادت لوړ مقام ته ورسيد (انالله وانا اليه راجعون)

ديادونې وړه چې عارف صاحب په داسې حال کې شهيد شو چې له نيمروز ولايت څخه طالبانو عقب نشيني کړي وه، کله چې په دوهم ځل د نيمروز ولايت فتح شو، نو ياد عارف صاحب د دفن ځای پيدا او جسد مبارک يې رومي کندهار ته نقل او بيا د هغه د والد گرامي په ډير اصرار خپلې پلرنۍ سيمې چهاردهي ته راوړل شو، الله تعالی دې ددغې عظيمې هستې جهادي او علمي کارنامې ، سياسي

اواجماعي خدمتونه په خپل دربارکې قبول وگرځوي، لاردې له لارويو ډکه او جنت الفردوس دې يې نصيب وگرځي آمين

په پای کې درسره د هيواد د وتلي او منلي شاعر فضل ولي ناگار صاحب هغه شعر شريکوو چې د شهيد عزت الله عارف په اړه يې ليکلی دی.

شهيد عزت الله عارف ته!

کارنامو د ننگ او پت ته مو عنوان يې نوی نوی
رنگ دې واخيست له ايمانه ته داستان يې نوی نوی
ستا د وينو احسان مني د وطن د غرو گلونه
د هر چا زړه کې غوړېږي يو ارمان يې نوی نوی
د روضې کوټرو ټولو درته غومبر اچولی
لکه لال لکه شفق يې بدخشان يې نوی نوی
کونړی دې ده هنداره د سپين غره د بوډۍ ټاله!
په فضا مو د رنگونو کهکشان يې نوی نوی
له جنگ سترې قام به چيرې هېر پيغام د سولې نکړي
چې جرس په چينغو چينغو د کاروان يې نوی نوی
زلمکي پکتیاني څرخ خوري د ايبي فقير دوهۍ ته
د لالي وزير په غوږ کې يا قربان يې نوی نوی
څه تلپاتې مقام درکړ شهادت ډک له وياړونو
د تاريخ په هره پاڼه نقش افغان يې نوی نوی
د ژوندون واړه کيسې به شي زړې او تېرې هيرې
د ناگار د شعر شپيلۍ کې يو آذان يې نوی نوی

د شهيد ملامحمد آخند جهادي ژوندته کتنه

ليکنه: شاهد غزنيوال

اتل شهيد ارواښاد ملامحمد V داسلامي امارت يوله هغو مهمو بنسټ ايښودونکو څخه دی چې دده ترجماني روزنې لاندې داسې پوځي او جهادي شهکاران روزل شوي چې نن يې د جهاد اومقابله په ميدان کې دنړيوال کفر ټول روزل شوي پوځي جنرالان دهغوئ له ټولو پرمختلليو وسلو اوامكاناتوسره سره په گوندوکړي دي.

ددغو جهادي اتلانو له هرې جهادي کارنامې اودهغوئ په عملياتي محاذونوکې دهرپوځي برياليتوب په مهال د شهيد ملامحمد نوم نورهم ژوندی اودده د جهادي مدرسې شاگردان يې په نوم اخيستلو فخر کوي .

شهيد ملامحمد V دطالبانو داسلامي تحريک دمؤسسینوپه جمله کې داسې يو شخصيت و چې دپخواني شوروي اتحاد دبرغلگر سره پوځ په مقابل کې دهيواد د جنوب لويديځ زون په کچه ښه جهادي شهرت درلود اوبيا يې له همدغه جهادي شهرت نه په استفادي سره دطالبانو داسلامي تحريک دتاسيس په مهال دمفسدينو خلاف پاڅون کې بارز رول ولوباوو. ديرغلگرو شورويانو، دهغوئ دمزدورانو اومفسدينو په خلاف مبارزې کې دغه نه سترې کيدونکې جهادي متمايز شخصيت ددې مستحق دی چې جهادي کارنامې يې دافغاني تاريخ په پاڼوکې په زرينو تورو وليکل شي ترڅومونږ راتلونکي نسل تري مستفيد اوله يرغلگروسره دجهاد اومقابله په ډگرکې ترې گټه واخلي.

اتل شهيد ملامحمد V په ۱۳۸۲ هجري قمري کال کې دکندهار ولايت د ارغنداب ولسوالۍ دمنارکلي د مرحوم مولوي عبدالواحد په علمي کورنۍ کې دغې فاني نړۍ ته سترگې پرانستلې.

نوموړي خپله علمي زده کړه له خپل مهربان کاکا مرحوم مولوي نورمحمد څخه پيل کړه او ويې کړای شول چې په ډير کم وخت کې هغه تر منځنۍ مرحلې پوري په کاميابي سره ورسوي .

شهيد ملامحمد V لاهماغه مهال په ديني مدرسه کې په خپلوزدکړو لگياوو چې شوروي يرغلگرو زمونږ دهيواد په سپيڅلي حريم يرغل وکړ، که څه هم چې په دې وخت کې ملامحمدآخند د عمر له لحاظه کم سنه و خو غيرتي لوي زړه يې دانه منله چې خپلې زدکړو ته په داسې حال کې دوام ورکړي چې هيواد يې ډيرغلگرو تراشغال لاندې وي .

هماغه و چې زده کړې يې نيمگړې او له دغو يرغلگروسره دمقاومت اوجهاد لپاره دسيمې دمشهور جهادي قومندان شهيد لالا ملنگ V جهادي جبهې ته ولاړ .

شهيد ملامحمد آخند په ډير کم وخت کې دمجاهدينوپه منځ کې ديوه ماهر جهادي مشر حيثيت خپل کړ او نورومجاهدينوبه دخپلو جهادي پروگرامونو دپلي کولو په مهال تل دده مشورې اولارښوونې په ډير غورسره اوريدلې .

نوموړي ډيرغلگرو روسي پوځونو په خلاف خپل جهادي فعاليت دکندهار ولايت دمحل جات ، خوشاب ، پاشمول اوچارباغ له سيموڅخه پيل اوپه دغوسيموکې يې د دښمن دځواکونو دپوځي فعاليتونو دمخنيوي په غرض دعملياتو لومړنۍ حلقوي کمربند ايجادکړ .

ددښمن په مقابل کې دجگړې ددغې لومړۍ کړنې اداره اوتنظيم ټول خپله دده لخوا ترسره کيدل اودغه پوځي تکتیک ددښمن دځواکونو په محاصرې اودهغوئ دپوځي تحركاتو په مخنيوي کې ډير اساسي رول درلود.

نوموړي وکولای شول دهمدغه پوځي تکتیک په وسيله دلومړي ځل لپاره دکندهار ولايت دبابا صاحب مشهوره ولسوالي فتح اوهالته ددښمن ټول موجود جنگي وسايل غنيمت کړي .

دشهيد ملامحمد يوتن نيږدې اوهميشنۍ ملگری حاجي رحمت الله دهغه دپوځي پوهي اوزرورتيا په اړه داسې وايي :

يوځل مو دکندهار ولايت ښارته نيږدې دروسي ځواکونو يوې پوځي گز مې ته کمين ونيو ، دغه گز مه د دريو روسي زرهپوشونوپه وسيله ترسره کيده ، مجاهدينو دملامحمدآخند په مشرۍ په دغه گز مه ناڅاپي بريد وکړ چې په ترڅ کې يې دوه زرهپوشونه تخريب اويوپه تيښته بريالۍ شو نوموړي دهمدغه تنبديدلي زرهپوش عسکرهم تعقيب کړل اوويې ليدل چې هغوئ دسرک په سر توقف وکړ اودري تنه روسي پوځيان تري راکوز او دسرک بلې غاړې ته په يوه گوبڼه کې کيناستل .

دغه دری تنه پوځيان ټول په روسي وسله کلاکوف مسلح ول اودری واپرسره خپلې وسلې ترڅنگ ايښې وې .

شهيد ملامحمد يوناخاپه پرې دتکبير په ويلو سره فيرونه پيل کړل ، دری واړه يې ځای په ځای ووژل او کلاکوفونه يې ترې غنيمت کړل .

په جنوب لويديځ زون کې دروسي يرغلگروپه خلاف دمقاومت مشهوره جبهه دشهيد لالاملنگ جبهه وه چې د زون په کچه تر ټولومشهور مجاهدين لکه شهيد ملا بورجان ، ملامحمدحسن رحمانی ، حاجي لالا اوقومندان عبدالرازق ددغې جبهې پياوړي مجاهدين ول . ددغونومياليوپه جمله کې يوه شهيد ملامحمد وچې دټولوپه منځ کې يې په ښواخلاقو ، ښه عسکري مهارت ، ښه تقوی اوجهادي زړورتيا نوم وړی و .

د طالبانو د اسلامي تحریک په تاسیس کې د شهید ملامحمد رول.

په افغانستان کې د کمونیستي رژیم له نسکوریدو وروسته په ټول هیواد کې تنظیمي ناروا جگړې پیل شوي، د غوڅونې یو جگړو افغان مجاهد ملت ټول هغه ارمانونه خاورې کړل چې د ترسره کیدو لپاره یې د یونیم میلیون انسانانو پاکې وینې تویې شوې وې.

دغه ناوړه حالات دهیڅ مسلمان هیواد پالونکي افغان لپاره د منلو وړ نه وو، او هماغه وو چې دهغه د بدلون لپاره د طالبانو د اسلامي تحریک د مؤسس ملامحمد عمر مجاهد لخوا د طالبانو د اسلامي تحریک بنسټ کېښودل شو.

د دغه تحریک د لومړنیو بنسټ ایښودونکو له جملې څخه یو هم شهید ملامحمد و چې په خپلو بیسارو قربانیو او موفقو پوځي تکتیکونو سره یې د هیواد په جنوب لویديځو ولایتونو کې د دغه اسلامي تحریک لپاره د موفقیت لاره پرانستله.

د شهید ملامحمد یونیږدي ملگری حاجي لالا د تحریک په تاسیس کې د نوموړي درول په اړه داسې وایي:

په کابل کې د نجیب د گوډاګي رژیم تر ړنګیدو وروسته مونږ یوه سل کسيزه ډله مجاهدین کابل ته ولاړو او هالته مو د افغانستان د جهاد له یومشهور جهادي شخصیت ارواښاد مولوي محمد یونس خالص صاحب سره ولیدل.

مولوي محمد یونس خالص V چې دروسي یرغل په مهال د افغانستان د اسلامي حزب په نوم دیوه جهادي تنظیم مشر اوزمونږ جبهه هم د نوموړي د تنظیم مربوط جبهه وه زمونږ لپاره یې دیوه قابل قدر عالم جهادي لارښود حیثیت درلود.

مونږ له نوموړي څخه د کمونیستي نظام له ړنګیدو وروسته د خپلو راتلونکو پروګرامونو په اړه مشوره وغوښتله چې نوموړي داسې راته وویل:

یواځې د کمونیستي رژیم په ړنګیدلو سره د جهاد اهداف نه دي ترسره شوي اونه هم د مجاهدینو آرمانونه پوره شوي.

تاسوبه خپلې وسلې او ټول جهادي امکانيات خوندي ساتی اودهیچا په پلوي به هم په تنظیمي ناروا جگړو کې ګډون نه کوی!

تاسو زما دغه پیغام په جنوب لویديځ زون کې زما د تنظیم مربوط ټولو مجاهدینو ته هم ورسوی او هغوی ته ووايست چې د کوم هدف لپاره چې مونږ جهاد پیل کړی وو هغه نه دی ترلاسه شوی.

تاسو کوښښ وکړئ چې خپل جهادي تشکیلات او عسکر جبهې هم داسې محفوظې وساتئ اوله تنظیمي جگړو لیري او وسئ.

حاجي لالا وایي: کله چې مونږ له کابل نه بیرته کندهار ته راغلو او د خالص بابا مرحوم توصیې اولارښونې مو شهید ملامحمد ته ورواړولې نوموړي سمدستي خپل ټول مجاهدین راټول او هغوی ته یې د خپل جهادي مشر- محترم خالص بابا توصیې او هدايات ابلاغ کړل، او تر هغه وروسته یې د جبهې ټول پوځي وسائل رایوځای، دهغه دساتنې او مراقبت لپاره یې ځانګړي کسان تعین کړل او ددې کار تر څنګ یې د مجاهدینو د دیني او علمي زدکړو د تدریس لپاره د دیني علومو یوښه ماهر استاد هم په جبهه کې مقرر کړ او ټول مجاهدین یې د دشرعي زدکړو په تعلیم مکلف کړل، تردې چې په ډیر لږ وخت کې زمونږ عسکري جبهه د دیني زدکړو د تعلیم په یوه ښه مدرسه بدله شوه.

د غومجاهدینو ته به د شهید ملامحمد په لارښونه شرعي او عسکري تعلیم ورکول کیده او دهغوی د فکري روزنې خاص اهتمام به کیده.

دا هغه مهال و چې ټول هیواد دخپل منځي وړانوونکو جگړو او ورونو په سراخیستی و، فساد، غلا، قطاع الطریقي اوبدامنی اوج ته رسیدلي وې.

د روسي اشغال په خلاف جنګیدونکي یوشمیر مخلص مجاهدین د دغو زړه دردوونکو حالاتو په لیدلو ډیر ځوریدل، هر څوک له دغو ویرجنو حالاتو څخه د نجات په تمه ناست ول، هماغه وو چې د دغه ملي نجات لپاره د ملامحمد عمر مجاهد له لوري

دطالبانو اسلامي تحريک تاسيس اودهيواد له گوټ گوټ نه ټول مخلص مجاهدين دنجات اوژغورنې له دغې قافلې سره يوځای کيدل .

شهيد ملامحمدآخند چې دتحريک دمشرتابه له نيردي مخلصو جهادي ملگروڅخه و اوله ډيره پخوا لا دفساد له منځه وړونکي اسلامي تحريک دتاسيس په انتظار و لومړنۍ جهادي قومندان و چې چې له تحريک سره يوځای او خپل ټول پوځي امکانات اوتربيه شوي مجاهدين يې دتحريک خدمت ته وسپارل .

دشهيد ملامحمد روزل شوي مجاهدين لومړني کسان ول چې دخپلو نیکو اخلاقو اومجربو جهادي تکتیکونوپه وسيله يې وکولای شول په ډيره کمه موده کې دهيواد دجنوب لويديځ زون ټولې سيمې دمفسدينو اوتنظيمي جگړه مارانو له شره خلاصې اوهالته دسولې او امن په فضا کې شرعي نظام پلي کړي.

هماغه و چې دطالبانو دتحريک مشرتابه شهيد ملامحمد دخپلې پوځي پوهې اوبنې جهادي سابقې له مخې ددغه تحريک دعمومي نظامي قومندان په توگه تعين اودټولو عسکري سوقياتو مسؤليت يې همده ته وسپاره .

دتحريک ترتاسيس وروسته دشهيد ملامحمد آخند پوځي کارنامې .

وروسته تردې چې په ۱۳۷۳/۸/۲۱ هجري شمسي- نيټه دکندهار ښار دطالبانوتړولکې لاندې راغی شهيد ملامحمدآخند دطالبانو دعمومي نظامي مسؤل په توگه دکندهار دگاونډيو ولايتونو دتصفيې لپاره يوپوځي پلان طرحه اودهغه په مټ يې وکړای شول چې په ډيرې کمې مودې کې دهلمند ،فراه او نيمروز ولايتونه يوپه بل پسې دتنظيمي جگړه مارانوله شتون نه تصفيه کړي.

نوموړې ددغو تصفيوي عملياتوپه ترڅ کې دفراه ولايت دلارام ولسوالۍ په سنجيلان سيمه کې ديوې درنې جگړې په ترڅ کې دمخالفينوسلگونه تنه وسله وال کسان اسيران کړل چې له ډيرمحدودوخت وروسته سمدستي يې هغوئ ټول بيرته ازاد

اوخپلو ملگروطالبانوته يې له نوموړيو اسيرانو سره دنیکې اسلامي روپې کولو مکررې توصيې کولې.

ددغو تصفيوي عملياتو په وروستيوکې دمخالفينو له خوا ديوه ځای په ځای شوي ماین په وسيله سخت زخمي اوهغه عملياتي پروگرام چې ده دهرات ولايت دتصفيه کولو په نيت پيل کړی وو همداسې نيمگړی پاتې شو.

شهيد ملامحمد لا له خپل زخمي حالت نه سم نه وو روغ شوی چې بيرته دجگړې لومړۍ کرښې ته ولاړ اوهلته يې دمخالفينو په خلاف د پيل کړل شوې جگړې مشرۍ په غاړه واخيسته اودخپل ځانگړي پوځي مهارت له مخې يې وکړای شول چې دجگړې لومړۍ کرښه دهرات ولايت ته ورسوي .

دشهيد ملامحمد دجهادي ژوند ځيني ځانگړتياوې.

ديني چاپيريال اوکلکه ايماني عقیده هغه څه دي چې دمسلمانانوپه منځ کې دجهاد اوسربندنې لپاره داسې کسان تيارکړي چې هغوئ وکړای شي دخپلو فداکاريو اودالله په لاره کې دزحمتونوپه گاللو سره مستضعفين اواسکيرلي د مستکبرينو له استکبارڅخه وژغوري.

دغه جهادي اتلان دجهاد اومبارزې دقيادت لپاره په خپل ژوند کې يولړ خاص امتيازات اوځانگړنې لري چې ارواښاد شهيد ملامحمد آخند هم له دغو امتيازاتو بي برخې نه و.

مونږغواړوپه لنډه توگه دنوموړي دجهادي ژوند ځينوځانگړتياووته اشاره وکړو.

۱- بي کچې تقوی اوله الله تعالی ويريډنه دنوموړي يوخاص امتياز و،دغه امتيازبه هغه وخت سړي ښه محسوس کاوو چې کله به دی دشپې مهال په تياره شپه کې الله تعالی ته په رازاونيازولاړ اوياهم دقرآن کریم تلاوت کاوو .

۲- له دښمن سره دمخامخ کيدوپه مهال بي ساري زړورتيا او جدیت اوپه خپلو مجاهدينو وروڼو دنوموړي شفقت اوخواخوږي بل هغه څه و چې هغه يې دنورو جهادي مسؤلينو په جملې کې په يوه متمایز شخصیت مشهورکړی و.

۳- دعلماوو اومشرانو يې ډيراحترام کاوو اوپه هرکارکې به يې له هغوی مشوره غوښته .

۴- حلم , حياء او ايثار به يې ډيرخوښيدل اوپه خپله يې هم په کور, جبهه اومدرسه کې له خپلو ټولو ملگروسره له دغو غوره اسلامي اخلاقو څخه کاراخيست .

۵- دژوندپه هرحالت کې به يوه حال و ، نه له ډيرو مشکلاتوسره دمخامخ کيدو په مهال له وارخطايي سره مخ کيدو اونه به دډيرې خوښۍ اوسوبې په حال کې ځان ترې ورکيدو.

۶- دژوند حالت يې ډير ساده وو, عيش پرستي اوهوس رانۍ يې بلکل نه خوښوله له ريااو تظاهر څخه يې ډيربدرا تلل ، دبیت المال له پیسو څخه يې ځان ډيرليري ساتو اودژوند تراخیرې شیبې پوري يې له بیت المال څخه دخپلوشخصي کارونو لپاره هيڅ استفاده ونه کړه.

۷- له معاصي ووڅخه يې ځان پاک ساته، دهیچا غیبت يې نه کاوو اونه به يې دچامخامخ توصیف کاوو .

۸ - په جهادي چارويې ډيره تمام کاوو، دوسلو اونورو عسکري وسایلو اوپوځي تکتیکونه زده کړه يې دژوند مشغله وه له پوځي وسائلوسره دنوموړي دبي ساري مينې په اړه دده يونيږدي ملگري حاجي لالا داسې وايي :

ملا محمد مرحوم له هرډول وسلې سره بي کچې مينه لرله ,خپله وسله به يې يواځې دلمانځه په مهال له اوږې ښکته کوله اونوربه يې په هرحال کې هغه له ځانه سره گرځوله, په کال ۱۹۹۰ کې چې کله مجاهدينو دزابل ولايت په جگړه کې له کمونستانو ډيره وسله غنيمت کړه نودنورو جبهو اکثره مجاهدينو دغنيمت هغه

وسلې چې ددوی په سهم رسيدلې وي خرڅې کړې, خوملامحمد مرحوم بيا دهغوی برعکس دخپل سهم په ساتلو برسیره ددي کوښښ کاوه چې دنورو سهمونه له هغوی په قيمت واخلي اوداداسې مهال وو چې زمونږ دجبهې مجاهدين په اقتصادي لحاظ ډير تنگ لاسي هم ول .

نوموړی وايي : شهيد ملا محمد ددغو غنيمتونوله جملې څخه دوه روسي ډي سي ډوله توپونه په ډيره لوړه بيه واخيستل اوبيا يې يو خاص پوځي صاحب منصب هم په خپله جبهه کې مقرر کړ چې مجاهدينو ته ددغو توپونو ټريننگ ورکړي.

۹ - ملا محمد آخند چې د طالبانو د تحریک لومړنی عمومي نظامي قومندان او په عين حال کې يې د کندهار د قول اردو د قومندانۍ مسؤليت هم درلود د هیواد په جنوب لويديځ هلمند, نيمروز او فراه کې ډيری فتوحات دده تر مشرۍ لاندې د مجاهدينو په نصیب شول. دغه راز د ميوند, پنجوايي او ډنډ له نيولو وروسته د کندهار ولايت په بولدک ولسوالي او د کندهار په ښار د طالبانو د فاتحانه هجوم په مهال هم نظامي مشري دده په غاړه وه. نوموړی يو ځيرک, تجربه کار او پرهيزگار نظامي مشر و او جهادي چارې يې په ډير ديانته او هوښيارۍ سره پرمخ وړلې.

نوموړي چې د پاتکيانو او تنظيمي مفسدينو په ضد د جگړو مشري يې کوله عمده هدف يې د افغانستان مظلوم اولس د تنظيمي ټوپکيانو له شره خلاصول و. نوموړي به زياتره جهادي عمليات او تعرضونه د شپې لخوا په تياره کې ترسره کول. ده به ويل موږ دا نه غواړو چې په جگړه کې ډير خلک ووژل شي. هغوی که څه هم زموږ مخالفين دي مگر زموږ پرې پيرزو نه ده چې په دې جگړه کې او د فساد په صف کې ووژل شي. موږ غواړو چې له دوی څخه وطن خلاص کړو او يوازې يې تېښتې ته اړ کړو. څرنگه چې په شپه کې دوی ته د تېښتې فرصت ډير وي نو ځکه موږ ورباندې په شپه کې تعرض کوو, تر څو مقاومت ونه کړي او د تېښتې لار غوره کړي.

له ډيروخت جهاد اوفداکاريو وروسته بالاخره دغه دالله دلارې نه سترې کيدونکې مجاهد، اتل غازی اوخواخوږي مسؤل هم خپل ارمان ته درسيډوپه لارکې له مخالفينو سره د يوې مخامخ نښتې په ترڅ کې په ۱۳۷۴/۶/۱۲ هجري شمسي نيټه کې د هلمند او فراه په حدودو کې د شوراې دښت په سيمه کې په شهادت ورسيدو اوخپله سترې روح يې په هيوادکې ديوه شرعي نظام دحاکميت په هيله دهغې حقيقي مالک ته وسپارله .

رحمه الله تعالى

دنوميالي جهادي قومندان شهيد ملا مشر اخند ژوند ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

کله چې په افغانستان کې دفساد او فتنو په مقابل کې دعلماء کرامو په مشرۍ دطالبانو اسلامي تحريک راپورته شو، نو داسلامي تحريک په بيلابيلو وظائفو کې يوه مهمه وظيفه دمجاهدينو دنظامي مشرتابه او په جگړه ايزو حالاتو کې دپوځي رهبرۍ وه .

ددې وظيفې دترسره کولو لپاره اسلامي امارت له پيله خورا غښتلي، زړور او فداکار جهادي مشران درلودلي دي ، چې له دې جملې يو پيژندل شوی شخصيت په ملا مشر مشهور شهيد ملاعبدالقيوم دی .

شهيد ملا مشر اخوند يو له هغو څيرو څخه دی ، چې داسلامي امارت په تأسيس او پراختيا کې يې خورا ستر کردار ادا کړی. ډيره موده داسلامي تحريک دجهادي لښکرو مشر پاته شوی او دنوموړي په مشرۍ مجاهدينو خورا ډير فتوحات لاسته راوړي. ددې په ځای چې دنوموړي په جهادي کردارونو او دشخصيت په ځانگړنو رڼا واچوو، له هرڅه وړاندې غواړو دنوموړي لنډه پيژندنه درته وړاندې کړو .

پيدايښت او ابتدايي حالات يې

دملا مشر اصلي نوم ملاعبدالقيوم دی، نوموړی چې دپښتنو له ترين قوم څخه و په ۱۹۴۵ م کال کې دروزگان ولايت دگيزاب ولسوالۍ په مرکز چوڼۍ بازار سيمه کې دنيا ته راغلی .

دشهيد ملامشر دپلار نوم ملاعبدالشکور او دنیکه نوم يې ملا مؤمن وو ، ددوی کورنۍ له ډير پخوا څخه دعلماء او نيکانو کورنۍ پاته شوې . دملا مشر- اخوند پلار

ملاعبدالشکور دري زامن درلودل ، مشر يې ملاعبدالغني (دروس ضد جهاد کې شهيد شوی) دوهم يې ملاعبدالقيوم (شهيد ملا مشر) او دريم يې ملاعبدالرؤف نومېده چې هغه هم دشورويانو په ضد جهاد کې په شهادت رسيدلی .

ملا مشر اخند خېلې ابتدائي زده کړې ، په خپل کور کې ترسره کړې او وروسته يې دکندهار په بولدک او دبلوچستان په پښين سيمه کې په مختلفو کليوالو مدرسو کې خپلو ديني زده کړو ته دوام ورکړی ، تردې چې خپل دزدکړو سفر يې تر سادسه درجې پورې ورساوو ، چې په دې مهال په افغانستان شورويانو يرغل وکړ ، او ملا مشر- اخوند دروس او تدريس په ځای دکفارو په مقابل کې جهاد ته خپل پاته ژوند وقف کړ .

په ملا مشر دنومېدو وجه

ډير لږ کسان به داسې وي ، چې دشهيد ملا مشر اصلي نوم ملاعبدالقيوم به يې زده وي ، ځکه نوموړي له تاندې ځوانۍ څخه بيا په ۵۰ کلنۍ کې دشهادت تروخته د هرچا لخوا يوازې په همدې نوم (ملا مشر اخند) سره پيژندل کيده ، او همدې نوم يې داصلي نوم ځای نيولی و .

کله چې ملا مشر طالب و ، نوموړي دطالبانو ترمنځ د زورآزمويو او پهلوانۍ دلوبو په مهال هميشه په ډير قوت او بهادري مشهور و ، تردې چې په خپل مهال کله هم کوم سيال په پهلوانۍ کې ماته نه وه ورکړې ، له همدې امله نوموړي دخپلو ملگرو ترمنځ په ملا مشر سره شهرت وموند ، چې وروسته يې همدې افتخاري لقب داصلي نوم ځای ونيو او په ملا مشر سره مشهور شو .

دروسانو په خلاف جهاد

کله چې په افغانستان کمونيستي نظام حاکم شو او ورپسې دشوروي اتحاد يرغلگرو عسکرو په افغانستان بريد وکړ ، ملا مشر اخند دا مهال دپاکستان دبلوچستان دپښين په سيمه کې په يوه کليواله مدرسه کې ديني زده کړې کولې ، چې دجهادي قيام په پيل سره يې دخپلو وروڼو غوندې ځان جهاد ته وقف کړ .

په دې مهال دافغانستان په جنوب کې يوه مشهوره جهادي جبهه دزابل په ولايت کې د آمر موسی کلیم جهادي جبهه وه چې ترډیره طالبان او علماء په کې راټول وو. ملا مشر اخند هم لومړی خپل جهادي عمليات دآمر موسی کلیم ترمشرۍ لاندې دزابل ولايت په مربوطاتو کې پيل کړل .

په زابل ولايت کې له څو کلن جهادي خدمت څخه وروسته ملا مشر- اخند کندهار ته راغی او دلته يې دمولوجي عبدالستار او حافظ عبدالکريم په جهادي جبهاتو کې څه موده جهادي خدمت وکړ او وروسته يې دقومندان رازق په جبهه کې جهادي خدمت پيل کړ . دا جبهه چې مرکزونه يې دکندهار دارغسان ولسوالۍ دچغني په غره کې وو ، زياتره عمليات يې دکابل - کندهار په لويه لار او دکندهار په پنجوايي ، ډنډ او ژړۍ ولسواليو کې کول ، دغه راز يې د کندهار په ښار کې هم چريکي گروپونه درلودل .

دقومندان رازق جبهه هاغه مهال يوه له مشهورو جهادي جبهو څخه وه چې زياتره په کې طالبان راټول شوي وو. د ملا مشر اخوند په شان د اسلامي امارت څو نور پيژندل شوي مشران لکه مرحوم ملا محمد رباني ، شهيد ملا يار محمد ، ملا محمد غوث ، ملا محمد عيسى او ملا احمد الله هم هغه مهال په همدې جبهه کې په جهادي خدمت بوخت وو .

دکندهار ولايت لپاره داسلامي امارت جهادي مسؤل ملا محمد عيسى اخند چې دروس ضد جهاد په مهال دزابل او کندهار په جبهاتو کې د ملا مشر- اخند سره يوځای پاته شوی دی وايي. چې شهيد ملا مشر اخند دزابل او کندهار په دواړو جبهاتو کې په پوره متانت سره جهادي دنده ترسره کړه ، او په ډير لږ وخت کې ديوه غښتلي ، زړور او مخلص مجاهد په صفت وپيژندل شو .

د ملا مشر اخند همدا فداکاري او لوړ جهادي استعداد و چې دخپلو ملگرو ترمنځ يې ډير رسوخ وموند او ديوه جهادي مشر په حيث راڅرگند شو ، سره له دې چې دا

مهال دجهې عمومي قومندانان نور وو خو ډير ځله به دجگړې په وخت مشري دملامشر اخند په غاړه وه .

د روس ضد جهاد په مهال ملامشر اخند څو ځله له سختو خطراتو سره مخامخ او ټپي شو، يو ځل دکندهار هوايي ډگر ته نږدې دخوشاب په سيمه کې له شوروي عسکرو سره په مخامخ جنگ کې ډير سخت ولگېد او ژامه يې سخته ټپي شوه .

د کمونيزم ضد جهاد په وروستيو کلونو کې ملامشر اخوند له کندهار څخه خپل اصلي ټاټوبي روزگان ولايت ته ولاړ او هلته يې دمجاهدينو ديوه گروپ مشري په غاړه واخيسته او ترهغه وخته يې مسلح جهاد ته ادامه ورکړه ترڅو جهاد بريا ته ورسيد او کمونست رژيم له منځه لاړ .

داسلامي امارت په صف کې خدمت

کله چې دکمونيزم په ضد جهاد برياليتوب ته ورسيد ملا مشر- اخند د ډيرو واقعي مجاهدينو غوندې خپله وسله په ځمکه کيښوده او په خپل اصلي وطن دارزگان په گيزاب کې يې غريبانه ژوند پيل کړ . مگر نوموړي وليدل چې د يوشمير بې احساسه خلکو او ټوپکيانو لخوا دجهادپه ارمانونو لوبې روانې دي ، دقدرت لپاره دجنگ لويه فتنه رابرسيره شوه او په افغان اسلامي وطن کې دهیچا هم سر او مال په امن نه دی ، همدې حالت شهيد ملا مشر اخند هم دنورو واقعي مجاهدينو غوندې په دې فکر کې کړ، چې بايد د روان زياتيدونکي فساد او هرج ومرج دمخنيوي او محوې لپاره يوه لاره وسنجول شي .

نوموړی له خپلو ملگرو سره په همدې فکر کې و چې په کندهار کې دملامحمد عمر مجاهد په مشرۍ دطالبانو اسلامي تحريک پيل شو. ملامشر اخند له هغو کسانو وو چې دپيل له لومړيو مراحلو له دې تحريک سره ملگری شو او په کندهار او دافغانستان په نورو برخو کې يې دتحريک په پراختيا کې خورا ستر نقش ولوباوو .

دتحريک له تاسيس وروسته کله چې دلوی کندهار حوزه دطالبانو لاس ته ولوېده، نو طالبانو دغزني، کابل او پکتيا په خوا پرمختگ پيل کړ . همدا کاروان چې وروسته غزني، وردگ، لوگر، پکتيا، پکتیکا، خوست او آن دکابل لمنو ته ورسيدو، ملا مشر اخند په کې ديوه مشر ملگري په حيث برخوال و . ملامشر- اخند وروسته په ميدان ښار کې دطالبانو ددفاعي خط مسؤل وټاکل شو، چې په پلازمينه کابل دبريدونو مسؤليت به هم دده په غاړه و .

ملا مشر اخند چې د اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد ډير نږدې او اعتمادي ملگری و او په جهادي امورو کې يې په ده باندې ډير باور درلود، ډيرځله به دملاصاحب لخوا هغو سيمو ته ليرل کيده چې مجاهدين به له مشکلاتو سره مخامخ وو.

د ۱۹۹۵ م کال داگست مياشتې په اواخرو کې کله چې دتورن اسمعيل لخوا په هلمند ستر بريد وشو او مجاهدين له ډيرو مشکلاتو سره مخامخ شول، ملامحمد عمر مجاهد ملامشر اخند چې دا وخت د ميدان ښار دخط مسؤل و کندهار ته وغوښت او ورته ويې ويل چې گرځک ته ځان ورسوي .

د دلارام او بکوا په جگړو کې دملامشر اخند په گډون طالبانو دتورن اسمعيل خان کسانو او د مسعود کومکي ټوپکوالو ته سخت شکست ورکړ، چې په تعقيب يې فراه او هرات ولايتونه هم دطالبانو لخوا فتحه شول .

دهرات له فتحې وروسته ملا مشر اخوند بيرته دکابل خطوطو ته راوگرځيد او په پلازمينه کابل يې له غرب، جنوب او جنوب ختيځ څخه څوځله سخت بريدونه وکړل ، چې په وروستي ځل خو يې خورا ډير پرمختگ هم وکړ او پلازمينه دفتحي په درشل کې وه، چې دکابل په جنوب ختيځ دقلعه فتح الله په سيمه کې ملامشر- اخند خپله ددښمن دښمار په نتيجه کې په شهادت ورسېد .انالله وانا اليه را جعون

دشهيد ملامشر اخند جسد خپل پلرني وطن دروزگان گيزاب ته انتقال شو ، او همالته په خپله هديره کې خاورو ته وسپارل شو .

دشهادت په مهال د شهيد ملامشر اخند عمر ۵۰ کاله و او تر شايي دوه اولادونه بسم الله او رحمت الله پاته شول ، چې دشهادت په وخت يې دمشر زوی عمر دري نيم کاله او دکشر زوی شپږ مياشتې و. دملامشر اخند زامن اوس لله الحمد خلميان دي او مشر زوی ملابسم الله يې په خپله سيمه کې دامريکايي يرغلگرو په خلاف دمجاهدينو ديوه گروپ مشري کوي .

دشهيد ملامشر اخند دشخصيت ځانگړنې

شهيد ملامشر اخند دنوموړي دنږدې ملگرو او متعلقينو له مشاهداتو سره سم دخورا عالي شخصيت خاوند و. که له يوې خوا داخلص، تقوا، قوي عزم او توکل درلودونکی و له بلې خوا خورا فقير مزاجه او بې تکلفه شخصيت هم و .

دنوموړي ملگري وايي چې ملامشر- اخند له ټول جدیت سره سره هميشنۍ خوشطبعي هم درلوده او کله ناکله به يې دجهاد په ډيرو سختو حالاتو کې په خوشطبعۍ سره دملگرو حوصله لوړه ساتله .

ملامحمدعيسى اخند وايي د دشوروي ضد جهاد په وخت کې دزابل ولايت په تازي سيمه کې ديوه سخت جنگ په مهال يې دملامشر اخند زړورتوب او متانت په خپلو سترگو ليدلی، دده په خبره هغه وخت چې له روسي عسکرو سره سخت جنگ روان و او دمريمو باران ورېده ملامشر اخند هغه يوازينی څوک و، چې بې له کومې ويرې مخ په وړاندې روان و او په روسي عسکرو يې حملې کولې .

ملامحمدعيسى اخند وايي: په پيل کې مجاهدينو په پخوانيو غيراتومات وسلو جهاد کاوو خو کله چې په کندهار کې جبهې ته په لومړي ځل يو ميل اتومات وسله کلاشينکوف راغله، نو دجبهې مشر د ټولو مجاهدينو له منځه ملا مشر اخند ته ورکړه ځکه چې په ده يې ترټولوډېر باور درلود او دېني وسلې مستحق ورته ښکارېدو .

ملامحمدعيسى اخند وايي: دملامشر اخند بله قهرماني دکندهار ښار په ښاري چريکي عملياتو کې وليدل شوه، يوځل دکندهار ښار د شکارپور دروازي په سيمه کې

دروسانو يو ټانگ چې روسي عسکر يې په سر ناست و، ملا مشراخند مخامخ حمله پرې وکړه، روسي عسکر يې مړ کړ، وروسته ورغی دوژل شوي روسي وسله يې هم ترلاسه کړه او ټانگ ته يې اور واچاوه .

د روس ضد جهاد دمهال غونډې داسلامي تحريک په وخت کې هم په مختلفو جگړو کې دملا مشر اخند زړورتوب، متانت او لوړه حوصله په بيا بيا مشاهده شوې ده. نوموړی تل دجهادي صف ترټولو سخت ځای ته ورمخته کيده، چې له همدې امله نوموړی څو ځله ټپي شو او بالاخره شهيد هم په داسې مهال شو چې نورو ملگرو ته په نجات ورکولو بوخت و .

دملامشر اخوند شهادت

په ۱۳۷۴ هـ کال کې طالبانو دپلازمينې کابل دفتح کولو لپاره خورا ستر عمليات په لاره واچول. دا عمليات چې په کابل باندې له لويديځ، جنوب او جنوب ختيځ څخه په يوه وخت پيل شوي و، طالبانو دجنوب ختيځ په جبهه کې خورا ډير پرمختگ وکړ . په همدې استقامت مجاهدينو د چکري، بندغازي او نورې گڼې سيمې ونيولې او حتی په ختيځ کې ډيل چرخي ترمحبس پورې ورسيدل . په همدې استقامت ملامشر اخند په خپله په عملياتو کې برخوال او دجگړې په لومړۍ کړښه کې يې شتون درلود. خو د مجاهدينو دعمليات هغه مهال نيمگړي پاته شول او دفتح ترسرمزله ونه رسيدل کله چې دقلعه فتح الله په سيمه کې دعملياتو عمومي قومندان ملا مشر- اخند په شهادت ورسيد . دعيبي شاهدانو په وينا دکابل په جنوب ختيځ کې دقلعه فتح الله په سيمه کې د دښمن په بمبار کې ځيني مجاهدين ترنږيدلو ودانيو لاندې شول ، ملا مشر اخند چې عمومي مسؤليت يې هم په غاړه و له نورو مجاهدينو سره يوځای هڅه کوله ، چې تر ودانيو لاندې پاته مجاهدين راوباسي چې په دې مهال دمسعود الوتکو بيا بمبار وکړ او نوموړی يې له څو تنو نورو مجاهدينو سره يوځای په شهادت ورساوه . انا لله وانا اليه راجعون

د کابل د فاتح شهيد ملا بورجان اخند ژوند ته کتنه

ليکنه: شاهد غزنيوال

شهيد ملابورجان چې اصلي نوم يې ملا امين الله دی د حاجي ملامحمد صادق زوي اود ملا موسی جان لمسی په ۱۳۷۹ هـ ۱۹۵۸م کي د کندهار ولايت د پنجوايي ولسوالۍ د تلوکان کلي په يوه دينداره اومجاهده کورنۍ کي دې فاني نړۍ ته سترگي غړولي دي .

زده کړه او تعليم يې:

دا چې دنوموړي تعلق په يوه علمي کورنۍ پوري و نو دهغه والد صاحب د اکوښن کاوو چي دده زوی هم دخپلي کورنۍ داسلافو په څير په علمي سلک کي داخل اوله هغې لاري څخه دخپل دين ، عقيدې او وطن لپاره د خدمت مصدر وگرځي. خود الهي تقدير له مخي نوموړی دخپل ژوند په دوهمه لسيزه کي و چي والد صاحب يې وفات شو او ده خپل وروستی ژوند دهغه دشفقت اومهربانۍ له سيوري ليري په يوازي توب کي دخپلي مور ترسرپرستۍ لاندې د علم طلب اوحصول ته وقف کړ. نوموړي دهغي بي ساري ميني اوشوق له مخي چي له ديني تعليم سره يې درلود دژوند په ډيروستونزمنو شرائطو کي دسيمي په مدارسو اومساجدو کي خپل ابتدايي اومنځني تعليمات سرته ورسول.

جهاد اومبارزه يې:

شهيد ملا بورجان تازه ده خپل آرمان (د اسلامي تعليماتو) د حصول منځنۍ مرحلې ته داخل شوی و چي زمونږ په هيواد کې کمونستانوديوې پوځي کودتا له لارې د قدرت واگي ترلاسه کړې . دامهال شهيد ملا بورجان نوی دځوانۍ په موسم ورگډ شوی او په زړه کي يې د درس اوبووني ترڅنگ د جهاد اوجهادي سنگرونو مينه

هم په جوش راغلې وه . داهغه وخت و چي دهيواد دجنوب لويديځ زون په شمول دافغانستان په ټولو ولايتونو کي د کمونستانوپه خلاف داسلامي جهاد اومقابله بيرغ اوچت شوی و. کمونستانوپه ټول افغانستان کي دمدارسو ښوونکي، عالمان، استاذان اود اسلامي فکر لرونکي کسان ددولت او کمونستي عقيدې دښمنۍ په تور بنديانول اوبيا به يې دنننيو صليبپانو اودهغوی دغلامانوپه شان همداسي له شواهدو او اسنادو پرته په گوندي کمونستي محاکمو کي په شهادت رسول . شهيد ملابورجان هم هغه وخت له درس اومدرسې سره خدای پامانی وکړه اود جهادي جبهې په لوريې مخه کړه چي کمونستانو دنوموړي د ديني ښوونو ډير استاذان په افغانستان کي د سوسيالستي ترقي د مخالفت په تور بنديان اوبيا يې په مظلومانه توگه په شهادت ورسول. که څه هم داوخت شهيد ملابورجان د عمر په لحاظ کم سن و خودغیرت ، شهامت اوسرښندنې په ډگر کي بياتر ټولوزره ور، غیرتي اوسرشاره مجاهد و. جهادي خدمت يې په ۲۵ کلنۍ کي د کندهار ولايت په پنجوايي ولسوالۍ کي د جنوب لويديځي حوزه د مشهور جهادي قومندان ملا حاجی محمد اخندله جبهې څخه پيل کړ . شهيد ملابورجان په ډير لږ وخت کي دخپلي بې کچي زړورتيا له مخي په دغې جبهې کي تر ټولو د بهادر او غیرتي مجاهد لقب خپل کړ، چي له امله يې په ټوله سيمه کي ديو شجاع، تکتيکي او ځيرک مجاهد په نوم مشهور شو.

له ۱۹۸۰ تر ۱۹۸۹ پوري دهيواد جنوب لويديځه حوزه په تيره د کندهار ولايت مرکز دمجاهدينو او روسانو اودهغوی دغلامانو خلقيانو او پرچميانو دخونړيو عملياتو ساحه وه، دکندهار ولايت مرکز اودهغه په خواوشاسيمو کي به هيڅ داسي ورځ نه تيريده چي په هغې کي دي په لسگونو روسي زغره وال وسائط او بي شميره روسي پوځيان دمجاهدينو دمرگانو عملياتوپه ترڅ کي له منځه نه وي وړل شوي. دکندهار ولايت دخپل سوق الجيشي حيثيت له مخي روسانو او په کابل کي دهغوی گوډاگي رژيم ته لکه داوس په څير امريکايانو او په کابل کي دهغوی لاسپوځي ادارې ته

ډير د اهميت وړ ولايت بلل كېده، همدا لامل و چې د هغه دساتنې اوپه هغه كې دمجاهدينو دپوځي فعاليتونو مخنيوي ته يې ډيره پاملرنه كوله.

هغوی دکندهار ښار دساتنې لپاره دهغه خواوشا ډير مستحکم امنيتي کمربندونه جوړ کړي وو او دهغوی ساتونکي روسي او افغان پوځيان يې دوخت په ترټولو پرمختلليو پوځي وسائلو مجهز کړي وو. مجاهدينو هم کوبښن کاوه چې په دغه مهم ښار باندې خپلي حملې زياتي او هغه تر خپلي محاصرې لاندې وساتي. مجاهدينو ددې کار لپاره دکندهار ښار چارچاپيره اوپه خاص ډول دمحلې جات، پاشمول خوشاب او . . . په سيمو کېدکندهار ښار دمحاصرې اوپه هغه باندې دترسره کوونکو عملياتو لپاره پوځي کمربندونه تشکيل کړل اوپه هغوکي يې دسيمې ترټولو مجرب اوباتدبيره مجاهدين له ښور پرمختلليو وسلوسره ځای پر ځای کړي وو. دغه مجاهدين چې شمير يې سلگونو تنوته رسیده دوخت په بيلابيلو جهادي تنظيمونو پورې مربوط وو، خودلته دجگړې په محاذکي دهغوی ټولومشري دشهيد ملابورجان په غاړه وه. نوموړی که څه هم چې تنظيمي وابستگي يې دمرحوم مولوي محمد يونس (خالص) په اسلامي حزب پورې وه خودخپل جهادي شهرت له امله يې دوخت دټولو جهادي رهبرانو په زړه کي خاص ځای درلود. ټولو جهادي رهبرانود نوموړي په پوځي لياقت، زړه وړتيا او عسکري پوهي باندې پوره باور درلود اوله همدې امله يې نوموړی دکندهار په سطحه دکندهار ښار دجنگ دلومړۍ کړنې دعمومي مسؤل په توگه ټاکلی ؤ. دروسي يرغل په مهال دکندهار ولايت دمشهورو مجاهدينو په شاهدي شهيد ملابورجان لومړنی شخص و چې په رڼا ورځ يې په دغه سيمه کي دروسانو او خلقيانو (کمونستانو) په پوځي مرکزونو چريکي حملې پيل کړې.

ملابورجان شهيد دغيرت، سربښدنې، تدبير اوزړه وړتيا يوه نمونه وه. دهغه به پردښمن خاص رعب پروت و، په کومو پوځي عملياتوکي چې به نوموړی شريک و دټولو مجاهدينو به په هماغو عملياتوکي دځان په برياليتوب باندې پوره باور و. د روسي يرغل په مهال يوه شپه مجاهدينو پروگرام ترتيب کړ چې دکندهار په ښار کې دننه

دروسانو په يوه مهم پوځي مرکز عمليات ترسره کړي؛ ددغو عملياتو قوماندنه د ملابورجان په غاړه وه.

نوموړي دمجاهدينو له منځه څوتکړه مجاهدين انتخاب کړل چې دهغوی له جملې څخه يوه دافغانستان داسلامي امارت زعيم عاليقندراميرالمؤمنين ملامحمد عمر مجاهد و. هماغه پوځي مرکز ته له رسيدوسره يې نور مجاهدين دمرکز په شاوخواکي ځاي پر ځای اودې خپله دمرکز همجواره ديوي ودانۍ بام ته ورپورته شو هلته يې وليدل چې گڼ شمير روسان اوساتونکي خلقيان يې دمرکز په دننه کي دپرو (قطعو) په لوبو بوخت دي. سمدستي يې له خپلو ملگرو مجاهدينو څخه هغه توغندی چې مخکي يې لا دتوغولو لپاره چمتو کړي وې دبام سرته ورپورته او له هغه څخه يې په غافل گيره توگه دروسانو په هماغه بندواري مجلس باندې ورشارت کړ چې له امله يې په يادمرکزکي ډيره روسانو او دهغوی مزدورانوته مرگونی تاوان ورواړاوه، خو خپل ځان او ورسره ټول مجاهدين يې په سالمه توگه بيرته خپل مرکز ته راوړسول.

همداراز کله چې په کال. (۱۹۸۸) کي دکندهار ولايت دارغنداب ولسوالۍ ته چې هغه مهال دمجاهدينو ترټولو محکم اومضبوط سنگر گڼل کيده دروسانو يوه ډيره لويه پوځي قوه راغله چې دهغې مشري په افغانستان کي دروسي قواوود مشرقومندان جنرال بوريس گروموف په غاړه وه. دغه قوه دروسي پوځي چارواکوپه وينا دهغوی ۱۲۰۰۰۰ د کسيز پوځ ترټولو لويه قوه وه چې په ډير شمير روسي پوځيانو دزيات شمير الوتکو اوزغره والو وسايطوپه ملتيا پکي برخه درلوده.

جنرال بوريس گروموف په خپل کتاب (سرې لښکري په افغانستان کي) ددې لويې قوې اودهغې په مقابل کي دمجاهدينو دسخت مقاومت په اړه تفصيلي بحث ليکلی دی. دارغنداب ولسوالۍ دکندهار ښار شمال لوېديځ ته په پنځه کيلومتري کي يوه گڼ مېشته کرنيزه ولسوالي ده چې شمال ته يې شاولي کوټ، شمال لوېديځ ته يې خاکرېز، لوېديځ ته يې ډېری ولسوالي او جنوب ختيځ ته يې کندهار ښار موقعيت لري. روسانو ځکه ارغنداب ته په دومره لوی شمير قوه راولېږله چې دغي ولسوالۍ

د خپل ستراتيژيک موقعيت له کبله د کندهار ولايت د مرکز په ساتلو اوباييلو کي ډير مهم رول در لود.

په دغه جگړه کي روسي ځواکونو په جنوب غربي حوزه کي يوبل مشهور جهادي قومندان او دارغنداب دمجاهدينو عمومي مشر - ملانقيب الله دهغه له ټولو مجاهدينوسره ۳۳ ورځي محاصره کړې ؤ. شهيد ملابورجان چي دامهال دپاشمول اومحله جات په سيمه کي دروسي ځواکونوله خوا د ور ته محاصرې ترتهديد هم لاندې و دايب و نشواي زغملای چي په ارغنداب کي دي دده نور مجاهدين وروڼه دروسانو تروژونکو بمباريو لاندې محاصره پاتي شي .

هماغه و چي له خپلو گڼ شمير تکړه مجاهدينو سره سيمي ته ورغی د روسي ځواکونو په حلقوي کرښويې د شاله لوري ناڅاپه تکتیکی حملې وکړې چي په پايله کي يې دښمن تيت وپرک کړ اومجاهدين يې دهغوی دمحاصرې څخه راخلاص کړل . دشهيد ملابورجان په مشرۍ دارغنداب له ولسوالۍ څخه دروسي ځواکونود دغه سترې حملې په شاتمبول ددې لامل شو چي نورييا روسي ځواکونوترهغوچې په ۱۵ - ۱۹۸۹م کي له افغانستان څخه وتل ددې جرئت تر لاسه نکړ چي بيادي په کندهار ولايت کي دمجاهدينوکوم مرکز محاصره اويادي په هغه بريد وکړي . دملابورجان دغي تاريخي کارنامې دنوموړی شهرت اومحبوبيت نورهم پسي- زيات کړ . دشهيد ملابورجان ټول جهادي دور داوب امتيازدرلود چي دښمن هيڅ کله په ده باندي دبريد کولو جرئت په ځان کي نشواي پيدا کولای ، برعکس زياتره وخت به دده (ملابورجان) له خوا روسي او مزدورافغان ځواکونه يې تربريد لاندې نيول کيدل . نوموړي دجهادټول وخت دجنوب لويديځي حوزې دمجاهدينوديو تکړه اومشهورپوځي قومندان په توگه له روسي ځواکونوسره په مخامخ جگړو کي تيرکړی او دوه ځلي په دغو جگړو کي سخت زخمي شوی هم دی . لومړی ځل په کال ۱۹۸۶ کي کله چي مجاهدين دکندهارښارته څيرمه دباغ پل په سيمه کي دروسي ځواکونوله لوري محاصره شول اودی يې دخلاصون په نيت ورغی هلته دمجاهدينودمحاصرې ترماتولو وروسته ديومځکنی ماین

دانفجار په وسيله ټپي شو . دوهم ځل بيا په کال ۱۹۸۷ م کي دمحله جات په سيمه کي له روسي ځواکونوسره په هغه خونړۍ جگړه کي زخمي شو کومه چي روسانوپه دغه سيمه کي دمجاهدينو دلومړيو جنگي کمربندونودله منځه وړلوپه غرض پيل کړې وه اودحاجي معاون صاحب (ملا محمدرباني) په شمول دمجاهدينو يوشيرنورمهم مشران هم پکې زخميان شول . خوپه دغو دواړو وارونو کي يې زخمي کيدل ددې لامل نشول چي دده په جهادي عزم کي دي کمزورتيا راولي ، بلکي له هغوزخمونوبه لا مکمل نه و روغ شوی چي بيا به دعملیاتو محاذ ته ولاړ . په افغانستان کې دنجيب په مشرۍ دکمونستي نظام ترړنگيدو وروسته ملا بورجان هم دنورومخلصو مجاهدينوپه څير پرکورارام کښيناست اودتنظيمي اختلافاتوبه مهال يې دهیڅ کوم حزبي جهت په گټه دهغوی په داخلي غورځوړځو کي گډون ونکړ .

دطالبانو د تحریک په تأسیس کي دشهید ملابورجان مهم رول

په افغانستان کي دطالبانو اسلامي تحریک په داسي حالت کي رامنځته شو چي دشهيد ملابورجان په څير زيات شمير مخلص مجاهدين دخوارلس کلن مقدس جهاددسپيڅلو ارمانونوله ترلاسه کولوڅخه مايوسه شوي وو . ټول هيواد دورور وژونکي نارواجگړې سوځوونکولمبويه سراخيستی ؤ اوپه کابل کي ديونيم مليون ارمانجنوشهيدانودتوقع خلاف دنړيوالوکفري دسيسو په ترڅ کي منځته راغلې بيواکه اوفاسده اداره حاکمه وه . هغومجاهدينوچي په هيوادکي يې ديو سوچه اسلامي نظام دپلي کيدوپه غرض بيدريغه قربانۍ ورکړي وې ، تکليفونه يې گاللي وو ، ډيرشمير خپلوان اودسنگرخواډه ملگري يې له لاسه ورکړي وو ، هغوی ته تربل هرچا دغه ناوړه حالت دزغملو وړنه و هغوی که تربل هرچا داسلامي حکومت دقائمولوپه لار کي ډيرکړاونه ليدلي هم وو ، خودخپلوقوي عزائم اوپخو ارادو له مخي د دغو ناخوالو اودهيواددنامناسبوحالاتوپه مقابل کي تسليمي اوآرام کيناستل ورته له خپلو شهيدانو وروڼوسره جفا معلوميدله . ددغو راسخ العقیده ، قوي عزمه اونه ستړي کيدونکو جهادي لارويانو له جملې څخه يوهم شهيد ملابورجان و چي دخپل پيل کړي مزل دسرته رسولوپه غرض يې دطالبانوداسلامي تحریک

د مؤسس ملامحمد عمر مجاهد ننگه وکړه او په ډير اخلاص اوميرانه سره د تحريک د تاسيس له هماغه لومړي سر څخه دهغه ترڅنگ ودرید. ۱۹۹۴ م د جولای د میاشتې له پيل نه بيا ۱۹۹۶ د سپتمبر تر ۲۷ مي ، د کابل تر تصفيې پوري چي د طالبانو اسلامي تحريک په پوځي اوسياسي ډگر کي کومي لاسته رواړني درلودلې په هغوکي بي له شکه د شهيد ملابورجان د مخلصانه قربانيو، ستومانيو اوصادقانه هلوځلو ستروول و. په ۱۱-۱۹۹۴ کي چي طالبانو د کندهار ولايت مرکز تر خپلي سلطې لاندې راوست او هلته يې د طالبانو د اسلامي تحريک په نوم عالي شوري تاسيس کړه شهيد ملابورجان د دغې شورا د عضويت ترڅنگ په اسلامي تحريک کي د ځينو پوځي امورو تنظيم او ترتيب هم په غاړه درلود.

هغه په لومړي سر کي د کندهار امنيه قومندان وټاکل شو تر هغه وروسته چي کله طالبانو د هيواد دنورو ولاياتو د تصفيې اقدامات وکړل نو دهغه لپاره د پوځي سوقياتو په انسجام او ترتيب کي هم شهيد ملابورجان د حاجي معاون صاحب ملا محمد رباني او د تحريک د عمومي نظامي قومندان شهيد حاجي ملامحمد اخند په ملگرتيا مخکې رول ولوباوه. طالبانو وکولای شول چي دهغه د عسکري موفقتو تکتیکونو په مرسته په ډير ه کمه موده کي له کندهار نه د کابل تر څنډو چاراسياب اوميدان ښار پوري ځان ورسوي. په ۱۴-۲-۱۹۹۵ د کابل په جنوب د چاراسياب په سيمه کي شهيد ملابورجان شديد زخمي شو او د معالجې لپاره کندهار ته راغی. دلته تر لږ وخت استراحت او علاج وروسته بيرته د کابل جنوب چاراسياب ته د جگړې د لومړيو کرښو د تنظيمولو لپاره ولاړ. ۱۹۹۵ د فبروري د میاشتې له دوهمي نيټې بيا ۱۹۹۶ کال د اگست تر میاشتې پوري طالبانو څو ځله د کابل د نيولو کوښښ وکړ خو موفق نشول. وروسته شهيد ملابورجان صاحب د طالبانو د قيادت په مشوره له ختيځ لوري د کابل د نيولو په يوه بدیل عسکري پلان کار پيل کړ. هماغه و چي په ۱-۸-۱۹۹۶ م کال يې د دغه نوي پوځي پلان د عملي کولو نقشه د پکتيا د اريوب او سپيني شگي له استقامت څخه پيل کړه او د سپيني شگي، حصارک، ازري، ننگرهار ولايت، کونړ، لغمان او سروبي له تصفيه کولو وروسته يې په يوه میاشت ۲۶ ورځو کي د جگړې لومړۍ کرښه د کابل ختيځي دروازي د ماهي پر سيمي ته ورسوله.

د شهيد ملابورجان پوځي عبقریت

سره له دې چي شهيد ملابورجان په تعليمي لحاظ نه په کوم حربي ښونځي کي جنگي تعليمات تر لاسه کړي وو اونه هم دکوم حربي پوهنتون فارغ التحصيل و خو په موهوبوي لحاظ ورته الله تعالی يو ځانگړی حربي مهارت ورکړی و.

د جنوب لويديځي حوزې د مجاهدينو د شهادې په استناد، چي کله به د پخواني جهاد په مهال شهيد ملابورجان په کندهار ښار باندې د عملياتو پروگرام درلود په هغه ورځ به په ټول ښار کي دکمونستانو حرکت، تگ راتگ تقريبا له بشپړ توقف سره مخامخ و ځکه هغوی په دې پوه وو، چي ملابورجان د دښمن د اهدافو دله منځه وړلو اودهغوی د استهداف ډير دقيق اوتکتیکي پروگرامونه طرحه کوي له همدې ويري به هغوی هيڅ يوه هم له خپل مرکز اوځای څخه د بهر راوتلو هڅه نشوای کولای. د طالبانو د تحريک په دور کي هم په کوم استقامت کي چي به شهيد ملابورجان شتون درلود هلته به د طالبانو پوځي پرمختگ ډير گړندی و او مجاهدين به له جنگي تلفاتو څخه ډير خوندي پاتي کيدل. هغه به د هر پوځي اقدام تر عملي کيدود مخه په هغه کي دخپل ځان د برياليتوب اوناکامۍ په اړه يوه دقيقه وړاندوينه کوله.

د بيلگې په توگه ارواښاد ملابورجان به ويل چي: زما د پوځي تجربې له مخي مونږ کابل د چاراسياب اوميدان ښار له لوري نشو نيولای، ځکه مونږ همدغه پوځي اقدامات د کابل له ختيځ استقامت نه عملي کړو نو کولای شو چي په لنډ وخت کي کابل تر خپلي ولکې لاندې راولو.

ريښتيا هم کله چي دده دمشورې له مخي د کابل د نيولو لپاره له ختيځ لوري کار پيل شو هماغه و چي څومره وخت نوموړي تعين کړی و په هغومره وخت کي کابل ښار په مکمله توگه طالبانو تر خپل کنترول لاندې راوست.

د شهيد ملابورجان ترحم او خواخوږي

سره له دې چي شهيد ملابورجان خپل ټول عمر په پوځي چارو کي تېر کړی و او ټول سر و کار يې له جنگي امورو سره و، خو له اخلاقي لحاظه بيا ډير حليم، نرم مزاجه

اوخوش طبیعت انسان و. د جهادي ژوند په صحنه کې له خپلو ملگرو سره دهغه تعامل دقران کریم ددې مبارک ارشاد (اشداء علی الکفار رحماء بینهم) یوښکاره مصداق و. هغه به د جگړې په سختو شیبو کې ددې ډیرکوښښ کاوه چې په ناحقه دچا وینه توي نه شي. دطالبانو په ټولو پوځي عملیاتو کې ده دا هیله درلوده چې دطالبانو مخالفین ونه وژل شي، هغوی ته باید داسې زمینه مساعدده شي چې یاتسلیم اویاهم دطالبانو له مقابلې څخه دعقب نشیني لاره غوره کړي. په ۱۹۹۵ م ۱۰/۲مه کله چې طالبانو د میدان ښار اولوگر ولایتونه ترخپلي ولکې لاندې راوستل دې بي سي راپودپښتو څانگې خبريال له ملابورجان سره دطالبانو دپوځي پرمختگونو په هکله مرکه درلوده. دمرکې په ترڅ کې خبريال له ملابورجان څخه په دې اړه هم وپوښتل چې تاسو ولي خپل ټول پوځي عملیات په ورځ کې ترسره کوئ اودشپې مهال هیڅ چیري ستاسو کوم پوځي تحرک نه وي؟ نوموړي په ځواب کې ورته وویل چې: «مونږ نه غواړو چې په غافلگیرانه توگه خپل مخالفین تر برید لاندې ونیسو ځکه په دې طریقه دهغوی په منځ کې مرگ ژوبله زیاته راځي اومونږ نه غواړو چې هغوی ووژل شي، بلکې غواړو چې دهغوی دوژلوڅخه پرته سیمي ترخپل کنترول لاندې راولو». دتعجب خبره داده چې په ورینسمین تنگي کې دده دشهید کیدلوپه ځای چیرته چې طالبانو له هغه سره نژدې یومسجد جوړ کړی دی، اوس هلته دکرزي ادارې محافظینو یوه امنیتي پوسته جوړه کړې ده، هغوی دخپل ځان دحفاظت په غرض دپوستې په دیوال په لوی خط لیکلي دي: دشهید ملابورجان امنیتي پوسته!!.

یوه ورځ شهید ملا بور جان په چار اسباب کې دجگړې په لومړۍ کرښه کې یوشمېرطالبانوته په کومه خبره باندي په قهر شو اوڅه تر څې خبري یې ورته وکړې کله چې خپل ځای ته راغی په خپل دغه کار باندي ډیرخفه ؤ، بیر ته هغو مجاهدینو ته ددزرغوښتلو لپاره ورغی، هغوی یې ټول راضي کړل، له هر یوه څخه یې ځانته – ځانته بښنه وغوښته اوله ټولوسره دغیري ترروغېر (معانقې) وروسته بیرته په خوشالۍ سره خپل مرکز ته راغی.

دشهید ملابورجان تقوی اودیانت.

ملابورجان لکه څرنگه چې په شهامت، زړه ورتوب، اوبهادرۍ مشهور و، همداسې د دیانت، حسنه اخلاقو او پرهیزگاری یوه نمونه و. دبیت المال له پیسوڅخه یې د شخصي کارونولپاره په هیڅ ډول استفاده نه کوله نوروته به یې هم داخبره کوله چې: مجاهدین په بیت المال کې خیانت وکړي نو ستونزي یې ډیریري یعني بشري اومالي تلفات یې ډیریري. سره له دې چې ملابورجان ټول وخت په لویومسؤولیتونو کې تېرکړی و، خو کورنۍ اقتصادي وضعه یې ډیره کمزورې وه.

په داسې حال کې چې ده خپل ټول عمر په جهادکې تېر کړی و او دخپل شخصي ژوند لپاره یې په اقتصادي لحاظ هیڅ کار نه ؤ کړی اونه یې هم له بیت المال څخه ناوړه استفاده کړې وه. نو دورځني ژوند گذاره یې تر دې اندازې خرابه وه چې دکور د ورځنیو اساسي اړتیاوو درفع کولو لپاره به یې له ملگرو څخه پیسې قرض اخیستې اوبیا به یې هغه مشکل باندي حل کاوه.

دشهید ملابورجان شهادت:

دجهاد اوشهادت دسنگرونودغه اسطوره یي شهکار، دغیرت، شجاعت اوفداکارۍ نمونه، دتقوی، صداقت اواخلاص سمبول، قهرمان بي ریا مجاهد محترم ملا امین الله صاحب (شهیدملابورجان) د۱۳۷۵ هجري شمسي کال د میزان د میاشتې په پنځمه نیټه دورینسمین تنگي په سیمه کې د مخالفینود ۸۲ ملي متري توپ د مرمۍ په پرزو دلگیدوله امله په شهادت ورسید، په دې سره دخدای بخښلی د(۳۸) کلن اسلامي، جهادي او ملي ویاړمن ژوند د عمر بلیدونکې ډیوه خاموشه شوه. انالله وانا الیه راجعون. روح دي ښاد، یاد دي تل وي.

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق

ثبت است بر جریده عالم دوام ما

حافظ شیرازی

د شهيد مولوي محمد خوشحال ملنگ ژوندته کتنه

ليکنه: خبير احمد مجاهد

د افغانستان د لوگر ولايت د مرکز اړوند (سپيست) په سيمه، د پايښه خيلوپه قوم کې د لعل محمد په کور کې په ۱۳۴۸ هجري شمسي- کال له الهي لورينودک هلک وزيريد، دهغه په مبارکه بشره کې دنېوځ او خوشحالي نېټې له ورایه بريښيدې، نوځکه يې هلک په محمد خوشحال ونوماوه

محمد خوشحال، ابتدايي زدکړې دخپل کلي دجومات له ملا څخه ترلاسه دنورولپاره يې اوږده علمي سفرته ملاوتړله، په لنډ وخت کې يې پومبني ديني اومروجه کتابونه خلاص اولوروزدکړوپه خاطر يې دافغانستان اوپاکستان دپيروحيديو علماء کرامواوشيوخوڅخه اړوند علوم او فنون ولوستل دطالبانو او خپلوهمخولوپه منځ کې دذکاوت او ذهانت نوميالي څيره وه، له همدې وجې يې دهراسنادپه زړه کې ځانگړی ځای درلود.

دهجرت په ديارکې يې دپيښور دچراټ په محمديه اسلاميه جامعه کې په ۱۴۱۱هـ کال کې دموقوف عليه (وړه دورې) کتابونه ولوستل. په ۱۴۱۲ هـ کال کې يې دحديثو لويه دوره دپاکستان خيبر پښتونخواپه مشهوره مدرسه دارالعلوم حقانيه اکوړه خټک مدرسه کې ترسره کړه اوپه همدې کال په اعلى درجه اومتازو نمبرو فارغ او د فضيلت دستار يې په سرکړ.

دعلم له طلب سره په مسلح جهادکې گډون:

مولوي محمد خوشحال ملنگ، دروسانو او دهغودگوداگيانوپه مقابل کې په عملي جهاد کې پوره ونډه اخيستله اوله فرصت نه په استفادي سره به يې تودوسنگرونوته ځان رساوو چې يوڅوبيلگې يې دلته را اخلو.

دتير جهاد په مهال دمجاهدينوله لوري دکمو نستانو په ضد د جلال اباددښمرخيلوپه لويه اوتاريخي معرکه کې مولوي صاحب شجاعانه برخه اخيستي وه. دلورگر ولايت په مرکز اوشاوخوا سيموکې به دروسانو او کمونيستانوپرخلاف دمجاهدينو په تعرضونو اوحملوکې هرکال سېم اوگډون وال و، تردې چې يوځل يې دولايت دمرکز دگمبزی په قرارگاه چې دگرديز- لوگر په عمومي سرک واقع وه دورځي په ۱۲ بجود ۹ تنو طالبانو په ملتيتاعرض وکړ اوترماشامه په داسې حال کې چې دښمن څلوروخواوته محاصره کړې ووسخته مقابله يې ورسره وکړه، په نتيجه کې محاصره دالله ج په نصرت ماته شوه، ددښمن څو عرادي موټريې تخريب اودروند ځاني زيان يې ورواړاوه، اتل مولوي صاحب په دغه جنگ کې په چپ لاس زخمي شو، له دغې پيښې يوه ورځ ورسته ددوستم گلم جم مليشودلوگر دتورغره په څوکوحمله وکړه اوهمدلته يې مهم سنگرونه ونيول، مولوي صاحب په زخمي وجود له خپلو همدغو ۹ طالبانو سره دورځي په ۱۱ بجوپه دښمن حمله وکړه، دسختي مقابلې په پای کې يې له دښمن څخه دمجاهدينوسنگرونه بيرته ونيول چې ۸ نفره ملحدين اوگلم جمان هم په جگړه کې ووژل شول اوزياته اندازه مهمات اووسلي مجاهدينو په غنميت ونيولي

درس او تدريس

دعلوموله فراغت وروسته مولوي محمد خوشحال ملنگ، د خيبر پښتونخوا صوبې په دارالعلوم ضياءالاسلام ورسک کې يوکال تدريس وکړ، دفراغت په دوهم کال يې دمانسهرې دخاکي دافغان مهاجرينو په کمپ کې په نعمانيه مدرسه کې دمروجه فنونومهم کتابونه طالبانوته تدريس کړل.

دطالبانوداسلامي تحريک پيل

مولوي صاحب، په نعمانيه مدرسه کې لاتدريسي- کال نه وختم کړی چې په افغانستان کې دطالبانوداسلامي حرکت وړانگي په خپريدو شوي

مولوی صاحب د تحریک داعیې ته لیک ووايه اودڅو تنونورملگروسره دلوگرولايت د علماوو او طالبانو په نمایندگي کندهارته سفروکړ، هلته يې د تحریک له مشرانوسره ترکتنې ورسته دده په مشرۍ پلاوي ته دنده وسپارل شوه تر څو لوگر ولايت ته ولاړ شي او دخپل ولايت داروند طالبانو ليکې منظمې کړي .

د جهاد په لومړيو کړنو کې ځان څارونه

دخوست په ولايت کې د يولې نظامي اوملکي مسوليتونوله ترسره کولو وروسته، له خپلو جهادي ملگرو او طالبانوسره دميدان شهراوکابل په پوله واقع پومبۍ جنګي کرښې (د پريکړې سيمې) ته ولاړ او هلته يې دميدان ښار د عمومي جنګي محاذونو د قومندان (ملا مشراخند رح) په هدايت دمدافعي سنگر په ساتلو موظف شو، په داسې حال کې چې هلته ۲۴ ساعته دفاع او پهرې ته ضرورت و، خو مولوي محمد خوشحال صاحب څومياشتي په ډير شجاعت اوميرانۍ هلته تيري کړي

له څه مودې وروسته دکابل ولايت د چهاراسياب ولسوالۍ کې د اسلامي تحریک اولنيو کړنو ته له خپلو ملگروسره ورغی، هلته يې دريشخو و فرقي په سر پرتو حساسو څوکو کې څه وخت تير کړ، له هغه وروسته دکابل د چکړې په سيمه کې پومبۍ کرښې ته ولاړ او په هغه لوی تعرض کې يې په ډير شهامت برخه واخيسته چې دکابل د نيولوپه موخه پيل شوی و.

دنوموړي تعرض په نتيجه کې د چکړې، ملنگ کلی اوبندغازي ټولي سيمي طالبانو ونيولي، دبندغازي په يوه ستراتيژيکه څوکه کې مولوي صاحب له څومحدودو ملگروسره په دفاع بوخت اودخپل استقامت په بنايې د دښمن څلور تعرضونه چې ددوی ټول قوت دمولوي صاحب د يوې پوستې په نيولو څرخيده په مکرر ډول په شاو تمبول شول اود دښمن دستخو حملوپه وجه چې له مولوي صاحب سره څومره ملگري وو اکثره زخميان شول، هماغه وو چې د تحریک پيل شوي بريد او فتوحات مخ په وړاندې ولاړل او تر (بل چرخي محبس) پوري شاوخوا ټولي سيمي د طالبانولاس ته ورغلي.

قهرمان مولوي صاحب ، له څه مودې ورسته دمشرانو په لارښوونه د چهاراسياب ليکوته مخه کړه او هلته يې په حساسو سنگرونو کې واورول چې يو ځل د دښمن الوتکو دمولوي صاحب په مورچل او پوستي بمباري وکړه چې هغه اونورو پنځه تنه ملگري يې شديد ټپيان اودخاورو له انبارونو څخه ژوندي راوويستل شول.

له درملنې ورسته مولوي صاحب خوشحال ملنگ خوست ولايت ته ستون شو، دخوست ولايت وضعیت په هغه مهال داسې وو چې طالبان صرف دخوست په ښار او نيرېدي سيمو کې ميشت وو او ولسواليو ته يې د عملي سلطې اراده نه وه کړې اودخوست په ولسواليو کې چې ډيره د دښمن ترکلکي قبضي اونفوذلاندې و هغه د يعقوبيو ولسوالۍ وه، د تحریک مشرانو د همدغې ولسوالۍ د ارامولو او نيولو لپاره مولوي صاحب هلته دولسوال په توگه وليږه، مولوي صاحب په خپل بيساري نظامي او ولسي- تدبير د يعقوبيو ولسوالۍ ارامه او دغه مهمه ولسوالۍ يې د تحریک ولکي ته راوستله ، د ولسوالۍ د امنيتي وضعیت له نورمال کيدو وروسته ، مولوي صاحب په ولسوالۍ کې محترم مولوي صاحب عبدالروف خدام د ځان کفيل وټاکه او په خپله د چهاراسياب کړنو ته ستون شو او هلته يې له نظامي او جهادي بوختياسره سره دريشخو په فرقه کې طالبانوته ديني درسونه او د عظيم الشان قران ترجمه هم شروع کړه.

کله چې د طالبانو د اسلامي تحریک فاتحانه کاروان د اتل اونوميالي مشر- شهيد (ملا بورجان V) تر مشري لاندې د لوگر دازري ولسوالۍ د ديندارو خلکو په دعوت اوملتيا پيل شو، محترم شهيد مولوي صاحب ملنگ د شهيد ملا بورجان په خاص هدايت دکاروان مل اوملگری وگرځيد.

دازري ولسوالۍ فتحه شوه، خو دښمن دنوموړي ولسوالۍ د چوتري په کوتل کې په مقاومت شروع وکړه، شهيد ملا بورجان په عمومي سرک تعرض پيل کړ او مولوي صاحب ملنگ ته يې د غرونو په څوکود حملې قومنده وروسپارله، هماغه و چې کوتل فتحه دښمن په تېښته شو، له هغه وروسته دمختلفو محاذونو لپاره مشران تعين شول، او شهيد ملنگ ته هم د ملا بورجان اخند لخوا د يوه محاذ مشري وسپارل شوه.

هماغه وچې الله تعالى دفتوحاتودروازي پرانيستي اوترجلال ابادپوري سيمي طالبانو ونيولي، کله چې دجلال اباد ښار ونيول شو، ملابورجان اخند، مولوي ملنگ دتورخم دنيولولپاره وليږه، چې خدای تعالى تورخم پرته له کومي جگړې دطالبانولاس ته وروست .

دمشرقي ولايتونوله تصفيي او فتحي ورسته ، دشهيدملابورجان په مشري دفتحي کاروان دکابل په استقامت وخوځيد، شهيدملنگ ورسره څنگ په څنگ روان و، کله چې د ورينسمن تنگي په خوله کې دغيرت اوميرپاني ستراقل ملابورجان اخوند شهيدشو دمولوي صاحب ملنگ هم گڼ ملگري زخميان شول، ورينسمن تنگي الله تعالى فتحه کړ اوطالبانو سروي ته مخه کړه، له لږمقاومت ورسته سروي هم ونيول شو، په ماهيپرتنگي کې مخالفينوکلک مقاومت کاوو اوپاخه سنگرونه يې نيولي وو، له درې ساعته جنگ وروسته طالبان لږ بې موراله شول اودشاتگ په لټه کې شول ، ليکن مولوي ملنگ او په صحنه کې حاضرو نورو جهادي مشرانو په طالبان غږ کړ چې حوصله ماته نکړي الله ج مهربانه دی ، په دې آن کې درې تنه طالبانو دغره له داسې څوکي چې هلته دانسان ختل سخت دي دماهيپر په تونل کې په ولاړتياڼگ دراکت فيروکړ چې له هغې سره ددښمن په منځ کې دواړخطايي اوتښتي لږی پيل شوه اودالله ج په خاص نصرت دفتحي دروازه خلاصه شوه، دتحريک دهغه ځای گڼ مشران شاهدي ورکوي چې هغه درې تنه فاتحين طالبان بيانه چاوليدل او نه يې هم داڅرک ولگاوه چې داڅوک وو، معلومه شوه چې هغه اسماني لښکري وي چې دطالبانونصرت ته راکوزي شوي وي

کله چې کابل ښار تصفيه اوحساس مراکز اونقطي ونيول شوي، محترم ملاعبدالرزاق اخندچې دشهيدملابورجان له شهادت ورسته دکابل دنيولوقومنده له هغه سره وه، شهيدمولوي ملنگ ته دنده وسپارله چې دخيرخاني کوتل سمبال اودباگرام دهوايي ډگر په لورحرکت وکړي ، هغه ووچې ۱۲دتنونوروملگروپه گډون

دباگرام هوايي ډگر ته ننوت ، له ۲ ساعته تيريدوورسته دتحريک نورځواکونه هم باگرام ته راوړسيدل اودښمن يې دپنجشيرترخولي پوري تعقيب کړ .

دجبل السراج دولسوال په توگه

دعاليقدراميرالمؤمنين دفرمان له مخې شهيدمولوي صاحب خوشحال ملنگ، دجبل السراج ولسوالی دولسوال په توگه وگمارل شو، مولوي صاحب ترخپلې وسې ډيرې هلې ځلې وکړې ترڅوپه نوموړي ولسوالۍ کې عام ولس دتحريک همکاروگرځوي اودشرافسادله منگولونجات ورکړي، خودښمن دغه ولس دځان لپاره سپراوښکارگرځولي واودهغوی دکورونو، باغونواوکروندوله لاري به يې په غلچکۍ ډول په طالبانوبريدونه کول ، هماغه ووچې دښمن په جبل السراج ، گلپهار اوچاریکاروکې شديدې حملي پيل کړي ، دتحريک مشرانودولسي خلکودنجات اوڅه نورومصلحتونوله مخې خپل قوتونه دکابل دشکردرې ولسوالۍ کې ځای په ځای اوپرومبي کرښه يې هلته جوړه کړه ، شهيدمولوي صاحب محمدخوشحال ملنگ په نوي کرښه کې هم ديوه باعزمه مشر اومجاهدپه توگه تريوې مودې پوري هلته پاتي شو

دلوگرعلمای کرامواوطالبانودصدرپه توگه

ددې لپاره چې دطالبانواسلامي تحريک دلوگرله جهاداوعلم خيزه ځمکي نه نوره ښه استفاده وکړي، نودلوگرجيدوعلماء کرامو، طلباواوامارتي مشرانوله لوري په يوه اتفاق دجلال اباد په ښارکې محترم مولوي صاحب محمدخوشحال ملنگ دلوگر دعلماوو او طلباوودمشر، محترم شهيدمولوي محمدشريف سعيدي دهغه دمرستيال او محترم ملاميراحمدگل يې دنظامي مسول په صفت منتخب اوبيا دغه انتخاب دعاليقد راميرالمؤمنين له لوري هم تائيد شو.

دکاپيساولايت دوالي په توگه :

داسلامي تحريک دځواکونوخوځښت يبادشمال په خوادشهيدمولوي صاحب ملنگ په ملتياپيل شو، دکاپيساوپروان ولايتونه فتحه اوونيول شول ، هماغه ووچې

د عاليقدر امير المومنين په حکم شهيد مولوي ملنگ دکاپيسادوالي په توگه وټاکل شو، چون دولایت اداري چاري په مکمله توگه ويجاړي شوي وي او ټول دولتي اسباب ددښمن له لوري چور او چپاول شوي وي، محترم مولوي صاحب دخپلو نورو ملگرو په هلوځلو په ډير لږ وخت کې په نسبي ډول اداري فعالی او امارتي نظم نسق يې هلته برپا وگرځاوه اوددښمن دزهرجنو تبليغاتو دښوولو په خاطر يې دکاپيسا ولايت په هره دره اوسيمه کې جلسي اوله ولس سره ناستې وکړې

که څه هم دښمن خپل انتهايي زور واچاوت ترڅو دکاپيسا ولايت له طالبانو ونيسي- خو دمولوي صاحب مدبرانه اوباشهامته اثر او د ملگرو ميرانې تر ډيره وخته ددښمن ناولي موخي شندې اوگن لوی تعرضونه يې بې نتيجې وگرځول

د ۱۳۷۶ هـ ش کال په جوزا کې دښمن په کاپيسادرنه حمله وکړه اودطالبانو په اوله کرښه کې يې لږ بدلون راووست، مولوي صاحب ملنگ خپله منتظره قطعه ددښمن مخې ته وليږله او په لنډوخت کې يې باغيان په شاوتمبول، ددې ترڅنگ دشر او فساد عناصرو د گلبهار په ولسوالۍ بريد کړي وواو محاصره کړې يې وه، مولوي صاحب دگلبهار محاصري دخلاصون په نيت په همدې لور حرکت وکړ، خو کرغيږن او مکار دښمن دگلبهارنه مخکي د(ديوالي) په بازار کې خپل کسان ځای په ځای کړي وو چې بازارته دمولوي صاحب د موټر له داخيلدو سره سم څوتنو ددين اوهيواد غليمانو دمولوي صاحب موټر هدف وگرځاوه هماغه ووچې داسلام، هيواد او ميرانې دغه لويه هستی يې نښه وگرځيده اودعلم، نورانيت او غيرت ستره بيلگه اوهستي (مولوي محمد خوشحال ملنگ له يوتن بل زړور ملگري ملاخليل احمد سره په کال ۱۳۷۶ل دجوزا په ۸ دسپاره په ۹ بجودشهادت جامونه نوش کړل (انالله وانا اليه راجعون)

ديادونې وږده چې دمولوي صاحب همدغه دشهادت او له دنيا نه درحلت ورځ دهجرت په ديار کې دده دواده اودنوي ژوند د شروع کيدونې ته اوتاريخ هم ټاکل شوی وواوکورته يې دسرې ډولۍ په ځای داتل شهيد په سرووينورنگين تابوت اوجنازه وروږه!

دمولوي محمد خوشحال ملنگ ځانگړتياوي

دخالق B اودهغه دپيغمبر H اوشريعت مطهره سره د ميني اومحبت نه علاوه يې له مسلمانانو سره ځانگړی الفت درلود، په خاصه توگه دسنگراو درس ملگري پري بې حده گران وو دخپلو استادانو به يې ډير قدر کاوو، داميراطاعت يې په ټولو جهادي او اداري امورو کې لازمي باله اودخپلو مشرانو دحکم يې ډير اطاعت کاوو.

شهيد مولوي صاحب، په ملگرو کې دومره اخلاص اوصميميت لاره چې هرملگري به يې په اړه دا پوخ يقين اوباور درلود چې له بل هر چاله ده سره زيات محبت او اخلاص لري

دمدرسې اوجومات نه علاوه به يې په سنگر کې هم د دين په تدريس اودقران کريم په ترجمه مشغول و، تردې چې اکثره ملگري له ده څخه په سنگر کې دکتابونو په ويلو مستفيد شوي اودسلهاو وطلبانو مشفق استاد پاتي شوی.

دبيت المال سره داحتياط په اړه يې هروخت خپلو ملگرو او عامو طلبه ووته توصيه کوله چې دبيت المال په ساتنه کې ډير احتياط وکړي اود هيجاد خفگان پروا ونه ساتي، سره لدې چې گڼ شمير وسايط يې په خدمت کې ولاړ وو مگر دخپل شخصي- کاريا کورته دتگ په وخت کې به يې دبيت المال له وسايطو څخه حتی الوسع استفاده نکوله.

مولوي صاحب سره لدې چې په مالي اوشخصي لحاظ ډير غريب و، خوايتار او شفقت يې دومره زيات وچې هيڅ يوملگري يې بې نواوې احسانه نه پريښود

ديادونيکواوصافواوغوره خصلتونوله وجې داسلامي امارت په مسولينواوپه خاصه په عاليقدر المومنين زيات گران وو

د شهادت نه ورسته يې ډيرو خلکوته کرامت معلوم شوی و، مثلاً دده د مدفن ترڅنگ يو کور اباد و، څښتن يې يادونه کوله چې کله شهيدمولوي صاحب په قبر کې دفن شو په اوله شپه زه بهر راووتلم، ناگهان مې دقراڼکريم خوږ تلاوت ترغوږونو شو، سوچ مې وکړ چې په دې نيمه شپه اوهديره کې تلاوت چيرته اوڅوک کوي؟؟ وايي چې متوجه شوم د شهيدمولوي صاحب دقبر له لوري دتلاوت اواز راته نوور روان شوم، چې کله قبر ته نېرېدي شوم تلاوت يوناڅاپه بندشو، هغه کس وايي چې کله بيرته دخپل کورخواته را تللم تلاوت بيا پيل شو، هغه کس ويل زه په صدق شاهدي ورکوم چې دغه عمل څوځله تکرار او هغه واوريد.

رب B دې هميشنې سعادت په نصيب اومونږ دې هم دده په قدم روان او د شهادت له سعاده برخمن کړي.

د شهيد مولوي احسان الله احسان صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

اسلامي خوځښتونو هميشه د هر بخش لپاره ځانگړي، ورزيده او با استعدادده رجال درلودلي دي. که د خوځښت ځيني برخوال د تورې او جنگ د ډگر نوميالي وي ځيني نور بيا د سياست، دعوت، خطابت او د خلکو د زړونو د فتحه کولو په چاره کې داسې مهارت او استعداد لري چې هره خبره او چلند يې د زرگونو مرميو په تناسب ستره نتيجه او فتحه په لاس راوړي.

الله تعالی خپل اشرف مخلوق انسان ته بيلابيل استعدادونه ورکړي دي چې په دې استعدادو کې يو مهم استعداد د نطق او بيان استعداد دی چې انسان له نورو مخلوقاتو څخه ممتاز گرځوي. خو کله چې همدغه د بيان او وينا استعداد د فصاحت او بلاغت له کمال سره همغاړی شي او ورسره د اخلاص او صميميت مرسته هم وي نو بيا د ويناکوونکي وينا په نورو خلکو د سحر غوندې اغيز کوي، خبرې يې په زړونو کې لارې باسي او د افکارو په توجيه او تهذيب کې ستر نقش لوبوي.

شهيد مولوی احسان الله احسان صاحب د افغانستان په سطحه يو له همداسې خطباوو او ويناوالو څخه و چې د اغيزناکې وينا يادونه به يې تر ډيره د افغانانو په اذهانو او زړو کې خوندي وي. شهيد احسان صاحب د هيواد د تاريخ په يوه حساس پړاو کې د سياست ميدان ته راودانگل، هغه مهال چې افغانستان د حتمي تجزيې له گواښ سره مخ و، اولس د ذات البيني جگړو او فساد په لمبو کې کبابيدو او په هر اړخيزه توگه د فساد او هرج و مرج توپان را الوتی وو. مولوی احسان الله احسان صاحب د گڼ شمير نورو علماء کرامو او طالبانو په شمول د فساد د محوه کولو لپاره د جهاد ميدان ته راوړاندې شو، د طالبانو اسلامي تحريک او په تعقيب يې د افغانستان

اسلامي امارت تأسيس كړ، هيواد يې له فساد او گډوډيو وژغوره او د جهاد ثمره يې د ضياع له خطر څخه خوندي كړه.

شهيد مولوي احسان الله احسان

شهيد مولوي احسان الله احسان د مولوي اغا محمد زوی د مولوي ميرزا محمد لمسی په قوم پوپلزای چې اصلي ټاټوبی يې د کندهار ولايت د شاولي کوټ ولسوالۍ د بورې د علاقې لوی کلي دی په کال ۱۳۸۱ هجري قمري کي د محرم د مياشتې په پنځمه نيټه د زابل ولايت دمیزاني ولسوالۍ د سليم په کلي کي په يوه متدينه علمي کورنۍ کې زيږيدلی دی. د شهيد مولوي احسان الله نيکه مولوي ميرزامحمد صاحب دکندهار ولايت له مشهورو جهادي او علمي شخصيتونو څخه بلل کېږي؛ نوموړي دافغان انگليس د دوهمي جگړې په مهال دانگريزانو خلاف په ډيرو جگړو کي فعال سهم درلود اودخپل همدغه فعال جهادي مساهمت له امله دکندهار ولايت په سرحدي ولسوالۍ سپين بولدک کي له انگليسي پوځونوسره په مخامخ مقابلې کي په پښه زخمي شوی و چي له همدې امله دسيمې دخلگوپه منځ کي دگوډ ملا ميرزامحمد په نوم مشهور و.

زدکړه اوتحصیل يې :

شهيد مولوي احسان الله احسان له وړکوالي څخه د فطری نبوغ اوسرشاره علمي ذکاوت څښتن و. نوموړی په يوه متدين علمي خاندان کې زيږيدلی و د پلار په شان يې والده شريفة هم د ديانت او زهد څښتنه وه چې ويل به يې شهيد احسان ته مې هميشه په اوداسه شيدې ورکړي دي. د شهيد احسان صاحب مور به د نوموړي د ذکاوت په اړه ويل چې له کوچنيوالي د نبوغ او ذکاوت څښتن و د پنځو کلونو و چې آيت الکرسې يې ياد کړې او ماته يې هم را ياد کړه. د شهيد احسان والد صاحب له هماغه وړکتوبه څخه دده علمي اوتربوي روزني اوپالنې ته ډيره توجه کوله. لومړی يې په خپل کورکي په هغه باندي د ابتدايي ديني علومو زده کړه پيل کړه اوبيا وروسته يې دشرعي علومو دتحصيل لپاره د پاکستان لوړوشرعي مراکزواومدارسوته وليږه. شهيد

مولوي احسان الله صاحب خپل لوړ شرعي تحصيلات ددارالهجرت په بيلا بيلو ديني مدارسو کي په ډير زيار اوکوښښ سره حاصل کړل. د پاکستان د خيبر پښتونخوا له سوات علاقې نيولې بيا د بلوچستان تر مختلفو سيمو لکه، ميزي، اډه، پښين، کچلاغ، لور لايي او مرکز کوټه کې يې د خپل وخت له زېده عالمانو او مدرسينو لکه مولوي سعد الدين اخندزاده، مولوي عبدالغفور صاحب، مولوي شرف الدين صاحب، مولوي عنايت الله مشهور په غبرگي اخندزاده، مولوي عبيد الله قندهاري، مولوي ابوالفضل معين الدين صاحب او نورو څخه يې ديني علوم او فنون حاصل کړل تر دې چې د احاديثو تر وړې او لويې دورې پورې ورسيد.

وړه دوره يې د کوټې په مشهوره مدرسه جامعه اشرفيه کې له شيخ الحديث مولوي عبدالباري او مولوي عبدالحی څخه ولوسته او لويه دوره يې په همدې مدرسه کې له شيخ الحديث مولوي عبدالغفور صاحب څخه پيل کړه. خو د کال په اوږدو کې شيخ الحديث مولوي عبدالغفور صاحب وفات شو، نو ځکه يې پاتې سبقونه د کوټې د شالدرې په مدرسه کې له شيخ الحديث حافظ عبدالواحد صاحب څخه تکميل کړل او له ديني علومو د فراغت سند يې ترلاسه کړ.

د کمونيزم په خلاف جهاد

شهيد مولوي احسان الله صاحب لادخپلو ديني تعليماتو د حصول په ابتدايي مرحله کي و چي په افغانستان کي کمونستانو ديوې پوځي کودتا له لاري د قدرت واگي ترلاسه کړې چي سمدستي يې پرخلاف مؤمنو افغانانو اسلامي جهاد پيل کړ. په دغه مقدس جهاد کې دافغانستان ټول ملت په بيساري مېراني اوشهامت سره سهم درلود، خودهغه دقيادت او درهبرۍ مسؤليت دشرعي اومذهبي مکلفيت له مخي تر ډيره دعلمواو په اوږو وروليدلی و. شهيد مولوي احسان الله صاحب هم چي دخپلي سيمي په کچه يې په يوه علمي اوجهادي کورنۍ پوري تعلق درلود نوتربل هرچايې دروسانواو کمونستانو خلاف جهاد خپل ديني مسؤليت باله .

نوموړې د همدغه ديني مسؤليت له مخې لومړی د زابل ولايت دمیزاني ولسوالۍ د شهيد مقیم ترمشرۍ لاندې د یرغلگرو روسانو په ضد جهاد پیل کړ. له هغه وروسته هلمند ولايت ته ولاړ او هلته یې دوه کاله د هماغه ولايت په مختلفو جبهاتو کې د کمونستانو خلاف جهاد وکړ. په هلمند ولايت کې د بېلابیلو جهادي او پوځي تکتیکونو ترلاسه کولو وروسته بیرته زابل ولايت ته راغی او دلته یې د مولوي عبد الظاهر په ملگرتیا د دې ولايت دمیزاني ولسوالۍ په ارغسو غره کې د یوې فعالې جهادي جبهې بنسټ کېښود. شهيد مولوي احسان الله به دخپلې نوي تاسیس شوي جبهې مجاهدينو ته د پوځي او عسکري زده کړې ترڅنگ د دعوت په حلقو کې د فکري پوهنې او اسلامي ثقافت درسونه هم ورکول او هغوی به یې د پوځي زده کړې ترڅنگ په علمي او فکري لحاظ هم د الحاد او بیدینۍ په خلاف جهاد او مبارزې ته چمتو کول.

نوموړې وروسته ډیره توجه د ديني زدکړو تکميل ته واړوله خو بیا یې هم د خپل توان او فرصت په اندازه په جهادي فريضه کې ونډه اخیسته او د جهادي داعيې یو مخکښ داعي او عملي مجاهد و.

د طالبانو په اسلامي تحریک کې شمولیت

د ۱۴۱۵ هجري قمری کال د محرم الحرام په میاشت کې چې په هیواد کې د جهادي نیمگړو آرمانونو د تحقق لپاره د اسلامي امارت د مشرتابه له لوري د طالبانو اسلامي تحریک تاسیس شو نو شهيد مولوي احسان الله صاحب یوله هغو لومړنیو کسانو څخه و چې په خورا اخلاص او صداقت د تحریک د مؤسس ترڅنگ ودرید او په خپلونه سترې کیدونکو هلوځلو یې دهغه ملاتړ وکړ. د تحریک د تاسیس په هماغو اوائلو کې چې لا د طالبانو تحریک د میوند او ډنډ ولسوالۍ له حدودو نه و تېر شوی مولوي احسان الله صاحب نه یوازې عملاً د اسلامي تحریک غړی شو بلکې دخپلې سیمې ټول جهادي قومندانان او عام ولسي خلگ یې دې ته وهڅول چې په سوله ییزه توگه له تحریک سره یوځای اوله خپلو ولسو سره د طالبانو په لیکو کې په هیواد کې د یوه سوچه شرعي نظام د حاکمیت لپاره قربانی وکړي. هماغه و چې د شهيد احسان

صاحب د دغو حکیمانه هلوځلو له برکته د سیمې ډېر پخواني جهادي قومندانان او عام خلگ دې ته تیار شول چې له تحریک سره یوځای شي. مولوي احسان صاحب د علماء کرامو د هغې شورا غړیتوب هم درلود چې د مرحوم شیخ مولوي عبدالعلي د یووندي صاحب په مشرۍ یې به بولدک کې ټوپکي قومندانانو ته دعوت ورکړ تر څو له پاتکمارۍ او ظلم زیاتي لاس واخلي او د طالبانو د تحریک داعیه ومني خو دا چې هغو ټوپکيانو له ډیرو دعوتونو سره سره هم خپل ناروا حاکمیت ته دوام ورکاوو نو ځکه طالبانو د شهيد ملا محمد اخند په مشرۍ د هغو په ضد عملیات وکړل او د بولدک ساحه یې ترې تصفیه کړه.

د مولوي احسان الله صاحب ستره کارنامه

د کندهار له فتحي وروسته د ۱۳۷۳ هـ ش کال د جدي د میاشتې په ورستیو کې د طالبانو لښکر له کندهار څخه د زابل په خوا حرکت پیل کړ. مولوي احسان الله احسان صاحب هم د امارت د نورو مشرانو تر څنگ د دې لښکر برخوال و، د زابل په ولايت کې موجوده مجاهدينو او طالبانو د دوی هرکلی وکړ او واک یې په بشپړه توگه وروسپاره. له زابل وروسته همدغه لښکر غزني ولايت ته ورسید. د غزني مرکز، ولايت، فرقه او نور مهم مراکز په غزني کې یو شمیر خیرخواه قومندانانو طالبانو ته وسپارل، خو د غزني په یونټ او روضه سیمو کې د حزب اسلامي او حزب وحدت له ډلو سره جنگ وشو چې وروسته هغوی تېښتې ته اړ او سیمه مکمله د طالبانو تر واک لاندې راغله.

که څه هم د طالبانو د همدې لښکر لویه برخه د میدان وردگو په خوا لاړل او تر میدان ښار، لوگر او چهاراسیاب پورې ورسیدل خو د همدې کال د دلوې د میاشتې په ۲۷ نیټه د طالبانو یوه لویه ډله د مولوي احسان الله احسان صاحب په مشرۍ له غزني د پکتیکا په خوا لاړه. د پکتیکا ولايت ځایي علماء او مشرانو ورته د ولايت واک په بشپړ ډول وسپاره. له همدې ځایه مولوي احسان الله احسان صاحب د لویې پکتیا له جهادي قومندانانو او مطرحو مشرانو لکه ستر مجاهد مولوي جلال الدین حقاني، ملا

عبداللطيف منصور، مولوي فريد الدين محمود او نورو مجاهدينو سره خبرې پيل كړې تردې چې دمولوي احسان صاحب د مدبرانه تگلارې، قوي استدلال او قانع كوونكو وضاحتونو په نتيجه كې د لويې پكتيا يعني پكتيا، پكتيكا او خوست ولاياتو ټول مجاهدين د اسلامي امارت په واكمنۍ قانع او په پوره اخلاص يې خپل تشكيلات د اطالبانو د اسلامي تحريك په صفوفو كې مدغم كړل. چې په دې توگه نه يوازې دغه درې مهم ولايات په مكمل ډول د اسلامي واكمنۍ برخه وگرځيدل بلكه د ځايي مجاهدينو، طالبانو او له هغوی سره د موجودو امكاناتو او وسلو او عام اولسي ملاتړ په مټ اسلامي تحريك نور هم قوي شو چې ددغې پروسې په كاميابۍ كې ډير رول د مولوي احسان الله احسان صاحب و چې په خپل فصيح او بليغ استدلال سره يې اسلامي تحريك خلكو ته د يوه واقعي اسلامي او افغاني تحريك په حيث ورمعرفي كړ او د هغوی بشپړ قناعت او ملاتړ يې حاصل كړ.

په اسلامي تحريك مسؤليتونه

مولوي احسان الله احسان صاحب چې د اسلامي تحريك په اواڼلو كې يې د جنوب ختيځ زون په ولاياتو كې د طالبانو سرپرستي او مشري په غاړه درلوده د هرات ولايت له فتحې څه موده وروسته د عاليقدر اميرالمؤمنين V په امر د هرات ولايت د والي په حيث وټاكل شو هغه مهال چې هرات ولايت په پوځي لحاظ فتحه شوی و مگر په ذهني لحاظ لا هم ډير خلك د طالبانو په اړه شكمن و او له همدې امله ډير خطرات موجود و او هميشه به په ښار او اطرافو كې د طالبانو په خلافت مزاحمت او بريدونه كيدل. مولوي احسان الله احسان صاحب په خپلو عالمانه قانع كوونكو ويناوو او مدبرانه برخورد سره په دې وتوانيد چې ددې ولايت د خلكو باور او زړونه را خپل او په دې توگه په هرات كې د اسلامي امارت په خلاف موجود مشكلات او مخالفونه له رينښې ختم شي.

د ۱۳۷۵ هـ ش كال د حمل په مياشت كې كله چې په كندهار كې د اسلامي امارت د تأسيس غونډه دائره او د طالبانو تحريك د افغانستان په اسلامي امارت سره

تبدیل شو. د علماء کرامو په دې عظیم الشانه غونډه كې چې شاوخوا يونيم زر تنه علماء کرامو په كې گډون كړی و مولوي احسان الله احسان صاحب په كې كليدي رول درلود د غونډې په جريان كې مولوي احسان الله صاحب دغې شوری ته د ملا محمد عمر مجاهد لپاره د اميرالمؤمنين لقب عرض كړ چې د شوری لخوا د رأيو په اتفاق سره تصويب او له كلونو وروسته يو ځل بيا دغه نوم د اسلامي سياست په قاموس كې راژوندی شو.

د همدې كال د ميزان په مياشت كې چې طالبانو د كابل د فتحې عمليات پيل كړل د افغانستان د ختيځ د فتوحاتو په سلسله كې مولوي احسان الله احسان صاحب لومړی د ننگرهار ولايت د والي په حيث وټاكل شو خو وروسته چې كابل فتحه شو نوموړی د اسلامي امارت د لومړنۍ كابينې د تعين په مهال د افغانستان بانك د لوی رئيس په حيث وټاكل شو.

د ۱۳۷۶ هـ ش كال د جوزا د مياشتې په لومړيو كې چې طالبانو په شمال ولاياتو كې له جنرال مالك سره ناكامه موافقه وكړه چې په لړ كې يې د لنډو ورځو لپاره د فارياب، جوزجان سريل او بلخ ولاياتو ته طالبان ور داخل شول مولوي احسان الله احسان صاحب د اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد په امر له څو تنو نورو امارتي مشرانو سره مزار شريف ته لاړ تر څو هلته د وضعيت په برقرارۍ كې همكاري وكړي. خو له موافقې دوه ورځې بعد جنرال مالك اړخ بدل كړ او له حزب وحدت سره د شريكې دسيسې په پايله كې يې د طالبانو په خلاف غدارانه اقدام وكړ چې په نتيجه كې يې په زرگونو په پاك نيت ورغلي طالبان په شهادت ورسيدل چې له دې جملې د امارت څو تنه زنده مشران من جمله مولوي احسان الله احسان صاحب هم و.

د شهيد مولوي احسان الله احسان صاحب د شهادت واقعه

دلته به د شهيد مولوي احسان الله احسان صاحب د شهادت واقعه د نوموړي د ورور مولوي عبدالغني احسان صاحب له قوله درسره شريكه كړو چې ددې پيښې عيني شاهد پاته شوی دی. نوموړی وايي: د ۱۳۷۶ هجري شمسي كال د جوزا په پيل

کې زه کابل ته د مولوي احسان الله صاحب د ليدلو لپاره لاپم. خو هلته مې دى ونه ليد
 ځکه پاکستان ته يې سفر کړى و تر څو د مزار له سقوط وروسته پاکستان هيواد د
 افغانستان د اسلامي امارت په رسميت پيژندلو ته وهڅوي چې په اسلام اباد کې د
 اسلامي امارت د هغه وخت د سفير مولوي شهاب الدين دلاور صاحب په خبره
 پاکستان هيواد بالاخره همدې ته تيار هم شو او د د جوزا د مياشتې په څلورمه نيټه
 يعني د مزار له تحول سمدستي وروسته يې اسلامي امارت د افغانستان د رسمي
 حکومت په حيث په رسميت وپيژاند چې په تعقيب يې سعودي عربستان او عربي
 متحده اماراتو هم اسلامي امارت په رسميت وپيژاند.

مولوي عبدالغني صاحب زياتوي: زه بيا کندهار ته راغلم او مولوي احسان
 صاحب هم له پاکستان څخه کندهار ته او له هغه ځايه د اسلامي امارت د بهرنيو
 چارو د وزير ملا محمد غوث او څو نورو مشرانو په ملگرتيا مزار ته لاړل. زه هم ددوى
 په تعقيب په الوتکه کې شبرغان او له هغه ځايه مزار شريف ته لاپم، په مزار کې د ښار
 د امنيت لپاره د طالبانو او جنرال مالک تر منځ گډ پلان جوړ شو چې شپږ اعضاء يې
 درلودل. د طالبانو لخوا د فارياب والي سيدجانان اغا، دهرات امنيه قومندان ملا
 عبدالحق او زه و او د جنبش لخوا شيرعرب، جنرال مجيد روزي او مولوي عثمان وو.

يوه ورځ چې تيره شوه په ښار کې جنگ شروع شو. سره له دې چې جنگ جنرال
 مالک شروع کړى و خو موږ ته يې ويل چې دا د حزب وحدت کسانو شروع کړى
 دى. مازديگر جنگ شروع شو تر سهار پورې د سهار په وخت کې ډير طالبان څوک د
 شبرغان خواته او څوک د سيلو خواته له مزار ښار نه ووتل. په همدې ورځ سهار اته
 بجې چې د ۱۳۷۶ لمریز کال د جوزا د مياشتې ۷ مه نيټه وه زه د روضې شريفې له
 مسجد سره ولاړ وم چې په جيب موټر کې څو طالبان راغلل او راته ويي ويل چې
 مولوي احسان الله صاحب او نور ملگري د مخابراتو په رياست کي دي ما په ډير
 تکليف ځان ورورساوو. هلته مولوي احسان الله صاحب، ملا محمد غوث اخنداو په
 کندهار کې د امارت د خارجه چارو رئيس حاجي فضل محمد موجود و بيا له دې ځايه

له نورو طالبانو سره يوځای په موټرو کې سپاره شو د سيلو سره نږدې يې د ملا محمد
 غوث اخندا موټر وويشت بيا مو هغه په بل موټر کې سپور کړ او په مخ مو حرکت وکړ.
 د تنگي شاديان په نوم سيمې ته چې ورسيدوپه مخکې د چارکنت د ولسوالۍ د هزاره
 گانو د مشر سيد اسد نفر ولاړ وو. هغوى زموږ لاره بنده کړه او زموږ د خلع سلاح کولو
 لپاره يې لاس واچاوه. بالاخره همدلته له هغوى سره خبره تر جنگ ورسیده او ټکان
 شروع شول. دغه وخت به د ورځې تقريبا لس بجې وې همدلته په جنگ کې مولوي
 احسان الله صاحب ولگېد او وغورځېد موږ د غره په خوا حرکات وکړ، همدا شپه موپه
 غره کې شوه سهار د لوږې او تندې څخه د هلاکيدو له امله بيرته کلي ته راکوز شو
 هزارگانو له ټولو څخه پيسې، ساعتونه او قيمتي شيان واخيستل او موږ يې بنديان
 کړو. بيا يې بنديان څو ځايه سره جلا کړو زه چې د کومو بنديانو په ډله کې وم شپيته
 کسان و موږ يې مزار شريف ته يووړو څلورو ورځې بعد يې بيرته همدلته په تنگي
 شاديان کې د حزب وحدت يوې قرارگاه ته راوړو پنځه ورځې بعد يې موږ لس کسان را
 وايستو تر څو هغه شهيدان راباندې راټول کړي چې همدلته دوى شهيدان کړي وو.

په دې ورځ موږ پنځه څلوېښت شهيدان چې تراوسه په لاره شاوخوا پراته وو او
 څو ورځې ورباندې تيرې شوې راټول او دفن مو کړل په دوى کې مې خپل ورور مولوي
 احسان الله صاحب وپيژاند او له نورو شهيدانو مې جلا دفن کړ. بيا چې کله
 مزار شريف او ټول سمت شمال دوهم وار فتحه شو د مولوي احسان الله صاحب جسد
 له هماغه قبر څخه کندهار ته را انتقال او د کندهار ښار په لويه وياله کې د طالبانو په
 هديره کې دفن شو چې په دغه هديره کې د مشرانو د قبرونو له جملې د مشرق لخوا
 لومړى قبر د شهيد ملا محمد اخندا، ورپسې شهيد ملا بورجان اخندا، ورپسې شهيد
 مولوي احسان الله صاحب، ورپسې شهيد ملا يار محمد اخندا او د سر خواته يې
 د رئيس الوزراء مرحوم ملا محمد رباني صاحب قبر دى. رحمهم الله تعالى

بايد ووايو چې د شمال په همدې ستره غميزه کې د مولوي احسان الله صاحب
 صاحب يو بل ورور مولوي ولي الله صاحب هم شهيد شو نوموړى چې د ميمنى لخوا له

طالبانو سره راغلي و د جنرال مالک کسانو د زرگونو نورو طالبانو په شان له نيولو وروسته د جوزجان د فيض اباد ولسوالۍ په دشت ليلي کې په ژورو ځاگانو کې په شهادت رسولي وو. انا لله و انا اليه راجعون

د شهيد مولوي نسيم الله صديقي ژوند ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

مرگ حق دی، له الله تعالی پرته هر شی د مرگ څکه کوي، خو لکه څنگه چې هرنفس له مرگ سره مخامخیدل یو محکم حقیقت دی همدارنګه دا هم یوه منل شوې خبره ده چې د ځینو کسانو له دنیا څخه رحلت په ظاهره مرگ بلل کیږي اما حقیقتا هغوی د تلپاتې ژوند په انعام ویاړل شوي وي.

الله تعالی د حق دلارې د شهیدانو په اړه فرمایلي دي : ژباړه: او تاسو د الله تعالی په لار کې په وژل شویو کسانو د مړو گمان مه کوئ، بلکې هغوی ژوندي دي د الله تعالی په نزد رزق ورکول کیږي ۱۶۹سورة آل عمران

د الله تعالی په نزد هر هغه څوک شهید بلل کیږي چې دالله تعالی په لار کې ورته مرگ حاضر شي، که څه هم په مخامخ جنگ کې د دښمن په مرمۍ نه وي لگیدلی، ځکه رسول الله ﷺ فرمایي: من فصل (أي خرج) في سبيل الله فمات أو قتل فهو شهيد، أو وقصه فرسه أو بعيره أو لدغته هامة، أو مات على فراشه بأي حتف شاء الله فإنه شهيد وإن له الجنة (أخرجه أبو داود

شهيد مولوي نسيم الله صديقي چې د حق دلارې یو مخلص مجاهد و کله چې په جهادي سفر کې زخمي شو الله تعالی ورته شفاء نصیب کړه اما په همدې سفر کې ورته داسې مرض پېښ شو چې دده د وفات سبب شو او خپل روح يي اصلي مالک ته وسپاره، څرنگه چې نوموړي ته د ددې مرض عارضېدل د جهادي خدمت په وخت کې و نوځکه نوموړي ته د شهيد ویاړمن لقب ورکولای شو.

مولوي نسيم الله صديقي د مولوي حميدالله زوی د مولوي عبدالحکيم لمسی په ۱۳۴۸ هـ ش کال د افغانستان د تخار ولايت د فرخار په ولسوالۍ کې دنيا ته راغلی.

نوموړی چې په يوه علمي او دين دوسته کورنۍ کې زېږېدلی و، والدين يې له کوچنيوالي ديني تربیې ته متوجه و چې په دې لړ کې يې نوموړی د ماشومتوب په مهال د فرخار ولسوالۍ په خسته سيمه کې د مولوي حبيب الله اخندزاده په نوم له عالم سره شاگرد کړ تر څو خپلې ابتدايي ديني زده کړې ترې حاصلې کړي.

په افغانستان د شورويانو له يرغل وروسته کله چې په مليونونو افغانان د خپل هيواد پرېښودلو او هجرت ته مجبور شول د مولوي نسيم الله کورنۍ هم په ۱۳۵۹ هـ ش کال له خپلې اصلي سيمې تخار څخه د پاکستان د خيبر پښتونخوا د صوابۍ سيمې ته هجرت وکړ او هلته په درگي نومې کمپ کې ځای په ځای شول.

مولوي نسيم الله چې دغه مهال ماشوم و، ديني زده کړو ته يې دوام ورکړ او دپاکستان په مختلفو مدارسو کې يې ديني کتابونه ولوستل تردې چې د فنونو کتابونه يې خلاص او وړې دورې پورې يې خپله تعليمي سلسله ورسوله.

د طالبانو له تحريک سره پيوستون

مولوي نسيم الله صديقي په ۱۳۷۳ هـ ش کال د پاکستان په مردان کې په يوه مدرسه کې د وړې دورې کتابونه لوستل، نوموړی د يوه خواریکنی او د علم د عاشق طالب په حيث يوازې ديني تعلم ته متوجه و او ددنيا په نورو جرياناتو يې کار نه درلود. همدغه مهال د افغانستان په کندهار ولايت کې د طالبانو اسلامي تحريک قيام وکړ او له بيلابيلو مدارسو څخه د طالبانو د پيوستون بهير ورسره پيل شو.

په همدې شپې ورځو کې د احاديثو او تفسير طالب مولوي نسيم الله په خوب کې رسول الله ﷺ ويني چې ورته وايي: لاږ شه او د طالبانو د تحريک ملگری شه!

مولوي نسيم الله چې له خوبه راپاڅيږي په هماغه سهار خپل کتابونه کت کوي او له څو تنو نورو ملگرو سره يوځای د کندهار په خوا روانيږي ترڅو د طالبانو له اسلامي تحريک سره ملگری شي، دغه وخت طالبانو د کندهار ښار او په جنوب کې گڼې نورې سيمې فتح کړې وې او د کابل په خوا د پرمختگ په حال کې وو.

په اسلامي امارت کې خدمتونه

مولوي صاحب نسيم الله چې د تخار، کندز، بغلان، سمنگان اولغمان ولاياتو يو شمير طالبان ورسره وو د طالبانو د اسلامي تحريک سره ملگری شو. دزابل، غزني او ميدان وردگ له تصفيې وروسته دوی کابل ته ورسيدل او د لوگر لخوا د چهاراسياب په خط کې ځای په ځای شول. دلته د مولوي نسيم الله د مسؤليت ساحه د ريشخورو فرقې ته څيرمه وه، همدغه مهال نوموړي ته د عاليقدر اميرالمؤمنين لخوا د تخار ولايت د طالبانو د مشرۍ چاره وسپارل شوه، مولوي نسيم الله صاحب د چهاراسياب په جهادي کرښه کې خپل مسؤليت په ډيره ايماندارۍ ترسره کړ، همدلته يې دوه تنه تکړه او نږدې ملگري مخدوم لطيف صاحب او ملا موسی جان شهيدان شول. د چهاراسياب او محمداغې په سيمه کې د جهادي چارو سره هم مهال نوموړي ته د شهيد مولوي احسان الله احسان صاحب لخوا چې هغه وخت د خوست والي و د خوست ښار د امنيت مسؤليت وسپارل شو، چې ددې ښار په امن کولو او د نظم په اعاده کې يې د ياد وړ نقش ولوباوو.

د کابل له فتحې څه موده وړاندې چې کله د پکتیکا په اورگون ولسوالۍ کې د خالد فاروقي او يوشمير نورو مخالفو وسلوالو لخوا تعرض پيل شو، مولوي نسيم الله صديقي له خپلو ملگرو سره اورگون ته لاړ او د شروفساد د ټوپکيانو د ټغر ټولولو په عملياتو کې يې برخه واخيسته.

مولوي نسيم الله صديقي لا په پکتیکا کې و، چې د پلازمينې کابل د فتحې لپاره د شهيد ملابورجان په مشرۍ عمليات پيل شول، دغه عمليات چې د پکتيا د سپينې شگې سيمې له نيولو سره پيل شول مولوي نسيم الله ورسره له همدې ځايه ملگری شو.

نوموړي او تر قوماندې لاندې ملګرو يې د دننگرهار او لغمان ولايت د تصفيې په عملياتو کې عملي ونډه درلوده، د لغمان په ولايت کې د عليشنگ ، علينگار او دولت شاه ولسواليو د تصفيې او د شروفساد له عناصرو څخه د خلاصولو مسؤليت د مولوي نسيم الله صاحب په غاړه وه چې خپله دغه وظيفه يې په ډيره ښه توګه انجام کړه .

د پلازمينې کابل د فتحې په تعقيب چې کله د پروان ولايت مرکز هم فتحه شو، مولوي نسيم الله صديقي له لغمان څخه پروان ته راغی او د اسلامي امارت د مشرتابه لخوا د پروان د امنيه قومندان په حيث وټاکل شو.

د مولوي نسيم الله نږدې ملګري مولوي محمد محسن هاشمي چې هغه مهال يې له نوموړي سره د امنيه قومندانۍ د مرستيال په حيث دنده اجراء کوله وايي: مولوي صاحب په هغو پيچيده شرايطو کې خپله دنده په ډيره ښه توګه ترسره کړه، د نوموړي په هڅو په شمالي کې د دښمن ډير قومندانان او افراد په سوله ييزه توګه له جګړې لاس په سر شول او له اسلامي امارت سره يوځای شول، زما په ياد دي چې د مخالفينو يو مشهور قومندان چې آصف نومیده د مولوي نسيم الله صاحب د دعوت په برکت نه يوازې د خپلو وسلوالو په ګډون له مخالفت څخه لاس په سر شو بلکې يو موثر مهمات او وسلې يې هم اسلامي امارت ته تسليم کړې .

د افغانستان د کار او ټولنيزو چارو د لوی رياست پخوانی رئيس مخدوم عبدالسلام سعادت صاحب د مولوي صاحب همدې صفت ته اشاره کوي او وايي: مولوي نسيم الله ته الله تعالی ډير جذاب شخصيت او حسنه اخلاق ورکړي و، د عوامو خلکو د جلب او د خلکو د زړونو د راخپلولو لپاره يو اغيزناک شخصيت و، د نوموړي په توسط ډير زيات طالبان او عام خلک د اسلامي امارت له صفوفو سره يوځای شول چې بيا يې د اسلامي نظام او جهاد په لاره کې لوی لوی خدمتونه وکړل.

کله چې په شمال کې د طالبانو جنګي خط له گلپهار او جبل السراج څخه راپر شا شو او دکابل حدودو ته راورسيد دغه وخت نوموړي د شکردرې او گلدرې په سيمو

کې جهادي مسؤليت په غاړه واخيست او د شراو فساد عناصرو په وړاندې يې پرلپسې مقاومت ته ادامه ورکوله.

نوموړي د کابل د شمال د بيلابيلو سيمو سربيره په غوربند او بادغيس ولايت په جنګي خطوطو کې هم جهادي دنده اجراء کړې ده .

وفات يې

مولوي نسيم الله صديقي د شکردرې په جنګي خط کې له دښمن سره په جګړه کې زخمي شو. د جګړې له سيمې د علاج لپاره انتقال شو چې الله تعالی ورته شفاء نصيب کړه، اما څه موده وروسته چې نوموړی په جهادي خدمت بوخت و ناڅاپه په يوه سخته ناروغي مبتلا شو، څرنگه چې د نوموړي علاج د هيواد په داخل کې ممکن نه و د علاج لپاره د پاکستان پېښور ته انتقال شو او هلته په کويټي شفاخانه کې بستر او عمليات شو. خو د مرض د سختوالي له امله ډاکټرانو مشوره ورکړه چې د پاکستان کراچي ته انتقال شي، نوموړي له پېښور څخه کراچي ته د تګ په مهال په طياره کې په نيمه لاره خپل روح اصلي مالک ته وسپاره او د شهادت جام يې نوش جان کړ.

انا لله وانا اليه راجعون .

د مولوي صاحب جنازه کابل ته انتقال شوه د کابل په عيدگاه کې يې د اسلامي امارت د لوړپوړو چارواکو د رياست الوزراء مرستيال مولوی عبدالکبير صاحب او دفاع وزير ملا عبیدالله اخند په ګډون جنازه اداء شوه او بيا يې جسد د کابل په شهدای صالحين هديره کې خاورو ته وسپارل شو.

رسمي وظيفې

مولوی صاحب نسيم الله صديقي د اسلامي امارت په ليکو کې د خدمت په مهال لاندې مسؤليتونه ترسره کړي:

§ د تخار ولايت د طالبانو مسؤل

§ د خوست ښار د امنيت مسؤل

§ د پروان ولايت امنيه قومندان

§ د پروان ولايت اداري رئيس

§ د شکر درې په جنگي کرښه کې د يوه محاذ مسؤل

§ د شپاړسمې فرقې قومندان

§ د ۲۲ مې لواء قومندان

§ د مولوي نسيم الله کورنۍ

د مولوي نسيم الله کورنۍ دده له والدينو او څو وروڼو او خويندو جوړه وه، د مولوي صاحب مشر ورور چې قاري انعام الله نومیده او مولوی نسيم الله صديقي څخه وروسته دده ځايناستی وټاکل شو دامريکايانو دیرغل په لومړيو شپو کې د خوست ولايت په مټه چينه سيمه کې د يرغلگرو په بمبار کې په شهادت ورسيد، مولوي نسيم الله صاحب واده کړی د وفات تر وخته يې د واده دوه کاله وتلي و، له نوموړي څخه کوم اولاد نه دی پاته شوی .

د مولوی نسيم الله صديقي د شخصيت په اړه

د افغانستان د کار او ټولنيزو چارو د لوی رياست پخوانی رئيس مخدوم عبدالسلام سعادت صاحب وايي:

زه د مولوي نسيم الله صاحب سره لومړی هغه مهال شناخته شوم چې د طالبانو خط په چهاراسياب کې و. په لومړي ملاقات کې ما درک کړه چې نوموړي ته الله تعالی په ژور علمي استعداد سربيره، د اخلاص، تقوی او دیانت شرف هم ورپه برخه کړی دی، نوموړی ډیر له خلوصه ډک او محبت کوونکی شخص و چې ټول مجاهدين ترې ډیرې ښې خاطري لري .

نوموړي د خلکو په جلب او جذب او داسلامي امارت له لیکو سره په وصل کولو کې لوی لاس درلود، نه يوازې يې جهادي تجربه او همت درلود بلکې ښه عالم او په شخصي لحاظ متقی انسان و، د نوموړي له کورنۍ او نږدې ملگرو څخه ډيرو کسانو

د فساد او وروسته دامريکايي اشغال په مقابل کې جهاد کې فعاله ونډه اخيستې، ډیرې قربانۍ يې ورکړې دي او لا هم خدمتونه ترسره کوي.

د تخار ولايت پخوانی جهادي مسؤل او د مولوي نسيم الله صاحب نږدې ملگری مولوي محمد محسن هاشمي وايي :

مولوی نسيم الله واقعا د زهد، اخلاص، نیکو اخلاقو، سخاوت او ميرانې نمونه وه، هغه د رفاقت او اخلاص يو ځانگړی خصلت درلود، هميشه به يې په شونډو موسکا خپره وه، په دې سربيره ورته الله تعالی ښه استعداد ورکړی و، او په تقرير کې يې ځانگړی تاثیر پروت و.

نوموړی د خپل اخلاص له امله د اسلامي امارت د زعيم ملامحمد عمر مجاهد سره خورا نږدې تعلقات او حسنه روابط درلودل او په ده يې کامل اعتماد درلود نو ځکه يې ورته هميشه مهم مسؤليتونه سپارل، الله تعالی دې په نوموړي رحم وکړي او الله تعالی دې دده خدمتونه په خپل دربار کې قبول وگرځوي .

رحمه الله تعالی

د کمونيزم او شوروي يرغل په خلاف د جهاد پيل

د زابل ولايت اوسيدونکی پخوانی مشر- مجاهد او دملايار محمد اخند نږدې ملگری ملا عبدالمنان وايي، چې د کندهار ولايت دارغسان ولسوالۍ په چغني غره کې د قومندان عبدالرازق اوحاجي ملا محمد ربا ني په مشرۍ مجاهدينو ستر جهادي مرکز درلود. په لومړي ځل ملايار محمد چې تقريبا شل کلن و، همدې مرکز ته دځو نورو مجاهدينو سره يوځای د جهاد لپاره راغی، له همدې مهاله نوموړي د کمونيستانو په خلاف جهاد پيل کړ او ورسره يې په فارغ وخت کې د ديني کتابونو لوست ته هم ادامه ورکوله .

ملايار محمد په لومړي ځل دارغسان په ولسوالۍ د مجاهدينو په لوی تعرض کې برخه واخيستله او وروسته يې د کابل — کندهار د لارې په اوږدو کې د کندهار او زابل مربوط په مختلفو ساحو کې جهادي عملياتو ته ادامه ورکړه .

په دې وخت کې د همدې سيمې د مجاهدينو زيات عملياتي تمرکز د کندهار او کلات تر مابين په غزیدلي لاره و، او ډیر ځله به يې د همدې لارې په امتداد کې د دښمن په کتارونو بريدونه کول .

ملا عبدالمنان وايي په دې وخت کې مجاهدينو په مختلفو سيمو کې په دښمن بريدونه کول، دلويې لارې په اوږدو کې د شهر صفا او کلات تر مابين دغشي-، خاران ، خوارزانه کوټۍ او په نورو سيمو کې مجاهدينو دښمن ته کمينونه نيول او هميشه کمونيستانو ته سخت تلفات او بښل تردې چې د شهر صفا مربوط يوه سيمه له دې امله د (سويو موټرو سيمه) باندې ونومېده، چې مجاهدينو د دښمن خورا زيات موټر په کې وسوځول .

ملايار محمد اخند په دې ټولو عملياتو کې د يوه مخکښ مجاهد په صفت برخوال و، نوموړی چې د ۷-RPG راکټ او توغندیو عيارولو مسلکي و، وروسته يې د طيارو

د شهيد ملا يار محمد اخند ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

شهيد ملايار محمد اخند د افغانستان په جنوبي ولاياتو کې دروسانو په خلاف د جهاد دمهاال له مهمو څيرو څخه شميرل کيږي، چې وروسته يې د اسلامي امارت په قيام او واکمنۍ کې هم ستر رول لوبولی دی. که په دې حوزه کې د پخواني جهاد، د طالبانو د تحریک او اسلامي واکمنۍ یادونه کيږي نو دملايار محمد اخند له یادونې پرته به نیمگړي وي، ځکه نوموړی هغه شخصیت و چې د کمونيستانو په خلاف د جهاد د مرحلې غوندې يې د اسلامي امارت په قيام کې هم کليدي رول درلود.

په دې ليکنه کې هڅه کوو چې د افغانستان د جهاد ددې وتلي شخصیت او قهرمان مجاهد په ژوند او کارنامو وغږیږو .

پيدايښت او د ژوند ابتدايي مراحل

ملايار محمد اخند د حاجي خان محمد زوی د نيازمحمد لمسی په ۲۱/۸/۱۹۵۹ ميلادي نيټه چې د ۱۳۳۸ هـ ش کال د اسد مياشتې له ۲۹ سره سمون خوري د کندهار ولايت د دامان ولسوالۍ د مرغان کيچې په په سيمه کې دنيا ته راغلی. نوموړی په خټه پښتون - پوپلزی او په سيمه کې يې له يوې ديندارې او مخورې کورنۍ سره تعلق درلود .

ملايار محمد تنکی ځوان و چې ديني زده کړو ته يې مخه کړه، ابتدايي کتابونه يې په خپله سيمه دغه راز د کندهار ښار، ارغسان او نيش ولسوالیو په مختلفو کليوالو مدرسو کې ولوستل. هغه مهال چې نوموړی دځوانۍ په درشل پل ايښی و، په افغانستان کې کمونيستانو کودتا وکړه، چې له همدې سره نوموړي خپل پاته ژوند د کمونيزم په خلاف جهاد ته وقف کړ .

ضد ستينگر ميزايل په ویشتلو کې ډير مهارت وموند او دکمونستانو هوايي ځواک ته يې درانه تلفات واړول .

د دښمن په لاس بندي کيدل

ملایارمحمد اخند دډاکټر نجيب دحکومت په لومړيو کې دشهرصفا او دامن ترماين دپوټي په کلي کې دکمونستي عسکرو لخوا ونيول شو او دکمونيزم زندان ته ولويد. ددې بند په مهال کمونستانو نوموړي ته په پښو د راځړولو په شمول خورا سختې شکنجې او تعذيبونه ورکړل او تريوه کال پورې په کندهار کې دکمونستي حکومت په زندان کې و، تردې چې د حبيب اکا په نامه دارغسان ولسوالۍ يوه سپين ږيري او مخور په خپلو هڅو راخلاص کړ او په دې توگه يې دکمونيزم له پنځو نجات وموند او يوځل بيا جهادي صف ته ستون شو .

بايد وويل شي چې ملایارمحمد اخند دطالبانو داسلامي تحريک په مهال هم يو ځل ددښمن په لاس بندي شو. کله چې د ۱۳۷۳ لمريز کال په حوت کې طالبانو دجنوب او جنوب لويديځ لخوا په کابل بريد وکړ، چېلستون ته نږدې د درې اړخيز جنگ په پايله کې يوشمير مجاهدين محاصره شول، همدلته دخو نورو طالبانو سره يوځای ملایارمحمد هم داحمدشاه مسعود لاس ته ولويد ، ملایارمحمد اخند ۶ مياشتې ۴ ورځې په جبل السراج کې بندي و،تردې چې ددلارام په خط کې داسماعيل خان او مسعود له کسانو سره دتبادلې په پايله کې راخلاص شو.

د جهادي مسؤل په توگه

کله چې ملایارمحمد اخند دکمونستانو له زندان څخه ازاد او جهادي صف ته ستون شو، دغه مهال دارغسان د جبهې عمومي مشر- قومندان عبدالرازق دمختلفو سيمو لپاره جهادي گروپونه تشکيل کړل، چې په دې لړ کې يې دکندهار ددامان ولسوالۍ دشيوخزو په سيمه کې دمجاهدينو دځايي گروپ مشر- ملایارمحمد اخند وټاکه، په همدې سيمه کې په جهادي فعاليت سربيره وروسته نوموړي خپل فعاليتونه

نور هم وغځول او دکندهار په هوايي ډگر چې ددښمن ډيرې قواوې په کې وې عمليات يې پيل کړل. دهمدې عملياتو په لړ کې ملایارمحمد اخند په لومړي ځل ددښمن مېگ جنگي طياره رانسکوره کړه، ملاعبدالمنان چې ددې صحنې شاهد دی وايي ، ميدان ته په نږدې سيمه کې جنگي الوتکو په مجاهدينو بمبار کاوو، مجاهدينو ددښمن دقومندې دمركز مخابره کشف کړه، چې پيلوټانو ته يې ويل چې ډير احتياط وکړي ځکه کيدای شي دمجاهدينو لخوا وويشتل شي. خو يوه پيلوټ ځواب ورکړ چې دی له مجاهدينو نه ويرېږي ، همدا طياره دبمبار لپاره په مجاهدينو راټيټه شوه او بمونه يې وغورځول، خو بيرته دپورته کيدا په مهال ملایارمحمد اخند په ستينگر ميزايل په نښه کړه او رانسکوره شوه. دعبدالاحد په نامه د طيارې پيلوټ چې مجاهدينو يې خبرې په مخابره کې اوريدلې وې، له يوې ملگري سره ژوندی دمجاهدينو لاس ته ورغی .

تردې عملياتو وروسته دکندهار مجاهدينو درېگ په سيمه کې ددښمن په پوستو باندې سرتاسري عمليات پيل کړل. ملایارمحمد اخند په دې عملياتو کې هم ديوه مخکښ مجاهد په حيث برخوال و، چې په نتيجه کې يې درېگ له سيمې ددښمن کمپله په بشپړ ډول ټوله شوه .

د جبار او دوستم مليشو په خلاف جنگونو کې شرکت

د نجيب دحکومت په وروستيو کلونو کې د درست افغانستان غوندې په جنوبي ولاياتو کې هم جهادي عمليات دهرکله په نسبت تشديد شول او له اطرافي سيمو ددښمن کمپله ټوله شوه په دې وخت کې دزابل ولايت مرکز کلات ښار دمجاهدينو ترمحاصرې لاندې راغی او دلويې لارې پرسر دمجاهدينو عمليات دهرکله په نسبت زيات شول .

دزابل او کندهار ولايت مجاهدينو په گډه دزابل په مرکز کلات باندې بريد پيل کړ، دهمدې لارې دخلاصولو او دکلات دمحاصرې د ماتولو لپاره حکومت په جنوب کې دستري حکومتی مليشې مشر عبدالجبارقهرمان ته قومنده ورکړه چې کلات ته ځان ورسوي. دجبار مليشه چې ددوستم دگلم جمې مليشې غوندې يې په جنوبي ولاياتو

کې په سختو ظلمونو شهرت درلود او زرگونه بې جلبة مرتزقه ټوپکوال په کې راغونډ شوي وو، له کندهار څخه يې دکلات په خوا پرمختگ پيل کړ، کله چې دجبار قوه چې سلگونه پوځي موټر او وسايط ورسره وو د شهر صفا له سيمې تېره شوه، مجاهدينو دجلدک په سيمه کې بريد پرې وکړ او دوړاندې تگ مخه يې ونيوله او دکندهار دمجاهدينو يوه مشر- ملامحمد رباني اخنددغه وخت دملايارمحمد په مشرۍ مجاهدينو ته وظيفه ورکړه چې د کندهار له دامن سره نږدې دشهرصفا ولسوالۍ دشيرعلي خان په سيمه کې په دښمن بريد وکړي او دسيمې ولکه په لاس کې واخلي، په دې توگه مجاهدينو په دې سيمه کې په دښمن بريد وکړ او د جبار مليشه يې کلات ته نارسېده د شهرصفا او کلات ترمنځ محاصره کړه .

ددې جنگ په مهال چې دزابل او کندهار ولايت گڼو مجاهدينو او جهادي گروپونو په کې شرکت درلود، دشهرصفا او جلدک په سيمو کې له دښمن سره سخت جنگونه وشول، چې په نتيجه کې يې دجبارمليشه يو مخ ختمه شوه او يوازې مشر- يې په تيښته ځان خلاص کړ . له دې وروسته بيا دې حکومتي مليشې سرپورته نکړ، بلکې ټول عسکر يې د کندهار او زابل ترمنځ دمجاهدينو په سختو بريدونو کې له منځه لاړل.

په دې پراخ جنگ کې دملايارمحمد مسؤليت دشهرصفا ولسوالۍ د شيرعلي خان په سيمه کې و، چې له دښمن سره يې سخت جنگونه وکړل. ددې جنگ په مهال هم دده ملگرو دښمن يوه جنگي چورلکه رانسکوره کړه او بله يې هغه مهال روغه ونيوله، کله چې دمجاهدينو دپرمختگ له امله پيلوټ خطا شو او دمجاهدينو په ساحه کې يې څرخکه کينوله چې مجاهدينو ورباندې حمله کړه او له درې تنه عملي سره يوځای يې ونيوله .

ملاعبدالمنان وايي د مجاهدينو مشر قومندان عبدالرازق غوښتنه وکړه، چې نيول شوې څرخکه دې په ارغسان کې دمجاهدينو مرکز ته راوستل شي. خو دامهال چې د دښمن څرخکې هم ډيرې گرځيدې او هرځای يې بمبارونه کول، ددې لپاره چې

دمرکز مجاهدين دغه څرخکه ويېژني ملايارمحمد اخند خپله لنگوټه د نښې په توگه په څرخکه پورې وتړله ، او په دې ډول يې له شهرصفا څخه په ارغسان کې دمجاهدينو مرکز ته نقل کړه.

په همدې مني چې دجبار مليشه ختمه شوه، په ورپسې ژمي دجنرال دوستم گلم جم مليشې په همدې لار دتيريدلو هڅه وکړه. په دې جگړه کې مجاهدينو ددوستم مليشې ته سخت تلفات واړول ، خو څرنگه چې دپيښور موسم و او دمجاهدينو شمير کم و، نوځکه دوستم وتوانيد چې يو شمير عسکر يې دمجاهدينو له بريدونو روغ ووځي، ددوستم په خلاف دجنگ په مهال ملايارمحمد اخند د شهرصفا ولسوالۍ د کوټيزو په سيمه کې ددښمن په خلاف جنگيده .

دکندهار ښار په شاوخوا کې جهادي فعاليت

دجبار او دوستم مليشو له شکست وروسته په اکثره اطرافي سيمو دمجاهدينو ولکه راغله او ددښمن شتون يوازې دکندهار ترمرکز پورې راغونډ شو . دغه مهال ددښمن اکمالات هم ټول دخوا له لارې کيدل او دمجاهدينو په خلاف ددښمن يوازيني مؤثر عمليات هم دجنگي الوتکو او چورلکو بمبار و، نوځکه مجاهدينو په کندهار کې ددښمن د هوايي ځواک ځپلو ته توجه زيات کړه. دغه مهال مجاهدينو ددښمن دجنگي طيارو او هوايي ډگر دويشتلو لپاره يو ځانگړې ډلگۍ وټاکله چې مشري يې دملايارمحمد اخند په غاړه وه، دوی که له يوې خوا په هوايي ډگر او ورسره نږدې (بري غونډ) باندې تهاجمي عمليات کول له بلې خوا يې په دوامدار ډول هوايي ډگر دتوغندويو تربريد لاندې ساته .

ددې عملياتو په مهال به ملايارمحمد اخند دنورو ملگرو مجاهدينو په مرسته له ۱۰ تر ۲۰ ميزايل په مسلکي ډول عيارول او بيا به يې شارت ورکاوو او په دې توگه به يې په ميدان کې ناستې څرخکې او جنگي طيارې په نښه کولې. داسې ويل کيږي چې دافغانستان په جنوب کې دکمونيسټ رژيم جنگي هوايي ځواک چې د کليوالو سيمو د بمبار او ولسي قتل عامونو عامل بلل کيده تر ډيره په دې طريقه له پښو ولوېد او

لښکوننه جنګي طيارې او څرخکې يې په ځمکه ناستې له منځه يووړل شوې چې په دې کې د شهيد ملا يار محمد اخند رول تر هر چا زيات و .

د کندهار ښار په شاوخوا کې ملا يار محمد اخند دمحل جات په سيمه کې يوځل په اوږه باندې ولګېد، چې له معالجې وروسته يې ټپونه روغ شول .

په کندهار کې دکمونستانو او غدارانو مشترکه دسيسه

کله چې جهاد د برياليتوب پړاو ته ورسيد او دنجيب کمونيست حکومت دنړيدو په درشل ولاړ و، داځل کمونيستانو يوځل بيا هڅه وکړه، چې دخپل شيطان په کارولو او يوشمير محلي غدارانو له جفا نه په استفاده واک ته درښتيني مجاهدينو درسيدلو مخه ونيسي .

دا مهال په کندهار کې يوه ډله هغه مجاهدين وو، چې په رښتيني معنا يې قربانۍ ورکړې وې، جهاد يې کړی و او ډير مشقات يې گاللي وو. په دوی کې دکندهار په سطحه قومندان عبدالرازق، ملا محمد رباني، ملا محمد عمر مجاهد، ملا محمد صادق، معلم فدا محمد، ملا محمد شيرين، شهيد ملا يار محمد، شهيد ملا بورجان، شهيد ملا محمد او داسې نور گڼ شمير د کمونيزم ضد جهاد دمهاال نوميالي مجاهدين وو .

خو له دوی سره په څنگ کې د مجاهدينو دقومي شورا په نامه يوه بله ډله هم وه، چې زياتره شعاري مجاهدين او هغه کسان په کې راټول وو چې له جهاد څخه يې دقدرت او دنيوي اعتبار دلاسته راوړلو لپاره استفاده کوله. په دوی کې مطرح کسان گل اغا شيرزی، خان محمد مجاهد، استاد عبدالحليم، امير لالی، فضل الدين اغا، حامدا غا او ځيني نور کسان وو، چې دکمونيزم په خلاف په عملي جهاد کې يې کومه دپاموړ ونډه نه درلوده، خو دجهاد په نامه دمرستو او وسلو په پيدا کولو ډلبازی او قوم پرستۍ باندې ښه غښتلي وو، چې زياتره ورسره بې جلبه ټوپکوال رايوځای شوي وو .

هغه مهال چې کندهار لا د کمونيستانو په لاس کې و، دې قومندانانو له حکومت سره پټې اړيکې درلودې او حتی داسې ويل کيدل، چې دحکومت له استخباراتو (خاد) سره يې روزمره ليدل کتل کول او دغه مهال دوی کمونيستانو ته ددښمن په سترگه نه کتل .

کله چې کمونيستي رژيم په دې پوه شو چې نور په کندهار کې واک ته ادامه نه شي ورکولای، نو يې دکندهار والي جنرال اکرم ته دنده ورکړه، ترڅو واک په داسې شکل پرېږدي، چې رښتيني مجاهدين هغه چې دکمونيزم ملا يې ماته کړې وه، واک ته ونه رسيږي. په دې توگه جنرال اکرم په پټه دقومي شورا له شاملو مجاهد نما قومندانانو سره خبرې اترې پيل کړې او ناڅاپه يې دکندهار ټوله اداره همدې تش په نامه جهادي قومندانانو ته وسپارله .

چې همدې يادو شويو دقومي شورا قومندانانو دکندهار ولايتي ادارې ترخپل منځ سره تقسيم کړې، چا هوايي ډگر ونيو، چا ولايت قبضه کړ اوڅوک په قومندانۍ يا قول اردو ننوتل. په دې توگه دکندهار رښتيني مجاهدين او جهادي مشران ټول له ښار څخه بهر په جهادي جبهاتو کې پاته شول، ملا يار محمد اخند چې دغه مهال يې دکندهار هوايي ډگر ته څيرمه دبري غونډ له کمونيستانو نيولې و، په همدې غونډ کې يې خپل مجاهدين ځای په ځای کړل.

له همدې ورځې دکندهار په ښار او شاوخوا کې دتاريخي بې نظمۍ او هرج ومرج دوران پيل شو. واکمنو قومندانانو چې پخوايي ځانونه مجاهدين او دقومي شورا غړي بلل، په خپل منځ کې يې جگړې پيل کړې. نه يوازې جگړې بلکې داوولس په وړاندې يې هم سخت ظالمانه چلند پيل کړ . غلا، قطاع الطريقي، فساد او هرډول مظلوم ته يې لاس واچاوه او بې سابقې فساد يې رامنځ ته کړ، چې بالاخره ددوی همدا فساد او د مجاهد اولس بدې ورځې دکندهار ښتيني او پاک مجاهدين په دې مجبور کړل، چې دغه بې جلبه ټوپکيان له سيمې وشړي او اولس دسولې او عزت ژوند ته ستون کړي .

کله چې په کندهار کې د ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ د طالبانو اسلامي خوځښت پيل شو، دغه مهال ملايار محمد اخند د کندهار هوايي ډگر ته څيرمه په بري غونډ سيمه کې له خپلو مجاهدينوسره و. هغه مهال چې تحريک ډنډ ولسوالۍ ته راوړسيد نوموړي دوړاندنيي شناخت او تعلق له مخې د تحريک له مشرانو ملا محمد عمر مجاهد او ملا عبدالغني برادر سره وليدل. په دې مجلس کې چې ملا محمد رباني او ملا عبدالمنان هم حاضر و، ملايار محمد اخوند له خپلو ټولو مجاهدينو او امکاناتو سره يوځای له اسلامي تحريک سره وصل شو، چې تردې وروسته بيا د عمر تر پايه د اسلامي تحريک په بيلابيلو نظامي او ملکي بخشونو کې په خدمت بوخت پاته شو، ترڅو يې چې په همدې لاره کې د شهادت جام هم نوش کړ.

د کندهار له فتحې وروسته ملايار محمد اخند د طالبانو په هغه لښکر کې جهادي خدمت سرته رساوه، چې زابل، غزني، وردگو او لوگر ولاياتو ته ورسيد. نوموړی په کابل د لومړني بريده په مهال د احمد شاه مسعود له خوا ونيول شو او کله چې را خلاص شو بيا يې جهادي دندې ته ادامه ورکړه. کله چې د هرات ولايت د طالبانو لخوا ونيول شو، نوموړی د هرات د والي په حيث وټاکل شو.

هغه مهال د هرات ولايت وضعیت خورا کړکيچن و. د تورن اسماعيل خان کسان چې په هرات ښار او شاوخوا کې يې پراخ نفوذ درلوده او له بلې خوا د دښمن تبليغات هم روان وو، هميشه به يې د بريد او بغاوت هڅه کوله. د شپې مهال به يې د ښار په مختلفو سيمو کې ډزې پيل کړې او هڅه به يې کوله چې مجاهدين وړخطا او د هرات پرېښودو ته اړ باسي. مگر ملايار محمد اخند په ډير شجاعت او استقامت له دې حالاتو سره مقابله وکړه، د دښمن هېڅ فشار ته تسليم نه شو او نه يې په گواښونو پروا وکړه، تردې چې وروسته د هرات وضعیت کرارکرار نورمال شو او د دښمن تحركات ختم شول.

په هرات ولايت کې د دندې په مهال ملايار محمد اخند خورا ډير عمراني کارونه ترسره کړل. د هرات ولايت په تاريخي جامع مسجد يې ډير کار وکړ دغه راز يې گڼې نورې تاريخي او حکومتي ودانۍ، جوماتونه، مدرسې او عام المنفعه ودانۍ جوړې او ترميم کړې او د ولايت په مقام کې يې نوی جامع مسجد جوړ کړ.

په هرات کې له دندې وروسته نوموړی د غزني ولايت والي وټاکل شو، چې هلته يې هم د پام وړ عمراني خدمات سرته ورسول. په غزني کې د وظيفې په مهال د نوموړي ډير تعلق د غزني په شلگر کې له تاريخي مدرسې نورالمدارس فاروقيې سره و. هميشه به دې مدرسې ته ورتلو، په طالبانو به يې احوال اخيست، مرسته يې ورسره کوله او ځانگړې مينه يې ورسره درلوده.

ملايار محمد اخند که څه هم د جهادي ژوند له امله خپله تعليمي سلسله ترې نيمگړې پاته شوې وه، خو د عمر تر پايه يې له ديني علم، علماء او مدارسو سره ځانگړې مينه درلوده د زابل د شهر صفا اوسيدونکی ملا عبدالمنان اخند چې د ملايار محمد اخند سره ډير وخت ملگری پاته شوی وايي، چې ملايار محمد اخند څو بارز صفات درلودل.

جواد سپری و او په مجاهدينو او اړو کسانو يې په ډير سخاوت پيسې تقسيمولې، هېڅ قومي يا داندېوالۍ تعصب يې نه درلود او که به يې له چاسره جنجال وکړ هم، عقده يې نه درلوده، بلکې لږ شيبه وروسته به بيرته داسې و لکه هېڅ چې نه وي پيښ. په جهاد کې غيروي او باستقامته و، تقودار او پاک نفسه وو، په ځان ښه حاکم و، او له بد اخلاقي نه يې ډيره کرکه کوله.

شهادت يې

هغه وخت چې ملايار محمد اخند په غزني کې والي و، د غزني ښار په شمال کې دخواجه عمري په ولسوالۍ کې د حزب وحدت کسانو بريد وکړ. ملايار محمد اخند په خپله د جگړې ډگر ته لاړ چې همدلته دخواجه عمري ولسوالۍ د قياق درې په سيمه

کې د حزب وحدت له کسانوسره د جگړې په مهال په ۱۸/۵/۱۴۱۹ هـ ق نيټه د غرمې په ۱۲ نيمې بجې د ثقیل ماشیندار په مرمۍ ولگېد او د ۳۹ کلنۍ په عمر په شهادت ورسېد.

دنوموړي جنازه کندهار ته انتقال شوه او دکندهار ښار دشهیدانو په مشهوره هدیره کې خاورو ته وسپارل شو.

له ملایارمحمد اخند څخه شپږ اولادونه پاته دي، دنوموړي وروڼه اوجهادي ملگري اوس هم دنوموړي په لاره روان او دنوي امریکايي يرغل په مقابل کې په جهادي خوځښت کې دپام وړ رول لري .

انا لله وانا اليه راجعون

د شهيد ملا محمدنعيم نافذ ژوند ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

نوموړکي اتلان

داسلامي مبارزو بهير اساسا دهغو گمنامو اتلانو دکارنامو او جانبازيو مرهون دی چې موږ يې له نومونو، ژوندليکونو او څيرو سره آشنا نه يو. دا يو حقيقت دی چې دتاريخ پاڼې ترډيره دمشهورو او سرکرده اشخاصو په تذکرو راڅرخي او هغه گمنام اتلان يې په هر دور کې هير کړي دي چې دانقلابونو په راوستلو، کارنامو جوړولو او حماسو زيږولو کې يې لومړی لاس او مباشر رول درلودلی وي .

داسلامي تاريخ دغه اتلان که څه هم په دنيايي لحاظ نوموړکي او ناپيژندويه بلل کيږي ، مگر باور دادی چې دآخرت برخه به ددوی درنه وي. ځکه دوی دالله تعالی حضورته دخپل سوچه عبادت او خدمت پانگه وروپې چې دهیڅ ډول شهرت ، رياء او ځانښودنې شائبه په کې نه شته . دغه راز رسول الله **H** هم داسلام د لارې دغه ډول نا پيژندويه، گمنام او بې تقاضا سپاهيان د بشارت وړ بللي او د هغوی د مقام ستاينه يې کړې. په حديث شريف کې راځي چې رسول الله **H** فرمايي: طوبی لعبدٍ آخذ بعنان فرسه في سبيل الله، أشعث رأسه، مغبرة قدماه، إن كان في الحراسة كان في الحراسة، وإن كان في الساقة كان في الساقة، إن استأذن لم يؤذن له، وإن شفع لم يشفع (رواه البخاري

بشارت او خوښي ده د هغه بنده لپاره چې د جهاد په لاره کې يې د خپل آس ملوني نيولې وي. ببر سر، سپيرې پښې او دا باک نه کوي چې که په پيره ودرول شي په پيره ولاړ وي او که د لښکر وروستۍ برخې ته واستول شي همالته خدمت کوي، دومره

گمنام او نا پیژندویه وي چې که اجازه وغواړي اجازه نه ورکول کیږي او که د چا سپارش وکړي سپارش یې نه قبلېږي.

په افغانستان کې داسلامي امارت قیام په معاصره اسلامي نړۍ کې یوه لویه پېښه وه ، په لومړي ځل له لسيزو وروسته دالله تعالی په ځمکه په صحیح معنی دیوه سوچه اسلامي نظام دنفاذ غږ پورته شو، ددې ارمان دترسره کولو په لاره کې ډيرو متعهدو ځوانانو خپلې وینې نذرانه کړې ، هغوی چې خپل پور یې اداء کړ ، دحق دمکرې میدان ته راغلل او لږل ، داممکنه نه ده چې ددوی ټولو سوانح راغونډ او تدوین شي ، خو په دې باید اعتراف ولرو ، چې همدغه دحق دسنگر گمنام شهیدان هر یو ددې حق لري، چې امت یې یادونه په سینو کې ژوندي وساتي. ځکه همدوی دي چې خپلې وینې یې داسلام ډیوې ته ورکړي دي، خو په مقابل کې یې هیڅ دنیاوي خونېها ونه غوښته .

راځئ دهمدې قافلې دیوه بل لاروي شهیدملا محمدنعیم نافذ په ژوند او ژوند پېښو سره وغږېږو .

شهید ملا محمدنعیم نافذ

محمد نعیم نافذ د حاجي گل محمد زوی دمرحوم سعیدجان لمسی په قوم پښتون /میرانی په ۱۹۷۲ میلادي کال کې د روزگان ولایت دخاص روزگان ولسوالۍ په شیره نومي علاقه کې په یوه دینداره کورنۍ کې دنیا ته راغی.

نوموړي خپل دکوچنیتوب عمر په خپل کلي کې تیر کړ ، دکلي دمسجد له ملا امام څخه یې لومړنۍ الفباء ولوسته اووروسته دروزگان ولایت دمرکز ترین کوټ چرمستان سیمې ته لاړ او هلته یې په دیني مدرسه کې داخله واخیسته .

په همدې سیمه کې یې یوکال درس ووايه او وروسته دزابل ولایت د دایچوپان ولسوالۍ هزاربوز سیمې ته لاړ چې هلته یې په یوه کلیواله مدرسه کې دیني زده کړو ته دوام ورکړ . په دې مهال چې په افغانستان روسي یرغلگرو برید کړی و او په مقابل

کې یې مسلح جهاد شروع و، ددوی کورنۍ له روزگان څخه دپاکستان دبلوچستان مسلم باغ سیمې ته هجرت وکړ او هلته یې دمهاجرو په یوه کیمپ کې دهجرت ژوند پیل کړ .

محمدنعیم نافذ چې دغه مهال نوی ځوان و، دپاکستان دبلوچستان په مختلفو مدارسو کې یې خپلو دیني زده کړو ته دوام ورکړ . له دې جملې په مسلم باغ، کویته، سرخاب، میزی اډه او نورو سیمو کې یې له مشهورو استادانو څخه دیني کتابونه ولوستل تردې چې دفنونو کتابونه یې خلاص کړل او د وړې دورې تردرجې پورې ورسید .

د کمونیستانو په خلاف دجهاد په وروستیو کلونو کې نوموړي په لومړي ځل په جهادي عملیاتو کې برخه واخیسته، چې دغه وخت دروزگان ولایت دمشهور جهادي قومندان ملا محمد شفیق اخند په جبهاتو کې یې جهادي خدمت ترسره کړ .

دطالبانو په اسلامي تحریک کې شمولیت او خدمت

دطالبانو داسلامي پاڅون دپیل په مهال، هغه وخت چې دطالبانو لخوا بولدک نیول شوی و، ملا محمد نعیم نافذ په اسلامي تحریک کې شامل شو. دکندهار له فتحې وروسته چې کله دنورو ولایاتو په خوا تشکیلات کیدل ملا محمدنعیم په هغه تشکیل کې و چې دروزگان ولایت په خوا ولیږل شو. په روزگان ولایت کې زیاتره پخواني جهادي قومندانانو دطالبانو داعیې ته لږیک ووايه او له اسلامي تحریک سره وصل شول، خو یوازې د محمدنبي، معلم عبدالخالق او اخترمحمد په نومونودری تنو قومندانانو مقاومت وکړ . له دوی سره دروزگان دمرکز ترین کوټ په مربوطاتو کې جگړه وشوه، چې ملا محمدنعیم په کې دیوه گروپ مشر- په حیث برخه درلوده. دروزگان له فتحې وروسته ملا محمدنعیم داسلامي تحریک دمشرانو لخوا د دهر اوود ولسوالۍ دامنیه قومندان په حیث وټاکل شو.

کله چې دطالبانو تحریک دغزني او کابل په خواپر مخکې وکړ، ملا محمد نعیم هم ددې لښکر ملگری وو، چې دغزني، میدان وردگ او لوگر په جگړو کې یې برخه درلوده، ترڅو د کابل د چهاراسیاب ښارگوټی او د کابل ښار یو شمیر جنوبي سیمې دطالبانو لاس ته ورغلې، نوموړي ته په دې مهال دریشخورو دفرقي مسؤولیت وسپارل شو او په همدې سیمه کې له خپلو جهادي ملگرو سره اوسیدو.

په همدې سیمه کې یوه ورځ چې له ملگرو سره په جهادي دفاعي خط باندې ګرځیده، ددښمن دهاوان مرمی د لگېدو له امله سخت ټپي شو، چې د علاج لپاره د جگړې له سیمې انتقال شو.

له علاج وروسته نوموړی بیرته جهادي صف ته حاضر شو، دغه وخت طالبانو هرات نیولی و او د بادغیس په مربوطاتو کې جگړه روانه وه، نوموړی دامیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد په فرمان د بادغیس دفاعي کرښې ته ولیږل شو او د کمر بند مسؤولیت وروسپارل شو.

په بادغیس کې له څه وخت تیروولو وروسته چهاراسیاب ته راغی او همدلته ترهغه وخته په جهادي صف کې پاته شو، ترڅو طالبانو کابل فتحه کړ. د کابل د فتحې په مهال چې طالبان دمیدان ښار، چهاراسیاب او پل چرخي له لورې په کابل ورننوتل، نوموړی د چهاراسیاب په دفاعي خط کې و، چې د درې طرفه جگړې په نتیجه کې ددښمن دفاعي کمر بندونه مات شول او طالبان فاتحانه کابل ته ننوتل.

د کابل په شمال کې جهادي خدمت

د ملا محمد نعیم نږدې ملگری او همسنگر ملا عبدالحنان وایي چې د کابل له نیولو وروسته نوموړی د کابل دشمال شکر درې په سیمه کې مسؤل وټاکل شو. له هغه وروسته څه موده دکاپیسا ولایت ته لاړ او بیا دبگرام په دفاعي خط کې په خدمت بوخت و.

ملا عبدالحنان وایي هغه وخت چې دمسعود له خوا دکابل دبیانیولو عملیات پیل شوي وو او طالبانو دبگرام په استقامت دکاریزمیر ترسیمې پورې عقب نشیني کړې وه، بلې خواته په شکر دره باندې هم سخت عملیات روان وو، په همدې وخت کې چې حالات ډیر حساس و، دافغانستان ددفاع وزیر ملا عبیدالله اخند د جگړې کرښې ته راغی، او ملا محمد نعیم نافذ ته یې وویل چې دشکر درې خط ته لاړ شي، نوموړی له خپلو ملگرو سره دشکر درې خط ته لاړ چې هلته له څو ورځو جگړو وروسته ددښمن پرمختګ په ټپه ودرېد. له دې وروسته نوموړی په شکر دره کې دقطعي مسؤل وټاکل شو او ترډیره وخته یې په همدې سیمه کې خدمت ترسره کړ، نوموړي د شمالي تقریباً په ټولو عملیاتو کې برخه درلوده.

هغه وخت چې ملا محمد نعیم په شمالي او کندز کې جهادي دنده ترسره کوله، دګردیز ددریم نمبر قول اردو دقومندان په حیث مسؤولیت یې هم درلود، خو څرنگه چې نوموړی همیشه په جنګي کرښو کې وو په قول اردو کې یې دنده په نیابت شهید ملا عبدالمنان اوبیا شهید ملا پای محمد ترسره کوله.

کندز ته اوښتل

د ۱۹۹۷ میلادی کال په می میاشت کې دافغانستان په شمال کې ستر تحولات رامنځته شول. په همدې میاشت کې دشمال یو مشهور قومندان جنرال مالک له طالبانو سره ملگری شو، دنوموړي سره په ګډه طالبانو دمزار شریف په ګډون شمالي ولایات ترکنترول لاندې راوستل. دغه راز دطالبانو بل لښکر د پروان څخه دسالنگ تونل په لاره بغلان ته ووت او پلخمري ښارگوټی یې ونیو، خو کله چې جنرال مالک له طالبانو سره غدر وکړ او دمزار شریف په شمول شمالي ولایات یې بیرته ونیول په پروان کې مسعود برید وکړ سالنگ، جبل السراج او چاریکار یې ونیول چې په دې توګه دطالبانو زرګونه مجاهدین په بغلان کې کلابند پاته شول، طالبانو د نجات دیوازیڼۍ لارې په توګه په کندز برید وکړ او دسیمه ایزو قومندانانو په مرسته یې

کندز ښارگوټی ونيو چې په دې توگه يې دکنډز د هوایي ډگر له لارې له کابل سره د هوایي تگ راتگ لار ومونده .

طالبان چې دکنډز په مرکز کې په ډیره محدوده ساحه کې محاصره وه ، او هره شیبه د تخار ، بغلان او سمنگانو له اړخه دمخالفینو تربریدونو لاندې وو، په ډیرو سختو شرایطو کې یې شپې ورځې تیرولې. هیڅا داتمه نه درلوده چې له دې سختې محاصرې به روغ وځي همدا سخت حالات ددې باعث وو چې دکنډز جهادي صف ته هیڅا دتللو زړه نه کاوو. په همدې مهال ملامحمدنعیم نافذ چې د کابل په شمال شکردره کې یې جهادي دنده ترسره کوله د اسلامي امارت د زعيم ملامحمد عمر مجاهد لخوا مأمور شو، ترڅو دجهادي خدمت لپاره کندز ته لاړ شي، نوموړي په پوره اطاعت دخپل امير امر ته لبيک ووايه او دغه سخت مسؤليت يې قبول کړ .

ملا عبدالحنان وايي ، شهيد ملامحمد نعیم خپل ملگري په کابل کې راغونډ کړل او ورته ويي ويل چې ماته ويل شوي دي چې کندز ته واوړم، په تاسو کې که هرڅوک تيار وي او له ماسره په خوښه ځي زه ورباندې خوشاله کېږم اما زما لخوا اجبار نشته چې خامخا راسره لاړ شئ، په دې مهال يوازې ۱۱ تنه تيار شول چې له ده سره دې سخت سفر ته تيار شي. ملا محمد نعیم له همدې ۱۱ تنو ملگرو سره د طيارې په توسط کندز ته لاړ، چې وروسته کله چې دکنډز دجبهاتو مشر- شهيدملادادالله اخند کابل ته لاړ ملامحمد نعیم په کندز کې دعمومي جهادي مشر په صفت پاته شو .

دافغانستان دتعليم او تربیې پخوانی وزير ملاميرخان متقي چې هغه مهال يې په کندز کې دطالبانو په جهادي لیکو کې خدمت کاوو، وايي چې ملامحمد نعیم خورا منتظم او په حربي چارو پوهیدونکی سړی و. دکنډز دمحاصرې په مهال داحمدشاه مسعود ټول کوشش دا و چې په کندز کې طالبان له منځه یوسي، ځکه په کندز کې دطالبانو شتون نوموړی په کابل باندې له سرتاسري برید څخه منعه کاوو او ډیر ځواکونه يې په کندز کې بوخت وو. دهمدې لپاره مسعود او ملگري يې هرډم په هڅه کې وو چې په طالبانو دمحاصرې کړي. تنگه کړي، خو ملامحمد نعیم نافذ چې

پرلپسې يې مقاومت او تعرضونو ته دوام ورکاوو نه يوازې په شا نه شو بلکه اضافه ډیرې سیمې يې فتحه کړې او هميشه دپرمختگ په حال کې وو چې په دې توگه دمحاصرې ساحه ازادیدله .

ملااميرخان متقي وايي ، ملامحمد نعیم دمخابراتي ارتباط خورا ښه او بريالی نظام جوړ کړی و، چې هميشه فعال وو ، ملامحمد نعیم فعال او متحرک سړی و، چې اکثره وخت يې ۱۸ تر ۲۰ ساعته پوري کار کاوو ، هميشه به په جنگي کړښو گرځیده ، او ددښمن دبریدونو ځواب ته آماده و .

ملا عبدالحنان چې په کندز کې يې له ملامحمد نعیم سره جهادي ملگرتيا درلوده، وايي چې په کندز کې دجهادي مسؤليت په مهال دملامحمد نعیم په مشرۍ دتخار اشکمش ، دبغلان بورکه او نورې گڼې سیمې فتحه شوې او مجاهدینو سترې بریاوې ترلاسه کړې .

شهادت يې

په کندز کې له اوږده مسؤليت ترسره کولو وروسته نوموړي ته په ۱۹۹۹ م کال کې يوځل بيا دکابل په شمال کې جهادي مسؤليت وسپارل شو. داځل چې مخالفینو دکاپيسا په مربوطاتو کې عمليات پيل کړي وو نوموړي هڅه کوله، دتگاب او نجراږ ترمنځ سیمه کې دمخالفینو په پوستو متقابل برید وکړي .مخالفینو چې سیمه په ځمکنیو ماینونو پوښلې وه، ملامحمدنعیم له خپلو ملگرو سره يوځای هڅه کوله د لارې په تصفیې سره مخ په وړاندې دتللو لاره خلاصه کړي، په همدې مهال چې ماین پاکان دلارې په خلاصولو بوخت وو او دی له خپلو ملگرو سره دسرک په غاړه انتظار وو، د دوه میلې یو موټر په ماین وخوت چې په درانه انفجار کې ملامحمدنعیم اخند هم په پرځېو سخت ولگید او ځای په ځای په شهادت ورسید .

انالله وانا اليه راجعون

ملا محمد نعيم نافذ چې د شهادت په مهال ۲۷ کلن وو جسد يې د روزگان ولايت د مرکز مربوط په چرمستان سيمه کې خاورو ته وسپارل شو .

ملا محمد نعيم نافذ چې ډير عمر يې په ديني تعليم او جهاد کې تير کړی و نږدې ملگري يې وايي چې په دې دواړو ډگرونو کې دښه استعداد خاوند و، چې په علمي پانگه سر بيره يې ښه شجاعت او تدبير هم درلود .

ملا امير خان متقي چې شهيد ملا محمد نعيم يې له نږدې پيژاند وايي: نوموړی د حسنه اخلاقو څښتن اود مشرانو قدر پيژندونکی شخص و بهترينه خاکساري يې درلوده اوله تکبره دومره ليري و چې يوه ورځ د تخارو ولايت د بنګي په سيمه کې له دښمن سره سخت جنگ روان و چې په دې وخت کې شهيد ملا محمد نعيم نافذ هم د جگړې ډگرته راوړسيد دده په راتلو سره په مخابرو کې ناري شوي چې نا فذ را غی د دښمن خواته هم په مخابرو کې همدا اوازه خپره شوه چې ورسره دښمن د تېښتي لاره خپله کړه او ميدان يې پرې ښود شهيد نافذ چې دا هرڅه په غوږونو اوريدل او په سترگو يې ليدل نو بې اختياره يې په سترگو کې او ښکې را غلي او ويې ويل چې زه څوک يم زه خو د يوه غريب سړي زوی يم ، مگر دا چې د حق صف ملگری يم الله تعالی دهمدې حقانيت له برکته په دښمن داسې رعب گډ کړ .

ملا ولي جان چې د ملا محمد نعيم نافذ کشر ورور دی ، وايي چې ملا محمد نعيم له بيت المال سره خورا ډير احتياط کاوو ، او د بيت المال هيڅ پيسه يې پرته له اجازې په کور کې نه مصرف کوله.

ملا ولي جان وايي هغه مهال زموږ ژوند د غربت ژوند و، يو وخت مې ملا محمد نعيم ته د کمزوري اقتصادي حالت شکايت وکړ . ده راته وويل له ماسره د بيت المال خورا زياتي پيسې دي ، چې په شخصي- ضرورياتو يې مصرفولای شم ، خو زه له الله تعالی څخه ويريږم. که زما منې همدا د فقر ژوند ښه دی، دغه پيسې که بې له اجازې څخه په شخصي ډول مصرف کړو نو د قيامت په ورځ به زموږ لپاره سور اور وي. ملا ولي جان وايي نوموړی به چې کورته راتلو نو د امارت د مشرتابه لخوا ورته د کور

د مصارفو لپاره ځانگړې پيسې ورکول کيدلې چې ده يوازې هغه ماته راکولې او ويل به يې چې دغه د کور د مصارفو لپاره راکړل شوي دي، د بيت المال له نورو پيسو سره يې ډير احتياط کاوو .

د ملا محمد نعيم نافذ تر شهادت وروسته دنوموړي نږدې جهادي ملگری ملا عبدالرزاق دده په ځای وټاکل شو، چې وروسته هغه هم د نافذ په نامه خورا مشهور شو او سترې کارنامې يې ترسره کړې ، ملا عبدالرزاق نافذ په روزگان ولايت کې دامريکايي يرغل په وړاندې جهاد پيل کړ او په همدې لاره کې د شهادت تر منزله ورسېد خو ملگري او همسنگران يې تراوسه د امريکايي اشغال په وړاندې په برحقه مسلحانه مبارزه بوخت دي.

پای

د شهيد مولوي محمد سرور حق پرست ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د اسلام تاريخ د حق د پيروانو له زړه وړونکو خاطراتو او يادونو څخه مالامال دی. اسلامي امت د تاريخ په هره مرحله کې داسې زلميان په خپله غيږ کې روزلي چې د خپل دين او معتقداتو لپاره له هر څه تير شوي. خپل د ځوانۍ عمر، دنيوې هيلې او اميدونه، عيشونه او عشرتونه، خپلوان او پلرنی وطن او ټول هغه څه چې په دنيا کې زړه پورې تړاو مومي دا ټول څه يې يوازې د رب تعالی د رضا موندلو او سپيڅلي ديني ارمان لپاره قربان کړي او په همدې لاره کې يې د د غربت او پردیسۍ په عالم کې د شهادت جامونه غږ کړي دي.

که موږ د اسلامي نړۍ په ساره او اوږده کې، له ترکستان او کابل څخه، بيا تر اندلس او قسطنطنيې پورې د صحابه کرامو مقابر وینو او د هغوی د هديرو شاهدان یو، نو دا حقيقت په لاس راکوي چې د اسلام لومړنيو سپاهيانو د دين او قرآن د خدمت په لاره کې خپل وطن، کورنۍ او قريبان په ډيره اسانۍ هيرولای شوای او په لرې وطنونو او ناپيژندويه ماحول کې يې ددين لپاره د غربت او گمنامۍ مرگ د ځان لپاره افتخار باله.

په راوړسته پيړيو کې هم د اسلامي امت له منځه همداسې ځوانان راپيدا شوي چې ددين د خدمت او جهادي ارمان لپاره يې خپل هر څه هير کړي او له خپل کور څخه په لرې سيمو کې يې د گمنامۍ شهادتونه نصيب شوي دي. د هند ستر مجاهد سيد احمد شهيد او ملگري يې ددې سلسلې هغه وياړمن مجاهدين دي چې ددين د خدمت او جهاد په نيت يې له خپل اصلي وطن د هند له بريلي څخه هجرت وکړ، د

سند، بلوچستان، کابل او پيښور په سيمو را وگرځيدل او په پای کې يې د بالاکوټ په غرونو کې له سيکانو سره دمخامخ جنگ په نتيجه کې دشهادت جامونه نوش کړل.

په افغانستان کې د روس ضد جهاد په مهال د عربي نړۍ راغلي مجاهدين چې تورخم ته نږدې د شمشاد سره يې د شهيدانو ستره هديره ده د همداسې يوې بلې بيلگې حکايت کوي. د اسلامي امارت دواکمنۍ په مهال د افغانستان زياتره ولايتونه د اسلامي امارت تر واک لاندې راغلل خو په شمال ختيځ کې د بدخشان او تخار ولاياتو ډيرې برخې لا هم د مخالفينو په ولکه کې پاته وې. مگر په همدې مرحله کې د بدخشان او تخار ولاياتو مجاهدو طالبانو او گڼ شمير علماء کرامو يو ځل بيا د اسلامي تاريخ همداسې وياړمنه کارنامه راتانده کړه. هغوی په داسې حال کې چې د اکثرو کورونه د مخالفينو تر واک لاندې سيمو کې وو. مگر دوی داسلامي نظام تر سيوري لاندې د بې کورۍ ژوند قبول کړ، په ډير اخلاص او متانت يې د اسلامي امارت په صف کې جهادي وظائف ترسره کړل تر دې چې د بدخشان او تخار له شهيد شويو طالبانو په لوگر ولايت کې هديره جوړه شوه. دغه راز په خوست ولايت کې د مټه چينې په مدرسه په بمبار کې هم د دې ولاياتو ډير طالبان دشهادت لوړمقام ته ورسيدل او د پردیسۍ له ژوند څخه د خپل متعال رب B لقاء ته ورغلل.

په لاندې کړنښو کې د همداسې يوه اتل سوانح درسره شريکوو، هغه چې خپل د ځوانۍ ټول عمر يې د علم او جهاد لپاره په مسافري کې تير کړ او بالاخره په همدې سفر کې د امريکايي طاغوت په بمبار کې شهادت په لوړ مقام فائز شو.

محمد سرور حق پرست

محمد سرور حق پرست د ميزراب زوی په ۱۳۵۱ هـ ش کال کې د تخار ولايت په نمک آب ولسوالۍ کې په يوه متدينه او علم دوسته کورنۍ کې دنيا ته راغی. نوموړی لا ماشوم و چې په افغانستان کې کمونيستان واک ته ورسيدل، ورپسې شورويانو په هيواد يرغل وکړ او په مقابل کې يې د افغانستان په ټولو ولاياتو کې مسلح جهاد پيل شو.

خو د جهاد او اسلامي انقلاب په تاوونو کلونو کې د حالاتو د سختۍ سره سره محمد سرور د ديني علوم د تعلم لار ونيوه. لومړنۍ زده کړې يې په خپل کلي کې له مدرس عالم مولوي عبدالرشيد څخه حاصلې کړې، وروسته بنګي ولسوالۍ ته لاړ او هلته يې له مولوي ضياء الرحمن مدني صاحب څخه ديني علوم ولوستل. وروسته فرخار ولسوالۍ ته لاړ او دنهرآب په سيمه کې يې له مولوي عبدالحليم څخه ځينې کتابونه ولوستل.

د علم په لټه اوږد سفر

د هيواد شمال ختيځه حوزه له پخوا څخه د علم او فرهنگ سيمه بلل کيږي او اوسيدونکي يې د علم د حصول ځانګړې مينه لري. د روس ضد جهاد په مهال چې په دې ولاياتو کې هم سخت جنگونه روان وو د بدخشان او تخار ولاياتو طالبانو به ډير اوږده مزلونه وهل او د هندوکش له اسمانڅکو غرونو څخه په اوښتو به يې ځانونه د پاکستان خيبر پښتونخوا، کراچۍ او نورو سيمو ته رسول تر څو هلته په ديني مدارسو کې ديني علوم حاصل کړي. دغه طالبان به زياتره تر هغه وخته بيا کور ته نه تلل تر څو به يې چې د فراغت پگړۍ نه وه تړلې.

مولوي محمد سرور حق پرست هم د علم په مينه د همدې مزل وهونکو طالبانو له جملې و، نوموړی په ۱۳۶۴ هجري شمسي کال کې د علم په حصول پسې پاکستان ته لاړ. لومړی د خيبر پښتونخوا په ډير سيمه کې مېشت شو او هلته يې يو ځل بيا له مولوي ضياء الرحمن مدني صاحب څخه کتابونه شروع کړل. وروسته د مينګورې سيمې ته لاړ او له شيخ زکريا صاحب، شيخ عبدالشکور او مولوي عبدالخالق نه يې کتابونه ولوستل.

مولوي حق پرست صاحب تکميله درجه په دارالعلوم سيدو شريف کې ولوسته او دوره حديث يې هم همالته مکمله کړه او د فضيلت دستار يې پر سر کړ. نوموړی يو له تکړه او با استعداد طالبانو څخه و چې له تعلم سره سره يې تدريس هم کاوو او نورو طالبانو ته يې مختلف کتابونه تدريسول.

په اسلامي امارت کې خدمت

شهيد مولوي محمد سرور حق پرست د تخار ولايت په سطحه يو له تکړه عالمانو او د جهاد او اسلامي نهضت له مخکښانو څخه و. کله چې د طالبانو اسلامي تحريک قيام وکړ نوموړی د ډيرو نورو ملګرو سره يوځای له دې تحريک سره وصل شو او بيا يې په مختلفو برخو کې ملکي او نظامي خدمتونه سرته ورسول.

شهيد حق پرست په جهادي خطوطو کې په نظامي وظائفو سربيره د پروان او لوګر ولايت د مرستيال په حيث هم ډيره موده وظيفه ترسره کړه. کله چې مولوي ضياء الرحمن مدني صاحب د پروان والي و حق پرست صاحب ورسره د مرستيال په حيث خدمت کاوه. په دې شپږ مياشتنۍ موده کې چې په پروان ولايت کې به سخت جنگونه روان و او مخالفينو به هميشه تعرضونه کول شهيد حق پرست په ډيره مېړانه خپله وظيفه انجام کړه.

وروسته نوموړی ډيره موده د لوګر ولايت مرستيال و او ورسره يې په نظامي برخه کې هم خدمتونه سرته رسول.

شهادت

په افغانستان د امريکايي صليبي يرغلګرو له حملې څو اونۍ وروسته چې مجاهدين له کابل او نورو ښارونو څخه دوتلو په حال کې وو، يو زيات شمير عرب او نور داخلي مجاهدين د خوست ولايت پر خوا لاړ، په دې وخت کې چې امريکايي الوتکو پرلپسې په هوا کې پروازونه کول او مجاهدين يې څارل، ګڼ شمير مجاهدين د خوست ښار لويديځ ته د مټا چينې نور القرآن مدرسه د شپې تيرولو لپاره غوره کړه.

مولوي محمد سرور حق پرست هم د همدې طالبانو له جملې څخه وو، دوی چې د رمضان المبارک په لومړۍ شپه د نورالقرآن مدرسې په جامع مسجد کې د قران کريم د ختم په تراويحو ولاړ وو، ناڅاپه ورباندې امريکايي الوتکو بمبار وکړ او لږږ لږږ رب تعالی ته په سجده مؤمنين او مجاهدين يې په شهادت ورسول.

شهيدمولوي محمد سرور حق پرست هم د همدې بختورو له جملې څخه و، چې په هغو سختو شيبوکې يې دعبادت په مهال او د رمضان المبارک په مياشت کې د امريکايي ظالم طاغوت په بمبار کې مظلومانه شهادت په برخه شو.

انا لله و انا اليه راجعون.

په دې ډول هغه نوراني زلمی چې د حق په تلاش او د اسلامي نظام د قيام په ارمان يې خپل کلی او کور پرې ايښی و د گمنامۍ په عالم کې د شهادت له سعادت څخه برخمن او د گڼو نورو مسافرو شهيدانو سره په يوه هديره کې دفن کړای شو.

د شهيد حق پرست د صورت او سيرت به اړه دده نږدې ملگري وايي: نوموړي شهيد ته الله تعالی دسيرت او صورت ښکلا ور پيرزو کړې وه، جذابه او نوراني څيره يې درلوده. ښايسته اخلاق يې له سترو امتيازاتو څخه و. له کبر، غرور، تندخويي او تندگويي څخه پاک و.

له ملگرو سره په صميمانه چلند مشهور و او د هيچاپه وړاندې يې رکیک او نا مناسب الفاظ نه استعمالول.

رحمه الله تعالی

د شهيد قاري احمد الله ژوند ته لنډه کتنه

ليکنه: شاهد غزنيوال

شهيد قاري احمد الله د عبدالسلام زوي دغزني ولايت دڅوگيانو ولسوالۍ دقلعه شاده په کلي کې په کال ۱۳۸۴هـ ق چې له ۱۹۶۴ ميلادي سره سمون خوري دې فاني نړۍ ته سترگې غړولې. د شهيد قاري احمد الله کورنۍ له وخت څخه له علم او ديندارۍ سره تړاو لرونکي کورنۍ وه، نو ځکه ويلاي شو چې نوموړی د کورنۍ لومړنی څوک نه و چې په همدې سپيڅلي خو ظاهراً له کړاوونو ډکي لار کې په رښتيني توگه د شهادت تر بريده رسيدلی بلکې د نوموړي شهيد کورنۍ له ده نه وړاندي هم شهادتونه، زخموونه او معيوبيتونه گالي. مولوي عبدالمحمد د شهيد قاري صاحب مشر ورور د خپلي سيمي د جیدو او ممتازو علماء کرامو له جملې څخه و چې د تدريس په سلسله کې به يې تل د قران عظيم الشان ترجمه او تفسير شامل و، د کمونيستي کودتا په اوائلو کې شهيد مولوي صاحب د هغو علماوو په لومړي صف کې و چې کمونستانو ته ډېر مطلوب وو او په هماغه لومړنيو وختونو کې د هغوي له لوري محبوس، مفقود او بالاخره په شهادت ورسول شو دغه راز د قاري صاحب دمجروح په نوم بل ورور يې هم په هغه مهال په جهاد کې فلج شوی دی.

قاري صاحب چې په يوه دينداره او علمي کورنۍ کې زيږيدلی و له کوچينوالي څخه دښواخلاقو ښه سيرت اوښه صورت لرونکی او دښوڅ وډکاوت نښې ورباندې ښکاره وي، همدالامل و چې پلار او کورنۍ يې دتعليم په اړه ځانگړې توجه ورته لرله او په ډير کم عمر يې دکلي محلي ښونځي ته شامل کړ.

تعليم اوزده کړه يې: شهيد قاري احمد الله لومړنۍ زده کړې اودقرآن کريم حفظ په خپلې سيمې کې ترسره کړ اوداچې دده دتعليمي مرحلې په مهال هيواد دشوروي اشغالگرو تريرغل لاندې و، نو نوموړی هم دخپلې سيمې دنورو سلگونو طالبانو او زده کوونکو په څير

د خپلو ديني زده کړو د تحصيل په غرض پاکستان ته مهاجر شو. نوموړي په لومړيو کې ديني ابتدائي زده کړې د پېښور په دارالعلوم هاديې کې ترسره او بيا يې په مختلفو مدرسو لکه د جنوبي وزيرستان ضياء المدارس مدرسه، د کوټي نورالمدارس دغه راز په شمالي وزيرستان کې د منبع العلوم په علمي او جهادي مرکز کې ترسره کړې.

منبع العلوم مدرسه د افغانستان د جهاد د مشهور جهادي مشر - الحاج مولوي جلال الدين (حقاني) لخوا دهغو زرگونو طالبانو د تعليم او تربيه په غرض تاسيس شوې وه کومو چې به د ديني علم د حصول ترڅنگ وخت ناوخت د شوروي اشغالګرو په خلاف جهاد کې هم ګډون کاوو.

جهادي فعاليت يې:

دا چې شهيد قاري احمد الله له پيل نه له جهاد او شهادت سره خاصه مينه لرله نو به يې د مدرسې په کلنيو رخصتيو کې هرکال له خپلو نورو ملګرو سره په مسلح جهاد کې شرکت کاوو او هلته به يې په جهادي محاذونو کې د شرعي زدکړو ترڅنگ جهادي او پوځي زدکړي هم کولې.

نوموړی په ډير کم عمر له روسانو او دهغوی مزدورانو خلقيانو او پرچميانو سره د جهاد سَنګرونو ته تللی او لومړنی جهادي سَنګري هم د جهاد د مشهور جهادي شخصيت اوجنوبي زون وتلي قومندان الحاج مولوي جلال الدين حقاني ترقيادت لاندې د جهاد په جنوبي زون کې د خوست ولايت وه، چې بيا وروسته خپلې سيمې ته راغی او هلته يې د شوروي يرغلګرو ځواکونو تر وتلو خپل وسله وال جهاد ته دوام ورکړ.

شهيد قاري احمد الله د شرعي زده کړو ترڅنگ له پوځي او جهادي زده کړو سره هم ډيره مينه لرله؛ ځکه نوموړی په دې باور و چې د شرعي نظام حاکميت اوساتنه په جهاد سره کيږي او اعداد (جهادي زده کړې) بيا د جهادي فريضې مَتمم دی، لهذا نو بايد شرعي زده کړي او پوځي اعداد يوله بل سره هماهنگ ترسره شي ترڅو اسلامي نظام د شرعي احکامو مطابق حاکم او د حاکميت او دفاع لپاره يې له فی سبيل الله جهاد څخه کار واخيستل شي.

د شوروي او صليبي اشغال په خلاف مشهور جهادي قائد الحاج مولوي جلال الدين (حقاني) د پخواني جهاد په مهال د شرعي علومو طالبانوته دغه زمينه ښه مساعده کړې او ډيرو طالبانو د نوموړي ترقيادت لاندې په عملي لحاظ دغه دواړې مهمې فريضې (شرعي او جهادي زدکړې) يودبل ترڅنگ حاصلولې.

په دې لحاظ ويلای شو چې شهيد قاري احمد الله د مولوي جلال الدين (حقاني) د علمي او جهادي مدرسې د يوه وتلي شاګرد په توګه په هيواد کې د شرعي نظام د حاکميت او له هغه څخه د دفاع په لاره کې ښه روزنه حاصله کړې او بيا يې دهغې د عملي کولو په لاره کې نه ستړې کيدونکې هلې ځلې وکړې.

د شهيد قاري احمد الله ټوله کورنۍ په خپلې سيمې کې په جهادي کورنۍ مشهوره او تقريباً د کورنۍ زياتره غړي يې هم د شوروي يرغل په مهال او هم اوس د صليبي يرغلګرو په خلاف تکره مجاهدين دي. په افغانستان کې د کمونيستي نظام تر ړنګيدو وروسته شهيد قاري احمد الله په بشپړه توګه ځان د شرعي زدکړو تحصيل ته فارغ کړ او دهغو د اکمال او تحصيل لپاره يوځل بيا مدرسې ته شامل شو.

نوموړي همالته تر موقوف عليه مرحلې پورې خپلې زدکړې پوره اوځان يې نور د نبوي احاديثو وړې او لويې دورې د اتمام لپاره اماده کړې.

د طالبانو له اسلامي تحريک سره يو ځای کيدل

شهيد قاري احمد الله لا د شرعي لوړو زدکړو په اکمال سره خپل آرمان ته نه ورسيدلی چې په هيواد کې د تنظيمي جګړه مارو لخوا کورنۍ جګړه پيل او د مجاهدينو او شهيدانو ټول هغه سپيڅلي آرمانونه پکې تر پښو لاندې شول کوم چې افغانانو ۱۴ کاله دهغوی د تحقق لپاره قرباني ورکړې وه.

کله چې په کال ۱۴۱۵ د محرم د مياشتې په ۱۵ د دغې فتنې د ختمولو او په هيواد کې د اسلامي حاکميت د نافذولو په غرض دامير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد لخوا په افغانستان کې د طالبانو اسلامي تحريک تاسيس شو نو شهيد قاري احمد الله هم

د خپلو نورو طالبانو وروڼو په څير بيا خپلې زدکړې نيمگړې پريښودلې او د تحريک د تاسيس په ابتداء کې دهغه له ليکوسره يوځای شو.

شهيد قاري احمد الله د طالبانو په اسلامي تحريک کې يو له هغومهمو اومحوري څيرو څخه گڼل کېږي چې د تحريک له تاسيس نه بيا د شهادت تر مهال پوري د تحريک د مشرتابه لخوا مهم اداري او پوځي مسؤليتونه ورته سپارل شوي او ده هم هغه په پوره اخلاص، صداقت او ايمانداري سره سرته رسولي.

د طالبانو په اسلامي تحريک کې وظائف يې

لکه مخکې چې مو وويل قاري صاحب احمد الله دخپل علمي، اداري او پوځي لياقت او استعداد له مخې د تحريک د تاسيس له ابتداء څخه دمشر-تابه د ځانگړې توجه مورد و او وخت په وخت ورته مهم وظائف سپارل کيدل، چې دلته يې په مختصر ډول د ځينو وظائفو او مسؤليتونو تذکر په لاندې ډول لیکو:

په کال ۱۵/۱۱/۱۹۹۴ چې کله د زابل ولايت د طالبانو د اسلامي تحريک لخوا تصفيه شو نو د دغه ولايت د امنيتي چارو د ښه سمون په غرض د مشرتابه له لوري شهيد قاري احمد الله د دې ولايت د امنيه قومندان په حيث تعين کړای شو.

نوموړي دلته دخپل مسؤليت په مهال له خپلو ملگرو او نورو ټولو ولسي-خلکو سره په ډيره ښه اسلامي او اخلاقي رويه برخورد کاوه او د ياد ولايت په ټولو نيردي او ليري پرتو ولسواليو کې د بشپړ امنيت فضا حاکمه کړه.

تر دې وروسته چې کله په ۲/۹/۱۹۹۵ د هيواد په جنوب لويديځ زون کې دنيمروز ولايت د طالبانو ترولکه لاندې راغي نو بيا هم د قيادت په دستور شهيد قاري احمد الله د دې ولايت د امنيه قومندان په توگه وگمارل شو، خودا چې هماغه ولايت له مخالفينو سره د جگړې په لومړۍ کړښه کې موقعيت درلود نو شهيد قاري احمد الله به ډير وخت همالته له دښمن سره د مقاومت په لومړي خط کې تيراوه.

هماغه و چې يومهال دمخالفينو لخوا د جگړې په لومړۍ کړښه کې اسير او څه وخت يې د جنوب غرب زون دمخالفينو دمشر تورن اسماعيل په مرکزي محبس هرات ولايت کې اسارت تير کړ خو کله چې د هرات ولايت د طالبانو د اسلامي تحريک ترولکې لاندې راغی نو دی هم دنوموړي ولايت له محبس نه ازاد او بيا د قندهار ولايت د امنيه قومندان په توگه وټاکل شو.

نوموړی لادکندهار د ولايت د امنيه قومندانۍ مسؤل و چې پلازمينه کابل د اسلامي امارت د ځواکونو لخوا نيول شو.

په کال ۲۷/۹/۱۹۹۶ د کابل په نيولو سره اسلامي امارت سمدستي هالته ټول ملکي او عسکري تشکيلات برحاله او د ټولو وزارتونو او دولتي دواړو لپاره يې مسؤلین وټاکل. شهيد قاري احمد الله چې په امنيتي چارو کې يې ښه تجربه او پخواني سابقه لرله اوله دې سره سره يې د امارت دمجاهدينو په منځ کې په يوه مدبر، حلیم او باکفایته مسؤل شهرت خپل کړی وه د مشرتابه له لوري دکورنيو چارو دوزیر په صفت مقرر کړل شو.

سره له دې چې دکورنيو چارو وزارت دخپل اداري تشکيل له مخې يو ډير مهم وزارت او دکارونو ساحه يې د ټول هيواد په کچه ډيره پراخه ده، خو شهيد قاري احمد الله بيا هم د اسلامي امارت د يوه با تدبيره مجاهد په توگه دغه دروند مسؤليت په ډيره ښه توگه ترسره او په خپل کار کې يې ښې برياوې لرلې.

قاري صاحب له رسمي وظائفو سره په څنگ کې هميشه د جهاد لومړيو ليکو ته تلو او په ډيرو عملياتو کې يې برخه درلوده. دکابل له نيولو څه موده وروسته چې دشمال لخوا مخالفينو په کابل باندې ستر هجوم راوړ، قاري صاحب دکابل دشمال په دفاعي خط کې په پوره ميړانه خپل مسؤليت ترسره کړ او دخدای ورکړي جهادي جرأت او استعداد په ښودلو سره يې د پلازمينې کابل دفاع وکړه.

تردي وروسته شهيد قاري احمد الله ته دمسؤلينو دلزوم ديد له مخې دامنيت ملي چې داسلامي امارت دحاکميت په مهال داستخباراتو دلوي رياست په نوم يادیده مسؤليت ور وسپارل شو .

داچې داستخباراتو لوي رياست دخپل کاري مسؤليت له مخې داسې يو رياست و چې مسؤل يې حتما بايد سخت مزاجه او دخشن تعامل څښتن وي .

خوشهيدقاري احمد الله په هماغه مسؤليت کې هم دهرچا ديوه مهربان او خواخوږي ورورپه توگه له ټولو کارکوونکو او نورو مراجعينو سره برخورد کاوو او دخپل مسؤليت تر اخيره پوري هېچا هم ترې بده خاطره نه لرله .

په عين مهال کې چې قاري احمد الله داستخباراتو دعمومي رئيس په توگه مسؤليت درلود له دې سره همزمان به يې دکابل په شمال او يا دشمالې زون په نورو ولايتونوکې ډيروخت دجگړې په لومړيو لیکو کې تیراوه او هالته به يې هم ددغو خطونو مسؤليت په غاړه درلود.

چې دهغوله جملې څخه دبيلگې په توگه دکابل په شمال دغوربند په استقامت ،دباميانو په ولايت کې دیکاولنگ اودهيواد په شمالي زون کې دتخار په لومړيو کړښوکې دده فعال پوځي مساهمت او هالته دمجاهدينو نظامي مسؤليتونه يادولای شو.

قاري صاحب دخپلو جهادي وظائفو په مهال نهايي هڅه کوله چې مخالفينو ته داسلامي امارت داعيه ورسوي او له مخالفت څخه لاس اخيستلو ته يې تشويق کړي، دنوموړي په همدې هڅو دافغانستان په مرکزي سيمو کې ډيرې ستونزې يې له جنگه هوارې شوې .

دصليبي يرغل په خلاف يې جهادي فعاليت :

په ۷/۱۰/۲۰۰۱م چې کله صليبي يرغلگرو دامريکاپه مشرۍ په افغانستان يرغل وکړ او په نتيجه کې يې اسلامي امارت مجاهدين له ښارونو نه ووتل شهيد قاري احمد

الله سمدستي دهغوی په خلاف وسله وال مقاومت شروع ،او بي له ځنډه يې ديرغلگرو په خلاف دمجاهدينو په نظم اونسق اوپوځي سوقياتو کارپيل کړ .

شهيد قاري احمد الله دجهادي فعاليت لپاره ديوه امنيتي تکتیک له مخې دپکتیکاوولايت غوره کړ،دغه استقامت تريوې اندازې د دښمن له استخباراتي تعقيب نه دځان ژغورلولپاره مناسب و ؛ځکه نوموړي دامهال دامريکايي يرغلگرو لخوا ترسخت استخباراتي تعقيب لاندې او نوم يې مخکې ترمخکې دامريکايانو لخوا داسلامي امارت د هغو مهمو چارواکوپه ليست کې نيول شوی و کوم چې دوی ته له امنيتي پلوه په لومړۍ درجه مطلوب ول.

امريکايي استخباراتي چارواکي په دي معتقدول چې له شهيد قاري احمد الله سره داسلامي امارت ډيرمهم محرم اسرارموجود دي، چې دهغو په ترلاسه کولو سره به وکولای شي داسلامي امارت دټولو مهمو چارواکوپه اړه مهم معلومات ترلاسه کړي.

دامريکايانو ديرغل په پيل کې دهغوی لومړنۍ ترکيز داسلامي امارت دلور پوړو چارواکو تعقيب اوڅارنه وه ترڅو هغوی ته دازمينه مساعده نه شي چې ديرغلگرو په خلاف جهادي ليکې دوباره منظمې کړي.

خوبيا هم دالله تعالی په فضل او نصرت سره ډير مجاهدين وتوانيدل چې ددښمن دسخت مراقبت او تعقيب سره سره دهيواد په مختلفو سيموکې دمقاومت ليکې منسجمې او په يرغلگرو صليبيانو ملامتوونکي گذارونه وکړي.

که څه هم چې ددغو مجاهدينو له جملې څخه يو شمير شهيدان اوځيني اسيران شول خو ډير شمير يې بيا ددښمن په وژلو ،تباه کولو او اسيرکولو هم وتوانيدل .

لِيُحَقِّقَ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (۸) الانفال

اوبالاخره شهادت يې :

له کلونو مبارزې ،جهاد دعوت اوداسلامي علوموله تعليم او تعلم څخه وروسته دغه د اسلام دلارې نه سترې کيدونکې غازي ،په قرآن او عقيدې مين

شخصيت، دهيواد او ولس خواخوږی، اتل مجاهد، د مبارک قرآن حافظ او موجود قاري احمدالله ۱۴۲۲ کال د شوال په مياشت کې چې ۲۰۰۱ کال د نومبر له مياشتې سره سمون خوري دامريکايي يرغلگرو د هوايي بريد له امله د پکتیکا ولايت د نکې په ولسوالۍ کې په شهادت ورسيدو او په دې سره يې خپل ځان د الله تعالی ددې مبارک قول مصداق وگرځاوه چې فرمايي:

من المؤمنين رجال صدقوا ما عاهدوا الله فممنهم من قضی نجه ومنهم من ينتظر وما بدلوا تبديلا. (الاحزاب سورت ۲۳ ايت)

ژباړه: په مؤمنانو کې ځينې داسې (نران) سړي هم شته چې په کوم شي يې الله سره لوزکړی و هغه يې رښتيا کړ، نو ځينو خو يې خپل نذر پوره کړ او ځينې يې لا انتظار کوي او هيڅ بدلون يې په (خپل عهد) کې ونکړ.

شهيد قاري احمدالله چې يرغلگرو امريکايانو ته خورا مطلوب و او له دې وړاندې يې هم په پکتیکا او خوست کې دوه ځله دده د وژلو په نيت ورباندې بمبار کړی و خو الله تعالی پکې ساتلی و، د پکتیکا ولايت د نکې په ولسوالۍ کې د اسلامي امارت په مهال د پکتيا دوالي مولوي احمد طه قادري په کور کې ورباندې امريکايي الوتکو بمبار وکړ چې د مولوي طه دکورنۍ د ۱۲ تنو غړو په شمول قاري احمدالله هم له خپلو ۶ تنو مجاهدو ملگرو سره په شهادت ورسيد.

د قاري احمد الله د شهادت په هکله مولوي احمد طه وايي:

قاري صاحب د پکتيا، پکتیکا او خوست ولايت له قومي مشرانو، جهادي شخصيتونو او دسيمې له خلکو سره په مسلسل ډول ملاقاتونه او ناستي ولاړي کولي او هغوي يې د امريکايانو په خلاف جهاد ته هڅول او په دې لار کې يې نه سترې کيدونکي هلي ځلي تر سره کړي شپه ورځ يې په ځان باندي يوه کړې وه او دا په داسې حال کې و چې د امريکايي څارگرو الوتکو له لوري يو ځل په پکتیکا او بيا په خوست کې بمباري ورباندي وشوي خو الله تعالی پکې وساته. بالاخره د پکتیکا نکې، زموږ

سيمې ته تر راتلو وروسته د مسلسل جهادي مصروفیاتو په لړ کې يې زه د څه کارونو په موخه زابل ولايت ته وليږلم او هلته د يوه پخواني جهادي قومندان ځای ته تر رسيدلو وروسته راته څرگنده شوه چې هغه پکتیکا ولايت ته تللی دی نو زه هم هلته پسي ورغلم او د قاري صاحب پيغام مې ورته ورسول، نوموړي قومندان چې پراخ تعلقات او اړيکي يې لرلي د تر لاسه شويو معلوماتو له مخې راته وويل چې قاري صاحب ته ووايه چې امريکايان ډير تلاش کوي ترڅو دي يا ژوندي ونيسي او يادي هم له مينځه يوسي نو بايد ډير احتياط وکړي او د څه وخت لپاره ځان له کارونو څخه گوښه کړي، له نوموړي قومندان سره تر ليدلو وروسته زه بيرته د قاري صاحب خواته ور روان شوم او د لاري په اوږدو کې له ملا سيف الرحمن منصور سره هم د څه کارونو لپاره مخامخ شوم هغه هم ډاډ راکړ چې موږ هم خپلي جهادي چاري سمبال کړي دي او قاري صاحب هم ډير کار کړي دي اميد دی چې د الله تعالی په نصرت سره به ډير ژر بيرته مجاهدين خپل جهاد لا پسي چټک کړي او ډير ژر به ټول مجاهدين بيرته سره منظم شي (د يادونې وړ ده چې ملا سيف الرحمن منصور صاحب دغه مهال د نکې ولسولۍ سره پيوسته د زرمټ په شاهيکوټ نومې غرنۍ سيمه کې د جهادي سنگرونو په ټينگولو بوخت و چې څه موده وروسته په دې سيمه کې د نوموړي تر مشرۍ لاندې مجاهدينو له امريکايانو سره سخته جگړه وکړه) زه د اړونده کارونو له تر سره کولو وروسته د کور په لور روان شوم تر څو قاري صاحب د خپلو تر سره کړل شويو چارو له جريان څخه خبر کړم د لاري په اوږدو کې مو څو تنه کليوال اوسيدل دهغوی ځای ته د احوال معلومولو لپاره ورغلم خو هلته راته و ويل شول چې په نکه کې بمباري شوي ده هغوی هلته تللي دي، زما ذهن ته دا خبره نده راغلې چې دا بمباري به زموږ پر کور او يا هم په قاري صاحب شوي وي نو د کور په لور مې حرکت وکړ کله چې کلي ته را ورسيدم هلته مې له دوکانو سره موټر ودرول چې گورم يو کلي وال مې په چيغو چيغو ژاړې پوښتنه مې وکړه چې څه خبره ده هغه راته وويل چې ستاسې په کور بمباري شوي ده ستا وروڼه مولوي جانان او مولوي اسمعيل د کورنۍ له دولسو تنو غړو سره يو

ځای شهیدان شوي دي ، ما ور څخه وپوښتل چي میلمانه څنگه شول ؟ په ځواب کي يي راته وويل چي هغوی هم ټول شهیدان شول.

باید یادونه وشي چي قاري صاحب د خپلو نورو شپږو تنو ملگرو سره ټول په شهادت رسیدلي وو او زموږ د کورنۍ نور ټول غړي په شهادت رسیدلي وو یواځي په پېښه کي زما د شهید شویو وروڼو مولوي جانان زوي او مولوي اسمعیل لور چي د بمبارۍ له امله تر خاورو لاندي شوي وو د یوه بل بم په لویدلو سره بیرته د ځمکي سر ته را غورزول شوي وو او هغوي دواړه ژوندي پاتي شوي وو .

کلیوالو ټول شهیدان دفن کړي وو، نو کله چي د ماسپښین پر مهال د خلکو گڼه گوڼه لږ سره کمه شوه نو مي وپوښتل چي قاري صاحب مو په کوم یو قبر کي دفن کړی دی ؟ تر معلومولو وروسته مي دوه نور ملگري هم راسره کړل او د قبر په لوڅولو مو پیل وکړ ترڅو شهید قاري صیب د غزني د خوگیاڼو په ولسوالۍ کي خپل پلرني کلي ته نقل کړو، قبر مو پرانیست کله مي چي د تابوت سر پورته کړ گورم چي د قاري صاحب په مخ باندي خولې ډنډ ولاړي دي او بریتونه يي هم په خولو لامده دي او داسي خوشبويي ورڅخه پورته کیدله چي کله مي هم په ژوند کي نه وه لیدلي. قاري صیب په نس کي لگیدلی وو او پښي يي هم له مینځه تللي وي ، تابوت مو را و ایستل او د وړلو لپاره مو موټر ورته تیار کړ او ملگري مو ورسره کړل ما ور ته وویل چي تاسي در روان شئ زه هم په بله لاره ځان در رسوم په دي وخت کي د کندز مولوي یاسین له یوه ملگري سره راورسیدل او راته ويي ویل چي د ارگون لار مخالفینو نیولي ده او هر موټر دروي او د مولوي طه پوښتنه کوي نو ته مه ځه موږ به ور سره ولاړ شو، ما ور ته وویل چي سمه ده زه به په بله لاره ځان در ورسوم ، ما ځان د زرمتم کلالگو ته ورسول ، ملگرو هم شهید قاري صاحب هلته راوړسول ، په دي وخت د قاري صاحب یو ورور او نور خپلوان را رسیدلي وو ما ورته و ویل چي له پېښي څخه څوک مه خبروئ او قاري صاحب په پټه دفن کړئ، زه بیرته ور څخه راستون شوم خپل ځای ته چې را ورسیدم په کلي کي په یو کور کي ناست وم چي نا بېره د امریکايي څرخکو غږ مو تر

غورځو شو چي بيا په چټکۍ سره یوه د کور یو خوا او بله بل پلو ته کیناستله، تر څو چي امریکایان کور ته را رسیدل زه په پټه لاره د غره په لور ووتلم ، امریکایان زموږ د وران شوي کور په پاتي شونو گرزیدل او وروسته يي د شهیدانو د قبرونو لور ته مخه کړه ټول قبرونه يي وڅیړل خو د قاري صیب جسد پکي تر لاسه نشو، له کلیوالو څخه يي هم پوښتنې وکړي خو کوم معلومات يي ترلاسه نکړای شول .

د شهید قاري احمد الله اخلاقي ځانگړنې:

شهید قاري احمد الله دخپلو ټولو وروڼو او ملگرو په منځ کي یو باتقوی ، با اخلاقه، صابر او حلیم شخصیت و.

دکبر ، غرور، انا نیت هیڅ نښې نه وې پکې، له ټولو خلکوسره به يي په ډیره نرمي اوحسنه اخلاقو برخورد کاوو، اوهرڅوک به يي له نیکو اخلاقو ډیر متأثر کیدل .

د شهید قاري صاحب اخلاق له کوچنیوالي څخه الله تعالی داسې جوړ کړي وو چې تقوا او حسن خلق يې د فطرت برخه گرځیدلي وو. دتخار ولایت اوسیدونکی مولوي عطاء الرحمن چې په پېښور کې دابتدائي زده کړوپه مهال دقاري صاحب استاذ پاته شوی وایي (قاري صاحب ډیر امین او وفادار انسان و، دامانت يي دا حال و، چې هغه مهال چې قاري صاحب کشر طالب و او په پېښور کې به يې مدرسې ته وظیفه (ډوډۍ) راټولوله، نو که به چا کومه یوه روپۍ یا نیمه روپۍ (اته انې) ورکړې وه، ده به هغه هم خپل جیب ته نه اچوله بلکې مدرسې او نورو طالبانو ته به يې ورکوله ترڅو يې مصرف کړي ، یوځل مې ورته وویل چې دا پیسې خو خلک شخصا تاته درکوي او ستاکیري ، خو ده ځواب راکړ چې نه ، ماته مې مور ویلي چې دچا حق به نه خوړې او له حرامو به ډیر ځان ساتي .

نوموړی مولوي صاحب وایي: قاري صاحب ډیر وفادار سړی وکله چې داسلامي امارت په مهال لوړ منصب ته ورسید او دکورنیو چارو او استخباراتو دعمومي ریاست

وظايف وروسپارل شول ، قاري صاحب بيا هم هميشه په ماباندې پوښتنه كوله او له ډيرو كلونو تيريدو وروسته يې هم نه وم هير كړی چې داده دوفاداری نغد ثبوت دی) مولوي محمد امير چې له قاري صاحب سره يې په يوه اداره كې كار كړی دنوموړي په اړه وايي (چي كله دافغانستان اسلامي امارت د باميانو په ولايت واكمن شو نو دهغه ځای ټولو اوسيدونكو دقاري صاحب سره ډيره مينه اومحبت درلود د ډيرې مينې نه به يې دده لاسونه ښكلول او په ډيرادب احترام به يې دده هرکلی كولو. اودهغه ولايت دټولوخلکوبه دده نه داغوښتنه وه چې تاسوزمونږ دولايت مسئوليت اوسرپرستي په غاړه واخلي که نه نوتاسوراته په خپله خوښه بل داسې يوڅوک را واستوی چې ستاسوخوښ وي)

مولوي محمد اميرزياتوي (ما دمرحوم قاري صاحب سره دطالبی دوخت نه په کوبته بلوچ خان چوک دنورالمدارس په مدرسه کې تعارف پيداشوې وو. دډيرزږدي نه مو سره پيژندل، پرته له شکه چې قاري صاحب يو تکړه باتجربه ځوان او غښتلی مجاهدو اونورومجاهدينوته دخپل وخت يوډير ښه دعوتگر و باتجربه دښو اخلاقو دنرم خوی او لويې حوصلې خاوندو، ژور کاري فکر يې درلود او تل دهرچا په خدمت کې و د هغه شهادت زموږ د ټولنې لپاره يوه ډيره لويه ضايعه وه.

مشهورجهادي شخصيت او وتلی داعي استاد محمد ياسر به دشهيد قاري احمد الله په اړه ويل هرڅوک که غواړي چې دصحابه کرامو داخلاقو ژوندی نمونه وگوري هغه دي يوکرت له قاري احمد الله سره کيني او په ورځني ژوندکې دي دهغه تعامل له نيرېدي مطالعه کړي .

شهيد قاري احمد الله به دخپل مسئوليت په مهال ډير وخت دباميانو په ولايت کې اوسيدو، ددغې سيمې په زياتره برخوکې داسلامي امارت مخالفين له امارت سره په مقابله لگياول،خو دشهيد قاري احمد الله دحسنة اواسلامي معاملې له مخې ددغو مخالفينو دحزب وحدت اکبري مهمه ډله ددغې ډلې دمشر محمد اکبري په شمول

دقاري صاحب دحسنة اخلاقو له مخې د امارت له مخالفت نه لاس واخيست او ټول له خپلو وسلو او امکاناتو سره له اسلامي امارت سره يوځای شول او دامارت دحاکميت تر وروستيو شپو ورځوپوري يې دقاريصاحب دنظامي قطعي په ليکو کې پوځي فعاليت کاوو.

داسلامي امارت دحاکميت په مهال چې کله دحزب وحدت اکبري ډله د دې ډلې دمشر محمد اکبري په شمول اسلامي امارت ته تسليم شول نو زه دخوتنو نورو ژورناليستانو په جمله کې دمرکې لپاره دمحمد اکبري هستوگنځي ته چې دکابل په انټرکانټيننټال هوټل کې موقعيت درلود ورغلم.

دنوموړي دمطبوعاتو غونډې په مهال ماورڅخه په خپل نوبت له اسلامي امارت سره دده ديوځای کيدو لامل وپوښتو چې ده راته دنورو وجوهاتو په سرکې د شهيد قاري احمد الله نیک برخورد اودسيمې له اوسيدونکو سره ښه رويه ياده کړه او زما دپوښتنې دځواب په تفصيل کې داسې راته وويل:

موجوديت اشخاص مجاهد ومتورع امثال قاري احمد الله وتعامل اخلاقي انها با آهالی منطقه، از ارجحيت های بود که خودم به شمول همه پيروانم تصميم گرفتم تا بامارت اسلامی یکجا ودريپهلوی آنها به ضد مخالفين امارت جبهه گيري نمايم .

له محمد اکبري نه سيوا نورهم ډير مخالفين دشهيد قاري احمد الله له نیک تعامل اوبښې روپې څخه متاثر اوله همدې وجې داسلامي امارت له مخالفت څخه لاس اخيستی.

نوموړي چې کوم فعاليت داسلامي امارت په ليکوکې ترسره کړی هغه يې ټول دخپلو نیکو اسلامي اخلاقو په وسيله کړی نه دپوځي او نظامي زور په وسيله، نوموړي ډيرزيات مخالفين دخپلو نیکو اخلاقو په وسيله دامارت ترڅنگ درولي اواسلامي امارت ليکې يې په هغوی قوي کړې.

په دې هکله مولوي عبد السلام مسلم وايي: زما په ياد دې چې هغه مهال د باميانو والي مولوي محمد اسلام محمدي د اسلامي امارت رئيس الوزرا ملا محمد رباني ته د خپل ملاقات پر وخت د قاري صاحب ډيره زياته ستاينه وکړه او زياته يې کړه چې که قاري صاحب د څه مودي لپاره نور هم په باميانو کې پاتې شي زما باور دې چې د ده د بني روپي او معقولي تگلاري له امله به ټول مخالفين له مخالفت څخه لاس واخلي او په اخلاص به له امارت سره يوځاي شي او صادقانه ملگرتيا به ورسره وکړي.

دشهيد قاري صاحب دتوکل او وظيفه شناسي په اړه مولوي عبدالسلام مسلم زياتوي: (قاري صاحب ډير متوکل سړی و، يوځل موږ په باميانو کې دده داوسيدو ځای ته ورغلو نو له ده سره يوازې يو تن ملگری و، دغه راز دتخار ولايت له نيول کيدو وروسته چې کله ده هلته عمومي مسؤليت درلود، نو دتالقانو له خلکوسره به يې عمومي مجلسونه کول هغوی ته به يې ويناوې کولې او دجامع مسجد خطابت سربيره يې له لمانځه وروسته په مساجدو کې له خلکو سره خلاص مجالس کول او دهغوی ستونزې به يې اوريدې. ده به ويل اگر که دومره ازانده گرځيدل تريوه حده له خطرې ډک دي خو دا يو ضرورت دی ځکه دې خلکو ته داسلامي امارت په اړه ډير منفي تبليغات شوي له دوی سره سوالونه دي چې بايد ځواب شي)

دغزني ولايت دناوې ولسوالۍ اوسيدونکی حاجي عبدالباري چې ډيره موده له قاري صاحب سره نږدې پاته شوی دی دقارې صاحب يوه خاطره داسې بيانوي (قاري صاحب سره له دې چې لوړ منصب يې درلود او ډيرو پيسو ته يې لاس رسی و خو له دنيايي متاع سره يې قطعا د زړه تړاو نه درلود. يو وخت زه له ده سره دپروان په سياگرد ولسوالي کې وم هغه وخت چې دی دکورنيو چارو وزير او هم دشېخ علي ولسوالۍ دخط مسؤل و، په دې وخت کې احوال راغی چې قاري صاحب داستخباراتو دلوۍ رياست درئيس په حيث ټاکل شوی دی او بايد چې کابل ته ځان ورسوي، قاري صاحب دخط مسؤليت بل چاته ورله غاړې کړ او ماته يې وويل راځه چې کابل ته لاړ شو، ده موږ همالته ملگرو ته پريښود او له سياگرد څخه دلين په فلاينگ کوچ موږ

کې پروان ته راغلو، پروان ته چې راوړسيدو، ده چې خپل جيبونه وکتل نو پيسې ورسره نه وې، له ماسره هم يوازې دومره پيسې وې چې دموټر کرایې ته بس شوې، وروسته مې ورته وويل چې ترکابل به څنگه ځو نوموړي وويل دلته په پروان کې ملگري شته له هغو به يې واخلو، بيا مو همداسې وکړل او کله چې کابل ته په عمومي موټر کې تلو، نو قاري صاحب ماته وويل چې خپل کلاکوف ټوپک دې پټ ونيسه، ځکه دا ښه ده چې دموټر خلک موږ عادي مسافر وبولي او داسې احساس ونه کړي چې حکومتي خلک په موټر کې ورسره دي)

شهيد قاري احمد الله V دخواخوږۍ، عطوفت او مهرباني يوه نمونه وه چې تل به يې په ښکلې څيرې خنداخوړه او په فطري ډول به يې هرڅوک دحسنة اخلاقو مروهون کيدل.

همدغه ډول کسان دالله تعالی غوره بندگان او دهغه له لوري دشهدادت په څير په ډيرو لوړو مرتبو نازول کيږي.

رحمه الله تعالی

د شهيد ملاسيف الرحمن منصور ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

زير پښه

ملاسيف الرحمن منصور د شهيد مولوي نصرالله منصور زوی په کال ۱۳۴۸ هـ ش کې د پکتيا ولايت د زرمت ولسوالۍ د سهاکو د سيمې د هيبټ خېلو په کلي کې په يوه دينداره او علمي کورنۍ کې دنيا ته سترگې وغړولې .

د سيف الرحمن منصور پلار شهيد مولوي نصرالله منصور (چې اصلي او کورنی نوم يې مولوي فضل الرحمن و او وروسته يې په مولوي نصرالله منصور شهرت وموند) له شاهي دور څخه دخپلې سيمې او افغانستان په کچه يو وتلي ديني عالم او سياسي مبارز و، چې دغزني له نورالمدارس فاروقيه مدرسې څخه فارغ التحصيل او دخدام الفرقان په نامه د ديني علماء کرامو د يوه تنظيم له عاليترتبه مسئولينو څخه و .

مولوي نصرالله منصور له افغانستان شموله سياسي او دعوتي هلو ځلو سره په څنگ کې د ديني علومو تدريس هم کاوو ، او په خپل کلي (هيبټ خېلو) کې يې د ديني علومو د تدريس حجره درلوده .

سيف الرحمن منصور د مولوي نصرالله منصور دوهم زوی و چې په يوه درانه علمي کاله کې وزېږېد، دخپل عالم او مجاهد پلار په سيوري کې يې وده وکړه ، او له کوچنيوالي څخه په ديني او جهادي روحيه وروزل شو .

د زدکړو سلسله

ملاسيف الرحمن منصور خپلې ابتدائي زده کړې په خپل پلرني ټاټوبي کې له خپل پلار مولوي نصرالله منصور څخه پيل کړې . وړاندې وويل شول ، چې شهيد مولوي

نصرالله منصور د زرمت په هيبټ خېلو کې مدرسه درلوده ، ملاسيف الرحمن منصور ابتدايي زده کړې همدلته پيل کړې . کله چې د داودخان دواکمنۍ په وخت کې په افغانستان کې په سياسي فعاليتونو باندې بنديز ولگول شو، او په ځانگړي ډول په سياسي مبارزو علماء کرامو باندې د ژوند کړۍ تنگه شوه، مولوي نصرالله منصور هم د حالاتو د سختيدو له امله د داودخان دواکمنۍ په دوهم کال خپل کور او عيال له خپل کلي (هيبټ خېلو) څخه د زرمت ولسوالۍ غرنۍ سيمې (شاهيکوټ) ته نقل کړ، او هلته يې امامت ، تدريس او سياسي اصلاحي فعاليت پيل کړ . سيف الرحمن دلته هم ابتدايي ديني زده کړې تعقيبولې خو وروسته د حالاتو د ډيرو سختيدو له امله مولوي نصرالله منصور صاحب خپل کور بيرته خپل کلي ته واستاوه او خپله يې د ډيورنډ کرښې بلې غاړې (دشمالی وزيرستان ميرانشاه ته) هجرت وکړ، وروسته کله چې په افغانستان کې کمونيستان واک ته ورسيدل او مهاجرت لړۍ پيل شوه ، سيف الرحمن منصور هم له خپلې کورنۍ سره لومړی ميرانشاه او بيا پيښور ته وليږديدل . ملاسيف الرحمن منصور څه موده د پښتونخوا د ډيره اسماعيل خان په کلاچي نومې سيمه کې په جامعه نجم المدارس او په گوجرانواله کې په جامعه عربيه کې زده کړې ترسره کړې، او وروسته يې د ډيرې مودې لپاره د پيښور په بخشي پل او باره کې په الجامعة نورالمدارس فاروقيه کې زده کړو ته دوام ورکړ .

په دې مدرسه کې يې نهم صنف ولوست ، او وروسته په جهاد کې دمصرفيت له امله دخپلو زده کړو په پوره کولو ونه توانېد . په مروجو ديني زده کړو سربيره ملاسيف الرحمن منصور د (اسلامي سياست او اسلامي دعوت) په نامه هغه ځانگړي کورسونه هم ويلي و چې د شهيد مولوي نصرالله منصور لخوا به د مدرسو دکليو رخصتيو په مهال طالبانو ته ويل کيدل . په دې سربيره ملاسيف الرحمن منصور حربي او نظامي درسونه هم په څوڅو ځله لوستي و . دروس ضد جهاد په مهال د جهادي اعداد په يوه مرکز کې ملاسيف الرحمن منصور له ډيرو نورو ملگرو سره په سپکو وسلو سربيره د څو ډوله توغنديو لکه (ميلان ، SPG-۹ ، ۸۲ ملي مټري توپ او RPG

راکت) ځانگړې مسلکي زدکړې ترسره کړې، دغه راز دکمونيزم ضد جهاد په وروستيو کلونو کې يې په پکتيا کې دټانک، توپچي او نظامي نقشو په برخه کې هم عملي زده کړې وکړې، دنوموړي جهادي ملگري وايي، ملاسيف الرحمن منصور په دې سربيره چې يو ماهر ټانکس و، په جگړه کې په استعماليدونکو ټولو سپکو او درنو وسلو کې يې مهارت درلود او په مؤثره توگه يې استعمالولای شوی.

دطريقت بيعت

ملاسيف الرحمن منصور لکه څنگه چې له کفارو او دهغوی له پيروانو سره دوسلوالي مبارزې دډگر مجاهد و همدارنگه يې له نفس اماره او شيطان سره دجهاد لاره هم په پوره مېړانه پاللله. څرنگه چې دده پلار شهيد مولوي نصرالله منصور دکابل دقلعه جواد له حضرت ضياء المشائخ محمد ابراهيم مجددي ^V سره نږدې تعلق او بيعت درلود، ملاسيف الرحمن منصور هم دنقشبنديه مجدديه طريقي وتلی صوفي او سالک و.

ملاسيف الرحمن منصور په پيل کې له مرحوم خليفه صاحب فضل الدين (مشهور دارغندی په خليفه صاحب) سره بيعت کړی و. او دهغه له وفات وروسته يې دزرمتم له خليفه صاحب دين محمد او دوردگو دجغتو له خليفه صاحب احمدضياء سره هميشنی تعلق او رابطه درلوده.

دتصوف دلارې ديوه لاروي په توگه ملاسيف الرحمن منصور په شخصي-توگه خورا تقوی لرونکی و، چې دجهادي مشرتوب په مهال يې په ملگرو هميشه ځينې فوق العاده معمولات مقررول، دبيلگې په توگه دپنځه لمونځونو له جماعت وروسته پنځه سورتونه لوستل (سهار سورت ياسين، ماسپنين سورت الفتح، مازديگر سورت النباء، ماينام سورت نوح، ماخستن سورت الملک) دغه راز سهار له لمانځه وروسته دخوب په ځای وظيفه ياسپورت کول او مازديگر (ختم خواجه گان) کول هم دملاسيف الرحمن منصور له معمولاتو څخه و.

ملاسيف الرحمن منصور دژوند په وروستيو کې دتصوف مروج مراحل پای ته رسولې وو، دنوموړي جهادي ملگري په بيلابيلو جهادي مراحلو کې دده د کراماتو کيسې کوي، چې ترټولو ښکاره کرامت يې دشهادت په ورځ ليدل شوی و.

د کمونيزم ضد جهاد او په اسلامي امارت کې يې خدمات

ملاسيف الرحمن منصور له ماشومتوبه په جهادي روحيه روزل شوی او له جهادي عشق او جذبې ډک زړه يې درلود، دنوموړي دکشرتوب يو ملگری (قاري اکمل) وايي: هغه وخت چې دملاسيف الرحمن منصور عمر يوازې ۱۲ کاله و او د ډيره اسمعيل خان په کلاچي نومې سيمه کې يې درس وایه، کله به چې په مدرسه کې ختم کيده، يا به دعا کيدله، ده به ددعا په وخت سخت ژړل اوبې دريغه اوبسکې به يې تويولې، قاري اکمل وايي: يوه ورځ مې ترې وپوښتل، ولې داسې ژاړې؟ ملاسيف الرحمن په ځواب کې راته وويل (گوره مونږ دلته په ارام په مدرسه کې ناست يود افغانستان په غرونو کې به څومره مجاهدين نن بيا په شهادت رسيدلي وي، الله تعالی دي ماته ځواني په نصيب کړي چې دمقدس جهادلپاره زه هم دمجاهدينوپه صفونوکښي وردننه شم دالله تعالی په لار کې وجنگيرم اودشهادت مقام مي په نصيب شي)

دهمدې جهادي فطري مينې له امله و چې ملاسيف الرحمن منصور له تاندې ځوانۍ بيا دژوند تر وروستۍ شيبې پورې ټول ژوند په جهادي هلوځلو کې تېر کړ. نوموړی ۱۶ کلن و چې په لومړي ځل يې په ننگرهار ولايت کې دروسانو او دهغوی دمزدورانو په خلاف په جهادي عملياتو کې برخه واخيسته، چې په دې لومړي جهادي سفر کې ټپي هم شو، وروسته يې دخوست په ولايت کې هم په جهادي عملياتوکې گډون درلود، دغه راز يې په ۱۹۸۷ — ۱۹۸۹ کلونو کې دپکتيا ولايت په زرمتم ولسوالۍ کې په بيلابيلو جهادي تعرضونو کې شموليت درلود، چې په دې کلونو کې هم دگريدز په دفاعي پوستو ديوه تعرض په مهال ټپي شو، په ۱۹۸۹ کال کې چې

کمونيسټو کلم جم مليشو دزرمټ په ولسوالي بريد وکړ، په دې وخت کې ملاسيف الرحمن منصور ديوه جهادي گروپ مشري په غاړه درلوده .

کله چې دکمونيزم ضد اسلامي جهاد بريالی شو، ملاسيف الرحمن منصور دپکتيا په گردیز کې په خپل کور کې اوسېده ، په ۲۰/۱۱/۱۳۷۱ هـ ش نيټه کله چې مولوي نصرالله منصور په يوه ناځوانمردانه بريد کې په شهادت ورسيد، سيف الرحمن منصور ته دخپل کور په چارو سربيره دخپلو جهادي ملگرو دسمبالنبت اومشرتوب چارې هم ورله غاړې شوې. په دې موده کې نوموړی دپکتيا په گردیز کې د ۱۵ مې زغره والې لواء قومندان او دشهيد منصور صاحب دجهادي ملگرو له مشرانو څخه و، چې ورځنی مصروفيت يې دخپلې ترواک لاندې سيمې دامنيت ساتل او دجهادي ملگرو اعداد او نظامي تربيه وه. په دې موده کې نوموړی په گردیز کې دهغه کسانو په مقابل کې په کلکه ودرید چې غوښتل يې دښار امنيت اخلاص کړي ، چې له همداسې کسانو سره په يوه برخورد کې يو ورځ دچپ لاس په ورغوي ټپي هم شو ، او درې گوتې يې له کاره ولوېدې.

کله چې دعامه فساد په مقابل کې له کندهار څخه دطالبانو او ديني علماء کرامو تحريک پيل شو، ملاسيف الرحمن منصور او دده ملگرو (چې زياتره يې طالبان وو) ديوه هيئت له ليرلو وروسته سمدستي ترې ملاتړ اعلان کړ. دده ځيني ملگري ديوه کاروان په شکل دطالبانو سره دپيوستون په خاطر دکندهار په خوا وخوځيدل ، دوی دښرنې او او شلگر له لارې ترمقر پورې ورسيدل ، چې دا وخت دطالبانو تحريک هم همدې سيمې ته راوړسيد او دوی ورسره يوځای شول او په گډه يې دغزني دښار په لور حرکت پيل کړ، کله چې په غزني ښار بريد کيده خپله ملاسيف الرحمن منصور دپکتيا له خوا له ځوانگونو او مسلحو ملگرو سره په عملياتو کې برخه واخيسته ، دغزني په يونټ باندې عمليات داسلامي امارت په پلوی دنوموړي لومړني جهادي عمليات وو. دغزني له نيول کيدو وروسته داسلامي تحريک دمشرانو لخوا ملاسيف الرحمن منصور او دده ملگرو ته د ټانکونو او نورو زرهې او توپچي وسايطو مسؤليت

وسپارل شو ، څرنگه چې دمنصور صاحب ملگرو له وړاندې په دې برخه کې زده کړې درلودې ، دوی په غزني کې موجود ټانکونو هم سمبال کړل ، دغه راز يې له کندهار ښار څخه هم څو ټانکونه راوستل ، له دې وروسته ملاسيف الرحمن منصور په ميدان ښار ، لوگر او چهاراسياب کې داسلامي تحريک په پرمختيايي عملياتو کې برخه واخيسته ، دکابل له فتحې څه موده وړاندې دپکتيا په اورگون کې چې د (پري) په نامه ديوه جگړه مار په خلاف عمليات ترسره شول ، هم گډون يې په کې درلود چې ددې عملياتو وروسته يې دفتحې په هغه کاروان کې دتحريک دنورو مشرانو ترڅنگ ديوه ډلگۍ مشر په توگه سفر پيل کړ، چې له پکتيا څخه روان شو، ځاځي ، سپينه شگه ، ازره او حصارک يې تصفيه کړل ، جلال اباد يې ونيو او وروسته يې کابل فتحه او احمدشاه مسعود يې دپنجشير تر (دالان سنگ) تنگي پورې په شا وتمباوو.

دکابل له فتحې وروسته ملاسيف الرحمن منصور دقرغې داتمې فرقې دمعاون او دټانک کنډک دمسؤل په صفت دنده پيل کړه ، نوموړی بياپه افغانستان باندي دصليبيانودبريدترمها له په همدې دنده او دکابل دشمال په دفاعي خطوطو کې پاته شو، چې په دې ترڅ کې يې ډيره موده د شکردرې دلومړنۍ جنگي کړنې دمسؤل په صفت هم دنده ترسره کړه .

په شمالي کې داسلامي امارت په څو واريزو پرمختگونو کې په ټولو کې ملاسيف الرحمن شرکت درلود، چې دنوموړي دورونو له جملې ملامنصور الرحمن منصور هم په همدې استقامت په شهادت ورسيد ، کله چې په ۱۹۹۷ ميلادي کال کې داسلامي امارت مجاهدين دسالنگ له تونل څخه ووتل، ملاسيف الرحمن منصور او ملگري يې هم ددې کاروان برخوال وو ، ددې عملياتو په مهال نوموړی پلخمرې ته نږدې د ربانک په سيمه کې په نس کې په مرمۍ ولگېد ، او سخت ټپي شو ، چې دهليکوفتر په واسطه دجگړې له سيمې کابل ته انتقال کړای شو .

تردې وروسته دکابل په شکردره کې دمسؤليت په مهال دهاوان په چره دنوموړي ښي لاس سخت زخمي شو، دښي لاس دڅنگلې هډوکي (مفصل) يې له

منځه لاړ او لاس يې په بشپړ ډول له کاره ولوېد ، تردې تپ وروسته دنوموړي په دواړو لاسونو کې يوازې دچپ لاس دوو کوچنيو گوتو حرکت کاوو، نورې د بيا بيا زخمو نه له وجې لاسونه له کاره لويدي وو، په شمالي باندې د وروستيو تهاجمي عملياتو په مهال کله چې ملاسيف الرحمن منصور له خپلو ملگرو سره ددښمن له خوا محاصره شو ، نو د نجات ديوازيني لوري په توگه يې دغوربند په خوا پرمختگ وکړ ، په دې توگه نوموړی له ډيرو مجاهدينو سره يوځای ددښمن له ضرر څخه په امن شول ، په دې عملياتو کې هم نوموړی په سر باندې تپي شو ، خو دا ځل يې تپ ډير ژور نه و .

کله چې په افغانستان امريکا بريد وکړ ، ملاسيف الرحمن منصور هم داسلامي امارت دنورو مجاهدينو سره دشمال په دفاعي خطوطو کې تروروستی شپې مقاومت وکړ ، کله چې داسلامي امارت ځواکونو له کابل څخه عقب نشيني وکړه ملاسيف الرحمن منصور هم له خپلو ځوتنو ملگرو سره لوگر ته راغی ، په دې وخت کې نوموړي داسلامي امارت نورو مسؤلينو او جهادي ملگرو ته مشوره ورکړه ، چې دشمالې ټلوالې دپرمختگ دمخنيوي لپاره دې په لوگر يا دتبرې په کنډو کې دفاعي خط جوړ شي ، خو څنگه چې دامريکايانو لخوا سخت بمبار روان و وروسته مصلحت دا وبلل شو ، چې دجبهه يي مقاومت په ځای دې چريکي جنگونه پيل شي ، په دې توگه ملاسيف الرحمن منصور له خپلو ملگرو سره خپلې سيمې (دپکتيا زرمټ) ته راغی ، په همدې وخت کې سره له دچې حالات نامساعد وو نوموړي دعاليقدر اميرالمؤمنين دليدلو او هدايت ترلاسه کولو په نيت کندهار ته سفر وکړ ، ددې سفر په مهال نوموړي دعاليقدر اميرالمؤمنين په ليدلو بريالی نه شو ، خو دمخبرې له لارې يې دا پيغام او هدايت ترې ترلاسه کړ ، چې (ټولو مجاهدينو ته ووايي چې غرونو ته وخيږي ، او په هرډول چې ممکنه وي دامريکايانو په خلاف جهاد ته ادامه ورکړئ) له کندهار څخه له راگرځيدو وروسته نوموړي بې له ځنډه دشاهيکوت په غره کې دجهادي قرارگاه په جوړولو او چريکي جهاد په پيلولو شروع وکړه .

دمهاجرو مجاهدينو برخليک او دشاهيکوت جگړه

ملاسيف الرحمن منصور داسلامي امارت دواکمنۍ په مهال هم له مهاجرو مجاهدينو سره ځانگړی تعلق او خواخوږي درلوده، نوموړي به ملگري هميشه په دې مامورول چې ددې مهاجرينو سره ښه او له تبعيضه پاکه گوزاره وکړي ده به ويل (موږ ته کيدای شي کله ناکله دخواږې يا قدرت سوچ راولويږي خو دې خلکو يوازې دالله تعالی ددين په خاطر خپل وطنونه پرې ايښي او موږ ته يې پنا راوړې) دکابل له سقوط وروسته دمهاجرو مجاهدينو په سلگونو کورنۍ هم له کابل څخه دپکتيا په خوا وکوچېدې، سره له دې چې له دوی سره لويان او نارينه هم وو ، خو زياتره يې بي سرپرسته تورسري او ماشومان وو چې مشران يې يا پخوا شهيدان شوي وو او يا دهيواد په شمال کې بند پاته وو .

په دوی کې پيژندل شوې څيرې قاري محمدطاهر فاروق، ابوخباب المصري ، عبدالرحمن کنيدي ، شيخ ابو علي ، ابوالليث الليبي ، سيف العدل ، ابومصعب السوري ، زيدالخير ، ابومحمد او عبدالهادي وو، چې ورسره دعربي ، شيشاني ، ازبکي ، او ترکستاني مهاجرينو په سلگونو مجاهدين او کورنۍ وې .

ملاسيف الرحمن منصور دخپل يوه ملگري (دنجوبي وزيرستان اوسيدونکي شهيدنيک محمد) سره په گډه ددغو مهاجرينو دخوندي کولو او نجات لپاره داسې ترتيب جوړ کړ ، چې په پايله کې يې په زرگونو مجاهدين او مسلمانې مهاجرې تورسري دامريکايي وحشي يرغلگرو له ضرر څخه په امن او زياتره يې خپلو اصلي هيوادونو ته ورسول شوې، دوی په لومړي قدم کې په زرمټ او دپکتيا او پکتیکا په نورو سيمو کې دولسي افغانانو په منځ کې ددې مهاجرينو دخوندي کولو کوښښ وکړ ، شهيد نيک محمد په وزيرستان کې ددوی دورنگ لپاره زمينه برابره او ځايونه پيدا کړل، او له هغه ځايه يې ترخپلو هيوادونو پورې ددوی درسولو پروگرام عملي کړ . ددې مهاجرينو موټران او نور دخرځلاو وړ وسائل په نغدو پيسو خرڅ کړای شول او دوی ته يې پيسې تسليم شوې وروسته ديوه پټ او منظم پروگرام په ترڅ کې ددې مجاهدينو تورسري او

ماشومان وزيرستان او له هغه ځايه د کراچۍ تر ساحله رسول کيدل، او له هغه ځايه دهوا يا سمندر له لارې خپلو هيوادونو ته ستنيدل، ددې بهير په پايله کې په سلگونو کورنۍ په ځانگړي توگه د عربو مجاهدينو په عزت سره خپلو اصلي ټاټوبيو ته ورسول شوې.

د مهاجرو مجاهدينو له خوندي کولو او لېږد سره سره ملاسيف الرحمن منصور او ملگري يې دامريکايانو په خلاف دمنظم مقاومت جاري ساتلو او لومړنيو امدادگيو ته هم متوجه وو، دوی دهمدې لپاره دزرمتم ولسوالۍ په جنوب ختيځ کې دشاهيکوټ په غرونو کې (چيرته چې دروس ضد جهاد په مهال دمجاهدينو يوه قوي جبهه موجوده وه) ديوه جهادي مرکز په جوړولو پيل وکړ، دې مرکز ته که له يوې خوا له گرديز اونورو سيمو څخه سپکې او درنې وسلې او مهمات انتقال شول، له بلې خوا دشاهيکوټ درې په ټولو خواوو کې دمحمکو مورچلو او سنگرونو دجوړولو او ددافع هوا په شمول دبيلابيلو وسلو نصبول هم روان وو.

مجاهدينو د ۲۰۰۱ لومړي کال له دسمبر څخه د ۲۰۰۲ کال ترمارچ پورې په خورا سختې يخنۍ او پيچلو شرايطو کې ددې مرکز دجوړولو او استحکام لپاره کارکاوو، دا داسې وخت و چې امريکايي يرغلگر دځمکې او هوا له لارې دمجاهدينو په تلاش کې وو، او افغان مجاهد اولس په ټوليزه توگه له سخت عدم اطمینان او ناهيلۍ سره لاس او گريوان و.

ملاسيف الرحمن منصور د ناهيليو په دې سخت او امتحاني پړاو کې يوازې په الله تعالى باندې توکل وکړ، دحالاتو نامساعدتيا، دوسائلو او ملگرو کموالي او يوازيټوب يې عزم متزلزل نه کړ، او نه يې دجهاد او تعقل دځينو هغو پخوانيو مدعيانو تبليغاتو او مخالفت ته توجه وکړه، چې دامريکايانو په مقابل کې دملاسيف الرحمن منصور وسلوال مقاومت يې ليونتوب او بغاوت باله، ملاسيف الرحمن منصور په خپلو ملگرو او مخالفينو د اتمام حجت لپاره يوه ورځ خپل ټول مخالفين او موافقين دزرمتم ولسوالۍ مرکز ته نږدې په يوه خټين مسجد کې راټول کړل، لومړی يې دهغوی

نظريات واوريدل، چې د هرچا نظر جلا و، او وروسته يې په صريحوټکو ټولو حاضرينو ته وويل (زه که پوره عالم نه يم، خو الحمدلله دومره پوهيږم چې امريکايان متجاوز کافران دي او په مقابل کې يې جهاد فرض عين دی، له بلې خوا دخپل شرعي امير (عليقدراميرالمؤمنين) لخوا هم ماته همداسې هدايت دی، چې دامريکايانو په مقابل کې مسلح جهاد ته ادامه ورکړم، زه نه غواړم تاسو ته اوږدې خبرې وکړم، دوروستي ځل لپاره درته وايم، که څوک غواړي له موږ سره په جهاد کې ملگرتيا وکړي، نو له موږ سره دې (بيعت بالشهادة) وکړي، موږ له جهاد پرته بله هيڅ لاره نلرو)

په شاهيکوټ کې دامريکايانو په خلاف جگړه

دملاسيف الرحمن منصور په مشرۍ دشاهيکوټ مجاهدينو پروگرام درلود، چې په دې ستراتيژيکه سيمه کې ديوه محکم سنگر له جوړولو وروسته دهوا له تودېدو سره په هوارو سيمو کې دامريکايانو په خلاف چريکي مقاومت پيل کړي، په دوی کې دپکتيا، پکتیکا او غزني ولايتونو دمجاهدينو سربيره يو شمير مهاجر مجاهدين چې زياتره يې دقاري طاهر جان ملگري وو هم وو، چې دټولو مجموعي شمير تقريبا ۱۰۰ تنو ته رسیده، د ۲۰۰۲ ميلادی کال دمارچ په دريمه نيټه امريکايانو دمخکنيو اطلاعاتو له مخې په دې سيمه حمله وکړه، چې ورسره مجاهدينو سخت مقاومت پيل کړ، دې جگړې چې له امريکايي کوماندويانو سره دافغاني مجاهدينو لومړنۍ مخامخ اوږده جگړه وه څه کم دوه اونۍ دوام پيدا کړ، چې په امريکا سربيره دډنمارک، استراليا، کاناډا، فرانسې، جرمني او ناروې ځانگړو ځواکونو هم په کې برخه درلوده.

ددې جگړې په مهال مجاهدينو دخورا دقيق پروگرام او طرح ريزۍ له مخې امريکايي ديسانټ ځواکونه په بيا بيا په پيچلو غرنیو سيمو کې راگير او له منځه يووړل، مجاهدينو چې تقريبا په ټولو حاکمو نقطو يې دافع هواوسلې نصب کړې او مورچلونه جوړ کړي و، دښمن ته يې موقع ورکوله، چې ددوی تراور لاندې سيمو کې له چورلکو څخه ځواکونه پياده کړي، خو کله به چې له دې پياده شويو عسکرونه چورلکي

پورته شوې، مجاهدينو به بريد پرې وکړ، او د مجاهدينو دافع هوا به د دښمن چورلکو ته ددې اجازه نه ورکوله، چې خپل په جگړه کې ښکيل عسکر له سيمې وباسي .

امريکايانو چې دې عملياتو ته يې د اناکونډا (ښامار) نوم ورکړی وو وويل چې د عملياتو په مهال يې تر لسو زرو ډير بمونه ورولي دي، چې زهري ، کيمياوي او اکسيجن ختموونکي بمونه هم په کې شامل وو، څرنگه چې ددې جگړې په دريمه ورځ د شاهيکوټ په غرونو درنه وواره وورېده ، او د تودوخې درجه د جگړې په سيمه کې تر صفر ښکته وه ، نوځکه د دښمن زهري وسلو مجاهدينو ته د پام وړ زيان نه رساوو.

د جگړې له پيل دوه اونۍ وروسته د مارچ په ۱۸ مه په افغانستان کې امريکايي مشر جنرال ټومي فرانکس ددې عملياتو پای اعلان کړ، نوموړي په رسمي توگه وويل چې په دې عملياتو کې يې ۲ چورلکې نسکورې شوې ، ۸ عسکري وژل شوي او ۸۲ نور يې ټپيان دي ، خو هغه څه چې ددې جگړې برخوالو مجاهدينو د سر په سترگو ليدلي ، او يا وروسته ددې جگړې گډوډوالو امريکايي سرتيرو په خپلو خاطرو کې ليکلي ، د امريکا تلفات تردې څو چنده زيات ښيي .

د بيلگې په توگه يو امريکايي سرتيري (سارجنټ براون) په شاهيکوټ کې يوازې د لومړۍ ورځې د جگړې کيسه داسي کوي (په لومړۍ ورځ د جگړې له پيل لږ ساعت وروسته زموږ يوه له سرتيرو ډکه چورلکه وويشتل شوه او وغورځيده، چې ځيني سرتيري يې مړه او ځيني ټپيان وو. زه د ژغورنې په ټيم کې وم، چې هڅه مو کوله ټپي سرتيري وژغورو، خو موږ د لويديلي چورلکې ۲۰ مترۍ ته لانه وورسيدلي چې د توغنديو او سپکو وسلې ډزې راباندې پيل شوې، د ژغورنې د ډلې څلورتنه سرتيري ووژل شول ، په دې ورځ زموږ اود دښمن ترمنځ جگړې ۱۴ ساعته دوام وکړ ، جگړه په دومره نږدې واټن کې وه چې زموږ بريدکوونکي الوتکه له ۵۰۰ پاويزو بمونو سره زموږ په سر تاویدله خو له دې امله ورته د بمبار اجازه نه کيده چې له دښمن سره زموږ د تلفاتو ويره هم وه ، وروسته معلومه شوه ، چې ۷ تنه امريکايي سرتيري وژل شوي دي) (له افغانستان تر وروستي افغانه کتاب ۴ ټوک څخه په لنډيز)

په دې جگړه کې دامريکايانو گڼې چورلکې مجاهدينو په بريدونو کې نسکورې شوې خو داچې د جگړې سيمه پراخه وه او په بيلابيلو برخو کې جگړه روانه وه دغه راز امريکايانو هم ټوله هڅه کوله چې تلفات پټ کړي ، دقيقا نه شي ويل کيدای چې امريکايانو ته څومره تلفات ورسيدل، خودا اټکل کيدای شي، چې د غورځولو شويو چورلکو شمير تر ۵ ډېر او دوژل شويو امريکايانو شمير تر ۱۰۰ تنو زيات وو.

په دې جگړه کې ۴۰۵ په شاوخوا کې مجاهدين هم په شهادت ورسيدل ، چې د شهيدانو په ډله کې د مجاهدينو مشر ملا سيف الرحمن منصور او مرستيال يې ملا فدا محمد جواد هم وو.

د شاهيکوټ جگړه يوه عادي جگړه نه وه، په دې جگړه کې په لومړي ځل دامريکايي ټيکنالوژۍ او پوځي برتری پوښلی ضعف رابرسيره او د مجاهدينو مورال ورسره خورا لوړ شو، د جگړې له پيل دوه اونۍ وروسته سره له دې چې امريکايانو خپل عمليات پای ته رسيدلي او موفق اعلان کړل، خو ددوی په وړاندې مقاومت په ټول افغانستان کې په يوه نوي روحیه جاري پاته شو.

د ملا سيف الرحمن منصور شهادت

ملا سيف الرحمن منصور د بل هر رښتيني مجاهد غوندې له پيله د شهادت تمنا لرله، او په ټول زړه ورته امله وه، د شاهيکوټ د جگړې په مهال نوموړی د جگړې له پيل څخه دمخبرې له لارې له ټولو استقامتونو او مجاهدينو سره په تماس کې واو د (ثابت) په مستعار نامه يې د جگړې وضعیت کنترول او و، د جگړې په مهال نوموړی په بيا بيا دامريکايانو تر سختو بريدونو او بمبار لاندې راغی ، خو الله تعالی ترې وساته ، تر څو يې د جگړې په اوومه ورځ په ۱۹/۱۲/۱۳۸۰ هـ ش نيټه چې د ۱۰/۳/۲۰۰۲ ميلادي سره سمون خوري د شهادت ارمان ترسره شو.

دنوموړي کشر ورور ملا عبدالرحمن منصور چې د همدې جگړې برخوال و په دې اړه دسترگو ليدلی حال داسې بيانوي (موږ ته د يوه بل مجاهد شهيد جواد صاحب

دشهادت خبر راوړسید، او دهغه په خوا ور روان وو چې جسد یې ترلاسه کړو، مازدیگر مهال ودشاهیکوټ درې په جنوبی څنډه کې دمارزکو له کلي لاندې دخوږ په غاړه روان وو، چې یوډېر خوږ توږم (بوی) مو حس کړ، ملگري دهمدې خواږه بوی په خوا روان شوو، نږدې شل متره لرې، څو شهیدجسدونه پراته وو، او شاوخوا دېسمار نښې وې، ماچې وکتل دقومندان صاحب (ملاسیف الرحمن) دخړنگه ملتانی لونگی ټوټې مې وپیژندې چې په شاوخوا ونو کې بندې وې، جسدونه مو وپلټل د یوه جسد خاص خوشبویی تله، مخونه یې له منځه تللي و، خو ماچې وکوت د چپ لاس د ورغوي او دنس له پخوانیو پړهرونو مې وپیژانده، چې همدا جسد دقومندان صاحب دی، څلور جسدونه نورهم ورسره په خواکې وو، چې یوه د فضل محمد په نامه دزرمتم ولسوالۍ داوسیدونکي یوه مجاهد و، او دری نور مهاجر مجاهدین وو، په همدې ساعت ددې اجسادو په تجهیز او تدفین بوخت شوو، دقومندان صاحب شهید جسد مو په همدې شپه زرمتم ته راکوز کړ، او د ځینورازدارو علماءکرامو په حضور کې مو له جنازې وروسته خاوروته وسپاره

د شهیدملاسیف الرحمن منصوردشهادت خبر دعامو مجاهدینو دروحياتو دلورساتلو لپاره په خورا رازدارۍ پټ وساتل شو، تردې چې امریکايي استخباراتو هم دکلونو له تیریدو سره سره دغه راز معلوم نه کړای شو، او له شهادت څوکاله وروسته یې هم په سیمه کې دده تصویرونه له فضاء څخه شیندل، او په سريي انعام مقرراوو، چې دامسئله دامریکايي استخباراتو دضعف یو څرگند مثال بلل کیدای شي.

دشهید ملاسیف الرحمن منصور دتقوی او دیانت ځینې خاطري

قومندان سیف الرحمن منصور الله تعالی له کوچنیوالي څخه په ښو اخلاقو، تقوی او دیانت باندې ښایسته کړی و. دلته که دنوموړي دبیلایلو حسنه اخلاقو په اړه خاطرې په تفصیل را اخلو ښايي کیسه ډیره اوږده شي، نو ځکه به په څو واقعو کفایت وکړو.

— له عبادت او تهجد سره مینه: دنوموړي یوپخوانی دمدرسې ملگری (قاري اکمل) دده دهغه مهال کیسه کوي چې ملاسیف الرحمن ۱۳ کلن و(یوه شپه

دگوجرانوالي په مدرسه عربیه کې داوسیدو په مهال چې ډیر دیخ موسم و، دشپې راوین شوم، ومې کتل، سیف الرحمن په خپل ځای کې نشته، اندیښنه مې شوه، بهر ووتم هرځای مې وکوت، خو نه و، اخر دمدرسې بام ته وختلم، گورم چې ملاسیف الرحمن یوازې یوکمیس اغوستی او په دې سخت یخ کې دتهجد په لمانځه ولاړ دی، زه یې هم ترشا غلی ودریدلم، دتهجد لمونځ یې خلاص کړاو بیا یې په دعا پیل وکړ، په دعا کې په ژړا شو، اوددعالفاظ ترې په زوره شول، الله تعالی یې په داسې الفاظو مخاطباوو لکه مخامخ چې الله تعالی ویني او زاری ورته کوي، دژړا او دعا دې حالت یې بیخي تردیره دوام وکړ، اخر زه له یخ نه سخت په تنگ شوم بیرته کوټې ته راغلم، خو له صبح صادق نه لږ مخکې پوه شوم چې ملاسیف الرحمن بیرته خپل ځای ته راغی، ماپوښتنه ترې وکړه چیرې تللی وې ده یوازې دا راته وویل (زړه مې لږ ډک و تش مې کړ)

دنوموړي یوبل ملگری مفتی فیض محمدصاحب او ځیني نور ملگري یې هم وایي، چې دشپې عبادت دملاسیف الرحمن له همیشنیو عاداتو څخه وو، چې دتعلیم، جهاد او حتی دزخمیتوب په حالت کې یې په هسپتال کې هم نه قضاء کاوو.

— تقوی او حق گوڼي

شهید ملا سیف الرحمن منصوربه دخپلې شخصي تقوا ترڅنگ خپلو ملگروته هم تل دتقوا توصیه کوله او ویل به یې گورئ دا تقوا ډیره سخته نده فقط یواځې خپل نفس ترپښو لاندې کړئ وروسته تقوا اختیارول آسانه کار ده.

مفتی فیض محمد وایي: دنوي ځوانۍ په مهال یو وخت زه ملاسیف الرحمن منصور دده له والد شهیدمولوي نصرالله منصور سره دچا کره په میلمستیا لاړو، هلته ډیر خلک راغلي وو، خو ملاسیف الرحمن منصورچې کله په دې پوه شو، چې کوربنوتردې پخوا غیرشرعي مالي کاروبار کاوو، د ډوډۍ په مهال ملاسیف الرحمن منصور له ډوډۍ نه لاس ونيو، او له هرڅومره ټینگارسره یې ځکه هم پرې ونه کړه، زموږ داگومان شو چې روژه به یې وي، خو چې خپل ځای ته راغلو ده ډوډۍ وغوښته،

دغه راز يې خپل پلار شهيد مولوي نصرالله منصور صاحب ته وويل ، چې ولې دداسې خلکو ميلمستيا ته ځي، چې ډوډۍ يې حلاله نه وي ، خو هغه په ځواب کې ورته وويل چې دا خلک اوس دمجاهدينو خواخوږي دي ، اوس يې گټه پاكه ده ، نو ځكه يې ډوډۍ خوړل كوم شرعي حرج نه لري .

— له بيت المال سره احتياط

دتحريك په مهال ددوهم ځل زخمي كيدو نه وروسته، چې دلاس هډوكي يې له منځه لاړ ، ملاسيف الرحمن منصور په كندهار كې دعاليقدراميرالمؤمنين ملامحمدعمرمجاهد ملاقات ته لاړ، ملاصاحب ورته وويل ، چې دلاس دعالج لپاره به دې خارج ته واستاوو، خو ده په ځواب كې ورته وويل چې زه يوځل له وتلي جراح (موسى وردگ) سره مشوره كوم ، چې كه دخارج دعالج په واسطه زما لاس ددې جوگه كيږي ، چې وسله پرې وچلوم ، نو لاړ به شم ، كنه نو ولې هسې دبیت المال پیسې خرچ كړم ، ډاكټر موسى وردگ ده ته وويل چې كه هرډول علاج وكړي ، په لاس كې به دې يوازې يوڅه حركت پيدا شي ، نور ددې وړ نه شي كيدلای چې بيا وسله پرې وكاروي ، له همدې امله نوموړی له دې معالجې او سفر څخه منصرف شو .

دغه راز دده يوه ملگری (قاري حبيب) وايي ملاسيف الرحمن منصور دتحريك په مهال دخپل ورور په واده كې شركت ونه كړ ، كله مې چې پوښتنه ترې وكړه ، نو اول يې نورې بهانې كولې خو اخر يې اصلي خبره راته وكړه ، او راته ويې ويل (ما دا فكر وكړ ، چې كه ددې واده په وخت كې له خپل موټر سره كورته لاړ شم ، نو د واده په وخت كې ضرور د خپلوانو دوړلو او راوړلو لپاره دموټر ضرورت پيښيږي ، او داد بيت المال موټر ده چې زه نه غواړم په شخصي ژوند كې يې استعمال كړم .

— دشریعت په تعميل ټينگار او په دې برخه کې انډيوالي نه پالل

دامارت په مهال دزرمت ولسوال چې يومشهور مولوي اود ملاسيف الرحمن منصور له خورا نږدې او اوږدمهالو ملگرو څخه و دغه راز دهمدې سيمې دوه تنه

پيژندل شوي ، او پيسه دار خلک چې له دوی سره يې ډير کومکونه کړي وو، کله چې په يوه مسئله کې درشوت خبره پرې ثابته شوه ، ملاسيف الرحمن منصور دوی ټول دکابل په قرغه کې خپلې قرارگاه ته وروغوښتل له هغه ځايه يې ، په خپل موټر کې واچول ، او نظامي محکمې ته يې وسپارل ، چې بيا ترپايه بنديان وو، په دې کارسره نوموړي ثابته کړه، چې دشریعت او الهي قانون په تعميل کې هيڅ ډول خپلوي ، ملگرتيا او نورملحوظات ورته داهميت وړ نه دي .

— له جهاد سره مينه

قاري حبيب وايي دکمونيزم ضد جهاد په مهال دملاسيف الرحمن منصور دواده مراسم وو او دی په يوه جهادي مرکز کې په نظامي تعليم بوخت وو پلار يې احوال ورکړ ، چې د واده په شپو کې کورته راشي ، خو دی دجهاد شوق په مخه کړی وو اخر يې پلار مولوي نصرالله منصور خپله په موټر کې دتعليم ځای ته ورغی او له لاسه يې راووست، چې ترکوره يې په موټر کې هم په دې ټينگار کاوو ، چې بايد جهادي تعليم وکړم .

— له شهادت سره شوق

مولوي ذاکرالله ذاکري وايي ، دکمونيزم ضد جهاد په مهال دگردیز په دفاعي پوستو دتعرض په مهال يې په یاد دي چې ملاسيف الرحمن منصور دتعرض له پيل نه وړاندې دشهادت په هيله خپله زنه په خپله وتړله ، خو په دې جگړه کې دی شهيد نه بلکې زخمي شو .

اولادونه

شهيد ملاسيف الرحمن منصور څلور اولادونه (چې څلور واړه زامن دي) ترشا پرې ايښي ، چې همدا اوس په ديني زده کړو بوخت دي ، الله تعالى ته سوال کوو ، چې دشهيدقومندان صاحب برکات په دوی باندې كيږدي ، ترڅو همداسې ددين او جهاد سرلوړی اتلان ترې جوړ شي. امين يارب العلمين.

حافظ عبدالرحيم

حافظ عبدالرحيم د نصرالدين زوى د محمداامين خان لمسى په قوم پښتون/نورزى په ۱۳۷۰ هـ ق كال د كندهار ولايت د بولدك ولسوالۍ د ماشينگزو سيمې په كمالزو كلي كې زيږيدلى دى.

حافظ عبدالرحيم چې په يوه كليواله سيمه او متدينه كورنۍ كې زيږيدلى و، د ۸ كلونو په عمر و چې مور يې وفات شوه. د لس كلنۍ په عمر يې پلار هم وفات شو او په دې ډول د ماشومتوب په عمر د والدينو له مينې څخه بې برخې شو.

دزدكړو سلسله

حافظ عبدالرحيم صاحب د ماشومتوب په مهال ابتدايي زده كړې د خپل كلي په مسجد كې پيل كړې د لس كلنۍ په عمر يې د كندهار ښار د هرات بازار د اخند صاحب د دهنې په سيمه كې له يوه مدرس ملا امام څخه ديني كتابونه شروع كړل. دوه كاله وروسته د پاکستان سرحدي ښارگوټي چمن ته لاړ او هلته يې د قاري ولي محمد صاحب په مدرسه كې د قرآنكريم حفظ شروع كړ. څه موده وروسته د پاکستان مشهور ښار كويتې ته لاړ او هلته يې په مشهوره مدرسه مظهر العلوم چې اوس د شالدرې په مدرسه مشهوره ده د قرآن كريم حفظ ته دوام وركړ.

د قرآن كريم له حفظ كولو وروسته حافظ صاحب كندهار ته راغى او د ديني علومو د زده كړې لپاره د كندهار ښار د لويې ويالې په سيمه كې د شهيد مولوي عبدالغفور صاحب په مدرسه كې داخل شو. له يو كال تيرولو وروسته د پاکستان پيښور ته لاړ او هلته يې د كمونيستي انقلاب تر وخته په مشهوره مدرسه دارالعلوم حقانيه او نورو مختلفو مدارسو كې د ديني علم زده كړې ته دوام وركړ. د زده كړو په سلسله كې نوموړي په ۱۹۸۴ ميلادي كال كې د پاکستان د صوابۍ په سيمه كې د شيخ التفسير مولانا عبدالهادي صاحب چې په شاه منصور باباجي صاحب مشهور و سره د قرآن كريم د تفسير دوره وكړه او سند يې ترې ترلاسه كړ.

د شهيد حافظ عبدالرحيم صاحب ژوند او كارنامو ته كتنه

ليكنه: قاري سعيد

په افغانستان د امريكايانو بريد چې په اسلامي نړۍ د غرب د دريم يرغل (نوې استعماري جگړې) پيلامه بلل كيږي د خپل ډول يو بى سارى بريد و. شايد تردې پخوا نړۍ د كوم هيواد يا اولس په خلاف د جگړه مارانو دومره ستر اتحاد يا نظامي ايتلاف نه وي ليدلى. تردې پخوا دنړۍ تر ټولو ستر ايتلاف په لومړۍ نړيواله جگړه كې د متحدينو ايتلاف و چې د شاملو هيوادونو شمير يې تر دير شو نه زياتېده، خو په افغانستان د يرغل كوونكو هيوادونو شمير تقريبا پنځوسو ته رسیده چې لسگونو نورو هيوادونو ورسره استخباراتي، مالي او سياسي ملاتړ او همآهنگي درلوده.

د نړيوال كفر او نفاق دغه عالمگير ايتلاف چې حتى د نړۍ او سيمې ستر ستر طاقتونه يې مرعوب كړي او اجباري ملگرتيا ته اماده كړي وو، د ياد وړ خبره دا وه چې ددې توپان په وړاندې د ولاړو رښتينو مؤمنانو په زړونو يې هيڅ اغيزنه معلوميدنه. دافغانستان مؤمن مجاهدين چې په الهي نصرت يې اعتماد درلود دنړيوال كفر له هرڅومره غورو او لاپو سره يې په دريځ كې هيڅ تغير رانغى او ترپايه خپل دريځ ته وفادار پاته شول.

ددغسې مجاهدينو له جملې يو تن مبارز او مقاوم مجاهد چې هيڅكله يې عزم متزلزل نه شو، هيڅكله يې خپل ټوپك له اوږې كوز نه كړ، هيڅكله يې د ضعف او مورال بابللو احساس ونكړ، تردې چې په يوازې ځان يې د كفري اشغال په وړاندې د مبارزې ميدان تود وساته او په دې ډول يې نوي ځوانان دې لارې ته سوق كړل. دغه مجاهد شهيد حافظ عبدالرحيم و، چې په لاندې كړښو كې يې يوه شيبه په ياد تم كيږو، هيله ده چې راسره ويې لولئ.

کله چې کمونستان واک ته ورسيدل نوموړی د جلال اباد او کابل له لارې کندهار ته راغی دهيواد په يوشمير سيمو وگرځيد ترڅو دحالاتو جاج واخلي له دې سفر وروسته له جهادي صف سره يوځای شو او په لومړي ځل چې په سرحدي سيمه باديڼي کې د مجاهدينو مراکز و، له همدې ځايه يي جهاد پيل کړ .

په جهادي صف کې له څه مودې تيرولو وروسته کراچۍ ته لاړ تر څو خپله نيمگړې ديني زده کړې بشپړې کړي د پاکستان دکراچۍ ښار په مشهوره مدرسه جامعه الاسلاميه بنوري ټاون کې يي داخله واخيسته او په ۱۴۰۱ هـ ق کال کې له همدې مدرسې فارغ او د فضيلت دستار يي په سر کړ .

جبهه فاروقيه

له ديني علومو له فراغت وروسته چې حافظ عبدالرحيم صاحب جهادي صف ته ستون شو دحرکت انقلاب اسلامي په تنظيم کې يي شموليت وکړ او د همدې تنظيم په تشکيلاتو کې يي د کندهار په سرحدي ولسوالۍ بولدک کې د جبهه فاروقيه په نوم جهادي جبهه تاسيس کړه. دغه جبهه چې دتاسيس او مشرتابه چارې يي خپله د حافظ صاحب په غاړه وې او گڼ شمير مجاهدين په کې راټول وو، مرکز يي د بولدک ولسوالۍ د چهلگزي او ونکه په سيمه کې و او عمليات يي دکندهار ولايت د بولدک او تخته پل په ولسواليو کې ترسره کول.

بولدک ولسوالي چې د ډاکټر نجيب د رژيم له ښکېلو دری کاله مخکې فتحه شوه حافظ صاحب په کې کليدي رول درلود چې د فتحې په جگړه کې يي په لومړني ځل د کمونستانو مرکز ته ورننوت، د بولدک له فتحې وروسته د حافظ صاحب د جبهې مجاهدين د تخته پل او کندهار د اطرافو په جهادي سنگرو کې ځای په ځای شول او نوموړي تر هغه وخته جهاد ته ادامه ورکړه تر څو کندهار ښار سقوط وکړ او کمونيستي رژيم له منځه لاړ .

حافظ عبدالرحيم لکه څنگه چې د امريکايانو په خلاف د جهاد يو وياړلی مشر- بلل کېږي د کمونستانو په خلاف جهاد کې يي هم د پام وړ ونډه درلوده. نوموړی د کمونيزم ضد جهادپه مهال څو ځله ټپي شوی و چې په يوه مرکه کې يي په دې اړه داسې ويلي:

يو وخت د روسانو سره د جهاد په وخت د سپين بولدک د ونکې په سيمه کې زخمي شوم، بل وار بيا له خلقيانو سره په مقابلې کې په لاسي بم ولگيدم او الله تعالی بچ کړم او کامله شفاء يي راکړه او همداراز د سپين بولدک په جنگ کې چې ډير خونړی جنگ و او د کمونستانو طيارو سخت بمبار کاوو، زخمي شوم خو الله تعالی وساتلم .

د مجاهدينو له بريا وروسته حافظ صاحب څه موده په کندهار ښار کې تيره کړه خو کله چې دتنظيمي دورې فسادونه راپورته شول نوموړی له کندهار ښاره لاړ او د کندهار ښار او بولدک تر منځ په وت سيمه کې يي د جامعه الاسلاميه العربيه په نوم مدرسه جوړه کړه چې دطالبانو د قيام تر وخته د همدې مدرسې د اهتمام په چارو بوخت و.

په اسلامي امارت کې شموليت او وظائف

د تنظيمي گډوډۍ د اوج په مهال چې کله د کندهار ولايت په ژړۍ او ميوند سيمو کې د ملامحمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې پخوانيو مجاهدينو او طالبانو اصلاحي خوځښت پيل کړ، دغه مهال د کندهار په بولدک ولسوالۍ کې هم يو شمير علماء او مجاهدين سره راټول شوي وو او په سيمه کې يي دفساد د ورکولو لپاره سلامشورې کولې، چې حافظ عبدالرحيم صاحب هم په کې مخکښ نقش درلود. کله چې دوی خبر شول چې په ژړۍ، ميوند او ډنډ کې هم داسې تحرک پيل شوی دی، بيا حافظ عبدالرحيم، مولوي عبدالشکور صاحب، شهيد ملامحمدعوض او شهيد قاري عبدالسلام صاحب ډنډ ولسوالۍ ته ورغلل له ملا محمد عمر مجاهد سره يي وليدل اوله خپلو ټولو مربوطو مجاهدينو سره د طالبانو له اسلامي تحريک سره يوځای شول.

له هغه وروسته حافظ عبدالرحيم صاحب د اسلامي تحريک د يوه برجسته غړي په حيث مختلف خدمتونه سرته ورسول، د کندهار له نيولو وروسته د روزگان ولايت د مرکز ترين کوټ د نيولو په عملياتو کې حافظ عبدالرحيم صاحب د يوه مشر- په حيث برخوال . بيا چې د اسلامي تحريک لښکر د کندهار څخه د زابل په خوا لاړ، غزني او ميدان ښار يې ونيول تر دې چې د کابل دروازو ته ورسيد. حافظ صاحب هم ددې لښکر برخوال چې په ميدان ښار کې د توقف په مهال د خط د عمومي مسؤل شهيد ملا مشر اخند لخوا ورته د خط د يوې برخې مسؤليت وروسپارل شو.

په ميدان ښار کې له دندې وروسته نوموړی د روزگان ولايت دامنيه قومندان په حيث وټاکل شو چې دوه کاله يې دغه وظيفه ترسره کړه. له هغه وروسته د زابل ولايت د مرستيال په حيث تعين شو چې په افغانستان د امريکا د يرغل تر مهاله يې همدا وظيفه سرته ورسوله تر څو چې دامريکايي يرغل له امله اسلامي امارت له ښارونو څخه عقب نشيني وکړه .

دامريکا په خلاف د جهادي عملياتو پيل

حافظ عبدالرحيم صاحب د جنوب غرب په حوزه کې دامريکا په خلاف د جهادي قيام تر ټولو مخکښ مجاهد بلل کېږي. د اسلامي امارت د واکمنۍ له سقوط وروسته په مجاهدينو ډير سخت امتحاني حالت راغی. دامريکايانو زور او جبر او د هيواد او سيمې په سطحه د شرايطو خرابوالي زياتره مجاهدين دې ته مجبور کړل چې خپلې وسلې له اوږو کوزې کړي او د څه وخت لپاره ځانونه مخفي يا په نورو کارونو مصروف شي.

خو په دې امتحاني شرايطو کې داسې باعزمه مجاهدين هم وو چې د حالاتو توپان ته تسليم نه شول، د یاس او ناهیلۍ احساس یې ونه کړ او د الله تعالی په دې قول چې : لا تياسوا من روح الله . . په ټينگ باور سره يې د نهيليو په توپان کې د اميد شمعې بلې کړې او په ډير سخت حالت کې يې خپل جهادي عزم وساته چې يو له داسې کسانو څخه حافظ عبدالرحيم صاحب و.

نوموړي په يوه مرکه کې ويلي چې دکندهار له سقوط وروسته زه خپل کور ته راغلم چې د بولدک په وت سيمه کې و، په کور کې مې دوه ورځې استراحت وکړ، خو مسلح گرځيدم او په دريمه ورځ له کوره د جهاد په نيت په يوازې سر ووتلم. لومړی د انځرگي په سيمه کې يوه ٦٥ کلن مجاهد بارکزي اکا ته ورغلم او د جهاد خبره مې ورته وکړه، هغه راسره ومنله او بيا له هغه ځايه د نورو مجاهدينو په موندلو او دامريکا په خلاف عملي جهاد ته په اماده کولو بوخت شوو.

د حافظ صاحب نږدې ملگری ملا شيخ محمد آخند وايي: د کندهار ښار له سقوط وروسته چې د روژې په وروستيو ورځو کې و، حافظ صاحب کور ته راغی خو دا چې په جهادی هڅو بوخت و، دامريکايانو ملگري کور ته ورغلل ترڅو يې ونيسي- خو حافظ ترې بچ شو، نوموړي خپل کور له وت سيمې بار کړ او د لوی کاريز سيمې ته لاړ. د کوچني اختر په شپږمه ورځ زه کور ته ورغلم، حافظ صاحب راته وويل چې د امريکايانو په خلاف به جهاد کوو، که کومې وسلې يا مهمات درسره وي ماته يې راکړه .

مولوي عبدالباقي صاحب وايي: حافظ صاحب په پيل کې يوازې و، د شپې به په پټه خلکو ته ورتلو د جهاد دعوت به يې ورکاوو وروسته يې خپل ډاکا زوی ملا عبدالباري ورسره ملگری شو چې دواړه به په موټر سايکل مسلح گرځيدل. ورځ به يې په غرونو يا کنډوالو کې تيروله او د شپې مهال به يې د جهاد دعوت خلکو ته ورکاوو، خلک به يې امريکايانو ته د وسلو له ورکولو او يا په پوليسو او نورو امنيتي ليکو کې له داخلولو څخه منع کول. د جهاد لپاره يې ملگري او وسلې پيدا کولې چې ترڅو مياشتو نوموړي په پټه دغه جريان روان کړي و. د حافظ صاحب زوی مولوي حمدالله وايي چې دغه مهال حافظ صاحب په مياشت کې يوځل کور ته راتلو چې په نيمه شپه به راغی او بيا به پټه له کوره ووت، ځکه حالات ډير خراب و او امريکايان او ملگري يې نوموړي ته سخت متوجه وو.

د هډې غره جهادي مرکز: حافظ عبدالرحيم صاحب دامريکايانو د يرغل د لومړني ژمي او پسرلي په شپو کې جهادي دعوت چلاوه. وسلې، مهمات او ملگري

بي پيدا كول. داوړي تر وخته يي څه ملگري پيدا كړل چې تكړه مجاهد شهيد عبدالغني چې په تورغني مشهور و هم په همدې مهال ورسره ملگري شو. دغه مهال حافظ صاحب ديوه جهادي مركز د جوړولو اراده وكړه. داچې له نوموړي سره پيسې يا نور امكانات نه و، نو د مركز د فعاله كولو لپاره يي په ۱۴۲۳ هـ ق كال د شعبان په مياشت كې له خپل كور څخه بستري، لوبښي او د ژوند وسايل يووړل او دبولدك مربوط د هډې غره په سيمه كې يي لومړنۍ مخفي جهادي مركز ورباندې ودان كړ. په دې مركز كې په پيل كې دحافظ صاحب په مشرۍ يوازې پنځه كسان اوسيدل. څرنگه چې دا وچه غرنۍ سيمه وه مجاهدينو له هغو اوبو څخه استفاده كوله چې له تيرژمي څخه دلته په يوه ډنډ كې ولاړې وې چې دڅښاك وړ نه وې خو داودس او مينځلو كار ترې اخيست كيدای شوای. د څښاك لپاره مجاهدينو يو مخلص كس په اجوره مقرره كړی و چې په څلورو ورځو كې به يې يوځل د ماشينگزو له كلي څخه د شپې په مهال په بوده باندې اوبه ورته راوړې.

له دې مركز څخه حافظ صاحب لومړنۍ مبارزه داسې پيل كړه چې په ماښام كې به له خپلو مسلحو ملگرو سره په هواره كې پرتو كليو ته روان شول، كه به چا له حكومت سره همكاري كړې وه، يا به يي په عسكري كې نوم ليكلې و، هغه به يي راوايستل، بيرته به يي توبه ورباندې وايسته او له خپل كار څخه به يي پښيमानه كړل. د روژې په راتگ سره د شپې د تراويحو په وخت مسجدونو ته ورتلو او خلكو ته يي دجهاد په باره كې تقريرونه كول او ورته ويل يي چې كفارو يرغل كړی، وطن اشغال اشغال دی، جهاد فرض دی او دكفارو په ليكو كې خپل ځوانان مه داخلوئ. په دې وخت كې دحافظ صاحب د ملگرو شمير تر ۲۰ تنو رسيدلی و چې د شپې مهال كلي په كلي گرځيدل، حكومتي خلك يي وپرول او دجهاد دعوت يي چلاوو او د شپې په وروستۍ برخه كې به بيرته په هډې غره كې خپل مركز ته تلل.

له دعوت او تحريض څخه د قتال په خوا: د ۱۴۲۳ هـ ق كال د ذوالقعدة مياشتې په ۴ مه نيټه د بولدك ولسوالۍ په سببت سيمه كې يوه لويه قومي غونډه روانه وه.

حافظ صاحب چې خبر شودا يي دجهادي دعوت لپاره ښه فرصت وباله نو له خپلو ۲۵ كسه مسلحو ملگرو سره ورغی، هلته يي جهادي تقرير وكړ او خلك يي په ډاگه د امريكا خلاف مبارزې ته راوبلل.

حكومتي عسکر چې كله ورباندې خبر شول، نو له بولدك څخه يي دې سيمې ته قوا وروسته دعسكرو په ورتگ سره حافظ صاحب او ملگرو يي ورسره جنگ شروع كړ چې په نتيجه كې يي ۷ حكومتي عسکر ووژل شول، يو مجاهد زخمي او ۳ مجاهدين دشمن ژوندي ونيول. دا دامريكايي يرغل او دهغوی دداخلي اجيرانو په خلاف د حافظ صاحب دملگرو لومړنۍ مسلحانه جگړه وه چې وروسته دجگړو بهير زور واخيست او په درست كندهار كې دجهادي پاڅون پيلامه ثابته شوه.

له دې پيښې شل ورځې وروسته كله چې دحافظ صاحب دوه ملگري ملا عبدالباري او حافظ عبدالغني چې دده داكازامن هم وو، د بولدك ولسوالۍ د پاييزو كاريز په سيمه كې له امريكايانو سره مخامخ شول چې ملا عبدالباري شهيد او عبدالغني ژوندي امريكايانو ونيو. له همدې نيول شوي بندي څخه امريكايانو دحافظ صاحب دستلايت تيلفون نمبر پيدا كړل او د ستلايت له كشف كيدو سره يي دحافظ صاحب د مخفي مركز موقعيت هم كشف كړ او په همدې ورځ امريكايانو اوددوی ملگرو لويه قوه د هډې غره په خوا ور وايستله چې له دې سره دهډې جنگ په نامه د شاهيکوټ له جگړې وروسته له امريكايانو سره دوهم لوی جنگ همدلته ترسره شو.

په دې جنگ كې كه څه هم امريكايانو د دالوتكو او څرخكو په شمول درانه جنگي وسائل وكارول او ډير زور يي استعمال كړ خو بيا هم درانه تلفات ورته ورسيدل، يوه چورلكه يي د مجاهدينو لخوا وويشتل شوه دغه راز يي عسکر هم ډير له منځه لاړل. د جنگ په اوږدو كې د حافظ صاحب په مشرۍ مجاهدين د شپې له تيارې نه په استفاده له سيمې ووتل، خو امريكايانوتر څو ورځو په دې غرنۍ سيمه كې عملياتو ته دوام وركړ. په دې جگړه كې يوځل امريكايانو په خپلو عسكرو هم بمبار وكړ. دجگړې په ترڅ كې د مجاهدينو له جملې يوازې يو تن ټپي شو اونور هيڅ زيان

ورته ونه رسيد خو دهغه مهال دبولدک ولسوال او دامريکايانو ملگري فضل الدين په دروغو دعوو وکړه چې دهې غره په جنگ کې يې ۲۵ مجاهدين له منځه وړي په داسې حال کې چې هلته د ټولو موجودو مجاهدينو شمير ۱۸ تنه و.

د هې غره له جنگ وروسته حافظ عبدالرحيم صاحب يوځل بيا خپل ملگري سره راټول او دکندهار د بولدک ولسوالۍ په مربوطاتو کې يې په جهادي عملياتو پيل وکړ. د ۱۴۲۴ هـ ق کال دمحررم دمياشتې په ۲۹ نيټه حافظ صاحب او ملگرو يې د بولدک د ملاولي نيکه په سيمه کې په داخلي گوداگانو بريد وکړ او تلفات يې ورته ورسول. له دې جنگ وروسته مجاهدين د تورغره په خوا لاړل چې هلته ددښمن لويه قوه پسې ورغله چې د خارجي او داخلي عسکرو د ټانگونو شمير ۷۰ ته رسیده.

د حافظ صاحب په مشرۍ مجاهدينو دلته هم ددښمن له خوا پخيز يرغل سره مقابله پيل کړه چې سهار پيل شوی و، تر مازديگره يې دوام وکړ او ددښمن عسکرو ته په کې د پام وړ تلفات ورسيدل. د ورځې په وروستۍ برخه کې چې کله حافظ صاحب غوښتل د يوه نږدې لگيدلي عسکر څخه وسله راواخلي نو ددښمن دمرمۍ هدف وگرځېد او په سينه کې ولگېد.

ملا شيخ محمد صاحب د حافظ صاحب له قوله دغه صحنه داسې بيانوي: کله چې ولگېدم نو په ځمکه وغورځيدم او د ولاړيدو وس مې نه درلود، دغه مهال چې ددښمن لخوا د نيول کيدو له خطر سره مخامخ وم، الله تعالی ته مې دعاء وکړه چې اې الله تعالی ددښمن په لاس مې مه ورکوې، که همدلته پاته او شهيد شم نو دغه وړه ډله به مايوسه شي او داسې څوک به نه وي چې پرې راټول شي نو الله تعالی د جهاد په خاطر نجات رانصيب کړي.

په دې سره مې الله تعالی په بدن کې نوی قوت پيدا کړ له ځايه راوړاړ شم او بيرته مې خپلو مجاهدينو ته ځان راوړساوو، دلته چې له سخت درد څخه ځوريدم يوه مجاهد ته مې وويل چې ته مې دم کړه او دعاء راته وکړه هغه دم کړم او الله تعالی مې درد رفع کړ، څرنگه چې زما زخم ډير ژور و او وينه مې ضايع کيدله بيا مجاهدينو په

همدې غره کې دانځر ونې راماتې کړې د هغو له ښاخو څخه يې کټ يا تسکره راته جوړه کړه او ددوړو او غبار څخه په استفاده يې د جنگ له سيمې راوايستم.

د جهاد د پراختيا وروستۍ هڅې او شهادت

د حافظ صاحب چې کله زخمونه معالجه او جوړ شول نو داسلامي امارت له نورو مشرانو سره د ليدنو کتنو او مشورو وروسته يې پلان جوړ کړ چې له خپلې سيمې پرته نورو سيمو ته هم جهادي خوځښت وغځوي. د همدې لپاره يې غوښتل معروف ولسوالۍ ته تشکيل وکړي خو د ۱۴۲۴ هـ ق کال د جمادى الاول په مياشت کې يې چې کله غوښتل د زابل د شملزو او اتغر ولسواليو له اړخه معروف ته لاړ شي په لاره کې له دښمن سره مخامخ او په ډير تکليف ددښمن له اذيت څخه خلاص شو.

دهمدې کال د شعبان په مياشت کې د حافظ صاحب اراده وه چې د زابل ولايت داى چوپان ولسوالۍ ته لاړ شي خو په نيمه لاره يې تصميم بدل شو او د کندهار ولايت د معروف په ولسوالۍ د بريد اراده يې وکړه. د ۱۴۲۴ هـ ق کال د شعبان د مياشتې په ۱۶ نيټه يې د معروف ولسوالۍ په مرکز حمله وکړه، د ولسوالۍ حفاظتي پوستې يې له دښمن څخه ونيولې خو د ولسوالۍ مرکز ته نږدې ددښمن په مرمۍ په سينه باندې ولگېد او يوه شيبه وروسته د شهادت لوړ مقام ته ورسېد. انا لله وانا اليه راجعون

د حافظ صاحب جسد دجگړې په سيمه کې پاته شو، چې ورسره د ۳ تنو نورو شهيدو مجاهدينو جسدونه هم وو د پيښې په سبا د محلي خلکو لخوا د حافظ صاحب او نورو شهيدانو اجساد په همدې سيمه کې خاورو ته وسپارل شول. خو کله چې امريکايان او د هغوی گوداگان ور باندې خبر شول، دوه ورځې بعد يې د حافظ صاحب جسد بيرته له خاورو راوايست، کندهار ښار ته يې راوړ چې بيا يې يوه ورځ وروسته د حافظ صاحب ورته وو ته وسپاره او د کندهار ولايت د بولدک ولسوالۍ د پاييزو سيمې د ماشينگرو په هديره کې خاورو ته وسپارل شو.

په دې ډول د اسلامي امت د هغه اتل داستان پای ته ورسېد، چې د امريکايي طاغوت د غرور په اوج کې يې د کفر په لښکرو خوب حرام کړی و، د کفر يواځيز يرغل يې په ډاگه مسخره کړی او ددوی په وړاندې يې يوازې په ايماني قوت د مقابلې بيلگه وړاندې کړې وه .

حافظ صاحب شهيد شو، خو لاره يې لا هم جريان لري، د شهيد حافظ صاحب دوينو څاڅکې د حالاتو په تورتم کې شپه اخيستو پرگنو ته دهدايت مشالونه شول، چې وروسته په همدې پلونو نور زلمي روان شول تردې چې د امريکايي طاغوت په خلاف جهاد د سرتاسري قيام شکل خپل کړ او امريکايي يرغلگر يې له هيواده تښتيدو ته اړ کړل .

د حافظ صاحب د شخصيت په اړه د نوموړي ملگري وايي چې متواضع او متوکل سپړی و، په شرعي امورو کې جدي و خو له ملگرو سره يې د ظرافت او عاطفې نه ډکه ملگرتيا درلوده، د شهادت داسې ارمانجن و چې نه يوازې يې په خپله هميشه د شهادت دعاگانې کولې بلکې نورو مجاهدينو ته يې هم خواست کاوو چې د شهادت دعاء ورته وکړي .

د جهاد په لاره کې دومره ايثارگر او قرباني ته چمتو و چې د جهادي امکاناتو داخستلو لپاره يې حتی د کور سامان الات او کتابونه پلورل ترڅو يې په پيسو جهادي ضروريات رفع کړي يوملگری يې وايي چې دامريکايي يرغل په لومړنيو سختو شيبو کې يې له ماغونښتنه وکړه چې د ځمکې لپاره يو خريدار راته پيدا کړه چې په پيسو يې د جهاد کار وچلوو.

الله تعالی دې د حافظ صاحب دغه قرباني، مشقات او خدمتونه قبول کړي او په اولادونو او ملگرو دې يې دده برکات پيرزو کړي . آمين يارب العلمين

د شهيد سيد عبدالمالک آغا ژوند ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

سيد عبدالمالک آغا د افغانستان په مرکزي ولايت وردگو کې يو له مخکښو مجاهدينو څخه شميرل کيږي، نوموړی په دې سيمه کې چې وروسته د امريکايي يرغلگرو لپاره په يوه خطرناکه او مورال ځپونکي سيمه بدله شوه د مسلح جهاد له لومړنيو مؤسسينو څخه دی، چې د خپلو وینو په قيمت يې د جهاد او مبارزې ډيوه روښانه کړه، ترڅو چې ملگرو او رهروانو يې همدا لار تعقيب او د افغانستان پلازمينې ته څيرمه دغه مهمه سيمه يې د يرغل په وړاندې د جهاد په يوه نه ماتيدونکي سنگر واړوله .

راځئ دلته د وردگو ولايت د دې مخکښ غازي او شهيد په ژوند رڼا واچاوو او خاطرې يې راتاندې کړو .

سيد عبدالمالک آغا

سيد عبدالمالک آغا د مير سيد آغا زوی په ۱۳۴۹ هـ ش کال کې د وردگ ولايت د سيدآباد د بهادرخيلو په سيمه کې دنيا ته راغی، نوموړی د سيدانو له قوم څخه دی چې په افغانستان کې په اغا صاحب، پاچا صاحب يا مير صاحب هم ياديږي.

عبدالمالک آغا لومړني درسونه په خپل کلي کې وويل، لا ماشوم و چې په افغانستان کې کمونيستي کودتا وشوه او د درست افغانستان غوندې په وردگو ولايت کې هم د کمونيستي رژيم په وړاندې ولسي قيام او جهاد پيل شو. عبدالمالک آغا لا تاند ځوان و چې په خپله سيمه کې يې په جهادي چارو پيل وکړ، په خپله سيمه سيدآباد کې له څه وخت جهادي خدمت وروسته د پکتیکااو وزيرستان ترمنځ په پرته

سيمه لواره کې د حقاني صاحب جهادي مرکز ته لاړ، هلته يې په جهادي نظامي زده کړو پيل وکړ دغه راز يې ديني زده کړې هم تعقيبولې .

د سيدعبدالمالک اغا د هماغه وخت ملگری مولوي فضل ربي وايي چې هغه مهال زه د ميرانشاه په انوارالعلوم مدرسه کې وم، عبدالمالک اغا چې هغه مهال نوی ځوان و جهاد او ديني زده کړې دواړه يې کولې او ډير وخت به په خوست کې په جهادي جبهاتو کې و، نوموړي دخوست ولايت په ډيرو جگړو کې شرکت کړی دی او کله چې خوست ولايت د نوميالي مجاهد مولوي جلال الدين حقاني صاحب تر مشرۍ لاندې فتحه شو عبدالمالک اغا هم د يوه مجاهد په حيث په دغه ستره فتحه کې گډونوال و.

عبدالمالک اغا د نجيب د رژيم تر سقوط او د کابل د فتحې تر مهاله په جهاد کې شریک و. کله چې په کابل کې د کمونيستانو رژيم له منځه لاړ، نوموړي وسله له غاړې کوزه کړه او په ميرانشاه کې يې په انوارالعلوم مدرسه کې ديني زده کړې پيل کړې.

دغه مدرسه چې مشري يې د مشهور صوفي او دقلعه جواد د شهيدو حضراتو د سجاده نشين خليفه صاحب فضل الدين V چې د ارغندی په خليفه صاحب يي شهرت درلود په غاړه وه، هغه مهال په دې سيمه کې د علم او تزکيې يو د پاموړ مرکز بلل کيده. سيدعبدالمالک اغا چې په نسب سيد و او الله تعالی ورته کم ساري تقوا، ديانت او بښايسته اخلاق ورکړي و د خليفه فضل الدين صاحب سره يې نږدې علاقه درلوده او له نوموړي سره يې د تصوف د نقشبنديه مجددیه طريقې بيعت هم کړی و.

سيد عبدالمالک اغا د ميرانشاه په انوارالعلوم مدرسه کې له څه وخت درس ويلو وروسته د مولوي جلال الدين حقاني صاحب په مشهوره مدرسه منبع العلوم کې داخله واخيسته او تردوو کلونو يې په دې مدرسه کې ديني زده کړې وکړې.

د طالبانو په اسلامي تحریک کې خدمتونه

دغه مهال چې په افغانستان کې تنظيمي جنگونه و، د هجرت د ديار په افغاني مدارسو کې د طالبانو د جمعيت طلبه په نوم سيمه ايزې اتحاديې جوړې شوې، سيدعبدالمالک اغا د وردگو ولايت د طالبانو په اتحاديه کې د يو مخکښ غړي په حيث فعال و، کله چې د طالبانو اسلامي تحریک ظهور وکړ، نوموړی د طالبانو تحریک له استازو سره له سلامشورو وروسته له ۷ تنو نورو ملگرو سره خپلې سيمې وردگو ته لاړ ترڅو دطالبانو داسلامي تحریک د راتگ لپاره زمينه سازي وکړي او دخلکو او مخورو شخصيتونو افکار تنوير کړي .

سيدعبدالمالک اغا او ملگرو يې په ميدان وردگو ولايت کې د سيمي علماء، مجاهدين او مخور اشخاص وليدل او دطالبانو دتحریک په اړه يې معلومات ورسره شریک کړل، دغه مهال چې د طالبانو اسلامي تحریک په کندهار کې و عبدالمالک اغا او ملگرو يې د سيداباد د هفت آسيا په سيمه کې مفتاح العلوم مدرسه د خپل مخفي مرکز په حيث انتخاب کړی و او دلته يې د طالبانو داسلامي تحریک لپاره ملاتړي پيدا کول. څه وخت وروسته دوی د خپلو ملگرو له جملې مولوي فضل ربي او هاشمي صاحب کندهار ته واستول او هلته يې داسلامي تحریک له مشر ملامحمد عمر مجاهد، مولوي احسان الله احسان او نورو مشرانو سره وليدل، هغوی ورته وويل چې د سيمې له علماء کرامو، مجاهدينو او حتی د غزني او وردگو ترمنځ د حزب اسلامي د جنگي کړنې له جنگياليو سره وويني او دطالبانو د سوله ايزې داعيې په اړه پيغام ورته ورسوي، چې طالبان يوازې د جگړې پای ته رسيدل اوسوله غواړي.

سيدعبدالمالک اغا او ملگري يې په همدې فعاليت بوخت و، چې طالبان غزني ته راوړسيدل، د غزني له نيولو وروسته يې د سيداباد د سالارو سيمه پرته له جنگ څخه ونيوله، دلته د طالبانو نظامي مشر ملامشر اخند د محلي طالبانو په مرسته د سيداباد ولسوال ډاکټر مسلم دې ته تيار کړ چې له جگړې لاس واخلي، خو يوشمير

نورو ټوپکوالو د سيداباد په ولسوالي کې له طالبانو سره جگړه وکړه چې وروسته وتښتيدل.

د ميدان ښار او لوگر له نيول کيدو وروسته سيدعبدالملك اغا او ملگري يې غزني ته لاړل، په غزني کې د مولوي احسان الله احسان صاحب سره په گډ کاروان کې په سوله ايزه توگه د پکتیکا مرکز ښرنې ته لاړل په پکتیکا کې له څه وخت خدمت وروسته نوموړی په چهاراسياب کې جنگي کړنې ته وغوښتل شو، دغه مهال سيدعبدالملك اغا چې پخه نظامي تجربه او سابقه يې درلوده د خپلو ملگرو مشر- وټاکل شو. په چهاراسياب کې له څه مودې جهادي خدمت وروسته د ميدان ښار خط ته لاړ او هلته د خط د مسؤل ملامشراخند لخوا ورته د وردگو ولايت د طالبانو د محاذ مسؤليت وسپارل شو.

د ميدان ښار په خط کې عبدالملك اغا او ملگرو يې ډيره موده د کوه قرغ په نامه ستراتيژيکه نقطه کې جهادي خدمت سرته ورساوه، کوه قرغ يوه لوړه غرنۍ نقطه ده چې هغه مهال د جنگي خط تر ټولو مهمه، خطرناکه او ستراتيژيکه نقطه بلل کيدله، دلته به طالبانو تر واورو لاندې په خيمه کې گذاره کوله او حتی د څښاک لپاره يې د واورې له اوبو استفاده کوله، دغه سيمه چې طالبانو په نوبتي شکل په کې دنده اجراء کوله، په حقيقت کې يې د ميدان ښار په خواد مسعود د قواوو د پيش قدمي مخه ډب کړي وه، مسعود په دې سيمه څو ځله سختې حملې وکړې او حتی يوځل يې وهم نيوله، خو طالبان بيرته وتوانيدل چې په درنو قربانيو يې ونيسي- او ترپايه يې وساتي .

د کابل له فتحې وروسته

د کابل له فتحې وروسته سيدعبدالملك آغا په پيل کې د کابل ښار د خيرخانې د ۱۱ حوزې آمر وټاکل شو. څرنگه چې نوموړی به ډير وخت د شمالي په جنگي کړننه کې و کارونه به يې د مرستيال لخوا اجراء کيدل، وروسته نوموړی او ملگري يې د قرغې داتم نمبر فرقې په تشکيل کې د شمالي په جنگي کړننه کې په خدمت وگمارل

شول. دغه مهال ددوی قرارگاه په قرغه کې وه خو جهادي خدمت يې دکابل د شمال په خطوطو کې کاوو، نوموړي په دې موده کې د شمالي په بيلابيلو سيمو لکه شکردره، گلدره، پل صوفيان، کلکان، قلعه نصرو، قره باغ او نورو سيمو کې خدمت ترسره کړی دی. کله چې په ۱۹۹۷ م کال کې د اسلامي امارت د مجاهدينو يو ستر لښکر د سالنگ تونل له لارې دافغانستان شمال ته واوښت عبدالملك اغا او ملگري يې هم ددې بهير برخوال و په کندز کې له څه مهال خدمت وروسته کابل ته راغی او د شمالي په خط کې يې خدمت ته ادامه ورکړه وروسته نوموړی بيا شمال ته لاړ او د تخار په اشکمش کې د منتظره قطعي مسؤل تعين شو چې وروسته همدا قطعه د فرخار تنگي ته انتقال شوه.

سيد عبدالملك اغا د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال په ډيرو فتوحاتو کې برخوال و له دې جملې د باميان ولايت په لومړي ځل فتحه کې چې د جلريز او جلگې لخوا ورباندې عمليات وشول نوموړی د جلريز لخوا په عملياتو کې شريک و، د باميانو له نيولو وروسته چې څو ځله په غوربند او شيخ علي سيمو کې عمليات وشول هم نوموړي په کې شرکت درلود.

د امريکايانو د يرغل په مهال نوموړی د شمالي په دفاعي کړننو کې و، چې د امريکايانو په بمبار کې ټپي او خپلې سيمې ته وليږديد.

د امريکا په خلاف جهاد

ملا محمدفريد قيام او مولوي عبدالصمد وزير چې د سيدعبدالملك اغا له نږدې ملگرو څخه دي وايي: له امريکايي يرغل او د کابل له سقوط وروسته چې اغاصاحب خپلې سيمې سيداباد ته راغی نو لومړنی هڅه يې داوه چې مجاهدين وساتي او دې سيمې ته د شوراى نظار د ټوپکيانو د راتگ مخه ونيسي، د همدې لپاره يې په سيمه ايزه کچه ډيرې هلې ځلې وکړې چې ډيرې گټورې واقع شوې، دغه راز نوموړي د امريکا خلاف د جهاد تداوم په اړه هم هڅې پيل کړې په دې لړ کې يې څو ځله پکتيا ولايت ته سفر وکړ او له ملا سيف الرحمن منصور سره يې وليدل چې هغه مهال په

شاهيکوت دره کې د امريکا خلاف د مقاومت په ترتيباتو بوخت و، څرنگه چې امريکايانو سيد عبدالملک آغا په ميدان وردگو کې د مجاهدينو د مطرح مشر په حيث پيژاند او د نيولو په هڅه کې يې و نوځکه نوموړی مجبور شو چې له خپلې سيمې هجرت وکړي، خو د جهادي چارو له انسجام څخه يې لاس وانخيست .

سيد عبدالملک آغا يوځل بيا د اسلامي امارت له مشرتابه غړو سره په رابطه کې شو او دهغوی لخوا په وردگو ولايت کې د جهادي چارو د پرمخ بيولو کار ورته وسپارل شو. نوموړی يوځل بيا په مخفي ډول خپلې سيمې ته لاړ، خپل پخواني ملگري يې راغونډ کړل او د جهادي عملياتو د پيل په اړه يې ورسره سلامشورې پيل کړې، نوموړی په وردگو ولايت کې د جهادي عملياتو د انسجام په چارو بوخت و چې امريکايانو يې ستلايت ټيلفون کشف کړ، په کور باندې يې سلگونه امريکايي عسکر او داخلي گوداگان ورغلل او د نوموړي د نيولو هڅه يې وکړه.

خو سيد عبدالملک آغا او مشر ورور يې اسمعيل آغا له امريکايانو سره جنگ وکړ، چې په پايله کې يې امريکايانو ته له تلفات اړولو وروسته دواړه وروڼو د اشغالگرو سره په مخامخ جنگ کې د ۱۳۸۲ هـ ش کال د حوت مياشتې په ۶ مه نيټه په شهادت ورسيدل . انالله وانا اليه راجعون

امريکايانو ددوی جسدونه له ځان سره بگرام ته يووړل او هلته يې په يوه جر کې وغورځول ، کله چې د سيمې خلکو ډيرې غوښتنې وکړې ۴۲ ورځې وروسته ددوی جسدونه خپلې کورنۍ ته وسپارل شول، خو دغه مهال د دغو شهيدانو يو کرامت خلکو ته څرگند شو هغه داچې له ۴۲ ورځو وروسته يې هم جسدونه سالم و او کوم تغير په کې نه و راغلی .

له سيدعبدالملک آغا څه يوازې يو زوی پاته دی، داچې اغاصاحب د شاهيکوت د معرکې له اتل ملاسيف الرحمن منصور سره له ډيره وخته ملگرتيا درلوده او داسلامي امارت د واکمنۍ په مهال يې هم ټوله موده همسنگر و او دواړو د جهاداو

تصوف غوندې گڼ مشترکات درلودل، عبدالملک اغاصاحب په خپل يوازيني زوی سيف الرحمن نوم ايښی و.

د شهيد عبدالملک آغا څو خاطري

د وردگو ولايت د سيداباد ولسوالۍ د مجاهدينو په قول سيد عبدالملک آغا په دې سيمه کې د جهاد او مبارزې د لارې د يوبنسټگر او قدوې حيثيت لري چې دامريکايانو په خلاف يې په لومړي ځل جهادي تحركات پيل کړل.

همدا اوس چې په دې ولسوالۍ کې کوم مخکښ مجاهدين او ډلگۍ مشران دي لکه ملامحمد فريد قيام، ملا عبدالله ، مولوي حبيب الرحمن او نور ټول د سيدعبدالملک آغا د لاس تربيه شوي او دنوموړي په سيوري کې په جهادي فکر رالوی شوي کسان دي، په سيداباد کې د سيدعبدالملک آغا لخوا د جهادي مبارزې بنياد کيښودل شو، چې له امله يې نوموړی دامريکايانو لخوا ډير زر په نښه او په شهادت ورسول شو، خو وروسته د نوموړي نږدې ملگري او مرستيال شهيد مولوی عبدالباقي صاحب دنوموړي لار تعقيب کړه تردې چې دغه ولسوالي وروسته دامريکايانو په قتل گاه او دامريکايي کتارونو په هديره بدله شوه چې تراوسه ترينه اشغالگر په ارامه عبور نشي کولای .

ملا محمد فريدقيام چې اوس د نوموړي د ډلگۍ مسؤليت لري او ډيره موده له شهيد اغاصاحب سره په ملگرتيا کې پاته شوی دی د نوموړي د شخصيت په اړه وايي: شهيد اغاصاحب بيساری تقوادر، حياناک، مينه ناک او مخلص شخص و. دومره حياناک و چې ما په څو کلنه ملگرتيا کې ترې بدالفاظ، ښکښلې يا پوچې خبرې نه دي اوريدلي، هيچا ته يې بدالفاظ په خوله نه راوړل، حتی مخالفينو او هغه دښمنان چې په جگړه ورسره بوخت و په بدو الفاظو يې نه يادول او نه يې ورته ښکښل کول، اغا صاحب هر سهار د سورة يس او مابنام د سورة الملک وظيفه کوله او دا يې په سختو شرايطو کې هم نه قضاء کوله .

مولوي عبدالصمد وزير داغاصاحب د مرستيال شهيد مولوي عبدالباقي له قوله وايي: يو وخت چې په کندز کې د بالاحصار سره نږدې د برج برق په سيمه کې اوسيدلو يوه شپه چې ملگري ویده شول خو زه وينی وم ، اغاصاحب له ځايه راپورته شو، غوږ يې ونيو او يوه خوا بله خوا يې وکتل کله چې پوه شو چې ټول ملگري ویده دي، نو له ځايه ولاړ او بهر ووت.

مولوي عبدالباقي وايي له ځنډ تيرولو وروسته مې ورته سودا شوه چې اغاصاحب چيرته لاړ، نو زه هم پسې ورووتم، بهر مې ټول ځايونه پسې وکتل خو پيدا مې نکړ، اندېښنه مې لا ډيره شوه، او نيت مې و چې ملگري راوينی کړم ترڅو د اغاصاحب درک ولگوو، وروسته مې هسې يوې اضافه کوټې ته چې لرگي په کې پراته و وروکتل، گورم چې اغاصاحب همدلته د لرگيو په کوټه کې د تهجد په لمانځه ولاړ دی، ما چې بتی ورته رڼا کړه ، نو ومې ليد چې پټکي يې په غاړه کې ول ول پروت دی، او له سترگو يې اوبښکې بهيږي او په عبادت کې غرق دی .

مولوي وزير زياتوي: د اغاصاحب بل صفت د ملگرو خدمت او خاکساري وه. سره له دې چې نوموړی له پيله تر پايه زموږ مشر و، خو د اطاق خدمت لکه ديگ پخول، مينځل او نور خدمت به يې په خپله کاوو او په دې کار کې هيڅوک ترې وړاندې کيدای نه شوای. نوموړي وايي په جهادي جريان کې به چې کله موږ د شپې د پيره داري تقسيم اوقات جوړوو او هر ملگري ته به مو يو ساعت پيره ليکله، اغا صاحب ته مو هميشه ۳ ساعته پيره ليکله ځکه نوموړي په ډيره خوښي دغه جهادي دنده سرته رسوله .

ملا محمد فريد قيام وايي: شهيد اغاصاحب سره له دې چې مشر و، خو هيڅکله يې متفاوت چلند او گوزاره نه کوله، ځان يې تر هيچا لوړ نه باله نه يې کوم د برتری خواهشات لرل بلکې هميشه يې دملگرو سره برابره عادي گوزاره کوله .

رحمه الله تعالى

د شهيد ملا روزي خان عاکف ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه : ملا احمدالله وثيق

زوکړه او زده کړې يې :

شهيد ملا روزي خان عاکف په کال (۱۳۵۴ هـ ش) کې د زابل ولايت دنوبهار ولسوالۍ دمشيزو په کلي کې دحاجي صالح محمد په دينداره او جهادی کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترگي پرانيستې، لومړنۍ زده کړې يې په خپله سيمه کې دکلي پر ملا امام پيل کړې وروسته د زابل د شاه جوی ولسوالي دموسی زو او گاگرۍ په سيمو کې په زده کړو بوخت شو، دنورو زده کړو لپاره يې د پاکستان دبلوچستان ايالت دکوټې ښار ته سفر وکړ هلته يې په مختلفو ديني مدرسو کې له جيدو علماء کرامو څخه زده کړې ترلاسه کړې.

په ۱۹۹۴ ميلادي کال کې چې دشراو فساد په ضد دطالبانو اسلامي تحريک پيل شو، ملا روزي خان چې لا له وړکتوبه يې له جهاد سره مينه درلوده، له طالبانو سره ملگری شو له همدې امله يې زده کړې نيمگړې پاته شوې، نوموړی دشهادت تر وخته په جهادي فعاليتونو کې مصروف پاته شو او تر اخره يې فرصت ونه موند چې خپلې ناتمامې زده کړې تمامې کړي.

دطالبانو په اسلامي تحريک کې شموليت او مبارزه يې :

په ۱۹۹۴ ميلادي کال کې هغه مهال چې په افغانستان کې د ټولنيز هرج و مرج او فساد د ورکولو په موخه دطالبانو اسلامي تحريک قيام وکړ، شهيدملا روزي خان عاکف دغه مهال تازه ځوانۍ ته رسيدلی و، چې له جهاد او خدمت سره دزياتې مينې له امله دطالبانو له يوه گروپ سره ملگری شو، لومړی دکندهار مرکز ته لاړ اوله هغه ځايه دطالبانو په تشکيل کې دشاوليکوټ ولسوالۍ ته ولاړ او هلته يې دملا

عبدالرحمن تر مشرۍ لاندې په وسلوال جهاد پيل وکړ، دکندهار ولايت دېشپرې فتحې وروسته نوموړي په مختلفو وختونو کې له مجاهدينو سره يوځاي دگرشک، دلارام، فراه رود او همداسې د فراه ولايت د آب خورما سيمې په سختو جگړو کې برخه واخيسته، نوموړی په يادو جگړو کې دخپل شهامت او ددښمن په وړاندې دميرانې او دلاورۍ په ښودلو سره دمجاهدينو ترمنځ د يوه زړور او مدبر مجاهد په حيث مطرح شو او دهغه مهال دجنگ دلومړيو کړښود قومندانانو شهيد ملا محمد اخند، شهيد ملا رحمت الله اخند او نورو د اعتماد او توجه وړ وگرځېد.

دجنوب لويديځو ولاياتو په استقامت کې دجنگ په لومړيو کړښو کې له خدمت ترسره کولو بعد نوموړی له اوږدې مسافرۍ وروسته په زابل ولايت کې خپل کور ته راستون شو له خپلو قريبانو سره دلږ وخت تيرولو وروسته نوموړی دخپلې ولسوالۍ (نوبهار) له مجاهدينو سره يوځاي په تشکيل کې دميدان ښار پر لوردجنگ لومړيو ليکونه ولاړ.

هغه مهال چې طالبان دميدان وردگ ولايت په مرکز ميدان ښار کې دشر او فساد له ټوپکيانو سره په جگړه بوخت وو دجگړې په لومړۍ دفاعي کړښه کې ترټولو ستراتيژيکه نقطه او مهمه امنيتي پوسته د(کوه قرغ)سنگر و چې ساتل يې ډير مشکل او خطرناک و، د کوه قرغ پوسته به هميشه ددښمن ترسختو گذارونو او مخامخ تعرضونو لاندې وه، شهيد ملا روزي خان دخپلو ملگرو په شمول ددې مهم سنگر په ساتلو کې ډير دپام وړ رول درلود، دکوه قرغ پوسته په داسې يوه موقعيت کې قرار درلود چې کله به مجاهدينو دې پوستې ته اکمالات کول دښمن په ډيره اسانۍ سره په رسا توگه ويشتلای شوای، له همدې امله دورځې ډير کم له دې لارې دموادو انتقال ترسره کيده، خو ملا روزي خان به په جرأت او ميرانه په رڼا ورځ يادې پوستې ته دباييور(ډاټسن) موټر په مټ اکمالات کول. نوموړي دميدان ښار په کوه قرغ، جلريز او ارغندی سيمو په سختو جگړو کې برخه واخيسته، او کله چې په ۱۳۷۵هـ ش کال په مني کې دکابل دنيولو لپاره له دوو استقامتونو(جلال اباد او ميدان ښار) څخه عمليات

پيل شول شهيد ملا روزي خان عاکف دهغو مجاهدينو په تشکيل کې و چې دارغندی له لارې دکابل ښار ته ننوتل.

دکابل له سترې فتحې وروسته مجاهدين دپروان ولايت په لور وخوځيدل، شهيد عاکف چې څو مياشتې مسلسل يې د جهاد په لومړنيو کړښو کې تېرې وې، دڅه وخت استراحت کولو لپاره خپل کور ته دتلو اراده وکړه، دشهيد عاکف نژدې ملگری ملا عبدالاحد جهانگیر وال وايي، شهيد عاکف له کابل له لومړۍ کندهار ته راغی، په دې وخت کې په پروان کې دمخالفينو له لوري شديد تعرضونه پيل شول طالبانو له پروان نه عقب نشيني وکړه او دکابل ښار حدودو ته جگړه راورسيده. شهيد عاکف چې کله په کندهار کې له دې وضعيت څخه خبر شو د مسؤليت داحساس له مخې يې کور ته تگ پريښود، په کندهار کې له يوې شپې تيرولو وروسته يې بيرته دکابل په لور حرکت وکړ او دجنگ لومړۍ کړښې ته ولاړ.

دکابل له فتحې څه موده وروسته نوموړي دقرغې داتمې فرقې په تشکيلاتو کې چې قومندانان يې د ملا اميرخان حقاني په غاړه وه جهادي خدمت پيل کړ چې ډير وخت به په شمالي کې دبگرام په استقامت دجنگ دلومړۍ کړښې دمهمو نقطو دساتلو او نيولو په عملياتو کې بوخت و.

په ۱۹۹۷ ميلادي کال چې کله د طالبانو يو ستر لښکر د سالنگ په تونل د شمال خواته ووت، بغلان او کندز يې ونيول، ملاروزي خان عاکف په همدې عملياتو کې هم برخوال و، وروسته چې کله همدغه مجاهدين په پلخمرې اوکندز کې محاصره شول نوموړي په ډير متانت له خپلو نورو ملگرو سره يوځای ددښمن په وړاندې مقاومت وکړ، په دې وخت کې ۱۷ ځله يو په بل پسې ددښمن له لوري قوي تعرضونه وشول چې د ټولو په دفاع کې ملا روزي خان له نورو مجاهدينو سره يوځای برخه درلوده او مهم رول يې لوباوه. د نوموړي يو نږدې ملگری ملا سليمان اغا بهير کيسه کوي، دپلخمرې د رباتک په سيمه کې دښمن قوي تعرض وکړ، يوشمير مجاهدين ددښمن په منځ کې محاصره پاته شول، ملا روزي خان چې دا حالت وليد، د مرميو په باران کې يې خپل

بايفور موټر مخامخ ددښمن په عسکرو وروځغلاوه او ددښمن په منځ کې يې جگړه پيل کړه، محاصره ماته شوه دجگړې په ميدان ددښمن ۱۸۵ تنو جسدونه پاته شول او وسلې يې غنيمت شوې.

د شمال له فتحې وروسته نوموړي په بلخ کې د يوې ۸۰۰ کسيزې ضربتي قطعې د مشر په حيث دنده اجراء کوله چې د مخالفينو دغلچکي بريدونه مخنيوی يې کاوه، ملا اسدالله واسر وايي: مخالفينو د بلخ او سمنگانو له جنوبي غربي سيمو غلچکي بريدونه کول، خو مجاهدينو به په ډير سرعت سره دفع کول، د همدې ساحې په شولگره، دره صوف، آق کوپرک او نورو سيمو په په دفاعي جگړو کې د امريکايي يرغل او بمبارونو دپيل ترمهاله ملاروزي خان اخند د يوه فعال مسؤل په حيث برخه درلوده.

د امريکايانو يرغل او په وړاندې يې مسلح جهاد

د ۲۰۰۱ ميلادي کال د روژې په مياشت کې د اسلامي امارت دمجاهدينوترعقب نشينۍ وروسته چې له اکثرو سيمو مجاهدين ووتل ملا روزي خان عاکف هغه مهال هم په خپله سيمه کې فعال پاته شو له خپلو مسلحو مجاهدينو سره يوځای په جهادي فعاليتونو او دخپلو اسلحو او پوځي وسايطو په خوندي کولو او ساتلو بوخت و. هغه مهال مي شهيد ملا روزي خان عاکف وليد دخپلو وسايلو په اړه يې راته داسي وويل: ((په دې وروستيو کې مي لوي ملا صاحب (اميرالمومنين ملا محمد عمر مجاهد) وليد هدايت يې راته وکړ چې وس دي کيږي يو ټوپک لا هم چاته ورنکړې نور ته پوه شه او کار دي) دملا صاحب دامر مطابق مې الحمدالله ټول پوځي وسايل او وسايط خوندي کړي او دوخت انتظار کوم)). راقم الحروف

۲۰۰۲م کال په افغانستان د امريکايي يرغل لومړنۍ کال و، دا کال د سختو مايوسيو، خپگانو او مصائبو کال و، امريکايي يرغل په اوج او موج کې و، په ځمکې آن تر کليواو اطرافي سيمو پورې ډيرغلگرو ازانده گزمې گرځيدې او د اسمان مخ د امريکايي الوتکو گشت و گزار نيولی و، کفري ايتلاف خپل ټول پوځي زور نمايش ته وړاندې کړی و، او اولس د سختې مايوسۍ او حيرانتيا سره مخامخ و.

خو په هماغو امتحاني شيبو کې د هيواد په گوټ گوټ کې يو شمير باعزمه زلميو د حوادثو له سيلاب سره مقابله وکړه، عزم يې متزلزل نه شو او د خپل جهادي مسير دتعقيب او بيا سمبالتيا لپاره لاس په کار شول، په دې زلميو کې په زابل ولايت کې ملا روزي خان عاکف هم و، چې دامريکايي يرغل په وړاندې له مقدمو جهادي مخکښانو څخه شميرل کيږي.

ملا سليمان اغا بهير چې د اشغال په وړاندې د وسلوالي مبارزې په پيل کې له ملا روزي خان سره ملگری و وايي: دامريکايانو لخوا دافغانستان د اشغال په لومړيو کې يوه ورځ حاجي ملا روزي خان يو شمير مخور او بانفوذ کسان راغونډ کړل او له خپلې جهادي ارادې يې خبر کړل وروسته يې له مجلس نه وغوښتل چې په دې اړه ستاسو څه نظر دي، دمجلس له يوه سر نه نظرونه پيل شول او تر پايه ورسيدل اکثریت په دې نظر وو چې اوس ددستي دوسلوال جهاد لپاره زمينه نه ده مساعده دمجلس د وروستي کس دنظر تر اوريدلو وروسته ملا روزي خان ماته مخ را واړاوه چې ستا څه نظر دی، زه چې دمجلس دبرخوالو مايوس کن نظرونو زړه نازړه کړی وم چندان مثبت جواب می ورنکړ، ملاروزی خان کرار وخنډل او راته يې وويل: پوښتنه کوم، چې نور هيڅ څوک نه وي راسره او زه په يوازي تن راولاړشم زموږ وطن ته دراغلو غاصبو کفارو په مقابل کې دا خپل سر قرباني کړم شهيد بلل کيږم؟ زما مرگ خو به نه خرابيږي؟ ما ورته وويل نه هيڅ کله نه. نوموړي سم ددستي خپل ټوپک اوږې ته کړ له مجلس نه يې اجازه راواخيسته او ماته يې ويل راځه، په موټر سايکل سپاره شولو ترښه ډيره مو هيڅ څه نه و وروسته نوموړي دراتلونکو پلانونو په اړه بحث پيل کړ.

ملا روزي خان عاکف ترټولو لومړی وسلوال بريد د ۲۰۰۳ م کال په اوایلو کې دزابل ولايت دنوبهار ولسوالۍ په مرکز ترسره کړ، ولسوالي يې په بشپړه توگه فتح کړه گڼ شمير وسايل يې په غنيمت ونيول. له دې کامياب بريد وروسته دښمن غوښتل چې دنوبهار ولسوالي بيرته ونيسي په سهار يې دزابل له مرکز کلات او کندهار ولايت نه ستره قوه دنوبهار ولسوالۍ په لور راغله، مجاهدينو دسپيره سنگ په سيمه کې ورته

کمين ونيو، ټوله قوه يې بيرته په شاه کره او دولسوالۍ مرکز ته ونه رسيدل. دا په زابل او گاونډيو ولايتونو کې ترټول لومړی وسلوال برید او بریا وه چې مجاهدينو ترلاسه کړه. دوهم برید د سپير سنگ په سيمه کې د گوداگۍ ادارې په عسکرو ترسره شو، څو ورځې وروسته د سرخان دلودينو په سيمه کې د زابل دامنیه قومندانۍ پر عسکرو وسلوال برید ترسره شو چې په نتيجه کې يې يو عسکر ووژل شو د عبدالخالق په نوم يو قومندان ژوندی ونيول شو. دې بریدونو په خپل وخت کې د حالاتو نامساعدتيا ته په کتو خورا ډير اهميت درلود، ځکه په دې سره په سيمه کې د مجاهدينو موجوديت ثابت شواو د دښمن غرور يې ختم کړ هغه ډار او دهشت چې په سيمه خپور و دخلگو له زړونو ووت. دې غيرموقعه پېښو د دښمن پښې ولړزولې، هغو سيمو ته چې به عسکر په ډير اطمینان تلل مخه يې ونيول شوه.

په ۲۰۰۳ ميلادي کال کې د کابل کندهار په لويه لار د تازي په سيمه د گوداگيو عسکرو په قوي پوسته د شپې له مخې پراخ وسلوال برید ترسره شو، په دې حمله کې د شهيد ملا روزي خان تر څنگ د زابل يوشمير جهادي قومندانو (شهيد ملا محمد گل بشير، شهيد ملا نذير اخنداو ملا احمد الله منصور) هم برخه درلوده د برید عمومي قومنده د شهيد ملا روزي خان په غاړه وه. اسدالله واسر چې په دې حمله کې له ملا روزي خان سره ملگری وو وايي، هغه شپه حاجي صاحب (ملاروزي خان) مجاهدين په دريو برخو تشکيل کړل يوه ډله مجاهدين په کمين کې وو دوهمه ډله د وسائطو او شاته دوټلو دلارې د حفاظت لپاره وگمارل شوه دريمه ډله پر پوسته باندي د تعرض لپاره تعين شوه چې ددې وروستي ډلې مشري د ملا روزي خان په غاړه وه، لومړی څو ملگري پوستې ته ډير نژدې ورغلل او د بي ايم یک مرمۍ يې پوستي ته نصب او فیر کړه مرمۍ په خپل هدف رسا ولگيده، له دې سره سم مجاهدينو پر پوسته تعرض پيل کړ، کله چې موږ پوستې ته ورسيدو ملا روزي خان عاکف تر موږ مخکې پوستې ته رسيدلی و وروسته د کمين ملگري پوستې ته پر راروانو کومکي عسکرو هم برید وکړ.

په دې کاميابو عملياتو کې ۱۴ عسکر ووژل شول، ۷ تنه ژوندي ونيول شول، دوه موټر تخریب شول يو مو غنيمت کړ.

دا عمليات د کابل کندهار په لويه لار د سرک پر سر ترسره شول نو ځکه يی له جزياتو عام خلک هم خبر شول او دې پيښې هغه مهال ډير مطبوعاتي انعکاس درلود.

د ۲۰۰۳ ميلادي کال په وروستيو کې د زابل د شاه جوی ولسوالۍ په مرکز او امنیه قومندانۍ پراخ وسلوال او پروگرامي حمله ترسره شوه، د شاه جوی ولسوالۍ په ولايت کې ترټولو مهمه او ستراتيژيکه ولسوالۍ ده چې د کابل کندهار په لويه لار پرته ده، دښمن يې هميشه د ساتلو ډير زيات کوشش کوي. په ولسوالي له دوو لوريو برید ترسره شو، د حسن کاريز له خوا قومنده دملا روزي خان په غاړه وه او دارغنداب سرک له لوري قومنده دمولوي محمدعالم مسوليت و. په دې حمله کې د دښمن گڼ شمير عسکر ووژل شول دمحمدجمعه په نوم يو قومندان ژوندی ونيول شو.

په ۲۰۰۴ ميلادي کال کې د کابل کندهار په لويه لار کلات ته څيرمه د کابل ادارې د زابل د والي خيال محمد حسيني په موټريز کاروان مخامخ برید ترسره شو چې له امله يې گڼ شمير امنيتي پوليس مړه او ژوبل شول او يو شمير يې ژوندي ونيول شول خپله والي له بريده روغ ووت. له دې برید وروسته دښمن سخت تعقيب پيل کړ امريکايي ځواکونو دملا روزي خان او ملگرو د نيولو لپاره سختي چاپې پيل کړي.

شهيد ملا روزي خان د ۲۰۰۲ نه بيا تر ۲۰۰۴ م کال پوري د جهاد په هماغو لومړنيو امتحاني شيبوکې د خپلو حيرانوونکو کارنامو او کاميابو جگړو له امله د يوه پياوړي، منلي او بانفوذه طالب قومندان په حيث شهرت وموند. د زابل ولايت په گڼو ولسواليو او دورڅيرمه ولايتونو غزني او کندهار په يو شمير ولسواليو کې يې ډير زيات نفوذ پيدا کړ. نوموړي وخت ناوخت په زابل سربيره د غزني په ناوه، مقر، او جنډه ولسواليو کې هم عمليات ترسره کول.

ديادو کلونو په موده کې د جهاد ساحې پراخې شوې او د جنوب په زياترو ولايتونو کې د اشغال په ضد جهاد او مقاومت گرم شو. د زابل، کندهار، ارزگان او غزني مجاهدينو په همغږۍ او له يو بل سره په همکارۍ خپل جهادي فعاليتونه مخ ته وړل، د دې جهادي فضاء په رامنځته کېدو او سيمو په ازادۍ کې د ملاروژي خان اخند اساسي نقش و چې په لومړنيو سختو حالاتو کې يې جهادي مقاومت جاري وساته او د جهاد ولوله يې سر بډا ته پرېښوده.

د شهادت واقعې يې

شهيد ملا روزي خان په زابل او ورڅيرمه جنوبي ولاياتو کې د اشغال په وړاندې د وسلوال جهاد له مخکښانو بلل کيده، د نوموړي په نوښت او جهادي فعاليتونو په يادو سيمو کې د جهاد ساحې پراخې شوې. له هغه پيله لا نوموړی د دښمن دسترگو اغزی ودهغه دله منځه وړلو، شهادت او يا ژوندي نيولو لپاره يې ډير زيات کوششونه او هڅې کولې، د نوموړي دکشف لپاره يې زيات شمير جاسوسان گمارلي و ترڅو دقيق موقعيت يې معلوم کړي.

کله چې په ۲۰۰۴ م ميلادی کال کې د سيوري ولسوالۍ په مربوطاتو کې دامريکايي ځواکونو په قطار چاودنه وشوه په دې چاودنه کې دنورو پوځيانو ترڅنگ يو لوړ پوړي امريکايي افسر- چې (ډان) نومیده هم ووژل شو، له پيښې وروسته له مطبوعاتو سره په خبرو کې ملا روزي خان د يادې حملې مسوليت ومانه، ملا سليمان اغا بهير وايي چې له دې پيښې وروسته حاجي روزي خان ته امريکايي ځواکونه ډير زيات متوجه شول او دهغه دله منځه وړلو لپاره يې مسلسلې چاپې ووهلي، له څلورو سختو يرغليزو چاپو نوموړی ژوندي ووت. ملگرو مشوره ورکړه چې د څه وخت لپاره سيمه بدله کړي او لږ ځان گوښه کړي.

دخدای دلاري د سپيڅلي او پاک زړي مجاهد ملا روزي خان چې د جهاد په لار کې شهادت يې د ژوند ترټولو ستر ارمان ووبالاخره د ۲۰۰۴ م کال د اگست په ۲۹ نيټه غرمه مهال د شاه جوي ولسوالۍ مربوط د(خړ دوزي) په نوم کلي کې په يوه کور کې له

يوه بل ملگري سره ناست و، امريکايي ځواکونو يو ناڅاپه دهوايي او زميني ځواک په مټ پرې چاپه ووهله او نوموړی يې محاصره کړ. د خړدوزي دکلي يو کليوال دخپلو سترگو ليدلی حال داسي بيانوي: کله چې دالوتکو ږغ شواو په لري فاصله کې يې دورې وهلې، ملا روزي خان په خپل کله کوف ماشين غوټه کړه او چانټه يې وټرله، ملگري ته يې وويل ته ټوپک وغورځوه په کلي کې چيرته ځان پټ کړه ما په خپله مخه پرېږده، ملا روزي خان کلي ته نژدې غره ته مخه کړه، دکلی په منځ کې کليوالو را ايسار کړ او مشوره يې ورکړه چې د اوبو دکاريز څاه ته دې کوز شي، ملا روزي خان وويل چې زه امريکايانو ته ځان ژوندی په لاس نه ورکوم تاسو ځانونه خوندي کړي ما او کار سره پرېږدئ. دغره خواته په ختلې نړۍ لار باندې رهي شو او ډير په اطمینان روان و، امريکايي الوتکو زيات شور جوړ کړی و او په نوموړي يې دکازي گرنيتونو گزارونه کول، کله چې نوموړی دغونډۍ سره ته پورته شو هلته يې ددو لويو ډبرو په منځ کې سنگر ونيو، دده لور ته په څلور تيره موټر سايکلونو کې په ور روانو امريکايي عسکرو يې ډزې کولې دې متقابلو ډزو تر ډيره پوري دوام وکړ د نوموړي په ډزو باندې يوشمير امريکايي عسکر ولگيدل چې نورو عسکرو دکلی په سر کې يوې کنډوالې ته په څولۍ کې راوړل. وروسته د محاصرې کړۍ ورو ورو پرې راتنگيدله يو شمير عسکر د شاترف ته ورسره راوگرځيدل، په ملا روزي خان يې ډزې وکړې او په شهادت يې ورساوه. انا لله وانا اليه راجعون.

وروسته امريکايي عسکرو د نوموړي جسد له غره نه را کښته کړ او په هليکوپټر الوتکه کې يې له ځانه سره انتقال کړ. د نوموړي جسد تر شلو ورځو پوري امريکايي ځواکونو په باگرام هوايي آډه کې ساتلی و له شلو ورځو بعد يې د سيمې دخلگو ډير اصرار له امله سپين ږيرو ته وسپاره او دغه د صليبي ټاپاک پر ضد مبارزې مخکښ اتل د نوبهار ولسوالۍ ته څيرمه دمشيزو په کلي کې خاورته وسپارل شو.

د شهيد ملا روزي خان د شخصيت په اړه: د افغانستان د اطلاعات او کلتور او معارف پخوانی وزير ملا اميرخان متقي چې په ۱۹۹۷ م کال کې دسالنگ له لاري

شمال ته د اوښتو طالبانو سره يوځای او دکنډز د محاصرې عینې شاهد و، د ملا روزي خان جهادي فعالیتونه او له جهاد سره شوق یې له نیژدې په خپلو سترگو لیدلی او څارلی، ددښمن په وړاندې دهغه مهال په تعرضونو کې دنوموړي، دپوره مېړانې، پوځي نبوغ او هوښیاری یادونه کوي، همدا راز د امریکایي اشغال په وړاندې دجهاد په شروع کولو کې دشهید ملا روزی خان عمده رول د قدر وړ بولي، نوموړی دشهید عاکف دشخصیت په اړه خپل نظر په لنډو ټکو کې داسې څرگندوي:

په پلخمرې اوکنډز کې دمحاصري او مقاومت شپې ورځې واقعا دتکلیف، ستړیا او فشار له اړخه کم ساري وې چې هرچاپې دبرداشتولو توان نه درلود، ملاروزي خان اخند چې په هغه وخت کې په عمر هم کشر و خو ثبات او لوړ مورال یې دیوه ډیرپاخه او تجربه کاره شخصیت په ډول و. نوموړي له دې سختو حالاتو سره خورا په ورین تندي برخورد کاوه هغه داتکالیف اصلا تکلیفونه نه بلل زما یې دا وړتیا ډیره خوښیده چې په کوم طرف به سختي وه، ددښمن فشاربه واو په ده به مو ژغ وکړ خورا په چټکي او خوښۍ به فوراً هغه لوري ته روان شو اودخطر پروا یې نه کوله بل داچې دالله دلاري دیوه مجاهد ترټولو ممتازه خاصه باید ښه اخلاق وي شهید ملا روزي خان له دې امله هم الله تعالی په لوړ انعام نازولی و.

تکره لیکوال او شنونکی مولوي عبدالرحیم ثاقب چې له ملا روزي خان سره یې ډیرځله لیده کاته شوي، د نوموړي په اند شهید ملا روزي خان دامریکا یی اشغال په ضد دجهاد او مقاومت مشهوره او تاریخ سازه څهره ده نوموړی زیاتوي: شهید ملاروزی خان یوځوان نوښتگر شخصیت وه چې په ښکلې جهادي څیره کې یې تربل هرڅه زیات دپوځي نبوغ او زکاوټ نښې څرگندوې، ماچې به کله هم نوموړی شهید لیدو، د ده په لیدو به مې په زړه کې جهادي عزم او همت را تازه کیدو، هغه مهال چې د غربي میدیا د تبلیغاتو په مټ صلیبي ځواکونه د نړۍ بې سیاله فاتحین بلل کیدل او د دوی په مقابل کې دریدل یواځې له خپل ژوند سره دلوبو کولو په معنی و شهید ملاروزي خان په خپل جهادي همت او شجاعت سره عملوکړای شول چې افغان

ولس ته د یرغلگرو په مقابل کې دبریمې مقابلې روحیه ورکړي. د صلیبي یرغلگرو په خلاف د جهاد ابتدایي مراحل ډیر تاریخ جوړوونکې حساسې شیبې وي چې اساس یې د شهید عاکف په څیر د غیرتي سربښندونکو غازیانو په فداکاریو او قربانیو ښودل شوی دی.

د اسلامي امارت ویاند ښاغلی ذبیح الله مجاهد وایي:

دشهید ملا روزي خان له نامه سره هغه مهال آشنا شوم چې دطالبانو داسلامي تحریک ځواکونه په میدان ښار کې دشر او فسادله ملیشو سره په جگړه بوخت و، د کوه قرغ په استقامت به اکثره وخت دې ته اړتیا پیدا کیدله چې مجاهدین د دښمن په مرکزونو او پوستو تعرضي بریدونه وکړي، ددغو بریدونو په جریان کې به د میدان ښار د خط ټولو مجاهدینو خپله ونډه اداکوله په دغو جگړو کې به ځینې مجاهدین چې خورا زړور، باتور او مېړنې معلومیدل له یوبل سره اوږه په اوږه دتعرض په هیله روان و، تور او نوي ثقیلان (پیکا ماشینګن) به ورسره وو او دبرید په لور به یې قدم واهه، په دغو کسانو کې زما په یاد پاته ملګري یو هم دزابل ولایت مشهور قومندان ملا روزي خان، ورسره بل مشهور دلګۍ مشر- ملابسم الله سحر او دپکتیا ولایت دزرمټ اوسیدونکی (جګ) ملا نذیر اخند و، دغو دریو ملګرو به په خپل منځ کې خورا مینه او صمیمیت لاره، له ملا روزي خان سره دلږ اوږدې زمانې لپاره هغه زمانه شناخته پاتې شوم چې دکنډز په ولایت کې دلومړي ځل لپاره طالبان محاصره شوي وو. په دې مهال شهید ملا روزي خان اخند دکنډز په بالاحصار او ورنه لاندې نېرېدې مرکزونو کې له خپلو گڼ شمیر طالب ملګرو سره اوسیده او وخت په وخت به یې د محاصرې په زمانه کې کله یو خوا او کله هم بله خوا ددښمن دتعرضونو مخنیوي ته دانگل او په ډیر اخلاص یې جهادي خدمت کاوو. کله چې خبره امریکایي یرغل ته ورسیده نو د دوهم ځلي جهاد په پیل کې مې بیا دملاروزي خان اخند نوم د زابل په ولایت کې واوړیده چې دمېړانې ملایې تړلې او له یرغلگرو سره په جگړه بوخت ده، نور هغه صفات چې دده د لږمړتیا متانت او لا قهرمانۍ په اړه اوریدل شوي بیخي زیات دي کوم شی چې زه

زيات متاثر کړم هغه دا و چې يوه مخلص ملگري راته دشهيد ملا رزوی خان کيسه کوله، چې يو چاترينه پوښتنه وکړه چې ډيره ښه ځواني دې ده نو که جهادکوي شهيد نشي؟ وايي ده ورته په ځواب کې وويل چې (زما هم دا خوښه ده چې خداي راکړې ښه ځواني بيرته دالله په لاره کې قرباني کړم).

له پورته ويناڅخه دده نيت، خلوص او له الله تعالي سره مينه څرگنديږي.

شاعر او ليکوال ملا راز محمد ساقيار چې شهيد عاکف يې له نږدې پېژاند، په سنگر او يو شمير سفرونو کې ورسره ملگری شوی، دنوموړي په اړه وايي، ملا روزي خان دجنگ په ميدان کې دقهرمانۍ او فداکاري ترڅنگ دنورو گڼو عالي صفاتو درلودونکی و، دښايسته صورت او سيرت، لوړو اخلاقو او متواضع طبيعت د درلودلو له امله يې دخلگو په زړونو کې ځاي پيدا کړی و، دمختلفو قومونو او مختلفو ژبو مجاهدين (عرب، ترک، او ازبک) ورسره ملگري وو چې ترخپله وسه يې کوشش کاوه چې له ټولو سره په شناخت او علاقه کې مساوي گوزاره وکړي. په وروستي ځل چې بيا په هغه موده کې پسې شهيد هم شو ترشپږ مياشتې زيات وخت مسلسل له مجاهدينو سره په سنگر کې پاته و او دشهادت په شوق يې وخت تيراوه. نوموړی دجهاد په کارونو کې خورا زيات جدي سړي وو.

ملا عبدالاحد جهانگير وال، داسلامي امارت دحکومت په مهال داميرالمؤمنين کاتب او سکرتردشهيد عاکف په اړه خپل نظر داسي څرگندوي:

شهيد ملا روزي خان له ښايسته ځواني او نیکو صفتونو سره سره يو استثنايي شخصيت، دلور فکر او عالي تدبير څښتن و، ټول فعاليتونه او تحرکات يې د اسلام، وطن او د اولس دخلگو په گټه و داسلامي نظام برپا کيدل او دهيواد ازادي يې تر ټولو غټ ارمان وو، او په دې لار کې شهادت يې ارزو وه، دده له شهادت وروسته رامنځ ته شوې خلا تراوسه پوري موږ ډکه نکړای شوه.

د يادوړ ده چې د نوموړي جهادي مرتبت له دې هم اټکلولای شو، چې امريکايانو يې دشهادت خبر ډير مطبوعاتي کړ، د نوموړي دشهادت په پيښه يې مستند فلم جوړ او نشر کړ، او د نوموړي جسد يې د دريو اونيو لپاره د بگرام په اډه کې ساتلی و، په هر حال شهيد ملاروزي خان اخند د سختيو او ناهيليو په تورتم کې هغه ځلنده ستوری و چې د ځوان جهادي نسل اميدونه يې تاند ساتل، په پای کې دا ستوری د شهاب غونډې د وخت په شيطان راپريوت او دخپل تن په بيه يې د وخت فرعون ته عبرتناک گوزار وکړ.

ددښمن اعترافات

کله چې د زابل په ليرو پرتو ولسواليو کې داشغالگرو او کابل ادارې فعاليتونه محدود شول، مجاهدينو ډيره توجه دکابل کندهار لويې لارې ته واړوله په دغه لاره د اشغالگرو ځواکونو په پوځي او اکمالاتي کاروانونو يې حملو ته زور وکړ په عمومي سړک يې پوره کنترول او واک پيدا کړ ډير وخت به دکابل کندهار عمومي لار دساعتونو لپاره دمجاهدينو دعملياتو له امله بند وه. دې حالت دکابل ادارې چارواکي سخت په تنگ کړل له مجاهدينو سره ده څه تيرې بيري دخبرو کولو کوششونه يې پيل کړل. په دې موده کې يوځل علی احمد جلالي چې هغه مهال دکابل رژيم دکورنيوچارو وزير و، له ملا روزي خان سره يې ټليفوني اړيکه ونيوه او داسي يې ورته وويل، ته يو زړور افغان يې او ددې خاوري غيرت من بچي يې زه ستاسو په ميرانه وياړ کوم، ته دافغانستان يوه هستي يې په دې بې ځايه مقاومت کې خپل ژوند له لاسه مه ورکوه، که تاسو غواړئ چې له مقاومت نه لاس واخلي ستاسو هرډول شرايط به ومنل شي او هرڅه امتياز به درکړل شي.

ملاروزی خان په ځواب کې ورته وويل: زه ستاسو ددې حسن نظر چې زما په اړه يې لری ستاينه کوم، بايد ووايم افغانستان اشغال شوی دی، وطن ته مو کفري لښکرې راغلي، اوس وخت په موږ او تاسو ټولو جهاد فرض دی، دخپل ځان په اړه به درته ووايم

ترڅو چې يو اشغالگر خارجي عسکر په افغانستان کې موجود وي زه به له جهاده لاس وانخلم.

د کابل کندهار په لويه لار نژدې هره ورځ ددښمن اکمالاتي ټيلر اوټانکر تر بريد لاندې راتلل او دروند مالي زيان ور اوښت، ملا دادگل مسلم وايي، يوځل دکابل ادارې دغزني والي اسدالله خالد ملا روزي خان ته ټليفون راوکړ او ورته يې وويل، په اکمالاتي ټانکرو او لاريو بريدونه پرېږدئ هره مياشت به يې په مقابل کې تاسو ته يو لک ډالر درکوو. خو حاجي ملا روزي خان ورسره ونه منله.

رحمه الله تعالى

د شهيد مولوي نور محمد حقپال ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: مفتي ابومحمد حقاني

دختيځ نابغه او د اسلامي امت د وحدت ستر دعوتگر علامه سيدجمال الدين افغان V څه ښه ويلي: (په شرق کې ميړونه او نوميالي چې ژوندي وي، نو مړه دي، خو چې کله بيا مړه شي، نو بيا ژوندي شي))، دا رښتيا خبره ده، چې زموږ په ټولنو کې دژونديو علمي، جهادي اويا ټولنيزو شخصيتونو قدرنه وي او نه يې دستاينې او درناوې پانه څوک اړوي، دوی دخلکو په منځ کې ورک وي او که کوم علمي اثر يا حماسي شهکاري يې ډگر ته راونه وځي، نو څوک يې نه پيژني او نه يې څوک په استعداد او وړتيا باندې وياړي، خو چې ومري او ددوی له سترگو پناه شي، نو بيا پرې نمانځغونډې جوړېږي، مرثيې او شعرونه پرې ويل کېږي، ژوندليکونه او آندليکونه يې په يادليکل کېږي او دامهال خلکو ته ټولمنلې اجتماعي سټه شي.

خبره مې د شهيد مولوي نورمحمد حقپال دمېړانې او قهرمانۍ په اړه کوله، چې دا فقيد شخصيت هم دداسې عجيبو او غريبو صفاتو خاوند و، چې زموږ غوندې ډير نور ترې بي برخي دي، دده دشخصيت دځانگړتياوو په باب زما معلومات ځکه بايد وي، چې زه هغه مهال په (۱۹۹۱ او ۱۹۹۲ ميلادي) کلونوکې دپيښور دسپين جومات دجامعه اسلاميه نعمانيه دپنځمې درجې طالب وم او نوموړی شهيد راسره په ځينوکتابونو کې يوځای و.

هغه وخت چې دروسانو ديرغل پر خلاف دجهادکلونه وو، نو شهيد حقپال صاحب دمرحوم مولوي محمدیونس خالص رح ترقیادت لاندې اسلامي حزب کې د شهيد انجنير محمود په اړوندو جبهاتوکې د يوه تاند او هڅاند مجاهد په توگه پيژندل کيده

او داپتياوو په وخت کې به ترهر چا وړاندې دجهاد په مورچلونو کې ولاړ و، له پخوانه يې جهادي رزم او حماسي خوښيدې او له مورچلونو سره يې ليونۍ مېنه وه.

زوکړه:

شهيد مولوي نورمحمد حقپال دننگرهار ولايت د خوگياڼو ولسوالۍ دوزيرو دسيمې د(پيره خيلو) کلي کې د محترم الحاج خيرمحمد کره په (۱۹۷۰ز) کال کې وزېږيد او دژوند دستر تياوو خاپوړې يې پيل کړي، کوچنی و ستر شو، بلوغ ته ورسيد، دجهاد او علم له کرشمو نه يې خپله بهره واخسته او بالاخره په همدې سپيڅلې لاره کې يې خپله پاڼه وينه څښتن تعالی ته نذرانه کړه.

زده کړه او فراغت:

شهيد الحاج حقپال د خپل ځير او اغزن چاپيريال او هم د هجرت د ستونزمنو شيبو له زغملو سربيره له پيله خپلو اسلامي زده کړو ته ادامه ورکړه او لکه د هيواد دنورو علماوو په شان يې خپل ابتدايي درسونه دهجرت په ديار کې دپيښور په مختلفو مدرسو کې ولوستل او له نيکه مرغه چې دوره حديث يې په وتلي علمي درسگاه(جامعه دارالعلوم حقانيه اکوړه خټک) کې په (۱۹۹۳ ميلادي) کال بشپړ او هماغلته يې همدا کال دپگړۍ ترلو مراسم ترسره او بري ليک ترلاسه کړ. تردې وروسته نوموړې هيواد کې د(۱۳۷۰ او ۱۳۷۵ش) کلونو ترمينځ دخپل کلي په يو مسجد کې دامامتۍ سپيڅلې دنده ترسره او ورسره په يو ه ځايي مدرسه کې د مدرس په حيث پاتي شو او خپل ځان يې لکه دنورو علماوو غوندې په داخلي جنگونو کې له تلوټ او ککړتيا نه وژغوره، ترڅو چې په ميوند کې دطالبانو داسلامي تحريک سپين بيرغ رپانده او دا نوموړی شهيد ددې ژغورنده کاروان دسرلښکر فقيد لارښود ملا محمد عمر مجاهد V تر مشرۍ لاندې روان شو.

دطالبانو اسلامي تحريک سره ملگرتيا: هاغه وخت چې هيواد دداخلي ټوپکسالارنو، او مغرضو کړيولخوا دتجزیې او عدم ثبات له خطر سره مخامخ شو او

ناچاره دهيواد طالبانواو علماوودخپل ايماني او اخلاقي مسؤليت پر اساس دشروفساد پر ضد پاڅون ته چمتو شول، له نيکه مرغه داميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رح په قيادت دطالبانواسلامي تحريک دکندهار په افق کې ظهور وکړ او ترخوست ولايت پورې راوړسيد، نو هماغه وو، چې نوموړی قهرمان شهيد مولوي نورمحمد حقپال هم دخپل استاذمولوي محمد ظاهر نصرت په مشرۍ ديوې لويې ډلې مجاهدينو په شمول ددې تحريک سره په (۱۹۹۶ز) کال کې عملاً يوځای اوله مشرتابه سره يې بيعت وکړ، دتحريک دمشرانو حکم ته يې لبيک ووايه، تردې چې دطالبانودقهرمان قوماند شهيد ملا بورجان V په لاس ننگرهار فتحه اوفاتحې لښکرې دکابل تر ماهيپره پورې ورسيدې.

دندې او مسؤليتونه:

کله چې دننگرهار ولايت دطالبانو داسلامي تحريک له خوا فتحه شو، مولوي محمد ظاهر نصرت چې يو نظامي پياوړی تجربه کار مجاهد و، دتورخم او سرحدي نظامي مرکزونو اوقطعاتو لپاره دعمومي مشر په توگه وټاکل شو. نو داوخت مولوي نورمحمد حقپال دنوموړې سره دهمکار او اعتمادي ملگري په توگه وظيفه ترسره کوله، دڅه مودې وروسته چې کله مولوي محمد ظاهر نصرت په شهادت ورسيد، دننگرهار ولايت دمؤلينولخوا يې پر ځای مولوي محمدالله (وحدت) دعمومي نظامي مشر په توگه اومولوي نورمحمد حقپال د معاون په توگه وټاکل شول، شهيد مولوي محمدالله وحدت به زيات وخت دهيواد په شمال کې دمخالفينو سره دمجاهدينو قوماندې په غاړه لرله، نو ځکه به مولوي نورمحمد شهيد دلته دمعاون او سرپرست وظيفه ترسره کوله، دوخت په تيريدلو سره مولوي محمدالله وحدت دکابل سره نږدې د گلدرې په سيمه کې په شهادت ورسيد، اوپر ځای يې شهيد مولوي نورمحمد حقپال وټاکل شو، نوموړی ددې سربيره شمالي جنگي کړښو ته دتشکيلاتو پر وخت څوڅو ځله په مختلفو ځايونو کې دمستول په توگه ټاکل شوی، همدارنگه دننگرهار ترټولو مهمه او ستراتيژيکه ولسوالي (دره نور) لپاره دولسوال په توگه توظيف شو، چې له

هغې وروسته دننگرهار د هسکې مینې ده بالا ولسوال وټاکل شو، ددې سربیره دننگرهار دولايت د مشرتابه لخوا وخت ناوخت دنظامي قطعاتو او غونډونو سرپرستي هم ترسره کړي. (د تورخم د شمشاد، د اقصی لوی د قوماندان په توگه، د ډکې دغونډې او لنډې خيبر) اونورو سرحدي قطعاتو دمسؤل په حيث يې هم مسؤليتونه ترسره کړي دي.

دامريکايانو لخوا پراسلامي امارت له يرغل وروسته دننگرهار دنظامي چارود مسؤل په توگه تعيين او په هغو حالاتوکې يې دنوي انقلاب او صليبي اشغال پرخلاف دننگرهار په سيمه کې دجهاد د سپيڅلې مبارزې لپاره ځوانان وهڅول.

يوه نه هيريدونکې تاريخي حماسه:

د شهيد حقېال پر نورو حماسي او جهادي وياړونو سربيره يې يوه لويه وياړنه او حماسه داده، چې مولوي نورمحمد شهيد په هماغوسختو شرايطو کې چې دامريکا صليبي مزدورانو په پوره زور سره دهر ډول مېړنو وسلو او جنگي الوتکوپه را الوځولو سره تاريخي (توره بوږه) خپل هدف وگرځوله، لکه څنگه چې گومان کيده، چې شهيد شيخ اسامه بن لادن V په (توره بوږه) کې له خپلو ټولو عربو مجاهدينو سره محاصره دی او دښمن يوه لحظه هم دبمبار او توپونو څخه پرته نه پريښودله، مگر په هماغو سختو حالاتو کې مولوي نورمحمد حقېال دخپلو مجاهدينو سره دمرستې په موخه (تورې بوږې) محاذته ورغی او دخارجي مجاهدينو دخوندي ايستلو لپاره يې لارې چارې برابرې کړي او دلوی خدای په فضل سره په خپل پلان کې بريالی او زيات مجاهدين او مشران يې لدې محاصرې روغ رمټ را ووتل، تردې وروسته يې هم ديرغلگرو پرخلاف په نظامي ميدان کې په تدريجي ډول دافرادو اومجاهدينو په جلب اوجذب کې بې ساري خدمات انجام کړل او ډير فوآند پرې مرتب شول.

يو زوی او دوه شهيدان وروڼه: د اسلامي امارت د سپين بيرغ تر قيادت لاندې شهيد مولوي نورمحمد حقېال V خپل دوه وروڼه او يو تنکی زوی دالله تعالی ددين لپاره نذرانه کړل. يو ورور يې (شهيد ملک عنبرگل) وتلی نظامي تجربه کار او

دده له شهادت وروسته يې دسيمې دمجاهدينو مشري په غاړه لرله، دامريکايانو په هوايي بريد کې په شهادت ورسيد. دويم ورور يې چې د زړ ورتيا او جرأت يوه نمونه وه شهيد قوماندان (ملا احمد حنيف) نوميده، نوموړی په نظامي ميدان کې ديو ښه ملگري په ځای ولاړ و، د صليبيانو او هغوی دمزدورانو د چاپې پر مهال شهيد شو. او په دې وروستيو کې يې اته لس کلن مشر زوی (طالب الحق) د داعشيانو سره په مخامخ جگړه کې په شهادت ورسيد، شک نشته چې دشهيد مولوي نورمحمد حقېال کورنۍ جهادپاله او داسلام لپاره دقربانيو زياتې بيلگې لري.

ځانگړتياوې:

په شهيد مولوي نورمحمد کې ديوه شريف او سنگين انسان ټول خصوصيتونه موجودو. په کوموصفاتو چې يو بشر د کمال پر پوړيو خيژي، څښتن تعالی هماغه ځانگړنې ددې شهيد په برخه کړي وي. نوموړی څومره چې ماپيژاند يومتواضع، تقوی دار او فقيرمزاجه انسان و. دهرطالب، مجاهد او ملگري مخکې به يې ښه چلند او تواضع وياړ باله، تل به په خړو پرو جامو او ساده لباس کې گرځيده، دخپل ځان په باب يې داسې فکر نه کاوه، چې زه بايد هروخت ترنورو لوړ واوسم، دجهاد سره مېنه يې بله مهمه ځانگړنه وه، دسبقونو تر څنگ به دجهاد په مورچلونو کې تل حاضر و. اجتماعيت او غوره اخلاق يې بله ځانگړنه وه، الله تعالی ورته کریمه اخلاق ورکړي و او دخپلو ښو اخلاقو په وجه پر خپلو ملگرو ډير گران و، نو په ټوليز ډول به ووايو چې ټول هغه صفات پکې څښتن تعالی ايښي و، کوم چې ديوه نیک انسان دتکامل لپاره اړين عناصر وي.

شهادت:

مولوي نورمحمد حقېال چې دجهاد په لاره کې دهیچا له دښمنۍ نه ډاریده او نه يې دچا د عداوت پرواکوله، له هغې وروسته چې ننگرهار او خوگيانونو کې يې جهادي بريدونه کول، نو ډاريدلي دښمن نور دده ژوند دخپل ځان مړينه بلله، نو هماغه و، چې نوموړی يې دهجرت ديار دپيښور دلطيف آبادپه سيمه کې په (۲۰۰۴ زکال

د سپتمبر مياشتې په لومړۍ نيټه) په يوه ناځوانمردانه ظالمانه غلچکې بريد کې په شهادت ورساوه (انالله وانا اليه راجعون)

خاطري او آندونه:

حافظ مولوي عصمت الله (عاصم) د مولوي نورمحمد حقپال دميرانې، اطاعت او نورو صفاتو په مورد کې داسې وايي: محترم مولوي نورمحمد حقپال روان جهاد کې زموږ په لومړنيو ملگرو کې دی او له پيله يې د جهاد وسله راخستې او ترشهادته پورې يې بيا کښېنېښوده، عاصم صيب وايي: چې شهيد نورمحمد حقپال ډير وفادار او مطيع مجاهد و او په ورسپارل شويو دندو کې يې له پوره صداقت نه کار اخست، حقپال صاحب د شهادت ډير هيله من وو، د نوموړې سره د ملگرو او مجاهدينو د اتفاق ډيره مېنه وه او ددې زيات ليوال و، چې اتفاق مينځ ته راشي، دهيواد آبادۍ سره يې علاقه ډيره وه، غوښتل يې چې وطن يې سمسور شي، اطاعت او د مشرانو خبرې منل يې يوه ځانگړنه وه، ددې نه په غير نور داسې صفات پکې و، چې هغه دده د شخصيت د محبوب جوړيدنې سبب گرځيدلي و.

د افغانستان د نامتو علمي او جهادي شخصيت محترم مولوي محمد يونس خالص بابا زوی او دده ځای ناستی محترم (مولوي انوارالحق مجاهد صيب) چې د شهيد مولوي نورمحمد حقپال سره يې ملگرتوب درلود، د نوموړې شهيد په باب خپله خاطره داسې بيانوي: دامريکا په مشرۍ د کفارو له يرغل او اشغال څخه وروسته چې کله بيا ننگرهار کې د مجاهدينو نظم جوړېده، نو داسې يو متفق عليه شخصيت ته اړتيا وه، چې د ننگرهار ټول طالبان او مجاهدين پرې راټول شي، هماغه و، چې مشرانو زموږ څخه مشوره وغوښته، نو زموږ په پيشنهاد او ډاکټریت په اتفاق د ننگرهار د جهادي دانسجام او تنظيم لپاره لومړنی مسؤل (شهيد مولوي نورمحمد حقپال) د امارت د مشرتابه لخوا مجاهدينو ته تعين شو.

د شهيد مولوي نورمحمد حقپال په اخلاص او قرباني د ننگرهار ټول مجاهدين قانع وو، نوځکه يې پر مشرۍ او مسؤليت هم کوم مجاهد اعتراض نه درلود. يوه بله

خاطره يې داده، چې کله ننگرهار کې امارت سقوط وکړ او په (توره بوږه) کې په عرب مجاهدينو سخته جگړه روانه وه، نورمحمد شهيد هم لکه د ننگرهار دنورو مجاهدينو په شان ددغه ميلمنو پالنه او ساتنه خپل اخلاقي او ديني مسؤليت باله او ددوي ضياع يې د افغانانو اوبيا ننگرهاريانو لپاره تاريخي شرم گانه، نو ځکه ځمکې ځای نه ورکاوه او په سيمه کې موجود و، ترڅو ددغه ميلمنو په خدمت کې فعاله برخه واخلي، هماغه و، چې په لويه کچه د خدمت موقع په لاس ورغله، او دغه ارمان يې پوره شو او دهغوئ د حفاظت اوساتنې په لاره کې يې داسې خدمات ترسره کړل، چې د نوموړې اولاده او کورنۍ بايد پرې فخر وکړي.

مولوي نورمحمد حقپال زما ډير خوږ ملگري و.

ملانيك محمد (رهبر) د شهيد مولوي نورمحمد حقپال كشر- ورور، ځای ناستی او اوس مهال په ننگرهار کې د پوځي قطعاتو عمومي قوماند دی، نوموړی دخپل شهيد ورور په باب داسې وايي: هغه شپه به مې هيڅکله هيره نشي، چې د ننگرهار دخوگيانو پيره خيلوکلي کې زموږ په کور باندې توره شپه کې امريکايي اشغالگرو اوددوی غلامو عسکرو پداسې حال کې چاپه ووهله، چې ددوی شمير سلگونه او هوايي جنگي الوتکو او زغروالو شوبلو يې بدرگه کوله. ما کتل چې شهيد مولوي نورمحمد حقپال او بل ورور شهيد ملک عنبرگل په ډيره ميرانه پر اشغالگرو حملې کولې، مجاهده مور مې همداسخه شيبه دنورمحمد شهيد سره څنگ کې ولاړه وه او ورته به يې نه يوازې داويل چې روحيات مه بايله، زه درسره تر آخرې سلگۍ پورې ولاړه يم او حتی مرمۍ يې هم ورته رسولې. همداشپه مې دريم ورور (ملاحمد حنيف) دکور په حجره کې و، د جگړې په پيل کې ولگيد او ژوبل شو، مولوي نورمحمد شهيد غوښتل چې له دروازې نه يې کورته را دننه کړي، خو هغه ورته ويل: چې زه خو هسې هم تللی يم (شهيد کيږم) ته مه راځه! کله چې مو له جگړې نه چې وروسته رادننه کړ، گورو چې ملا احمد حنيف د شهادت جام څښلی و، گرده شپه مو اشغالگرو سره له خپل کوره جگړه وکړه، ترڅو چې د سيمې نور مجاهدين مو مرستې ته راوړسيدل، دامهال گورو، چې ملا احمد حنيف په سرو وينو کې

پروت دی، خپل روح يې خپل لايزال څښتن ته سپارلی دی، په معجزانه ډول موددې شهيد نه پرته دکور ټول غړې روغ رمټ او ژوندي پاتي شول .

د (ملنگ کاكا) په نامه دشهيد حقيال يوبل مخکينی ملگری، دنوموړې شهيد په اړه وايي : چې کله مولوي نورمحمد حقيال شهيد په (۱۹۹۸ز) کال کې دشمالی په خطونوکې مسؤليت درلود، نو بل ورور يې ملا احمد حنيف ژوبل شو، نوموړی حقيال چې پخپله هم په مټ زخمي شوی و، نه يې غوښتل چې له خپل ټپ نه خپل زخمي ورور او نور ټپي شوي مجاهدين خبرکړي، نوځان يې په څادر وټاړه او کابل کې روغتون ته درځمیانو پوښتنې ته ورغی، دامهال چې په لوړه روحیه پخپله هم زخمي او درځمیانو پوښتنه کوي، دننگرهار دهغه وخت دامنيه قوماندان مولوي احمد طه هم ورغلی و، ورته يې وويل چې زموږ په ژوند کې دې تاخدای الله تعالی له موږ نه کموي، نو نوموړې شهيد ورغبرگه کړه: چې که زه شهيد شوم، نو دانور زمري وروڼه لرم چې دظالمانو خلاف به زما په پل پل ږدي، ملنگ کاكا زياتوي چې همداسې شول د مولوي صاحب وروڼو هم د جهاد لاره وپالسه .

ابوبلال انوري دشهيد په باب وايي : مولوي نورمحمد حقيال V داستاذانو او مشرانو په خدمت کې له ډير اخلاصه کار اخيست او هڅه به يې کوله، چې دمشرانو او استاذانو خدمت وکړي، ترڅو يې دجهاد له سنگره راستون نه کړي.

پاتي ورته:

شهيد الحاج نورمحمدحقيال V ټول اوه وروڼه درلودل چې دوه ترې مشران او څلور ترې کشران وو، دنورمحمدحقيال رح په شمول ترې درې وروڼه شهيدان او يو وروڼې په سعودي کې وفات شوی، چې فعلا يې درې وروڼه ژوندي دي، دنوموړي شهيد يوولس اولاده دي چې مشر زوی يې هم د شهادت په مرتبه فائز شوی دی.

رحمه الله تعالى

د شهيد ملا راز محمد خنجري ژوند ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

افغانستان د جهاد او خپلواکۍ بښونکو مبارزو هيواد دی ددې هيواد د تاريخ تر نيمايي ډيره برخه له جهادي مبارزو جوړه ده. همدلته د نړۍ ډير کبرجن طواغيت وهل شوي او له پښو غورځيدلي دي، په افغانستان کې د ناټو او امريکايي يرغلگرو له شکست سره په نړيواله سطحه دې هيواد ته د امپراطوريو قبرستان لقب ورکړل شوی دی.

په افغانستان کې چې د هر عصر کبرجن فراغه له شکست سره مخ شوي او دې خطې او اولس ته يې تاريخي وياړونه وربښلي نو دا ټول څه هسې مفت نه دي ترلاسه شوي، بلکې ددې هيواد مؤمنو اوسيدونکو سترې قربانۍ په ځان منلي دي، د ايتار او استشهاد سترې بيلگې يې نندارې ته وړاندې کړي دي ترڅو يې په پای کې کفري طواغيت له پښو غورځولي او اسلامي امت ته يې نجات بښلی دی .

د افغان اولس د حماسو، شهداتونو، قربانيو او وياړونو کيسې دومره ډيرې او پراخې دي چې په ټولو احاطه شايد د کوم ليکوال د وس کار نه وي. دلته هرې کورنۍ شهيد ورکړی، هر کور غازي درلودلی، هره غونډۍ سنگر پاته شوې، په هره تړه د شهيد وينې څڅيدلې او له هر گړنگه مستکبر يرغلگر را رغړيدلي دي. ددې لپاره چې ددې په ايمان سمبال اولس د قربانيو او رشادتونو حق مو ادا کړی وي، کله ناکله به د هيواد له لراوبر څخه د مشت نمونه خروار په حيث د يوه اتل او شهيد سوانح درسه شريکوو، تر څو ددې مظلوم خو وياړلي اولس د ميرانې کيسه د تاريخ له حافظې هيره پاته نه شي.

دا دی دا ځل د هیواد یوې بلې گوښې ته سر وربکاره کوو، د هیواد په جنوب ختیځ کې پکتیکا ته څو، هلته د یوه گمنام اقل شهید ملا راز محمد خنجري یادونه راسپړو او د ددوو ښکیلاکونو په وړاندې د جهاد له کیسې یې ځان خبروو.

ملا رازمحمد خنجري

ملا راز محمد خنجري د حاجي خان محمد زوی د مرحوم لعل گل لمسی په قوم پښتون- سلیمان خېل په ۱۳۳۵ هـ ش کال کې د پکتیکا ولایت د ډیلې ولسوالۍ په دشت لوړگي سیمه کې په یوه دینداره کورنۍ کې دې فاني دنیا ته سترگې رڼې کړې وې.

نوموړي په لس کلنۍ کې دیني زده کړې پیل کړې وې او تر ۲۲ کلنۍ عمر پورې يعني تر هغه وخته چې کمونیستانو کودتا وکړه په دیني زده کړو بوخت و. نوموړي د غزني ولایت د مقر او ناوې په ولسوالیو کې د بادیني په سرحدي سیمه او نورو مختلفو سیمو کې په کلیوالو مدارسو کې دیني زده کړې ترلاسه کړې، کله چې د ۱۳۵۷ هـ ش کال په ثور میاشت کې په افغانستان کې کمونیستانو کودتا وکړه او په وړاندې یې په درست افغانستان کې مسلح جهاد پیل شو، ملا راز محمد خنجري چې دغه مهال تازه ځوان و، خپلې زده کړې یې وځنډولې او د کمونیزم په خلاف یې په وسلوال جهاد پیل وکړ.

د کمونیستانو په خلاف جهاد

ملا راز محمد خنجري په لومړي ځل جهاد د پکتیکا ولایت د یوه جهادي قومندان سیدامیر تر مشرۍ لاندې پیل کړ. ویل کیږي چې ملا رازمحمد په تانده ځوانۍ کې د جهاد لپاره د ټوپک پیدا کولو وس نه درلود نوځکه یې یو خنجر اخیستی و چې تل به یې له ځان سره گرځاوو د هماغه خنجر له امله نوموړي د خنجري لقب د ځان کړ، نوموړي په لومړي ځل په هغو عملیاتو کې شرکت وکړ چې د زابل د شملزو ولسوالۍ مربوط د درخت یحیا په سیمه کې د کمونیستي رژیم په یوه مرکز ترسره

شول. تردې وروسته نوموړي د زابل او پکتیکا په سرحدي سیمو کې په ډیرو عملیاتو کې برخه واخیسته او د خپل جرأت، بهادری او جهادي مهارت له امله د خپلې سیمې په سطحه د یوه وتلي مجاهد په حیث مشهور شو.

د کمونیستانو په خلاف د پیل شوي جهاد دری یا څلور کاله به پوره شوي و، چې نوموړي د مرحوم مولوي محمد نبي محمدي په تنظیم حرکت انقلاب اسلامي کې د یوه مستقل قومندان په حیث وټاکل شو، چې بیا د کمونیستي رژیم د سقوط تر وخته نوموړي په خپله سیمه کې دیوه برجسته قومندان په حیث فعال و، په سلهاوو مجاهدین یې تر قومنده لاندې وو او په گڼ تعداد کې عملیات یې ترسره کول.

د شوروي یرغل خلاف د جهاد په مهال د ملا رازمحمد خنجري تر قومنده لاندې د مجاهدینو مرکز د پکتیکا ولایت د شینکي غره په زرگلانه سیمه کې و له همدې سیمې دوی ټولو شاوخوا سیمو ته عملیات سوق کول چې د کټواز مربوط زیاتره ولسوالۍ یې د تر عملیاتي پوښښ لاندې راتلې. خو ددوی ډیر عملیاتي تمرکز د گواشتې او پتنۍ غره په سیمو و چې په همدې سیمو له کټواز او د غزني له ناوې ولسوالۍ څخه د وازیخوا په لورې ددښمن اکمالاتي لارې راتیږي وې او شورویانو به غوښتل له همدې لارو په استفاده وازیخوا ته اکمالات ورسوي.

د شورویانو خلاف د جهاد په مهال د نوموړي د کارنامو کیسې خورا ډیرې دي چې دلته به د بیلگې په توگه یوه کیسه راواخلو.

د نوموړي د ملگرو په استناد خنجري صاحب ویل چې د شوروي ضد جهاد په وخت مو یو وخت د وازیخوا ولسوالۍ لویديځ لور ته د زنگلې په سیمه کې له شوروي عسکرو سره جنگ شو. د سخت جنگ په مهال موږ ددوی مورچو ته بیخي نږدې ورغلو، خو په همدې حال کې چې زه د شورویانو یوې مورچې ته بیخي په نږدې مسافه کې وم ماته د ټوپک مرمۍ راخلاصې شوې، مخامخ په مورچه کې مې روسی عسکر ولید نو د ډبرې گوزار مې پرې وکړ، هغه له واره لاسي بم راوغورځاوو، بم ماته نږدې ولوید خو مخکې له دې چې انفجار وکړي ما پرې حمله کړه او بیرته مې د روسي

عسکر مورچې ته ورواړوو، ېم له غورځيدو سره سم منفجر شو او روسي عسکر په دې ډول په خپل لاسي ېم له منځه لاړ، نوموړي ويل چې په دې جگړه کې موږ ديارلس روسي عسکر ووژل او د ټولو وژل شويو وسلې مو هم غنيمت کړې .

ملا رازمحمد خنجري د روس ضد جهادپه مهال په خپله سيمه کې يو فعال مجاهدمشر و، نوموړي دوازيخوا ولسوالۍ مرکز، د خټک کلا پوسته، د خوشامندو ولسوالۍ د فيضگي کلا پوسته، د خيرکوټ ولسوالۍ مرکز، د ناوې مربوط د زيان سيمې پوستې او په شاوخوا کې د گڼو نورو سيمو په فتوحاتو کې مخکښ رول او ونډه درلوده. دغه راز کله چې د ډاکټر نجيب د حکومت په مهال د غزني د ناوې ولسوالۍ د سره کلي په سيمه کې ددښمن په گڼو پوستو د غزني، زابل او پکتیکا مجاهدينو په گډه بريالي عمليات وکړل نوموړي په کې مخکښ رول درلود .

د طالبانو په اسلامي تحریک کې خدمت

د کمونيزم ضد جهاد له پای ته رسيدو وروسته ملا راز محمد خنجري ټوپک له اوږې کوز کړ او د خپلو ديني زده کړو تکميل ته يې ملا وتړله نوموړی د تنظيمي شخړو په ټوله دوره کې په درسونو بوخت و. کله چې دطالبانواسلامي تحریک قيام وکړ، هغه مهال چې طالبان له کندهاره د غزني په خوا روان وو نوموړی د غزني د مقرر په سيمه کې سره له خپلو گڼ شميرو مجاهدينو له طالبانو سره يوځای شو. نوموړي خپلې ټولې وسلې، مهمات او وسايط چې يو ټانگ او دوه موټر هم په کې شامل و د طالبانو اسلامي تحریک ته وسپارل او عملا له خپلو ملگرو سره داسلامي تحریک ملگری شو. د غزني له تصرف وروسته نوموړي ته په همدې ښار کې د يوه نظامي غونډ مسؤليت وسپارل شو خو زياتره وخت به له خپلو ملگرو سره د ميدان ښار په جنگي کرښه کې و.

د ميدان ښار او کابل ترمنځ چې د طالبانو جنگي کرښه وه، د شيرعلم پوستې په نامه ددښمن په يوه مرکز د جنگ په مهال نوموړی په پښه باندې ټپي شو، چې د ملگرو قومنده يې يوه بل ملگري ملا عبدالقهار په غاړه واخيسته، ملاعبدالقهار د کابل د

فتحې تروخته دغه مسؤليت ترسره کړ او کله چې د کابل له فتحې لږ وروسته د شمالي په جگړو کې ملا عبدالقهار شهيد شو ملا رازمحمد خنجري يوځل بيا جهادي مسؤليت په غاړه واخيست .

د طالبانو د اسلامي تحریک په دور کې نوموړي په ډيرو جهادي محاذونو کې خدمت ترسره کړ، نوموړی له خپلو ملگرو سره د طالبانو د هغه ستر کاروان ملگری و چې په ۱۹۹۷ م کال کې د سالنگ له تونل نه ووتل او دپلخمرې له تصرف وروسته يې کندز ونيو په کندز کې له څه مهال مقاومت وروسته ملا رازمحمد خنجري ددښمن دطيارو د بمبار په يوه پيښه کې په سر او لاس زخمي شو او د علاج لپاره کابل ښار ته وليږدول شو.

له شفاء يابۍ وروسته ملا رازمحمد خنجري لومړی په خوست ولايت کې د يوې نظامي فرقې د مسؤل په حيث تعين شو او ورپسې يې په لغمان ولايت کې تر هغه وخته د يوې نظامي فرقې مسؤليت ترسره کړ چې امريکايانو په افغانستان بريد وکړ .

د امريکايانو په خلاف جهاد

کله چې امريکايانو په افغانستان حمله وکړه او داسلامي امارت قوتونو له ښارونو څخه اطرافو ته شول، ملا راز محمد خنجري هم له خپلو ملگرو سره خپلې اصلي سيمې ته راستون شو. له څو مياشتو تيريدو وروسته نوموړي په جهادي تحركاتو پيل وکړ او په خپله سيمه کې يې د مجاهدينوپه تنظيم او د يرغلگرو خلاف د چريکي جهادپه ترتيباتو شروع وکړه.

دغه مهال نوموړي ته د گوداگيو چارواکو لخوا بيا بيا دعوت ورکړل شو چې له حکومت سره يوځای شي، حتی يوځل خو يو پخوانی جهادي قومندان چې اوس د حکومت تر څنگ ولاړ و، د گوداگي حکومت په نمايندگي ورته راغی او ورته وپيل ويل چې اوس له امريکايانو سره مقابله ناشونې ده راځه په دې نوي رژيم کې به گډ شو او د جهاد فرصت ته به انتظار وکړو .

خو خنجري صاحب ورته وويل چې زه د کفر په وړاندې ټوپک له اوږې نه شم کوزولی زه دا بهتره گڼم چې له ټوپک او چانټې سره له دنيا رخصت شم .

د امريکا خلاف د جهاد په ابتدائي کلونو کې چې مولوي عبدالکبير صاحب د پکتیکا ولايت عمومي جهادي مسؤل و ملا رازمحمد خنجري په خپله سيمه کې د يوه مطرح نظامي مسؤل په حيث دنده ترسره کوله، دغه مهال نوموړي او کورنۍ يې په لرې پرته غرنۍ سيمه کې په کيږديو کې ژوند کاوو او په پټه يې جهادي عمليات رهبري کول.

د نوموړي تر مشرتابه لاندې مجاهدينو د يرغل په لومړنيو کلونو کې د وازيخوا ولسوالي فتحه کړه او لوی مقدار وسلې يې له دښمن څخه غنيمت کړې په وازيخوا سربيره د د پکتیکا په ډيله، تروو، خوشامند او جاني خيلو ولسوالۍ کې هم گڼ شمير عمليات ترسره شول چې دښمن ته په کې تلفات ورسيدل او ورسره په دې ټوله حوزه کې جهادي عمليات راژوندي شول .

د شهيد خنجري شهادت او وروستۍ حماسه

دا چې شهيد خنجري د روس ضد جهاد دمهال وتلی مجاهد و او د امريکايانو په خلاف يې هم د جهاد توغ پورته کړی و او د وازيخوا او شاوخوا ولسواليو په ټوله سيمه کې يې ډير شهرت او اعتبار درلود او دده په اقتفاء ډير نوي ځوانان جهادي صف ته داخليدل امريکايانو د نوموړي همدا موقف پيژندلی و نو ځکه يې هڅه کوله چې په هر قيمت وي نوموړی له منځه يوسي .

بالاخره د ۲۰۰۵ ميلادي کال د د مارچ د مياشتې په ۲۵ نيټه امريکايان په دې وتوانيدل چې د نوموړي موقعيت معلوم کړي نوځکه په يوه وحشيانه چاڼه سره يې نوموړی په شهادت ورساوو .

د شهيد خنجري صاحب ځايناستی حاجي محمد عمر حنفي چې د شهيد خنجري د شهادت د واقعي عيني شاهد دی وايي چې دغه مهال د شهيد خنجري

کورنۍ د وازيخوا ولسوالۍ د مهربان نيکه په نامه غرنۍ سيمه کې په کيږديو کې اوسيدله. ماته يې ويلي وو چې د موټر سايکل تيل راوړه او کوم جهادي سفر ته يې اراده وه، سهار وخت و خنجري صاحب په دې ورځ په ستلايټ ټيلفون کې له جهادي ملگرو سره رابطه کړې وه او شايد له همدې امله امريکايانو ته دنوموړي موقعيت معلوم شوی و. زه دده له ځای څخه څو كيلومتره لرې په يوه لوړه سيمه وم چې د خنجري صاحب د اوسيدو کيږدی راملوميدلې ما غوښتل په کوچنۍ مخابره ورسره رابطه وکړم چې ناڅاپه جنگی الوتکې په فضاء کې راښکاره شوې ورپسې امريکايي چورلکې هم راغلې او د خنجري صاحب د ځای څلورو خواوو ته يې عسکر پياده کړل. لږ شيبه وروسته چې امريکايي عسکر او داخلي گوداگان يې د خنجري صاحب د کور خواته ورنږدې شول ناڅاپه ډزې پيل شوې، ډزې له دواړو خواوو او څو ساعته يې دوام وکړ، له څو ساعته جگړې وروسته ډزې ارامې شوې او امريکايي چورلکې بيرته والوتلې. کله چې سيمې ته ورغلم نو کتل مې چې امريکايانو سخت وحشت کړی و، څو کيږدی چې د خنجري صاحب لويه کورنۍ په کې اوسيدله نږدېلې وې او د ښځو او ماشومانو په شمول اوه کسه د کورنۍ غړي يې په شهادت رسيدلي وو.

د خنجري صاحب د کورنۍ غړو راته وويل چې خنجري صاحب په خپله خيمه کې خپل کوچنی زوی او لور ته د قرآنکريم درس وايه، چې امريکايي چورلکې راغلې، نوموړي خپل راکټ، کلاشينکوف او تفنگچه ټول راواخيستل او په يوه لويه کمپله کې يې ځان ونغښت چې دښمن ورسره وسلې ونه ويني، امريکايان او داخلي عسکر د کيږديو په خوا راغلل، چې په دوی کې د عنايت کليوال په نامه د اورگون د کمپاين يو مشر هم و، نوموړي په لوډسپيکر کې په خنجري صاحب غږ وکړ چې راووهڅه او او ايتلافي ځواکونو ته په ارامه ځان تسليم کړه او خپلو ماشومانو او کورنۍ ته تاوان مه رسوه.

خنجري صاحب همداسې په کمپله کې نغښتی له خيمې ورووت په داسې حال کې چې راکټ ته يې مرمی ورتيره کړې وه، مخامخ يې په همدې کسانو د راکټ فير

وکړ او ټول يې په لومړني گوزار له منځه يووړل ورپسې خنجري صاحب ځوان زوی يې بشيراحمد او وراره يې طاوس په يوه غونډۍ کې سنگر ونيو او له امريکايانو سره يې مقاومت پيل کړ .

د څو تنو سرتيرو مؤمنانو او د کفر د مجهز پوځ ترمنځه دا جگړه خورا حيرانوونکې وه په داسې ډول چې د خنجري صاحب په مشرۍ د کور نارينه جنگيدل او د کور ميرمنو او ماشومانو ورته مرمۍ رسولې ،جگړې درې ساعته دوام وکړ،د جگړې په ترڅ کې چې کله خنجري صاحب په شهادت ورسيد ميرمنې يې وسله واخيسته او له امريکايي عسکرو سره يې تر هغو مقاومت وکړ تر څو يې اخري مرمۍ هم د کفارو په خوا وشړله.

د جگړې په ترڅ کې د خنجري صاحب په شمول ټول اته تنه شهيدان شول چې درې په کې د نوموړي دکورنۍ بشخې وې او دوه تنه نور د کور غړي يې ټپيان شول،بايد وويل شي چې د نوموړي د کورنۍ ۷ غړي تر دې پخوا د روسانو خلاف په جهاد کې په شهادت رسيدلي وو.

امريکايان چې په دې جگړه کې يې گڼ شمير عسکر وژل شوي وو دغه راز يې يو چورلکه هم زيانمنه شوې وه، له ډير وحشت وروسته يې د شهيد خنجري او څو تنو نورو شهيدانو اجساد له ځانه سره د اورگون امريکايي بيس ته يووړل او له هغه ځايه يې د پکتیکا مرکز ښرنې ته انتقال کړل. امريکايانو ددوی اجساد کورنۍ ته نه سپارل خو تر ۹ ورځو تيريدو وروسته يې د قومي سپين ډيرو د ډيرو غوښتنو او اصرار په پايله کې ددوی اجساد خپلې کورنۍ ته وسپارل .

په دې ډول د پکتیکا په يوه لرې پرته سيمه کې هغه گمنام مجاهد له متعهدانه ژوند تيرولو وروسته د رب تعالی لقاء ته ورغی چې خپل ټول ژوند يې د اسلام ددفاع او سرلوړۍ لپاره وقف کړی و، هغه مجاهد چې ژوند يې له علم،جهاد، ذکر او تقوی څخه جوړ و .

د شهيد مولوي محمد ولي صاحب ژوند ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د هر اسلامي نظام يوه له اساسي وظائفو څخه دا ده چې دالله تعالی مخلوق خير ته رهبري او له شر څخه يې راوگرځوي.له همدې امله خو الله تعالی د مسلمانانو په منځ کې د يوې داسې ډلې وجود ضروري بللی دی چې د امر بالمعروف و نهی عن المنکر مبارکه وظيفه ترسره کړي.

الله تعالی فرمايي: ولتكن منكم امة يدعون الى الخير و يأمرن بالمعروف و ينهون عن المنکر و اولئک هم المفلحون. ۱۰۴ آل عمران

او وي دې ستاسو څخه يوه داسې ډلې چې خير ته دعوت کوي او په نيکيو امر کوي او له بديو نه منع کوي او همدا خلک بريالي دي.

د همدې قرآني امر په اساس له کومې نيټې څخه چې د ملا محمد عمر مجاهد V په مشرۍ د اسلامي مارت قيام پيل شو له لومړيو شيبو څخه يې د سيار گروپ په نوم ډله درلوده چې خلک يې له منکراتو منع کول،په نيکيو يې ورته امر کاوو او د ديني احکامو داحياء هڅه يې کوله.

د اسلامي امارت په هماغو لومړنيو شيبو کې د کندهار له فتحې څه موده وروسته د ۱۳۷۴ هـ ش کال د حمل په ۲۸ نيټه د اسلامي امارت د مشر ملا محمد عمر مجاهد په ځانگړي فرمان د سيار گروپ د ادارې په ځای د امر بالمعروف و نهی عن المنکر په نوم ځانگړې اداره رامنځته شوه او د کندهار يو تن پرهيزگار، باستعداده او د ښو صلاحيتونو خاوند عالم او مجاهد مولوي محمد ولي صاحب يې د مشر په حيث وټاکل شو.مولوي محمد ولي صاحب په دې ډول د اسلامي امارت په تشکيلاتو کې د

امربالمعروف ونهې عن المنكر د مهمې وظيفې مسؤليت په غاړه واخيست تردې چې د کابل له فتحې وروسته په همدې نامه د نوي رامنځته شوي وزارت وزير وټاکل شو او د امريکايي يرغل تر وخته يې په همدې بخش کې خدمت ته ادامه ورکړه. دلته په دې ليکنه کې د نوموړي په ژوند او کردار رڼا اچوو هيله ده چې د متدين ژوند له کارنامو څخه به يې مستفيد شئ.

د ژوند لومړني مراحل

مولوي محمد ولي حنيفي د ملا محمد عوض زوی او د ملا عبدالواحد لمسی په قوم پښتون/عليزی په ۱۳۴۶ هـ ش کال کې د کندهار ولايت په سياچوی سيمه کې زيږيدلی دی. د يادونې وړ ده چې سياچوی سيمه هغه مهال د پنجوايي ولسوالۍ مربوط ساحه وه مگر د نويو اداري تقسيماتو له مخې د ژړۍ ولسوالۍ مربوط بلل کيږي. د مولوي محمد ولي صاحب کورنۍ له پخوا څخه د علم او ديانت درلودونکې کورنۍ وه، پلار او وروڼو يې د ديني علم برخه درلوده له همدې امله له کوچنيوالي نوموړي د ديني علم په حاصلولو پيل وکړ.

د تعلم سلسله

د مولوي محمد ولي صاحب پلار له علم سره خورا زيات شوق درلود له خپلو اولادونو سره يې د علم په حصول کې ډير زيات کوشښ کاوو او له هر کار څخه يې علم ته فارغ کړي وو. د مولوي محمد ولي صاحب يو ورور وايي چې پلار مو راته ويلي و: که زما په بدن اور بل و هم ، تاسو به ځان له سبقه نه باسئ او نه به په بل کار مشغوليږئ. مولوي محمد ولي صاحب چې د خپلو وروڼو په منځ کې يې ځانگړی لياقت او استعداد درلود د پلار يې ورباندې ځانگړی نظر و او کوشښ يې کاوو چې ښه عالم شي.

د مولوي محمد ولي صاحب مشر ورور قاري عبدالباري صاحب د پاکستان په مشهوره مدرسه دارالعلوم حقانيه کې په تعلم بوخت و. د ثور له انقلاب وروسته په

۱۳۵۸ هـ ش کال کې نوموړي خپل کشر ورور محمد ولي چې دغه مهال ۱۲ کلن و هم له ځان سره بوت او هلته يې په دې پيژندل شوي علمي مرکز کې د ديني علومو حصول ته دوام ورکړ.

مولوي محمد ولي صاحب په دارالعلوم حقانيه کې دوه کاله تير کړل له هغه وروسته بلوچستان ته راغی او دلته يې په بيلابيلو مدارسو کې لکه د کويټې د شالدرې مدرسه، په کراس سيمه کې دارالعلوم العربيه، دغه راز د هغه وخت د مشهورو استادانو لکه شيخ نور محمد صاحب، شيخ عبدالحکيم صاحب او شيخ حبيب الله صاحب د تلمذ وياړ يې ترلاسه او د ديني علومو له سعادت څخه برخمن شو.

مولوي عبدالغني صاحب چې د طالبۍ په همدې دوران کې ډير وخت له مولوي محمد ولي صاحب سره نږدې پاته شوی وايي: مولوي محمد ولي صاحب په ټوله معنی يو مخلص، متدين او د علم شوق لرونکی طالب و، په ښه استعداد سربيره يې پوره تقوا هم درلوده تردې چې د شريعت هيڅ مخالف کار يې نه شواى زغملی. د جهاد په وخت کې ما او مولوي محمد ولي صاحب د يوه تنظيم په مدرسه کې زده کړې کولې، يو وخت ددې تنظيم مشران د هيئتې په شکل په مدارسو گرځيدل، چې زموږ مدرسې ته هم را روان وو. د هيئت مقصد دا و چې د مدرسې د ليليه شاگردانو واقعي شمير معلوم کړي ترڅو له هغه سره برابره اعاشه ورکړي. زموږ په مدرسه کې ليليه شاگردان لږ و اما د مدرسې اراکينو ددې لپاره چې ډيره اعاشه ترلاسه کړي له شاوخوا مساجدو يې ډير طالبان راوبلل ترڅو يې هيئت ته د مدرسې د ليليه طالبانو په حيث وښيي. کله چې هيئت مدرسې ته راغی او مولوي محمد ولي صاحب د مدرسې د يوه طالب په حيث ورسره مخامخ شو، نو وضاحت يې ورته وکړ چې دا طالبان ټول د همدې مدرسې نه دی بلکې له بهره راوستل شوي دي، بيا مولوي محمد ولي صاحب له هيئت سره په ټولو اطاقو وگرځيد او هر طالب يې ورته معرفي کړ چې د مدرسې دی او يا هسې په جعل راوستل شوی دی. د نوموړي دا کار که څه هم د مدرسې د اراکينو د غوسې او خپگان سبب شو مگر ځکه يې ترسره کړ چې د هغه طبيعت داسې جوړ و چې هيڅ غير شرعي

کار يې نه شوی زغملی . ځکه غدر یو له غیر شرعي کارونو او د نفاق له علاماتو څخه دی چې رسول الله **H** یې په اړه فرمایي: وعن أبي سعيد الخدري **I** أن النبي **H** قَالَ: لِكُلِّ غَادٍ لَوَاءٌ عِنْدَ أَسْتِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرْفَعُ لَهُ بِقَدِّ غَدِهِ . رواه مسلم . رسول الله **H** فرمایي د هر غدر کوونکي په کوناټو کې به د قیامت په ورځ د غدر بیرغ ولاړ وي چې دده د غدر په اندازه به لوړ رپړېږي.

مولوي محمد ولي صاحب هغه مهال چې نور دکمونستانو په خلاف جهاد د بریا منزل ته نږدې شوی و یو ځل بیا دارالعلوم حقانيه ته لاړ هلته یې ددوو کلونو په ترڅ کې وږه او لویه دوره وکړه او د وخت له ستر فقیه او عالم شیخ الحدیث مولانا مفتي محمد فرید **V** څخه یې د نبوي احادیثو اجازت ترلاسه کړ.

جهادي ژوند

د شوروي یرغلگرو په خلاف جهاد په مهال مولوي محمد ولي صاحب نوی ځوان و، چې د کال زیاتره وخت به یې په دیني مدارسو کې دیني علوم لوستل اما د رخصتیاو په وخت کې به کندهار ته تلو او هلته به یې د شوروي یرغلگرو خلاف په مسلح جهاد کې برخه اخیستله.

دنوموړي مشر ورور قاري عبدالباري صاحب وایي چې مولوي محمد ولي صاحب د شوروي ضد جهاد په مهال ټول وخت د کندهار ولایت د ویارلي مجاهد شهید لالا ملنگ په جبهه کې جهادي خدمت ترسره کړ. دغه جبهه چې د ارغنداب، ژړی، پنجوايي او د کندهار د ښار په شاوخوا کې یې جهادي عملیات ترسره کول په کندهار کې یوه له هغو جبهو څخه وه چې د شوروي یرغلگرو خلاف جهاد کې یې کلیدي ونډه درلوده او ستر افتخارات یې گټلي دي.

د کمونیستي واکمنۍ په وروستي کال شهید مولوي محمد ولي صاحب زابل ولایت ته هم د جهاد لپاره لاړ چې هلته یې د جبار ملیشو تر نامه لاندې د کمونیستانو له ځواکونو سره په سختو جگړو کې برخه واخیسته او په دې جگړه کې ټپي هم شو.

د جهاد له بریا وروسته مولوي محمد ولي صاحب په پنجوايي ولسوالۍ کې د دیني علومو تدریس ته ملاوتې له چې د طالبانو د اسلامي تحریک د ظهور تر وخته د تدریس په سپیڅلي وظیفه بوخت و.

په اسلامي امارت کې شمولیت او خدمتونه

د نوموړي وراره حافظ محمد صاحب وایي: د تحریک د لومړني پیل په شپو کې یو وخت چې موږ د شهید مولوي محمد ولي صاحب سره په مدرسه کې سبقونه ویل یو ورځ مو ډزې او د مرمیو اوازونه واوریدل. خلکو ویل چې طالبانو په یوه ټوپکي قومندان صالح باندې جنگ شروع کړی دی، مولوي محمد ولي صاحب په هماغه ورځ خپل تدریس ته د پای ټکی کینود خپل طالبان یې ورسره روان کړل او په دغه جنگ کې یې شرکت وکړ، دا د طالبانو د تحریک لومړنی جنگ و او مولوي محمد ولي صاحب له همدې ځایه د تحریک ملگری شو.

د کندهار له فتحې څه موده وروسته د امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد **V** په فرمان د امر بالمعروف ځانگړې اداره جوړه شوه او مولوي محمد ولي صاحب یې د مشر په حیث وټاکل شو. نوموړي په دې اداره کې ور سپارل شوی خدمت په ډیر اخلاص او احسنه طریقه سره انجام کړ. د اسلامي امارت هغه لویه کارنامه چې وروسته له کلونو د ځمکې پر مخ د الهي نظام تنفیذ و تر ډیره د همدې ادارې په توسط عملي کیدو. کله چې اسلامي امارت لخوا کابل فتحه شو، د افغانستان په تاریخ کې په لومړي ځل د امر بالمعروف و نهی عن المنکر په نوم ځانگړی وزارت رامنځ ته شو.

دغه وزارت چې په ټولو ولایاتو کې یې اړوند ریاستونه درلودل له مهمو کارونو څخه یې د دیني شعائر و احیاء، په لمونځ، روژه، زکات او ټولو حسنه اعمالو خلکو مأمورول، د ناروا کارونو، بدعتونو او غیر شرعي دودونو له منځه وړل، د ساز سرود، فحشاء او بی دینۍ د اسبابو ختمول، د شرعي حجاب او ستر رعایت ته د ښځو متوجه کول، د مسلمانانو سیرت او صورت په شرعي طریقه باندې برابرول، د نشه یي توکو،

شرابو او نورو مخدراتو د استعمال مخنيوی او دغسې نور شرعي وظائف يې له مهمو فعاليتونو څخه وو.

مولوي محمد ولي صاحب د ددې وزارت د وزير په حيث په خپل کار کې خورا جدي او پوره توجه يې ورته درلوده تر دې چې يو وخت يې کوم کس د څه نامشروع کار له امله بندي کړی و، خو دده په ناڅيرۍ کې د نوموړي مشر ورور پرته له اجازې له توقيف څخه خوشی کړی و، خو چې کله مولوي محمد ولي صاحب خبر شو نو د خپل ورور د بندي کولو امر يې وکړ چې هغه د حبس له ويرې له ښاره وتښتېد.

د امريکا په خلاف جهاد او شهادت

د امريکايي يرغل نه وروسته او کله چې د اسلامي امارت ځواکونه د هيواد له لويو ښارونو ووتل مولوي محمد ولي صاحب يو ځل بيا پاکستان ته مهاجر شو. له څه موده مخفي ژوند نه وروسته يې يو ځل بيا د جهادي چارو په سمبالولو پيل وکړ تر دې چې د جهاد عملي ډگر ته يې مخه کړه.

حافظ محمد صاحب و ابي د مولوي صاحب له جهاد سره فوق العاده مينه وه، په ۲۰۰۶ ميلادي کال کې کله چې لومړی ځل د جهاد سنگر ته تلو نو دومره خوشاله و او داسې شوق يې درلود چې له ډيره شوقه يې وويل چې د بيت الله شريف حج ته مې هم والله که داسې زړه کيږي لکه د پاشمول (په کندهار کې يوه جهادي سيمه ده) جهادي سنگر او د الله په لاره کې جهاد ته. مولوي محمد ولي صاحب جهادي خدمتونه پيل کړل چې په دې لاره کې يې شهادت يو له سترو ارمانونو څخه و.

له شهادت نه څه موده وړاندې نوموړی د ژړۍ ولسوالۍ په سياچوی سيمه کې د خپلو وريرونو کور ته ورغلی و، هغوی ورته ويلي و چې دلته حالات خراب دي امريکايان حملې کوي، نو زموږ مشوره داده چې لاړ شه خپل کور ته. خو مولوي صاحب په ځواب کې ورته وويل زه د جهاد او شهادت لپاره راغلی يم او زړه مې غواړي چې د الله تعالی په لاره کې مې بدن ټکړه ټکړه شي.

عجيبه دا وه چې څو ورځې بعد الله تعالی د مولوي محمد ولي صاحب همدغه هيله ور پوره کړه، د ژړۍ ولسوالۍ د پاشمول سيمې د رازمحمد خان په کلي کې د مجاهدينو په مرکز امريکايي الوتکو دروند بمبار وکړ چې په نتيجه کې يې د ۲۵ نورو مجاهدينو تر څنگ د ۱۴۲۷ هـ ق کال د ذوالقعدة الحرام د مياشتې په ۲۴ مه نيټه د پنجشنبې په شپه مولوي محمد ولي صاحب په شهادت ورسيد. انا لله وانا اليه راجعون په دې بمبار کې د ډيری شهيدو مجاهدينو جسدونه روغ او سالم و اما د مولوي محمد ولي صاحب په جسد باندې بم لگيدلی و نو ځکه يې بدن ټوک ټوک شوی و او په دې ډول د شهادت هيله يې پوره شوې وه.

د نوموړي د شخصيت په اړه

شهيد مولوي محمد ولي صاحب د خپلو ملگرو تر منځ په ډيره تقوا او ديانت شهرت درلود. د نوموړي ملگری مولوي احمد الله مطيع صاحب وايي: مولوي محمد ولي صاحب يو پرهيزگار او مخلص سړی و، د فقر ژوند يې درلود، د جهاد او اسلامي نظام په لاره کې يې ډير مخلصانه خدمتونه سر ته ورسول او په همدې لاره کې د شهادت مقام ته ورسيد.

د نوموړي ورور قاري عبدالباري صاحب وايي: مولوي صاحب له کوچنيوالي او ځوانۍ څخه د تقوی او ديانت نمونه و. حتی په ځوانۍ کې يې ما عيش پرستي، بې ځايه خندا، ټوکې، عبث گوښي او د وخت ضايعه کول ترې نه دي ليدلي. تقوی يې طبعي وه، ډير زيات اذکار به يې کول او د تصوف د نقشبنديه طريقې مريد و. د وزارت په وخت کې چې د امارت لخوا کوم معاش ورکول کيده هغه ټول يې په کور کې نه مصرفاوو بلکې نيم يې واپس کاوو او د کور نيم مصارف يې له کورنۍ شتمني څخه پوره کول. ده به ويل چې ما ټول وخت د امارت کار ته نه دی ورکړی، بلکې نيم وخت په کور کې يم نوځکه بايد ټول مصارف هم د امارت له معاش څخه ونه کړم.

حافظ محمد صاحب وايي: مولوي صاحب د فقر او غربت ژوند درلود، سره له دې چې وزير و مگر په ژوند کې يې د اسايش په لحاظ کوم تغير ونه ليدل شو، يو وخت يې ويل چې له وزارت وړاندې مې راسره سرمايه ۱۳ زره کلدارې وې مگر کله چې امارت سقوط وکړ او هجرت مې کاوو نو ۷ زره کلدارې شخصي بوديجه مې درلوده او په دې يې شکر کاوو چې د بيت المال له پيسو څخه يې شخصي- پانگه نه ده زياته کړې.

قاري عبدالباري صاحب وايي: مولوي صاحب زما ورور او تر ما کشر- و ، داسلامي امارت په مهال ما د خوست په ولايت کې وظيفه درلوده کله به چې کندهار ته خپل کور ته راغلم، نو دلته به د رخصتۍ په مهال په ښکار پسې تلم، يو وخت مولوي محمد ولي صاحب راته وويل چې که په ښکار پسې ځې نو د امارت د موټر تيل به نه مصرفوې او که موټر خراب شو هم په خپله به يې جوړوې ځکه دا تاته د رسمي وظائفو لپاره درکړل شوی دی نه د ښکار لپاره. له دې څخه معلوميږي چې مولوي محمد ولي صاحب د بيت المال د مصرف په برخه کې خورا ډير محتاط و او په دې برخه کې يې هيڅ خپلوي نه پاللله او نه يې د چا لحاظ کاوو.

د نوموړي نږدې ملگري وايي: يو وخت په کابل کې يو عادي موټر چلوونکي مولوي محمد ولي صاحب په موټر وواهه، کله چې دغه موټر چلوونکی خبر شو چې د طالبانو د حکومت وزير يې په موټر وهلی دی نو ډير وارخطا شواو د امنيتي چارواکو لخوا توقيف شو. مگر کله چې مولوي صاحب روغتون ته يووړل شو او را په حال شو تر هرڅه مخکې يې دا وويل چې هغه ډيريور مو که بندي کړی وي آزاد يې کړئ زما لخوا ورته غفو ده او بښلی مې دی.

دا خبره ځکه ډيره د تأمل وړ ده چې له طالبانو وروسته د کرزي او اشرف غني په حکومتونو کې روزانه د لوړپوړو چارواکو لخوا عادي موټر چلوونکي، ترافيک يا پوليس له دې امله وهل کيږي، ټپيان کيږي او حتی وژل کيږي چې ولې يې دوزير يا

پارلمان د وکیل موټر ته لاره نه ده ورکړې او په دې ډول کبر جن چارواکي په مظلومو او بې وسه کسانو خپل فرعونيت تجربه کوي.

خو د اسلامي واکمنانو مثال داسې وي لکه مولوي محمد ولي صاحب چې که بل څوک پرې ملامت هم شي ورته غفو کوي او حتی عادي دعاو ورباندې نه کوي.

الله تعالی دې په شهيد مولوي محمد ولي صاحب باندې ورځميږي او دده برکات دې ددې په ورته وو باندې کيږدي آمين يا رب العلمين.

د شهيد مولوي اختر محمد عثماني صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

ژوکړه يې:

شهيد مولوي اختر محمد عثماني د مولوي نور محمد زوي د مولوي عبدالله لمسی په ۱۹۶۵ ميلادي کال کې د هلمند ولايت د سنگين ولسوالۍ د جوشالي سيمې په يوه دينداره او علمي کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترگې وغړولې.

لومړنۍ زده کړه يې:

شهيد مولوي اختر محمد عثماني خپلې لومړۍ ديني زده کړې له خپل والد صيب او دخپل کلي په مسجد کې پيل کړې، وروسته په خپله سيمه کې د سنگين مشهورې مرکزي مدرسې ته لاړ او دغه وخت چې نوموړی نوی ځوان و، دروسي يرغلگرو په وړاندې يې جهادي مبارزه هم پيل کړه. شهيد عثماني صيب د جهادي مبارزې او زده کړو ترڅنگ په سنگين کې د يادې مدرسې د نظامت چارې هم سمبالولې، چې تر څو کلونو په همدې دندو بوخت و.

لوړ شرعي تحصيلات يې:

له افغانستان څخه د شوروي يرغلگرو تر تېښتې وروسته شهيد عثماني دخپل وزده کړو د پوره کولو په غرض گاونډي هيواد پاکستان ته ولاړ او هالته يې، د پښتونخوا صوبې په مشهورو مدارسو کې دخپلو ديني تعليماتو تر لاسه کولو ته ادامه ورکړه، ترڅو يې په کال ۱۴۱۵ هجري قمري کې د پښتونخوا صوبې له سترې او مشهورې مدرسې دارالعلوم حقانيه څخه د حديثو دلويې دورې تر پوره کولو وروسته د فراغت سند تر لاسه کړ.

د طالبانو له اسلامي تحريک سره يوځای کيدل

شهيد عثماني صيب په داسې مهال له خپلو لوړو شرعي زده کړو څخه فارغ شو چې په گران هيواد افغانستان په تيره کندهار ولايت کې د تنظيمي انارشيزم او ټولنيز هرج و مرج په وړاندې د طالبانو اسلامي تحريک نوی تأسيس شوی و.

کله چې شهيد عثماني صاحب تر فراغت وروسته د علم له سفر څخه د هلمند ولايت سنگين ولسوالۍ کې خپل کورته دراستنيدو په حال کې و په لاره کې د کندهار ولايت سپين بولدک ته په رسيدو له يوه نوي هيله بښونکي بهير سره مخامخ شو او هغه دا چې تصادفا په همدې ورځ د طالبانو دنوي پيل شوي تحريک لومړنیو ځواکونو د کندهار سپين بولدک او ویش سرحدي سيمې تازه تر خپل کنترول لاندې راوستې وې.

شهيد عثماني صيب خپل ديني مسؤليت ته په پام سره له همدې ځايه د طالبانو له اسلامي تحريک سره ملگری شو، چې بيا د شهادت تر لحظې په همدې دريځ او لاره مستقيم پاته شو.

د طالبانو په اسلامي تحريک کې د شهيد عثماني پوځي او اداري فعاليت

اومسؤليتونه

شهيد عثماني صيب د عالي قدر امير المؤمنين مرحوم ملا محمد عمر مجاهد V د پيراعتمادي اونږدي کس ؤ. په يولړ خصوصي کارونو سر بيره يې د اسلامي امارت دواکمنۍ په مهال او وروسته دامريکايانو په خلاف د جهاد په مهال بيلابيلې مهمې جهادي دندې ترسره کړې او د اسلامي امارت په چوکاټ کې يې ستر او نه هيريدونکي خدمتونه وکړل.

نوموړی په پيل کې د کندهار دامنيه قومندانۍ مرستيال او وروسته د څه وخت لپاره د کندهار امنيه قومندان وټاکل شو. له دې وروسته په کندهار کې د دوهم نمبر

قول اردو عمومي قومندان وټاکل شو او دامريکايانو د يرغل تر وخته يې تر څلورو کالو پوري همدې وظيفې ته دوام ورکړ .

په دې لړ کې په مهمو فتوحاتو او جهادي تشکيلاتو کې شهيد عثماني صيب برخه درلوده ، په کابل کې د رباني د واکمنۍ په خلاف د تعرضونو په مهال نوموړی د چهاراسياب په خط کې ډير وخت په دنده بوخت و . وروسته کله چې د هرات له لورې تورن اسمعيل خان په هلمند حمله وکړه ، شهيد عثماني صيب له کندهار څخه د سلگونو ملگرو سره يوځای د گرشک دفاعي کرښې ته لاړ . په دې جگړه کې چې اسمعيل خان سخته ماته وخوړه ، عثماني صاحب هم دهغه کاروان برخوال و ، چې د دوو ورځو په ترڅ کې يې نيمرزو ، فراه او هرات فتحه کړل ، اود اسمعيل خان موازي او خودسره واکمنۍ ته يې د پای ټکی کيښود .

په دې سربيره عثماني صيب د شمال د تصفيې په مهال هم په مختلفو سيمو کې خپله جهادي دنده تعقيب کړه . دوه ځله يې د څو څومياشتو لپاره د بلخ ولايت سر پرستي وکړه او هم يې د دره صوف او سنگچارک په جبهو کې دمسؤل په صفت دنده درلودله ، دمزار له فتحې وروسته دايراني ديپلوماتانو د وژنې په عکس العمل کې چې ايران دافغانستان سرحد ته څيرمه د (ذوالفقار) په نامه پوځي مانورې او قدرت نمايي پيل کړه او په افغانستان دبريد گواښ يې رامنځته کړ ، اسلامي امارت دافغانستان دحريم ددفاع په خاطر په سلگونو ځواکونه چې په دافع هوا او درنو وسلو سمبال وو همدې سيمو ته وليږل، تر څو دايراني دا احتمالي بريد په مهال دافغانستان ساتنه وکړي ، داسلامي امارت ددې احتياطي دفاعي ځواکونو مشري هم دعثماني صيب په غاړه وه .

په افغانستان له امريکايي يرغل څخه دوه کاله وړاندې شهيد عثماني صاحب دهيواد شمالي صفحاتو ته دعاليقدر اميرالمؤمنين لخوا ديوځانگړي هيئت دمشر- په توگه لاړ، چې ديوې مياشتې هيئتۍ په مهال يې تقريبا د شمال له ټولو ولاياتو ليدنه وکړه، له ټولو اولسونو او قومي مخورو سره يې له نږدې ليدنې او ناستې وکړې او په دې توگه يې دعوامو په تنوير او اعتماد خپلولو کې ستر خدمت ترسره کړ . دنوموړي

يو نږدې ملگري چې شمالي ولاياتو ته دنوموړي دهيتۍ په سفر کې ورسره ملگري وو، وايي چې ددې سفر په مهال عثماني صيب تقريبا دشمال په ټولو سيمو راوگرځيده، هر ولس او کلي ته ورغی، داسلامي امارت داعيه او پروگرامونه يې هغو ته تشرېح کړل، دخلکو پوښتنې، انتقادونه او مشورې يې په پوره اخلاص او زغم سره واورېدې او په دې توگه يې په خورا ښه ډول خپله وظيفه انجام کړه .

دامريکايي يرغلگرو په خلاف جهادکې شهيد عثماني پوځي رول

شهيد اخترمحمد عثماني صيب له امريکايي يرغل وروسته هم په پوره متانت خپل جهادي مسير تعقيب کړ . نوموړي له امريکايي يرغل وروسته په خورا سختو شرائطو کې دمجاهدينو د رايوځای کولو او تنظيم دنده پرمخ بيوله او په دې لړ کې يې ډير تکليفونه په ځان ومنل ، دامريکايانو په خلاف دجهادي مبارزي دتنظيم لپاره چې دعاليقدر امير المؤمنين لخوا څوکسيزه عالي شورا جوړه شوه، شهيد عثماني صيب هم ددې شورا غړيتوب درلود او ورسره يې دهلمند په ولايت کې دمجاهدينو عمومي مسؤليت په غاړه و . نوموړي په بيلابيلو ملکي او نظامي برخو کې خپلو جهادي وظائفو ته ادامه ورکوله ، چې د د ۱۴۲۷ هـ ، دذوالقعدة پر ۲۸ مه مطابق د ۲۰۰۶ م ۱۲/۱۸مه نيټه دهلمند ولايت دبرامچې په سيمه کې ددښمن دجاسوسي الوتکې د بمبار په پايله کې په شهادت ورسيد . V تعالی

دشهيد عثماني صيب علمي او جهادي شخصيت

شهيد مولوي اختر محمد عثماني صيب چې الله تعالی دسیرت او صورت دواړو ښيگڼې او ښايست پرې لورولی وو ، خورا دښو اخلاقو څښتن و .

عثماني صيب ميانه ونه، ښايسته څيره او معتدل جسامت درلود. څنگه چې نوموړی په يوه علمي او ديني کورنۍ کې زيږيدلی و نو ديانت داري او تقوی يې خاصيت گرځيدلی و . دطالب العلمۍ دمهال ملگري دنوموړی دې ساري ذهانت او ځيرکوالي کيسې کوي له تعليم اوتعلم سره يې دومره مينه لرله چې کله دکندهار

د قول اردو قومندان و له خپل ټول مسؤليت او زيات مصروفيت سره سره به يې له رسمي مصروفياتو وروسته دکندهار ښار په لوی مسجد کې چې په (سره جامع) سره مشهوره و او دکندهار هرات په لويه لاره قول اردوته نږدې واقع و طالبانو ته ديني کتابونه ويل او تدريس يې جاري ساته. دعثماني صيب کشر ورور چې د تعليم او جهاد په ډيرو دورو کې له نوموړي سره يوځای اوسيدلی وایي، چې عثماني صيب په شخصي ژوند کې خورا تقوا لرونکی او په لږ څه قناعت کوونکی و. دبیت المال له شتمنيو سره يې بې کچې احتياط کاوه او کله يې هم بې ځايه او په شخصي مصارفو کې له شرعي ضرورت پرته نه مصرفاوه.

د نوموړي ورور وایي چې عثماني صيب د جهادي دندو او مسؤليت په ټول وخت کې کله هم دښه موثر، ښه خوراک يا ښه ژوند او عيش د درلودلو کوښښ نه دی کړی او خپل نږدې ملگري يې هم له داسې څه څخه منع کول، نوموړي به تل ويل (ترڅو پورې چې زموږ وروڼه مجاهدين په مختلفو سيمو کې په غرو، دښتو، ځنگلو او نورو سختو سيمو کې د مشکلاتو سره لاس او گريوان وي او سختی تيروي بايد هيڅوک هم د دنياوي ښه ژوند او عيش تمه ونه کړي، ځکه په داسې سختو شرائطو کې په دنياوي عيش او هوسونو کې مشغوليدل، يقينا دمجاهدينو، يتيمانو، کونډو او دردمنو مسلمانانو له هيلو سره جفاکاري او بې پروايي ده)

په دې سربيره شهيد عثماني صيب خورا دټينگ عزم او لوړ توکل څښتن وو او په هر ډول حالاتو کې يې يوازې په الله تعالی تکیه کوله، کله چې دهيواد په سترو ښارونو دامريکايي بمبار په نتيجه کې داسلامي امارت واکمني پای ته ورسیده، نو دکندهار ښار له سقوط وروسته اکثره مجاهدين له خورا سخت حالت سره مخامخ شول، ځکه هيڅ داسې مصئون لوری نه و، چې مجاهدينو پنا وروړې وای، په دې سختو حالاتو کې امريکايانو، او په کندهار کې دهغوئ سيميزو ملگرو ديوه پخواني قومندان عبدالواحد (رئيس دباگران) په واسطه عثماني صيب ته احوال وليږه، چې که

تاسو له وسلوالي مبارزې لاس واخلي اودامريکايانو واکمني ومنئ، نو په امن کې به پاته شئ، که نه له ډير سخت انجام سره به مخامخ شئ.

عثماني صيب ددښمن ددې غوښتنې په مقابل کې خورا له ايماني غيرت نه ډک ځواب ورکړ او دباگران رئيس ته يې وويل چې (جهاد په موږ فرض او زموږ ايماني مسؤليت دی، داچې حالات داسې سخت شول، موږ خو څه له خپل ايمان څخه نه شو تيريدلای، تاسو که هرڅه کوئ ويې کړئ، ما خدای ته پريږدئ)

دعثماني صيب يو نږدې ملگری چې له ده سره ډير وخت يوځای پاته شوی وایي، چې نوموړي دجهادي مبارزې دتنظيم او مجاهدينو داکمال او انسجام لپاره ډيرې زياتې مندې ترړې وکړې، او مختلفو سيمو ته يې دمجاهدينو او خلکو دليدلو لپاره سفرونه وکړل. دسيمې په سطحه يې ډيرو ديني عالمانو، طالبانو او عامو مسلمانانو ته دجهاد داعيه ورسوله، چې په دې لاره کې ستړيا به يې دځان لپاره افتخار بلله.

نوموړی وایي چې يوه ورځ شهيد عثماني صيب راته وويل (مجاهد که دخپلې مبارزې په مهال په يوه کار کې دکيدلو پنځه فيصده امکان وويني ۹۵ فيصده نور بايد دالله تعالی نصرت او پيروزي ته وسپاري او سمدستی اقدام پرې وکړي، چې همدې ته توکل وایي) همدارنگه داسلامي امارت يو مشر مسئول او دعثماني صاحب نږدې ملگری دنوموړي داطاعت اوله جابه طلبۍ نه دکرکې په هکله وایي: کله چې داسلامي امارت دمشرتابه له لوري د عثماني صاحب پرځای ملامحمد رحيم اخند دهلمند مسئول وټاکل شو نوزه څه وخت وروسته دعثماني صاحب پوښتني ته ورغلم په خبروکې مي ورته وويل چې گوره داله دندې لرې کول درباندي درانه نشي اوڅوک دي خطاء نه کړي چې صاحب ته خو غټ سپړی وې دا ولي داسي وشول چې له دندې يې لرې کړې. عثماني صاحب راته وخنډل چې هووالله ځيني خلک راته راغلل او راته ويې ويل چې ته اوس هم زموږ مشر يې موږ ستا خبره منو چې ته هر ډول قوماندې راکوې موږ يوازې هغه منو، مگر ما ورته وويل چې زه څوک يم چې تاسو زما خبره منئ اوس خو موږه امير نه يم ورشئ دخپل نوي ټاکل شوي والي صاحب او عمومي مسؤل چې زما

په ځای ټاکل شوی خبره ومنی او دهغه اطاعت وکړی او س مو شرعا هغه امیر دی او ټول به یوازې دهغه امر ته غاړه ږ دو. عثماني صاحب وویل چې کله مې دا حالت ولید نو یوه مسجد ته ننوتلم څورکعتته نفل لمونځ مې وکړ بیا مې الله تعالی ته په ډیره عاجزي سره سوال وکړ چې یا الله ته خومي په دې امتحانو کې کا میاب کړي له هغه وروسته مې دنوي والي صاحب پوښتنه وکړه چې چیرې دې ځای مې یې معلوم کړ او سیده ورغلم په څنگ کې ورسره کښینستم ترڅو ورځو پورې چې به والي صاحب چیرې کار کاوو زه به ورسره ناست وم او گډ کار به مو ورسره کاوو ترڅومو مجاهدین وویني چې نه کوم اختلاف شته اونه هم دابدلون کومه مهمه خبره ده. والي صاحب دې خبر یوسي په هر څه کې به یې له ماسره مشوره کوله او ما هم پوره همکاري ورسره کوله مجاهدینو چې به زه دنوي والي په څنگ کې لیدلم چې هغه به زما احترام کاوه او مابه دهغه همکاري کوله ځینې به حیرا نیدل او ډیر به خو شحاله کیدل بیا نو دهمدي گډ کار برکت وو چې الله تعالی دهلمند جهادي کارونه نور هم پرمخ بوتلل او دلویې کامیابۍ سبب شول.

دهلمندولایت تر مسئولیت وروسته بیا شهید عثماني صاحب داسلامي امارت داقصادي کمیسیون درئیس په حیث وټاکل شو چې په دې کار کې یې هم په ښه اخلاص او امانت داري سره خدمت وکړ.

عثماني صاحب خورا لوړ او حسنه اخلاق لرل چې څوک به ورسره مخامخ شو نودده له ښه چلندنه به یې دا خیال کاوو چې زه به دعثماني صاحب په ډیرو نږدې ملگرو کې یم. نوموړي له خپلو استادانو، شاگردانو، ملگرو او ټولو شناخته وُسر خورا ښه راشه درشه درلوده وخت په وخت به یې په ټولو پوښتنه کوله خصوصاً دسختۍ په وخت کې به یې هغوی ته لاس ور کاوه، چې څوک به سره خفه یا مخالف وو دهغوی د خوشحالي او نږدیکت کوښښ به یې کاوه او په دې کار کې خورا بریالی هم و.

دشهیدعثماني صاحب ورورابوالوفا چې ډیر وخت په علمي او جهادي ژوند کې له عثماني صاحب سره ملگری پاته شوی وایې: یو وخت عثماني صاحب ته یو تاجر

راغی څلورلکه روپۍ یې ورکړې چې دا ستا شخصي د کوردي او دوه ویشته لکه یې نوري دمجاهدینو لپاره ورکړې، بیا ده ما ته وویل چې دادرواخله زما زړه ډیر خوشاله سو ځکه چې په کورکي ډیره مجبوري وه. په داسې یې بیا زنگ راته وواژه چې هغه څلورلکه ملا داروخان مشهورپه ملا شیرین ته ورکړه چې مجاهدینو ته کوټونه پرې واخلي، ماورته وویل چې تا دهغه سړي خبره نه واوریده چې دا ستاشخصي دکور لپاره دي. ده راته وویل چې ما او تا چې په پیښورکي سبقان ویل ولي چاپیسې نه راکولې؟ گرچه زه ډیر ورسره ټینگ شوم خوراسره یې نه منله، بیا مې هغه کس ته چې ده را ښو دلی و ورکړې.

یووخت ده دجهاد په سلسله کي یوخطرناک کارکاوه ماورته وویل چې په کوم ځای کي چې ته داکارکوې داخلک خو له دې کارسره مخالف دي او ته یې کوې نو څه اطمینان لرې که نه؟ ده په جواب کي راته وویل وروره دین قرباني غواړي.

ده به ماته همیش دا خبره کوله چې په بیت المال کي احتیاط کوه.

یووخت مې په سفرکي داوبو بوتل راواخست، کله چې هغه اوبه ختمي سوې، ماورته وویل چې یو بل داوبو بوتل به راواخلو ده راته وویل چې نه مخته به همدا بوتل له ساده اوبو راډک کړو بل په پیسو مه اخله.

دده کوشش داوو چې هرڅوک جهاد کوي باید دامارت په چوکاټ کي وي، او په یوه صف کي متحدانه جهادوکړي.

د شهید عثماني پلار مولوي نور محمد صاحب چې جید عالم و د جهاد په موضوع د تحفة المجاهدین په نوم کتاب لیکلی چې په یوه برخه کې یې د عثماني صاحب د شخصیت په اړه هم لیکنه کړې او نوموړی یې دحق د لارې واقعي مجاهد بللی دی.

او بالاخره شهادت یې

وړاندې وویل شول، چې دامریکا په مشرۍ دکفاروله لوري دافغانستان تراشغال وروسته عثماني صیب دهلمند ولایت لپاره عمومي جهادي مسؤل په توگه ټاکل شوی

و، نوموړي په هلمند کې د جهادي عملياتو د نظم او انکشاف لپاره خورا ډيرې سترې تېرې کړې، چې په برکت يې هلمند د افغانستان په سطحه دمجاهدينو په يوه قوي مرکز او دیرغلگرو لپاره په هديره بدل شو، دغه راز په نورو ملکي او نظامي بخشونو کې هم عثماني صيب يو فعال او مؤثر شخص و، چې په کارونو کې دخوځښت پيدا کولو او ابتکار ښه مهارت يې درلود.

د شهيد عثماني صيب پرنفوذ او رانښکونکي شخصيت دغه راز سياسي او جهادي مخورتوب او مؤثریت ته په پام سره نوموړی داسلام ددښمنانو له لوري تر ډير تعقيب لاندې و، چې بالاخره دالله دلاړې دا رښتینی خدمتگار د ۱۴۲۷هـ ق، دذوالقعدة پر ۲۸مه چې د ۱۳۸۶ هـ ش د قوس له ۱۴ سره سمون خوري، د هلمند ولايت د ديشو ولسوالۍ دبرامچې د گوليگل په سيمه کې کله چې له خپلو پنځو تنو مجاهدو ملگرو سره دماسپښين دجماعت په لمانځه ولاړ وو، ددښمن دې پلوتيه جاسوسي الوتکې دتوغندي په گوزار ولگېد او له ملگرو سره په شهادت ورسيد، چې وروسته يې جسد همدلته په برامچه کې د ډيرو نورو مسافرو او گمنامو شهيدانو په يوه مبارکه هديره کې خاورو ته وسپارل شو. د شهيد عثماني صاحب تر شا درى زامن او دوه لوڼې پاته دي، الله تعالى ته سوال کوو، چې دنوموړي برکت يې په زامنو باندې کيږدې، ترڅو ددين او اولس همداسې سپيڅلي او مخلص خادمان ترې جوړ شي.

رحمه الله تعالى

د شهيد مولوي عبدالحنان جهادوال ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

هغه زلمی چې دکندهار دخاکريز په يوه دينداره کورنۍ کې وزیږېد، مور او پلار يې ديني زده کړو ته وقف کړ خو ده په پنځلس کلنۍ خپل درسي کتاب ونغښت او په پټه جهاد ته لاړ، په لومړۍ مرحله کې مجاهدينو دکم عمرۍ له وجې له جهادي صف څخه ستون کړ، خو وروسته يې کم عمر د جهادي جذبې په وړاندې خنډ نه شو او دکندهار په ارغنداب کې يې د شوروي لښکرو په وړاندې نه سترې کيدونکي مبارزه پيل کړه. مگر کله چې شورويان مات شول دنوموړي جهادي تنده لا هم نه وه خړوبه، نوځکه يې په کمونيستي کفر پسې پل واخيست، جهادي روح يې لالهانده وجود په نوې لاره روان کړ، دافغانستان له پولو واوښت او دماوراءالنهر په تاجکستان کې يې د کمونيزم په خلاف جهاد پيل کړ، تر دوه کلن جهاد وروسته يې په افغانستان کې دفسادپه خلاف دپيل شوي جهاد ملگرتيا وکړه، دشيشان، ماوراءالنهر، عربي نړۍ، افريقا او دنړۍ دهرې برخې له مهاجرو مجاهدينو سره ملگری پاته شو او کله چې امريکايان په دې هيواد راغلل، يوځل بيا يې په نوې روحیه جهاد ته کارووايه. دزابل، کندهار او هلمند په اوارو او غرنیو سيمو وگرځيد، له دښمن سره په بيا بيا وجنگېد، ترڅو يې سترې وجود هغه وخت د نه سترې کيدونکي روح له بوجه سپک شو چې دهلمند په گرځک کې يې له تهجدوروسته ددعاء په مهال داوسيدو په مېنه امريکايي بم ولگېد او دشهادت جام يې گوټ کړ. شاعر رښتيا ويلي:

اذا كانت النفوس كبارا

تعبت في مرادها الاجسام

دمولوي عبدالحنان روح زموږ دنورو مجاهدينو غوندي له څو لسيزي سترپاوو ، مزلونو ، شهادتونو او هجرتونو سره سره سترې نه شو او نه يې هم مقاومت او حوصله له لاسه ورکړه ، بلکې هغه وخت ارام شو کله يې چې غوښتنه وجود د کروز په پرڅپو ولگېد ، ونږېد او د جهادي روح له گرځولو بې سيکه شو . هوکې دسترو ارواحو وصف هم دادی ، چې تل وجود ته شکست ورکوي ، او تن يې په وړلو ستومانه کيږي او مقاومت بايلي .

پيدايښت او دوژوند ابتدائي مراحل

عبدالحنان جهادوال په ۱۳۸۴ هـ ق / ۱۹۶۴ ميلادي کال د افغانستان دکندهار ولايت دڅاکريز ولسوالۍ د (لام) سيمې په اتلي کلي کې وزېږېد ، دپلار نوم يې محمدابراهيم و، دوی دپښتنو له (توخي) قوم سره تړاو لري ، او کورنۍ يې په سيمه کې په دينداري او نیک کردار سره شهرت درلود.

عبدالحنان لا ماشوم و چې پلار يې د ديني زده کړو لپاره په يوه سيميزه مدرسه کې شامل کړ ، نوموړي په خپل کلي او نږدې سيمو کې ديني کتابونه لوستل ، چې تر پنځلس کلنۍ پورې يې په خپله سيمه کې ديني زده کړو ته دوام ورکړ ، نوموړی دزدکړو خورا پوخ استعداد درلود او په لږه موده کې يې خورا ډير علم ترلاسه کړ .

په جهاد پسې له کوره وتل

هغه مهال چې عبدالحنان نوی دځوانۍ په پړاو ورگډېده په افغانستان کې دکمونيزم او شوروي يرغل په خلاف مسلح جهاد پيل شوی و . نوموړی چې نه ماتيدونکې جهادي تنده يې درلوده ، يوازې دې ته انتظار و چې د عمر له لحاظه دجهاد وړ شي ، خو نوموړی لاپوره دځوانۍ مرحلې ته نه و رسيدلی چې جهادي جذبه ورباندې غالبه شوه . نوموړی ۱۵ کلن و چې دجهاد په نيت له خپلې سيمې هلمند ولايت ته لاړ ، په هلمند کې دمجاهدينو ډيرو جبهاتو ته ورغی خو مجاهدينو ځکه ورسره شامل نه کړ چې عمر يې کم و . نوموړی بيرته خپلې سيمې ته راستون شو ، خو

وروسته بيا دکندهار ارغنداب ولسوالۍ ته لاړ او هلته يې دطالبانو په يوه مشهوره جبهه کې دملاشيرين اخند ترسرپرستۍ لاندې جهادي دنده پيل کړه .

مولوي عبدالحنان هغه مهال که څه هم د عمر په لحاظ کشر- و ، خو علمي او جهادي استعداد يې خورا لوړ و . نوموړي دجهاد په ټوله موده کې نه يوازې په خپله ديني زده کړې کولې بلکې نورو مجاهدينو او ملگرو ته يې هم کتابونه تدريسول او په دې توگه يې له جهاد سره سره علمي افاده او استفاده هم روانه وه .

دکمونيزم په خلاف جهاد

مولوي عبدالحنان جهادوال په کندهار کې لومړی جهاد دملا محمدشيرين اخند په جبهه کې پيل کړ ، وروسته يې په ځينو نورو جبهاتو کې هم جهادي خدمت وکړ او په پای کې يې خپله دمجاهدينو ديوه گروپ سرپرستي په غاړه واخيسته .

په ارغنداب کې دجهاد په وروستيو مراحلو کې دنوموړي ملگري زياتره هغه عرب ، شيشاني او ازبک مجاهدين وو چې د کمونيزم په خلاف دجهاد لپاره افغانستان ته راغلي وو ، له همدې ځايه له مهاجرو مجاهدينو سره دمولوي عبدالحنان جهادوال انډيوالي پيل شوه ، تردې چې د عمر ترپايه يې له عربو او نورو مهاجرو مجاهدينو سره خورا نږدې ملگرتيا درلوده .

په ارغنداب کې دجهاد په مهال مولوي عبدالحنان جهادوال دوه ځله ټپي شو ، يوځل چې نوموړی دشوروي عسکرو دهاوان دمرمۍ دلگيدو له امله په پرڅپو باندې په نس کې ولگيد ، ټپ يې خورا خطرناک و ددې ټپ له امله نوموړي ته ډاکټرانو پلاستيکي کولمې پيوند کړې خو دې ټپ هيڅکله هم دنوموړي جهادي عمل ضعيف نه کړ بلکې هميشه يې خورا درندې او سترې جهادي دندې سرته رسولې .

مولوي عبدالحنان جهادوال کلونه کلونه په کندهار کې خپله مقدسه جهادي وظيفه سرته ورسوله او کله چې شوروي يرغلگرو او ملگرو يې شکست وخوړ ، نوموړی په منځنۍ اسيا کې په پيل شوي جهادي خوځښت کې دگډون لپاره منځنۍ اسيا ته

لاړ، نوموړي دوه کاله دماوراءالنهر په سيمه کې په جهادي صفوفو کې تير کړل. دنوموړي ددې جهادي ژوند په اړه ډير معلومات نشته خو هغه څه چې دده ملگرو ته معلوم دي، وايي چې مولوي عبدالحنان جهادوال صاحب ددې جهادي سفر په مهال په تاجکستان او آذر بايجان هيوادونو کې دکمونستانو په خلاف په جهادي عملياتو کې برخه واخيسته، ددې جهادي سفر په مهال هم په تاجکستان کې شهيد جهادوال صاحب يوځل تپي او يوځل دروسي عسکرو لخوا نيول شوی و، چې په زندان کې شوروي عسکرو سختې شکنجې هم ورکړې وې، خو الله تعالی په خپل فضل سره له دې ټولو امتحاناتو بريالی راويوست.

ددې جهادي سفر په مهال نوموړي نه يوازې ديوه مجاهد په حيث په جهادي عملياتو کې ونډه اخيسته بلکې دمجاهدينو ديوه تربوي معسکر مشري يې هم په غاړه درلوده، شهيد جهادوال صاحب له دوه کلونو وروسته افغانستان ته راستون شو.

په اسلامي امارت کې خدمت

کندهار ته له راستنيدو وروسته شهيد جهادوال صاحب لومړی دکندهار د دامن ولسوالۍ دخوشاب په سيمه کې ددينی زده کړو يوه مدرسه جوړه کړه او ددیني طالب العلمانو په روزنه يې لاس پورې کړ. وروسته نوموړي له همدې سيمې خپلې پلرنۍ منطقې د خاکريز لام سيمې ته لاړ او هلته يې ددينی زده کړو تدريس ته دوام ورکړ.

په دې مهال دهيواد زياتره سيمې داسلامي امارت دځواکونو لخوا فتحه شوې وې او څرنگه چې داسلامي امارت دواکمنۍ او حکومت د چلېنت لپاره استعدادونو ته ضرورت و، مولوي عبدالحنان جهادوال صاحب داميرالمؤمنين ملامحمد عمر مجاهد لخوا وغوښتل شو او په اسلامي امارت کې په خدمت وگمارل شو. نوموړی په هرات کې دافغانستان دشمال لويديځو ولاياتو د تنظيم رياست مرستيال او په همدې حوزه کې دمهاجرو مجاهدينو مشر وټاکل شو. په هرات کې دنوموړي دملگرو مرکزي قرارگاه په باغ اسلامي سيمه کې وه خو نوموړی به خپله زياتره وخت قول اردو ته نږدې

په يوه ودانۍ کې اوسيده دامهال دنوموړي ترسرپرستۍ لاندې گڼ شمير مهاجرو مجاهدينو جهادي دنده اجراء کوله چې له جملې څو تنه پيژندل شوې څيرې لکه ابومصعب الزرقاوي او ابومحمد هم وو، دوی زياتره دافغانستان دشمال په مختلفو جهادي ليکو کې دنده اجراء کوله.

امريکايي يرغل او په وړاندې يې جهاد

دامريکا تريرغل وروسته کله چې مجاهدين دافغانستان له ښارونو څخه ووتل مولوي عبدالحنان جهادوال صاحب هم دخپلې سيمې په خوا ستون شو. نوموړي خپل ټول جهادي امکانات چې مختلفې وسلې او وسائل په کې شامل وو، هم کندهار ته له ځانه سره راوړل او په دې سيمه کې يې دامريکايي يرغلگرو په خلاف دجهادي فعاليت په تنظيم لاس پورې کړ.

نوموړی تردې وړاندې يوه اندازه وسلې په ځينو مخلصو خلکو ددې لپاره ويشلې وې ترڅو دامريکايانو په خلاف جهاد ته ادامه ورکړي. کله چې خپله کندهار ته راغی نو په کندهار او زابل کې يې له جهادي قومندانانو او بااحساسه خلکو سره ليدنې کتنې پيل کړې او ددې لپاره يې دهيوادنورو سيمو ته هم سفرونه وکړل، ترڅو دجهادي خوځښت په گټه افکار او امکانات اماده کړي.

له څه مودې گرځيدلو وروسته نوموړی دزابل دايجوپان ته لاړ او هلته يې دنورو مجاهدينو په مرسته يو مخفي جهادي مرکز جوړ کړ، خو دغه وخت څرنگه چې نوموړی امريکايانو ته ډير مطلوب و دوه ځله يې امريکايانو په کور چاپه ووهله، خو نوموړي ته الله تعالی نجات ورکړ. تردې وروسته يې دده غوندې کور هم ناکراره شو، لومړی دکندهار ښار ته وکوچيدل خو کله چې هلته ورباندې گوزاره سخته شوه نو بيا دزابل ولايت د مرکز مربوط دسينک په سيمه کې مېشت شول چې څوکلونو يې هلته تير کړل، خو په دې ټوله موده کې نوموړی په جهادي سفر و او ډير لږ به کورته راتلو، دنوموړي دکورنۍ يو غړی وايي دمولوي صاحب ټول ژوند که لس برخې کړو، نو شايد

یوازې یوه برخه یې په کور تیره کړې وي او نورې نږه برخې ژوند یې له کوره بهر په جهادي سټرېو کې تیر شوی دی .

په کندهار کې د جهادي مرکز تاسیس

په افغانستان دامريکايي يرغل دريم کال و چې مولوي عبدالحنان جهادوال صاحب دڅو تنو نورو ملگرو په مرسته دکندهار دڅاکريز ولسوالۍ دخنجکتو(Khanjakto) په غرنۍ سيمه کې لومړنی مخفي جهادي مرکز جوړ کړ. دا جهادي مرکز دغرونو په يوه لرې پرته سلسله کې جوړ شو چې وروسته په بيا بيا تغير او پراخ شو او دجهادي عملياتو ديوې مهمې هستې رول يې ولوباوو. ددغه مرکز لومړنی دمیشت ځای له بوټو او د ونو له ښاخونو جوړه شوې يوه څارگاه وه، چې مولوي جهادوال صاحب په خپله د يوه کمره له بيخ سره جوړه کړې وه. په پيل کې دخوراک هيڅ انتظام نه و او دخوراکي موادو دراوړلو لپاره به مجاهدينو په پټه ۳ ساعته مزل کاوو ترڅو هوارې ته لاړ شي، حتی ډير ځله به مجاهدينو دخوراک لپاره دغرنیو بوټو له پاڼو او بيخونو استفاده کوله .

دڅاکريز په غرنیو سيمو کې همدا مخفي مرکز چې وروسته په کې مجاهدينو تربیوي او دسوق الجیش فعالیت هم پیل کړ، په کندهار کې دجهاد له مهمو مراکزو حسابیږي. له همدې مرکز څخه په پیل کې مجاهدينو په څاکريز سربيره دامان ، شاولیکوټ ، نېش او دروزگان دهر او ولسوالۍ ته تشکیلات کول او دعملياتو لپاره یې کوچنۍ ډلې استولې. خو وروسته دغه عملياتي ساحه نوره هم پراخه او حتی تر هلمنده ورسیده، تردې چې دهمدې مرکز مجاهدين چې عمومي سرپرستې یې دمولوي جهادوال صاحب په غاړه وه، په ګرځک ، سنگین ، ژړۍ او میوند کې هم جهادي عمليات سرته رسول. دافغانستان دجنوب له مختلفو سيمو څخه به مجاهدين همدې مرکز ته راتلل، چې ځينو به جهادي تربیه حاصلوله او یو شمیر به یې دجهادي هدایاتو لپاره راتلل .

دغه جهادي مرکز چې دڅاکريز په غرونو کې یې موقعیت و او څو ځله یې ځای بدل شو، امریکایانو ورباندې دوه ځله سخت عمليات ترسره کړل، خو دواړه واري له سخت شکست سره مخامخ شول. لومړی ځل عمليات چې دوه تنه مجاهدين په کې شهیدان شول ، مرکز ته یې ډیر تاوان ونه رساوه، خو دوهم ځل ستر عمليات چې درې ورځې یې دوام وکړ، د مجاهدينو د مقاومت له امله دواړو خواوو ته درانه تلفات واوښتل. په دې جگړه کې چې مولوي صاحب مجاهدين په دریو برخو تقسیم کړي وو او په مختلفو سيمو کې له دښمن سره وجنگیدل دمولوي صاحب دملگرو له جملې ۱۰ تنه شهیدان او ۲۲ کسه ټپیان شول او یو تن ملگری ژوندی امریکایانو ته په لاس ورغی ، په دې جگړه کې ۱۲ تنه خارجي عسکر هم له منځه لاړل .

په همدغو ابتدايي مراحلو کې که له یوې خوا مولوي عبدالحنان صاحب دهمدې جهادي مرکز په برکت دکندهار په ټولو سيمو کې جهادي خوځښت ته نوې روحیه ورکړه، له بلې خوا یې خورا زیات لوی او واړه جهادي عمليات هم ترسره کړل. په ابتدايي شیبو کې په وړو روزمره عملياتو سربيره یوه کامیابه جگړه دنېش ولسوالۍ د دره نور په سيمه کې وشوه، چې مجاهدينو دکمین په ترڅ کې دامريکايي يرغلگرو دوه ټانگونه او یو دداخلي اردو رینجر مکمل له منځه یووړل او تر شلو تنو ډیر خارجي او داخلي عسکر یې ووژل .

په نورو سيمو کې جهادي فعالیت

د ۲۰۰۵ کال په ترڅ کې هغه مهال چې جهاد علني شوی و او دکندهار په شمالي او جنوبي سيمو کې مجاهدينو په عملياتو لاس پورې کړی و ، مولوي عبدالحنان صاحب دکندهار او هلمند په نورو سيمو کې جهادي عمليات پیل کړل. په دې مهال نوموړی داسلامي امارت دمشرتابه لخوا دعوموي نظامي کميسيون دمړستیال په حیث ټاکل شوی و، چې زیاتره وخت به یې دکندهار او هلمند په جهادي مراکزو کې تیراوه. په دې مهال دنوموړي ډیر ملگري دکندهار په ژړۍ ولسوالۍ کې په جهادي خدمت

بوخت وو، هغه وخت داسيمه دهيواد دجنوب په سطحه دجهاد له وتليو سيمو څخه وه دغه راز په ميوڼد ، غورک او گر شک کې يې هم جهادي وظيفه سرته رسول .

په ژړۍ کې نوموړي له امريکايانو سره څوځله خورا سخت جنگونه وکړل او امريکايي ځواکونو ته يې خورا درانه تلفات واړول، له همدې امله امريکايي ځواکونو په نوموړي پسې شول او دده وژلو لپاره يې په سختو هڅو پيل وکړ .

د ۱۴۲۷ هـ ق کال دشعبان په ۱۸ نيټه امريکايي ځواکونو دخپلو هڅو له مخې دکندهار په پاشمول کې دمولوي عبدالحنان صاحب مخفي قرارگاه کشف کړه، چې وروسته يې دکروز توغندي بريد پرې وکړ، په دې بريد کې دمولوي عبدالحنان صاحب د وراره او نائب گل محمد په شمول دنوموړي ۱۹ تنه جهادي ملگري شهيدان او ۱۱ نور ټپيان شول ، خو داچې مولوي عبدالحنان صاحب دا مهال په خپل مرکز کې نه وو الله تعالی نجات ورکړ .

خوله دې بريد سره سره په نوموړي پسې امريکايي دښمنان سخت متوجه وو او هره شيبه يې هڅه کوله چې دنوموړي څرک ومومي او بريد ورباندې وکړي .

دشهادت پيښه

وړاندې وويل شول چې دمولوي صاحب جهادي مصروفيت ترديره دهلمند او کندهار په مختلفو سيمو کې و چې له دې جملې د هلمند په گر شک ولسوالۍ کې نوموړي ډير وخت جهادي دنده اجراء کوله . د ۲۰۰۷ م کال په لومړيو کې هغه وخت چې مولوي عبدالحنان صاحب دهلمند په گر شک ولسوالۍ کې په جهادي خدمت بوخت دامريکايانو لخوا يوځل بيا دنوموړي هدف گرځولو هڅې پيل شوې ، لومړی ځل دگر شک په زمبيلي سيمه کې امريکايانو دمولوي صاحب داوسيدو په سيمه چاپه واچوله چې مولوي صاحب ورسره دنورو ملگرو په ملتيا مقاومت وکړ ، په دې جگړه کې نوموړي امريکايانو ته هم تلفات واړول، خو دامريکايانو په بريد کې دنوموړي ۹ تنه

ملگري مجاهدين شهيدان او ۳ ټپيان شول ، خو خپله مولوي صاحب ددښمن له محاصرې څخه روغ رمټ ووت .

په راتلونکې شپه ۲۷/۱/۱۴۲۸ هـ ق / ۱۵/۲/۲۰۰۷ م چې دچهارشنبې شپه وه ، په داسې حال کې چې مولوي صاحب په همدې سيمه يعني دهلمند دگر شک په زمبيلي کې په يوه اطاق کې و، دنوموړي ملگري وايي چې مولوي صاحب دتهجد لمانځه ته پورته شوی وو او له لمانځه وروسته په دعاء بوخت وو، چې ناڅاپه امريکايي الوتکو همدا اطاق په نښه کړ او په پرلپسې بم غورځولو يې مولوي صاحب له ۴ نورو کسانو سره يوځای په شهادت ورساوو .

انا لله وانا اليه راجعون

دمولوي عبدالحنان صاحب نږدې ملگری حافظ محمد چې ډيروخت يې له مولوي صاحب سره نږدې تير کړی وایي ، چې مولوي صاحب ترشهادت لږ وخت مخکې راته دخپل شهادت زيری راکړی و، چې دده له خبرې سره سم کټ مټ رښتيا وخوت .

ترشهادت وروسته دمولوي عبدالحنان صاحب جسد خپل کلي ته انتقال شو او دکندهار دخاکريز ولسوالۍ د اټلي په کلي کې خاورو ته وسپارل شو .

له مولوي صاحب څخه د محمد ناصر ، انس او ضرار په نامه دري زامن او څلور لوڼې پاته دي ، دامريکا ضد جهاد کې دده د کورنۍ دوه نور غړي ورپرونه (گل محمد او عبيده) هم په شهادت رسيدلي او کورنۍ يې له جهادي جذبې سرشاره کورنۍ ده .

دمولوي عبدالحنان جهادوال صاحب ژوند او خاطرې

دکندهار اوسيدونکی حافظ محمد چې دمولوي عبدالحنان صاحب له نږدې او رازدارو ملگرو څخه شميرل کيږي، کله مې چې دمولوي صاحب د ځاني صفاتو، اخلاقو اواستعداد په اړه ترې وپوښتل، نوموړي وويل مولوي صاحب يو جامع سړی و مطلب داچې دعلم، تقوی، ديانت، زغم، استقامت، شجاعت، صبر، توکل او هره اړخه مولوي

صاحب خورا ژور استعداد درلود، خو ترټولو ښکاره صفت يې استقامت وو چې په هيڅ حال کې يې حوصله له لاسه نه ورکوله .

حافظ محمد وايي په جهاد کې بيلابيل تکاليف راتلل ، اقتصادي ستونزې، دځای نشتوالی، دخوراک نشتوالی، ددښمن فشار او نور قسماقسم تکاليف خو الله تعالی ديوه رښتيني مجاهد په صفت مولوي صاحب ته داسې استقامت ورکړی و، چې هرډول امتحاني حالت کې به نورمال و او دواړخطايي او زغم بايللو نښې به په کې نه څرگنديدې .

د زابل ولايت لپاره داسلامي امارت جهادي مسؤل ملاشرف الدين تقي چې ډير وخت يې له مولوي جهاد وال صاحب سره نږدې تير کړی وايي: مولوي صاحب خورا ډيره استغناء درلوده او کوښښ يې کاوو چې مجاهدين متوکل ، مستغني او له مادياتو څخه بې پروا روږدي کړي. مولوي صاحب به هميشه ويل چې هيڅکله په جهادي کار کې په دنيا او دنيا دارو پورې زړه مه تړئ، دهر کس او ناکس څخه دمرستې پيسې مه اخلي ځکه په دې سره جهادي برکت له منځه ځي، يوازې له مخلصو او صالحو دنيا دارانو څخه د جهاد لپاره کومک اخلي .

حافظ محمد هم همدا خبره کوي نوموړی وايي: په خاکريز کې په غرني مرکز کې داوسيدو په مهال يو وخت مجاهدين له سختو اقتصادي مشکلاتو سره مخامخ وو، تردې چې دومره څه يې نلرل چې خوړلي يې وای او دخوراک لپاره يې د غره له بوټو لکه ښيزو او نورو استفاده کوله، خو په دې وخت کې يو سړی مرکز ته راغی او شل زره روپۍ يې مولوي صاحب ته دمرستې په حيث وړاندې کړې، مولوي صاحب چې داسې پيژاند چې مخلص نه دی او له دې مرستې يې يو دنياوي غرض شته، نو دخپل هميشني عادت له مخې يې مخامخ ښه عزت ورکړاوبښه ميله پالنه يې ورسره وکړه، خو په پای کې يې ورته وويل چې موږ داوس لپاره دغو پيسو ته ډير ضرورت نلرو، بل ځای کيدای شي ترموږ محتاج مجاهدين وي، نو ښه به دا وي چې دامرسته هغوی ته

وروږې، هغه سړی چې يوازې له موږ څخه دغرض حاصلولو په حيث راغلی و، دمولوي صاحب په دې خبره حيران پاته شو او همداسې بينوا لاړ .

ملاشرف الدين تقي وايي مولوي صاحب به هر ډول شرايطو کې کوښښ کاوو چې دمجاهدينو حوصله لوړه وساتي، او د مادياتو په نسبت ورته معنوياتو ډير ارزښت درلود. نوموړی وايي : يوځل له عراق څخه دعراقي مقاومت وتلي مشر- شهيد أبو مصعب الزرقاوي چې دمولوي عبدالحنان صاحب دشاگردۍ شرف يې درلود د عراق د جهاد دمشرۍ په مهال يې له مولوي صاحب سره د ځانگړي قاصد په توسط مکتبه درلوده او مولوي صاحب ته به يې په ليک کې د (والدي الاستاذ) خطاب کاوو، مولوي صاحب ته يې د تيلفون له لارې وويل چې که ستاسو نقدي مرستې ته ضرورت وي، نو له ماسره څوميليونه ډالر شته کولای شم مرسته درسره وکړم، خو مولوي صاحب په داسې حال کې چې خپله له سختو اقتصادي مشکلاتو سره مخامخ و، ورته وويل چې نه الحمدلله موږ هرڅه لرو هيڅ مرستې ته مو اړتيا نشته، مجاهدين مو له هره لحاظه پوره دي .

خو کله مې چې له مولوي صاحب څخه ددې خبرو وضاحت وغوښت ، هغه وويل چې دعراق مجاهدين اوس په مقاومت اخته دي او دافغانستان جهاد هم ددوی حوصله لوړه ساتي، که موږ په هرحالت کې يو خو دوی زموږ په مقاومت ډير مورال اخلي، که موږ له دوی نه دمرستې تمه وکړو، نو کيدای شي دوی ووايي چې دلته مجاهدين په څومره ضعيف حالت کې دي چې له بل جهادي صف څخه مالي مرسته غواړي، نو ښه داده چې موږ دوی ته داسې دضعف انځور ورنه کړو، بلکې ځانونه قوي وښيو ترڅو ددوی مورال نور هم قوي شي .

ښاغلی تقي وايي مولوي صاحب مجاهدين داقصادي مشکلاتو په حالت کې هم په لوړه روحيه ساتل او له اقتصادي ستونزو يې نه خبرول او ددې لپاره يې بيلابيل چلندونه کارول، مثلاً که کله به اقتصادي مشکلات وو او دڅه شي داخيستلو پيسې به نه وي، مولوی صاحب به چې په مرکز کې کوم ځای ږودۍ، شريني يابل خوراكي شی

وليد چې مجاهدينو يې ځايه ايښی، يا ډوډۍ اضافه شوې، نو به يې ويل چې تاسو مصارف او بي پروايي زياته کړې او دا مو جزا ده چې په تاسو شريني بنده ده او يا به يې ډوډۍ کمه کړه .

دنوموړي ملگري وايي مولوي صاحب په شخصي تقوی کې هم خورا غښتلی و، دده ملگرو او خپل اعتراف له مخې نوموړي له پنځلس کلنۍ نيولې بيا په ۴۵ کلنۍ کې تر شهادته د ۳۰ کاله په موده کې له استثنایي حالاتو پرته تهجد نه و قضا کړی ، ملگري يې وايي حتی که به دښپې په وروستۍ برخه کې هم ویده شو تهجد ته پاڅیده ، او خپل ملگري يې هم هميشه تهجد ته هڅول .

دمولوي صاحب بل خصوصيت له مطالعې سره شوق و، په سفر حضر او او هر ډول جهادي حالاتو کې به له نوموړي سره ضرور څو کتابونه وو، چې مطالعه کول به يې. دنوموړي ډير مينه داسلامي تاريخ، سير او احاديثو له کتابونو سره وه ، سورت الانفال او سورت التوبه يې خپله هم ياد وو او په خپلو ملگرو يې هم ضرور يادول او هميشه به يې دهمدې سورتونو ترجمه او جهادي وعظ کاوو .

د سهار او ماښام ماثور اذکار دمولوي صاحب ورځني معمولات وو، چې په ملگرو يې هم يادول او ورته تشويقول يې. دمولوي صاحب ژوند ټول مقصودي ژوند و هيڅکله يې بې موده وخت تيرول او دوديزه کچه عادت نه وه، هميشه به يې له وخت نه استفاده کوله او ډير ځله به يې مجاهدينو ته دجهادي ترغيث او فکري تربیې په اړه وعظ کاوو .

ملا شرف الدين تقی وايي مولوي صاحب له عامو خلکو سره خورا دنرمي او زغم رويه درلوده له همدې امله خو يې په خپله سيمه کې بی ساری عمومي محبوبيت درلود، نوموړي نه يوازې دمجاهدينو نظامي تربیې ته توجه درلوده بلکې فکرا يې هم مجاهدين داسې روزل چې بيا يې استقامتي، ضعف او ستړيا ونه پيژني بلکې جهاد ته د عمر کار ووايي .

شيخ نصرالله وايي: مولوي صاحب يو له زبده مجاهدينو څخه و، چې په جهادي چارو کې ډير محتاط و او تقوی يې درلوده. نوموړي د امريکايانو خلاف د جهاد لومړيو کلونو کې د جهادي ضرورت په اساس او دا چې د هيواد مختلفو سيمو ته يې سفرونه کول نو خپله ډيره به يې لږ لنډوله، يو وخت چې يې د سفر اراده درلوده، ماته يې ويلي و چې ډيره به راته لنډوې،مازديگر وخت و او ده سبا د تگ اراده درلوده، ما ورته وويل راځه مولوي صاحب اوس داسې ښه فارغ وخت دی او رڼا هم ده، نو ډيره به دې درته لنډه کړم.

خو ده راته وويل زه سبا سهار د سفر اراده لرم او د سفر تر وخته د ډيري لنډولو ته ضرورت نشته، احتمالا که په شپه کې مرگ راته حاضر شي او ما مخکې له ضرورت څخه ډيره لنډه کړې وې الله تعالی ته به څه ځواب وایم. نو ښه داده چې د ضرورت د پېښيدو يعني سفر له پيل سره هم مهال يې لنډه کړم، ځکه الضرورات تقدر بقدرها.

حافظ محمد وايي مولوي صاحب به ويل چې په جهاد کې د کاميابۍ يوازینی عامل دمجاهدينو عجز، الله تعالی ته زاری او الهي نصرت دی او د ناکامۍ، شکست او تلفاتو عامل بيا فخر او په خپلو کاميابيو باندې غرور دی، چې دالله تعالی د نارضايت سبب گرځي، نوځکه به يې مجاهدين هميشه دې ته متوجه کول چې په خپلو لاسته راوړنو فخر ونه کړي او نه دکبر احساس وکړي، ځکه دا په جهاد کې دناکامۍ سبب گرځي .

دمولوي عبدالحنان جهادوال صاحب متعهد او متدين ژوند نورهم ډير دباد وړ اړخونه لرل چې دلته دټولو خاطراتو ذکر کول به شايدليکنه ډير اوږده کړي نوځکه په دې دعاء ليکنه رانغاړو چې الله تعالی دې دنوموړي برکات او استعداد په اوسنيو مجاهدينو کيږدي ترڅو دده غوندې با استقامته او نه ستړي کيدونکي مبارزين ترې جوړ شي ، آمين يا رب العلمين

گران هيواد افغانستان کي شوروي يرغلگرو قواوو او د هغوی کمونستو گوداکیانو ماتي و خوږه او په تور مخ له افغانستان څخه وتښتيدل .

د وروستي کمونيست واکمن ډاکټر نجيب دحکومت له سقوط وروسته کله چي د قدرت واگي د مجاهدينو لاس ته ورغلې او وديو شمير په واک مينو او تش په نامه جهادي رهبرانو لخوا د قدرت په سر داخلي جنگونه پيل شول، ملا داد الله آخند له داخلي جنگونو څخه د ځان ساتني په خاطر خپله اسلحه په مخکه کښوده او دديني زده کړو دحصول په مقصد يې دبلوچستان ايالت په مرکز کويټه کي د مولوي شفيق الله صاحب په مدرسه کي داخله واخيسته او وروسته بيا دنامتو علمي، جهادي شخصيت شيخ الحديث مولوي عبد العلي ديوبندي V مدرسې ته ولاړ او هلته يې خپلو زده کړو ته دوام وکړ .

کله چي په کال ۱۴۱۵ هـ ق کي د هيواد په جنوبي ولايت کندهار کي د طالبانو اسلامي تحريک د مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد V په مشرتوب د ظلمونو، فسادونو او نارواوو په مقابل کي راپورته شو. شهيد ملا داد الله آخند له هماغې ابتداء څخه له تحريک سره ملگری شو. نوموړی د شلوتنواډيوالانوسره د عاليقدر امير المؤمنين په لارښوونه د کندهار ولايت د پنجوايي ولسوالۍ ته وليږل شو او د دې ولسوالۍ له نيول کيدو وروسته يې د سپين بولدک ولسوالي په نيولوکي هم گډون وکړ او د نورو جهادي عملياتو په تعقيب يې دکندهار هوايي ميدان او د ولايت مرکز بنا راو نورو ټولو عملياتو کې پوره برخه واخيسته .

د طالبانو په لاس د کندهار ولايت له پوره نيولو څخه وروسته نوموړی د مشرتابه له لوري دروزگان ولايت ته وليږل شو او هلته يې دخپلي سيمي خلگ له اسلامي تحريک سره يوځای کيدو ته دعوت کړل .د روزگان تر تصفيه کيدو وروسته نوموړی د تحريک د قيادت په دستور هلمند ولايت ته وليږل شو او د سنگين ولسوالۍ له فتحي وروسته دفراه ولايت په لوړوڅوڅيد تر هغو هلته و چي د دلارام ولسوالۍ هم طالبانوفتحه کړه . وروسته نوموړی زابل ولايت ته ولاړ د زابل، غزني او ميدان وردگو

د شهيد ملا داد الله آخند ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: نور احمد سعيد

شهيد ملا داد الله «رهبر» V د حاجی عبد الله زوی په ۱۹۶۷ ميلادي کال کي د روزگان ولايت د دهر اوود ولسوالۍ په يوه دين دوسته او مجاهده کورنۍ کې زيږيدلی دی . لومړنۍ زده کړي يې دخپلي سيمي په يوې درسي حجره کي ترسره کړې ، نوموړي لا خپل ديني تعليم نه و پوره کړی ، چي گران هيواد افغانستان د پخواني شوروي اتحاد دسرو لښکرو تر يرغل لاندې راغی .

جهادي ژوند

د شهيد ملا داد الله د جهادي ملگرو د معلوماتو له مخې نوموړی په ۱۹۸۳ ميلادي کي په کندهار کي د نامتو جهادي قوماندان مولوي اختر محمد آغا تر مشرۍ لاندې د شوروي سره پوځ پر ضد وسلوال جهاد پيل کړ ، نوموړي په لومړي ځل د کندهار ولايت د ارغنداب ولسوالۍ د شاهين په کلي کي د شوروي عسکرو په مقابل کي په يوه سخت جنگ کي گډون وکړ ، که څه هم دا مهال نوموړی د عمر په لحاظ کشر- و خو په همدغه لومړي جنگ کي دنوموړي مېړانه او جهادي مهارت ټولو مجاهدينو په سترگو وليد او نوموړی ديوه زړور او باعزمه مجاهد په توگه وپيژندل شو .

په ارغنداب ولسوالۍ کي د شوروي عسکرو له ماتي وروسته ملا داد الله آخند له مجاهدينو سره يو ځای د هلمند ولايت ته ولاړ او له اتل قومندان شهيد ملا محمد نسيم اخندزاده سره ملگری او د شوروی عسکرو په مقابل کي يې وسلوال جهاد ته دوام ورکړ . په هلمند کي له يوه کال تيرولو څخه وروسته نوموړی بيرته د کندهار ولايت ته راغی او د مولوي اختر محمد آغا تر قوماندې لاندې يې خپله اسلامي ، شرعي او جهادي دنده په پوره مېړانه او غيرت تر هغه وخته پوری پر مخ بوتله تر څو چي په

ولایتونو له نیول کیدو وروسته نوموړي دلوگر ولایت او د چهار اسیاب ولسوالۍ په فتوحاتو کې پوره ونډه درلوده، دغه راز یې دپکتیا او خوست ولایتونو ته داسلامي تحریک په کاروان کې هم برخوال و.

کله چې د پلازمینې کابل په شاوخوا کې د احمدشاه مسعود له ځواکونه سره جنگونه شروع شول شهیدملا دادالله اخند په کې برخوال او ډیر وخت به د جگړې په لومړۍ کرښه کې اوسیدو. په چهاراسیاب کې له سختو جنگونو څخه وروسته نوموړی دامیر المؤمنین په لارښوونه د هلمند ولایت هغو سیمو ته چې لا هم نوې فتحه شوي ولیرل شو، د هلمند ولایت له مکملې تصفیې څخه وروسته فراه ولایت ته ولاړ او دجگړې په لومړیو کړنو کې یې خپل مسولیت ترسره کاوه، په دغه وخت کې مفسدو ملیشو د چهار اسیاب په لومړۍ خط سخت تعرضي جنگونه پیل کړل د مشرتابه له خوا یو وار بیا ملا دادالله د چهار اسیاب لومړۍ کرښې ته واستول شو. ملا دادالله اخند د چهار اسیاب په لومړۍ خط کې د یوه سخت جنگ په ترڅ کې د یو مخکني ښځ کړای شوي ماین ښکار شو چې د چاودیدو له امله یې یوه پښه له لاسه ورکړه. نوموړی له معالجې وروسته یو ځل بیا جهادي خدمت ته ستون شو.

کله چې د اسلامي تحریک مجاهدينو د کابل ولایت د نیولو پریکړه وکړه او د ورېښمین تنګي له لارې یې په کابل ولایت لوی تعرضي عملیات پیل کړل، ملا دادالله د اتل قومندان شهید ملا بورجان V تر څنګ په دغه جنگ کې د زرګونو مجاهدينو مشري کوله او له ډیرو سختو جنگونو څخه وروسته یې د هیواد پلازمېنه کابل د ټوپکسالارانو او کمونستانوله وحشي منګولو څخه خلاص کړ او د امن سپین بیرغ یې پکښې ورپاوه، نوموړی د کابل ولایت د فتحي په جنگ کې له هوائی ډګر (خواجه رواش) سره نژدې په ښي لاس کلک ټپي شو، خو په دغه زخمي حالت کې په دښمن پسې شو او د کابل ولایت په شمالي سیمو شکر دره، پل مټک او د کاپيسا په لور یې حرکت وکړ، په لوړو یادو شویو ټولو فتوحاتو کې سره له دې چې ملا دادالله اخند

دجگړې عمومي قومندان نه وو، خو په ټولو فتوحاتو کې یې دیوه فعال ډلګۍ مشر- رول ادا کاوو.

په ۱۹۹۷ میلادي کال کې کله چې له جنرال مالک سره داسلامي امارت له لورې موافقه وشوه شهیدملا دادالله له زرګونو طالبانو او داسلامي امارت له نورو مشرانو او قومندانانو سره یوځای دسالنګ تونل له لارې د هیواد شمالي ولایتونو ته ولاړ او چې د بغلان ولایت تر پلخمرې پورې یې پرمختګ وکړ، د جنرال مالک د تاریخي غدر اونامردانه عمل نه وروسته چې په ترڅ کې یې زرګونه ددین او وطن په مینه مست سوله غوښتونکي مجاهدين شهیدان شول، ملا دادالله له خپلوملګرو سره د بغلان ولایت په پلخمرې کې محاصره شو، دا مهال چې داسلامي امارت زرګونه محاصره مجاهدين له سخت حالت او لوی خطر سره مخامخ وو د ملا دادالله اخند او ملا میرخان متقي په ګډون داسلامي امارت مشرانو خورا ستر جهادي تاکتیک او بصیرت په کار واچاوه ترڅو یې په پایله کې له یوې خوا ټول محاصره مجاهدين ددښمن له ضرر څخه محفوظ وساتل شول او له بلې خوا دهیواد په شمال کې ډیرې سیمې د اسلامي امارت د مجاهدينو لاس ته ورغلې د احمد شاه مسعود ځواکونه په یوه بل جهاد کې په جګړو مصروف او ځواک یې تقسیم شو، داسلامي امارت مسؤل مشرانو په دې سختو حالاتو کې دخپلو محاصره ملګرو مورال لوړ وساته، دغه راز یې له ځایي قومندانانو او عامو خلکو سره لیدنې کتنې او تعلقات گرم کړل. دسیمیزو خلکو اعتماد یې ترلاسه کړ او وروسته یې دځایي جهادي قوماندانو په بلنه اوملاتر د کندز په ولایت حمله وکړه له نیکه مرغه چې په ډیرې اسانۍ یې دغه ولایت ونیو او د خپل ځان او مجاهدينو لپاره یې دیوپوڅ او قوي سنگر په توګه غوره کړ. ملا دادالله اخند چې په کندز کې یې دمجاهدينو نظامي مشري په غاړه وه ددښمن له خوا د پردغه ولایت د سختو تعرضي حملو سره سره یو کال سخت مقاومت وکړ په داسې حال کې چې ټول اکمالات یې د هوا له لارې دطیاروپه واسطه کیدل.

له دې څخه وروسته ملا داد الله رهبر د باميانو، تخار او د کابل ولايت په شمالي سيمو بگرام، تگاب او نجراب کي په مختلفو عملياتو کې برخه واخيسته .

الحاج شهيد ملا داد الله اخند د اسلامي امارت د قيام او حاکميت په مرحله کې يو له ډيرو مهمو او تاثير گذارو پوځي مشرانو څخه و، چې ځواکمن او دښمن ماتوونکي جهادي ډلگۍ يې درلوده او تقريبا په ټولو فتوحاتو او مهمو جگړو کې نوموړی خپله او يا يې هم ملگري گډونوال و. نوموړي چې ډيره موده د کابل د مرکزي قول اردو د قومندان په حيث دنده ترسره کړه د اسلامي امارت د دفاع او واکمنۍ د پراختيا په لاره کې ډيرې هڅې وکړې او له همدې امله نوموړی د اسلامي امارت يو له مهمو پوځي مشرانو شميرل کيږي.

کله چي امريکا او متحدينو يې پرگران هيواد افغانستان وحشيانه اونارواحمله وکړه شهيد ملا دادالله V د هيواد په شمالي ولايتونو کي د صليبي ځواکونو او د هغوی د غلامانو په وړاندي کلک مقاومت وکړ. خو کله چي شمالي ولايات د امريکا يانو او د هغوی د گوداگيانو په ولکه کي راغلل او مجاهدين تر ډيرې مودې په کندز کې محاصره شول ملا داد الله اخند او په کندز کې محصورو ټولو مجاهدينو تر ډيرې مودې د امريکايي وحشيانه بمبارد او د امريکا د گوداگيانو د حملو په مقابل کې مقاومت وکړ. وروسته ملا داد الله اخند له خپلوشپږوتنو ملگرو سره د بلخ ولايت په بلخ ولسوالۍ کي په يوه کور کي پناه واخيسته، د امريکايي او دوستمي مليشو له سخت تفتيش سره سره يې بيا هم په دغه کور کي پوره يوه نيمه مياشت تيره کړه او وروسته يې د ستلايت ټليفون له لارې له بي بي سي راډيو سره مرکه وکړه او ويې ويل چي: الحمد لله زه نن ورځ مازيگر څلور بجې روغ سلامت د کندهار ولايت ته را ورسيدم. ددې مرکې له اوريدو سره سم د دين او وطن دښمنانانو هم ومنله چي نوموړي د دوی له محاصرې څخه روغ وتلی له مرکې کولو څه وخت وروسته ملا داد الله د يو شمير بااحساسه خپلواکي غوښتونکو هيوادوالو په مرسته د سالنگ له لاري لومړی کابل ته او بيا له کابل څخه کندهار ته را ورسيد.

اتل شهيد ملا دادالله اخند خپلې سيمې ته له رسيدو او او په خپل کور کي له پنځلسو ورځو تيريدو وروسته يوځل بيا خپل ملگري سره راټول او منظم کړل، په صليبي اشغالگرو قواوو او د هغوی په غلامانو يې چريکي، کميني او تعرضي حملې پيل کړې، چي په پايله کي يې دښمن ته زيات ځاني اومالي زيانونه واورول. کله چي امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد د يو ځانگړي امر په توسط د ۲۰۰۲م کال د ۲ مياشتي په ۱۲مه نيټه د يرغلگرو ځواکونو په مقابل کي د جهادي عملياتو د گړنديتوب اود مجاهدينو د ښه تنظيم، تجهيز او اکمال لپاره يوه «لس کسيزه شوری» جوړه کړه ملا داد الله رهبر يې د همدې شوری غړی وټاکه، نوموړي د امير المؤمنين له امر سره سم په کندهار، هلمند، زابل، روزگان او يو شمير نورو جنوبي ولايتونو کي په زرگونو مجاهدين ښه منظم او اکمال کړل او په صليبي عسکرو او د هغوی په مزدورانو يې مرگوني گوزارونه پيل کړل. دامهال شهيد ملا دادالله اخند د يرغلگرانو او د هغوی لاسپوڅو پر ضد د کندهار ولايت په شمال د «دره نور» په سيمه کي د ترسره کړو کاميابو عملياتو په اړه دمشهور ژورناليست او د بي بي سي راډيو له همکار رحيم الله يوسفزي سره خورا مهمه مرکه وکړه چي بي بي سي هم نشر کړه. په دې مرکه کې ملا دادالله اخند په سيمه کي د يوې پراخي جگړې يادونه وکړه او ويې ويل چي په دغه جنگ کي يې شپيته تنه يرغلگرو داخلي عسکرو ژلي دي او د «دره نور» دره يې چي د کندهار- ارزگان لويه لاريکښي تيريري تړلې ده، شهيد ملا دادالله ددې پوښتني په ځواب کي چي «امريکايان افغانستان ته په خورالوي قوت اوزور سره راغلي دي ښايې تاسي يې په وتلوونه توانيږئ؟» وويل چي «روسانو هم نه غوښتل چي له افغانستانه ووځي خو چي مخکه ورته گرمه شوه بيا څنگه وتښتيدل نو امريکايان به هم دنورو يرغلگرو په څېر ناکامه او شرميدلي زموږ له غيږتي خاورې څخه وځي انشاءالله» داتل رهبر دې مرکې دومره تاثير وکړ چي دکابل دناڅکي ادارې دمشرکزي زړه اودماغ ته يې ټکان ورکړ، کرزي پر بي بي سي خوله راخلاصه کړه او دملا دادالله اخند دمرکې خپریدل يې وغندل، کرزي له رسينو وغوښتل چي نورنوبايد په اصطلاح دترهگرو(!!) دخبرونشرته

وخت ورته کړي. دې مرکې په هغه سخت مهال کې په درست هيواد کې مجاهدينو ته خورا لوی مورال ورکړ او ډير ښه اثر يې درلود .

شخصيت او خاطري

شهيد ملادادالله اخند داسلامي امارت دهغو نظامي مشرانو او قومندانانو څخه و ، چې داسلامي امارت زعيم عاليقدر اميرالمؤمنين ورباندې ځانگړی اعتماد درلود ، نوموړی زړور ، باعزمه او دلويې ارادې او همت خاوند و، داسلامي تحريک په پخوانيو فتوحاتو او وروسته دامريکايانو په خلاف دجهاد په جاري ساتلو کې ملادادالله اخند مهم او اساسي رول درلود .

دنوموړي دهمت او جهادي خدمت دجذبې په اړه دده يوتن جهادي ملگری وايي چې دشوروي ضد جهاد په مهال يو ځل روسي قواوو د کندهار ولايت ارغنداب ولسوالي له هري خوا څخه سخته محاصره کړه او غوښتل يې چې په نوموړې ولسوالۍ کې د مجاهدينو مرکزونه له منځه يوسي او ولسوالي تر خپل واک لاند راولي، ملا داد الله رهبر چې د نوموړي ولسوالۍ د محاصره شوو مجاهدينو په ډله کې و يوه ورځ يې له سهاره تر ماښامه ټوله ورځ له شوروي عسکرو سره په جنگ کې تيره کړې وه او له ماخوستن څخه وروسته يې په يوازی ځان په داسي حال کې چې هيڅ څوک ورسره نه و تر سهاره پورې يې ۱۵۰ کيلو گرامه « اوږه » لامده اوبيا پاڅه کړل اولسگونو مجاهدينو ته يې ډوډۍ تياره کړه.

هغه مهال چې ملادادالله اخند په کندز کې له څلورو خواوو محاصره و او په ډير سخت حالت کې يې قرار درلود ، دنوموړي ملگري وايي چې په نوموړي کې يې هيڅکله د وارخطايي او دوه زره توب اثار نه دي ليدلي ، په داسې حال کې چې په محاصره کندز باندې به دمسعود، دوستم او نورو مختلفو جنگياليو لخوا له هرې خوا بريدونو روان و، ملادادالله اخند به په خورا متانت دخپلو ملگرو رهبري کوله ، دعادي حالاتو په شان به يې له ملگرو سره مجلس او ټوکې ټکالې کولې، چې دجگړې په توده ساعت کې به دنوموړي دې نورمال چلند ټولو مجاهدينو ته مورال ورکاوو.

دالجزيرې تيلويزيون يو خبريال چې په هلمند کې يې له ملادادالله اخند سره څه وخت يوځای تير کړی وايي: چې ملادادالله اخند ډير متوکل سړی و ، چې له امريکايي هوايي ځواک څخه هيڅ نه ويريده ، نوموړی ملادادالله اخند دامريکاضد جهاد په مهال په هلمند کې خورا ازاد گرځيده ، نوموړی په داسې حال کې چې په يوه پښه معيوب و په هلمند کې اوږده مزلونه پياده وهل او په غرونو کې به يې داسې حرکت کاوو چې هيڅ دمعيوب شک ورباندې نه راته ، دغه خبريال وايي چې يوځل مې پوښتنه ترې وکړه چې تاسو دامريکايانو لپاره ډير مطلوب ياستئ ، مگر بيا هم دومره ښکاره گرځئ ، آيا له امريکايي څارونکو سپوږمکيو څخه ويړه نه احساسوئ ؟

ملادادالله اخند راته وويل چې پوهيږم چې زموږ له پاسه دامريکايانو څارونکي سپوږمکۍ شته ، خو بايد ووايم چې ترهمدې سپوږمیکو لوړ زموږ قادر ، حافظ او ناصر رب B هم شته ، هغه رب B چې موږ پرې ايمان لرو او دهغه لپاره جهاد کوو، موږ دخپل بشري وس په اندازه به دځان ساتنه کوو ، خو زموږ اصلي ساتونکی الله تعالی دی او دهغه په لار کې شهادت ته هميشه حاضر يو .

دملادادالله اخند شهادت

الحاج ملادادالله اخند له اوږده جهادي او متعهدانه ژوند نه وروسته د ۲۰۰۷ ميلادي کال دمی دمیاشتي په ۱۴مه چې ۱۴۲۸ هق د ربيع الثاني له ۲۶ سره سمون خوري دهلمند ولايت دگرمسير ولسوالۍ دلوی درويشان په کلي کې دامريکايي ځواکونو په چاپه کې په شهادت ورسيد .

له ملادادالله اخند څخه ۴ اولادونه پاته دي، الله تعالی ته دعا کوو چې دنوموړي برکات يې په اولادونو کيږدي، تر څو همداسې دحق دلارې زړور مبارزين ترې جوړ شي.

انا لله وانا اليه راجعون

د شهيد مولوي محمود سيف الله ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

له نصوصو او تاريخي جريان څخه ثابته ده چې الله تعالی د خپل دين او خلقت د مقاصدو د ساتنې لپاره هميشه، په هر ځای، هر عصر او هر ډول حالاتو کې مجاهد او مبارز رجال پيدا کوي، تر څو د هغوی په واسطه د دين د ساتنې، دفاع او خپراوي فعاليتونه تجديد او ورته نوې ساه ورکړي.

د افغانستان په جنوب لويديځه څنډه کې، هغه ريگستان چې د کندهار له حدودو پيل بيا د هلمند جنوب او د نيمروز ولايت تر غربي او شمالي ساحاتو رسيدلی په دې ساحه کې د جهاد، ديني علم او دين ته د تعهد د نوي دوران لپاره الله تعالی د مولوي محمود V په نوم يو متدين، مجاهد او مبارز ځوان انتخاب کړ. هغه چې په خپل وياړمن کردار سره يې نه يوازې دا سيمه د امريکايي يرغل په وړاندې د جهاد په نه ماتيدونکي سنگر بدله کړه، بلکې د تعلم، تعليم او دين ته د التزام فرهنگ يې هم په سيمه کې په ميراث پرېښود، چې له برکته يې اوس دا سيمه نه يوازې په جهادي فکر سمباله ده، بلکې د ديني مدارسو ډيوې هم په کې بلې دي.

راځئ يوه شيبه د ريگستان په سوزنده صحراوو کې ددې راټوکيدلي غاټول د ژوند او کردار نندارې ته تم شو، تر څو يې د يوه مجاهد او مبارز شخص په حيث له وياړمن تاريخ څخه خوند او پند واخلو.

زوکړه او نشأت

مولوي محمود د ملا عبدالحميد زوی چې د بلوڅ قوم له شاهوزی قبيلې سره يې تړاو درلود په ۱۳۹۲ هـ ق کال کې چې له ۱۹۷۲ ميلادي سره سمون خوري د افغانستان

د نيمروز ولايت د چخانصور ولسوالۍ مربوط د تپه نادعلي په کلي کې دنيا ته سترگې وغړولې.

نوموړي خپلې ابتدائي زده کړې په خپل کور او د کلي په مسجد کې پيل کړې، د کمونيستانو د واکمني او شوروي يرغل په مهال ددوی کورنۍ ايران ته په هجرت اړ شوه، نوموړي څه موده د ايران په زاهدان کې سبقونه وويل او بيا پاکستان ته لاړ او د بلوچستان د مرکز کويټې په تجويد القرآن مدرسه کې يې زده کړې پيل کړې.

مولوي محمود V په يوه کاملاً علمي او جهادي چاپيريال او عصر کې رالوی شو، که له يوې خوا د ديارهجرت په بيلابيلو مدارسو کې په زده کړو بوخت و، له بلې خوا څرنگه چې همدا مهال په افغانستان کې د کمونيستي کفر په خلاف مسلح جهاد روان و، نو جهادي جذبه يې هم ويده نه وه پاتې بلکې د تاندي ځوانۍ په موسم کې هغه مهال چې د کمونيزم په آخري واکمنۍ وروستي گوزارونه روان و نوموړی عملاً د جهاد ډگر ته لاړ او د مسلح جهاد له خونده يې ځان خبر کړ.

مولوي محمود V په نوې ځوانۍ کې د ډاکټر نجيب د واکمنۍ له سقوط دوه کاله وړاندې په لومړي ځل کندهار ولايت ته د جهاد لپاره لاړ، هلته يې د ارغسان په سيمه کې په يوه جهادي معسکر کې حربي روزنه ترلاسه کړه او بيا يې د دامان، تخته پل او د کندهار ښار په شاوخوا کې په نورو جهادي معرکو کې هم برخه واخيسته.

له جهاد څخه له راستنېدو وروسته نوموړی د بلوچستان مستونگ ته لاړ او هلته يې د ديني علومو تعلم ته دوام ورکړ، له دې وروسته مولوي محمود V د پاکستان او ايران په بيلابيلو مدارسو کې تر هغه وخته ديني زده کړو ته دوام ورکړ ترڅو په افغانستان کې د فساد او هرج و مرج په وړاندې د مبارزي جهادي صف يعني اسلامي امارت ظهور وکړ.

په اسلامي امارت کې شرکت او خدمتونه: د افغانستان د اسلامي امارت له تأسيس او پرمختگونو وروسته هغه مهال چې مجاهدينو د هرات ولايت مرکز فتحه

کې، څه موده وروسته مولوي محمود صاحب سره له څو تنو ملگرو د اسلامي امارت په صف کې داخل شو، نوموړي څه موده په شينېدنه کې دنده ترسره کړه او وروسته د کندهار په هوايي ډگر برج راهدار کې مؤظف شو.

دغه مهال چې د کابل په شاخوا د طالبانو کلابندي راگرځيدلې او د چهار اسياپ په سيمه کې تعرضي خطوط و، د جهادي ضرورت په اساس مولوي محمود صاحب له خپلو ملگرو سره چهاراسياپ ته لاړ او هلته د وتلي مجاهد ملا دادالله اخند په ډلگۍ کې داخل شو.

مولوي محمود صاحب د شهيد ملا دادالله اخند تر قيادت لاندې په جهادي کړنېو کې ستر او د قدر وړ خدمتونه ترسره کړل، په دې لړ کې چې کله د ټانک د مسلک ماهرينو ته ضرورت پېښ شو، مولوي محمود له گڼو نورو مجاهدينو سره هرات ته لاړ او هلته يې په ځانگړې کورس کې د ټانک او گڼو نورو ثقيله اسلحو زده کړه او تخصص تر لاسه کړ. نوموړی وروسته بيرته کابل ته راغی او کله چې کابل د طالبانو په لاس فتحه کيدو نوموړی د هغو سوبمنو مجاهدينو له جملې څخه و چې د ريشخورو له استقامت څخه پلازمېنې کابل ته داخل شول.

د کابل له فتحې وروسته مولوي محمود صاحب څه وخت د کابل د شمال په جنگي خطوطو کې پاتې شو او وروسته د خپلوديني زده کړو د تکميل لپاره مدارسو ته ستون شو چې په دې مرحله کې يې د ايران او پاکستان په بيلابيلو مدارسو کې ديني زده کړې تعقيب کړې، په ۱۴۱۸ هـ ق کال کې يې د ايران له مشهور سني عالم شيخ مولانا محمد عمر سربازي صاحب څخه علمي فيض ترلاس کړ او څو کاله وروسته يې د پاکستان په صادق اباد کوټه سبزل سيمه کې په الجامعة السعديه کې ديني علومو او احاديثو د زده کړې مروجه سلسله پای ته ورسوله او د فضيلت دستار يې وټاړه.

له ديني علومو له فراغت وروسته چې کله د جهادي خدمت لپاره ستون شو، نو د اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد په هدايت او منظوري نوموړی د بلوڅو مجاهدينو د ډلگۍ مشر وټاکل شو، او په دې ډول يې د مستقلې ډلگۍ په چوکاټ کې

فعاليت پيل کړ، چې يوه اندازه ملگري يې په کابل او نور د شمال په تخار ولايت کې په خدمت لگيا و، په دې وخت کې مولوي محمود د څه وخت لپاره د کندهار ولايت د ميوند ولسوالۍ د ولسوال په حيث هم دنده اجراء کړه، خو د نوموړي جهادي ملگري په هغه ځانگړي قطعه کې بښيچ شوي و چې د اميرالمؤمنين په فرمان له څلورو لويو ډلگيو څخه جوړه وه، مرکزيت يې د کابل به بالا حصار کې و او د هيواد په مختلفو جنگي محاذونو کې يې خدمت کاوو.

د امريکايي يرغل په تعقيب د شهيد مولوي محمود د ډلگۍ ۱۲۰ تنه مجاهدين چې مشري يې حافظ غلام الله صاحب په غاړه وه او د تخار په جبهاتو کې و د نورو زرگونو مجاهدينو سره يوځای بنديان شول چې له جملې يې ۴۰ تنه د دوستمي مليشو لخوا په کانټينرونو کې شهيدان او پاتې يې د مولوي محمود صاحب په ډيرو هڅو او پيسو په توسط له زندان څخه ازاد شول.

د يرغل په خلاف د جهاد پيل

د کابل له سقوط وروسته مولوي محمود له خپلو ملگرو او وسلو سره د هلمند د ديشو ولسوالۍ مربوط سرحدي سيمې بگرامچې ته لاړ چېرته چې نوموړي له پخوا څخه په يوه غرنۍ سيمه کې معسکر جوړ کړی و. د کندهار ښار له سقوط څو ورځې وړاندې د روژې په نيمايي کې امريکايانو او داخلي اجيرانو يې د بگرامچې په ملک غره کې په همدې معسکر بريد وکړ، او په لومړي ځل په دې سيمه کې له يرغلگرو سره سخته جگړه وشوه، چې ددښمن يو ټانک په کې ووېشتل شو، وروسته امريکايانو دا سيمه سخته بمبار کړه چې په پايله کې يې ۳۲ تنه مجاهدين شهيدان شول، ددې معسکر له نړيدو وروسته مولوي محمود صاحب د مشکاني غره په سيمه کې جهادي مرکز جوړ کړ، خو دا ځل يې ځان چريکي جگړې ته اماده کړ نو ځکه يې وسلې خوندي او ملگري يې متفرق کړل تر څو ددښمن د بمبار هدف ونه گرځي.

له څو مياشتې ځنډ وروسته مولوي محمود صاحب خپل پخواني جهادي ملگري او يو شمير علماء کرام رايوځای کړل تر څو د جهاد د پيل په اړه ورسره خبره شريکه

کړي، مولوي عبدالعزيز جهادي وايي چې په دې مجلس کې مولوي صاحب وويل چې : موږ يو اسلامي نظام درلود چې په ډيرو قربانيو مو تاسيس کړی و، صليبيان راغلل او زموږ نظام يې ونړاوه، دښمن له هر لحاظه په ډير قوي حالت کې دی او موږ تاسو هيڅ نلرو په داسې حال کې موږ ته څه کول په کار دي؟ آيا په همدې تش لاس جهاد پيلوو او که آرام کينو؟

د مولوي صاحب ددې خبرې په ځواب کې ځينو کسانو وويل چې : موږ له جهاد څخه منکر نه يو مگر دا هم وينو چې امريکايان ډير په قوت کې دي، په ځمکه او هوا برلاسي دي او که يې په مقابل کې څوک ادنی حرکت کوي هم نو له منځه يې وړي. . . ددوی په ځواب کې مولوي صاحب وويل: چې داسې ده نو تاسو په قرآن او احاديثو کې يو داسې دليل او مبرر وپلټئ چې موږ له جهاد څخه معذور وېوولي تر څو ټول خپلو کورونو او مدارسو ته ستانه شو او د امريکايانو تر واک لاندې د آرام ژوند پيل کړو.

ددې خبرې په اوږدو د مجلس ټول گډونوال خاموش شول. لږ وروسته مولوي محمود صاحب خاموشي ماته کړه او ويي ويل: زما يقين دی چې تاسو د دين له نظره مبرر نه شئ پيدا کولای، د کفر په خلاف جهاد فرض شوی دی او چې فرض دی، زه به که په تش لاس هم وي دغه فريضه پيلوم، خير دی که دښمن په لاس موږ ووژل شو، لاسونه او پښې مو غوڅ شي او يا محبوس شو، نو به د الله تعالی په نزد واقعا معذور شو او الله تعالی ته به ووايو چې اې الله تعالی موږ خو ستا د فريضې د ترسره کولو عزم درلود مگر د همدې فريضې په لاره کې قتل او معيوب شوو نو ځکه رانه په نيمه کې پاته شوه.

په دې مجلس کې ملگرو ته د قناعت ورکولو نه وروسته مولوي محمود صاحب عملا دښمن په خلاف د تعرضي بريدونو لپاره په تياريو لاس پورې کړ، تر دې چې د ۱۴۲۴ هـ ق کال د ذوالحجۃ الحرام مياشتې په لومړيو کې يې لومړني عمليات د هلمند ولايت د ديشو ولسوالۍ په چوتو سيمه کې د گوداگانو په يوه مهم مرکز ترسره کړل.

حاجي ضرار چې ددې عملياتو برخوال و، وايي: په چوتو کې د قومندان ايوب په مشرۍ ددښمن ډير عسکر اوسيدل چې څو پوستې او مراکز يې درلودل، مجاهدينو لومړی ددوی په يوه مرکز حمله وکړه، پيره دار يې د چارې په گوزار وواژه او بيا مرکز ته ننوتل خو ددښمن عسکر له دې مرکز څخه وتلي و، مجاهدينو څه شيان غنيمت کړل، ددې بريد په تعقيب د چوتو بازار ته نږدې له دښمن سره مخامخ جگړه وشوه چې د قومندان ايوب ماما په شمول ۷ تنه عسکر په کې ووژل شواو مالونه يې مجاهدينو په غنيمت ونيول.

د جهادي دعوت او عملياتو دوام

مولوي محمود صاحب دا مهال له جهادي عملياتو سره يوځای د دعوت پروگرام هم تعقيبواو، نوموړی د خپلې سيمې په اکثرو علماء کرامو، قبايلو او او قومي مشرانو وگرځېد او د جهاد دعوت يې ورکړ، چې له جملې يې ځيني ورسره په سر او مال ودرېدل او ځينو ورته د همکارۍ ډاډ ورکړ، له دې جملې د بلوڅو دمحمدحسني قوم د يوه مشر- حاجي غريب شاه دا تاريخي کارنامه د يادولو ده چې په ډير سخت او امتحاني حالت کې يې مولوي محمود صاحب ته وويل چې جهاد يوازې په تاسو نه دی فرض بلکې موږ هم مسلمانان يو او په موږ هم فرض دی، تاسو جهاد پيل کړئ موږ په سر مال او حتی د ماشومانو او ښځو په قرباني کيدلو درسره ولاړ او هرې قربانۍ ته حاضر يو.

د مولوي محمود صاحب تر مشرۍ لاندې مجاهدينو د ۲۰۰۳ ميلادي کال له نيمايي څخه د هلمند په جنوب کې په دښمن د بريدونو لړۍ پيل کړه، چې په ۲۰۰۷ ميلادي کال د نوموړي د شهادت تر وخته يې خپله مولوي محمود صاحب مشري کوله، په دې اوږدو کې نوموړي د اسلامي امارت د نظامي کميسيون د عضو او د نيمروز ولايت د جهادي مسؤل په حيث هم دندې اجراء کړې.

په دې مرحله کې د شهيد مولوي محمود تر مشرۍ لاندې گڼ شمير عمليات وشول لکه د ديشو ولسوالۍ په مرکز مکررې حملې، د مارچې او خانشين په مربوطاتو کې ددښمن په پوستو، مراکزو او کتارونو بريدونه، د گرمسير په سفار سيمه کې ددښمن په

مرکز حملې، دغه راز د کندهار پنجوايي او د نيمروز ولايت بيلابيلو سيمو ته جهادي ملگري لېږل تر څو له نورو مجاهدينو سره په گډه په جهادي عملياتو کې برخه واخلي.

په دې مرحله کې د مولوي محمود صاحب جهادي مرکز د برامچې مربوط د مشکاني غره په سيمه کې وه چې د هلمند، نيمروز، او کندهار په مربوطاتو کې يې له نورو مجاهدينو سره اوږه په اوږه په جهادي عملياتو کې ونډه اخيسته، دغه راز په برامچه کې د نوموړي لخوا د مجاهدينو د تدريس لپاره يو معسکر هم تاسيس شوی و چې گڼو مجاهدينو ته يې په جهادي اعداد سربيره د ريموټ جوړولو او نورو تخنيکونو زده کړې هم ورکولې دا معسکر اوس هم د موقعيت په تغير سره موجود دی او جهادي خدمتونه ترسره کوي.

په دې جهادي مرحله کې يو يو ځل د مجاهدينو لخوا د ديشو او خانشين ولسواليو مراکز هم فتحه شول، څرنگه چې د بهرامچې مهمه سيمه بشپړه د مجاهدينو په کنترول کې وه، نو په ۲۰۰۶ م کال کې د دښمن يوه لويه قوه د بهرامچې په خوا راووته، خو مجاهدينو ورته د ساسولي په سيمه کې کمين ونيو او د دښمن گڼ شمير عسکر يې ووژل چې مړي يې په ميدان پاته شول.

ددغه شکست د جبیره کولو او خپلو عسکرو د اجسادو د وړو لپاره د هلمند امنیه قومندان عبدالرحمان جان په خپله له يوې قوې سره بهرامچې ته راغی، خو مولوي محمود صاحب د نوموړي د مخابرې نمبر پيدا کړ او اخطار يې ورکړ که تر سبا له سيمې ونه وځي نو مجاهدين به ورباندې داسې بريد وکړي چې پخوانی شکست به يې هير شي، عبدالرحمن جان ددې اخطار په اوریدو په هماغه شپه کې خپل ټول عسکر او تشکيلات له بهرامچې وايستل او په دې ډول د ديشو ولسوالۍ مکمله د مجاهدينو په لاس کې شوه چې تراوسه ورباندې واکمن دي، له هغه وروسته امريکايانو دوه ځله د هوا له لارې د بهرامچې په بازار چاپې وهلي او بازار يې نړولی دی چې هر ځل ورته مجاهدينو درانه تلفات هم اړولي نور دښمن په دې نه دی توانيدلی چې په دې سيمه کې کومه ثابته قراگاه جوړه کړي.

په هلمند کې په جهادي خدماتو سربيره څرنگه چې مولوي محمود صاحب د نيمروز ولايت جهادي مسؤليت درلود په نيمروز ولايت کې يې هم لوی جهادي خدمتونه وکړل، نوموړي لومړی ددې ولايت مختلفو سيمو ته دعوتي ملگري ولېږل تر څو علماء کرامو، مخورو او په کور ناستو مجاهدينو ته د جهاد پيغام واستوي، وروسته يې بيلابيلو سيمو ته تشکيلات پيل کړل، او عملاً يې په نيمروز کې په دښمن بريدونه شروع کړل چې له دې جملې د دلارام ولسوالۍ فتحه او د امنيه قومندان وژل کيدل، دغه راز په دې سيمه کې د هندوانو کمپ سوزول د يادولو وړ دي.

شهادت

۲۰۰۷ ميلادي کال چې د جهادي عملياتو او فتوحاتو د پراختيا يو مهم کال بلل کېږي، مولوي محمود صاحب غوښتل له خپل مرکز بهرامچې څخه نيمروز ولايت ته جهادي تشکيلات پراخ کړي، په دې لړ کې د همدې کال د جون په اتمه نيته چې د ۱۴۲۸ هـ ق د جمادى الثاني له ۲۳ سره سمون خوري د جمعې په مبارکه ورځ د ديشو ولسوالۍ د جوکي په سيمه کې په داسې حال کې چې د گڼو ونو منځ کې په جهادي ترتيب بوخت و امريکايانو ورباندې چاپه واچوله او وروسته يې د نوموړي په ملگرو سخت بمبار وکړ، چې په ترڅ کې يې خپله مولوي محمود سيف الله صاحب له ۹ تنو ملگرو سره په شهادت ورسيد چې د شهيدانو په جمله کې ورسره تکړه مجاهد ملگري مولوي محي الدين صاحب هم و.

شهيد مولوي محمود V او نور شهيدان ملگري يې د ديشو مربوط د بهرامچې د شهيدانو په مشهوره هديره کې خاورو ته وسپارل شول. رحمهم الله تعالى

د شهيد مولوي محمود V د ژوند څو خاطري

شهيد مولوي محمود صاحب د گڼو امتيازي خويونو څښتن و، نوموړي ته الله تعالى په ښه علم، جهادي عزم، جرأت او شجاعت سربيره تقوی، ديانت او اخلاص هم ورنصیب کړی و، د نوموړي ځيني ملگري د ده د شخصيت په اړه داسې وايي:

مولوي عبدالعزيز انصاري صاحب وايي: مولوي صاحب له بيت المال سره خورا زيات احتياط کاوو، او د بيت المال پيسې يې له عامه جهادي ضرورت پرته کله هم په شخصي ډول او بلا ضرورته نه خرچ کولې، کله چې په کندهار کې يې وظيفه وه نو زه يې د مالي چارو مسؤل ټاکلی وم، نو چې به له نورو ملگرو سره بازار ته د سودا خيستلو لپاره لاړو، ملگرو به د فاکهې او مشروباتو د اخيستلو غوښتنه درلوده، ما له مولوي صاحب څخه پوښتنه وکړه چې آيا د بيت المال له پيسو ملگرو دا شيان واخلم؟ مولوي صاحب راته وويل څرنگه چې دا مجاهدين دي او پيسې هم ورسره نشته نو که فتوى رانه غواړې اجازه درکوم چې ورته اخله يې مگر زما خپله تقوى داده چې په داسې ځاى کې که څه هم لږ وي بايد د بيت المال پيسې مصرف نه شي.

حافظ غلام الله صاحب وايي: کله چې مولوي محمود صاحب په ميوند ولسوالۍ کې د ولسوال په حيث دنده درلوده، نو يوه ورځ په دې سيمه کې يوه ملگري قاري ايوب صاحب چې دهمدې علاقې اوسيدونکى و ميلمستيا وکړه، مولوي صاحب نورو مسافرو مجاهدينو ته چې جهادي خط ته روان وو وويل چې ميلمستيا ته تاسو ورشئ، ځکه تاسو سبا يا بله ورځ روان ياست، زه ددې سيمې حاکم يم او ميلمستيا کوونکى هم ددې سيمې سپرى دى، نو مناسبه نه بولم چې په ميلمستيا کې يې شرکت وکړم، تر څو که سبا يې له چا سره دعوه وي نو ماته دواړه جانبې على السويه وي او د چا تر منت لاندې به نه يم.

حاجي ضرار وايي: د مولوي صاحب لوى خصوصيت دده اخلاص او له مجاهد سره محبت و، ده به له هر مجاهد او هر چا سره داسې وضعيت کاوو چې هغه به فکر کاوو چې تر ټولو له ماسره ډير محبت لري، ډير زيات عابد و، د بيت المال د پيسو له غلط استعمال څخه يې ډير لرې ځان ساته، د دنيا او متاع هيڅ شوق يې نه درلود، بله دا چې هر چا ليدلى و نو ډير به ورته محبوب و چې همدا عامه محبوبيت يې د قبوليت لويه نښه وه.

مولوي خالد صاحب وايي: شهيد مولوي محمود صاحب لکه څنگه چې په يوه وتلي او منلي مجاهد سره مشهور و، همداسې يې له علم، علماء کرامو او مدارسو سره هم هميشنۍ رابطه وه، نوموړي ډير خلک علم او د مدارسو تاسيس ته تشويق کړل، د علماء کرامو او طالبانو يې ډير احترام کاوو.

په شرعي امورو او د طرفينو تر منځ په ثالثيت کې ډير محتاط او شريعت ته پايښد و، يوه ورځ د سيمې يو عالم ورسره مخامخ شو، مولوي محمود صاحب يې ډير احترام وکړ، وروسته دې عالم له جيب څخه يو موټى شنې را وايستې او مولوي صاحب ته يې ورکړې، مولوي صاحب يوه دانه خولې ته واچوله، خو دغه عالم سم دستي د خپلې دعوا بيان او سپارش شروع کړ، مولوي صاحب يې خبرې ته غوږ نيولى و خو چې کله دغه عارض رخصت شو، مولوي صاحب هغه د شنې يوه دانه چې خولې ته اچولې وه، په خوله کې يې ساتلې وه او بيرته يې وغورځوله، پاته شنې يې عامو مجاهدينو ته ورکړې او ويې ويل: ددې سپرى څه عرض شته، نو زه چې مسؤل يم احتياط دا دى چې دده له لاسه کوم شى ونه خورم، تاسو چې عام مجاهدين ياست او له داسې قضاياو سره مو کار نشته تاسو ته يې خوړل باک نلري.

قاري هارون الرشيد وايي: هغه وخت زه د بهرامچې د تيمورچاي په سيمه کې په بدراالعلوم مدرسه کې د شعبه حفظ استاد وم، مولوي صاحب چې په جهادي چارو بوخت و، کله به په خفيه شکل مدرسې ته راتلو او دلته د لنډ وخت لپاره اوسيده، ما چې مولوي صاحب له نږدې ليدلى و، د ډير معتدل مزاج، لوړو اخلاقو، تواضع او پرنفس د حاکميت څښتن و. مثلاً زه به ددوه وړې خاطرې ذکر کړم چې ما په خپله ليدلي او ددوى د شخصيت کمال ترې معلومېږي.

موږ په مدرسه کې اوسيدلو نو دلته په يوه اطاق کې د بسترو له جملې د يوه بالښت پوښ يو څه خيړن و، بله ورځ مولوي صاحب همدې اطاق ته ورغلى و، نو يو ځل گورم چې مولوي صاحب د همدې بالښت پوښ ايستلى، او بيا د اوبو ځاى ته تللى دى، پوښ يې په صابون پاک مينځلى او په لاسونو يې لمر ته نيولى تر څو وچ شي، ما چې

کله ولید نو ورغلم او ترې وامي خيست. نو مطلب دا چې د نوموړي مشرتوب او دا چې دلته د يوه معزز ميلمه په حيث اوسیده ددې په وړاندې نه و مانع شوي چې د مدرسې خدمت وکړي.

يوه بله ورځ چې مولوي صاحب همدلته د ميلمه په حيث اوسیدو، په مدرسه کې مو پسه حلال کړی و، موږ د پسه ينه کباب کړه او مولوي محمود صاحب ته مو وروږه، کله مو چې وروږه ده پوښتنه وکړه چې آیا دا يوازې زما لپاره ده که نورو طالبانو او استادانو ته هم دا خوراک رسيدلی؟ موږ ورته وويل چې دا مو يوازې تاسو لپاره تيار کړی.

مولوي صاحب وويل: دا طالبانو او نورو استادانو ته وروږه هغوی هم زما غوندې انسانان دي او دغسې زړه او خواهشات لري، زه پر دوی هيڅ برتري نلرم چې په دې خوراک سره خاص شم، ماته يوازې هغه خوراک راوړئ چې ټول طالبان او ملگري يي خوري.

له دې څخه معلومه شوه چې نوموړي په خپل ځان او نفس تر ډیره حده کنټرول درلود او طبعي خواهشات يي تر پښو لاندې کولای شوای چې همدایي د بريا او د شخصيت دکمال لوی رمز و.

د مولوي محمود سيف الله ^V له شهادت وروسته د نوموړي نږدې ملگری مولوي عبدالرشید صاحب دده په ځای وټاکل شو تر څو جهادي مسؤليتونه ترسره کړي.

د شهيد ليکوال او اديب

ملا محمد حسين مستعد ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

الله تعالی د خپل دين د دفاع، خپرولو او خدمت لپاره په هره زمانه کې د بيلابيلو صلاحيتونو او استعدادونو درلودونکي رجال پيدا کړي دي. که الله تعالی د تورې او جهاد د ميدان د خدمت لپاره توريالي او حماسه ساز مېړونه پيدا کوي نو د علم، ادب او فرهنگ د خدمت لپاره بيا د قلم او بيان په استعداد سمبال قلموال، شاعران او ليکوالان د خدمت ميدان ته سوق کوي.

اما داسې به لږ ليدل شوي وي چې د حق د لارې په کوم مبارز کې د قلم او تورې استعداد هم مهال يو ځای شوی وي. راځئ دلته د همداسې يو مجاهد او د حق مسير د لاروي داستان سره ولولو چې نه يوازې د علم، سياست او جهاد د لارې مبارز و بلکې الله تعالی ورته د قلم او ليکوالۍ استعداد هم وربښلی و او په دې ټولو برخو کې يې وياړمن خدمتونه سرته رسولي.

ملا محمد حسين مستعد

ملا محمد حسين مستعد د مرحوم مولوي فيض الحق اخندزاده زوی او د مرحوم ملا محمد سرتور لمسی دی چې په ۱۳۹۳ هجري قمري کال چې له ۱۹۷۲ ميلادي سره سمون خوري د افغانستان د زابل ولايت د شملزو ولسوالۍ په نسوزو کلي کې يې دې فاني دنيا ته سترگې غړولي دي.

د مستعد صاحب کورنۍ له پخوا څخه د علم او فضل درلودونکي کورنۍ پاته شوې، د نوموړي د نيکه پلار مرحوم ملا عبدالرحمن يو صوفي او بزرگ عالم و او په اړه

يې مشهوره ده چې څو ځله د بيت الله شريف حج ته په پښو تللی و او وفات يې هم په همدې سفر کې شوی و. د مستسعد صاحب پلار د کابل د قلعه جواد د حضرت نورالمشايخ صاحب مريد او شاگرد و، مستسعد صاحب په همدې علمي او متدينه کورنۍ کې وزېږېد او ستر شو نوځکه يې په د دين او علم مينې په رگونو کې ځای وموند او د شهادت تر نيتې يې د يوه رښتيني او جرأتمن مسلمان په حيث متعهدانه ژوند وکړ.

د ديني او عصري زده کړو مرحله

شهيد مستسعد لومړنۍ ديني ضروري زده کړې په خپل کور کې له خپل عالم پلار څخه پيل کړې، نوموړی لا ماشوم و چې په افغانستان کې د ثور کودتا وشوه ورپسې شوروي تجاوزگرو په افغانستان بريد وکړ او مسلح جهاد پيل شو، د شهيد مستسعد کورنۍ هم له خپل پلرني ټاټوبي د پاکستان بلوچستان ته هجرت وکړ او د مسلم باغ د مهاجرينو په کمپ کې مېشت شول. شهيد مستسعد همدلته خپلو ديني او ورسره هم مهاله عصري زده کړو ته دوام ورکړ. صرف، نحو، فقه، عقائد، منطق او د نورو ديني علومو کتابونه يې تر ډيره حده ولوستل. په ۱۹۸۸ ميلادي کال کې د علم په تلاش د بلوچستان مرکز کوټې ښار ته لاړ او هلته يې په اسلاميه هايي سکول کې داخله واخيسته څلور کاله وروسته چې له دې ليسې فارغ شو نو يې د کوټې ښار په ختيځ کې د گورنر موسی په نوم کالج کې د ادبياتو په پوهنځي کې داخله واخيسته او دوه کاله يې همدلته خپلو زده کړو ته دوام ورکړ.

شهيد مستسعد له عصري زده کړو سره هم مهال ديني زده کړې هم تعقيبولې او تر تکميل درجې پورې يې ديني زده کړې د کوټې په شالدره مدرسه، تجويد القرآن مدرسه او نورو بيلابيلو مدرسو کې ترسره کړې. په رسمي تحصيلي بهير سر بيره شهيد مستسعد د علمي پلټنې او مطالعې ځانگړې قريحه درلوده. پرلپسې يې ازادې مطالعې، ليکوالۍ او شاعرۍ ته ادامه ورکوله چې همدې هڅو د نوموړي پټ

استعدادونه راوينې کړل او هغه ته يې د علم او معلوماتو کم ساري برخه ورنصيب کړه.

د شهيد مستسعد لوړ استعداد او د علم په لاره کې محنت او همت له دې هم اټکلولاى شو چې هغه په مورنۍ ژبه پښتو سربيره په فارسي، عربي، اردو او انگليسي-ژبو پوهيدو او حتي په ځينو يادو ژبو يې شعر او نثر هم ليکلی شوی.

د طالبانو له اسلامي تحريک سره پيوستون

په ۱۹۹۴ ميلادي کال چې له ۱۳۷۳ هجري شمسي سره سمون خوري هغه مهال چې په افغانستان کې د شر او فساد او داخلي گډوډۍ د ورکولو په مقصد د طالبانو اسلامي تحريک پاڅون کړی و ملا محمد حسين مستسعد خپلې ديني او عصري زده کړې پای ته نږدې کړې وې. خونوموړي خپل د تعلم سفر نيمگړی پريښود او د طالبانو له اسلامي تحريک سره وصل شو.

د اسلامي تحريک په ابتدايي وختونو کې نوموړي په نورو بيلابيلو جهادي او اداري خدمتونو سربيره د مطبوعاتو په برخه کې هم خدمت پيل کړ. د طلوع افغان ورځپاڼه چې له ډيرې مودې ځنډ وروسته د طالبانو د اسلامي تحريک له قيام سره هم مهال يو ځل بيا له چاپه راووته شهيد مستسعد پکې د نورو جهادي قلموالو تر څنگ خدمت کاوه او ددې وزينې او تاريخي ورځپاڼې له صفحو يې هيوادوالو ته اشعار او مقالې نشرولې.

د افغانستان د اسلامي امارت مؤسس مرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد چې د ملا محمد حسين مستسعد عالي شخصيت او استعداد يې درک کړی و نوموړي ته يې د اسلامي امارت د تاريخ د ليکلو مسؤليت وسپاره. مرحوم اميرالمؤمنين شهيد مستسعد ته متحدالامال مکتوب ورکړ او د هغه له لارې يې د امارت ټول چارواکي او منسوبين په دې مأمور کړل چې له شهيد مستسعد صاحب

سره د تاريخي معلوماتو په شريکولو کې همکاري وکړي ترڅو د اسلامي امارت يو بشپړ او معياري تاريخ وليکل شي.

شهيد مستسعد ددې کار په مقصد ډيرې هڅې او تلاشونه وکړل، گڼ شمير مرکې يې وکړې او ډير معلومات يې راټول کړل، د گڼ شمير کتابونو پاڼې يې واپړولې تر څو له راشده خلافته تر اسلامي امارته د اسلامي واکمنۍ يو معتبر تاريخ مرتب او په هغه کې د ديني علومو د طالبانو نقش او تاريخي خدمات برجسته او نړيوالو ته وښيي. نوموړي ددې کتاب يوه برخه چې اوس چاپ شوې هم ده د امام اعظم **V** د ژوندليک څيرنې ته ځانگړې کړه. د نورو بيلابيلو مراحلو په اړه يې هم ډير څه وليکل چې تراوسه يې نهايي ترتيب او چاپ ته تيارې نه ده شوې.

په اسلامي امارت کې بيلابيل وظائف

د اسلامي امارت د مجاهدينو په لاس د کابل له فتحې وروسته د اسلامي امارت په لومړنۍ کابينه کې ملا محمد حسين مستسعد د علومو د اکاډمۍ د رئيس په حيث وټاکل شو. دغه اداره چې د علمي او اکاډميکو څيړنو مرکز بلل کېږي د شهيد مستسعد له ذوق او استعداد سره جوړ منصب و چې نوموړي په کې په ډير اخلاص او عالي روحيه علمي او څيړنيز خدمات سرته ورسول.

د نوموړي د رياست په موده کې د علومو اکاډمۍ لخوا بيلابيل سمينارونه دائر شول چې شهيد مستسعد هم په کې خپل تحقيقي ارزښتمن مقالات وړاندې کول. د علومو په اکاډمۍ کې د دندې په مهال د پوهاند رشاد، وتلي مؤرخ محمد ابراهيم عطايي او د هيواد له نورو تجربه کارو څيړونکو سره تعارف او گډ کار د شهيد مستسعد علمي ظرفيت ته نوره وده هم ورکړه او د نوموړي علمي او معلوماتي بوخڅه نوره هم غني شوه.

د علومو اکاډمۍ د رئيس په حيث له څه مودې دندې ترسره کولو وروسته شهيد مستسعد د اسلامي امارت په تشکيلاتو کې د چارو د ادارې د لوی رياست لومړی

مرستيال وټاکل شو چې په همدې مهمه اداره کې يې هم د قدر وړ خدمتونه ترسره کړل. وروسته نوموړی د اسلامي امارت د مالي وزارت مرستيال وټاکل شو چې په افغانستان د امريکاډ يرغل او اسلامي امارت د واکمنۍ د سقوط تر وخته يې په همدې منصب دنده ترسره کړه.

خو په دې ټولو موده کې نوموړي د يوه فعال او نوښتگر قلموال او شاعر په حيث هميشه مطبوعاتو او فرهنگي فعاليت هم ترسره کاوو. د اسلامي امارت په مطبوعاتو لکه ورځپاڼو، مجلو او او جريدو کې هميشه د نوموړي ارزښتمنې مقالې او اشعار چاپيدل چې د ځانگړې ادبي سبک او غني محتوا له اړخه يې د امارت په مطبوعاتو کې خاص ځای درلود.

د امريکايي يرغل په وړاندې قلمي او مسلحانه جهاد

په گران افغانستان د امريکايي تجاوزگرو له يرغل وروسته ملا محمد حسين مستسعد د گڼو نورو مجاهدينو تر څنگ مسلحانه او ورسره په څنگ کې قلمي جهاد پيل کړ. نوموړي په نورو جهادي هڅو سربيره د نورو ملگرو سره يوځای د امريکايانو په مراکزو د فدايي حملو ترتيبات پيل کړل چې په دې لړ کې يې په اشغالگر بيا د فدايي حملو رهبري ترسره کړه چې په کې دښمن ته درانه تلفات ورسيدل. شهيد مستسعد د حالاتو له نامساعدتيا سره سره د هيواد مختلفو سيمو ته سفرونه کول، جهادي عمليات يې طراحي کول او خلک يې د امريکا په وړاندې قيام ته دعوت کول. د يرغل په هماغو لومړيو کلونو کې په داسې حال کې چې د امريکايي طاغوت په وړاندې د قلم او مطبوعاتو ژبې گونگی وې او د هيواد زياتره قلموال د ډالرو او امريکا د مزدورۍ په مزو اوښتي وو شهيد مستسعد له څو تنو نورو قلموالو لکه ملا عبدالرحيم ثاقب، مرحوم انجنير عبدالله گل ريان، ملا عبدالحی مطمئن، ملا سردار محمد شکیب او ځينو نورو با احساسه قلموالو سره په گډه د عزم په نوم مجله را وايسته چې د هغې له لارې يې د امريکايي طاغوت په وړاندې د قيام او مسلح جهاد غږ پورته کړ.

وروسته چې دغه مجله د سختو شرايطو له امله وتړل شوه او ځينې مسؤلین يې ونيول شول. شهيد مستسعد د توکل په نوم يوه بله مجله را وايسته چې زياتره ليکنې يې خپله دده لخوا په بيلابيلو مستعارو نومونو ليکل کيدلې. شهيد مستسعد په دې ډول د مسلح جهاد تر څنگ قلمي جهاد ته هم تر هغه مهاله ادامه ورکړه ترڅو د جهادي وظيفو په لړ کې ۱۴۲۸ هـ، د رجب پر ۹مه نيټه چې ۲۰۰۷ ميلادي د جولای په ۲۲ مې سره سمون خوري د زابل ولايت د شملزوولسوالۍ د ابازوپه کلي کې دامريکايي يرغلگرو سره دمخامخ پنځه ساعته نښتي په پايله کې له ۱۲ تنو نورو مجاهدينو سره يوځای د شهادت لوړ مقام ته ورسيد. انالله وانا اليه راجعون

د شهيد مستسعد اند او فن

شهيد ملا محمد حسين مستسعد عالي ارمان، روڼ فکر، ټينگ عزم، غښتلي استعداد، پراخي مطالعې او ژورې پوهې څښتن مدبر شخصيت و. په پښتو، دري، عربي، اردو او انگريزي ژبو پوهيده. که له يوې خوا ديني او عصري علومو عالم و، نو بل طرف ته بيا يو هڅاند مؤرخ، تکړه ليکوال، مصنف، څېړونکی او ښه شاعر هم و. په بيلابيلو فورمونو کې يې ازاد او قافيه وال شعرونه ليکلي دي. په گڼ شمير سياسي، تاريخي او اجتماعي مقالې، ادبي او طنزي ليکني اولنډې کيسې يې ليکلي دي چې د کتابونو په برخه کې يې په ځانگړې توگه لاندې چاپ او ناچاپ اثار يادولای شو.

چاپ آثار:

- ۷ دامام اعظم ابوحنيفه ۷ د ژوندانه بيلابېل اړخونه
 - ۷ د سنگر طالبه مبارکۍ ته به درځم
 - ۷ شپېلۍ مې مه ماتوئ (شعري ټولگه)
 - ۷ د علامه رشاد پر «تودو وينو حمام افغانستان شو» (شعري غونډ)
- سريزه اوزياتونه

ناچاپ آثار:

- ۱ طالبان په افغانستان کې له راشده خلافته تر اسلامي امارته
- ۱ اسلامي خلافت
- ۱ اصحاب صفه
- ۱ ژوندۍ خاطرې
- ۱ اسلام اونوی ساينس
- ۱ متفرقي مقالې
- ۱ لنډې کيسې
- ۱ اويوه شعري مجموعه

شهيد ملا محمد حسين د شعر ځانگړی له سوز او گداز ډک سبک درلود چې په هر مخاطب يې اغيز پرېباسه. د هغه له غريو نيولې زړه راپورته شوې چيغې زموږ د جهادي شاعرۍ يو بې بيلگې برخه ده چې د امريکايي يرغل د لومړيو شپو ورځو ډير ترخه يادونه په کې خوندي دي. دلته د نوموړي د سوزنده اشعارو له جملې درسره يو شعر شريکوو چې د امريکايي يرغل په عکس العمل کې يې ليکلی دی.

د بېلار کرېکه

اهريمن خوښ دی چې نن زما ښکلې جوهر رانه وږي
واک مې په زور، توره په فريب، دين په منتر رانه وږي
د سره ښامار له شرميدلې ماتې ونه شرمېد
کفر يوشوی دی اسلام مو په اشر رانه وږي
له واتيکان نه راستون شوي يو زاړه لاس پوڅي
چاته ويل: د حسين سر به نن شمر رانه وږي

منحوس صليب مو کور او کلی نن په سر اخیستی
زموږ عقیده د مسیحا د ژوند نظر رانه وږي

د بدلمنو و سینګارته یی کورسونه جوړکړل
حیاد پیغلو مو ځپي او شال د سر رانه وږي

څومره احمق دی زما له دینه ناخبره غلیم
د دین په تور د پلار نیکه ښکلی هنر رانه وږي

غلیم له وخته دې ته غلی دی چې لاس یی بر شي
په نوم د سولې راځي زما د لاس خنجر رانه وږي

د آزادۍ تلایي وړانګو ژرسۍ وځلېږئ!
د تورو شپو لښکر راغلی روڼ سحر رانه وږي

د بابا تورو وچلیږه ایماني جگړه ده
د پټ کیسه ده پخوانی نوم د ټبر رانه وږي

د بلال کړېکه د درد نه ده د ایمان نښه ده
احد احد یې عقیده اثر د شر رانه وږي

د احرار چیغې د هیواد په غرو کې و ازانګه
غلیم و تښتې ته چمتو دی اوس روغ سر رانه وږي

د شهيد قاري فيض محمد سجاد V ژوند ته کتنه

لیکنه: قاري سعید

ښکلي ښکلي خلک

دنيا د ازمېښت ډگر دی، الله تعالی بې شمیره مخلوقات پیدا کړي، چې ددې
مخلوقاتو له جملې مهتم بالشأن یې مکلف مخلوق یا انسانان دي. دانسان مکلفیت
دادی چې دالله تعالی له احکامو سره موافق ژوند وکړي، ترڅو دالله تعالی رضاء ترلاسه
کړي او دالله تعالی محب او محبوب وگرځي .

د نبوي احادیثو له مخې د انسانانو ترمنځ غوره هغه څوک دی چې دالله تعالی له
مخلوق سره ښه او له دیانته ډکه رویه ولري، امام بیهقي V یو حدیث روایت
کړی چې رسول الله H فرمایي: الخلق عيال الله فاحب الخلق الى الله من
احسن الى عياله .

خلک دالله تعالی داوډاد په منزله دي، په خلکو کې الله تعالی ته محبوب هغه
څوک دی چې د الله تعالی له عیال / خلکو سره ښه / نیکي کوونکی وي .

ددې حدیث په استناد کوم څوک چې دعامو مسلمانانو په قضاوت کې ښه بلل
کيږي، هرڅوک یې صفت کوی او دنیکی یادونه یې کوي، څوک ترې شکایت او بده
خاطره نلري، بلکې خپل او پردي ټول ترې خوشاله وي، دلور نبوي حدیث په استناد
دداسې کس په اړه ویلای شو، چې الله تعالی ته مقبول او قریب انسان دی، ځکه دالله
تعالی مخلوق چې له چا څخه راضي شو، نوهمدادالله تعالی دراضي کیدلو په معنی دی.

په راروانو کرښو کې چې موږ دکوم چا په اړه بحث کوو، دا هم دهغو بختورو
انسانانو له جملې څخه دی، چې الله تعالی ورباندې لوړیاد شوی صفت پیرزو کړی

دی، قاري فيض محمدسجاد دجهادي مخکښانو په ډله کې يو دهغو کسانو له جملې څخه دی، چې هيڅوک ترې بده خاطرې نلري. دکورنۍ غړي يې، دجهاد او مدرسي ملگري يې، دزدندان او سفر انډيوالان يې او حتی له فکري لحاظه مخالف کسان يې ټول په ښه خوله يادوي. ټول يې يوازې دحسن خلق يادونه کوي، هغه حسن خلق چې داسلام له نظره د سړيتوب او مروت معيار بلل کېږي، د اسلام له نظره دانسان ټول په همدې ترازو کېږي هغه چې رسول الله ﷺ يې په اړه فرمايي: ولا حسب كحسن الخلق. د نیکو اخلاقو په شان بل شرف يا دافتخار وړ شی نشته. رواه البيهقي.

قاري فيض محمد سجاد

قاري فيض محمد سجاد د ايماندار زوی د ملا عبدالوهاب لمسی په قوم پښتون/ اڅکزی په ۱۳۸۵ هـ ق کال چې له ۱۹۶۵ ميلادي سره سمون خوري د کندهار ولايت د تخته پل ولسوالۍ په ملايد کلي کې دنيا ته سترگې وغړولې.

په کوچنيوالي کې د مور او پلار په خدمت او د کښت او مالدارۍ په چارو کې له خپل والد صاحب سره مصروف و، چې يو څه ستر شو، نوديني زده کړې يې پيل کړې، ابتدائي تعليم يې په خپل اصلي ټاټوبي کې ترسره کړ او وروسته يې د ديني علم په حصول پسې د افغانستان او پاکستان مختلفو سيمو ته سفر وکړ.

ډيری ديني کتابونه يې د پاکستان په کوټه، پېښور او لاهور کې په مختلفو ديني مدارسو کې ولوستل، د قرآن کریم د قرأت او تجويد علم يې په لاهور کې ترلاسه کړ، کله چې دکمونيزم په خلاف جهاد بريالی شو او هيواد له کمونيستانو ازاد شو قاري فيض محمد سجاد صاحب د کندهار په خاکريز ولسوالۍ کې ديني زده کړې پيل کړې، د علمي سفر په دې ټوله دوره کې نوموړي مروج فنون خلاص کړل خو دنبوي احاديثو دوره يې لا نه وه کړې چې په افغانستان کې د طالبانو اسلامي پاڅون پيل شو، چې په دې سره له نوموړي څخه خپلې ديني زده کړې په نيمايي کې پاته شوې.

جهاد او په اسلامي امارت کې خدمتونه

هغه مهال چې قاري فيض محمد صاحب نوی ځوان و په افغانستان کې دکمونيزم په خلاف مسلح جهاد روان و، نوموړي په تانده ځوانۍ کې لومړی ځل په کندهار کې دکمونيستانو په خلاف په مختلفو جگړو کې شرکت وکړ، له دې جملې يوه مهمه جگړه د زابل او کندهار د لويې لارې په اوږدو کې د کمونيست رژيم د جبار مليشې سره تاريخي جگړه وه چې په نتيجه کې يې دغه مليشه په بشپړ ډول له منځه لاړه، قاري صاحب په دې جگړه کې ديوه فعال مجاهد په حيث برخوال و.

د کمونيستي نظام له سقوط وروسته قاري صاحب وسله په ځمکه کښوده او دکندهار په خاکريز کې يې ديني زده کړې پيل کړې، مگر کله چې په تنظيمي دوره کې فساد او گډوډي اوج ته ورسیده او واقعي مجاهدين يې د ټوپکي مفسدينو په خلاف پاڅون ته اړ کړل، قاري صاحب دهغو محدودو مجاهدينو له جملې څخه و، چې دکندهار په ميوند کې يې په لومړي ځل د ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې پاڅون وکړ. د طالبانو داسلامي تحريک بنسټ يې کښود او په تدريج سره يې کندهار ولايت او وروسته درست افغانستان د داړه مارانو او پاتکيانو له منگولو خلاص کړ.

د کندهار په ژړۍ کې چې د صالح قومندان په نامه ديوه محلي مفسد په خلاف طالبانو لومړنی جنگ وکړ قاري صاحب په کې برخوال و، چې د قومندان صالح له تښتې وروسته په همدې سيمه کې د طالبانو د محلي مرکز مشري قاري صاحب ته وسپارل شوه، کله چې طالبانو دکندهار باغ پل سيمه ونيوله، د باغ پل په سيمه کې د جهادي طالبانو د مرکز مسؤليت ورته وسپارل شو.

د کندهار له فتحې وروسته چې طالبانو زابل او غزني ولايات هم ونيول او دميدان وردگو ولايت ته ورسيدل، دغه مهال قاري فيض محمد سجاد د ملا محمد عمر مجاهد په امر د ۳۲ مجاهدينو په مشري ميدان وردگو ولايت ته وليږل شو، په دې سيمه کې نوموړي نه يوازې د ميدان ښار او دکابل د چهاراسياب په جبهاتوکې په

جگړو کې برخه اخيسته بلکې څه موده يې د ميدان وردگو ولايت د سيداباد ولسوالۍ د ولسوال په حيث هم خدمت ترسره کړ .

د سيد اباد مثالي ولسوال

قاري فيض محمد صاحب په ۱۴۱۶ هـ ق کال کې د ۸ مياشتو لپاره د وردگو ولايت د سيداباد دولسوال په حيث پاته شو ، خو په دې ۸ مياشتو کې يې هلته داسې کردار ترسره کړ ، چې تراوسه يې نیک يادونه پاته دي .

دا هغه مرحله وه چې افغانستان له سختې گډوډۍ او بې نظمۍ څخه د راوتلو په حالت کې و، دطالبانو تحريک چې نوی يې د سياست او حکومت دارۍ په عرصه گام ايښی و، د اوس غوندې منظم نه و او نه يې تشکيلات دومره چوکاټ ته لويدي و، خو له ټولو مشکلاتو سره سره قاري صاحب په سيداباد کې د عدل او انصاف يوه مثالي اداره رامنځته کړه، د عام اولس داسې رضایت او اعتماد يې تر لاسه کړ، چې تراوسه پورې دهمدې سيمو اولس په خورا اخلاص او کلک اعتماد دخپلو طالبانو وروڼو ترڅنگ ولاړ دي .

مولوي حيات الله چې هغه مهال له قاري صاحب سره يوځای اوسيدو، وايي چې دقاري صاحب د ولسوالۍ په وخت کې د قومندان مسلم په نامه دحزب اسلامي يو قومندان چې پخوا دطالبانو مخالف پاته شوی و، دنوموړي دښې گوزارې له امله په خپله سيمه کې ازاد اوسيدو، دغه راز يې نه په ياد کيږي چې قاري صاحب دې کوم څوک که څه هم مخالف به و وهلی، توهين کړی او يا هم بې آبه کړی وي او حتی خپلو هغه ملگرو ته يې عتاب ورکاوو چې له چا سره به يې بد چلند کړی و .

مولوي حيات الله وايي يو ورځ زه او ملا فضل باري د سيداباد يوه قومندان ته چې پخوا له موږ سره مخالف و ورغلو او ورته ومو ويل چې موږ ته راپور راغلی چې تا دمجاهدينو موږ او نور وسائل پټ کړي دي ، چې بايد موږ ته يې راوسپاري .

کله چې موږ بيرته راټلو نو دغه قومندان قاري صاحب ته راغلی و او دغه کيسه يې ورته کړې وه ، کله چې موږ راغلو قاري صاحب ډير خپه و او موږ ته يې خوشکې وکړې ، چې تاسو ولې په خپل سر داسې غلط کارونه کوئ ، تاسو کشران پروڼ له مدرسو څخه راپورته شوي، الله تعالی يو فرصت درکړ اوس نه مجاهد گوري نه مشر او په بې احترامۍ ورسره حسابونه کوئ، تاسو دغه پخواني مجاهدين او قومندانان بايد وپيژنئ ، دوی داسلام لپاره دومره ستر خدمت کړی چې مثال يې نشته، دوی د خپل همت او ايمان په زور د شوروي غوندې خدای دښمنه طاغوت ته شکست ورکړی، د دوی قدر او منزلت بايد وپيژنئ ، له دوی سره که موږ وي ، خو په خپل غيرت به يې په غنيمت کې گټلی وي ، ستاسو څه مجبوريته دی چې په خپل سر له خلکو سره حسابونه کوئ .

مولوي حيات الله وايي د قومندان مسلم په نوم يو قومندان چې پخوا دطالبانو سخت مخالف وو او اوس بيا دکرزي په حکومت کې دسيداباد ولسوال دی هغه وخت دقاري صاحب دنیک چلند څخه دومره متاثره شوی و ، چې نور خلک به يې دطالبانو صف ته دعوتول او حتی د وردگو په جلگه ولسوالۍ کې يې په يوه غونډه کې خلکو ته دطالبانو په پلوی تقرير وکړ .

د قاري صاحب د ښې حکومت دارۍ يو ښه مثال دافغانستان دوتلي ليکوال احسان الله آرينزي هغه ليکنه ده چې په ۱۳۷۴ هـ ش کال د حوت په ۲۱ مه د شريعت اونيزې په پرلپسې ۱۲ مه گڼه کې چاپ شوې ، ددې ليکنې عنوان دی (دسيداباد په شرعي محکمه کې ديوې حقوقي دعوی خلاصول) د احسان الله آرينزي پلار په سيداباد کې له حاجي خليل نومي کس څخه يوچارک ځمکه پخوا اخيستي خو وروسته حاجي خليل دتنظيمي بالادستي له امله بيرته ترې گرځولې او پوره لس کاله يې په ظلم کرلې رييلې ده، کله چې په سيداباد کې قاري فيض محمد ولسوال شوی احسان الله آرينزي خپل شکايت قاري صاحب ته کړی او هغه داسنادو دليدلو ، پوښتنو او تصفيې څخه

وروسته دمحمې له لارې په څو ورځو کې دعوه حل او فصل کړې او ځمکه يې له لس کلن غصب وروسته بيرته خپل اصلي مالک ته سپارلې .

دا پېښه وتلي ليکوال احسان الله آرينزي ډيره په دلچسپه بڼه بيان کړې، قاري صاحب يې يو آرام سړی بللی چې دعارضينو خبرې يې په ډير حوصله ترپايه اوريدې، نوموړی په پای کې وايي: دلته بايد دا په ډاگه کړم چې دسيداباد ولسوالي دطالبانو په وخت کې له څوکاله رکود وروسته بيا فعاله شوه، که څه هم په شعباتو کې قالينې، ښکلي ميزونه، موبل او فرنيچر موجود نه وو، خو ډيره تقوی موجوده وه، ما دخپلې دعوی په جريان کې په سلگونو کسان هلته وليدل چې دخپلو کارونو داجراء يا دخپلو حقوقي او جزائي دعوگانو د حل او فصل لپاره په شعباتو کې گرځيدل که څه هم دکارونو اجراء وخت نيوه او زيات تگ راتگ خلک پریشانه کوي، خو هيچا د دوه افغانو د رشوت خبره راته ونه کړه، له مراجعينو سره دمامورينو پيش آمد ښه او دواسطې، پيسو او زور قصه بيخي ختمه شوې وه .

د جهادي مدرسې مهتمم

د وردگو ولايت په سيداباد کې له ۸ مياشتې خدمت څخه وروسته د عاليقدراميرالمؤمنين په امر قاري فيض محمد صاحب کندهار ته راوغوښتل شو، مولوي حيات الله چې دصحنې شاهد دی وايي په کومه ورځ چې قاري صاحب له سيداباد څخه روانيدو، نو د ددې سيمې سپين ږيرو او مشرانو د ډير محبت له امله ورپسې ژړل، خو دمشرتابه امر و چې دغه پاک حاکم خپل رعيت د اخلاص له اوبښکو سره پريښود او کندهار ته لاړ، قاري صاحب په کندهار کې څه موده د باغ پل په سيمه کې د مظهرالعلوم مدرسې سرپرستي وکړه او کله چې د کندهار ستره جهادي مدرسه تاسيس شوه، قاري صاحب ددې مدرسې د مهتمم په حيث وټاکل شو، چې دامريکايي يرغل ترمهاله يې څلورکاله همدې دندې ته ادامه ورکړه .

د کندهار جهادي مدرسه يوه تعليمي / جهادي اداره وه په دې مدرسه کې هغه طالبان اوسيدل، چې په عادي حالاتو کې يې ديني درسونه ويل، خو دضرورت په وخت کې د جگړې لومړيو کړښو ته تلل .

قاري فيض محمد سجاد صاحب ددې مدرسې عمومي مشر او مهتمم و. نوموړی دمدرسې د چارو په سمبالښت سربيره دکال په اوږدو کې جهادي کړښو ته هم تلو، په دې لړ کې د کابل دشمال د جنگي کړښو سربيره په کندز، تخار او سمنگانوکې نوموړي دخپلې مدرسې دطالبانو په مشرۍ جهادي وظيفه ترسره کړې ده.

په کندهار کې د جهادي مدرسې او نورو اړوند مدارسو دطالبانوجهادي مشري يوه مهمه او سخته وظيفه وه چې قاري صاحب په ډير ښه ډول اجراء کړه، نوموړی د خپل سرشار اخلاص، تقوی او حسن تعامل په واسطه توانيدلی و، چې د څلورو کلونو په اوږدو کې دمدرسې د طالبانو چې شمير يې د ۱۷۰۰ او ۲۵۰۰ په منځ کې چلیدو، ښه رهنمايي وکړي، ديني زده کړو ته يې متوجه کړي او د مدرسې نظم برقرار وساتي، هغه طالبان چې په دې موده کې په يادو مدارسو کې پاته شوي له قاري صاحب څخه يوازې ښې خاطرې لري .

د جهادي مدرسې د مشرتوب سربيره نوموړي له اميرالمؤمنين ملامحمد عمر مجاهد سره هم خورا نږدې تعلقات درلودل، امير المؤمنين صاحب په نوموړي خورا زيات باور درلود او دده استعداد يې درک کړی و، ملاخليل احمد چې هغه مهال دقاري صاحب ملگری و، وايي چې اکثره وخت مازديگر يې ملامحمد عمر مجاهد ليد چې په موټر کې به راغی، قاري صاحب به يې له ځان سره واخيست او دمانښام له لمانځه وروسته به يې واپس راوړ، چې همدا له اميرالمؤمنين سره دنوموړي په هميشني او نږدې مصاحبت دلالت کوي .

د شمال محاصره او زنداني کيدل: هغه مهال چې امريکايي يرغلگرو په افغانستان يرغل ترسره کاوو، قاري صاحب فيض محمد له خپلوجهادي ملگرو سره دخپل اسلامي هيواد ددفاع په خاطر دافغانستان شمال ته تللی و او په تخار ولايت کې

يې جهادي دنده ترسره کوله ، نوموړی له خپلو ملگرو سره په کندز کې محاصره پاته شو، چې وروسته له دوستم سره دموافقې په نتيجه کې د نورو طالبانو غوندې ورسره وعده وشوه چې کندهار ته درسيډلو لار به ورکول کېږي .

خو دوستم دخپل تاريخي غدر په لړ کې کله چې طالبان خلع سلاح کړل ، کانتینرو ته يې واچول او د شبرغان او بلخ په خوا يې انتقال کړل، قاري فيض محمد صاحب په دې مرحله کې دهغو کسانو له جملې څخه و چې شبرغان ته په لاره په کانتینر کې ژوندی پاته شوی و، چې وروسته د شبرغان زندان ته واچول شو، د شبرغان په زندان کې چې کله د دوستم کسانو او سي آی اې د مامورينو لخوا دطالبانو د مشرانو پلټنه پيل شوه، قاري صاحب هم دطالبانو دمشر په صفت وپيژندل شو چې امریکایانو لومړی دکندهار د هوايي ډگر کرغېړن زندان او ورپسې د کيوبا د گوانتانامو زندان ته انتقال کړ .

په گوانتانامو زندان کې له يو نيم کال تيرولو وروسته نوموړی دهغو لومړنيو بنديانو له جملې څخه و چې راخلاص شو، د کيوبا په زندان کې نوموړي ۲۰ سپپارې قرانکریم حفظ کړ چې پاتې لس سپپارې يې له خلاصون څخه وروسته پوره کړ او په دې توگه يې دقرانکریم د حفظ وياړ ترلاسه کړ .

دامريکا خلاف جهاد او شهادت يې

د گوانتانامو له زندان څخه له راخلاصيدو وروسته نوموړي يوځل بيا دامريکا په خلاف مسلح جهاد پيل کړ. دامريکايي يرغل په دريم کال دخپلو هغومجاهدينو په مشرۍ چې دجهادي مدرسې له وختو يې ملگري وو دکندهار په معروف ولسوالۍ کې يې جهادي فعاليت پيل کړ، وروسته يې په ارغسان ، شاوليکوټ او ميانشين ولسواليو کې جهادي فعاليت ته ادامه ورکړه په دې مهال نوموړی ډيره موده د جنوب او جنوب غرب حوزو دعمومي نظامي کميسيون دمشر- په حيث هم دنده اجراء کړه ، چې دجهادي کارونو په نظم او ترتيب کې يې مهم رول درلود .

دکندهار ولايت په لوړو يادو ولسواليو کې نوموړي ديوه مشر- جهادي رهبر او لارښود په حيث خورا ډير خدمتونه ترسره کړل، دمجاهدينو جهادي صفوف يې منظم کړل او گڼ شمير مجاهدين يې مؤثر فعاليت ته اماده کړل، په شاوليکوټ کې له ۲ کاله خدمت وروسته نوموړی داسلامي امارت دمشرقتابه لخوا دروزگان ولايت دجهادي مسؤل په حيث وټاکل شو. نوموړي په روزگان کې هم ټولو جهادي سيمو ته سفرونه وکړل، جهادي تشکيلات يې منظم کړل ، خو دهمدې جهادي خدمت په ترڅ کې يې د ۱۴۲۸ هـ ق کال د رجب دمياشتې په ۱۱ مه نيټه د چهارشنبې په شپه د شهادت ارمان ترسره شو. په دې نيټه نوموړي د روزگان ولايت دخاص روزگان ولسوالۍ په شالۍ ناوه سيمه کې دماښام د لمانځه له جماعت وروسته خپلو ملگرو ته ديني وعظ کاوو، چې ددښمن په هوايي ناڅاپي بريد کې په نښه شو او دشهادت لوړ مقام ته ورسيد. انا لله وانا اليه راجعون

قاري صاحب پنځه زامن تر شا پرې ايښي چې نومونه يې محمد ، احمد ، حسن ، عبدالرحمن او کوچنی سعد دي، سعد دنوموړي دشهادت نه څه موده مخکې پيدا شو، نوموړي د ټيلفون له لارې خپلې کورنۍ ته احوال ورکړ چې په نوي پيدا شوي زوی يې سعد نوم کېږدي ، خو قاري صاحب خپل دغه کشری زوی په دنيا کې ونه ليد ځکه نوموړی په همدې جهادي سفر کې شهيد شو ، الله تعالی دې وکړي چې په عقبی کې يې په جنت کې سترگې پرې يخې شي .

د قاري فيض محمدسجاد صاحب د شخصيت په اړه

وړاندې وويل شول، چې قاري صاحب دخپلو ملگرو او متعلقينو ترمنځ يو غيرمتنازع شخص دی، شخصا ما يې تراوسه له کوم چا څخه بده خاطره نه ده اوريدلې ، ټول ملگري يې دښه شخصيت ، ښه اخلاقو او ديانت صفت کوي .

دديني علومو استاد مولوي حيات الله له قاري صاحب سره ډير وخت نږدې پاته شوی، نوموړی وايي: قاري صاحب يو عجب دينداره سړی و، مجاهد هم و، دطريقت بيعت يې هم کړی و، تبليغ يې هم نه هیراوو په تبليغي دعوت کې به يې دری ورځې

ياڅه زيات وخت لگاوو حتی کله ناکله تر څلورو مياشتو په تبليغ کې تلو، ديني علم يې هم نه هیراوو، حتی دسفر او جهاد په حالت کې به ورسره يو بکس و چې کتابونه به په کې و او له فرصت نه په استفاده يې مطالعه کوله، قاري صاحب به ويل چې داسلام په ټولو شعبو کې بايد عملا کار وکړو، اسلام بايد يوازې په جهاد يا علم کې منحصر نه کړو، بلکې ټولې شعبې په خپل ځای بايد مهمې وبولو او خدمت په کې وکړو .

مولوي حيات الله وايي د قاري صاحب يو بل بارز صفت زهد و، له دنيايي عيش و نوش سره يې نه لگيده، ډيرې زياتې نفلي روژې يې نيولې، کله به چې له جهادي مدرسي څخه جهادته تلو نو امارت ورته گڼ شمير موټران ورکول، چې ده به په جهاد کې ترې استفاده کوله، مگر کله به چې بيرته راغی، ټول موټر به يې اړونده ادارو ته وسپارل او حتی ځانته يې يو موټر هم نه پريښود، په مدرسه کې يې دعادي طالب غونډې ساده ژوند کاوو .

د اسلامي امارت په تشکيلاتو کې دهرات پخوانی والي او دفوائد عامې پخوانی وزير مولوي احمدالله مطيع وايي: قاري صاحب له الله تعالی څخه وپريدونکی انسان و، دیانت يې ډير ښه و، په خپلو وظيفو کې زحمت کش او نه سترې کيدونکی وو او که رښتيا ووايم بې جوړې سړی و .

ملاخيل احمد وايي: په ياديرې يې کله به مو چې په موټر کې سفر کاو، قاري صاحب به په ډير خواږه غږ تلاوت کاوو او دحضر په مهال هم دقرانکريم دتلاوت ډير پايښود .

مولوي حيات الله چې دامريکا خلاف جهاد کې له قاري صاحب سره نږدې پاته شوی دی وايي: قاري صاحب د جهادي ژوند يو ځانگړی پروگرام درلود، ملگري يې عبث وخت تيرولو او بې حاصله گپ شپ ته نه پريښودل، دورځې به يې درې وخته ديني وعظ او بيان کاوو او دابه يې دملگرو ترمنځ د يوه ځانگړي ترتيب له مخې تقسيم کړی و، د سهار او ماښام مسنون اذکار (اذکار الصباح و المساء) يې په ملگرو زده کول او عملي کول، که به مجاهدين ملگري کومې خوا ته روان و، اوپه لوړځای به ختل نو

قاري صاحب به غږ کړ، هلې دلوړ ختلو ذکر الله اکبر شروع کړی او که به په کوم ځای ښکته کيدو نو غږ به يې کړ د ښکته کيدلو ذکر سبحان الله وایاست .

دغه راز د ډوډۍ د پيل او پای، مجلس، خوب او هرډول حالاتو اذکار يې هميشنی معمول و، او په ملگرو يې هم زده کول، که په مجاهدينو کې د چا سم قرأت نه و زده، نو مجبورول يې چې له نورو قاريانو ملگرو څخه قرانکريم سم زده کړی، لمونځ ورته تير کړي ترڅو يې عبادت سم شي .

خپلو مجاهدينو ملگرو ته يې په هميشنی مذاکره کې د ژوند د هر اړخ آداب ورښودل، دډوډۍ آداب، دمجلس آداب، له مشرانو او کشرانوسره دگوزارې آداب او داسې نور مسنون آداب يې ملگرو ته ورښودل او عملي اړخ ته يې دومره متوجه و، که به چا په چپ لاس ډوډۍ پورته کړه سمدستي يې ورباندې غږ کاوو چې د ډوډۍ خوړلو مسنونه طريقه په ښي لاس خوراک دی .

د قاري صاحب دغه اصلاحي پروگرام په ډيره مسلکي طريقه اود نیک اخلاقۍ په چوکاټ کې و چې په هيچا نه بوج کيده، بلکې اکثره داسې علماء او مدرسین چې له ده څخه په علم او عمر کې زيات و، له ده څخه يې زده کړه کوله، دده په ملگرتيا يې فخر کاوو، ځکه دقاري صاحب جهادي ملگرتيا يوازې جهاد نه و، بلکې يو اصلاحي پروگرام و. که به چا وخت ورسره تير کړ نو له جهادنه سوا به يې د شخصيت داصلاح په برخه کې ډيره گټه کړې وه .

د قاري صاحب دجهادي ملگرو شمير خورا زيات و، خو د هريوه يې نه يوازې نوم زده وو بلکې د کورنۍ د غړو، والدينو او شخصي ژوند پوښتنه يې هم ترې کوله که به کوم ملگری له کور څخه سندر ته راستون شو، قاري صاحب به د يوه مشفق قريب غونډې د ټولو خپلوانو پوښتنې ترې کولې، چې دا ډول صميميت اوس په خورا لږو خلکو کې ليدل کېږي .

مولوي حيات الله صاحب دقاري صاحب د ژوند او شخصيت په اړه خورا جالبې خاطرې لري، د ليکنې داوړديدو له امله به په دې کفايت وکړو، چې قاري صاحب د نبي کریم H دطريقې مطابقت په جهاد کې په اعمالو او عباداتو سره جنگ کولو ته ډيره توجه درلوده، نوموړي به چې د وسلو اومهماتو د اخيستلو لپاره د امارت مشرتابه ته د پيسو پيشنهاده کاوو، نو د وسلو ترڅنگ به په لست کې د مجاهدينو د مسواکونو مصرف هم ليکل شوی و، ځکه نوموړي به په جبهه کې خورا ډير مسواکونه له ځان سره ساتل ترڅو مجاهدين له دغه مسنون عمل څخه بې برخې نه شي .

باور وکړئ ما (ليکوال) چې کله دشهيد قاري صاحب فيض محمد سجاد د شخصيت په اړه دده دملگرو څخه ځيني خاطرې واورېدې او بيا مې دليکلو په مهال له ځانه سره لحاظ کړې، نو بې اختياره مې له سترگو اوښکې وبهېدې، دا پيښه ماته دقاري صاحب د ديانت يوه ځانگړتياښکاره شوه، ځکه زه خپل دليکوالۍ په ژوند کې تراوسه له داسې پيښې سره نه وم مخ شوی، سبحان الله، د فتنوپه دې عصر کې دومره ديانت ساتل، چې تش ياد يې په يوه سخت زړه باندې اثر کوي او اوښکې ترې رابيلوي، خو بيا مې له ځان سره وويل

اين سعادت به زور بازو نيست

تانبخشد خدای بخشنده

راځئ دعاء وکړو، چې متعال رب تعالی دې د رحمت دخپلو بې پايه خزانو څخه په موږ ټولو مجاهدينو باندې هم رحم وکړي، اخلاص، نیک اخلاق، ديانت او صبر مو دې الله تعالی نصيب کړي، ترڅو د دنيا او اخرت فائزين شو .

رحمه الله تعالی

د شهيد ملا عبدالمنان احمد ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د اسلام تاريخ له زړه وړونکو صحنو مالامال دی. د تاريخ د جالبو صحنو له جملې يو هم د هغو تنکيو زلميانو او کم عمره قائدینو داستانونه دي چې په کم عمر يې داسلام لپاره ستر ستر خدمات کړي او تر خپل قامت لوړ د ميرانې او وياړ داستانونه يې تر شا پرې ايښي.

که زموږ پخوانی تاريخ په دې برخه کې د تنکيو اتلانو معاذ او معوذ L او د محمد بن قاسم V په شان د ځوانو قائدینو بيلگې لري نو معاصر او نوی تاريخ مو هم په دې برخه کې خوار نه دی. دا خبره د لمر غونډې روښانه ده چې د امريکايي جهاني طاغوت په خلاف زموږ د سرلوړې جهاد ډېر بوج زموږ د مسلمان ملت ځوانانو او تنکيو زلمکيانو په اوږه واخيست. همدوی وو چې خپلې گلورينې ځوانۍ او گلابي شباونه يې د دين له شمعې څار کړل. همدوی وو چې د امريکايي دجالي تخنيک په وړاندې په ټوله ميرانه ودرېدل، د کفر په لښکرو يې فدايي بريدونه او مخامخ حملې وکړې تر دې چې بالاخره يې د الله تعالی په نصرت د نړيوال کفري يرغل زور اوبه او يرغلگر يې له هيواده تېښتې ته اړ کړل.

د شهيدو اتلانو د سوانحو په لړ کې دا ځل د هغه ځوان قائد ياد راتاندوو چې په نوې ځوانۍ کې يې د صليبي تاراکگرو په خلاف مسلح جهاد پيل کړ او ډير زر په جهادي ميدان کې د يوه وتلي او مخکښ جهادي قائد په حيث وپيژندل شو. هو کې، شهيد ملا عبدالمنان احمد يادوو. . . هغه ستوری چې لا پر جهادي افق بشپړ نه و ځلېدلی چې د شهادت په گلورينه غيږه کې دمه شو.

شهيد ملا عبدالمنان احمد د محمد واصل زوی د حاجي محمد دين لمسی په قوم حسين خېل په ۱۳۶۱ هـ ش کال کې يې چې له ۱۴۰۳ هـ ق سره سمون خوري د کابل ولايت په موسهي ولسوالۍ کې دنيا ته سترگې غړولي. ددوی پلرنی کلی دهمدې ولسوالۍ د حاجي خيلو کلی دی مگر فعلا په ميخيل کلي کې هستوگن دي.

د ملا عبدالمنان د پيدايښت کلونه په افغانستان کې د شورويانو په خلاف د جهاد له کلونو سره مصادف دی. نوموړی هغه مهال وزېږېد چې د کمونيزم په خلاف جهاد زور اخيستی و او د افغانستان هر کلی او صحرا د سختو معرکو شاهد و، نوموړی په همدې انقلابي ماحول کې راستر شو نو ځکه يې جهادي جذبې له کوچنيوالي په زړه او دماغ کې ځای ونيو.

دیني زده کړې

نوموړي ابتدائي زده کړه له ښوونځي پیل کړه او د دریم ټولگي پورې يې ښوونځی واوښه په شپږ کلنۍ کې يې د ديني زده کړو تعليم پیل کړ د فقهې او نورو ديني علومو لومړني کتابونو يې له خپل نیکه او د خپلې سيمې له مختلفو علماء کرامو څخه ولوستل.

د طالبانو د اسلامي تحریک په مهال يې په کابل کې د شهيد ملا معاذ الله او شهيد ملا بورجان رحمهمالله په مدرسو کې ديني زده کړو ته دوام ورکړ دغه راز يې څه مهال د ننگرهار ولايت په درونته کې په جهادي مدرسه دارالعلوم صديقيه کې هم ديني تعليم وکړ.

ملا عبدالمنان د خوست ولايت په مظهر العلوم مدرسه، د پاکستان په ټل درسمند کمپ کې په دارالعلوم حنفیه او د پېښور په باغبانان کمپ کې په دارالنجاة مدرسه کې ديني زده کړې وکړې او د قران کریم تفسير او ترجمه يې د خيبر پښتونخوا په صوابی شامنصور کې له شيخ القرآن مولانا نورالهادي صاحب څخه وکړه.

ملا عبدالمنان لومړی ځل هغه په جهادي عملياتو کې اشتراک وکړ کله چې يې د ننگرهار ولايت په جهادي مدرسه کې ديني زده کړې کولې، د اسلامي امارت په جهادي مدارسو کې به هغو طالبانو سبقونه ويل چې د جهادي عملياتو په وخت به جهادي جبهو ته تلل، جهادي مدارس په ډيرو ولاياتو کې وو او په زرگونو مجاهد طالبان په کې په زده کړو بوخت وو. دغه طالبان به چې جهادي جبهو ته تلل زياتره وخت به يې مشري د کندهار د جهادي مدرسې د مشر او نوموتي مجاهد شهيد قاري فيض محمد سجاد پر غاړه وه، ملا عبدالمنان احمد لومړی ځل داسلامي امارت د واکمنۍ په وروستي کال د عمر په ۱۹ کلنۍ کې د شهيد سجاد صاحب تر مشرۍ لاندې د تخار ولايت جهادي جبهاتو ته لاړ چې دا يې په جهادي عملياتو کې لومړنی گډون و.

له دې څه موده وروسته چې امريکايي طاغوت په افغانستان يرغل وکړ ملا عبدالمنان احمد هم د ډيرو نورو مجاهدينو په شان له هيواد څخه قبایلي سيمو ته په هجرت مجبور شو او له ديني زده کړو تر څنگ يې جهاد هم پیل کړ.

نوموړي دا ځل خپل جهادي عمليات د خوست له ولايت څخه پیل کړل، لومړني بريدونه يې د نورو مجاهدينو په ملتيا د خوست ښار په توپچي پاټک او باک پر ولسوالۍ وو. نوموړی چې د طالبۍ په مهال په دې ولايت کې اوسیدلی او بلدتيا يې درلوده له لومړنيو کسانو څخه و چې په دې ولايت کې يې په چريکي او وروسته په تهاجمي بريدونه کې برخه واخيسته.

ملا عبدالمنان احمد د خپلې جهادي وړتيا له امله وروسته د جهادي ملگرو خپل تشکيل جوړ کړ چې په پیل کې دده تر قومنده لاندې د مجاهدينو شمير ۱۱ تنه وو او زياتره يې د خپلې سيمې طالبان ملگري وو مگر وروسته يې د ملگرو شمير تر لسگونو او سلگونو ورسيد چې د هيواد د وتلي جهادي سالار مولوي جلال الدين حقاني صاحب تر مشرۍ لاندې يې د اسلامي امارت په چوکاټ کې جهادي فعاليت کاوو.

د امريکايي يرغل په لومړيو کلونو کې د هيوادله جنوب ختيځ سره د وزيرستان په سرحدي قبایلي سيمو کې مجاهدينو خفيه جهادي مراکز جوړ کړل او له همدې ځايه يې په سرحدي علاقه کې د يرغلگرو په مراکزو او گزمو ته جهمي بريدونه پيل کړل. ملا عبدالمنان احمد د جهادي بريدونو ددې لړۍ له لومړنيو گډونوالو څخه و چې د بټۍ، مڼې کنډو، لواړه، منگرېټۍ، مڼې کنډو، ترخوبې او نورو سرحدي غريزو علاقه کې بيا بيا په امريکايانو او د هغوی په گوداگانو ځپونکي بريدونه وکړل.

ملا عبدالمنان احمد د خوست ولايت په ډيری عملياتو کې له خپلو ملگرو سره برخوال و له دې جملې د خوست ولايت د قلندر او د پکتيا د جاني خېل ولسواليو د مراکزو په فتحه کې يې مهم رول درلود. د خوست ولايت د عليشېرو ولسوالۍ فتحه چې د خوست ولايت ډيرو مجاهدينو په کې برخه درلوده د هغه وخت يوه ستره جهادي کارنامه وه، خو ملا عبدالمنان احمد ځکه ددې فتحې په خوند پوه نه شو چې له فتحې وروسته د امريکايي يرغلگرو لخوا په بمبار کې د خوست د لسو تنو نورو مجاهدين تر څنگ د ملا عبدالمنان يو تکړه مجاهد ملگری ملا مصطفى هم د شهادت لوړ مقام ته ورسيد.

۲۰۰۷ ميلادي کال چې له ۱۳۸۶ هـ ش کال سره سمون خوري د ملا عبدالمنان احمد په جهادي ژوند کې له حوادثو ډک کال و، ددې کال په لومړيو کې نوموړی د خوست په ولايت کې د امريکايانو په يوه ناڅاپي حملې کې ددښمن په اسارت کې راغی او د بگرام زندان ته انتقال شو. نوموړی ۸ شپې په دې زندان کې محبوس و او امريکايي پلټونکو ترې تحقيقات کول. اما له ټولو تعذيبونو سره سره يې هم له نوموړي دا اعتراف وانخيست چې زه عبدالمنان احمديم. له ۸ ورځو وروسته نوموړي د الله تعالی په نصرت سره له دې زندان څخه نجات وموند او يو ځل بيا په جهادي ډگر کې له خپلو ملگرو سره وصل شو.

له زندان څخه د راخلاصيدو وروسته نوموړي دپکتيا ولايت د ښواک او ستو کنډو په غرنیو سيمو کې د جهادي جبهې د فعالولو کار پيل کړ. دا سيمه چې د

شوروي ضد جهاد په مهال د هيواد د وتلي مجاهد مولوي جلال الدين حقاني صاحب جهادي سنگر و دا ځل د نوموړي تر سرپرستې لاندې ملا عبدالمنان احمد او ورسره سلگونو مجاهدينو په کې د غربي اشغالگرو په خلاف جهاد عمليات پيل کړ.

د ۱۳۸۶ هـ ش کال په پسرلي او اوړي کې ملا عبدالمنان احمد او ورسره ملگرو يې چې شمير يې د ۴۰۰ تنو مجاهدينو په شاوخوا کې و د پکتيا ولايت په ستونکنډو او شاوخوا سيمو کې په امريکايي اشغالگرو په لسگونو مختلف النوع بريدونه لکه چاودنې، کميونونه، توغندیز بريدونه او استشهادي عمليات ترسره کړل چې دښمن ته يې د سراو مال درانه تلفات ورسول. ملا عبدالمنان احمد چې د خپلو دې فاتحانه معرکو وډيوېي صحنې يې هم ثبتولې او نشرولې په لومړي ځل يې په مستند شکل خلکو ته وښودل چې امريکايي ټانگونه ماتيدلای، په تيښته اړ کيدلای او بالاخره د بارودو په لمبو کې لوڅه کيدلای شي. د ملا عبدالمنان احمد د جهادي عملياتو مستندو وډيوگانو نه يوازې د مجاهدينو روحيات پياوړي او ددښمن تبليغات دروغ ثابت کړل بلکې په عامه ميډيا کې يې هم لويه هنگامه راونښه کړه تر دې چې تر الجزيرې او نورو نړيوالو شبکو پورې ټيلويزوني چينلونو په دې اصداراتو تبصرې وکړې چې دا د پوځي بريا تر څنگ په رواني او تبليغاتي جنگ کې هم د مجاهدينو لپاره يوه مهمه بريا او ټاکنوکی پړاو و.

ځينې خاطرې يې

د ملا عبدالمنان احمد د مدرسې د مهال ملگري وايي چې نوموړی له پيله يو مخلص او مؤدب انسان و په مدرسه کې يې له ملگرو سره نيکه رويه، د استادانو احترام او د وخت له ضياع نه ځان ساتل له مهمو صفاتو څخه وو.

د نوموړي جهادي ملگري وايي چې هغه د ايثار، استقامت او تحمل صفات درلودل نو ځکه يې جهادي تکاليف برداشت کولای شول. يو ځل چې له خپلو ملگرو سره د لواړه سرحدي سيمې ته په غرنیو لارو د عملياتو لپاره روان و په لاره کې يې

وليدل چې د يوه مجاهد بوټونه شلیدلي دي او سم مزل نه شي کولی. نوموړي خپل بوټونه همدې مجاهد ته ورکړل او خپله يې په هغو شلیدلو بوټونو کې مزل شروع کړ.

د امریکایانو په خلاف د جهاد لومړني کلونه د تکالیفو او ازموینتونو له اړخه ډیر سخت کلونه وو چې ددې تکالیفو له جملې یو هم د مجاهدینو مالي افلاس او فقر و. خو د ملا عبدالمنان اخند په شان د لوی عزم څښتنانو له دې حالاتو سره په ډیر همت ډغرې ووهلې. یو ملگری یې وایي یو وخت په قبایلي علاقه کې حالت خراب شو نوموړي د خپل مرکز مجاهدین ډیری د ترجمې لپاره مدرسې ته ولیږل او خپله په داسې حال کې چې یوازې څلور زره کلداري ورسره وې له شپږو مجاهدینو سره دلواړه جهادي سیمې ته لاړ هلته یې ډیر وخت په همدې کمه خرڅه گوزاره وکړه چې د مجاهدینو د اعاشې اباتې تر څنګ یې نور جهادي ضروریات هم پرې رفع کول.

ملا عبدالمنان به همیشه ویل چې مجاهدین باید د وس مطابق اسبابو له تهيې وروسته په الله تعالی باندې توکل ولري. ده به ویل چې امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد محض په الله تعالی باندې توکل درلود نو ځکه الله تعالی بری ورپه نصیب کړ او چې ددې تحریک پیل په توکل شوی باید توکل هېر نه کړو.

نوموړي علماء کرامو او دیني پوهانو ته ژور احترام درلود په هر جهادي کار کې یې د هغوی مشوره اخیسته حتی ډیره ځله به یې مدرس عالمان خپل مراکز ته راوغوښتل تر څو مجاهدینو ته وعظ وکړي او د جهاد احکام او مسائل ورته بیان کړي.

څو تنه دیني علماء کرام چې په سرحدي سیمه لواړه کې یې د ملا عبدالمنان له مرکز څخه لیدنه کړې وایي چې مجاهدینو یې جلا خصوصیات درلودل، د اصلاح، اخلاص او دیانت له اړخه ډیر ښه صفات په کې موجود و.

شهادت یې: ملا عبدالمنان احمد بالاخره د ۲۰۰۷ میلادي کال د اکتوبر د میاشتې په ۲۷ مه نیټه د یکشنبې په ورځ مازدیګر مهال هغه وخت د شهادت لوړ

مقام ته ورسیدکله چې د پکتیکا ولایت په سرحدي سیمه لواړه کې د امریکایانو له کمین سره مخامخ شو.

نوموړي په وروستۍ ورځ هم له امریکایانو اشغالګرو سره په میړانه مقاومت وکړ او د څو امریکایي ککړو له رغړولو وروسته بالاخره د شهادت لوړ مقام ته ورسید. انا لله و انا الیه راجعون

د یادونې وړ ده چې د شهید ملا عبدالمنان احمد کورنۍ یوه جهادي کورنۍ ده چې له ده وروسته یې دوه نورو وروڼه شهید امیرگل او شهید نور محمد هم د جهاد په لاره کې شهیدان شول.

د نوموړي جنازه په قبایلي سیمه میرانشاه کې د زرګونو مجاهدینو او مهاجرینو په ګډون سره اداء شوه د جنازې په مراسمو کې یې وتلي مجاهد او خطیب استاد محمد یاسر چې څه موده وړاندې له زندان څخه راخوشی شوی و زړه وړونکې وینا وکړه او وروسته د اسلامي مبارزې د لارې ددغه ځوان قائد ملا عبدالمنان احمد جسد د هجرت او جهاد په همدې قبایلي سیمه کې د ګڼو نورو شهیدانو تر څنګ خاورو ته وسپارل شو.

روح یې ښاد او یاد یې تلپاتې اوسه

مولوي دستگير V

مولوي دستگير د حاجي اصل خان زوی د حاجي فيض محمد خان لمسی په قوم پښتون / نورزی په ۱۳۹۷ هـ ق کال کې د بادغيس ولايت د بالامرغاب ولسوالۍ د چلونک په کلي کې په يوه دينداره کورنۍ کې زېږيدلی .

نوموړي د ماشومتوب په مهال لومړنۍ زده کړې په خپل کلي کې ترسره کړې، ورپسې يې د بالامرغاب د جهان دوستې په سيمه کې د مولوي محمدوزير صاحب په نامه د سيمې له يوه مخور عالم څخه ديني تعليمات ترلاسه کړل. وروسته نوموړي د بادغيس ولايت په مختلفو سيمو کې دغه راز د هرات، فراه، کندهار او هلمند په ولاياتو کې په مختلفو ديني مدارسو کې خپله د ديني زده کړو لړۍ تعقيب کړه، د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال ډيره موده د هرات ښار چهار راهي مستوفيت ته نږدې د يوې مدرسې ناظم و او هم يې خپلې ديني زده کړې تعقيبولې .

په ۱۴۲۷ هـ ق کال کې نوموړي د د ديني علومو څخه د فراغت سند د پاکستان د بلوچستان ايالت په مرکز کويته کې د شالداري له مشهورې مدرسې څخه ترلاسه کړ، د همدې سيمې د مشهور عالم شيخ الحديث مولوي عبدالواحد صاحب څخه يې د احاديثو د اجازې په اخيستلو سربيره د فضيلت سپين دستار هم په سر کړ .

په بادغيس کې د علني جهاد پيل

مولوي دستگير صاحب د نوې ځوانۍ له مهاله جهادي جذبه درلوده، د نوموړي نږدې ملگری مولوي حيات الله اکبري وايي: دامريکايي يرغل په لومړنيو کلونو کې چې مولوي دستگير صاحب په هلمند ولايت کې درسونه ويل له هغه وخته يې په جهادي عملياتو کې شرکت کاوو، نوموړي خپل جهادي ژوند په هلمند او کندهار کې له جهادي فعاليت څخه پيل کړ .

په بادغيس کې سره له دې چې جهادي کارونه له وړاندې پيل شوي و او په دښمن خال خال بريدونه روان و، خو دې ولايت ته د مولوي دستگير صاحب له راتگ

د شهيد مولوي دستگير صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

دامريکايي يرغل په خلاف د جهاد يوه توده او دښمن ځپونکي سيمه د هيواد په شمال غرب کې د بادغيس ولايت و. دا ولايت که څه هم د جهادي خوځښت په وړاندې خورا ډير موانع او مشکلات په کې موجود و، چې له دې جملې په سيمه کې د امريکايي ټوپکي قومندانانو او وسلوالو حاکميت، د دښمن فشار، د وسلو، جهادي امکاناتو نه موجوديت او د هيواد په جنوب کې له گرمو جهادي سيمو څخه لريوالی او دمجاهدينو محاصره حالت د يادولو وړ دي.

خو له دې ټولو موانعو او مشکلاتو سره سره ددې ولايت غيور اولس او ايتارگر مجاهدين وتوانيدل چې د يرغل له آزمون سره ډغرې ووهي، د موانعو او خنډونو حصار مات کړي او د دښمن په وړاندې د جهادي خوځښت يو پايدار سنگر رامنځته کړي.

بادغيس د جهاد په تيره لسيزه کې د هيواد په سطحه يو نوموتی او غليم ځپونکی سنگر و، چې بيا بيا په کې دښمن سخت تلفات وليدل، سره له دې چې د بادغيس د جهادي فتوحاتو په امتياز کې ټول هغه مجاهدين او مجاهد اولس شريک دی چې په تيرو څوکلونو کې يې قربانۍ ورکړې، خو يو کس چې په دې ولايت کې د جهادي خوځښت محرک او مبتکر بلل کيږي اود بادغيس ولس ورته د خپل جهادي لارښود په سترگه گوري شهيد مولوي دستگير صاحب و. هغه څوک چې په خپل جرأت، ايماندارۍ، اخلاص او قربانۍ سره يې په بادغيس کې نه يوازې د علني جهاد بنسټ کيښود بلکې د الله تعالی په مرسته او مدد يې جهاد ددې ولايت گوټ گوټ ته وغځاوه او اولس يې د جهاد هراړخيز ملاتړ ته تيار کړ .

راځئ دلته خوشيې ددې مخور مجاهد په ژوند پيښو وغږېږو .

مخکې جهادي کارونه ډير کم او په مخفي ډول و. مجاهدينو وسلې، امکانات او منظم تشکيلات نلرل خو په ۲۰۰۷ م کال کله چې مولوي دستگير صاحب له ديني علومو فارغ او په لومړي ځل يې په خپله سيمه کې جهادي فعاليت پيل کړ په خپلو هڅو سره يې په دې ولايت کې يو بشپړ جهادي انقلاب راووست.

د نوموړي يو ملگري د بادغيس دمقر ولسوالۍ اوسيدونکی مولوي عبدالقدوس چې د جهادي خوځښت په پيل کې ورسره همسنگر و داسې کيسه کوي: مولوي دستگير صاحب خپل کار په ډيرو ابتدايي هڅو پيل کړ، په لومړي ځل چې کله نوموړي د جهاد اقدام کاوو نو تش لاس و او يو ميل وسله يې هم په لاس کې نه درلوده، له ده سره يوازې زما په شمول څو تنه نور ملگري وو. لومړی دوسلو د پيدا کولو لپاره د بالامرغاب د پښورک په کلي کې يوه پخواني جهادي قومندان ملاگلاب الدين ته ورغلو چې دوسلو کومک راسره وکړي، هغه دې خير يوسي دوه ميله کلاشينکوف يې راپيدا کړل. بيا د همدې ولسوالۍ د غورتو د سيمې مولوي باز محمد صاحب يوميل راکټ راکړ، په دې توگه موږ يوڅو نور ملگري هم دوخت په تيريدو سره پيدا کړل او په همدې دري ميله اسلحه باندې مو جهاد پيل کړ. يو وخت چې شمير مو ۱۲ کسانو ته رسيدلی وو، لومړی مو په سيمه کې د دښمن د يوې NGO په ساتونکو بريد وکړ بله شپه مو د بالامرغاب په ولسوالۍ بريد وکړ او بيا مو په مختلفو پوستو بريدونو ته دوام ورکړ، لومړی مو کارونه يوازې د شپې کول خو دوخت په تيريدو سره مو غنيمتونه ترلاسه کړل، ملگري مو نور هم زيات شول او دوسلو له اړخه بسيا شوو. دلته نوبالامرغاب ته نږدې يو غرنۍ سيمه ده په نامه د (حوض کبود) دلته موږ مرکزيت جوړ کړ او کله چې په بادغيس کې زموږ ددې جهادي قوي مرکزيت اوازه خپره شوه، نو له مختلفو ولسواليو څخه خلکو له موږ سره روابط جوړ کړل. نو په دې توگه د مجاهدينو شمير هره ورځ په زياتيدو وو خپل علني عمليات مو نورو ولسواليو لکه مقر، دره بوم او نورو سيمو ته هم وغځول او ډيرې پراخې سيمې مجاهدينو فتحه کړې.

مولوي حيات الله اکبري وايي: په پيل کې د بادغيس د مجاهدينو مشري د مولوي عبدالرحمن په غاړه وه او مولوي دستگير د نوموړي د محاذ نظامي مسؤل په حيث دنده اجراء کوله، د نوموړي په راتگ سره په بادغيس کې علني جهادي کارونه پيل شول، مثلاً نوموړي په لږه موده کې د بالامرغاب د سالوچار په سيمه کې په پوسته بريد وکړ، ورپسې يې د بالامرغاب په ولسوالۍ حمله وکړه د مقر ولسوالۍ په مرکز يې عمليات وکړل، د بالامرغاب د اخکزو په سيمه کې يې د دښمن په کمپاين بريد وکړ، چې دې عملياتو د دښمن سخت عکس العمل راوپاراوو او له هرات او بادغيس له مرکز څخه يې لويه قوه بالامرغاب ته راوسته، د مولوي دستگير صاحب په مشرۍ مجاهدينو د جوی کار د تنگي په سيمه کې له همدې قوي سره جنگ وکړ، دښمن شکست وخوړ او بيرته د ولسوالي په خوا وتښتيدل او مجاهدينو په همدې سيمه کې دښمن ته دفاعي کرښه جوړه کړه، دښمن چې په همدې جنگ کې شکست وخوړ نو پخوانی رعب او هيبت يې له منځه لاړ له همدې سره په ولس کې عمومي د جهاد جذبه راپورته شوه او جهاد بشپړ علني شکل غوره کړ.

مولوي حيات الله صاحب وايي: مولوي دستگير صاحب د گوتو په شمير څو تنو ملگرو سره جهادي فعاليت پيل کړی و، چې وسلې يې هم نه درلودې خو دوه کاله وروسته د نوموړي له شهادته بعد چې د مجاهدينو احصايه واخيستل شوه د نوموړي تر قومنده لاندې يوازې د مسلحو بالفعل مجاهدينو شمير ۳ زره تنو ته رسیده.

مهمې جهادي کارنامې

د جهاد له علني کيدو وروسته د بادغيس ولايت په لراوېر کې د مولوي دستگير صاحب تر نظامي مشرۍ لاندې جهادي عملياتو زور واخيست يوازې د ۲۰۰۷ م کال په جريان کې په دښمن ۵۲ اغيزمن عمليات ترسره شول دغه راز په ۲۰۰۸ م کال کې جهادي عمليات تردې هم زيات شول، په لاندې کرښو کې د مشت نمونه خروار په توگه څو هغو جهادي عملياتو ته اشاره کوو چې د مولوي دستگير صاحب تر مشرۍ لاندې يې صورت نيولی.

د جوی کار په سیمه کې له جنگ څخه وروسته د مرغاب د بوکن په سیمه کې د داخلي او خارجي عسکرو یوه قوه چې د غورماچ په خوا روانه وه، مجاهدینو ورباندې برید وکړ چې په نتیجه کې یې ددښمن ۱۸ مړي په میدان پاته شول، ۵ رینجر موټر ترې مجاهدینو ونیول یو خارجي ټانګ او دوه رینجر چې د جګړې په سیمه پاته وه امریکایانو بمبار کړل، مجاهدینو یوشمیر داخلي عسکر ژوندي ونیول او ډیرې وسلې یې هم غنیمت کړې، په دې جګړه کې چې کوم عسکر ژوندي پاته شول امریکایانو دڅرخکو په واسطه له سیمې پورته کړل او په دې توګه یې قوه له منځه لاړه، په دې جګړه کې ددښمن د بمبار له امله ۷ تنه مجاهدین هم شهیدان شول .

د مرغاب د منګان په سیمه کې چې دښمن غوښتل پوستې جوړې کړي، د مولوي صاحب په مشرۍ مجاهدینو ورباندې برید وکړ چې په نتیجه کې یې دښمن ته د سر دزیان په اړولو سربیره ۲ رینجر موټر او نور غنائم هم مجاهدینو ونیول ددښمن عسکر له سیمې وتښتیدل او پروګرام یې کاملاً ناکام شو.

د بالامرغاب د مرکز په شاوخوا کې چې دښمن د محاصرې په حالت کې و، یو ځل یې غوښتل چې عملیات وکړي په همدې موخه د ولسوالۍ له مرکز څخه راووتل خو مجاهدینو یې په وړاندې مقاومت ته ادامه ورکړه دې جګړې نږدې یوه هفته دوام وکړ چې په پای کې دښمن غوڅ شکست وخوړ او بیرته پر شا وتښتید .

مولوي دستګیر سره له دې چې د جهاد په پیل کې هم یوځل په کندهار کې ددښمن لخوا نیول شوی او لنډ توقیف یې تیر کړی و، د ۲۰۰۸م کال په لومړیو کې ددښمن لخوا په هرات کې ونیول شو او د کابل دپلچرخي زندان ته انتقال شو، نوموړي شاوخوا اوه میاشتې په زندان کې تیرې کړې، څرنګه چې مولوي صاحب د بادغیس په عام اولس کې فوق العاده محبوبیت درلود د بادغیس ولایت قومي مشرانو، مخورو او علماء کرامو دنوموړي دخلاصون لپاره هڅې پیل کړې، تردې چې د ۷۰ کسانو یوه لویه ډله کابل ته لاړه او له حکومته یې په کلکه غوښتنه وکړه چې مولوي صاحب راخلاص

کړي، څرنګه چې د بادغیس ټول اولس دنوموړي په ملاتړ ولاړ و، حکومت مجبورا نوموړی له زندان څخه خوشی کړ.

له راخلاصیدو وروسته چې مولوي صاحب خپلې سیمې ته ستون دعاموخلکو او مجاهدینو له خورا پراخ هرکلي سره مخامخ شو، دعیني شاهدانو په وینا د مولوي صاحب راخلاصیدل په سیمه کې دیوه ولسي جشن به حیث تجلیل شول حتی عامو خلکو ډیر دشکرانې خیراتونه وکړل، ځکه نوموړي د یوه مخلص مجاهد په حیث د ولسي خلکو په زړونو کې ژور ځای خپل کړی و. دسیمي دخلکو اومجاهدینو په غوښتنه نوموړی د اسلامي امارت د مشرتابه لخوا د بادغیس ولایت د عمومي جهادي مسؤل یا والي په حیث وټاکل شو، نوموړي دامارت دمشرتابه له لارښوونو سره په سیمه کې دولسوالیو نظامي او ملکي تشکیلات، کمیسیونونه، محاکم اونور ادارات له سره منظم کړل او په بادغیس کې منظمه جهادي اداره رامنځته شوه .

د مقر ولسوالۍ اوسیدونکی مولوي صدیق الله وايي: په همدې مهال دښمن غوښتل چې د مقر ولسوالۍ په سنجیتک سیمه کې چې د بادغیس دمرکز قلعه نو په ۱۰ کیلومترۍ کې پرته ده، پوستې جوړې کړي. مجاهدینو ددښمن له دې پروګرام سره مخالفت وکړ او دښمن ته یې اجازه نه ورکوله چې دغلته پوستې جوړې کړي، په دې مهال دښمن د سیمه ایزو پخوانیو ملیشو او حکومت پلوه اولسي خلکو سره په ګډه په مجاهدینو هجوم ورووړ نه یوازې یې سیمه ایز مجاهدین تر برید لاندې ونیول بلکې د مجاهدینو او دهغوی دملاتړو مالونه یې هم چور کړل، کورونه یې وسوزول او دمجاهدینو دسیمي عام خلک یې په هجرت کولو او غرونو ته په تیښتیدلو اړ کړل. په دې برید کې دحکومتي ملیشو په لاس ۲۰ تنه عام مؤمن هیوادوال شهیدان شول او بې اندازې مالونه یې لوټ شول، دغه مهال چې مولوي دستګیر صاحب په بالامرغاب کې و دهمدې جهاد پلوه اولسي وګړو د دفاع لپاره یې مجاهدین همدې سیمې ته راوستل اوددښمن له ملیشو سره یې جنگ پیل کړ. دې جګړې یوه هفته دوام وکړ، چې په نتیجه کې دحکومت پلوه ملیشو د مشر عثمان بیګ په شمول ګڼ لوتماران ووژل شول

او ياده سيمه بيرته مجاهدينو له مليشو څخه تصفيه کړه، په دې توگه دسيمي بي ځايه شوي خلک بيرته ځای په ځای شول او حکومت پلوه مليشو داسې شکست وخوړ چې بيا يې کله هم دداسې هجوم فکر ونه کړ. په دې حادثه کې چې مولوي دستگير صاحب دعام اولس د ملاتړي او مرستندوی په حيث راڅرگند شوی و او ولسي- خلکو ته يې نجات ورکړی و په سيمه کې دمجاهدينو په حق کې اولسي اخلاص نور هم زيات شو.

د مولوي دستگير صاحب جهادي کارنامې خورا ډيرې دي خو هغه کارنامه يې چې ډيره خبرسازه شوه، هغه په په ۲۷/۱۱/۲۰۰۸ ميلادي نيټه په بالامرغاب ولسوالۍ کې پېښه شوه.

مولوي حيات الله وايي: له هرات څخه ددښمن يوه خورا ستره قوه چې ۱۰۰ پوځي موټر به په کې وو د بادغيس مرکز ته راغله او له هغه ځای څخه يې د عملياتو په نيت دبالامرغاب په خوا حرکت وکړ، مجاهدينو ددې قوې د ماتولو لپاره په سيمه کې پوره امدادگي نيولې وه، قوه چې د منگان سيمې ته راوړسیده لومړی ورباندې همالته برید وشو، خو له هغه ځای څخه چې راتيره شوه د اکازو د جوی نو په سيمه کې مجاهدينو ورته د سرک په دواړو خواوو کمينونه نيولې وو. کله چې دغه قوه پوره دمجاهدينو سيمې ته ننوته مجاهدينو ورباندې برید پيل کړ، دغه جنگ چې غرمه پيل شوه ترمازیکره په کې ددښمن قوه په بشپړه توگه تارومار شوه، په دې عملياتو کې ددښمن د لسگونو موټرو له جملې گڼ دمجاهدينو په لاس تخریب شول او ۲۱ رينجر ۱۶ اکمالاتي موټر چې په وسلو بار وو روغ رمټ مجاهدينو ونيول. په دې عملياتو کې ددښمن ۴۵ تنه عسکرووژل شول او تر ۲۰ ډير ژوندي ونيول شول په دې جگړه کې مجاهدينو دومره وسلې او مهمات غنيمت کړل چې ترراتلونکو دوو کلونو پورې ورباندې مجاهدين چلیدل په دې عملياتو کې مجاهدينو ته په لسگونو ميله سپکې وسلې، هاوان، هشتادو دو، دهشکې، ثقيل ماشيندار او نور ډول ډول وسلې په لاس ورغلې.

دې عملياتو ته يوازې په نړيوالو مطبوعاتو کې غوغا جوړه کړه بلکې په کابل کې يې په حکومتي کچه هم سخت مخالفتونه او اعتراضونه راوپارول، مطبوعاتو وليکل

چې دا په تېرو څو کلونو کې حکومتي قواوو ته ترټولو درنه ضربه وه، له دې عملياتو سره په نړيوالو مطبوعاتو کې دمولوي دستگير صاحب نوم د دې برید د اصلي طراح په توگه ياد شو، نوځکه خارجي او داخلي دښمنان متوجه شول ترڅو دغه قهرمان غازي په شهادت ورسوي.

مولوي حيات الله اکبري وايي له دې عملياتو وروسته د کرزي دحکومت د استخباراتو مرستيال ډاکټر عبدالله لغماني مولوي صاحب ته ټيلفون راوکړ او رسماً يې دمرگ اخطار ورکړ، مولوي صاحب ورته وويل چې څه مو له وسه کيږي ويي کړئ، زه داسې څوک نه يم چې له مرگه وډار شم.

شهادت يې

مولوي دستگير صاحب ددښمن تر سخت تعقيب لاندې و، تردې چې د ۲۰۰۹ کال د فبرورۍ په ۱۶ مه چې د ۱۴۳۰ هـ ق د صفرالمظفر له ۲۱ سره سمون خوري ددښمن به يې رحمانه بمبار کې په شهادت ورسيد.

مولوي حيات الله اکبري وايي: مولوي صاحب د ولسي- خلکو د مشکلاتو او عرايضو له اوريدلو او لازمو کارونو دترسره کولو نه وروسته مانبام زموږ کور ته راغی او دڅو تنو نورو مجاهدينو سره يوځای يې همدلته په ميلمه ځای کې شپه شوه، په دې شپه طيارې بيخي زياتې گرځيدلې څرنگه چې مولوي صاحب ستومانه و د ماخوستن دلمانځه له اداء کولو وروسته سمدستي ویده شو، زه هم کور ته لاړم خو د شپې لس نیمې بجې شاوخوا به وې چې ناڅاپه دروند بمبار وشو.

کله چې راووتو الوتکو دمیلمنوځای په نښه کړی و او درې بمونه يې پرې غورځولي و، چې يو په کوټه او دوه نورهم ورته نږدې لگيدلي وو، په بمبار کې يوازې يو تن په زخمي حالت کې ژوندی پاته و او دمولوي صاحب په گډون اوه تنه مجاهدين په شهادت رسيدلي و.

په شهيدانو کې د بادغيس ولايت يو تکړه مجاهد معاون باز محمد هم و مولوي دستگير هم چې په ځيگر يي دامريکايي بم پر خچه خوړلې وه په شهادت رسيدلې و، نوموړی چې په جنازه کې يي گڼ شمير خلکو او ملگرو گډون کړی و، په خپل پلرني کلي کې خاورو ته وسپارل شو، د نوموړي يو زوی تر شا پاته شو چې دده د شهادت په مهال يي عمر ۸ مياشتې و .

خاطرې او يادونه

مولوي دستگير په دې سربيره چې يوه زړور، مخلص او تکړه مجاهد و د سيمې په سطحه اود مجاهدينو په منځ کې يي د يوه مشر - په حيث غير معمولي محبوبيت درلود چې همدا يي دکاميابۍ راز و، ملايار محمد اخند چې دنوموړي له نږدې ملگرو څخه دی وايي: مولوي دستگير صاحب په بادغيس کې خورا زيات محبوبيت او نفوذ درلود، دهغه دعامه محبوبيت وجه دا وه چې هيڅ تعصب يي نه درلود، قوم پالنه، ډلگۍ پالنه او نور تمايلات په کې نه و، له هر چا سره يي د شريعت په رڼا کې چلند کاوو. خپل جهادي مسير ته خورا وفادار و او هميشه يي خوښوله چې د خپل اولس په منځ کې واوسي، له هغوی سره هميشه په رابطه کې و ځان يي تر عامو خلکو لوړ نه باله او همدا نږدې تعلقاتو په ده باندې داوولس باور پوخ کړی و. کله چې نوموړی له زندانه راخلاص شو نو د بادغيس په عام اولس کې داسي خوشالي گډه وه لکه د هرکور کوم غړی چې راخلاص شوی وي.

مولوي حيات الله اکبري صاحب هم همدې خبرې ته اشاره کوي او وايي: په هماغو شپو کې مې له يوه عام سړي څخه واوريدل چې په خپلو مرحومو قريبانو پسې مې دومره خيراتونه ندي کړي لکه دمولوی صاحب د راخلاصيدو په خاطر مې چې وکړل، مولوي اکبري صاحب زياتوي: کله چې مولوي دستگير صاحب بندي و، زه او مولوي اسمعيل صاحب يوې لړې دښتي سيمې ته چې مالداران په کې اوسېږي لاړو او هلته د مالدارانو دکېرديو په منځ کې په يوه لوڅ جومات کې چې يوې کيږدۍ ته نږدې و کيناستو او له عامو خلکو سره مو مجلس کاوو، په همدې کې يوې زړې ښځې

له کيږدۍ څخه راغېر کې، او پوښتنه يي وکړه چې مولوي دستگير نه دی راخلاص شوی؟

موږ ځواب ورکړ چې تراوسه نه دی راخلاص . په دې سره هغه بوډۍ ښځه ژړا واخيسته او ورسره يي دمولوي صاحب د راخلاصيدو لپاره دعاگانې پيل کړې، موږ يي غږ اوريد او په داسې عجز يي دعاگانې کولې چې حتی موږ يي ورسره وژړولو .

مولوي حيات الله صاحب وايي: دمولوي دستگير کورنۍ جهادي کورنۍ ده، دنوموړي پلار چې دروسانو په مهال مجاهد و پخوا وفات شوی او دامهال يي يوازې مور ژوندی وه، دمولوي صاحب مور يوه خورا دينداره او غيرتي ښځه ده چې خپل زامن يي په جهادي روحيه سمبال روزلي دي، دمولوي دستگير له شهادت وروسته دده يو بل ورور هم په جهاد کې شهيد شو او کله چې موږ دفاتحې لپاره ورغلو نو موږ يي راغله موږ يي موږ ته وويل چې دوه زامن مې په جهاد کې شهيدان شول خو تراوسه ما ورباندې ژړلي نه دي.

په دې مهال د مولوي دستگير صاحب زوی چې کوچنی ماشوم دی راغی، د هغه په سر يي لاس تيراوو او ويل يي چې زه خپل زامن او لمسيان د جهاد لپاره لويوم اوتربيه کوم، او دوی مې دالله تعالی لارې ته وقف کړي خو که دوی شهيدان شول په خپله هم حاضره يم چې دالله تعالی ددين لپاره وجنگېرم .

د نوموړي نور ملگری او هغه مجاهدين چې مولوي دستگير صاحب سره يي نږدې وخت تير کړی په دې خبره متفق دي چې نوموړی يو مخلص مجاهد او اغيزمن مشر و، چې ترپايه يي خپل جهادي کردار په ډير ښه ډول ترسره کړ .

رحمه الله تعالی

د شهيد ملا عبدالسلام مجروح ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

پيدايښت او ابتدايي ژوند

ملا عبدالسلام د حاجي شکر اکا زوی په قوم پښتون/نورزی په ۱۳۴۵ هـ ش کال کې د هلمند ولایت د نواز د ولسوالۍ د تیزني سیمې په گلپینه کلي کې په یوه دینداره کورنۍ کې دنیا ته سترگې وغړولې.

نوموړي د لس کلنۍ په عمر په کلیوالو مدرسو کې دیني زده کړې پیل کړې، لومړی یې دنوزاد په ولسوالۍ کې څه موده زده کړې وکړې او بیا د موسی کلا ولسوالۍ ته لاړ، نوموړی لا د ژوند په لومړنیو مراحلو کې و چې په افغانستان کې کمونیستان واک ته ورسیدل، افغانانو جهادي پاڅون وکړ، کمونیستانو په کلیوالو سیمو بریدونه او بمبارونه پیل کړ او په دې توګه له هیواد څخه د هجرت لړۍ پیل شوه چې ملا عبدالسلام هم د هجرت ددې لړۍ یو لاروی و.

هجرت او د کمونیزم په خلاف جهاد

ملا عبدالسلام اخند په تانده ځوانۍ کې د خپلې سیمې پریښودو ته اړ او په جهاد یې پیل وکړ. په جهاد کې لومړی شمولیت یې د کندهار په ارغنداب ولسوالۍ کې د ملا عبدالغني په جبهه کې و، له هغه وروسته یې پاکستان ته هجرت وکړ او د څو کلونو په اوږدو کې یې د کندهار او هلمند په بیلابیلو سیمو کې جهاد ته ادامه ورکړه، په دې مرحله کې یې د دیني علومو درسونه هم تعقیبول، د کندهار او هلمند په مختلفو سیمو سربیره یې د پاکستان په کویت، چمن، گردې ځنگل، پنج پای او ګڼو نورو سیمو کې هم درسونه وویل او د تعلم سفر یې تر پنځمې درجې پورې ورساوه.

په دې مرحله کې ملا عبدالسلام ډیر ځله کندهار ولایت ته د جهادي فریضې د ادا کولو لپاره تلو نوموړي د پنجوايي، ژړی، ډنډ او ارغنداب ولسوالیو په ډیرو جنگونو کې شرکت کړی دی دغه راز یې د کندهار ښار په داخل کې هم په ځینو چریکي عملیاتو کې شرکت کړی.

په کندهار سربیره نوموړی د لنډ وخت لپاره په روزګان، فراه او غور ولایاتو کې هم جهاد کړی دا چې نوموړي د جهادي اعداد او نظامي تربیې دوره ترسره کړې وه نو په ټولو خفیه او ثقیله وسلو کې یې پوره مهارت درلود. د جهاد په وروستیو کلونو کې یې ډیر موده په هلمند ولایت کې جهاد ته ادامه ورکړه د سنگین په فتحه او د قلعه ګز او ګرښک په جنگونو کې یې شرکت درلود، په هلمند کې نوموړي په پیل کې د مولوي عطاء محمد په جبهه کې و خو وروسته ملا محمد نسیم اخندزاده ورته ځانګړی تشکیل ورکړ.

په هلمند کې یو تر یخ حقیقت د جهاد په وروستیو کلونو کې د تنظیمي جګړو پېښیدل و. دغه جنگونو چې اصلي سیمه یې دهلمند شمالي ولسوالۍ وې د حزب، حرکت او جمعیت د مختلفو قومندانانو ترمنځ وو چې د طالبانو د اسلامي تحریک د قیام تر وخت پورې یې دوام وکړ او زرګونو جنگیالي او عام بې طرفه خلک په کې له منځه لاړل.

کله چې دغه تنظیمي جنگونه پیل شول ملا عبدالسلام له دغې نزاع څخه د خلاصون په خاطر په خپله سیمه د نوزاد په تیزني کې یوه دیني مدرسه تاسیس کړه. دغه مدرسه څلور کاله فعاله وه چې سلګونه کشرانو او مشرانو طالبانو په کې دیني زده کړې حاصلې کړې خو وروسته د یوه ځایي ټوپکمار قومندان لخوا د نوموړي مدرسه وربنده کړای شوه په دې وخت کې د مجاهدینو د حکومت په لومړي کال نوموړی د حج د مبارکې فریضې د اداء کولو لپاره حرمینو ته لاړ او دغه ستره فریضه یې ترسره کړه له حج څخه له راګرځیدو وروسته نوموړي تر هغه وخته یوازې د ځان او خپلو

مجاهدو ملگرو د ساتلو هڅه وکړه او په کور کيناست ترڅو د طالبانو اسلامي تحريک راپورته شو.

د طالبانو په تحريک کې شموليت

کله چې د کندهار په ميوند او ژړۍ ولسواليو کې د طالبانو قيام پيل شو او وروسته يې د کندهار په ډنډ ولسوالۍ کې مرکز جوړ کړ دغه مهال د ملا عبدلکریم په نوم يو تن مجاهد چې د ملا عبدالسلام نږدې ملگری و د طالبانو له تحريک سره مل و. هغه ملا عبدالسلام ته خط وليږه چې راشه او د طالبانو له دې تحريک سره ملگری شه، نوموړی د طالبانو له تحريک سره په رابطه کې شو او کله چې د طالبانو قطعات د هلمند په خوا لاړل نوموړی له خپلو ملگرو سره د هلمند مرکز ته راغی او د تحريک له نظامي قومندان ملا محمد اخند سره يې له نږدې وليدل، له همدې ځايه يې د طالبانو له تحريک سره عملي خدمت شروع کړ.

ملا عبدالسلام د خپلو خاطراتو يو کوچنی کتاب ليکلی چې د اسلامي امارت دواکمنۍ په مهال ۱۳۷۸ لمريز کال کې په هرات کې چاپ شوی دی. نوموړي په دې کتاب د هلمند د نيولو په اړه ليکلي: د هلمند د مرکز او گرشک مهمې سيمې د پخوانيو قومندانانو لکه ميرولي، عبدالرحمن جان او معلم يوسف په لاس کې وې دوی ته له پخوا څخه ډيرې جرگې لېږل شوي وې چې له پاتکمارۍ لاس واخلي، خو دوی هيڅ هم نه منل نو ځکه دلته په دوی باندې عمليات پيل شول، د لنډو عملياتو په ترڅ کې د هلمند ټولې مرکزې مهمې سيمې ونيولې او ټوپکيان زياتره ونيول شول چې ټول بيرته خوشي شول او مشران يې د شمالي سيمو غور يا د سرحدي ولسواليو په خوا وتښتيدل.

د هلمند جنگونه او د هرات فتحه

د هلمند له تصفيې وروسته دوه لويې پيښې وشوې د يوسف په نوم تښتيدلي قومندان په نوزاد حمله وکړه او دا ولسوالي يې له طالبانو ونيوله چې بيا د ملا محمد

اخذ او ملا عبدالسلام په گډون طالبانو ورباندې ځوابي حمله وکړه او ولسوالي يې بيرته ونيوله. له دې وروسته د هلمند تښتيدلي قومندانان د ديشو ولسوالۍ په سرحدي غرنۍ سيمه چوتو کې رايوځای شول او لوی مرکز يې جوړ کړ چې هره شيبه يې طالبان تهديدول. د اسلامي تحريک د مشر په لارښوونه د ملا عبدالسلام او گڼو نورو تکړه قومندانانو په شمول د چوتو په خوا تشکيل وشو چې په نتيجه کې يې په دې سيمه کې د تښتيدليو ټوپکيانو مراکز له منځه يووړل شول او هلمند د تل لپاره ترې خلاص شو.

دغه مهال ملا عبدالسلام د نوزاد ولسوالۍ د ولسوال او د گرشک د فرقې د قومندان په حيث بيلابيل مسؤليتونه ترسره کړل، نوموړی به ډير ځله د هيواد په لويديځ کې د فراه په ولايت او د هلمند په لويديځو سيمو کې و هلته چې د تورن اسمعيل خان او طالبانو ترمنځ پرلپسې جنگ روان و.

د ۱۳۷۴ هـ ش کال په اوړي کې چې د هيواد په لويديځ کې لوی تحول راغی او د فراه، نيمروز، هرات او بادغيس ولايتونه د طالبانو لخوا ونيول شول، ملا عبدالسلام په دې سترو فتوحاتو کې د نورو جهادي مشرانو ترڅنگ مخکښ رول درلود. نوموړي په خپل کتاب کې ددې پيښو تفصيلي جريان بيان کړی چې دلته يې تاريخي اهميت ته په پام سره خلاصه تقديموو.

د اسمعيل خان او غفار اخندزاده ځواکونو چې له کابل څخه احمدشاه مسعود هم ورته سلگونه جنگيالي رالېږلي وو په يوه پراخ تعرض سره يې د فراه په گلستان کې د طالبانو په کرښو بريد وکړ، گلستان يې ونيو او وروسته يې د دلارام له ولسوالۍ هم طالبان راپه شا کړل. ملا عبدالسلام چې په گرشک کې يې د فرقې مسؤليت و ليکي: زه د دلارام په خواروان شوم خو په لاره ملا فاضل اخند په مخه راغی ويل يې چې دجگړې عمومي قومندان ملا محمد اخند ورته امر کړی چې په شوراب باندې خط ټينگ کړئ، ځنځير واچوئ او طالبان مه پرېږدئ چې په شا لاړ شي، وروسته موږ په شوراب کې په وضع الجيش اخته شوو، ملا محمد اخند هم راغی ماته يې وويل چې ته

گرشک ته لار شه هلته احتياطي دفاعي تدابير برابر کړه او مازديگر بيرته شوراب ته راشه، زه گرشک ته راغلم او مازديگر له څو تنو ملگرو سره بيرته دشوراب په خوا روان شوم، خو په لاره د حوض خشک په سيمه کې ملا دادالله اخند او گڼ نور طالبان په مخه راغلل، ډير غمجن وو ويل يې چې ملا محمد اخند په شوراب کې شهيد شو او طالبان پر شا را روان دي، په دې وخت طالبان سخت مايوسه وو او د مقاومت کوم حوصله نه وه ورپاته. دغه مهال له کندهار څخه د اميرالمؤمنين فرمان راورسيد چې ملا رحمت الله اخند يې د شهيد ملا محمد په ځای د جنگ مشر- ټاکلی و، په همدې وخت کې د اسمعيل خان او مسعود ځواکونو له يوه پراخ تهاجم او نه ماتيدونکي دريځ سره په مخ را روان وو او د گرشک ډيرې سيمې يې هم نيولې وې، د ملا رحمت الله اخند په مشرۍ د طالبانو مشرانو د ځوابي بريد عاجل پروگرام جوړ کړ، د ۳۰۰ کسانو په تشکيل سره يې په دريو استقامتونو د ځوابي عملياتو نقشه داسې طرحه کړه چې ۱۰۰ کسان به د ملا دادالله اخند، ملا سراج الدين او ملا خان محمد په گډون د بغرا په استقامت ځوابي حمله کوي، د ملا رحمت الله په مشرۍ به سل کسان د نفر سنجي چهارراهي په استقامت د سرک ښي اړخ ته بريد کوي او سل تنه به د ملا عبدالسلام تر مشرۍ لاندې مخامخ په ډامبر / سرک باندې متقابل بريد کوي.

ملا عبدالسلام ليکلي: سهاروختي جنگ پيل شو، موږ اته تنه ملگري په يوه لنډ کروز کې د دښمن د قواوو منځ ته ور داخل شوو، اکثر و خلکو فکر کړی و چې ملا عبدالسلام د غفاراخندزاده پخوانی ملگری دی او ورتسلیم شو. خو موږ د سهار په تياره کې له ټولو جهتونو سره په توافق عمليات پيل کړل، زموږ په خوا کې د جنگ له پيل سره لومړی ټانگ د ملازېگي لخوا وويشتل شو او په ټولو خواوو کې جنگ زور واخيست، دښمن سختې وسلې وکارولې خو د پرمختگ مخه يې ډب شوه او شاتگ ته اړ ايستل شول، تر مازديگر پورې سخت جنگ وشو او د دښمن لښکر بيرته دحوض خشک سيمې ته په شا ووهل شو، په جگړه کې طالبانو ته تر اندازې زيات وسايط، وسايل، لوژستيکي مواد او بنديان په لاس ورغلل. د اسمعيل خان له کسانو پنځلس

زغروال ټانگونه چالان د جگړې په ډگر پاته وو، د چهل ميلو او په لوژستيکي موادو بار ټيلر په گډون مو ډير مواد غنيمت کړل په همدې ورځ اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد گرشک ته تنها په موټر کې راغی د جگړې په لومړۍ کړښه کې يې له مشرانو مجاهدينو سره وليدل خو مجاهدينو ورباندې تاکيد وکړ چې بيرته کندهار ته لاړ شي ځکه په گرشک کې د بمبار خطر و، وروسته د ملا محمد رباني، ملا مشراخند، حاجي بشر صاحب او نورو مشرانو سره يوځای گڼ شمير طالبان راغلل د دلارام له نيولو وروسته دلويې لارې په سر تر يوه پله لاندې د اميرالمؤمنين تر مشرۍ لاندې غونډه وشوه او د فراه او هرات د سرتاسري فتحې لپاره عاجل تشکيلات وشول چې بيلابيلو جهادي قومندانانو ته بيلابيل استقامتونه وروسپارل شول تر دې چې الله تعالی ټول په خپلو مسؤليتونو کې بريالي کړل او له فراه وروسته د هرات تاريخي ښار هم د طالبانو لاس ته ورغی.

د هرات د قول اردو د قومندان په حيث

دهرات له فتحې وروسته نوموړی د هرات ولايت د څلورم نمبر قول اردو د قومندان په حيث وټاکل شو، خو د نوموړي جهادي ملگري د بادغيس او هم د کابل په جنگي کړښو کې په دندو بوخت وو. د هرات له فتحې شپږ مياشتې وروسته نوموړی د کابل جنگي خطوطو ته راغی، همدغه مهال چې د احمدشاه مسعود قواوو د عينک په سيمه کې د طالبانو په خط بريد وکړ او ډيرې سيمې يې ونيولې د ځوابي عملياتو لپاره ملا عبدالسلام او زرگونه نور طالبان عينک ته لاړل، د ځوابي عملياتو په ترڅ کې يې ټولې سيمې له مسعود څخه بيرته ونيولې او آن د کابل ښار تر لمنو ورسيدل خو څرنگه چې احمدشاه مسعود ټولې سيمې په ماينونو پوښلې وې گڼ طالبان په ماينونو شهيدان او ژوبل شول په دې لړ کې د ملا عبدالسلام موټر هم په ماين منفجر شو چې په نتيجه کې يې دده ملا او دواړه پښې ماتې شوې.

پښې يې چې ټول هډوکي يې ريزمريز او له منځه تللي و داڼما معيويي شوې که څه هم د اسلامي امارت مشرتابه د نوموړي په علاج ډير کوشښ وکړ پاکستان او

جرمني هیواد ته یې ولېږه خو له ټولو معالجو سره سره یې بیا هم پښې یو مخ روغې نه شوې بلکې مجبور وو چې په لکړو وگرځي.

د نوموړي له جراحت وروسته دده مسؤلیت مؤقتاً دده مرستیال ملا عبدالولي زړگي ته وسپارل شو چې د کابل په فتحه کې یې بارز رول درلود ملا زړگي وروسته د مزار په لومړنۍ فتحه کې د جنرال مالک له قواوو سره د سخت جنگ په ترڅ کې شهید شو. ملا عبدالسلام چې له معالجې راستون شو له ټول معیوبیت سره سره یې خپلې دندې ته دوام ورکړ، په دې وخت کې د شمال ټول ولایتونه یو ځل بیا تصفیه او د اسلامي امارت تر واک لاندې راغلل چې د ملا برادر اخند، ملا فاضل اخند او نورو مشرانو سره یوځای ملا عبدالسلام هم په کې د هرات د قول اردو د قومندان په حیث نقش درلود، نوموړي تر هغه وخته خپلې وظیفې ته دوام ورکړ ترڅو د امریکایانو لخوا په افغانستان یرغل وشو او د اسلامي امارت مجاهدین د ټولو ښارونو غوندې له هرات ښار څخه هم ووتل.

د امریکایي یرغل په وړاندې جهاد

د هرات له سقوط وروسته ملا عبدالسلام خپل اصلي وطن نوزاد ته راغی او څرنگه چې د امریکایانو لخوا ورته خطر متوجه و، نو له څه مودې ښکاره ژوند وروسته یې مخفي ژوند پیل کړ، نوموړي ۳ کاله او ۳ میاشتې په مخفي حالت کې ژوند وکړ چې یوازې ۶ تنه اعتمادی ملگرو یې ورسره رابطه او لیده کاته درلودل، په دې وخت ملا عبدالسلام خپلو ملگرو ته د جهاد ترغیب ورکاوو او د عملیاتو لپاره یې بېلابېل هدايات ورکول.

وروسته نوموړی د علني جهادي ډگر میدان ته راووت، د نوزاد، کجکي، موسی کلا او نورو سیمو تر منځ یې تگ راتگ پیل کړ. د اسلامي امارت له مشرانو سره په رابطه او مشوره یې د مجاهدینو د تنظیم چارې پیل کړې، په دې لړ کې نوموړي یوځل د هلمند، فراه او روزگان ۲۰۰ تنه مجاهدین د نوزاد په تیزني سیمه کې د شپې په مهال راټول کړل او وینا یې ورته وکړه، په همدې غونډه کې هدایت ورکړ چې علني جهاد پیل

کړی او وطنو ته کوز شئ دغه راز ۶۰۰ صندوقه د ثقیل مرمۍ او نور هم لوی مقدار مهمات او وسلې یې ورباندې وويشلې او د جهادي عملیاتو د پراختیا قومنده یې ورکړه.

شهادت

د ۱۳۸۸ هـ ش کال د ثور د میاشتې په ۸ نیټه هغه مهال چې ملا عبدالسلام مجروح د نوزاد ولسوالۍ د تیزني علاقې د سرپلې په سیمه کې مخفي ژوند کاوو، ددښمن لخوا یې سټلانت ټیلیفون کشف شو او چا په یې ورباندې ووهله، ملا عبدالسلام له امریکایانو سره چې د جټ طیارو او چورلکو ملاتړ هم ورسره و جنگ پیل کړ څو تنه امریکایان یې ووژل او وروسته ددښمن لخوا وويشتل شواو د شهادت لوړ مقام ته ورسید او په خپله پلرنۍ هدیره کې خاورو ته وسپارل شو. انالله و انا الیه راجعون

د شهید ملا عبدالسلام مجروح ورور او ځایناستی مولوي محمود خان ثاقب د ملا عبدالسلام د شخصیت په اړه وایي، چې نوموړي په نظامي جهادي نبوغ سربیره د خیریه کارونو هم ښه ذوق درلود، په خپله سیمه کې یې یوه لویه مدرسه اباده کړه، دغه راز یې په مختلفو سیمو کې له گڼ شمیر مساجدو او مدارسو سره په ودانیزو چارو کې مرسته کړې، د نوزاد او غور ترمنځ د لارې په جوړولو کې یې هم ډیرې هڅې وکړې چې اوس د خلکو لپاره لویه هوسایي ده، نوموړی د منصب شوقي نه واو له انتقام څخه یې عفوې ته ترجیح ورکوله.

په خپله اصلي سیمه کې ځیني خلک چې دده په کور او قریبانو یې بیا بیا چاپې وهلې وې، ددوی کور یې د حکومتي عسکرو په توسط لوټ کړی و، او وروڼه او قریبان یې بنديان کړي و، کله چې په سیمه کې بیرته د طالبانو حاکمیت راغی، هغو خلکو له خپلې سیمې کډې کولې ځکه ویریدل چې ملا عبدالسلام به انتقام ترې واخلي مگر ملا عبدالسلام ورته احوال ولېږه چې د ده لخوا دې خاطر جمع اوسي، یوازې که اسلامي شریعت ورته کوم مجازات ورکول هغه به د محکمې کار وي مگر دی د شخصي انتقام نیت نلري.

ملا عبدالسلام شهيد شو مگر جبهه يي اوس هم فعاله ده او په زرگونو مجاهدين دده د ورور تر مشرۍ لاندې په مختلفو سيمو کې د امريکايي طاغوت په خلاف جهادي عمليات مخ ته وړي.

رحمه الله تعالى

د شيخ الحديث مولوي عبد العلي ديوبندي ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: شاهد غزنیوال

زوکړه يې:

شيخ الحديث والتفسير الحاج مولنا عبد العلي (ديوبندي) په کال ۱۳۱۷ هجري لمريز کال کې دکندهار ولايت د ژړۍ ولسوالۍ د سنگ حصار په لاکوخیلوکلي کې د دغې سيمې د مشهور عالم مولانا شيرمحمد مرحوم په علمي کورنۍ کې زيږيدلی. د نوموړي پلار مولوي شير محمد او نيکه يې مولوي محمد شريف د خپل وخت د تکړه عالمانو له جملې څخه وو.

زده کړه او تحصيل يې:

ارواښاد مولنا عبدالعلي (ديوبندي) لومړنۍ ديني زده کړې له خپل والد صاحب څخه ترلاسه کړي، کله يې چې والد صاحب وفات شو نو د ښوونې او روزنې مسؤليت يې د مشر ورور مولوي عبد الله جان صاحب په غاړه شوه او څه موده يې له هغه درسونه ولوستل. نوموړي متوسطه زده کړې د کندهار ښار په محمديه مدرسه کې ترسره کړې وروسته د علم په حصول پسې د پاکستان د بلوچستان ايالت مرکزې کوټې ته لاړ او هلته يې د شالدرې په مدرسه مظهر العلوم کې څه موده ديني علوم ولوستل. شيخ صاحب خپلې لوړې شرعي زده کړې دخيبر پښتونخوا په مشهورې ديني مدرسې جامعہ اسلاميه اکوړه خټک کې په ۱۳۸۳ هـ ق کې سرته رسولې او له همدې مدرسې يې د فراغت سند تر لاسه کړ.

شيخ صاحب ديني زده کړې د خپل وخت له تکړه علماء کرامو ترلاسه کړې چې له دې جملې شيخ الحديث مولانا عبدالرحمن ميانوي، مولوي حمدالله جان داجوي، مولوي عبدالله اجميري او د چارباغ مولوي صاحب د يادولو وړ دي. څرنگه چې دده استادان اکثره له ديويند څخه فارغ و او يا يې له دې مدرسې سره ژور علمي تعلقات درلودل د همدسې مناسبت له امله شيخ صاحب هم ځان ته ديويندي تخلص غوره کړ. نوموړي له ديني زدکړو تر فراغت وروسته په خپلې سيمې او دکندهار ولايت په بيلا بيلو سيمو کې تدريس، دعوت اوارشاد سلسله پيل کړه او ويې کړای شول له دغې لارې څخه يوزيات شمير داسلامي علومو طالبان دټولنې داسلامي خدمت لپاره وړاندې کړي.

جهاد اومبارزه يې:

کله چې په کال ۱۳۵۷ کې په افغانستان کې کمونستانو واک ترلاسه کړ او افغانانو يې په خلاف جهاد پيل کړ ارواښاد ديويندي صاحب هم دکندهار ولايت دهغو علماوو په جمله کې چې مسلمانان يې د کمونستانو په خلاف جهاد ته رابلل فعال رول درلود چې وروسته پاکستان ته مهاجر او هالته يې د دعوت اوتدريس ترڅنگ دمجاهدينو په ديني افکري روزنه کې دپاموړ خدمتونه ترسره کړل.

تدريس او اصلاحي فعاليتونه يې:

په افغانستان کې د کمونستي رژيم له ړنگيدو او د تنظيمي وسله والو ترمنځ دخپل منځي جگړو په پيليدو سره يې بيرته خپل تدريس ته مخه کړه او دخپلې سيمې په کچه يې دمتحاربو (جگړه مارو) ډلو ترمنځ دسولې ډيرکوبښونه وکړل. دخپل منځي جگړو دله منځه وړلو لپاره دطالبانو داسلامي تحريک په رامنځته کيدو سره ديويندي صاحب ته په خپلې سيمې کې لا د دعوت او تدريس زمينه مساعده شوه، هماغه و چې خپل هيواد ته راستون اودکندهار په مرکز ي مدرسه کې يې طالبانو ته دحديثو تدريس پيل کړل.

ارواښاد ديويندي صاحب سره له دې چې دطالبانو دتحريک اکثره مسؤلين اوچارواکي دده شاگردان او زيات عقيدت مندان ول او خپله هم د اسلامي امارت له سترو حمايه کوونکو څخه و خو نوموړي د رسمي وظيفې سره علاقه نه درلوده نو ځکه يې کوم رسمي مسؤليت نه درلود.

نوموړي د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال د شريعت غږ راډيو له څپو څخه د هيوادوالو فقهي پوښتنو ته ځوابونه ويل چې (د خلاصون لاره) تر عنوان لاندې ديوې ځانگړې خپرونې له لارې به نشريدلې او په خپل وخت کې يې ډير زيات محبوبيت او شهرت موندلی و.

دنوموړي دغه فتواوې دژوند په بيلابيلو اړخونو عباداتو، عقائدو، معاملاتو، سياست، اسلامي اقتصاد او احوال شخصيه باندې مشتملې دي.

دغه علمي ذخيره چې شمير يې (۷۰۰) فتواووته رسيږي په سمعي اوبصري بڼه دارواښاد ديويندي دزامنو اودهغه دعقيدت مندانو له لوري راټول شوي او د هيوادوالو استفادې ته عرضه شوي دي.

ددغې علمي ټولگې ځانگړتياوې چې هغه ډير ساده، عام فهمه او دمرحوم ديويندي صاحب په ډيره خوږه دعوتي لهجه وړاندې کيږي له همدې امله هرڅوک که نارينه وي که ښځينه، که عالم وي که بي علمه، که لوستوال وي اوکه نالوستی کولای شي له هغې څخه په اساني سره استفاده وکړي.

شخصي ژوند يې:

سره له دې چې شيخ صاحب زمونږ دهيواد په کچه يومشهور علمي شخصيت وه خو ژوند يې ډير ساده اوله تکلفاتو ليري و، انتهايي ميله پال او ډير سخي سپړی و، اخلاص، محبت، تواضع او دمریض عيادت يې ځانگړي صفتونه و، هرانسان اوپه مجموع کي انساني کرامت ته په ډير احترام قايل و، متواضع په دې اندازه و، چې

هر عالم به د ده مجلس ته راغی هغه که به دده شاگرد هم وه خوده به درناوی په غرض هغه په خپل ځای کیناوه او خپل ځای به یې ور ته پرېښود .

او چې کله به یوڅوک د دیني پوښتنې له پاره ورته راغی نو لومړی به یې دا ورته ویل چې په خپله علاقه او سیمه کې له علماء کرامو څخه په دې اړه پوښتنه کوه ، هغه تر ما ډیر اوچت خلگ دي .

تألیفونه یې :

سره له دې چې شیخ صاحب خپل عمر ټول په تد ریس ، دعوت اوجهاد کې تیرکړی خو دهغه ترڅنگ یې ددیني علومو په برخه کې لیکل اوتالیفات هم له پامه نه دي غورځولي .

نوموړي په شرعي علومو کې په پښتو، فارسي او عربي ژبو ښې لیکنې کړې چې هغه په لاندې توگه تشریح کېږي .

۱- نصرالاحباب علی رغم المرتاب / فارسي

۲- نصب الخيام فی رد الاوهام / فارسي

۳- نصیرالاسلام فی اخبار سیدالانام / پښتو

۴- بلوغ المرام فی تعلیم الاسلام / پښتو

۵- نصرۃ الاسلام / پښتو

۶- ارشادالمسائل بین الحق والباطل / پښتو

۷- قرات خلف الامام / فارسي ناچاپ

۸ - دجلالین حاشیة ناچاپ

۹ - دخيالي اوشرح العقائد حاشیة ناچاپ

او الرعاية علی الهداية / حاشیة د صلوۃ هدايه او نکاح هدايه . چي دادوې برخي یې چاپ شوي خو بيع او شفع هداية د دې وروستنی وړپېښي ناروغی له امله نیمگړي ځیني پاته شوي.

ټولنيز او علمي شخصيت يې :

شیخ صاحب زموږ دهيواد دعلميت اوفقاقت د صحنې هغه ځلیدونکې ډيوه وه چې علمي روڼايې دهيواد گوټ گوټ روښانه کړی ،او دافغانستان دمعاصروشرعی علماوو په منځ کې ديوه جامع اومنلي علمي شخصيت په توگه خپل ولس اوټولنې ته نه هیريدونکي علمي خدمتونه ترسره کړي دي.

نوموړي د افغانستان دعلمي قشر په منځ کې دشيخ التفسير والحديث غوره لقب په لامنازه توگه دځان کړی او دعلم التفسير اوحديث ترڅنگ دفقہ، اصول الفقہ، صرف، نحو، بديع اوبیان دعلومو هم ديوه ماهر استاذ په حيث پیژندل شوی عالم وه.

دافغانستان علماوو اوددیني علومو طالبانو هغه ته دعلمي اسلافو اوروحاني اکابرینودوروستي یادگار په سترگه کتل .مرحوم دیوبندي صاحب دخپلو دغو ټولو فضایلو تر څنگ دبي ساري تقوا اوفضيلت نمونه هم وه.له تکبر،تظاهر،حسد،اوبدييني څخه یې ډیربد راټلل؛له هیچا سره یې د مقابلې اوسیالي خیال په سرکې نه درلود اوټولوته ديوه قدرمن اودرانه استاذ په توگه منل شوی محبوب شخصيت و.

ارواښاد دیوبندي صاحب د خو دخواهی ، خود پرستی اوځان ستایلو دبدمرغې ناروغې له اغیزوڅخه په بشپړه توگه ځان روغ ساتلی وه اوچاهم د ده په ټول علمي ژوند کې د دغې اخلاقي ناروغۍ آثارنه وه لیدلي.

مرحوم دیوبندي صاحب د دومره زیاتو فضایلوڅښتن و چې په دغې لنډې لیکنې کې دهغوئ راټولول له امکانه وتلې خبره ښکاري.

زه غواړم دمشت نمونه خروار په توگه دلته یواځې دخدای ښلي دژوند یوې اهمې تاریخي کارنامې ته اشاره وکړم او هغه داچې:

نوموړي په خپلو علمي فتواو کې چې دشريعت غږ راډیو له لارې به دخلاصون لارې ترعنوان لاندې دده په خواږه غږکې خپریدې دهرې استفتا اوپوښتنې ځواب دكتاب الله ،نبوي احادیثواوفقهې علمي دلایلوپه رڼاکې په ډیر صراحت ،فصاحت

اوبلاغت سره ورکاوه چې دعلامه ديوبندي صاحب V له دغې علمي سلسلې څخه زموږ دټولنې ډيرنارينه اوښځينه اوريدونکي په کافي اندازه مستفيدشوي دي.

نوموړې ددين په چاروکې ډير صريح، جرئ اوپه دې هکله يې دهیچا دملامتي پروانلرله، اودغه صفت دالله تعالی له لوري دهغه په مخلصو بندگانو يوه الهي پيرزوينه ده.

مرحوم ديوبندي صاحب دعلميت، اوفقاقت ترڅنگ داسلامي دعوت اوبلنې دميدان يوحکيم اوماهر داعي هم و. هغه به د دعوت په ډيرو حکيمانه اسلوبواو خوږې ژبې سره خلک داسلام دسپڅلي دين داحکاموتبليغ ته رابلل. هيڅکله يې دهیچا په اړه له تلخ زباني اوتسرع څخه کارنه اخيست اودفقهي مسايلوپه استحضارکې الله تعالی ورته ځانگړې ملکه ورکړې وه.

په اسلامي شريعت کې ديوه عالم مفتي لپاره د مسألې دحقيقت اوځانته دهغې دټولو ابعاد معلومول داسلامي فتوی له اصولو او اساساتوڅخه بلل کيږي اومرحوم ديوبندي صاحب د دغه ضروري اصل په نظرکې نيولوسره دټولو استفتائو د حل په اړه فتوا ورکوله.

خلاصه خبره داده چې دعلامه ديوبندي V د علمي، جهادي، اخلاقي اواجتماعي شخصيت دټولو فضايو اوځانگړيتوبونواحتواوپه هغوی رڼا اچول ددې ليکنې ترحوصلې وتلې خبره ده.

وفات يې: بالاخره دلوي څښتن له قضا او تقدير سره سم دغه دعلم اوفضيلت لرونکی شخصيت ۱۴۳۰ هجري قمري کال د ذوالقعدې دمياشتې په ۱۴ ددوشنبې په ورځ له دغې فاني نړۍ څخه دتل لپاره سترگې پټې او خپله روح يې اصلي مالک ته وسپاره.

روح دي خوشاله، اوعلمي لاره دې دده په روزل شويو علمي ځوانانو پاللې او سي.

د شهيد قاري ضياء الدين فاروق ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د ۲۰۱۰ ميلادي کال لومړۍ مياشتې وې، هغه وخت چې په افغانستان کې د غربي يرغلگرو په خلاف جهاد د گرمښت او حماسه سازۍ وروستي ټاپي ته پورته شوی و. هغه کال چې د کفري يرغلگرو لپاره د اشغال په موده کې تر ټولو خونړۍ کال وبلل شو.

د خپلې ژورناليسټيکي دندې په مهال مې اراده کړې وه چې د فارياب ولايت د جهادي چارو له مسؤل سره مرکه ترسره کړم، د هجرت په ديار کې مې د يوه سپيره او غريبانه کور دروازه وټکوله، شيبه وروسته کوربه راووت او له روغې وروسته يې د يوې خټينې او زړې کوټې پر خوا رهبري کړم.

په اطلاق کې يو د منځني قد، خوشرويه ځوان ناست و، په ډيره مينه يې راسره روغېر وکړ، يو لاس يې تړلی او داسې معلومېده لکه زخم يې چې پانسما کړی وي. له موجودو ملگرو مې د فارياب ولايت د جهادي چارو د مسؤل قاري فاروق پوښتنه وکړه چې زه يې په لټه راغلی وم، هغوی راته همدا خوشرويه ځوان معرفي کړ چې همدا قاري صاحب دی.

له قاري صاحب ضياءالدين فاروق سره مې اوږد مجلس او مطبوعاتي مرکه وکړه، نوموړی له هغو کسانو و چې په يوه مجلس يې د هر چا په زړه کې ځای پيدا کولای شوی، ډير متواضع، خاضع، مؤدب او ورسره يو سوچه او دسنگر او د قربانۍ ډگر واقعي مجاهد و هغه چې سر، مال او ټوله هستي يې د الله تعالی د دين گټلو او د کفر د شکست ارمان ته وقف کړې وي.

قاري ضياء الدين فاروق صاحب مې په همدې ليدو زړه ته ښکته شو خو وروسته مې چې وپېژاند راملومه شوه چې دغه دېرش کلن ځوان د خپل عمر په تناسب الله تعالی د لویو کارونو لپاره پيدا کړی. هوکې قاري ضياء الدين د هیواد په شمال خصوصا فاریاب، سرپل او جوزجان کې د صلیب ضد جهاد له بنسټ ایښودنکو څخه بلل کېږي. هغه چې په خپل مخلصانه، جهاد، همت او قربانی يې هلته د جهاد ډیوه بله کړه، اولس ته يې جهادي فکر او روحیه ورکړه، ځوانان يې وروزل او وروسته په همدې لاره کې د شهادت په مرتبه فائز شو.

راځئ دلته ددې گمنام اتل د ژوند او کارنامو له ځینو نمونو خبر شو تر څو مو يې په تذکر د یوه حقیقي مجاهد د یاد ژوندي کولو تنده ماته شوي وي.

قاري ضياء الدين فاروق

قاري ضياء الدين فاروق د حاجي عبدالباقي زوی په قوم ازبک په ۱۳۵۸ هـ ش کال کې د فاریاب ولایت د دولت اباد ولسوالۍ د توپخانې په کلي کې د یوه سیمه ایز مشر / بای په کورنۍ کې دنیا ته راغی.

لومړنۍ زده کړې يې په همدې سیمه توپخانه کې د یوه سیمیز عالم مولوي شمس الدين په مدرسه ترسره کړې او بیا د قرآن کریم د حفظ لپاره شیرین تگاب ولسوالۍ کې مدرسې ته لاړ، د قرانکریم حفظ يې په ډیره کمه موده کې پای ته ورساوه.

وروسته د دیني زده کړو لپاره پاکستان ته لاړ، د پاکستان د پېښور د پيو کمپ په یوه مدرسه کې يې څه موده دیني تعلیم وکړ. وروسته د پاکستان به پنجاب کې رحیم یار خان سیمې ته لاړ او هلته يې د عبدالله ابن مسعود | په نوم مشهوره مدرسه کې دیني زده کړو ته دوام ورکړ.

دغه مهال چې په افغانستان د اسلامي امارت د واکمنۍ کلونه وو او د کابل په شمال کې جگړه روانه وه، قاري ضياء الدين که څه هم عمر يې کم و خو د جهاد شوق

دې ته اړ کړ چې کابل ته لاړ شي او جهاد ته په تلونکو طالبانو کې ځان داخل کړي، نوموړي ډیر کوشن وکړ چې جهاد ته لاړ شي خو د عمر د کموالي له امله ورته جهاد ته د تلو اجازه ورکړل شوه.

قاري ضياء الدين وروسته هرات ته لاړ او هلته يې د فاریاب ولایت د مشهور جهادي مشر او د اسلامي امارت د رهبري شوری عضو مولوي عبدالرحمن صاحب په واسطه هڅه کوله چې جهادي صف ته داخل شي.

مولوي عبدالرحمن صاحب وايي: نوموړي د جهاد ډیر زیات شوق درلود، ما ورته وویل چې تاسو د امارت د اصولو له مخې تراوسه کشر یاست او انتظار وکړئ.

خو قاري صاحب به ویل چې د جهاد لپاره جرأت او د قربانۍ شوق ضرور دی چې زه دا دواړه لرم، خو بیا هم نوموړي تر هغه مهال په هرات ولایت کې دیني زده کړو ته دوام ورکړ تر څو د امریکايي یرغل په نتیجه کې د افغانستان لوی ښارونه د اسلامي امارت له لاسه ووتل او امریکايي نظام د افغانستان په پاچه خاوره حاکم شو.

د امریکا ضد جهاد کې تأسيسي رول

د امریکایانو له یرغل وروسته قاري صاحب فاروق تر یوه کال پورې په خپله سیمه کې واوسېد او بیا د جهاد او جهادي تربیې په نیت له څو تنو نورو ملگرو سره له کوره مسافر شو، نوموړی د افغانستان او پاکستان تر منځ قبایلي سیمو ته لاړ او هلته يې په غرنیو سیمو کې د مجاهدینو په تدریبي مراکزو کې جهادي اعداد پیل کړ.

نوموړي په دې سیمه کې له بیلابیلو مجاهدینو سره شناخته شو چې له دې جملې يې له شهید قاري محمد طاهر فاروق سره هم تعارف پیدا شو. قاري ضياء الدين صاحب د جهاد له تربیت حاصلولو وروسته د لومړني اقدام په حیث د جهاد دعوت پیل کړ تر څو د مدرسو طالبان، د کلیو ځوانان او عام اولس د جهاد په فرضیت او ضرورت خبر کړي.

د نوموړي يو ملگري وايي چې دغه مهال موږ په مدرسه کې درس وایه، قاري صاحب به هلته راتلو او د خپلې سيمې طالبان يې جهاد ته دعوتول، نوموړي په له ځان سره يو کوچني ډي وي ډي پلټي هم درلود. طالبانو او عامو خلکو ته به يې په خصوصي مجالسو کې جهادي وډيوې اصدارات ښودل او په دې طريقه به يې جهاد ته دعوتول. قاري صاحب وروسته په خپله ولسوالۍ دولت اباد کې کليوالو ځوانانو ته هم دغه دعوت ورساوو او په دې ډول گڼ شمير ځوان جهاد ته تيار کړل.

قاري صاحب په ۲۰۱۰ ميلادي کال کې د يوې مصاحبې په مهال راته په دې ولاياتو کې د جهادي کار د ابتداء په اړه داسې وويل: مونږ لومړی هلته جهادله همدې دعوتي کارونو څخه پيل کړمونږ جومات په جومات او کور په کور وگرځيدو او هر سړی موله خپل هدف اوفرض شوي جهاد څخه خبر کړ حتی داسي شوي چې مجاهدين به دلاري په سرناست وو او هر په لاره تيريدونکی به يې راگرځاوو او په دې اړه به يې خپل عرض ورته وړاندې کاوو. دې کار دخلکو اذهان خورا روښانه کړل مونږ يې وپيژندلو او اعتماد يې راباندې وکړ او په خپلو سترگو يې وليدلو چې ددشمن دتبليغاتو برخلاف ټول دهمدي کليو اوسيدونکي او دهمدي ولس بچيان يو او بيگانه نه يو.

جهادي عمليات

قاري صاحب او نورو جهادي ملگرو يې په خپله سيمه کې لومړني جهادي عمليات په چريکي بڼه پيل کړل، د فارياب، جوزجان او سرپل ولايت مجاهدينو په پيل کې په گډه چريکي عمليات کول او هميشه به په سيار حالت کې وو. څرنگه چې ددوی شمير کم او د وسلو او امکاناتو له نگاهه له تنگلاسي سره مخامخ و نو به يې ددشمن په ضعيف مرکز حمله وکړه او بيا به له هغې سيمې ډير لري بل ولايت ته لاړل، په همدې ډول په يادو درې واړو ولاياتو کې په يوه وخت جهادي عمليات روان ول.

وروسته چې ددرست افغانستان غوندې په فارياب ولايت کې هم جهادي عمليات علني او په لوړ کم او کيف سره پيل شول، قاري ضياء الدين صاحب د يوه

وتلي مجاهد په حيث په کې د پام وړ نقش درلود نوموړی ډيره موده د فارياب د دولت اباد ولسوالۍ نظامي مسؤل و او وروسته ۲۰۰۹ ميلادي کال کې د فارياب د والي يا عمومي جهادي مسؤل په حيث وټاکل شو.

په دې مرحلو کې د فارياب په بيلابيل سيمو کې په دښمن گڼ شمير مرکوبي بريدونه او لوی عمليات ترسره شول، چې په ترڅ کې يې د اندخوی دولسوال او امنيه قومندان دغه راز د شيرين تگاب امنيه قومندان او ددښمن گڼ نور د سر چارواکي له منځه لاړل.

په ۲۰۱۰ ميلادي کال کې جهادي ساحه دومره پراخه شوه چې مجاهدينو په دولت اباد، شيرين تگاب، خواجه ناموسي، المار، قيصار، چلگزي، گورزوان، بلچراغ او لولاش ولسواليو کې ډيرې سيمې تر خپل کنترول لاندې راوستلې. دغه راز د فارياب په ډيری ولسواليو کې د امارت ملکي تشکيلات او محاکم هم فعال شول چې په دې ډول فارياب ولايت د جهاد په يوه وياړمن او نه تسخيريدونکي سنگر واوښت.

شهادت

قاري ضياء الدين فاروق له اوږدې او مخلصانه جهادي مبارزې وروسته د ۲۰۱۰ ميلادي کال د اکتوبر په اوومه هغه مهال ددښمن په بريد کې په شهادت ورسيد کله چې د نوموړي د ژوندي نيولو يا وژلو لپاره بهرنيو يرغلگرو او داخلي عسکرو د دولت اباد ولسوالي د قرغن قدق په سيمه لويه چاپه واچوله.

دغه کلی چې د ولسوالي مرکز ته څيرمه پروت دی، قاري صاحب له نورو مجاهدينو سره يوځای په کې اوسيدو او له دې ځايه به يې په لويه لاره ددښمن قواوو ته کمين نيو. خو کله چې دښمن خبر شو په دې سيمه يې د هوا او ځمکې له لارې لوی چپاو راوړ، قاري صاحب د محلي خلکو د سلامتي په خاطر له کلي ووت او يوې دښتي سيمې ته لاړ، خو هلته ددښمن لخوا کشف شو، لومړی ورباندې دښمن هوايي بريد وکړ چې يو ملگري يې په کې شهيد شو، اما وروسته نوموړی له دريو نورو مجاهدينو

سره له دښمن سره په مخامخ جگړه کې د شهادت لوړ مقام ته ورسيد. انا لله و انا اليه راجعون

د نوموړي جسد له خپل پلرني کلي لري د بلچراغ ولسوالۍ ته نږدې ميمنه قشلاق په سيمه کې خاورو ته وسپارل شو.

د شهيد قاري فاروق د شخصيت په اړه

لکه وړاندې چې وويل شول شهيد قاري ضياء الدين فاروق له يوه ځمکه وال او ماړه خاندان سره تړاو درلود. پلار يې دخپلې سيمې خان يا باي و. ځمکې، باغونه، پيسې اوډير امکانات يې درلودل، خو نوموړي کله هم ددې شيانو شوق ونکړ.

خپل دنيوي هوسونه او عشرتونه يې هير کړل، د آرام او راحت ژوند ته يې شا کړه او خپل ټول عمر يې د جهاد، هجرت او مبارزې ستومانيو ته وقف کړ.

د نوموړي نږدې ملگري وايي چې قاري صاحب يو پاک او تقوه دار انسان و. د بيت المال له پيسو سره يې خورا زيات احتياط کاوو، که څه هم مشر و مگر خپله يې مالي چارې نه ترسره کولې، بلکې يو بل ملگري به يې د مالي په حيث مقرر کړی و او ټولې پيسې به له هغه سره وې.

د جهاد يې خورا زيات شوق درلود، له کشرتوبه يې د جهاد ارمان په زړه کې و، او د امريکايانو په راتگ سره يې تر هغو جهاد ته ادامه ورکړه ترڅو په همدې لاره کې د شهادت لوړ مقام ته ورسيد.

رحمه الله تعالى

د مرحوم مولوي محمدرستم حنفي صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: مجاهد

شهيد مولوي محمد رستم حنفي د ملک حبيب الله خان زوی د ملک عبدالقادر خان لمسی په قوم نورستاني او القريشي- د افغانستان د نورستان ولايت د دواب ولسوالۍ د کلم د سيمې د شهيداء کلي اوسېدونکی په کال ۱۳۸۵ هـ ق کې يې په يوه دينداره او علم دوسته کورنۍ کې دې فاني دنيا ته سترگې وغړولې.

تعليم

شهيد مولوی صاحب محمد رستم حنفي ابتدايي ديني تعليم د خپل کلي د يو سپيڅلي عالم عبدالقادر څخه پيل کړ چې تر ديارلس کلنۍ پورې يې دغه د تعليم او تربیې سلسله جاري وه. وروسته دخپل مشفق او دين پرست والد صاحب په هدايت د نورو زدکړو لپاره مولوی صاحب عبدالرزاق ته وليږل شو چې مولوی عبدالرزاق د گزين په مولوی صاحب سره شهرت درلود.

د شهيد مولوی صاحب محمد رستم حنفي والد محترم اگر که خپله عالم نه و خو د علم او د علماو سره يې زښته زياته مينه درلوده له همدې کبله يې غوښتل او دا يې يو ارمان و چې خپل دغه لايق زوی په ديني علومو سمبال کړي او دجامعې لپاره يې مصدر د خدمت د وگرځوي.

شهيد مولوی صاحب هم د خپل والد محترم په دغه ارمان پوه و او په ډير شوق سره يې د مولوی عبدالرزاق سره ديني زدکړې ته دوام ورکړ.

په جهادي بهير کې ونډه: کله چې يرغلگرو او وحشي- روسيانو د داخلي گوداگيانو او لاس پوځو خلقيانو او پرچميانو په مرسته په گران هيواد افغانستان

باندې کرغېرن تجاوز وکړ او د افغانستان جهاد پر وره علماوو د دوی پر ضد د جهاد فتوای ورکړه او د جهادي مبارزې اعلان یې وکړ په دغه وخت کې شهید مولوی محمد رستم حنفی د اولسو (۱۷) کالو و. څرنگه چې د گزین مولوي صاحب د خپلې سیمې یو مخور او مشر و نو د وخت د تقاضا مطابق د خلکو لخوا جهادي قیادت هم ده ته وسپارل شو. د گزین مولوي صاحب عبدالرزاق خپله جهادي مبارزه پراخه کړه په همدغه اساس یې د مولوي رستم صاحب شهید والد محترم ملک حبیب الله خان یې د جهاد عمومي قومندان وټاکه. ملک حبیب الله خان د غربي نورستان په سیمه کې په جهادي مبارزه پیل وکړ نو له هم هغه وخت څخه شهید مولوي رستم حنفی د خپل پلار په قیادت کې په جهادي بهیر کې شامل شو او په ډیره زړورتیا او دیانت سره یې دغه سپیڅلې مبارزه پرمخ بوتله.

پاتې دې نه وي چې د نوموړي شهید والد محترم شخصیت او قامت ټول د جهادي مبارزې سره برابر و. قوي، زړور، او د جگ قامت انسان و له همدې کبله یې په خلکو کې د حبیب الله خان دراز په نوم سره شهرت درلود. د همدغه قوي جسامت او جهادي ذهنیت په اساس حبیب الله خان په ډیر کم وخت کې وکولی شول چې جهادي مبارزه گړندی کړي چې له کبله یې په ډیر کم وخت کې د دواب ولسوالۍ فتح او جهادي مبارزه یې د لغمان ولایت د علینگار ولسوالۍ ته وغځوله.

هجرت

اگر چې د شهید مولوي رستم صاحب کورنۍ هجرت نه دی کړی وجه یې داده چې غربي نورستان یوه غرنۍ او لرې پرته سیمه ده چې هېڅ کله هم د غاصب رژیم د ځواکونو تسلط ورباندې ندی راغلی حتی چې د لغمان بعضې مجاهدینو دغې سیمې ته هجرت کاوو.

اما خپله شهید مولوی صاحب گاونډي هیواد پاکستان ته د نورو دیني زدکړو لپاره هجرت وکړ. دیني تعلیم یې د پاکستان د چارسدې د مشهورې مدرسې دارالعلوم اسلامیة چارسده څخه پیل کړ. د یوه کال د تیریدو څخه وروسته یې د مردان د

سعادت دارالعلوم طورو کې داخله واخیسته. تر څلورمې درجې پورې یې درسونه همدلته وویل او بیا کوهستان ته ولاړ او هلته یې د داسو په سیمه کې په دارالعلوم اسلامي امینیه کې خپلو درسونو ته ادامه ورکړه. بیا د مانسهرې بټگرام ټاکوټ ته ولاړ او د سیمې د مشهور عالم مولانا شهزاده سره شاگرد شو چې د یو څه درسونو د لوستلو څخه وروسته یې د مردان سعادت دارالعلوم ته راوگرځیدو او د مشهوره عالم مولانا غلام محبوب سره یې پاتې فنون ولوستل. بیا د صوابۍ دارالعلوم تعلیم القرآن شاه منصور ته د چیکسر- مشهور عالم ماهرالمعقولات مولانا عنایت الله چیکسری د معقولاتو د تدریس لپاره راوستلی شو نو مولوی صاحب محمد رستم حنفی هلته تکمله ولوستله. همدغه کال کې ورسره د امارت اسلامی ځنې مشران هم ورسره همدرسه و لکه شهید ملا اختر محمد عثمانی وغیره. اومولوي رستم حنفی صاحب بیا ضلع سوات اجمیر ته ولاړ او د مولانا محمد صدیق سره یې وپه دوره وکړه. او د همدغه کال په رخصتیانو کې یې د افغانستان د علماو په قطار کې مشهوره څهره حضرت شیخ الحدیث محمد نعیم (المعروف کونځاندزاده صاحب) V سره د پېښور د بورډ په سیمه کې د ضیاء المدارس په مدرسه کې تکراراً وپه دوره وکړه.

شهید مولوي رستم حنفی صاحب په کال ۱۹۹۵ میلادي کې د سیمې د مشهورې دیني ادارې دارالعلوم حقانیه څخه د فراغت سند ترلاسه او د فضیلت دستار یې په سر کړ.

د جهادي مبارزې دوهم پړاو

چې کله مولوی صاحب په دارالعلوم حقانیه کې دوره کوله نو په همدغه کال د مرحوم امیر المومنین ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ د افغانستان د طالبانو اسلامي تحریک ظهور وکړ. مولوی صاحب چونکه د تحریک د شروع څخه د مخه د ختیځو ولایتونو د طالبانو د اهل سنت والجماعت د تنظیم د موسسینو څخه و او د نورستان او لغمان ولایتونو د اهل سنت والجماعت صدر هم و. نو د تحریک د شروع کیدو سره د شوری مجلس یې وغوښت او د یوه هیئت په صورت کې یې کندهار ته سفر وکړ.

هلته يې د امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد V سره يې ملاقات وکړ او چې کله بيرته راغی نو شوری ته يې دقيق معلومات ورکړل نو شوری په متفقه توگه د اسلامي تحریک ملاتړ اعلان کړ.

د مدرسې د دستاربندي څخه سم دستي وروسته پر ځای د دې چې خپل کور ته ولاړ شي د کندهار په لور په تشکیل کې ولاړ. او په کندهار کې د ملا صاحب په هدايت په يوه تشکیل کې نيمروز ولايت ته ولاړ. هلته له څه وخت تېرېدو وروسته د دښمن له خوا تهاجمي عمليات وشول. چې د سحر د لمانځه په وخت جگړه پيل شوه چې له کبله يې د ننگرهار ولايت مشهور عالم مولوي عزت الله عارف او مولوي يحيی په شمول ډير ملگري شهيدان شول. او حنفي صاحب زخمي شو. چې د علاج لپاره د پاکستان د بلوچستان صوبې کوټې ښار ته منتقل کړی شو او د تداوی څخه وروسته تر دې وخته پورې جنوبي ولايتونه فتح شوي وو. نو له همدې کبله خوست ولايت ته راغی او بيا د هغه ځای څخه په بيلا بيلو وختونو کې د جگړې اول خط ته د ملگرو د تربيت او مورال لوړولو لپاره چهارآسياب او نورو خطوطو ته تلو. بيا له دې ځای څخه بيرته قندهار ته ولاړ. او هلته د کنړ او د لغمان او نورستان د ناييندگي مشري يې کوله. او کله نا کله به مرحوم ملا صاحب د مشورې لپاره هم غوښت.

چې کله د مشرقي ولايتونو او د کابل د فتح هڅه پيل شوه نو شهيد مولوي صاحب رستم حنفي د شهيد ملا بورجان په مشرۍ د مجاهدينو په کاروان کې شامل شو او د کابل تر فتحې پورې د مجاهدينو سره اوږه په اوږه په جهادي مبارزه کې بوخت و.

دندې او وظائف

چې کله د افغانستان اسلامي امارت مجاهدينو کابل د الله تعالی په فضل او مرستې سره فتح کړ شهيد مولوي صاحب رستم حنفي د شهر سازۍ او مسکن وزير وټاکل شو. او چې کله دغه وزارت د فوايد عامې په وزارت کې مدغم شو مولوي

صاحب رستم حنفي د فوايد عامې د وزارت دوهم معين مقرر شو او د اسلامي امارت د واکدارۍ تر اخره پورې په هم دغه دنده کې پاتې شو.

د وزارت د مهمې دندې د سرته رسولو سره سره مولوي صاحب به کله کله د ملگرو د احوال پرسي او مرستې لپاره د جگړې اول خط ته هم ورتلو او ملگرو او مجاهدينو ته به يې د جهادي امور په رابطه عالمانه ويناوې او توصيې کولې. او د جهاد په فضايو به يې تاثير لرونکې ويناوې ورته اورولې.

د صليبانو پر ضد جهادي مبارزه

د ميزان په ۱۵ مه کال ۱۳۸۰ لمريز کې کله چې يرغلگرو صليبيانو د وحشي-امريکايانو په مشرۍ زموږ په گران هيواد افغانستان باندې ناوړه تجاوز وکړ. شهيد مولوي صاحب رستم حنفي د يوه تکړه مجاهد په څير د جهاد په پرمخۍ ليکه کې ودرید او بيا د جهادي مبارزې د دوام لپاره خپل پلرني ټاټوبي نورستان ته ولاړ او له سره يې خپله جهادي مبارزه په ډير شجاعت او زړورتيا سره پيل کړه. خپل ملگري يې د جهاد لپاره منظم کړل او وخت په وخت يې پر دښمن تعرضي عمليات وکړل.

د شهيد مولوي صاحب او د هغه د ملگرو په شجاعت او د الله تعالی په مرستې په نورستان کې جهادي بهير ژوندی او گرندی شو چې وارخطاء دښمن د مجاهدينو د ځپلو لپاره څو څو وارې پر مجاهدينو باندې وحشيانه بمبار وکړ. چې د نورستان د شوک کلي هغه بمبارچې په نتيجه کې يې د هغه سيمه ۳۰ تنه عام وگړي شهيدان او گڼ شمير نور يې ټپيان کړل د يادولو وړ ده. خو الله تعالی هر ځل مولوی صاحب د دښمن له آذيت روغ او رمټ وساته.

په کال ۲۰۱۱ ميلادي کې مجاهدينو د دو آب په ولسوالۍ کې د شهيد مولوی صاحب رستم حنفي په مشرۍ د يادې ولسوالۍ د نيولو لپاره قوي عمليات پيل کړل چې په نتيجه کې د دو آب ولسوالۍ د مجاهدينو لخوا فتح شوه وروسته بيا وارخطاء دښمن بمباري وکړه چې له کبله يې لسگونه ملکيان شهيدان او ټپيان شول او نوموړی

مولوي صاحب هم پکې په سر باندې زخمي شو. چونکې په سيمه کې د علاج او معالجې لپاره خاص تدابير نشته نو د مولوي صاحب د سر زخم په سرطان بدل شو. لکه څرنگه چې د نورستان د ولايت د جغرافيوې جوړښت له کبله د انتقال اسباب هم د نيست سره برابر دي د مولوي صاحب په ټپونو باندې څو مياشتې تيرې شوې. بلاخره دهمدې مرض له امله د فبروري په ۶ مه کال ۲۰۱۲ ميلادي کې د دوشنبې په ورځ د رب ذوالجلال سره د ملاقات په سفر روان شو او خپل روح يې خپل اصلي څښتن ته وسپاره. انا لله و انا اليه راجعون

د مولوي صاحب د جنازې لمونځ د پاکستان په مردان بخشامي سيمه کې د نوموړي د ورور شيخ الحديث مولوي محمد خالد صاحب په امامت اداء او همالته د هجرت په دار کې خاورو ته وسپارل شو.

د نوموړي اړوند يوه کرامتي خبره دا وه چې په ياد تاريخ کله چې په دوه بجو مولوي محمد رستم حنفي له دې فاني دنيا څخه سترگې پټې کړې او په ۷ بجو ماښام يې د جنازې د مانځه د آداء کولو نيټه او وخت وټاکل شو نو په دومره کم وخت کې په دومره زياته اندازه علماو، طالبانو، مجاهدينو او عامو خلکو گډون وکړ چې تصور يې نه کېده.

خصوصيات او خوږې خاطرې

الله تعالی مولوي صاحب ته ډير ښه صفات ورکړي وو چې يو څو يې په لاندې ټکو کې د يادولو وړ دي.

۱: صبر او استقامت

۲: تقوی او حلم

۳: سخاوت او ميلمه پالنه

۴: شجاعت او بهادري.

۵: د ملگرو سره په ورين تندي مخامخ کېدل.

۶: هميشه د ملگرو د انسجام او اتحاد په فکر کې کېدل.

۷: د اختلافاتو څخه ډډه کول او ملگرو ته په دې رابطه توصيه کول.

۸: هميشه په حق باندې ودرېدل.

۹: عاجزي او انكساري.

۱۰: په ملگرو کې محبوبيت او مقبوليت

د يادولو وړ ده چې شهيد مولوي صاحب محمد رستم حنفي درې وروڼه، يوه کونډه، دوه زامن او درې لوڼې شاته پرېښودې. خدای تعالی دې د شهيد جهادي او علمي خدمتونه په خپل دربار کې قبول کړي

روح دې ښاد او ياد يې تل پاتې اوسه

تدريسي ژوند په باره کې مفصل معلومات راکړل. په پای کې يې وويل شيخ صاحب يو پرهيزگار او زهد پروره عالم و. له دنيا سره يې نه لگيده له نوموړي څخه يوازې دغه يوه الماری کتابونه په ميراث پاته دي چې مخامخ يې وينې.

ما چې د اسلامي امارت د نظامي محاکمو د عمومي رئيس شيخ الحديث مولوي غلام حيدر صاحب هغه ستر خدمات او او اخلاص او دا غريبانه ژوند سره پرتله کړل نو ذهن ته مې اوس هماغه د عبدالله ابن مسعود | تاريخي وصيتونه راځي چې خپلو ملگرو ته به يې ويل: کونوا ينابيع العلم مصابيح الهدى أحلاس البيوت سرج الليل جدد القلوب خلقان الثياب . تعرفون في أهل السماء، وتخفون في أهل الأرض". ژباړه: شئ او له ځانه جوړ کړئ د علم چينې، د هدايت څراغونه، د خپل کورسره ملازمين(لکه هغه فرش چې هميشه په کورکې غوړيدلی وي) او شئ لکه د شپې مثالونه چې زړونه مو نوي(ژوندي وي) او جامې مو زړې وي د اسمان د اهل تر منځ پيژندل شوي او د ځمکې د خلکو تر منځ پټ او ناپيژندويه ياست).

واقعا چې شيخ صاحب مرحوم هم همداسې ژوند تير کړ. هغه د علم چينه وه او هدايت څراغ و، نه خو يې له دنيا سره زړه وتاړه او نه يې هم د ځمکې په مخ د شهرت او عشرت تمنا وکړه. هغه د هغو کسانو له جملې وه چې يوازې د الله تعالی په نزد متعارف کيدل او مقبوليت د ځان لپاره کافي گڼي.

مرحوم شيخ الحديث مولوي غلام حيدر صاحب

شيخ مولوي غلام حيدر صاحب په ۱۹۴۵ ميلادي مطابق ۱۳۶۴ هجري قمري کال کې دکندهار ولايت دښوراوک ولسوالۍ د بړيڅو د عليزو په کلي کې دسيمې دمشهور عالم ملافقيرمحمد اخند په کور کې دنيا ته سترگې وغړولې. د نوموړي پلار يو عالم او ديندار شخص و چې د خپل زوی تربیې او تعليم ته يې ډيره توجه درلوده.

په هماغو کلونو کې چې په افغانستان تاريخي وچکالي راغلې او د ښوراوک په شمول د اکثره سيمو مالداران او نور اوسيدونکي د اوبو د نه شتون له امله کډوالۍ ته

د مرحوم شيخ الحديث مولوي غلام حيدر صاحب

ژوند ته لنډه کتنه

ليکنه: قاري سعيد

اراده مې کړې وه چې د اسلامي امارت د يو لوړ رتبه چارواکي او مشر عالم شيخ الحديث مولوي غلام حيدر صاحب ژوندليک مرتب او له کورنۍ څخه يې معلومات را غونډ کړم. د هجرت په مینه کې د نوموړي د کور په تلاش ووتم. ما فکر کاوو چې مولوي غلام حيدر صاحب لکه څنگه چې له سترو علماء کرامو او د اسلامي امارت له لوړ رتبه اراکينو څخه و او د خپل عمر په اوږدو کې يې ددين ستر خدمتونه سرته رسولي. نو دنيایي ژوند به يې هم همداسې د ترفه او تنعم له سهولتونو ډک تير شوی وي. کور به يې د کلي او گاوندې مشار اليه وي او د لږ تر لږه د خپلې علاقې او سيمې د معيار مناسب ميشت ځای به ترې په ميراث پاته وي.

خو زه خبر نه وم چې د الله تعالی ددين د خادمانو لکه څومره چې د آخرت برخه درنه او ودانه وي د دنيا برخه يې همدومره له التفاته غورځولې او بې اهميته بللې وي. د مرحوم مولوي غلام حيدر صاحب ميشت ځای مې له ډيرو پوښتنو وروسته وموند. دا هغه کور و چې نوموړي په کې د عمر وروستي ډير کلونه تير کړي و. د يوه جامع مسجد تر څنگ يوه د خټو کوډله چې د فقر او مسکنت علائم ورباندې نمايان ول. د شيخ صاحب مرحوم زوی مې په ډيره مينه استقبال وکړ او بيا يې د شيخ صاحب مرحوم د غريبانه مهمانځانې به خوا رهبري کړم. د شيخ صاحب مرحوم له ميشت ځای څخه د معنويت يو عجيب اغيز محسوسيده. د شيخ صاحب له زوی سره مې د نوموړي په ژوند اوږدې خبرې وکړې. هغه د شيخ صاحب مرحوم د علمي، جهادي او

مجبور شول. د مولوي غلام حيدر صاحب کورنۍ هم له ښوراوک څخه د کندهار د پنجوايي ولسوالۍ زنگاوات سيمې ته وکوچېده او دلته د شيخ صاحب پلار مولوي فقير محمد صاحب د گریندي په علاقه کې امامت ونيو. همدغه مهال مولوي غلام حيدر صاحب هم له خپل پلار څخه سبقونه ويل او هم يې د کندهار ولايت په بيلابيلو سيمو کې له نورو علماء کرامو او مدرسينو څخه د ديني زدکړو حصول ته ادامه ورکوله.

کله چې د مولوي غلام حيدر صاحب پلار وفات شو. نوموړي د علم په حصول پسې سفر پيل کړ او بيا يې د پاکستان د بلوچستان ايالت په مختلفو مدارسو کې د وخت له تکړه علماء کرامو څخه ديني علوم ولوستل. تردې چې په ۱۳۹۵ هجري قمري کال کې يې د شوال په ۲۵ مه د کوټې ښار د چمن پاتک په سيمه کې په دارالارشاد مدرسه کې له ديني علومو د فراغت سند ترلاسه او د فضيلت مبارک دستار يې پر سر کړ.

تدريسي ژوند

له فراغت وروسته شيخ غلام حيدر صاحب لومړنۍ تدريس د بلوچستان د کوټې د شابو کلي په قاسم العلوم مدرسه کې پيل کړ. وروسته يې د شالدرې په مظهر العلوم مدرسه او د جهاد په کلونو کې يې پ کوټه کې د حرکت انقلابي اسلامي په مشهوره مدرسه کې د تدريس دنده ترسره کړه. نوموړي د جهاد په کلونو کې په کوټه، پښين، گلستان او نورو سيمو کې د تدريس او امامت سپېڅلې وظيفه ترسره کړه تر دې چې وروسته د بلوچستان په مشهوره مدرسه دار العلوم هاشميه کې د شيخ الحديث په توگه وټاکل شو.

مرحوم شيخ صاحب د خپل ژوند تر پايه له تدريس او تعليم سره نږدې پاته شو. حتی تردې چې د طالبانو په اسلامي تحريک کې د وظيفې په مهال به يې هم د رسمي وخت نه مخکې او يا وروسته خصوصي شاگردانو ته ځيني کتابونه ويل او کله چې امريکايانو په افغانستان يرغل وکړ نوموړي د هجرت د ژوند په مهال يو ځل بيا د ديني علومو تدريس پيل کړ او د وفات تر وخته په دې مهمه او مقدسه ديني وظيفه باندې

مشغول پاته شو. مرحوم شيخ صاحب چې د خپل وخت يو ستر عالم او تجربه کار مدرس و د اسلامي امارت ډير مشران يې شاگردان پاته شوي وي نو ځکه يې د اسلامي امارت په نظامي او ملکي مسؤلينو کې ځانگړی محبوبيت او اعتبار درلود.

جهاد او په اسلامي امارت کې خدمت

شيخ غلام حيدر صاحب د روس ضد جهاد په وخت کې د جهاد له مهمو داعيانو او حتی بالفعل مجاهدينو څخه وه چې د مولوي محمد نبي محمدي صاحب د حرکت تنظيم په تشکيلاتو کې يې د کندهار په ښوراوک ولسوالۍ کې خپل مجاهدين درلودل او خپله يې له تدريس وروسته په مسلح جهاد کې برخه اخيستله.

د جهاد له بريا وروسته چې په افغانستان کې د ټوپکيانو لخوا د هرج و مرج دوره پيل شوه او بيا يې په مقابل کې د طالبانو اسلامي تحريک قيام وکړ. دغه وخت شيخ صاحب د بلوچستان کوټې ښار په موسی کالوني کې د وږې دورې په تدريس بوخت و چې يوه ورځ ورته د تحريک څو نفره پيژندل شوي کسان لکه شهيد ملا بورجان اخند، شهيد مولوي احسان الله احسان او مولوي وکیل احمد متوکل راغلل او له نوموړي يې غوښتنه وکړه چې د طالبانو په اسلامي تحريک کې شموليت وکړي او خدمت ترسره کړي.

شيخ صاحب له همدې ځايه خپل د تدريس له مسند ولاړ شو او د طالبانو د اسلامي تحريک چې دغه وخت يې ميوند، ډنډ او بولدک ولسوالۍ نيولې وې خو لا يې کندهار ښار نه و نيولی شيخ صاحب ورسره ملگری شو. شيخ صاحب په پيل کې د اسلامي تحريک د لومړني نظامي مشر شهيد ملا محمد اخند په قيادت کې نظامي کارونه کول او له خپلو ملگرو سره به جهادي کمربندونو ته تلو. مگر وروسته چې د امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد په امر نظامي محاکم تاسيس شول شيخ مولوي غلام حيدر صاحب د نظامي محاکمو عمومي رئيس وټاکل شو.

د اسلامي امارت نظامي محاکم ددې لپاره جوړ شوي ول چې نظامي خلک له خودسريو او تجاوزونو را وگرځوي. که په کومه دعوه کې به نظامي شخص مدعي عليه و هغه به نظامي محکمې ته راجع کيدله. د نظامي محاکمو مرکز په کندهار کې و او په کابل، هرات، مزار شريف، کندز، ننگرهار او گڼو نورو ولاياتو کې يې محلي محاکمو او څانگې درلودې.

شيخ صاحب چې په جدیت او قاطعیت مشهور و د نظامي محاکمو د رئيس په حيث يې په خپل وخت لوی او دروند خدمت درسره کړ. نوموړي ډير نظامي خلک له تجاوزاتو منع کړل او له اولس سره ښې گوزارې ته يې واداره کړل. نظامي محکمې ته د اسلامي امارت مؤسس مرحوم امير المؤمنين صاحب هم ډير متوجه و او تردې چې شيخ صاحب به کله ناکله دا د امير المؤمنين محکمه بلله ځکه ملا صاحب يې کارونه ډير تعقيبول تر څو خدای مکره د نظامي مجاهدينو لخوا د خلکو حقوق تلف نه شي او يا د وسلې او قدرت په توسط خلک تهديد نه کړي.

نظامي محاکم که څه هم اوس د د اسلامي امارت د محاکمو د عمومي رياست تر امر لاندې فعاليت کوي مگر د امارت دواکمنۍ په وخت په بشپړه توگه مستقلي او دومره واک او ځواک يې درلود چې د قول اردو د قومندانانو، واليانو، امنيه قومندانان او د جهادي لومړۍ کړښې د مسؤلينو تر حده پورې نظامي مسؤلين يې د محاکمې ميز ته را احضارول او د اړونده موضوعاتو په رابطه يې ترې پوښتنې کولې.

هغه وخت چې امريکايانو په افغانستان يرغل پيل کړ چې شيخ صاحب د هيواد په شمال کې و او هلته يې د نظامي محاکمو د اړوندو کارونو نگراني کوله. نوموړی وروسته کندهار ته راغی او کله چې اسلامي امارت د هيواد له ښارونو شاتگ وکړ شيخ صاحب هم د هجرت لاره ونيوه او د تدريس او امامت وظيفې ته ستون شو.

خو په دې مرحله کې نوموړی له تدريس او امامت سره سره د امريکا پر ضد جهاد يو ټينگ داعي او د اسلامي امارت يو مهم مسؤل و چې په هره برخه کې يې خدمت ترسره کاوو.

د امريکا ضد جهاد په لومړيو کلونو کې د اسلامي امارت مشرانو لکه شهيد ملا عبيد الله اخند، ملا برادر اخند، شهيد ملا داد الله اخند، شهيد ملا اختر محمد عثمانی او نورو هميشه له شيخ صاحب سره ملاقاتونه او مشورې کولې او له ده به يې په ډيرو مسائلو کې هدايات اخيستل. وروسته شيخ صاحب د اسلامي امارت د عمومي محاکمو په عالي اداره کې کار پيل کړ او د څو نورو شيوخو سره په گډه يې د محاکمو او تمیز عالي اداره فعاله کړه چې تراوسه پورې په جهادي دوره کې د اسلامي امارت د قضايه قوې اساس بلل کېږي.

وفات او يادونه

شيخ الحديث مولوي غلام حيدر صاحب د هجرت په ژوند کې هغه مهال چې په تدريس بوخت و ناڅاپه مريض شو او له څو ورځې مرض بعد يې د ۶۷ کلنۍ په عمر د ۱۴۳۳ هجري قمري کال د ربیع الاول د مياشتې په ۲۶ مه نيټه د دوشنبې په شپه خپل روح حقيقي بادر ته وسپاره او له فاني دنيا يې رحلت وکړ. انا لله و انا اليه راجعون.

د جنازې د لمانځه له اداء کيدو وروسته د نوموړي جسد د کوتې ښار شيخ مانده ته نږدې د سيدانو په هديره کې خاورو ته وسپارل شوه.

د شيخ صاحب د شخصيت په باره کې د نوموړي يوه د ډير وخت شاگرد ملا برات شاه اغا وويل: شيخ صاحب يو ډير متدين عالم او مهربان شخصيت و. په هر چا خصوصاً طالبانو يې ډيره صله رحمي او مهرباني درلوده. له دنيا سره يې هيڅ تعلق او رغبت نه درلود. په داسې حال کې وفات شو چې کومه دنيا ترې په ميراث پاته نه شوه. عبادت به يې په داسې عاجزي کاوو چې سړی به ورته حيرانيدو. د جهاد په لاره کې د خدمت ډير شوقي و او مسؤليت او ځوکۍ يې نه خوښوله او هميشه به ورباندې په ډير تاکيد منل کيدله. مسؤلينو ته به يې هميشه سپينې خبرې کولې او خپلو وظائفو ته يې متوجه کول. الله تعالی دې په نوموړي رحم وکړي او برکت دې يې په اولادونو باندې کيږدي.

د شهيد حافظ بدرالدين حقاني ژوند او کارنامو ته لنډه کتنه

ليکنه: قاري سعيد

زموږ وياړلي تاريخ له پيريو راهيسې په هر پړاو کې هميشه خورا وياړلي شخصيتونه درلودلي. ددغو شخصيتونو او دتاريخ دتلاپاتې خپرو له جملې که ځينو په علم، تصوف، تصنيف، فرهنگ، اجتماعي خدمت يا نورو برخو کې ستر کردارونه ترشاه پرې ايښي، مگر ډير بيا داسې دي چې دجهاد دلاړې سرسپارلي اتلان او دهمدې برحقې لارې گلگون کفن شهيدان دي، چې تراوسه يې وروستي نسلونه په نوم او کردار افتخار کوي .

موږ لکه څرنگه چې په تير تاريخ کې د وياړلو شخصياتو غوندې وياړلې کورنۍ هم درلودې، اوسنۍ جهادي دوران مو هم له دې افتخاره بې برخې نه دی . زموږ دهيواد په لراوبر کې ډيرې داسې جهادي کورنۍ شته، چې ټول ځوانان يې دجهاد، دين ساتنې او شهادت پالنې په روحيه روزل شوي او خپل ټول ژوند يې دالهي دين خدمت ته وقف کړی وي .

دداسې سترو وياړمنو متدينو او جهادپالو کورنيو له جملې يوه هم دافغانستان د جنوب ختيځ زون په پکتيا ولايت کې دستر مجاهد او دوو امپراطوريو دساتوونکي مولوي جلال الدين حقاني کورنۍ ده .

موږ که ددې مجاهدې او شهادت پالې کورنۍ پرونی او نننۍ تاريخ راوسپړو، نو ددوی جهادي کارنامو او شهادتونو ته په پام سره دلوی شاعر خوشحال خټک ددې بيت نغد مصداق به راته ښکاره شي چې وايي :

لوی واړه مې شهيدان وگور ته تللي

پُشت په پُشت مې دا هنر دی آل په آل

هوکې، حقاني کورنۍ. دافغان ملت يوه له هغو کورنيو څخه ده، چې د شهادتونو او رشادتونو مينار يې خورا ډنگ او اسمانڅک دی، ددې کورنۍ په اعضاء وو لکه څرنگه چې د شرقي زبرځواک وسلو ججوري تش کړل، همداسې يې د غربي زبرځواک يرغل ته هم سينه سپروگرځوله او گڼ شمير شهيدان يې ورکړل. رځئ دلته د همدې غازي او شهيدې کورنې د يو رژيدلي گل (حافظ بدرالدين حقاني) د ژوند او کارنامو ننداره وکړو، ترڅو مو يې د شهادت په روح پالو خاطر و خپل خواطر سيراب کړي وي.

شهيد بدرالدين حقاني

هغه مهال چې افغانستان دروسي بنکيلاک تر يرغل لاندې و او په وړاندې يې دافغان اولس وياړمنه مبارزه روانه وه. هغه مهال چې دافغانستان دجنوب ختيځ غرونه او ځنگلونه دشوروي عسکرو په هدير و بدلیدونکي وو. هغه مهال چې دپکتيا، پکتیکا او خوست په غرونو او درو کې دجلال الدين حقاني په نوم يوه غرني افغان دشوروي امپراطورۍ څلوېښتم لښکر په لومړي ځل د شکست له گواښ سره مخ کړی و او داسلامي نړۍ په سطحه يې د (جلال الدين حقاني، قائد المیداني، امام شامل ثاني) لقبونه گټلي وو. دجهاد په همدې توده مرحله کې د ۱۴۰۶ هـ ق درمضان المبارک دمیاشتې په لومړنۍ ورځ دجهاد دهمدې ستر قائد په کور کې چې دغه وخت يې دشمالی وزیرستان په میرانشاه کې دهجرت ژوند تیراوو یو هلک وزېږېد، چې نوم يې ورباندې (بدرالدين) کېښود.

بدرالدين دخپل مجاهد او مبارز پلار جلال الدين حقاني په غېږ کې رالوی شو، دژوند کولو لومړني ادا، اخلاق او عقائد ورته خپل پلار وښودل. ډیر کوچنی و، چې په میرانشاه کې دحقاني صاحب دسترې مدرسې منبع العلوم دانجمن القرآن په څانگه کې داخل شو او ورسره يې د عصري علومو ښوونځی لوستل هم پیل کړل. نوموړي ښوونځی تر شپږم ټولگي ولوست، چې ورسره يې دقرانکریم حفظ هم کاوو. دبدرالدين عمر يوازې لس کاله و، چې دقرانکریم حفظ يې سرته ورساوو او دکلام الله المجید د یادولو په ویاړ يې دفضیلت پگړۍ تر سر کړه.

دیني زده کړې

بدرالدين حقاني دقرانکریم دحفظ له سرته رسولو وروسته ددیني علومو په حصول پیل وکړ، چې په دې لړ کې يې دمیرانشاه په جامعه منبع العلوم، دپښتونخوا دصوابۍ په مدرسه تعلیم القرآن، دچارسدې مدرسه تعلیم الاسلام او نورو مختلفو مدارسو کې ددیني علومو زده کړې ته دوام ورکړ. دغه راز يې داسلامي امارت دواکمنۍ په مهال په کابل کې په خصوصي ډول له خپل والد صاحب څخه ځیني کتابونه ولوستل تردې چې دعلم سفر يې د وړې دورې (موقوف علیه) درجې تربشپړلو ورساوو.

دبدرالدين حقاني په اړه ویل کېږي چې نوموړی دحقاني صاحب په کورنۍ کې دځانگړي علمي استعداد او قوې خاوند و، له همدې امله و، چې مشر-حقاني صاحب همیشه کوبښی کاوو چې نوموړی ترپایه دیني علوم ولولي او دیوه دیني عالم په صفت د ټولنې خدمت وکړي.

حقاني صاحب لکه څنگه چې په حضر کې نوموړی علم ته تشویقاوو دسفر په مهال به يې هم په نوموړي تاکید کاوو چې په پوره مواظبت سره درسونه ووايي.

حقاني صاحب به ده ته همیشه ویل چې (زما په کورنۍ کې به له ماڅخه وروسته ددیني علم ډیوه ته بله ساتې، زما ستره کتابخانه به تاته پاته کېږي او ته به يې پالنه کوې، زما مدرسه به ته فعاله ساتې او ته به يې خدمت کوې)

خو دا زموږ په اسلامي هیواد افغانستان دامریکايي بنکيلاک يرغل و، چې د ډیرو نورو غونډې يې دبدرالدين حقاني علمي سفر هم ټکنی کړ، جهادي ضرورت نوموړی له دیني زده کړو راوگرځاوو، او دجهاد دعاجل ضرورت له امله يې دیني زده کړې نیمگړې پاته شوې.

دامریکا په خلاف جهاد: هغه مهال چې امریکايي زبرځواک زموږ په گران هیواد افغانستان باندې يرغل وکړ، حافظ بدرالدين حقاني نوی دځوانۍ مرحلې ته رسیدلی

و. څرنګه چې نوموړي له يوه جهادي خاندان سره تړاو درلود او دخپل پلار لخوا په جهادي روحیه روزل شوی و، نوځکه يې دژوند نور مصروفیتونه پریښودل او د جهاد په سرشاره مینه يې د حق او حقانیت سنگر ته ودانګل .

حافظ بدرالدین په لومړیو کې دیوه عادي مجاهد په صفت ډکیتیا، پکتیکا او خوست په جنگي محاذونو کې ددښمن په خلاف جهادي فعالیت ته دوام ورکړ. لکه څرنګه چې ستر مجاهد مولوي جلال الدین حقاني دتیر جهاد دهغو قومندانانو او مشرانو له جملې ګڼل کېږي چې خپله يې دجګړې په ډګر کې ونډه درلوده، دبدرالدین په شمول دنوموړي زامن هم په خپله دنورو مجاهدينو سره یوځای دامریکايي یرغلګرو مقابلې ته وړاندې شول او په دښمن يې بریدونه پیل کړل .

د چریکي جګړې په لیکو کې له څه مهال خدمت وروسته بدرالدین حقاني ته داستشهادي عملیاتو دیوه کنډک مشري وسپارل شوه، چې د شهادت ترنیتې يې همدغه وظیفه په پوره امانت دارۍ، بريالیتوب او استقامت سره سرته ورسوله. دځانګړو فدايي بریدونو په انسجام سربیره نوموړي د دجنوب ختیځ زون دتنظیمه ریاست دمرستیال او دخوست ولایت دنظامي مرستیال په حیث هم دندې اجراء کړي دي دغه راز يې ګڼ نور جهادي خدمات او مسؤلیتونه هم سرته رسولي دي .

کفر لږوونکي فدايي بریدونه

بدرالدین حقاني داسلامي امارت په لیکو کې یو له هغو مبتکرو، مدبرو او فعالو نظامي څیرو څخه ګڼل کیږي، چې په تیر دوولس کلن جهاد کې يې دخپلو دقیقو او رسا بریدونو په توسط دښمن ته بیا بیا درانه تلفات اړولي او دښمن يې مکررا په ځان پورې حیران کړی دی .

دبدرالدین حقاني په ابتکار په کابل، بگرام، پکتیا، خوست، پکتیکا، میدان وردګ او دهیواد په نورو مختلفو سیمو کې په امریکايي حساسو اهدافو ترسره شوي

بریدونه او په وړاندې يې ددښمن اعترافات او دشکست شواهد هغه څه دي چې زموږ لوړه ادعاء تائیدوي .

دشهید بدرالدین لخوا طرح شوي او دسرسپارلو فدايانو په توسط ترسره شوي همدا هدفمند بریدونه وو، چې دښمن يې څو ځله له سختو تلفاتو سره مخامخ کړ او سخته رسوايي يې ورواړوله. له همدې امله دښمن دحقاني صاحب دملګرو په خلاف ځانګړي تبلیغات پیل کړل، او هڅه يې وکړه چې دحقاني صاحب مجاهدین د (حقاني شبکې) په نوم له اسلامي امارت څخه یوه جلا ډله وښيي، خو ددښمن دغه تبلیغات هم داسلامي امارت لخوا په مستنده توګه رد کړای شول.

حافظ بدرالدین حقاني دخپل مسؤلیت په مهال په دښمن ۷۵ مختلف النوع استشهادي بریدونه ترسره کړل، چې دبگرام، کابل او خوست دعملیاتو غوندې ځینې عملیات يې خورا ستر او خبر جوړوونکي وو .

په دې عملیاتو کې په خوست کې دصحرا باغ په امریکايي مرکز لوی عملیات، دخوست ولایت په مقام عملیات، ددومندو په ولسوالۍ برید، د صبریو په امریکايي اډه برید، دبگرام په هوايي ډګر لوی برید، په انترکانټیننټل هوټل برید او په پلازمینې کابل کې په ځینو نورو اهدافو لوی عملیات هغه څه وو، چې دښمن ته په کې ملاماتوونکي ځاني او مالي زیانونه واوښتل .

شهادت يې

بدرالدین حقاني چې یرغلګرو امریکایانو دخپل خطرناک دښمن په نامه پیژاند له ډیره وخته دامریکايي غاصبانو تر هدف لاندې او له همدې امله يې نوم ددوی په تورلست کې شامل کړای شوی و، ترڅو بالاخره ددښمن له مکررو هڅو وروسته د ۱۳۹۱ هجري شمسي کال د سنبلې میاشتې په اوائلو کې دبې پیلوټه طیارې په یوه برید کې له څو تنو فدايي مجاهدينو سره یوځای دشهادت لوړ مقام ته ورسید .

انا لله وانا اليه راجعون

داسلامي امارت رهبري شورا د بدرالدين حقاني د شهادت په مناسبت په نشرکړې اعلاميه کې وويل (دافغانستان اسلامي امارت دحافظ القران بدرالدين حقاني د شهادت مبارکي دنوموړي محترم والد(نوميالي جهادي اوعلمي شخصيت مولوي جلال الدين حقاني صاحب حفظه الله) ددوی کورنۍ ،ملگرواودوستانوته وړاندي کوي. شهيدبدرالدين V دصليبي يرغلگروپر ضدروان جهادکي يونه هيريدونکی مبارز او اتل مجاهد و چې دحق ددفاع په سنگر کې يې تاريخي خدمتونه ترسره کړي الله رب العزت دي دنوموړي جهادي خدمتونه قبول کړي او الله تعالی دي ورته لوړي درجې اوپه جنت الفردوس کي عالي مقامات ورپه برخه کړي .

اسلامي امارت دشهيد بدرالدين غوندي ځوانانوپه خدمت او ايثار وياړي چي ځوانۍ يې دالله عزوجل ددين خدمت ته وقف کړې اوداسلام اوهيواد دغليمانوپه وړاندي يې دجهاد ډگرغوره کړې وي. الله تعالی دي ددوی دخدمتونو او پاکو وينو په برکت مسلمانانو ته بری او کفارو ته ذلت او شکست ور په برخه کړي .امين يا رب العالمين)

دبدرالدين حقاني دشخصيت ځانگړنې

په ډاډ سره ويلی شو چې حافظ بدرالدين حقاني د امریکا ضد جهاد يوه کمساري هستي وه، چې په شهادت سره يې دوستان غمجن او دښمنان د څو شيبو لپاره خوښ شول، دنوموړي د شهادت په اړه بيلابيل غبرگونونه او نظرونه څرگند شول ، په لاندې څو کرښو کې دنوموړي دشخصيت په اړه د څو تنو نظريات ولولو .

خليفه صاحب سراج الدين حقاني وايي : د شهادت په مهال دحافظ بدرالدين وجوددامريکايي توغندي دلگيدو له امله ذره ذره شوی و، خو يوازې سينه يې سالمه پاته وه ، چې مجاهدينو له سينې څخه وپيژاند ، چې دا دده دکرامت او دقران کريم داعجاز نښه وه ، ځکه دده په سينه کې قرانکريم محفوظ و چې الله تعالی يې له ټول وجود څخه له امله سينه سالمه پاته کړې وه .

دخوست ولايت نظامي مسؤل مولوي محمدجان دنوموړي په اړه وايي : حافظ بدرالدين په خبرو او تعبير باندې حاکم سړی و، چې هميشه يې په مجالسو کې دگډونوالو توجه جلبوله، نوموړي صبر او حوصله درلوده او په سره سينه يې دخلکو مشورې او وړانديزونه اوريدل ، حافظ صاحب ته الله تعالی ډير څه ورکړي و. ښه اخلاق ، خاکساري ، تواضع ، تقوا ، ايثار ، دملگرو سره ښه تعامل او خوشطبعي دحافظ صاحب امتيازي صفات وو .

نوموړي ددښمن په ليکو کې دنفوذ لوړ استعداد درلود او ددښمن په ليکو کې دننه يې خلکو ته جهادي روحيه ورکړه ، هغوی يې استخدام کړل او په دښمن يې له دننه څخه کاري بريدونه وکړل ، دحافظ بدرالدين په استعداد او جهادي فعاليت باندې حتی دښمن اعتراف لري او انکار ترې نه شي کولای .

په حافظ صاحب کې داطاعت ماده هم خورا قوي وه او په ډير دقت يې داسلامي امارت درهبرۍ اوامر منل او تطبيقول . نوموړي خپل ملگري هم په داسې روحيه روزلي وو چې اسلامي امارت ته يې پوره وفاداري درلوده .

دپکتیکا ولايت پخوانی نظامي مسؤل مولوي محمدسنگين فاتح وايي : حافظ بدرالدين يوه تکړه جنګي ستراتيژيست و، ځکه په تير څو کلن جهاد کې موږ وليد چې دټولې نړۍ پرمختللي پوځونه له باتجربه جنرالانو سره زموږ هيواد ته راغلل، دخپلې دفاع لپاره يې مصئون مراکز جوړ کړل، مگر حافظ بدرالدين په خپلو برياليو تاکتيکونو سره وتوانيد چې ددښمن دفاعي کمربندونه مات کړي او ددښمن په زړه باندې بريدونه ترسره کړي، نوموړي په داسې ځايونو بريدونه ترسره کړل چې تصور يې نه کيده .

داسلامي امارت درسمي ويب سايټ الاماره ويب پاڼې خبريال قاري حبيب دحافظ بدرالدين په اړه وايي : حافظ بدرالدين يوه وينې، بادرکه او دجهادي برياوو په مطبوعاتي اهميت پوه شخصيت و. نوموړي لکه څومره چې نظامي عمليات په دقت تطبيقول همدومره له عملياتو وروسته دهغه مطبوعاتي انعکاس ته هم متوجه و. نوموړي به دپيل شويو عملياتو په اړه په ډير دقت او سرعت سره داسلامي امارت ويندويانو او نشراتي

ادارې ته معلومات ورکول او د دقیقو معلوماتو دراتلولو کار یې په ډیر دقت ترسره کاوو. نوموړي د جهادي عملیاتو ژوندۍ صحنې عکاسي کولې ترڅو په مستنده توګه لیدونکو ته وړاندې شي، دنوموړي همدا ځانګړنه وه چې په ترسره شویو جهادي عملیاتو یې دنظامي ډګر غوندې په مطبوعاتي ډګر کې هم نتیجه ترلاسه کیدله .

د بدرالدین حقاني له شهادت وروسته امریکایي مطبوعاتو نوموړی دامریکا دیوه خطرناک دښمن په توګه یاد کړ په دې لړ کې د THE LONG WAR ژورنال په نامه یوې امریکایي نشرېې ولیکل (امریکایي څارګرو طیارو د بدرالدین حقاني په نامه د طالبانو یو مهم قومندان وواژه. بدرالدین حقاني په افغانستان کې په امریکایانو ترټولو ستر او خونړي بریدونه ترسره کړي وو. دامریکا مهمې ورځپاڼې واشنگټن پوسټ دشهیدبدرالدین حقاني په شهادت دتبصرې په لړ کې ولیکل چې نوموړی په افغانستان کې دامریکا دبریالیتوب په وړاندې یو لوی خنډ و ، چې په تیرو څو کلونو کې یې په امریکایانو پرلپسې خونړي بریدونه ترسره کړي وو)

عرب وایي (والفضل ما شهدت به الاعداء) داچې امریکایي فرعونې چارواکي دخپل کبر او غرور په اوج کې اعتراف کوي چې بدرالدین حقاني ددوی په وړاندې یو لوی ګواښ او خطرناک دښمن و، لدې څخه دنوموړي جهادي حیثیت ښه معلومیدلای شي.

بدرالدین حقاني یو له هغه مجاهدینو څخه وو چې له شهادت وروسته یې له امریکایي کفارو څخه خپل انتقام واخیست، ځکه نوموړي تر شهادت وړاندې دکابل په اریانا هوټل کې د CIA په مرکزي دفتر دبرید لپاره تیاري بشپړه کړې وه، چې دنوموړي له شهادت وروسته په ډیره کامیابي دغه د حمله ترسره شوه او ددښمن استخباراتي چارواکو ته په کې دروند زیان واوښت .

الله تعالی دې دحافظ بدرالدین حقاني شهادت قبول کړي او الله تعالی دې یې لاره ښیرازه ولري . آمین یارب العلمین

د شهید شیخ دوست محمد صاحب ژوند او کارنامو ته لنډه کتنه

لیکنه: قاري سعید

که دشوروي يرغل په وړاندې دافغانانو کفر ماتوونکی جهاد دشلمې پيړۍ انساني حماسه وبلل شوه، نو دامریکايي طاغوت په وړاندې زموږ دمسلان ملت جهاد چې په ډیرو کمو وسائلو خو لوړه اراده پیل شو او په درنو قربانیو دفتحي ترمزله نږدې شو په ډاډ سره یې دیوویشتمې پيړۍ اعجوبه او حماسه بللی شو .

امریکايي يرغلگر چې ددرستي کفري نړۍ جابر ځواکونه ورسره اشرياني وو په ډیر کبر او غرور یې زموږ په پاکه خاوره يرغل وکړ . زموږ مجاهد ولس ورسره په داسې حال کې مقابله شروع کړه ، چې ظاهراً یې هيڅ په واک کې نلرل او ټولو دوستانو او دښمنانو ترې مخ اړولی وو ، مگر داچې داوولس نیت صفا ، ایمان محکم او عزم پوخ و له ټولو ظاهري ناشونتیاوو سره سره وتوانید چې امریکايي کفر په ګوندو کړي .

د یوویشتمې میلادي پيړۍ په پیلیزو کلونو کې چې دافغان وطن په غرونو او هوارو کې دکفر او اسلام کومه معرکه تېره شوه، شاید د تاریخ یوه بې جوړې حماسه وي. دلته دقربانیو ، شهادتونو ، فداکاریو او حماسو خورا نادري بیلګې نندارې ته وړاندې شوې، ترڅو داسلام دتاریخ دا ویاړلې معرکه وګټل شوه. ددې معرکې ګټل کوم ساده کار نه و، بلکې داسلامي امت بې شمیر غیرتي زامنو په دې معرکه کې خپل ځانونه قربان کړل او په دې توګه یې خپل مسؤلیت سرته ورساوو ددې معرکې غازیان که څه هم په پنځلسم قرن کې اوسیدل خو ددوی توکل ، عزم او ایماني قوت نړۍ ته دصدراسلام حالات وریاد کړل. راځئ دلته دهمدې تاریخي معرکې دیوه وتلي او نوميالي غازي او شهید په ژوند او کارنامو سره وغږیږو. دا غازي شهید شیخ دوست محمد دی ، نوموړی دامریکا په وړاندې دجهاد دپیل له نیتې بیا په ۲۰۱۳ م کال کې

د شهادت تر نيټې پورې د نورستان ولايت عمومي جهادي مسؤل و او په دې جهادپال ولايت کې يې د ټولو مجاهدينو مشري په غاړه درلوده .

شهيد شيخ دوست محمد V

شيخ دوست محمد د حاجي سفر محمد زوی د لعل محمد لمسی په ۱۳۷۷ هـ ق کال کې د افغانستان په ختيځ کې د نورستان ولايت د کانتوا په سيمه کې دنيا ته راغی .
شيخ دوست محمد چې په يوه دينداره کورنۍ کې زيږيدلی و د ۷ کلونو په عمر و، چې له خپل پلار څخه يې ديني زده کړې پيل کړې. څرنگه چې شهيد شيخ صاحب له کوچنيوالي ډېر ډکي او ذهين و، پلار يې غوښتل چې په خپل زوی باندې ديني علوم ووايي، نو ځکه يې د (کانتوا) سيمې له يوه عالم مولانا اختر محمد سره پاکستان ته واستاوه. شيخ صاحب له نوموړي عالم سره کابو څلور کاله په قبایلي سيمه باجوړ کې تېر کړل، هلته يې ورڅخه د فقهي ابتدايي کتابونه او عصري علوم ولوستل، او پاتې لومړنۍ، منځنۍ، او لوړې زده کړې يې په نورو مختلفو مدرسو کې له جیدو ديني عالمانو څخه تر لاسه کړې، د احاديثو کتابونه (صحاح سته) يې د (۱۴۰۱ هجري قمري) کال کې د پاکستان د خيبر پښتونخوا ايالت په مشهوره ديني اداره (دار العلوم نعمانيه) چارنده کې د وخت د لوی محدث مولانا (سميع الحق) V څخه ولوستل، په نهايي ازموينه کې يې بريالی او ممتاز سند تر لاسه کړ او د فضيلت دستار يې په نوموړې مدرسه کې ترسره کړ .

څرنگه چې شهيد شيخ صاحب د نبوي احاديثو سره بې کچه مينه درلوده، نوځکه يې د احاديثو کتابونه يو ځل بيا په (دار القرآن صوابي) کې د وخت له لوی عالم شيخ القرآن مولانا محمد طاهر V او شيخ الحديث مولانا محمد يار بادشاه V څخه ولوستل.

د احاديثو تر څنگه يې د قرآن کریم تفسير هم په صوابۍ سيمه کې د يادو شخړينو څخه اخذ کړ، دغه راز يې يو ځل د قرآن کریم تفسير له مولانا عبدالسلام صاحب څخه هم ولوست .

علمي مقام او تدريسي ژوند

شهيد شيخ صاحب ته الله تعالی ستر علمي شان او مقام په برخه کړی و، چې د شاگردانو څخه پرته د هغه د سبق ملگري او د سيمې نور معاصر عالمان هم دهغوی په علمي نبوغ او تفوق باندې معترف وو.

شيخ صاحب د ټولو مروجو علومو څخه د اوو کالو په موده کې فراغت حاصل کړی و، د فراغت په کال شيخ صاحب د عمر له لحاظه ډېر خام او کم سنه و، چې پر مخ يې ډيره نه وه خو دښه لوړ استعداد له امله ورته دخپلو همدرو ملگرو په منځ کې د بخاري شريف د قراءت وياړ حاصل و.

شيخ V خورا ډکي او سريع الذهن و، کومه مسئله به يې چې يو ځل په کتاب کې مطالعه کړه، هغه به يې بيا تر کلونو کلونو د حافظې په ارشيف کې پرته وه، د شيخ صاحب مرحوم علمي قوت او متانت له دې څخه هم څرگندېږي، چې هغوی په خپل اوږد تدريسي ژوند کې کله هم په درس کې پر پوښتنه نه دي غوسه شوي، او نه يې له کومې پوښتنې ځان تېراوه له هغوی نه خصوصا د تفسير شريف په درس کې مختلفې پوښتنې کيدلې او ده ورته ځواب وايه.

شيخ صاحب د کتابونو مطالعې سره بې حده شوق درلود. ناشنا کتابونه به يې په بيه اخستل او مطالعه کول يې همدغه وجه وه، چې شيخ صاحب ته د کتابونو گڼ عبارتونه او مشکل لغتونه زده و. په مطالعه کې د شيخ V پرمختللی انتخاب د احاديثو کتابونه وو او په دوهمه درجه کې ورته د (تفسيرونو) مطالعه په زړه پورې وه، په مطالعه کې به يې عجائب او غرائب هم زيات خوښېدل، اوږدې نادري کيسې به

ورته يادې وې، کله به چې کومه تعجبي پېښه وليده، نو ملگرو او شاگردانو ته به يې هغه په ډېره مينه اوروله.

له فراغت وروسته نوموړي د ديني علومو په تدريس پيل وکړ چې د قبائلي سيمې باجوړ ايجنسي په (ترخو) سيمه کې د مولانا عبدالجبار صاحب په مدرسه (تعليم القرآن) کې يې کابو دووويشت (۲۲) کاله د نبوي احاديثو او نورو ديني علومو په خدمت کې بوخت و، دغه راز کله چې نوموړی له دې سيمې څخه دیر ته لاړ او هلته دشيرينگل سيمې په گوريال کلي کې دیره شوه هلته يې هم علم او مطالعه مشغولا وه . په دې موده کې نوموړي طالبانو ته د لوی دورې تر څنگ د فنونو هر ډول واړه او لوی کتابونه هم تدريسول او په رخصتيو کې به يې د موطأ امام مالک، موطأ امام محمد، معاني الآثار للطحاوي، سنن ابن ماجه، سنن نسائي رحمهم الله او داسې نور کتابونه چې عموماً پوره نه لوستل کيږي بالاستيعاب يې تدريسول .

نوموړي يو شمير کتابونه هم تصنيف کړي چې نومونه يې په لاندې ډول دي

۱ - العقد الفريد في اثبات الفرد الشرعي من التقليد

۲ - الدرر السنية

۳ - الترجمان لعقائد الشبان

۴ - البرهان الساطع على عدم اعتبار اختلاف المطالع

۵ - تنبيه الانام عن حقيقة الدين والاسلام

۶ - هدية الكتوري في مقدمة الترمذي

۷ - نداء البراءة والجهاد

۸ - المسدسات في مباحث الجهاد

۹ - خطبات مجاهد

۱۰ - نداء الفرسان لاهل البصيرة والايمان

۱۱ - دروس الجهاد

۱۲ - تحفة الاحرار

ديني دعوت او شريعت دنفاذ لپاره هڅې

شهيد شيخ دوست محمد صاحب که څه هم دافغانستان دنورستان ولايت اوسيدونکی و، مگر د ډيورنډ کرښې دواړو خواوو ته يې په خلکو کې پراخ نفوذ، اعتبار او شهرت درلود، نوموړی په باجوړ ايجنسي او شاوخوا سيمو کې ديوه پياوړي اومخکښ ديني مشر په حيث پيژندل کيدو .

جناب شيخ صاحب چې اصلي مشغولا يې ديني تدريس او امامت و، ورسره يې هميشه دټولنې اصلاح او شريعت دنفاذ لپاره هم هلې ځلې کولې .

نوموړي به هميشه ويل چې دمسلमानو داوسنۍ بد وضعیت عامل په اسلامي نړۍ حاکم غيرشرعي مستبد او غرب ډول نظامونه دي، دمسلमानو عزت او سرلوړي يوازې هغه وخت اعاده کيدلای شي چې په اسلامي هيوادونو کې اسلامي واکمني د صدراسلام په ډول راژوندۍ شي، په مسلمانانو باندې بايد يوازې اسلامي قانون واکمني وکړي او شريعت چې ددنيوي ژوند هراړخيز او بشپړ نظام دی بايد په عمل کې پياده شي .

جناب شيخ صاحب له ډير پخوا څخه داسلامي امارت يا خلافت ارمان درلود، کله چې په افغانستان کې دطالبانو اسلامي تحريک راپورته شو او دخلافت راشده په نهج برابر ديوه اسلامي نظام دجوړولو لپاره يې کار پيل کړ، شيخ دوست محمد صاحب ورسره هر اړخيزه همکاري پيل کړه، نوموړی له خپلو ټولو ملگرو سره داسلامي امارت په تشکيلاتو کې داخل شو له اميرالمؤمنين ملامحمدعمر مجاهد سره يې بيعت وکړ او دشهادت ترنيتې پورې په هماغه بيعت وفادار پاته شو. کله چې دطالبانو تحريک دافغانستان ختيځ ته ورسيد شهيد شيخ صاحب چې دا مهال يې ديني علوم تدريسول له خپل نفوذ نه په استفاده يې خورا سترجهادي او دعوتي خدمتونه سرته

ورسول په پيل کې د کونړ او نورستان په ځينو سيمو کې داسلامي امارت په اړه غلط تبليغات کيدل او ځينو خلکو غوښتل چې داسلامي امارت په خلاف خلک وپاروي، مگر جناب شيخ صاحب ددې مناطقو خلکو ته د دعوت د لارې رهنمايي وکړه، داسلامي نظام گټې او ضرورت يې ورته تشرېح کړ، ترڅو عام اولس په پوره اخلاص داسلامي امارت سره ودرېد. په دې لړ کې نوموړي د کونړ او نورستان ولايت بېلابېلو سيمو ته سفرونه وکړل او ډير مخالف مشران يې دخبرو دلارې داسلامي امارت منلو ته تيار کړل د نورستان ولايت کامدیش ولسوالي دجناب شيخ صاحب دهڅوپه نتيجه کې داسلامي امارت ترولکه لاندې راغله او بشپړه اسلامي واکمني په کې ټينگه شوه.

دامريکايي يرغل او په وړاندې يې جهاد

کله چې امريکايي اشغالګرو په افغانستان بريد وکړ او په وړاندې مسلح جهاد پيل شو، شيخ دوست محمد صاحب يو له هغو کسانو څخه و چې په ډير جرأت او متانت سره يې په ژبه، لاس او مال سره جهاد پيل کړ. نوموړي دامريکايي يرغل په مهال په باجوړ ايجنسي او دافغانستان په نورو سرحدي سيمو کې په سلهاوو ولسي خلک جهاد ته تيار کړل، دغه راز يې خورا زياتې مالي مرستې هم د مجاهدينو دکومک لپاره راټولې کړې.

دامريکايي يرغل دپيل په مهال دباجوړ، ملاکنډ او د کونړ او نورستان په ګاونډي کې له نورو سيمو څخه زرګونو ولسي مجاهدين دنفيرعام په شکل ددښمن مقابلې ته وړاندې شول او داسلام لپاره دهره نوع قربانۍ وعده يې ورکړه، چې ځينې يې دجهاد ډګر ته هم لاړل، په دې تاريخي ولسي جهادي پاڅون او نفيرعام کې دشيخ دوست محمد صاحب ستر رول و، وروسته چې کابل دامريکايانو تر تسلط لاندې راغی، شيخ صاحب بيا هم کرار کېناست، بلکې هره شېبه په جهادي هلوځلو بوخت و.

ديرغل په ابتدايي کلونو کې شيخ صاحب هميشه په دې هڅه کې و چې په اولس کې جهادي روحیه راژوندي کړي، دهمدې لپاره يې غږيز تقریرونه ثبتول، ليکلي

پيغامونه او رسالې يې تيارولې او بيا به يې په اولس کې توزيع کولې ترڅو دجهاد له فرضيت څخه خلک خبر شي او دامريکايانو په خلاف قيام وکړي.

نوموړي دخپلو ملګرو يوه جهادي جبهه جوړه کړه او د نورستان په ولايت کې يې په جهادي عملياتو پيل وکړ.

نورستان ولايت چې دافغانستان په سطحه دامريکايانوپه خلاف يو قوي او تاريخ ساز مورچل بلل کېږي، دجهادي خوځښت مشري او ابتکار يې دشيخ دوست صاحب په واک کې و، شيخ دوست محمد صاحب چې داسلامي امارت په تشکيلاتو کې دنورستان ولايت د والي يا جهادي مسؤل په حيث يې دنده ترسره کوله دنورستان د ټولومجاهدينو د استاد او رهنما حيثيت هم درلود، ځکه ددې ولايت تقريباً ټول جهادي سرګرويان او ډلگۍ مشران دنوموړي شاګردان پاته شوي دي، چې جهاد يې هم دنوموړي په هدايت او ترمشرۍ لاندې پيل کړی و نوځکه دنورستان جهادي برياوې د شهيد شيخ صاحب کارنامې بللی شو. داچې دشيخ صاحب په ابتکار په نورستان ولايت کې داسلامي امارت مجاهدينو کوم فتوحات ترلاسه کړل دلته ورته په لنډو اشاره کوو.

د شهيد شيخ صاحب دمشرۍ په مهال په نورستان کې مهم فتوحات

— په ۲۴ / ۷ / ۲۰۰۲ م نيټه کله چې امريکايان نورستان ته راغلل نو د کامدیش دکوتيا دسيمې مجاهدينو په مارکونډه کې په يوامريکايي مرکز حمله ور وړه چې په نتيجه کې ۱۴ خارجيان ختم او ګڼ نور ټپيان شول او په پای کې له سيمې وتښتيدل.

— په ۲ / ۶ / ۲۰۰۴ م نيټه دکامدیش ولسوالۍ دکوتيا په سيمه کې مجاهدينو پر دښمن بريالي عمليات ترسره کړل چې دغه جګړه په نورستان کې دمجاهدينو لومړي تر ټولو مهم عمليات بلل کېږي ددې جګړې په ترڅ کې مجاهدينو د براون په نامه يو لوړ پوړی امريکايي پوځي منصبدار وواژه چې جسد او وسله يې هم دمجاهدينو لاس ته ورغلل.

— دوانت وايگل ولسوالي يوه تکړه جهادي مشر مولوی حضرت عمر فاروقي د ۲۰۰۷م کال داگست په مياشت کې دنيږدې ۱۵۰ تکړه ملگرو په ملتيا دارنس نومې کلي دامريکايانو په ستر بيز دخاردارو ټولو کمربندونو څخه په تېرېدلو او بيز ته په ورننوتلو وتوانيد دامريکايانو او داخلي عسکرو په ضد بريالی بريد وکړي ددوی جگړې ۲ ساعته دوام وکړ چې په نتيجه کې بيز دطالبانو په لاس فتح شو او دکلي دهغه کسانو په وينا چې په اردو کې يې کار کاوه په دې بريد کې ۱۶ امريکايي او ۱۴ داردو عسکر ووژل شول. مولوی فاروقي اود هغه پنځه ۵ نور ملگري په همدې جنگ کې شهيدان شول خو په پايله کې يې امريکايان له سيمې وتښتيدل.

— په ۵ رجب ۱۴۲۹ هـ ق کال دوانت وايگل ولسوالي دجمگل په سيمه کې داشغالگرو عسکرو خورا ستر بيس چې دوی ته يې خورا ستراتيژيک اهميت درلود دمجاهدينو دمسلسو بريدونو له امله تخليه کړ او گڼ شمير غنيمتونه دمجاهدينو لاس ته ورغلل .

— ۲۰۰۸ م کال دجولائي په ۱۳ مه نيټه مجاهدينو دوانت په مرکزي بيز خورا بريالي عمليات ترسره کړل چې ترڅ کې يې لسگونه امريکايي عسکر له منځه لاړل .

— په ۲۰۰۸ م کال دکامديش ولسوالۍ دگوهرديش په ډبه بيس باندې مجاهدينو خورا بريالي عمليات ترسره کړل چې په نتيجه کې ۱۶ خارجي او داخلي عسکر له منځه لاړل او په پايله کې يرغلگرو دغه بيس تخليه کړ .

— ۱۴۳۰ هـ ق په ذوالقعدة مياشت کې ۵۰۰ تنه مجاهدينو دکامديش پر دريو سترو بيسونو اورمړو، کمو ، اوشر پيټ باندې تهاجمي عمليات ترسره کړل چې په ترڅ کې ۶۷ خارجيان او ۹ تنه داخلي اجيران له منځه ولاړل او ۴۳ پوليس او اردو اسيران شول. په اخر کې ولسوالي ، قومانداني ، مرکزي بيز او نورې ټولې دفاعي پوستې په بشپړه توگه د مجاهدينو لاس ته ورغلل. دغو برياليو عملياتو دافغانستان په عمومي وضعيت خورا ژور اغيز وکړ او دغربي رسنيو هغه دروغجن تبليغات په اوبو لاهو شول کوم چې دامريکايانو دکاميابۍ او پر مختگ په اړه يې کول. ان تر دې چې په هغه

وخت کې دامريکايانو مشر جنرال مک کرسټل وويل چې که ۴۰ زره اضافي عسکر زر ترزره افغانستان ته ونه ليږل شي زرده چې دافغانستان په نورو سيمو کې هم دنورستان تجربه تکرار شي.

— په ۱۳ / ۱۱ / ۲۰۰۹ م نيټه دبرگمتال ولسوالۍ د بدین شاه په سيمه کې بهرنيو او کورنيو ځواکونو دشبې پرمهال يرغل وکړ چې ديرغل نه څه شيبې وروسته دمجاهدينو لخوا له کلک مقاومت سره مخ شول دغه مقاومت کابو ۶ ساعته دوام وکړ چې په ترڅ ې تر ۸۰ تنوپورې خارجي او دهغوئ داخلي گوداگيانو ته مرگ ژوبله واوښته.

— په ۲۹ / ۵ / ۲۰۱۰ م نيټه مجاهدينو دبرگمتال په ولسوالۍ بريالي عمليات ترسره کړل او په نتيجه کې يې ولسوالي فتحه کړه

— په ۲۰۰۸ م کال داپريل په شپږمه نيټه ددوآب ولسوالي دشوک په کلي باندې خارجيانو يرغل وکړ چې دسيمې مجاهدينو لخوا کلک مقامت سره مخامخ شول په نتيجه کې ددښمن دوه څرخي الوتکې وغورځيدلې او بالاخره يرغلگر پر شاتگ مجبور شول پدغه جگړه کې ددښمن خورازيات جنګي تجهيزات دمجاهدينو لاسونو ته ورغلل .

— د ۲۰۱۱ م کال مجاهدينو ته د دوآب پر ولسوالي تهاجمي بريد وکړ چې وروسته له ډير ساعت جگړې نه ياده ولسوالي په بشپړ توگه فتحه شوه او ډېر زيات غنيمت مجاهدينو تر لاسه کړل.

— په ۷ / ۱۱ / ۲۰۱۲ م نيټه د نورگرام ولسوالي دکله گوش په سيمه کې اشغالگرو عسکرو خپله غټه پي آر ټي چې دوی ته يې خورا ستراتيژيک اهميت درلود دمجاهدينو دمسلسو بريدونو له امله تخليه کړه.

په ۱۸ / ۷ / ۲۰۰۸ م نيټه دغازي اباد مجاهدينو د ډب بروږ په سيمه کې پر خارجي ځواکونو عمليات ترسره کړ چې په نتيجه کې له ۱۵ عدد ټانگونو څخه ۸

ټانگونه په بشپړه توګه له منځه يووړل چې پکې سپاره ټول سرتيري داور خوراک شول، په دغه کامياب بريد کې دوه لوړ پوړي امريکايان هم تلف شول.

— په ۲۱ / می / ۲۰۰۹ م نيټه مجاهدينو دغازي اباد موجوده ولسوالي دنيشګام کلي سره جوړشوي دداخلي او خارجي ځواکونو په يو مهم مرکز او يو بله دپوښته باندې تهاجمي بريد وکړ او ۱۲ تنه خارجيان او ۷ داخلي دملي اردو عسکر ووژل شول او ديو ترجمان په ګډون ۱۲ تنه دملي اردو سرتيري ژوندي ونيول شول، او ياد مرکز او پوښته په کامل ډول لمنځه يوړل شول.

دغه راز په ۲۰۱۱ م کال کې دکامديش ولسوالي دګوهرديش دسيمې پر پنځو پوستو مجاهدينو تهاجمي بريد وکړ چې د ګهيځ نه تر ۱۱ يوولس بجو پورې يې دوام درلود په نتيجه کې يې ۳۷ سرحدي عسکر ختم او يو تعداد ژوندي دمجاهدينو لاسونو ته ورغلل، همداراز پنځه واړه پوستې فتحه شوې .

په لوړو يادو شويو عملياتو کې چې دافغانستان په معاصرو جهادي عملياتو کې مهم او ټاکونکي عمليات بلل کيږي ، شهيد شيخ صاحب يا په کې مستقيم شرکت درلودلی او يا هم دنوموړي په ابتکار ، مشوره او قومنده ترسره شوي دي، چې دهمدې يادو شويو او ګڼو نورو تاريخ سازو عملياتو په برکت په نورستان ولايت کې ديرغلګرو پوځي زور مات شو او نورستان هغه لومړنۍ ولايت وو چې يرغلګرو ترې تېښته او شاتګ پيل کړ .

د شيخ دوست محمد صاحب شهادت

دشيخ دوست محمد صاحب دجهادي ژوند معمول دا و، چې زياتره وخت به دخپل مسؤليت په ساحه کې په جهادي سيمو ګرځيده. کلي په کلي او جبهه په جبهه به يې دمجاهدينو او عام اولس حال اخيست، هغوی ته يې ديني موعظې او هدايات اورول او کله ناکله خو به يې دقرانکريم ترجمه او تفسيرهم ورته کاوو، دغه راز به يې دخلکو ديني پوښتنې او استفتاء وې ځوابولې .

شيخ صاحب له شهادت څخه وړاندې يو داسې خوب ليدلی و چې نوموړي دشهادت بشارت باله، چې بالاخره همداسې وشول او نوموړی په څو ورځو کې ددښمن په بريد کې شهيد شو، دنوموړي يو ملګری وايي چې شيخ صاحب له شهادت څو ورځې وړاندې راته وويل چې يو شهيد ملګری او دده شاګرد مولوي سليمان د واما د کلي اوسيدونکی کوم چې د شيخ V د شهادت څخه يو کال وړاندې شهيد شوی و، هغه په آس باندې سپور دی او يو اس يې زما لپاره زين کړی له ځان سره راروان کړی دی او ماته وايي چې شيخ صيب، راځه چې څو دا آس مې ستالپاره راوستلی دی، شيخ صاحب وويل، چې زه ورسره په آس باندې سپور شوم او ورسره روان شوم .

سره له دې چې شيخ صاحب په پرلپسې توګه ددښمن تر تعقيب لاندې و، څو ځلې يې چاپې ورباندې واچولې او د ۲۰۱۱ م کال په وروستيو کې يې دوه ځله د بې پيلوټه طيارې حملې ورباندې وکړې او څو ځله يې دنوموړي دشهادت دروغجنه ادعاء هم وکړه خو دې ټولو خطراتو نوموړی له جهادي فعاليت څخه منع نه کړ او په پوره زړورتوب يې دپخوا غوندې په نورستان کې خپل جهادي فعاليت ژوندی ساته .

تردې چې په ۲/۸/۱۴۳۴ هـ ق نيټه باندې دنورستان ولايت په شملي گل سيمه کې په داسې حال کې چې ديوه کور ترمخ ترخپره لاندې له خپلو ملګرو سره ناست و او ديوې شرعي مسئلې دحل لپاره يې په خپل لپ لپ ټاپ کمپيوټر کې کتاب مطالعه کاوو ددښمن د بې پيلوټه طيارې دبريد هدف وګرځيده او ددوو تنو نورو مجاهدينو مولوي محمد طاهر او يوه بل زلمي مجاهد سره په شهادت ورسيد .

انا لله وانا اليه راجعون

د جهاد د تېريو تنده خړوبوله او روحیه یې ورکوله. هغه مجاهد چې وروسته یې په دې سیمه کې ډیره موده جهادي خدمت وکړ او د شهادت تر وخته د پکتیکا ولایت د جهادي مسؤل په حیث یې دنده اجراء کولو مولوي سنگین فاتح و چې غواړو په مختصره توګه یې درته سوانح تقدیم کړو.

پيژندنه

شهید مولوي سنگین فاتح د حاجي مرسلین زوی په قوم خُدران، د پکتیکا ولایت زیږوک ولسوالۍ د تنګي د کلي اوسیدونکی و چې په ۱۹۷۴ کال کې یې دې فاني دنیا ته سترګې وغړولې نوموړی په خپلو پنځو وروڼو کې تر ټولو مشر و.

لومړنۍ ژوند او تعلیم

ملا سنگین لومړنۍ زدکړې د شمالي وزیرستان همزوني کلي کې د مولوي حبیب الرحمن صاحب نه پیل کړې، د لوړو ديني زدکړو لپاره په شمالي وزیرستان کې د ستر مجاهد مولوي جلال الدين حقاني صاحب مدرسې منبع العلوم ته لاړ. نوموړی په دې وخت کې زلمی و، د جهاد او وطن سره یې ډیره مینه درلودله، د طالبانو د اسلامي امارت د واکمنۍ پر مهال به یې د درسونو د رخصتو نه په استفاده د شراو فساد د عناصرو په ضد جهاد کې برخه اخیستله.

وړه او لویه دوره یې په مدرسه (جامعة العلوم السلامیه زرګری) کې له شیخ الحدیث مولوي عبدالستار جان V او شیخ مولوي سیف الله صاحب څخه ولوستله او په ۲۰۰۵ کې یې د فراغت پګړۍ وتړله.

د صلیبیانو په ضد جهاد

کله چې صلیبي وحشي ځواکونو په ګران وطن افغانستان یرغل وکړ، د خلکو په ذهنونو کې د دوی د ټیکنالوژي، قوت او زندان رعب و؛ په هغه وخت کې شهید مولوي سنگین فاتح د اسلامي امارت له طرفه د مولوي جلال الدين حقاني صاحب په جبهاتو کې په پکتیکا کې د یوه نظامي مسؤل په حیث وټاکل شو.

د شهید مولوي سنگین فاتح ژوندلیک

لیکنه: نصیب خُدران

پکتیکا ولایت د افغانستان په جنوب ختیځ کې واقع ده، دا ولایت چې زیاتره سیمې یې غرنۍ دي د افغانستان د نورو سیمو په څیر د یرغلګرو په خلاف د جهاد یو مهم سنگر بلل کېږي.

پکتیکا د کمونیزم ضد جهاد په مهال دا امتیاز درلود چې د ثور د کمونیستي کودتا نه وروسته د عملي جهاد لومړی څپه په همدې ولایت کې راپورته شوه. د ثور د ۷ مې له انقلاب نه څو ورځې بعد د ثور د میاشتې په ۱۳ مه نیټه د پکتیکا به زیږوک ولسوالۍ کې اولسي مجاهدینو د کمونیستانو په مراکزو بریدونو پیل کړل چې ورسره د کمونیستي کفر په وړاندې عملي جهاد شروع شوه.

د امریکايي یرغل په مهال هم د پکتیکا ولایت خصوصاً جنوبي سیمې یې د جهاد له لومړنیو او کارنامه سازو مورچلونو څخه شمیرل کېږي. د یرغل په لومړیو کلونو کې چې د یرغلګرو فشار زیات و زیاتره مجاهدین د پکتیکا په ګاونډ کې د وزیرستان قبایلي سیمو ته لاړل خو ډیر ژر یې د یرغلګرو په خلاف ځوابي بریدونه پیل کړل. مجاهدینو د وزیرستان سره په پرتو سرحدي سیمو، لکه برمل، لواړه، منې کنډو، منګړیتۍ او نورو ساحاتو کې له امریکايي عسکرو سره سختې جګړې وکړې، چې هرځل یې ورته خورا درانه تلفات اړول. د برمل دمربوطاتو په شمول په دې سرحدي سیمو کې د حقاني صاحب د جبهاتو مختلفو مجاهدینو برخه درلوده، لکه شهید مولوي کلام نافذ، شهید مولوي سنگین، مولوي عبدالله حسینی، شهید مولوي احمدجان، شهید عبدالمنان احمد اونور ډیرمجاهدین. په دې سیمو کې دامریکایانو په ګرمو او بیسونو بریدونه که له یوې خوا یې امریکایانو ته تلفات اړول له بلې خوا یې په سخته مرحله کې

مولوي صيب د لومړنيو مجاهدينو څخه و چا چې په کمزورو وسايلو په خوست او پکتیکا ولايتونو کې د يرغلگرو په اکمالاتي کاروانونو او د دوی په پوځي مراکزو ځپونکي بريدونه پيل کړل .

د دښمن په ضد کامياب عمليات

شهيد مولوي سنگين چې اوږده موده د پکتیکا ولايت جهادي مسؤل يا والي پاته شو په دې موده کې يې په دښمن بيا بيا کاري گوزارونه ترسره کړل. د مولوی سنگين صاحب تر قوماندې لاندې په ۲۰۰۶ کال کې مجاهدينو د پکتیکا نځې په ولسوالۍ تعرض وکړ او په مکمله توگه يې فتحه کړه .

امريکايانو او اجيرانو يې څو وار کوشش وکړ چې په ولسوالۍ بريد وکړي او بيرته يې ونيسې خو د مولوي صاحب د ملگرو له طرفه د سخت غبرگون سره مخامخ شول او ماته به يې وخوړله، د نځې ولسوالۍ تر اوسه پورې د اسلامي امارت د مجاهدينو تر ولکې لاندې ده .

د مولوي سنگين تر قوماندې لاندې مجاهدينو د پکتیکا ولايت د گيان ولسوالۍ ودانۍ او ورسره نږدې د امريکايانو او ځانگړو ځواکونو په گډ کمپاين باندې تعرض وکړ او د سخت جنگ نه وروسته يې دواړه مرکزونه فتحه کړل چې د گيان ولسوالۍ تر اوسه د مجاهدينو په لاس کې ده .

د گيان ولسوالۍ پورې مربوط د لواړه په سيمه کې د امريکايانو په کمپاين يې مسلسل بريدونه وکړل په اکمالاتي کاروانونو يې دوامداره کمپونه ووهل چې بالاخره امريکايان مجبور شول د لواړه کمپاين پرېږدي .

د پکتیکا ولايت د چارباران په ولسوالۍ د مولوي سنگين تر قوماندې لاندې مجاهدينو تعرض وکړ او ولسوالۍ يې مکمله فتحه کړه چې الله الحمد تر نن ورځې پورې د اسلامي امارت سپين بيرغ ورباندې رپاند دی .

د منظم پلان له مخې د پکتیکا زيږوک ولسوالۍ په ودانۍ باندې اول د موټر بم بريد او وروسته پراخ تعرض هم د مولوي صاحب له طرفه ترتيب شوی وو چې په نتيجه کې يې بې شمېره امريکايانو ژوند د لاسه ورکړ .

د شهيد مولوي سنگين تر مشرۍ لاندې مجاهدينو نور بې شمېره ځپونکي او بريالي عمليات د دښمن په وړاندې ترسره کړي دي چې په دې لنډه ليکنه کې د ټولو تفصيل راوړل شايد ځای نه شي.

په جهادي مزل کې زخمي کيدل

مولوی صيب په جهادي مزل کې دوه واره ټپي هم شو ،يو وار د پکتیکا ولايت اورگون ولسوالۍ مربوط گرېگي کنډو سيمه(اوس د شهيدانو په کنډو يادېږي) کې امريکايانو بمبار ورباندې وکړ د مولوی صيب څلوېښت ملگری شهيدان شول او مولوی صيب سخت زخمی شو،سانحه لويه وه خو دومره نه چې د مولوی صيب حوصله يې ماته کړي وی،مولوی صيب بيا روغ شو او د يرغلگرو انگرېزانو په ضد جهاد ته يې دوام ورکړ،کله يې چې په قبایلي سيمه ميرانشاه بازار کې په شرخونو او غلو باندي عمليات پيل کړل نو مولوی صيب د هر وار غوندي تر ټولو مخکي جنگيدو او په همدغو عملياتو کې په مرمۍ ولگيدو خو الله تعالی د خپل دين د خدمت لپاره ژوندی وساته

په لومړي ځل د امريکايي عسکر بندي کيدل

شهيد مولوي سنگين (فاتح) هغه بريالی قومندان و چې د پکتیکا ولايت د مسؤليت په مهال دده تر امر لاندې د قاري اسمعيل صاحب د ډلگۍ مجاهدينو په ۲۰۰۹ ميلادي کال کې د پکتیکا په ولايت کې امريکايي افسر بوبرگهال له وسلې سره د امريکايي اډې له څو مترۍ څخه ژوندی اسير کړ . د بوبرگهال نيول کيدل او بيا د هغه په محفوظ شکل ساتل چې په پای کې ورباندې د اسلامي امارت او امريکا تر منځ تاريخي تبادله وشوه په پکتیکا کې د شهيد مولوي سنگين د مسؤليت د مهال يوه

تاريخي پېښه وه. مشهور ليکوال او د سياسي چارو شنونکی وحيد مزده په خپلې يوې مقالې کې د مجاهدينو په لاس د دغه امريکايي افسر د اسارت قصه داسې ليکي:

کله چې برکډال د ۲۰۰۹ ميلادي کال د جون په دېرشمه د پکتیکا د يوسف خېلو په ولسوالۍ کې له خپل مرکز نه وتلی و طالبانو ونيو. د نيول کېدو پر مهال ورسره يو ۱۶M ټوپک و (خو که يې له دغه ټوپک څخه کار اخيستی وای، حتماً به وژل شوی و)

د بریگډال د نيولو او موندلو لپاره، امريکايانو په پکتيا، پکتیکا او د غزني په اندرو او نورو ډيرو ولسواليو کې پراخ عمليات ترسره کړل، همدا رنگه د ده د ساتنې د ځای په اړه يې د معلوماتو پيدا کولو له پاره د جائزې وعده هم وکړه، خو طالبانو دی د امريکايانو له لاس رسي څخه لرې ځای کې ساتلی و.

د طالبانو په روايت مولوي سنگين ځدران چې هغه وخت د پکتیکا نظامي مسؤل و- برکډال يې د يوه بوډا کور ته بوته او هغه ته يې وويل: "کا کا! پام پرې لره چې دا سړی درنه ونه تښتي. زه ډېری وخت بوخت يم نو تا ته يې درسپارم"

بوډا له ځان سره فکر وکړ چې دا سړی خو د تېښتې لار نه لري. که له کوره ووځي، نو چېرته به لاړ شي؟ نو نه يې لاس ته زولنې وړ اچولې او نه يې پښې ورتړلې، خو برکډال وېرېده. هغه په دې اندېښنه کې و چې طالبان به يې ژر تعذيب کړي، يا به يې سر پرې کړي او ويډيو به يې خپره کړي، په داسې حال کې چې طالبان د دغه اسير په ارزښت پوه ول او هېڅکله يې داسې اراده نه لرله. برکډال د تېښتې لار لټوله، د همدې لپاره به چې کله بوډا ورته ډوډۍ راوړه، ده به لږه لږه پټه ساتله. تر دې چې يوه ورځ بوډا اودس ته د باندې ووت، برکډال هم له کوره نه راووت او ورک شو. برکډال چې خپل نظامي کالي بدل کړي و او ځايي کالي يې په تن و، پرته له دې چې څوک پرې پوه شي يا ورته ځير شي، ډېر ژر د کلي له بازاره ووت او د کلي نه لرې ځنگل او غره ته يې ځان ورساوه. بوډا چې کله د اسير له تېښتې خبر شو، طالبان يې خبر کړل. طالبان درې ورځې ورپسې گرځېدل، بالاخره کلي ته څېرمه سيمه کې يې يو وار بيا ونيو.

اوس بریگډال پوی شوی و چې د تېښتې لار نه شته، نو بايد نوی حالت رامنځ ته کړي. همدغه امريکايي عسکر برکډال و چې وروسته يې په بدل کې د اسلامي امارت پنځه تنه مشران ملا خيرالله خيرخوا، ملا نور الله نوري، ملا عبدالحق، ملا محمد فاضل او مولوي محمد نبي عمري امريکايانو د گوانتامو نه راخلاص کړل چې د اسلامي امارت لپاره يوه ستره بریا وه.

د مولوي سنگين د شخصيت په اړه

تقوی، دیانت او په نبوي سنتو تمسک د مولوي سنگين فاتح طبيعي خاصه او له تظاهر او ریاکاري څخه يې کرکه کېدله، د خپلو ملگرو تر څنگ د دښمن عسکرو هم مولوي صاحب ته لوړ احترام درلود. نوموړي د نظامي پوهې او مسلکي توب تر څنگ د ولسي قضایاوو او د هغوی د منازعاتو په حل او فصل کې خاص مهارت درلود.

مولوي سنگين (فاتح) سره له دې چې د جگړې په مورچل کې يو باتور قومندان و خو له ولسي خلکو او خپلو ملگرو سره يې د يوه صميمي دوست او خواخوږي ورور په حيث چلند درلود.

شهيد مولوي سنگين د مجاهدينو په پوځي او اخلاقي تربيه کې ډېر کونښن کاوه او د نظامي عملياتو د تر سره کولو په مهال به يې د ولسي-خلکو د سر او مال خاصه پاملرنه کوله.

شهادت:

امريکايان د مولوي سنگين فاتح د کاميابو عملياتو نه ډير تنگ شوي وو همدا علت وو چې په ۲۰۱۱ ميلادي کال کې يې مولوي صاحب په تور لیست کې شامل کړ، دغه د خدای د لارې سرښندنکی مجاهد د ۲۰۱۳ ميلادي کال د سيپتمبر د مياشتې په شپږمه نېټه د جمعې د مبارکې ورځې په سهار په شمالي وزيرستان کې امريکايي بې پيلوټه الوتکې د يوه ملگري په حجره کې په نښه کړ او په دې توگه د صليبيانو قاتل، د

مجاهدينو او عوامو محبوب مشر، مولوي سنگين فاتح په شهادت ورسيد او د تل لپاره د ابدې ژوند په لور رخصت شو.

انا لله وانا اليه راجعون

مولوي صيب د خپل پلار اولنې او آخرنې شهيد زوی نه و بلکې د مولوي صاحب نه مخکې د مولوي صاحب ورور عبدالوارث 'حيدري' د پکتیکا ولايت په زيږوک ولسوالۍ کې د امريکايانو سره په مخامخ جنگ کې شهيد شوی و او د مولوي صيب د شهادت نه وروسته يې بل ورور محمد فاروق په جنوبي وزيرستان کې د پاکستان پوځيانو په لاس په شهادت ورسيد. تقبلهم الله

روح دې ښاد او ياد دې يې تل ژوندی وي

د شهيد ډاکتر نصيرالدين حقاني ژوند نه کتنه

ليکنه: قاري سعيد

شهادت

ژوند يو الهي امانت دی. دانسان خلقت هسې بې هوډه او بې هدفه نه دی او نه ورته دژوند نعمت، عقل، حواس او د بدن اعضاء هسې بې هدفه عطاء شوي دي. بلکې دا ټول څه دالله تعالی له لوري امانات دي، ترڅو يې مکلف بنده يوازې په هغه څه کې مصرف کړي، چې الله تعالی يې ورته لارښوونه کړې ده .

انساني نفس ډير لوړ قدر او منزلت لري ، چې بايد هسې مفت اود ټيټو اهدافو لپاره ضايع نه شي. دانسان ژوند له الهي رضا پرته له بل هرڅه بارزښته ده، همدا وجه ده چې له الهي رضا پرته دبل هدف لپاره عمر تيرول يا ژوند له لاسه ورکول ، دالهي نعمت ناشکري بلل کيږي .

څرنگه چې دامانت رعايت او دنعمت شکرگذاري له لوړو حسنه صفاتو څخه گڼل کيږي، همدا وجه ده چې دالله تعالی په لاره کې عمر تيرول او په پوره امانتدارۍ سره همدا لوی الهي نعمت (ژوند) خپل انعام کوونکي (الله تعالی) ته سپارل په ديني لحاظ له خورا محبوبو اعمالو څخه گڼل کيږي .

دالله تعالی په لاره کې ژوند قربانولو ته شهادت وايي، هغه څه چې الله تعالی يې مرگ نه بولي، بلکې يوداسې عاليشانه ژوند يې بولي چې دانسانانو کمزوري عقول يې نه شي درک کولای . دا هماغه ژوند دی ، چې خيرولدآدم محمد مصطفی صلی الله عليه وآله وسلم يې بيا بيا تمنا کړې ده (لوددت أن أغزو في سبيل الله ثم أقتل ثم أغزو ثم أقتل . . . الی اخره) دا هماغه ژوند دی چې دالله تعالی ترټولو محبوب بندگان لکه

پيغمبران عليهم السلام، صحابه کرام، تابعين، صدیقين، اولياء، مجتهدين، مجاهدين او علماء يې د برخمن کيدو وياړ لري .

که دشهادت په فلسفه يا اخروي او دنيوي حيثيت باندې خبره کوو شايد دامبحث مو ډير اوږد شي . راځئ دهمدې ستر وياړ ديوه وياړمن، دهمدې ستر نعمت ديوه برخمن او دهمدې سعادت مند سفر ديوه مسافر په ژوند او کارنامو سره وغږېرو .

دلته به هغه شهيد سره وپيژنو چې نه يوازې خپله دشهادت په لوړه درجه فائز شوی بلکې دکورنۍ لسگونه غړي يې په تيرو څو کلونو کې دشهادت له سعادتو برخمن شوي دي. دشري او غربي فرعونيت دځغلوونکي مولوي جلال الدين حقاني دسترگو تور ډاکټر نصير الدين حقاني دريادوو چې څه موده وړاندې يې دشهادت جام غږپ کړ .

شهيد ډاکټر نصيرالدين حقاني

ډاکټر نصيرالدين حقاني دستر مجاهد مولوي جلال الدين حقاني مشر- زوی و چې په ۱۳۵۶ هـ ش کال کې دپکتيا ولايت د وزی ځدران ولسوالۍ دکنډو په کلي کې دنيا ته راغی. نوموړي دپښتنو دځدران قوم دميرزايي قبيلې له سلطان خيلو قوم سره تعلق درلود. نصير الدين حقاني دخپل پلار مشر زوی و، چې په يوه دينداره او علم دوسته کورنۍ کې يې نړۍ ته سترگې غړولې وې .

نصيرالدين حقاني ديوه کال په عمر و چې په افغانستان کې کمونيستانو کودتا وکړه او د قدرت په واگو يې قبضه ټينگه کړه. په دې مهال دنوموړي پلار مولوي جلال الدين حقاني چې له وړاندې يې دکمونيستي افکارو په خلاف مبارزه پيل کړې وه خپل جهادي خوځښت يې علني کړ او دپکتيا او پکتیکا په لرې پرتو سيمو کې يې دکمونيستي رژيم په خلاف نظامي عمليات پيل کړل .

دکمونيستي ستم او شوروي يرغل څخه دنجات په خاطر دافغان اولس د سرتاسري هجرت په مهال دحقاني صاحب کورنۍ هم له ډيورنډ پولې دپاکستان خواته واوښته او د شمالي وزيرستان په ميرانشا کې يې هستوگنه پيل کړه. نصيرالدين حقاني خپلې ديني لومړنۍ او ثانوي زده کړې په جامعه دارالعلوم منبع الجهاد کې ترسره کړي او دحديثو دوره يې هم همدلته ولوستله. عصري زده کړې يې تر دولسم ټولگي پورې په انجمن القرآن عالي ليسه کې ترسره کړې او بيا دکانکور له ازموينې وروسته په بريمنه توگه طب پوهنځۍ ته لاړ، خو دامريکايي يرغل له امله دطب په برخه کې زده کړې ترې نيمگړې پاته شوې .

نصيرالدين حقاني د ډير کم عمر و چې له خپل مجاهد پلار سره دکمونيستانو په خلاف دجهاد سنگرونوته تلو. نوموړی په جهادي چاپيريال کې رالوی شو، دخپل مجاهد پلار دلارښوونو او تربيه په سيوري کې يې وده وکړه . او همدا لامل و چې دژوند ترپايه دنه ماتيدونکي او سرلوړي مجاهد په موقف کې پاته شو.

ډاکټر نصيرالدين حقاني چې ديني او عصري علوم يې په موازي توگه تعقيب کړي او ترلاسه کړي وو، الله تعالی ورته ستر علمي استعداد ورکړی و، نوموړی له مورنۍ ژبې پښتو پرته په څلورو نورو ژبو (عربي ، فارسي ، اردو او انگليسي-) باندې روان غږېده .

دامريکا په خلاف دافغان اولس دجهاد له پيل سره ډاکټر نصيرالدين حقاني ديوه فعال ، اغيزمن او متحرک جهادي مشر په صفت دامريکايي يرغلگرو په خلاف جهاد ته ادامه ورکړه. نوموړی چې په دې ټوله موده کې يې داسلامي امارت په رهبري شورا کې دمرحقاني صاحب په نيابت غږيتوب درلود، دجهادي تشکيلاتو په بيلابيلو نظامي او ملکي برخو کې يې خپل خدمت ته ادامه ورکوله ، ترڅو په ۱۱/۱۱/۲۰۱۳ ميلادي نيټه د پاکستان په پلازمينه اسلام اباد کې د ډارن دشمن په يوه تروريستي بريد کې دشهادت لوړ مقام ته ورسيد .

انا لله وانا اليه راجعون

د ډاکټر نصير الدين په شهادت غبرگونونه

د ډاکټر نصير الدين حقاني له شهادت وروسته دنوموړي د شهادت په اړه بيلابيل غبرگونونه څرگند شول. که له يوې خوا د خواخوږۍ پيغامونو دنوموړي سره د مسلمانانو دميني څرگندونه کوله، له بلې خوا ددښمن لخوا شويو اظهاراتو او تبصرو څرگنده کړه، چې نوموړی ترکومه ددښمن دسترگو اغزی او دنړيوال کفر په وړاندې اغيزمن مجاهد و.

د ډاکټر نصير الدين حقاني د شهادت په اړه لومړنی پيغام داسلامي امارت د رهبري شورا و، درهبري شورا په تسليتي پيغام کې لولو (په ډيره خواشيني سره خبر شولو چې داسلامي امارت درهبري شوری غړي وتلي جهادي او علمي شخصيت محترم مولوي جلال الدين حقاني صاحب حفظه الله مشر زوی) ډاکټر نصير الدين حقاني تقبله الله) د دښمن په يونخوا نمر دانه تروريستي بريد کې په شهادت ورسيد. ان الله وانا اليه راجعون

اسلامي امارت د ډاکټر نصير الدين حقاني V د شهادت له امله د نوموړي والد(داسلامي امارت درهبري شوری غړي جهادي او علمي شخصيت محترم مولوي جلال الدين حقاني حفظه الله)، وروڼو، د نوموړي درنې کورنۍ او د اسلامي امارت ټولو مجاهدينوته د تعزيت او تسليت مراتب وړاندې کوي. څرنگه چې نوموړي د جهاد په لاره کې خپل روح خپل خالق او مالک B ته سپارلی، د الله تعالی له دربار څخه ور ته د فردوس جنت غوښتنه کوي، دغه راز يې قريبانوته هم له الهي دربار څخه جميل صبر او عظيم اجر غواړي.

د جهاد په لاره کې د نوموړي هلې ځلې دزيات قدر وړ وې، شهيد ډاکټر نصير الدين حقاني V دخپل ژوند تر پايه د اشغال په وړاندې د مبارزې په ميدان کې پاتي شو، چې دښمن د ده ميرانه او د جهاد په لاره کې فعاليت نشوای برداشت کولای، واقعا د نوموړي شهادت د اسلامي امارت او ټول افغانستان لپاره لويه ضايعه ده

د ډاکټر نصير الدين حقاني له شهادت وروسته دښمن هم دې مسئلې ته پراخ مطبوعاتي انعکاس ورکړ او دا يې ستره بریا وبلله. دازادې اروپا په نوم دامريکا ځانگړې يرغلگرې راډيو چې په پښتو ژبه دازادۍ راډيو په نامه فعاليت کوي او دامريکا دحکومت رسمي نظر خپروي، وويل چې نصير الدين حقاني دحقاني صاحب دجهادي تشکيلاتو ستون فقرات (دملاتير) او مبتکر مغزو، چې بيلابيلې نظامي او مالي چارې يې سمبالولې. دښمن دنوموړي شهادت لويه لاسته راوړنه وبلله، خو مجاهدينو په غبرگون کې وويل چې دنوموړي ځای تش نه دی بلکې لاره به يې وپالل شي.

په دې اړوند دشهيد ډاکټر صاحب پلار نوميالي مجاهد مولوي جلال الدين حقاني دمطبوعاتو له لارې يو داسې پيغام نشر کړ، چې ټول دردمن زړونه يې ټکور کړل، دا اعلاميه چې له جملو او کلماتو يې دايمان او توکل علی الله بخږي اوږي په لاندې توگه ده.

دمشر زوی په شهادت دمولوي جلال الدين حقاني ځانگړی پيغام

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا ۖ اللَّهُ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا - الاحزاب ۲۳-

د افغانستان مؤمن او مجاهد ولسه او له صليبي يرغلگروسره جنگيدونکو مجاهدينو!

السلام عليكم ورحمت الله وبركاته!

تر هر څه له مخه عاليقدر امير المؤمنين حفظه الله، سربښندونکو مجاهدينو او خپل ځان ته د جهاد او سربښندنې دلارې ديوه سربښندونکي مجاهد، شهيد نصير الدين حقاني) د شهادت تبريکي وايم، الله تعالی دې نوموړی په خپل دربار کې د شهيدانو، صديقينو او صالحينو په جمله کې قبول کړي.

ورونو! د الله تعالى په لار کې شهادت هغه لوړ افتخار دی چې رسول اکرم H له خپل ټول فضيلت او لوړ مقام سره سره د هغه غوښتنه کړې او په مبارکو احاديثو کې دشهيد ستر مقام ستايلی.

شهادت يو ځانگړی وياړ او سعادت دی چې يواځې د الله تعالى مخلص بنده گان ورباندې وياړل کېږي، شهادت فضيلت دی چې د جهاد د لارې د غوره مجاهدينو په نصيب کېږي او بالاخره شهادت په معنوي لحاظ د مجاهد موفقيت دی چې د هغه په وسيله د څښتن تعالى د رضا مورد گرځي او په بدل کې يې د جنت الفردوس په تلپاتي نعمتونو نازول کېږي.

مسلمان مجاهد ولسه! نن چې زمونږ غيږتي مجاهدين له خپل هيواد څخه د دفاع په سنگرو کې له يرغلگرو سره په مقابلې لگيادي الله تعالى د هغو د شهادتونو او قربانيو له وجې په دغې تاريخې مقابلې کې ډير ستر فتوحات ورپه برخه کړي، داسې فتوحات چې مغرور دښمن يې له خپل ټول پوځي او تخنيکي ځواک سره سره سخت وارخطاکړی، د تېښتې لاره يې ترې ورکه کړې او نړيوال وجاهت يې تر پښو وړلاندې کړی.

ورونو! د جهاد لاره د قربانيو او سربښندو لاره ده، د جهادي قربانيو دغه لړۍ د احد په تاريخې غزا کې د حضرت حمزه I له شهادته پيل او د ځوارلسوسو کلونو په تيريدو سره لا همداسې جاري ده، شهيد ډاکټر نصير هم د اسلامي نظام د حاکميت اودخپل گران هيواد د ازادۍ په مبارزه کې د دغې وياړمنې لارې يو لاروی و چې بالاخره خپل آرمان ته پکې ورسيد، الله تعالى دي يې شهادت قبول کړي. شهيد ډاکټر نصير زمونږ د کورنۍ نه لومړنی شهيد اونه به اخرنی شهيد وي. بلکې د حقاني ټوله کورنۍ د جهاد او شهادت کورنۍ ده، د الله تعالى د نظام د تحکيم او د هيواد له حريم نه د دفاع په لاره کې يې شهادت ترټولو ستر آرمان دی، ماته خپله د هيواد د هر شهيد په شهادت کيدو دا غبطه راځي چې کاشکي دغه د شهادت تاريخي وياړ زما په برخه شوی وای، ما د خپل فاني عمر ډيره برخه په دې آرمان کې تيره کړې

چې کله به مي دشهادت افتخار په برخه کېږي، الحمد لله مونږ اوتاسو مسلمانان يو، او مسلمانان د خدای په لار کې شهادت دومره خوښوي لکه کافران چې د دنيايي ژوند خوندونه او نعمتونه خوښوي.

مسلمانو افغانانو او گرانو مجاهدينو! زمونږ غيږتي ولس له تير و دري نيمو لسيزو راهيسي په خپل هيواد کې د اسلامي نظام د تحکيم په غرض قرباني ورکوي، د هغو سربښندو او د جهاد په لاره کې توپې شوې مبارکې وينې ډيرې قيمتي دي، مونږ تاسو ټول بايد د هغو د وينو درناوی وکړو او د هغو د وينو او شهادتونو درناوی په دې سره کېږي چې مونږ د الله تعالى د نظام د تنفيذ او اسلامي سپيڅليو احکامو پيروي وکړو، جهادي صف مو متحد وساتو، دخپلو مشرانو اطاعت وکړو او دخپل ځوريدلي ولس د آرامۍ او سوکالۍ لپاره کار وکړو.

ورونو! له کافرانو سره د مقابلې په صف کې زمونږ د مجاهدينو شهادت زمونږ دکاميابي لامل دی نه زمونږ دناکامي لامل. زمونږ د ناکامي لامل به زمونږ انحراف او د شهيدانو له مبارکو وينو سره خيانت او تفرق وي چې الله تعالى دی مونږ او په مجموع کې ټول اسلامي امت له دغه مهلک خطر څخه وژغوري.

والسلام

مولوي جلال الدين حقاني

۱۰/۱/۱۴۳۵ هـ ق

۲۲/۸/۱۳۹۲ هـ ش — ۱۳/۱۱/۲۰۱۳ م

د شهيد ډاکټر نصير الدين دشخصيت په اړه

لکه عرب چې وايي (الولد سر ابيه) نصيرالدين حقاني هم دظاهري جوړښت، شخصيت، فکر او کردار له اړخه دخپل مجاهد پلارمولوي جلال الدين حقاني صاحب ژوندی مثال وو، نوموړي ته الله تعالى خورا ښايسته، جذابه او له شوکت ډکه قيافه

ورکړې وه ، د سیرت له اړخه خورا متواضع او خاکسار سپری و، چې هر چا یې په لومړني مجلس کې د تواضع صفت درک کولای شوی .

داسلامي امارت درهبري شورا یو تن غړي چې له شهید ډاکټر صاحب سره نږدې وسیدلی دی ، دنوموړي دشخصیت په اړه راته وویل (ډاکټر صاحب په مجالسو کې همیشه په ډیره حوصله او پاخه استدلال سره خپله خبره وړاندې کوله ، چې څوک به د عمر له لحاظه پرې مشر- و ډیر ادب یې ورسره کاوو ، ډیر مؤدب او محترم و ، دسیرت په ښکلاوو سربیره الله تعالی ښایسته صورت او ځواني هم وربښلې وه ، ژبه به یې همیشه دالله تعالی په ذکر لمده وه. له بې وزلو سره مرسته او سخاوت یې همیشنی عادت و له فرضي عباداتو نه علاوه یې همیشه نفلي عبادات هم کول، سره له دې چې خوشطبعي یې عادت وه، خو په مهمو مسئلو کې یې ښه جدیت درلود او له مسائلو سره یې سطحي چلند نه کاوو .

حقاني کورنۍ یوه دغبطې وړ مجاهده او شهادت پاله کورنۍ

ډاکټر نصیر الدین حقاني دحقاني کورنۍ لومړی شخص نه دی، چې دنړیوال کفر دبرید هدف گرځي او دشهادت لوړ مقام ته رسیږي. که څه هم دنوموړي شهادت دجهادي صف لپاره لویه ضایعه ده، خو ددوی دکورنۍ لپاره شاید دشهادت داپېښه کومه فوق العاده او غیرمترقبه پېښه ونه اوسي. ځکه دحقاني صاحب کورنۍ چې تراوسه کوم کردار ثابت کړی دی، نو دافغانستان او اسلامي نړۍ په سطحه د غازیانو او شهیدانو یو منحصر به فرد خاندان ورته ویلی شو، چې یوازې یې دامریکايي اشغال په تیر و ۱۲ کلونو کې دنارینه ، ښځینه ، ماشومو او مشرانو شهیدانو تعداد ۵۸ تنو ته رسیږي .

دشاعر خبره:

چې په برج یې بله خښته نه ځایېږي
شهادت مو تر اسمانه پورې دنگ دی

دا یوازې امریکايي طاغوت نه دی چې مقابلې ته یې دې کورنۍ دشهیدانو لښکر وړاندې کړی، بلکې تردې پخوا د شوروي فرعونیت په وړاندې هم دجهاد په مهال دې کورنۍ گڼ شمیر شهیدان ورکړي دي .

دا کورنۍ له دې اړخه هم فوق العاده او دغبطې وړ مجاهده کورنۍ بلل کیدای شي، چې یوازې له یوه کوره دپنځو تنو نومونه یې د کفري ښکیلاک په تور لیست کې شتون لري .

مولوي جلال الدین حقاني چې ۲۰۰۱ لومړي کال د جنورۍ په ۳۱ مه یې اسلامي نظام ته دوفادارۍ او کفر ته دسر نه ټیټولو په جرم یې نوم دکفارو په تور لیست کې ولیکل شو. سراج الدین حقاني چې د ۲۰۰۷ م کال دسپتمبر په ۱۳ یې نوم تور لیست ته داخل شو. ډاکټر نصیر الدین حقاني چې د ۲۰۱۰ م کال د جون په ۲۰ یې نوم تور لیست ته داخل شو. دحقاني صاحب ورور حاجي خلیل حقاني چې د ۲۰۱۱ م دفبرورۍ په ۹ مه یې نوم تورلیست ته داخل شو. شهید بدرالدین حقاني چې د ۲۰۱۱ م کال دمی په ۱۱ مه یې نوم په تور لیست کې ولیکل شو.

امریکايي زبرځواک نن سبا دبشري نړۍ یوازینی زبرځواک بلل کیږي، چې دخپلې یکه تازۍ په اوج کې هیڅوک ددښمن په صفت نه شي زغملی او پرلپسې هڅه کوي چې دنړۍ په وچو او بحرونو باندې خپله ولکه ټینګه کړي. امریکايي زبرځواک دخپلې استدراجي ټیکنالوجۍ، نړیوال ملاتړ، تاثیرگذاري او اقتصادي قوت په مټ داسې مرحلې ته رسیدلی چې حتی پخواني نړیوال سیالان او اتومي ابرقدرتونه هم ورته دتسلیم سرونه ټیټوي او برلاسي یې په رسمیت پيژني، مگر داچې دهمدې زبرځواک په مقابل کې دافغان اولس دنورو مجاهدینو او پرگنو غوندې حقاني کورنۍ پرلپسې مقاومت ته دوام ورکوي ، ددښمن هیڅ پوځی فشار، تبلیغات، رواني جنگ او بریدونه یې عزم نه شي متزلزل کولای، له دې څخه ښکاري چې دمشر- حقاني صاحب دپاک جهاد او مخلصانه موقف له برکته الله تعالی دوی ته خورا ستر استعداد، قوي ایمان او عزم ورنصیب کړی دی. ځکه تردې حده قرباني ورکول او استقامت دانساني قاصر

طاقت دتوان خبره نه شي بلل کيدای، ترڅوچې فوق العاده الهي نصرت او انعام ورسره مل نه وي .

وروستۍ خبره

په پای کې د یادونې وړ بولو چې د ډاکټر نصیر الدین په شهادت سره دښمن باید دافکر ونه کړي، چې کومه لویه بریا یې ترلاسه کړې ده او جهادي صف یې له تلپاتې زیان سره مخامخ کړ، دښمن باید په یاد ولري، چې شهادت زموږ دلارې هغه منزل دی چې هر مجاهد یې تمنا لري. دشهید وینه داسلام ډیوې ته د تیلو حیثیت لري. د شهید زخم دمبارزې په تورو تروميو کې درېا او خلیدونکي مشال رول لوبوي . په شهادت سره مجاهدین کمېږي نه بلکې نور هم زیاتېږي ځکه دالله تعالی په لاره کې دسر یا مال انفاق څو برابره زیاته نتیجه لري .

نو انساني نفس او ځان خو تر مال ډیر ارزښتمن دی، که څوک دالله تعالی په لاره کې نفس صدقه کړي موږ په دې ایمان لرو چې دده دویو په برکت به دجهاد میدان ته په سلگونو ځوانان حاضرېږي او دده لاره به تعقیبوي. ځکه دالله تعالی عادت په همدې جاري دی، چې په انفاق فی سبیل الله باندې څو چنده زیاته نتیجه مرتبوي او که څوک په دې لاره کې یوه دانه ترخاوره لاندې کړي هغه به اوه سوه دانې رازرغونوي. نو بناء موږ ایمان لرو چې د ډاکټر نصیر الدین حقاني په شهادت سره به دجهاد صف کمزوری نه شي او نه به حقاني کورنۍ بې څوکه شي، بلکې الله تعالی به د نوموړي نعم البدل پیدا کوي، ترڅو په ښه شان دنوموړي جهادي لاره وپالي .

(رحمه الله تعالی)

د شهيد مولوي محمد جان صاحب ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه : قاري سعيد

پيدايښت او د ژوند ابتدائي حالات

مولوي محمد جان (مخلص) چې په مولوي احمدجان يې هم شهرت درلود د حاجي عبدالرؤف زوی په ۱۳۹۲ هـ ق کال چې ۱۳۴۹ هجري شمسي سره سمون خوري ، په خپل اصلي ټاټوبي د غزني ولايت دقره باغ ولسوالۍ دبرلې په کلي کې په يوه دينداره او جهادپاله کورنۍ کې دنيا ته سترگې وغړولې .

نوموړی چې په يوه دين پالونکي خاندان کې زيږيدلی و، له ډير کوچنيوالي دخپلې کورنۍ له خوا ديني زده کړو ته سوق کړای شو او دخپل کلي دمسجد له ملا امام څخه يې ابتدائي ديني تعليمات پيل کړل .

نوموړي چې په خپله سيمه کې يې ابتدايي زده کړې له خپل استاذ مولوي عبدالحی يزداني صاحب څخه ترسره کړې د پنځلس کلنۍ عمر ته په رسيدو دعلم دترلاسه کولو په تکل دپاکستان قبائلي سيمې ته په سفر لاړ او دجنوبي وزيرستان د وانه د کريکوت په سيمه کې په تعليم القرآن مدرسه کې يې ديني زده کړې پيل کړې . په دې مدرسه کې له څه مهال درس ويلو وروسته دجنوبي وزيرستان په اعظم ورسک سيمه کې د شهيد قاري آقا محمد غزنوي مدرسې دارالعلوم المجاهد ته لاړ . په ۱۳۶۶ هـ ش کال کې د ډيره اسماعيل خان مظهرالعلوم مدرسې ته لاړ چې له هغه وروسته يې دهنکو ضلعې په توره وړۍ سيمه کې تعليم القرآن مدرسه کي څه مهال درس ووايه، په همدې مدرسه کې له څه مهال درس ويلو وروسته په ۱۳۶۷ هـ ش کال کې په شمالي وزيرستان ميرانشا کې دستر جهادي قائد مولوی جلال الدين حقاني صاحب

مدرسې جامعه منبع العلوم ته داخل شو او له همدې ځايه يې جهادي ژوند هم پيل شو.

د کمونيزم په خلاف جهاد

د کمونيزم په خلاف د جهاد په مهال مولوي محمدجان چې دغه وخت نوی ځوان و، په لومړي ځل د خوست په ولايت کې په جهادي تعرضونو کې برخه واخيسته. نوموړی به د حقاني صاحب له مدرسې څخه له نورو مجاهدو طالبانو سره يوځای د خوست ولايت مختلفو جبهاتو ته تلو او په جهادي عملياتو کې يې برخه اخيسته، چې له عملياتو وروسته به د خوست ولايت مربوط د بري په سيمه کې د حقاني صاحب په مشهور جهادي غونډ کې ميشت و.

د حقاني صاحب په مشرۍ د خوست ولايت د فتحې ۱۷ ورځنۍ معرکه چې د کمونيزم ضد جهاد د مهال مهمه کارنامه بلل کېږي، مولوي محمدجان صاحب په دې معرکه کې گډون درلود او کله چې خوست ښار فتحه شو او حقاني صاحب د پکتيا په مرکز گردیز باندې تعرضونه پيل کړل، مولوي محمدجان صاحب د گردیز ښار ته څيرمه دمیلن په سيمه کې د حقاني صاحب په جهادي قرارگاه کې ميشت شو. نوموړي د حقاني صاحب په جهادي تشکيلاتو کې ترهغه مهاله جهاد ته ادامه ورکړه، ترڅو په بشپړه توگه د کمونيزم کمپله ټوله شوه او کمونيستي رژيم وپرځېد.

تنظيمي دوره او له بيت المال څخه دفاع

د مولوي محمدجان صاحب يو نږدې ملگری قاري ضعیف وايي چې د گردیز له نيولو وروسته مولوي محمدجان صاحب سره له خپلو ملگرو د گردیز ښار د بريښنا په رياست کې ميشت شو دا مهال د خپلسرو وسله والو او تنظيمي تالانگرو لخوا په عامه تاسيساتو چور گډ و چې ټول دولتي تاسيسات او امکانات يې له مخې چور کول او ولجه کول. په دې مهال دې جالبه ټوپکوالو او مسلحو غلو وضعیت داسې و چې په اسانۍ يې هېچا مخ نه شوی نیولی، خو مولوي محمدجان صاحب دخپل جرأت او

ميرانې په برکت و توانيد چې دخپلې ورسپارل شوې او شاوخوا ودانيو امنيت وساتي او له چورچاپول څخه يې بچ کړي.

قاري ضعیف وايي: د پکتيا ولايت په مرکز گردیز ښار کې زموږ درياست له څنگ سره د گردیز دفوائد عامې رياست و چې گڼ شمير حکومتي موټر او وسايط په کې ولاړ وو، چې تردې مهاله د چاپولگرو لاس نه و ورته رسيدلی. يوه ورځ څه گورو چې د بې جالبه وسلوالو له ډلې څخه يو تن دې ودانۍ ته راغلی دی او غوښتل يې چې دغه ودانۍ قبضه او وسايط يې لوټ کړي، کله چې مولوي محمدجان صاحب دغه ټوپکمار ليدلی، نو ورغلی دی او له ترټولو وروسته يې له دې ځايه پسې اخيستی دی.

لږ شيبه وروسته په گڼ شمير کې ټوپکماران چې په غلا او لوټ کې يې شهرت درلود زموږ درياست مخې ته راغلل او غوښتل يې چې له موږ سره خبره سپينه کړي.

قاري ضعیف وايي زه داسې مهال له بريښنا رياست نه ورووتلم، چې مولوي محمدجان په داسې حال کې چې راکټ ته يې مرمۍ ورتېره کړې ده، له يوه ډله ټوپکمارو سره په جنجال اخته دی او ورته وايي چې که بيرته لاړ نه شي نو له خطر سره به مخامخ شي، ددغو کسان مشر ويل چې موږ ته نورو خلکو وويل چې په دې رياست کې طالبان اوسي طالبان ډير ښه خلک دي او ورشې په نرمة خبره ورسره خلاصه کړئ، خو مولوي محمدجان خبره ورغبرگه کړه او ورته ويلي ويل چې هرچا درته ويلي چې طالبان ښه خلک دي بد يې کړي دي، موږ دبیت المال دساتنې په مسئله کې ډير بې لحاظه خلک يو او هېچا ته اجازه نه شو ورکولای چې عامه شتمنۍ لوټ کړي.

دغه کسان چې له شکل او کردار څخه غله او لوټماران ښکاريدل ويل يې چې دملي محاذ له تنظيم سره تعلق لرو او غواړو د فوايد عامې په رياست کې پوښته جوړه کړو، مولوي محمدجان ورته وويل چې په کومه لار راغلي يې بيرته په هماغه لار لاړ شئ او اجازه نشته چې د نورو سيمو غونډې دغه محفوظ پاته ځای هم لوټ کړئ. کله چې دې شوکمارانو د مولوي محمدجان صاحب جدیت وليد، نو بيرته لاړل او په دې توگه مولوي صاحب په خپل جرأت سره دبیت المال له سرمايي څخه دفاع وکړه.

له خپل جهادي مقتدا او مشر حقاني صاحب حفظه الله سره يې دائمي مصاحبت شهيد مولوي صاحب محمد جان ته الله تعالی په نورو سعادتونو سر بيره د ډيروخت لپاره د خپل جهادي مشر مولوي جلال الدين حقاني حفظه الله د مصاحبت او ملگر تيا وياړ هم ورپه برخه کړی و.

نوموړی د خوست او گر دیز له فتحو وروسته له حقاني صاحب سره يو ځای او د هغه په ټولو مجالسوکې يې د امين السر په حيث گډون درلود.

په کابل کې د تنظيمي جگړو په مهال نوموړی له حقاني صاحب سره په ټولو هغو هلو ځلو کې مل پاتې شوی کومې چې جناب حقاني صاحب د تنظيمي جگړه مارانو(رېاني، سياف، حکمتيار او مزارې) تر منځ دسولې او يووالي په خاطر کولې.

همدا راز په هغو مجالسوکې هم له حقاني صاحب سره يوځای پاتې شوی چې حقاني صاحب د ځينو بهرنيو (عربي) هيوادونو له مشرانوسره تر سره کړي .

دا چې مولويصاحب محمد جان، جناب حقاني صاحب ته د ډير با اعتماد شخصيت درلود، نو حقاني صاحب هم غوښتل چې په تربويي شکل مولويصاحب په خپلو ټولو مجالسو کې له ځانه سره ملگري کړي، تر څو هغه هم په راتلونکي کې د هيواد د قضاياوو په اړه د حقاني صاحب له مصاحبت او ملتيا څخه په تاثر سره د يوه تجربه لرونکي، معلوماتي او مجرب شخصيت په توگه وروزل شي.

هماغه وه چې الله تعالی مولوي صاحب محمد جان ته د حقاني صاحب د همدې نيکې او صالحې تر بېې له برکته دمسلمانانو په خپل منځي اصلاح او جهادي ليکوته دهغوی په رابللوکې کې داسې استعداد ورپه برخه کړی و چې دهيواد دجنوبي زون د قومونو اکثره لايېنحله شخړې به د ده د مصلحانه هلو ځلو په برکت حل کيدې او هغوی متنازعو خلگوپه د ورونو په څير يو له بل سره د اخوت ژوند غوره کاوه

مولويصاحب محمد جان له حقاني صاحب سره د خپل مصاحبت او له يوه عربي هيات سره دحقاني صاحب د ځانگړي ملاقات يوه واقعه دا سې بيان کړې :

د ۲۰۰۱ کال په لومړيوکې د متحده عرب امارتو يو لوړ پوړی هيات له حقاني صاحب سره د ملاقات لپاره راغلی و .

د دغه وفد مشري هم د متحده عرب اماراتو دحاکمې کورنۍ يوه لوړ رتبه چارواکې کوله .

ياد وفد ته د امريکايانو لخوا دستور ورکړل شوی و چې د هغوی په غير مستقيم استازيتوب دي د امريکايانو ځينې مطالبې له حقاني صاحب سره شريکې کړي او له نوموړي څخه يې هيله لرله چې دغه مطالبې يې د امارت مشرتابه ته ورسوي .

د وفد غوښتنه دا وه چې د ځينو پخوانيو عرب مجاهدينو په اړه دې امارت په خپل موقف تجديد نظر وکړي .

حقاني صاحب د عربي وفد د خبرو په اوږدو نهايت متأثره او هغوی ته يې په ځواب کې وويل:

د د غې موضوع په اړه د اسلامي امارت موقف په يوه شرعي اصل بناء دی او هغه د پيغمبر H هغه مبارک حديث دی چې جليل القدر صحابي حضرت ابن عمر I داسې روايت کړی:

عن ابن عمر - L - أن رسول الله H قال: "المسلم أخو المسلم، لا يظلمه ولا يسلّمه من كان في حاجة أخيه: كان الله في حاجته، ومن فرج عن مسلم كربة فرج الله عنه بها كربة من كرب يوم القيامة، ومن ستر مسلماً ستره الله يوم القيامة" متفق عليه [۳۷۹].

نو د دغه مبارک حديث د مفهوم په مقابل کې د يوه مسلمان هيواد د غړيو په توگه تاسو څه نظر لرئ چې مونږ د هغه په وړاندې څه ډول موقف غوره کړو؟

هماغه وه چې راغلی وفد د حقاني صاحب د ځواب په مقابل کې لا ځوابه او نورې خپل مجلس ته خاتمه ورکړه .

شهيد مولوي محمد جان صاحب نورهم د حقاني صاحب په نورو گڼو مجالسو او هغو غونډو کې گډون درلود چې نوموړي به دهيواد داړونده قضايوو په اړه له سياسي او جهادي شخصيتونو او چارواکوسره لرل ، نوموړی به په ډير غور او دقت د هر مجلس پايلې څارلې او له هغو څخه به يې نوي معلومات او نوې تجربې حاصلولې.

د طالبانو په تحريک کې شموليت او خدمت

د کمونيزم په خلاف د جهاد له انتها وروسته مولوي صاحب يوځل بيا خپلو ديني زده کړو ته اوږه ورکړه او هغه مهال چې د طالبانو اسلامي تحريک دکابل څنډو ته رسیده نوموړی دخيبر پښتونخوا دهنکو ضلعې د زرگري په مدرسه جامعه اسلاميه کې دنبيوي احاديثو په دوره بوخت و. نوموړي په همدې کال دهمدې مدرسې له شيخ الحديث د حسين احمدمدني صاحب شاگرد (مرحوم شيخ بهر مند صاحب) څخه داحاديثو اجازه ترلاسه کړه او هيواد ته په ستنيدو يې داسلامي تحريک په صفوفو کې خدمت پيل کړ .

مولوي محمدجان له فراغت وروسته څه موده دخوست ولايت په مټاچينه سيمه کې دمشهورې ديني مدرسې دنظامت دنده ترسره کړه او بيا دطالبانو داسلامي تحريک جهادي صفوفو ته لاړ چې په دې جهادي ژوند کې دکابل او دشمال دفتوحاتو غونډې په سترو فتحو کې يې شرکت وکړ. دبلخ ولايت له فتحې وروسته يې څه موده دبلخ ولسوالۍ د ولسوال په حيث دنده اجراء کړه او وروسته يې دلغمان ولايت دکفيل په حيث دندې ته ادامه ورکړه ، چې په لغمان کې د وظيفې په مهال به ډيره موده د دولت شاه په ولسوالۍ کې په جهادي دنده بوخت و ، چې په دې سيمه کې يې خورا تاريخي استقامت وکړ او ددښمن گڼې حملې يې په شا وتمبولې .

دکابل دشمال په جنگي خطوطو کې مولوي محمدجان صاحب ډيره موده دحقاني صاحب دملگرو مجاهدينو سرپرستې هم کوله او ترهغه مهاله يې په جهادي عملياتو کې برخه واخيسته ترڅو دامريکا په مشرۍ غربي کفارو دافغانستان په پاکه خاوره يرغل وکړ .

دامريکا په خلاف جهاد

دامريکايانو له يرغل وروسته کله چې په پلازمينه کابل دطالبانو واکمني پای ته ورسيد مولوي محمدجان صاحب هم دنورو طالبانو غونډې خپلې اصلي سيمې د غزني قره باغ ته لاړ. هغه مهال چې امريکايي يرغل تازه دمی وو ، نوموړي څو ځله پکتيا او کندهار ته سفرونه وکړل ، دغه مهال په مسلسل توگه له ستر جهادي قائد حقاني صاحب سره په رابطه کې و او هدايات يې ترې اخيستل دغه راز يې دحقاني صاحب يو مهم پيغام هم په کندهار کې دامارت نورو مشرانو ته ورساوو .

ديرغل په لومړي کال له سقوط نه څه موده وروسته چې د افغانستان دنورو سيمو غونډې دغزني قره باغ ولسوالي هم د ټوپکيانو تر واک لاندې راغلې وه، مولوي صاحب په لومړي ځل خپل نږدې ملگري راټول کړل او دجهادي عملياتو دپروگرام جوړولو په اړه يې ورسره مشورې پيل کړې. ددې غونډې په سبا دمولوي صاحب يو نږدې ملگری معاون حقل صاحب دمحلي حکومتي ټوپکيانو لخوا ونیول شو، خو مولوي صاحب په ډير جرأت سره د ټوپکيانو قرارگاه ته ورغی او خپل ملگری يې ترې راخلاص کړ .

له دې وروسته مولوي صاحب له خپلې سيمې لاړ او دحقاني صاحب په جهادي تشکيلاتو کې يې خدمت پيل کړ ، نوموړي دامهال دپکتيا، پکتیکا او خوست په سرحدي سيمو کې په ډيرو هغو جهادي عملياتو کې برخه واخيسته ، چې دروان جهاد له لومړنيو تعرضي عملياتو نه شميرل کيږي، ددې عملياتو په مهال دامريکايانو سرحدي قرارگاوي بيا بيا دمجاهدينو تر درنو بريدونو لاندې راغلي او هميشه ورته درانه تلفات اوښتل .

مولوي طلحه او مولوي نويد چې له مولوي صاحب سره يې په همدې مرحله کې جهادي ملگرتيا کړې ده وايي (دامريکايي يرغل په لومړيو کلونو کې موږ چې ۲۵ تنه ملگري وو دمولوي صاحب محمدجان په مشرۍ مو دخوست په سرحدي سيمه پين او بيا په بېره خوله سيمه کې خفيه مرکزونه درلودل او له همدې ځايه مو دخوست په

ولايت کې په مختلفو سيمو کې په امريکايي قرارگاډو باندې عمليات ترسره کول. له دې جملې هغه دسکربيست عمليات دپادولو وړ دي چې وخت په وخت دخواست دصحراباغ په هوايي مرکز ترسره کيدل، دغه راز دمولوي صاحب محمدجان په مشرۍ ملگرو له نورو مجاهدينو سره يوځای د ترخوبي، ژوره، کاريزگي، لواره او په ځينو نورو امريکايي قرارگاډو هم بريدونه ترسره کول.

مولوي صاحب محمدجان له هغه مهاله بيا دشهادت ترنيټي پورې ديوه وفادار او نه سترې کيدونکي مجاهد په حيث دجناب حقاني صاحب سره دهيواد په جنوب ختيځ زون کې جهادي خدمت ته ادامه ورکړه. نوموړی دحقاني صاحب له لوړرتبه او اعتمادی مشرانو ملگرو څخه و، چې نه يوازې يې نظامي کارونه سمبالول، بلکې ملکي، اداري، دعوت او ارشاد د اولسي مشکلاتو دحل او فصل په چارو کې يې هم فعاله ونډه اخيستله او حتی ډير ځله يې په غونډو او ليدنو کتنو کې دحقاني صاحب په نمايندگۍ برخه اخيسته، په ۲۰۱۱ م کال کې نوموړي دحج مبارکه فريضة هم ترسره کړه.

شهيد مولوي صاحب محمدجان که له يوې خوا دحقاني صاحب په جهادي جبهاتو کې دنده ترسره کوله، بله خوا يې په خپله سيمه دغزني په قره باغ کې هم يوه فعاله جهادي دلگۍ درلوده، چې اوس هم په پوره متانت خپل جهادي خدمت ته ادامه ورکوي.

مولوي محمدجان صاحب دخپل دې جهادي ژوندپه مهال درې ځله ددښمن لخوا ونيول شو، چې په لومړي ځل يې شپږ مياشتې، په دوهم ځل دوه مياشتې او په دريم ځل يې اتلس مياشتې بنديخانه تېره کړه.

مولوي محمد جان په دې وروستيو کې دخوست ولايت دجهادي مسؤل په حيث ټاکل شوی و، نوموړی د ۲۰۱۳ م کال د نومبر په شلمه چې د ۱۴۳۵ هـ ق کال د محرم له ۱۷ مې سره سمون خوري، هغه مهال په شهادت ورسیده، کله چې قبایلي سيمې ته

خيرمه د کورمې دسيند په غاړه د ټنډورو په نامه کلي کې په يوه مدرسه کې په ارام خوب ویده و، او ددښمن دې پيلوټه الوتکې دبريد ښکار شو.

د نوموړي جسد دشمالی وزيرستان په ميرانشاه دفدایي مجاهدينو په هديره کې خاورو ته وسپارل شو.

انا لله وانا اليه راجعون

څرنگه چې مولوي صاحب دخپلې سيمې په عامو خلکو کې ژور محبوبيت درلود دغزني په قره باغ کې ولسي خلکو دنوموړي روح ته د دعاء په مناسبت ستر مراسم جوړ کړل او دنوموړي ياد يې ولمانځه.

له شهيد مولوي محمدجان څخه د کشرورور اوخوږې مور په شمول يوه ميرمن او شپږ اولادونه پاته دي، چې دزامنو نومونه يې محمد رفيق، محمد، احمد او محمد عمر دي.

د مولوي محمدجان صاحب دشخصيت په اړه

مخکې له دې چې د شهيد مولوي محمدجان صاحب دشخصيت په اړه دنوموړي دنږدې ملگرو تاثرات درسره شريک کړم ددې ژوندليک مرتب غواړم دمولوي صاحب سره دخپلې لومړنۍ او وروستنۍ ليدنې خاطره درسره شريکه کړم.

څلور پنځه کاله وړاندې هغه مهال چې دامريکايانو په يوه ظالمانه بمبار کې د مولوي جلال الدين حقاني صاحب دکورنۍ ځيني کسان شهيدان شوي وو، له څو تنو مجاهدينو سره قبایلي سيمې ميرانشاه ته چې هغه وخت د مجاهدينو مرکز و دهمدې شهيدانو دفاتحه خوانۍ لپاره لارم، کله چې دحقاني صاحب د ملگرو ځای ته ورسيدم، نو دفاتحې په مجلس کې خپله دحقاني صاحب دکورنۍ څوک نه وو، خو په مجلس کې يو دقوي متو خاوند ځوان ناست وو، چې دميلمنو ميزباني يې کوله.

ملگرو رامعرفي کړ، چې همدا مولوي محمدجان صاحب دی، چې دحقاني صاحب له نږدې او مشرانو ملگرو څخه دی، دهمدې مجلس ملگري چې دحقاني

صاحب دکورنۍ په شهيدانو يې ډير زړونه غمجن وو، لږ شيبه وروسته دمولوي صاحب محمدجان په احساس پاروونکو خبرو او وعظ باندې داسې مطمئن شول، چې د ټولو له زړونو څخه غمونه وځنډل شول.

مولوي صاحب په خپلو لنډو خبرو کې چې دټول مجلس توجه يې جلب کړه، د شهادت فلسفه بيان کړه او ويې ويل بايدپه دې شهادتونو سره دالله تعالی شکر اداء کړو چې دالله ددين دساتنې لپاره دومره قربانۍ ته اماده مجاهدين لرو. ده وويل دامريکاخلاف دجهاد په لومړيو شپو کې موږ دومره مجاهدين نلرل لکه اوس چې شهيدان لرو، معلومه خبره ده چې الله تعالی دشهيدانو وينه نه ده ضايعه کړې بلکې هميشه يې دهمدې وينو په برکت دجهاد صف قوي کړی او د مجاهدينو شمير زيات شوی دی، په هماغه مجلس کې ما وليدل چې مولوي صاحب يو له ايمانۀ ډک، باعزمه او متوکل علی الله مجاهد دی، چې الله تعالی له امتحاني حالاتو سره دمقابلې لوی استعداد ورکړی وو.

هغه مجاهدين چې له مولوي صاحب سره يې نږدې وخت تير کړی وایي، چې مولوي صاحب ته الله تعالی په ښه علم سربيره تقوی، دیانت، زړه وړتيا او جرأت هم ورکړی و او په هيڅ حالاتو کې يې عزم نه ماتیده.

داسلامي امارت دفرهنگي چارو دکميسيون مرستيال مولوي سيد محمد حقاني صاحب وايي (ما يوازې څو ځله مولوي صاحب محمدجان په ځينو غونډو او مجالسو کې ليدلی و، خو په نوموړي کې مې دهوښياری، تدبیر، پاخه عزم او اخلاص خورا ډير اثار ليدلي وو، نوموړي په جهادي صف کې خورا ستر کردار اداء کاوو الله تعالی دې دده شهادت قبول کړي.

داسلامي امارت وتلی ترانه خوان او مجاهد شخصيت ملافقيرمحمد درویش دمولوي صاحب محمدجان په اړه وايي: مولوي صاحب چې ما ورسره نږدې تعارف درلود خورا مخلص او مشفق جهادي مشر و، دخوشطبعۍ خورا ښه مزاج يې درلود، او که به يې نصيحت يا غوسه کوله هم دخوشطبعۍ رنگ به په کې ظاهر و، نوموړي له

حقاني صاحب سره اوږده جهادي ملگرتيا درلود او د هغه دخورا نږدې او اعتمادي ملگرو څخه وو.

نوموړي دژوند ترپايه دجهاد لاره په خورا لوړه حوصله وپاللله، دده ملگري وايي چې مولوي صاحب دشهادت خورا ارمانجن و او تل يې دشهادت دعاگانې کولې، څه موده وړاندې چې دنوموړي يو مشر- جهادي ملگری مولوي محمدسنگين فاتح په امريکايي بريد کې په شهادت ورسيد، مولوي صاحب محمد جان به ويل چې دشهادت وار زما وو، خو مولوي سنگين راڅخه وار مخکې کړ، چې له دې څخه شهادت ته دنوموړي تلوسه معلوميدله.

مولوي صاحب دمجاهدينو په منځ کې په خيرخواهۍ مشهور و او له اختلاف او نزاع نه يې خورا کرکه کيدله، نوموړي لکه څرنگه چې داوولسي- شخړو او قومي جنجالونو په حل او فصل کې رول درلود دمجاهدينو نيکه تربيه او توجيه ته يې هم هميشه توجه کوله.

دشهيد مولوي صاحب ورور حاجي محمد رحيم وايي: مولوي صاحب محمدجان په جهادي شوق سربيره له ديني علومو سره هم ژوره علاقه درلوده، نوموړي په خپله سيمه دقره باغ په برله کې د نصرت العلوم په نامه دديني علومو يوه مدرسه جوړه کړه چې همدا اوس په کې ۵۵ تنه ليليه او سلگونه تنه نهاري طالب العلمان زده کړي کوي. سره له دې چې مولوي صاحب په شهادت سره جسما زموږ له منځه تللی دی، خو دنوموړي خوږې خاطرې، کارنامې او يادونه به ترډيره دمجاهدينو په زړونو او دتاريخ په پاڼو کې خوندي وي، نوموړي دصدقه جاريه په توگه دطالبانو او مجاهدينو يو داسې صف ترشا پرې ايښی چې دنوموړي لاره تعقيبوي او په دې توگه دنوموړي په شهادت سره په جهادی صف کې خلا نه محسوسېږي.

رحمه الله تعالی

د شهيد شيخ الحديث مولوي عبدالسلام صاحب ژوند ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د عالم مرگ د عالم مرگ دی

علم الهي صفت دی، او نبي کریم H علماء کرام خپل وارثان بللي دي. له همدې ځايه ديوه عالم وفات دامت لپاره ستر مصيبت بلل شوی دی، دلته که د ديني علم او علماء کرامو په ټولنيز او شرعي منزلت باندې تم کيږو شايد اصلي موخه رانه پاته شي، خو دومره ويلي شو چې ديوه ديني مقتدا او عالم وفات په دنيايي ممکنو تحويلاتو او حوادثو کې لکه څنگه چې عادي شميرل کيږي په حقيقت کې کوم عادي يا معمول رويداد نه دی .

الله تعالى فرمايي {أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَفَيْهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ } [الانبيا ٤٤] ترجمه : آيا دوی نه وينی چې موږ له هرې خوا ځمکه راکموو؟ نو آيا دوی غالب کيدونکي دي ؟ . قال ابن عباس رضي الله عنه: خرابها بموت فقهاء وعلمائها وأهل الخير منها، وكذا قال مجاهد أيضاً: هو موت العلماء) رئيس المفسرين حضرت عبدالله ابن عباس I او لوی مفسر حضرت مجاهد V وايي چې دلته چې الله تعالى وايي ځمکه راکموو مراد يې د ځمکې خرابيدل دي په وفات د فقهاء او علماء سره، ځکه چې علماء له ځمکې وکوجيږي نو جهل او فساد خپريږي.

دغه راز نبي کریم H په يوه متفق عليه حديث کې د ديني علماء کرامو درحلت په اړه داسې فرمايي (إن الله لا يقبض العلم انتزاعاً ينتزعه من صدور الناس، ولكن يقبض العلم بقبض العلماء، حتى إذا لم يترك عالماً اتخذ الناس رؤوساً جهالاً. فسئلوا فأفتوا بغير علم؛ فضلوا وأضلوا. " (متفق عليه) رسول الله H فرمايي چې بې له شکه الله تعالى علم په داسې ډول نه قبض کوي چې دخلکو له سينو

بي وباسي، بلکې علم قبض کوي په وفات او اخيستلو د علماء سره، تر دې چې الله تعالى يو عالم هم په ځمکه پرينږدي، نو خلک به جاهلان خپل مشران مقرر کړي، نو دوی به له هغو پوښتنې کوي او هغه به پرته له علم څخه فتاوې ورکوي نو هغه به هم په خپله گمراه شي او هم به نور خلک گمراه کړي.

په لوړ آيت کریمه کې ثابته شوه، چې د علماء کرامو او فقهاء و وفات په حقيقت کې د ځمکې او نړۍ لپاره نقصان او نړېدل دي. دغه راز په نبوي حديث کې هم دامت د علماء رحلت د عمومي گمراهۍ او ضلالت مقدمه بلل شوې ده، دامت د علماء کرامو په رحلت چې وخت په وخت دامت لويانو کوم تاثيرات څرگند کړي، له هغه څخه هم په څرگنده فهمولی شو، چې ديوه ديني مقتدا وفات په حقيقت کې څومره ستر وير دی، چې زياتره انسانان ترې ناخبره دي .

حضرت امام حسن I فرمايي (دعالم وفات په اسلام کې ديوه لوی شگاف (چاود) مثال لري، چې ترڅو ورځ او شپه راځي هيڅ شی به يې هم جبيره نه کړای شي) حضرت امام احمد بن حنبل V بيا د علم دمنزلت په اړه فرمايي (الناس أحوج إلى العلم منهم إلى الطعام والشراب، لأن الطعام والشراب يحتاج إليه في اليوم مرتين أو ثلاثاً، والعلم يحتاج إليه في كل وقت) خلک له ډوډۍ او څښاک څخه علم ته ډير محتاج دي، ځکه ډوډۍ ته خوبه په ورځ کې دوه يا درې ځله ضرورت احساسوي خو علم ته دژوند په هره شيبه کې محتاج دي .

له لوړ وضاحت څخه څرگنده شوه، چې ديوه رښتيني ديني عالم او فقهي رهنما رحلت داوولس لپاره خورا دروند غم بلل کيږي، خو دتأسف وړ داده چې نن سبا داخرالزمان په فتنو کې راگير مسلمانان ددا ډول درنو غمونو او ويرونو له درک او احساس څخه په بشپړ ډول عاجزه شوي دي .

په دې وروستيو کې د سترو مصائبو له جملې يو هم د مخورو علماء کرامو پرلپسې شهادتونه وو، د شيخ الحديث مولانا عبدالغني صاحب، شيخ الحديث مولوي عبدالغني مهاجر صاحب، شيخ الحديث مفتي رحمت الله صاحب او نورو زبده علماء

کرامو له شهادتونو وروسته په وروستيوکي تازه پيښ شوي د شهادت وقائع د شيخ الحديث مولوي عبدالسلام صاحب او شيخ الحديث مولوي عبدالله ذاکري صاحب شهادتونه وو، چې د ايمان او علم د خاوندانو زړونه يي سخت ودرېدل، په دې ليکنه کې د علم او شهادت دهمدې منورې قافلې د يوې لاروي شيخ الحديث شهيد مولوي عبدالسلام صاحب د ژوند او کارنامو په اړه درسره لنډ معلومات شريکوو، هيله ده چې راسره ويي لولئ .

شيخ الحديث مولوي عبدالسلام صاحب

شيخ عبدالسلام صاحب د حاجي خانگل زوی په قوم خروټی بانزی چې اصلي وطن يي د پکتیکا ولايت د گومل سيمه وه، په ۱۹۴۷ ميلادي کال کې په يوه دينداره کورنۍ کې دنيا ته راغی، نوموړی د خپل ۴ وروڼو له جملې دريم و، چې پلار يي په ۴ کلنۍ کې د ديني علومو زدکړې ته رهنمايي کړ.

هغه مهال چې شيخ صاحب ماشوم و ددوی کورنۍ به په اوږي دافغانستان دزابل ولايت د دايچوپان سيمې ته تلله او د گرمۍ موسم به يي د بلوچستان په سيوی/سبي او شاوخوا سيمو کې تیراوو، د شيخ صاحب ورور وايي چې نوموړی څلورکلن ماشوم و چې د خپل پلار لخوا ديني علم ته وقف شو، د دايچوپان په خاکران سيمه کې يو مشهور ديني عالم او مدرس و، شيخ صاحب په څلورکلنۍ کې د هغه په درس کې شامل شو او چې کله به ددوی کډې د يخ په موسم کې سيوی ته تلې هم نوموړی به همالته په خاکران کې په کليواله مدرسه کې پاته و او ديني زده کړو ته به يي دوام ورکاوو.

د شيخ صاحب د قريانو په وينا دده يو خصوصيت داو چې له ديني تعلم او تعليم پرته يي بل هيڅ دنيوي مصروفيت نه دی درلودلی. ځکه نوموړی په څلور کلنۍ ديني زدکړو ته شامل شو، تر ۱۳ کلنۍ پورې يې په خاکران کې ديني زده کړې کولې، په همدې عمر له دې سيمې لاړ او د زابل په نورو سيمو کې يي په مشهورو علماء کرامو لکه د زابل د شاجوی ولسوالۍ مشهور عالم مولوي سردار صاحب چې د پاسنو په

اخندزاده صاحب مشهور و، د قلات ستر عالم مولوي عنايت الله اخندزاده صاحب چې د غبرگي په اخندزاده صاحب يي شهرت درلود. په دې سربيره يي په کندهار، ميدان وردگو، غزني او دهيواد په نورو مختلفو سيمو کې يي له مشهورو علماء کرامو څخه ديني کتابونه ولوستل، تردې چې ديني فنون يي په مکمل ډول پای ته ورسول .

شيخ صاحب د طالب العلمۍ په دوران کې دکابل د قلعه جواد له حضرت ضياء المشائخ محمدابراهيم مجددي صاحب سره د تصوف بيعت وکړ او تر پايه يي د نقشبنديه مجدديه طريقي د يو سالک په حيث د تصوف او تزکيې لاره پاللله. دا چې شيخ عبدالسلام صاحب په ډير کثرتوب کې ديني زده کړه پيل کړې وه نو په ځوانۍ کې يي ټول ديني کتابونه پای ته ورسول او د احاديثو د لويې دورې لپاره د پاکستان او سيمې مشهورې مدرسې درالعلوم حقانيه اکوړه خټک ته لاړ .

شيخ عبدالسلام صاحب په درالعلوم حقانيه مدرسه کې د ستر ديني عالم او شيخ الحديث مولانا عبدالحق صاحب سره د احاديثو دوره ترسره او د عمر په ۲۵ کلنۍ کې يي ددينی علومو د فراغت سند ترلاسه کړ.

تدريسي ژوند

شيخ الحديث مولوي عبدالسلام صاحب له فراغت وروسته ددينی علومو په تدريس پيل وکړ، نوموړي دتدريسي ژوند په لومړيو دريو کلونو کې عام ديني کتابونه تدريس کړل او له هغه وروسته يي داحاديثو د کتابونو تدريس پيل کړ چې د وفات تر نيټې پورې يي د يوه پيژندل شوي شيخ الحديث په حيث د صحاح سته تدريس ته دوام ورکړ .

شيخ صاحب لومړی تدريس د پاکستان دبلوچستان د سيوی/سبي په سيمه کې په مفتاح العلوم مدرسه کې پيل کړ. له هغه وروسته د کوټې په بروري روډ باندې په بحرالعلوم مدرسه کې مدرس شو، دلته له څه وخت تيرولو وروسته د کوټې په شابوکلي کې دارالعلوم قاسميه ته لاړ او له هغه وروسته يي د کويټې په حاجي

محمدایوب کلي کې واقع په خيرالمدارس مدرسه کې تر ۱۹۹۴ ميلادي کال پورې تدریس ته ادامه ورکړه .

په ۱۹۹۴م کال کې د پاکستان د پښتونخوا ايالت ډيره اسمعيل خان ته لاړ او هلته يې په پهاړپور سيمه کې دمولوي عبدالجبار صاحب په مدرسه کې د احاديثو تدریس پيل کړ . په همدې مدرسه کې يې ۳ کاله تير کړل او بيا د جنوبي وزيرستان په مرکز وانه کې مشهورې مدرسې دارالعلوم جنوبي وزيرستان کې د شيخ الحديث په حيث مقرر شو چې شپږ کاله يې په همدې مدرسه کې نبوي احاديث تدریس کړل او گڼو طالب العلمانو ترې علمي فيض او د فراغت اسناد ترلاسه کړل .

په جنوبي وزيرستان کې له شپږ کاله تدریس وروسته ديوه کال لپاره بيا په ډيره اسمعيل خان کې دمولوي عبدالجبار صاحب مدرسې ته لاړ او له هغه وروسته په ۲۰۰۶ م کال کې يوځال بيا د بلوچستان مرکز کويټې ته لاړ او د حاجي محمدایوب کلي سيمه کې په خيرالمدارس مدرسه کې يې داحاديثو دوره پيل کړه . همدلته يې د شهادت تر نيټې ۲۰۱۴ م کال پورې د صحاح سته تدریس ته ادامه ورکړه چې هرکال به ورسره سلگونه داحاديثو طالب العلمانو درسونه ويل او په سلهاوو فاضلان به يې له مدرسې فارغيدل .

شيخ صاحب په خپل ژوند کې درې ځله په ۱۹۹۹ م - ۲۰۰۵ م - او ۲۰۰۹ م کلونو کې د حج د مبارکې فريضې داء کولو لپاره حرمينو ته هم تللی و .

شهادت يې

شيخ الحديث مولوي عبدالسلام صاحب په خپله مدرسه خيرالمدارس کې د نبوي احاديثو تدریس ته ادامه ورکوله دتدریس ترڅنگ د خير او صلاح په چارو او داوولسي مشکلاتو د حل په چارو هم بوخت و، نوموړي چې په عامو مسلمانانو کې يې پراخ محبوبيت درلود، هرچا يې خبرې ته غوږ نيو او دده په منځگړيتوب لو يې لانجې په ډيره اسانۍ هواريدلې .

د ۱۴۳۵ هـ ق کال د محرم مياشتې د ۲۷ په شپه چې کله شيخ صاحب له خپل يوه بل ملگري سره له يوه دعوت څخه بيرته د کور په خوا روان و، د شپې ۹ بجې ددوو تنو موټر سايکل سپرو کسانو لخوا په تفنگچه دوه مرمۍ وويشتل شو او سخت ټپي شو . شيخ صاحب چې سخت ټپي شوی و، روغتون نه نقل شو، خو درې ورځې بعد د محرم د مياشتې په ۳۰ مه د شپې په ۱۱ بجې يې د سختو ټپونو له امله خپل روح خپل مالک ته وسپاره او د شهادت جام يې نوش کړ . انا لله وانا اليه راجعون

د شيخ صاحب د شهادت خبر د يوې غموونکي حادثې په حيث د علم او عمل د خاوندانو په منځ کې خپور شو . عام مسلمانان، طالبان او علماء کرام يې وژړول ، داحاديثو نيمه خوا شاگردانو يې په هجران اوښکې تويې کړې، دافغانستان داسلامي امارت رهبري شورا يې په اړه د غمرازی اعلاميه صادره کړه او ټول مؤمنانو ددې ستر عالم د شهادت له امله دده په نامرده قاتلانو نفرين ووايه .

د شيخ صاحب د جنازې لمونځ د محرم په ديرشمه نيټه د نوموړې دښردې ملگري او دهيواد دکړه عالم شيخ الحديث هبة الله اخندزاده صاحب په امامت اداء او له هغه وروسته په کويټه کې خاورو ته وسپارل شو .

د شيخ صاحب درې زامن پاته شول چې دوه يې فارغ علماء او دريم يې په ديني زده کړو بوخت دی .

د شيخ صاحب د شهادت په اړه د اسلامي امارت د رهبري شوری د تسليت

پيغام

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا (الاحزاب ۲۳)

په ډيره خواشيني سره مو خبر تر لاسه کړ چې دهيواد وتلی او منلی عالم جهادي شخصيت شيخ الحديث والتفسير مولوي عبدالسلام صاحب چې درې ورځې

وړاندې د اسلام اودین د دښمنانو له لوري پرې ناځوانمردانه حمله ترسره شوه او شدید ټپي شو، تیر ماخستن ناوخته یې دهجرت په دیار د پاکستان هیواد دکوټې ښار په یوه روغتون کې د اخیستو زخمونو له امله ساه ورکړه او ۶۷د کالو په عمر په شهادت ورسید ، انالله وانا الیه راجعون.

څرنگه چې مرحوم شیخ صاحب د افغانستان په سطحه یو ټولې عالم او داسلامي امارت له پیاوړو علمي او جهادي شخصیتونو څخه وو، د استاد کل حیثیت یې درلود، زرگونو طالبانو ترې د دیني زده کړو او پوهې علمي فیض ترلاسه کاوه ، شهادت یې د افغانستان او سیمې د علمي او جهادي خوځښتونو لپاره یوه ستره او نه جبرانېدونکې ضاعه ده.

مرحوم شیخ صاحب V د حاجي خان گل زوي د پکتیکا ولایت اوسېدونکي وو د نوموړي خپل ټول عمر د دین په خدمت کې صرف شوي ، نوموړی په ۲۵ کلنۍ کې له دیني علومو فارغ شوی، له فراغت دوه کاله وروسته یې د نبوي احادیثو (لوې دورې) د درس په ورکولو پیل کړی له تیرو ۳۴ کلونو راهیسې په مختلفو مدرسو کې د لوې دورې په درس ورکولو بوخت وو. په جنوبی وزیرستان دارالعلوم وانه ، د ډیره اسماعیل خان په لویه مدرسه او د بلوچستان دکوټې ښار د شیخ مانده په جامع خیر المدارس او داسي نورو مدرسو کې د حدیثو د شیخ او استاد په توگه پاته شوي .

شهید شیخ صاحب یو ستر دیني عالم وو، دخپلې پوهې، تقوی او له خپلو عقیدتمندانو سره د زیاتې مینې او محبت کولو له امله یې د عامو خلکو په زړونو کې ځان ته ځای پیدا کړي و. نوموړی په سیمه کې دیوه وتلي شیخ الحدیث په توگه د شهرت ترڅنگ د ستر مبلغ او جهادي بلونکي په حیث پېژندل شوی شخصیت و. همیشه به یې په سترو ناستو او جهادي غونډو کې په خپلو جراتمندانو ویناوو کې دمجاهدینو حمایت کاوو او دمجاهدینو د ذهن سازی او اصلاح ترڅنگ به یې عام خلک داشغالګرو په خلاف ځاني او مالي جهاد ته هڅول.

شهید شیخ صاحب له کلنو راهیسې د احادیثو لویه دوره او دقران کریم تفسیر کاوو، هرکال تر یو نیم سلو زیاتو طالب العلمانو له نوموړي څخه علمی فیض حاصلوو او د فضیلت د دستار ترلو ویاړ یې ترلاسه کاوو.

دا چې د شهید شیخ صاحب ژوند او موجودیت د دین بښمنانو ونه زغملای شو او دیوې بزدلانه حملې په ترڅ کې یې نوموړی په شهادت ورساوه ، د دښمن دا کرغېړن عمل د شیخ صاحب د دارینود سرلوړي او د قاتلینو لپاره د دنیا او اخرت دمختورۍ سبب شو.

د افغانستان اسلامي امارت د دې ستر ویر له امله د شهید شیخ صاحب کورنۍ، شاگردانو او د حق دلارې مبارزو مجاهدینو او ټولو هیوادوالو ته د غمرازی او تسلیت مراتب وړاندې کوي، څښتن تعالی دي د مرحوم شیخ صاحب شهادت قبول او لوي خدای ج دي دنوموړي کورنۍ، زامنو، قریبانو او شاگردانو ته د دې ستر ویر د زغملو توان او د صبر جمیل توفیق ورنصیب کړي.

د افغانستان اسلامي امارت رهبری شوری

د شیخ عبدالسلام صاحب د شخصیت په اړه

شهید شیخ الحدیث مولوي عبدالسلام صاحب په دې سربیره چې متبحر عالم ، د احادیثو استاد او دقرآن دتفسیر، احادیثو او حنفي فقهې یو منل شوی پوه و، د روس ضد جهاد په مهال او اوس د امریکا ضد جهاد په مهال د جهاد کلک ملاتړی او دمجاهدینو لپاره یې د یو لارښود حیثیت درلود، نوموړي همیشه له مجاهدینو سره لیدل، هغوی ته یې توصیه کولې او دخپل توان په اندازه یې ورسره دخیر په چارو کې همکاري کوله ،

شیخ صاحب په خپل ژوند کې د تدریس ترڅنگ د عامو مسلمانانو په ژوندچارو کې هم دخپل شخص و، دخلکو جنجالونه او تنازعات یې هوارول او حتی د قومونه په سطحه د لویو لانجو مخنیوی یې کاوو، شیخ صاحب لکه څنگه یو دقیق عالم و په عامه

عرف هم پوره خبر و. نوموړي د مسلمانانو ترمنځ د بديو په شان لويې لانجې هوارولې مسلمانان يې سره پخلا کول او د مرگونو او جنجالونو مخنيوی يې کاوو، نوموړی د مسلمانانو په غم غمشریک شخص و او ډير کونښن يې کاوو چې مسلمانان له جنجاله خلاص او زړونه يې خوشاله شي .

د نوموړي نږدې ملگری جيدعالم شيخ الحديث هبة الله اخندزاده صاحب وايي: دحضرت شيخ صاحب سره زما ډيره علاقه اوملگرتيا وه اوډير ليري اونږدې سفرونه موسره وکړه ،په مختلفومجلسونو اوجلسوکې به موشرکت کاوو، دحضرت شيخ صاحب امتيازي خصوصيت داو چې ده به ډيرکونښن کاوو چې ديوه مؤمن مسلمان زړه خوشحاله وساتي اودمسلمانانوترمنځ به يې خصوصا دعلماءکراموداتفاق او اتحاد کونښن يې ډيرکاوو، لهذاچي کله به موږ يوجلسي- يايوفاتحي يادمسلمانانويوبل اجتماعي أمرته ورغلو،د بيرته راتلو به شيخ صاحب ويل: څه ښه کاروسوچي دغه مسلمانان خوشحاله سوه په تقرير کښې به يې علماء ته ويل چي تاسو ولي اختلاف کوئ له اختلافه ځان وسائئ .

د افغانستان وتلي جهادي شخصيت او ديني عالم مولوي فريدصاحب چې شهيد شيخ صاحب يې له نږدې پيژاند د نوموړي په اړه وايي :د شهيد علامه شيخ عبدالسلام رحمه الله عليه ژوند واقعا په دې پرفتن دور کې د فخر او تقليد وړ و، داسلافو يوه نمونه وه ،صورت او سيرت يې په شريعت برابر و، باطن يې تر ظاهر ماته غوره ښکاريده ، بي ريا او مخلص انسان و، دښې په آخر کې به راجگ شو د تهجد لمونځ به يې په پټه طريقه اداء کړ، بيرته به آرام پرې ووت ، خلکو ته به يې دا په خيال کې ورکوله،چې گويا زه بالکل د شپې تهجد ته پورته شوی نه يم، ماله ده سره دملگرتياپه وخت کې دده د احالت په خپله ليدلی دی.

ډير باجراته جيد عالم ،خوش اخلاقه د شاگردانو محبوب او جذاب شخصيت و، د مسلمه امت په موجوده درېدره حالت او د کفري نړۍ په دسيسو خبر سړی و، همدا

وجه وه چې ددين او وطن دښمنانو ته دده مبارک وجود د زغم وړ نه و، نو دسيسه په کار شول او مسلمانان يې د غم په ټغر کينول .

که خپلې خاطرې په لنډو ټکو کې راخلاصه کړم،نو بايد ووايم چې که د شهيد شيخ صاحب رحمه الله عليه په شان ډير خلک موږ درلودلای ،نو دنيا ته مو د صحابه کرامو | م په شان به زغرده دا اعلان کولای شوای چې : کونوا مثلنا .. يعنی لکه دا موږ داسې شئ ، چې دا قول به صحابه کرامو دنياوالو ته کاوو.

د هيواد نوميالی عالم شيخ الحديث و التفسير مولوي عبدالحکيم صاحب د شهيد شيخ عبدالسلام صاحب په اړه وايي : حضرت شيخ الحديث شهيد عبدالسلام صاحب مرحوم ډير عابد او متقي شخص و،زموږ سره په ډيرو سفرونو کې ملگری شوی و، دنوموړي يوه خاصه دا وه چې هرڅومره ستړيا به وه دتهجد لمونځ يې نه پريښود.

علمی استعداد يې دومره قوي و، چې کله به د يوې مسئلې ذکر وشو يا به د کوم حديث شريف پوښتنه وشوه،نو ده به د کتاب له ذکر سره د هغه حواله ورکړه،په فقهي مسائلو کې ډير محتاط و هميشه يې په معتبرو کتابونو حواله ورکوله،د اخلاقو او تواضع يې دا حال و چې يو وخت په سفر کې سره ملگري و، ملگرو خوراک تياراوه، نو شيخ صاحب په خپله د اور په بلولو او خدمت باندې اخته و.

د نوموړي اخلاق د اسلامي اخلاقو يوه نمونه وه، د خوشطبعۍ يو ځانگړی مزاج يې درلود چې هيڅوک نه ورسره تنگيدل، دملگرو د طبيعت د راستگي لپاره به يې ډير خوږ مجلس کاوو، له کشر او مشر سره به يې د هغوی د مرتبې په مناسب انداز خبرې کولې.

شيخ صاحب يو دلاوره او جرأتمند سړی وه ، ما هيڅکله د وهم او ويرې خبره نه ده ځيني اوريدلې.د مجاهدينو سره يې ځانگړی محبت درلود،هميشه يې له مجاهدينو سره ليدل کتل، ښې ښې توصيې يې ورته کولې او دهغوی پوښتنې يې په ډير ښه انداز په سره سينه ځوابولې .

د شهيد شيخ صاحب په اړه د څو تنو علماء کرامو تاثيرات مو د نمونې په حيث راواخيستل، د شيخ صاحب په اړه هر چا چې ليدلې همداسې نیک تاثيرات لري، نوموړي ته الله تعالی خورا ښه اخلاق او ستر علمي استعداد ورکړی و، الله تعالی ته خواست کوو چې دده برکات يې په زامنو او شاگردانو کېږدي او دعلم خير دي يې الله تعالی همداسې جاري ولري . آمين يارب العلمين

د شهيد مولوي نورقاسم حيدري ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د ۱۳۹۳ هـ ش کال د حمل مياشتې په ۱۸ نيټه رسنيو خبر ورکړ، چې دکونړ ولايت په شينگل ولسوالۍ کې دهمدې ولايت لپاره د طالبانو نظامي مسؤل /والي د امريکايي بي پيلوټه طيارې په بريد کې په شهادت رسيدلې.

له معمول سره سم د مولوي نورقاسم حيدري صاحب د شهادت خبر د ورځنيو عادي خبرونو په حيث په مطبوعاتو کې بدرگه شو، خو ددې نوميالي مجاهد دشهادت خبر کوم عادي خبر نه و، په هماغه ورځ په حقيقت کې افغان مؤمن اولس خپل يو کمساري باتور بچي له کفر سره دمقابلې په جگړه کې له لاسه ورکړی و.

هو کې، مولوي نور قاسم هغه مجاهد و چې د رجالو دقحطۍ په دې زمانه کې يې نه يوازې په جهادي ډگر کې ديوه نه ماتيدونکي، زړور، مخلص او لارښود مجاهد په حيث دنده اجراء کوله بلکې د خپلو ملگرو مجاهدينو ترمنځ په محلي کچه د يوه رهنما په موقف کې و، چې په شهادت يې ډير زړونه ودرديدل .

راځئ يوه شيبه ددې نوميالي مجاهد په ژوندپيښو، کارنامو او شخصيتي ځانگړنو سره وغږېږو او د ياد په تازه کولو يې دهجران تنده ماته کړو .

پيدايښت او زدکړې

نورقاسم حيدري د حاجي محسن زوی په ۱۳۵۲ هجري شمسي کال د افغانستان د خوست ولايت دصبر يو ولسوالۍ په نيکنام کلي کې په يوه دينداره کورنۍ کې دنيا ته سترگې وغړولې .

نوموړې خپلې لومړنۍ زده کړې د ماشومتوب په مهال په خپله سيمه کې د مسجد له ملا امام څخه ترسره کړې، د کمونيستي کودتا وروسته يې د هجرت په مهال د پاکستان په خيبر پښتونخوا کې په مختلفو مدارسو کې د ديني علم حصول ته دوام ورکړ.

په دې لړ کې نوموړې خپلې زده کړې په کوهاټ کې پيل کړې ورسې يې د هنګو ولسوالۍ مربوط د درسمنډ سيمې رحمانيه مدرسه، په ميرانشاه کې منبع العلوم مدرسه، د خوست منبع الجهاد مدرسه، د وزيرستان دشوې سيمې رياض العلوم مدرسه، د هنګو دکاهي سيمې سراج الاسلام مدرسه او دافغانستان او پاکستان په گڼو نورو مدارسو کې يې ديني زده کړو ته دوام ورکړ تردې چې له ديني علومو د فراغت سند يې په ۱۳۷۶ هـ ش کال د هنګو مربوط زرګري سيمه کې واقع په جامعه العلوم الاسلاميه مدرسه کې له مشهور استاد شيخ الحديث بهرمنډ صاحب څخه ترلاسه کړ.

مولوي نورقاسم حيدري صاحب خپلو ديني زدکړو ته په داسې مهال ادامه ورکوله چې ورسره يې جهادي فعاليت هم نه هير او نوموړی به دکال په اوږدو کې څه موده په سنگر کې او څه موده په مدارسو کې و، له ديني علومو له فراغت وروسته يې څه موده دخوست ولايت د صبريو ولسوالۍ په مچۍ سيمه کې دشمس العلوم مدرسې دمهتمم او مدرس په حيث دنده اجراء کړه ددې مدرسې دبنسټ ډبره نوموړې په ۱۳۷۱ هـ ش کال کې ايښې وه چې تراوسه فعاله ده او دشهيد حيدري صاحب دخيرجاري په حيث په کې طالب العلمان ددينې علومو زده کړې کوي .

د کمونيزم په خلاف جهاد

مولوي نورقاسم حيدري د صورت او سيرت په لحاظ د جهاد او مبارزاتي ژوند يو مجسم تصوير و. په نوموړې کې د اسلام د لارې د يوه سرسپارلي مجاهد ټول صفات موجود و. تا به ويل دغه انسان الله تعالى يوازې د خپل دين ددفاع او دکفر په مقابل کې دجنگيدلو لپاره خلق کړی دی، ځکه نوموړې خپل ټول ژوند جهاد ته وقف کړی و. خبرې، فکر او ټول کړه وړه يې د جهاد په اړه و، نوموړی په کشرغوت لا له شوروي

يرغلګرو او دهغوی له کمونيستي ګوډاګيانو سره وجنگېد، په تانده ځوانۍ کې يې د شر او فتنو په مقابل کې د جهاد سنگر وپاله او په نسبتا پاخه عمر کې يې دامريکايي طاغوت په مقابل کې د مسلح جهاد سنگر تر هغو تود وساته چې په همدې لاره کې يې د شهادت جام غړپ کړ .

د شهيد حيدري د جهادي ژوند، اتلوليو او کارنامو داستان خورا اوږد دی چې دلته يې موږ په لنډو جهادي خدماتو ته اشاره کوو.

هغه مهال چې د شوروي اتحاد سرو لښکرو په افغانستان هجوم راوړی وو او په زرګونو مسلح ځواکونه يې په خوست ولايت کې ځای په ځای کړي وو، هغه مهال چې خوست ولايت د اسلام او کمونيستي کفر ترمنځ د تودې معرکې په ډګر اوښتی وو او د شوروي عسکرو د ډيرښت له امله يې د دوهم مسکو لقب گټلی و، په همدغه وخت کې نورقاسم حيدري چې لا بيخي کم عمره وو دخوست ولايت په باک، عليشيرو، ځاځي ميدان، يعقوبي، ژوره او توره غاړه سيمو کې يې د کمونيزم په خلاف په جهادي تعرضونو کې برخه واخيسته. نوموړی له کوچنيوالي د مرميو له باران، د سکې توغنديو له چاودنو او د روسي مېګ او برګيو له بمبارونو سره بلد شو. دجګړو په لمبو او ماينونو په چاودنو کې رالوی شو، دخوست د بري په ساحه کې زخمي شواو دالله تعالی په لاره کې د وينو دصدقې خوند يې وکوت، له کفري لښکرو سره دمخامخ جنگيدلو او د کمونيزم په پوستو د ورختلو هنر يې عملا تجربه کړ، د ستر اتل جناب حقاني صاحب تر مشرۍ لاندې د خوست په عظيمه فتحه کې يې د يوه تاند مجاهدپه حيث رول ولوباوو، دخوست له فتحې وروسته د کمونيزم د ټغر ټولولو په نيت له نورو مجاهدينو سره يوځای د پکتيا د مرکز گرديز په خوا لاړ. په سټو کنډو، مچلغو او د گرديز ښار په شاوخوا نورو سيمو کې يې د کمونيستانو خلاف په سختو جګړو او تعرضونو کې برخه واخيسته او ترهغه يې جهاد ته ادامه ورکړه تر څو کمونيستي حکومت ونړيد .

د تنظيمي دورې په وروستيو کې چې د مولوي عبدالحكيم شرعي صاحب په مشرۍ په خوست ولايت کې دنظم راوستلو او فساد دمخنيوي لپاره کوم تشکيلات جوړ شول مولوي حيدري هم په کې گډون وال و چې د خلکو دسر او مال د خوندي کولو لپاره يې ستر خدمتونه ترسره کړل.

د طالبانو په اسلامي تحريک کې خدمت

په ۱۳۷۳ هـ ل کال کې چې دطالبانو اسلامي تحريک په کندهار کې ظهور وکړ ، مولوي نورقاسم حيدري چې دغه مهال يې په پاکستان کې ديني زده کړې کولې د خوست ولايت د يوشمير طالبانو سره يوځای د بلوچستان له لارې کندهار ته لاړ او په هماغو ابتدائي شيبو کې له اسلامي تحريک سره ملگری شو، نوموړي د شهيد ملا بورجان اخند، شهيد ملا مشر او داسلامي تحريک د نورو مشرانو په ملگرتيا د غزني او ميدان وردگو ولايت په تصفيه کې برخوال و، تر څو چې دطالبانو اسلامي تحريک تر خوست پورې ورسيد. دغه وخت چې د طالبانو جنگي کرښه د کابل په چهار اسياب کې وه مولوي نورقاسم د خوست ولايت د ۷۰ تنو طالبانو سره يوځای چهاراسياب ته لاړ. دوی داسې مهال چهار اسياب ته ورسيدل چې په همدې ورځو کې طالبانو د دهمزنگ او کارته سه په سيمو کې د حزب وحدت لخوا تخليه کيدونکي سيمې نيولې، مولوي نورقاسم صاحب هم له خپلو ملگرو سره دکابل ښار په جنوب لويديځ کې همدې سيمو ته داخل شو، وروسته چې په همدې سيمه کې مسعود ناڅاپه په طالبانو بريد وکړ، د سختې جگړې په پايله کې مولوي نورقاسم صاحب هم زخمي شو.

د نوموړي دهمدې صحنې يو ملگری وايي: طالبانو او دمسعود کسانو چې تردې وړاندې يې جگړه نه وه سره کړې په ډيره نږدې فاصله کې اوسيدل، ماسپښين مهال مسعود ناڅاپه په طالبانو بريد وکړ، همدلته جنگ ونښت، موږ د سرک په يوه غاړه وو او بلې غاړې ته په پنځه يا شپږ مترۍ کې دمسعود وسلوال و، زه له لږ جگړې وروسته ټپي شوم اومولوي حيدري ته مې وويل چې له دې ځايه بايد ووځو، ده په اطمينان راته وويل ته يو پټ ځای کينه زه په دښمن گوزارونه کوم تر څو د وتلو لار پيدا شي، له

نوموړی سره راکټ لانچر و په دښمن يې پرلپسې څو گوزارونه وکړل، چې ددښمن گڼ کسان په کې له منځه لاړل، دهمدې جگړې په مهال يوه ملگري په مولوي حيدري باندې غږ وکړ چې په نږدې ودانۍ کې ددښمن کسان دي چې هشتادودو ورسره دی، تاسو سر مه پورته کوئ هسې نه زيان درته ورسېږي، مولوي حيدري راکټ ته مرمۍ واچوله او ويل يې چې وار به پرې مخکې کړم، خو چې کله يې د فیر لپاره سر ورهسک کړ مخکې له دی چې دراکت فیر پرې وکړي له مقابل جانب څخه د هشتادو فیر وشو، چې ددرانه انفجار په نتيجه کې مولوي حيدري په سر باندې په پرخچو ولگيد او ځای په ځای بې هوشه شو.

کله چې راپه هوش شو نو سره له دې چې سخت زخمي و بيا يې هم له موږ سره دچهاراسياب په خوا تگ ته ادامه ورکړه همدغه مهال طالبان د کابل له غرب څخه بيرته د وتلو په حال کې وو، موږ چهاراسياب ته راغلو او څرنگه چې مولوي صاحب سخت زخمي و د شپې مو خوست ته ورساوو، د خوست په روغتون کې ډاکټرانو چي ايکسري واخيستي او دده د سر ټپ يې وليد نو حيران شول چې څرنگه ژوندی پاته دی ځکه دده د سرهدوکي مات وو او پرخچي يې په دماغو کې ښخې وې، ډاکټرانو وويل چې ددې علاج زموږ د وس کار نه دی او دژوند يې هم لږ احتمال شته، د ډاکټرانو د جواب نه وروسته موږ پيښور ته ورسولو، خو هلته هم چې ډاکټران ددماغو ټپ وليد نو له عملياتو يې انکار وکړ، ډاکټرانو وويل چې دده ټپ ډير حساس دی که عمليات يې وشي ژوند به له لاسه ورکړي ښه داده چي کور ته يې ورسوئ ترڅو له خپلو خپلوانو سره وروستۍ دژوند شپې تيرې کړي، ډاکټرانو ويل چې ددې سخت ټپ سره سره موږ حيران يو چې څرنگه ژوندی پاته دی او په خپلو پښو گرځي، دوی ويل چې دا يوازې ددې مجاهد کرامت کيدلای شي او بس .

کله چې مولوي حيدري ته د ډاکټرانو د ځواب خبره ورسیده ده دا آيت ووايه : اذا جاء اجلهم لا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون . يعني مرگ په خپل وخت دی او هيڅکله مخکي يا وروسته کيدلای نه شي.

په پيښور کې د ډاکټرانو له ځواب وروسته نوموړی ملگرو بيرته خوست ته راوستلو څو خپل کور ته تر رسولو وړاندې يې په خوست کې د بادشاه زار په نوم ډاکټر ته وروستلو ترڅو يې دخپل وس مطابق علاج وکړي، دې ډاکټر وويل چې د مولوي صاحب زخم ډير ژور او حساس دی عمليات يې خطرناک دي چې په عملياتو کې يې يوازې لس فيصده د ژوندي پاته کيدلو احتمال شته، زه يې په دې شرط عمليات کوم چې له کورنۍ او ملگرو څخه يې داجازې لاسليک راته راوړئ. د ملگرو له مشورې وروسته نوموړي ته همدا لاسليکونه راوړل شول او نوموړي دمولوي صاحب سر زخم عمليات کړ، د ډاکټر دعملياتو له پيل سره يوځای دمولوي صاحب ملگرو د سورة يس ختم او مأثورې دعاگانې پيل کړې، لږ شيبه وروسته ډاکټر زيری راوړ چې دمولوي صاحب عمليات کامياب شول او له اعصابو څخه يې هډوکي راوايستل شول .

دهمدې عملياتو په نتيجه کې دمولوي صاحب د سرزخم يو مخ ښه شو، خو ډاکټر ورته سپارښتنه کړې وه چې تر ډير وخت پورې به په جنگ کې شرکت نه کوې او نه به په راکټ لانچر باندې فیر کوې ، خو دمولوي صاحب د جهاد جذبه خورا غالبه وه تردې چې له صحت يابۍ وروسته بيا داسلامي امارت جهادي ليکو ته لاړ او دامريکايي يرغل ترمهاله يې بيا بيا په جهادي تعرضونو کې شرکت وکړ نوموړی د چاريکارو په جنگ کې يوځل بيا زخمي شو او تر هغه وخته يې د شراو فساد په مقابل کې جهاد ته ادامه ورکړه چې امريکايانو په افغانستان يرغل وکړ .

دامريکايانوپه خلاف جهاد

په افغانستان د امريکايانوله يرغل وروسته مولوي صاحب نورقاسم له مقدمو مجاهدينو څخه و چې دخوست په ولايت کې يې دامريکايانو په خلاف مسلح جهاد پيل کړ، د نوموړي دمديرانه مشرۍ له برکته د خوست ولايت د صبريو ولسوالي په همدې سيمه کې دجهاد په يوه نه ماتيدونکي سنگر واوښتله او امريکايانو په کې سخت تلفات وليدل، سره له دې چې امريکايانو په دې سيمه کې خورا سخت ظلمونه

او وحشتونه ترسره کړل، د صبريو او خوست د نورو سيمو په زرگونو خلک يې بنديان او شهيدان کړل خو بيا يې هم په اولس کې دجهاد جذبه ونه وژله .

مولوي نورقاسم صاحب چې څه موده د خوست په صبريو ولسوالۍ کې د جهادي چارو مشر او ورپسې ډيره موده د خوست ولايت عمومي جهادي مسؤل / والي و په دې ولايت کې ستر جهادي خدمتونه سرته ورسول.

نوموړي چې خپله يې په جهادي عملياتو کې شرکت کاوو او دعملياتو قومنده به يې په غاړه وه د خوست څلور ولسوالۍ باک، عليشير، صبري او قلندر ولسوالۍ دغه راز دپکتيا مربوط جاني خيل ولسوالي يې په مکرر ډول فتحه کړې، دخوست په لراوږ کې ددښمن ډيرې پوستې يې هم بيا بيا فتحه کړې چې ددې عملياتو په ترڅ کې يې نه يوازې دښمن ته درانه تلفات واړول بلکې بيا بيا يې لوی مقدار غنايم هم ونيول.

په خوست کې يوه سخته جگړه چې نوموړی په کې زخمي شو، دخوست په عليشيو ولسوالۍ عمليات وو، ددې عملياتو په نتيجه کې نوموړي ددښمن گڼې دفاعي پوستې فتحه کړې او دولسوالۍ مرکز ته ورسيدل، خو کله يې چې د ولسوالۍ په مرکز بريد وکړ د مجاهدينو مهمات کم شول ، همدغه مهال دنوموړي همسنگر او تکړه مجاهد دکابل اوسيدونکی ملا مصطفى په شهادت ورسيد، مولوي حيدري ملگرو ته وويل چې د مهماتو دنشتوالي له امله بايد عقب نشيني وکړي او شهيد له ځان سره واخلي د عقب نشينۍ په مهال په مجاهدينو امريکايي الوتکو بمبار وکړ چې د مولوي حيدري گڼ تکړه مجاهد ملگري په کې شهيدان شول او خپله هم سخت ټپي شو. دا ځل هم د نوموړي ټپونه خورا سخت و او ډاکټرانو ويل چې ښايي د نوموړي بدن فلج شي، خوالله تعالی د ډاکټرانو د باور خلاف نوموړي ته يوځل بيا صحت ورکړ. له همدې زخمونو څخه له جوړيدلو وروسته مولوي صاحب له خپلو ملگرو سره يوځل بيا ددښمن په محاصره کې واقع شو، چې ټوله شپه له دښمن سره وجنگيد، په دې جگړه کې نوموړی يوځل بيا په سرباندې دوه مرمۍ ولگيد، خو دا چې الله تعالی د خپل دين دخدمت لپاره ورباندې ژوند لوړولی و له سختو ټپونو سره سره بيا هم ژوندی پاته شو.

په خوست ولايت کې د نوموړي وروستي دوه ستر عمليات چې خپله يې مشري او ترتيب په غاړه و يوځل د خوست په خلیبسات سیمه کې دامریکایانو په ستره قرارگاه باندې لومړني فدايي عمليات و، چې پلان او نقشه يې مولوي صاحب جوړه کړې وه په دې عملیاتو کې فدايان په لومړي ځل دامریکایانو په اډه ورننوتل، امریکایان يې سخت وځپل او د باوري سرچینو په استناد په دې عملیاتو کې تر سلو ډیر امریکایي عسکر مړه او ټپیان شول .

له همدې عملیاتو وروسته په ۲۰۰۶ م کال کې د مولوي صاحب په مشرۍ د خوست ولايت په دریو ولسوالیو صبریو، باک او علیشیرو باندې په هم مهاله توگه ستر عمليات پیل شول چې دښمن ته په کې درانه تلفات واوښتل، ددې عملیاتو په مهال مولوي حیدري صاحب چې دخلیبسات په سیمه کې ددښمن په پوستو په عملیاتو کې برخوال و، يوځل بیا ټپي شو چې دا په جهادي ژوند کې دنوموړي شپږم ځل ټپي کیدل و، خو په دې ځل هم الله تعالی دتیرو ځلونو غوندې کامله شفاء ورته نصیب کړه.

د کونړ ولایت د مسؤل په حیث

د ۲۰۱۲ میلادي کال په لومړیو کې شهید مولوي نورقاسم د اسلامي امارت د مشرتابه په فرمان د کونړ ولایت د جهادي مسؤل په حیث وټاکل شو، نوموړی له ټاکل کیدو وروسته له خوست څخه کونړ ته لاړ او په جهادي صحنه کې يې عملا د جهادي صفوفو په تنظیم او ابتکاري برنامه په تعميل پیل وکړ، په کونړ کې دغه مهال یو ستر شکایت ددښمن له جاسوسانو څخه موجود و. مولوي صاحب په ټولو ولسوالیو کې د ځانگړو خفيه گروپونو په گمارلو سره وتوانید چې ددښمن ډیر جاسوسان تشخیص او بیایي له مینځه یوسي، په دې سربیره نوموړي د جهادي تهجامي عملیاتو لپاره نوې طرحې وړاندې کړي چې په ډیری سیمو کې يې ښې نتیجې درلودې. په دې لړ کې د کونړ په مروړه، دانگام، اسمار، غازي اباد، مانوگي او ناپړۍ ولسوالیو کې ددښمن ۱۴

پوستې دمجاهدینو په عملیاتو کې فتحه شوې دښمن ته په کې درانه تلفات ورسیدل او مجاهدینو ډیرې وسلې او مهمات غنیمت کړل .

د مولوي صاحب د جهادي پلانونو په نتیجه کې په ناپړۍ کې دانچه گل په نامه ددښمن مهم مرکز چې تر ۴۰ پورې ددښمن ځواکونه په کې موجود وو فتحه شو. د کونړ په دانگام کې دښمن نیت درلود ترڅو دلته یو قوي مرکزي بیس جوړ کړي، خو کله چې مولوي صاحب ددښمن له دې پلان څخه خبر شو په متقابلو عملیاتو او بریدونو سره يې ددښمن د پلان د عملي کیدو مخه ونیوله او دښمن ونه توانید چې دلته خپل اهداف ترلاسه کړي .

په کونړ کې دمولوي حیدري صاحب د مسؤلیت په مهال یوه بله مهمه بریا د ۱۳۹۲ هـ ش کال د کب میاشتې په څلورمه د غازي ابادپه ولسوالۍ کې ترلاسه شوه په همدې نیټه مجاهدینو دیوه دقیق پلان له مخې د مزدورې اردو په یوه قرارگاه برید وکړ چې په نتیجه کې يې ددښمن شاوخوا ۲۵ تنه عسکر ووژل شول او ۶ تنه نور مجاهدینو ژوندي ونیول باید وویل شي چې په دې فتحه کې اساسي کردار د هغو نفوذي مجاهدینو و چې له مجاهدینو سره يې تماس درلود او مجاهدینو ته يې د دې بیس په اړه پوره معلومات ورکړي وو .

په کونړ ولایت کې دمولوي نورقاسم بله کارنامه د خپلسریو له منځه وړل او په جهادي صفوفو کې همآهنگي رامنځته کول و نوموړي په دې لاره کې خورا ستر خدمات سرته ورسول او د ډیرو ناخوالو مخه يې ونیوله.

هغه غولیدلي افغانان چې ددښمن په ملکي او نظامي اداراتو کې يې وظایف اجراء کول مولوي صاحب ټولو ته دعوت ورکړ او حتی خطونه يې ورته واستول ترڅو له دې کار څخه لاس واخلي په دې لړ کې په سلگونو کسان د ډاډ له حاصلولو وروسته ددښمن له لیکو راووتل او خپل عادي ژوند ته ستانه شول. دمولوي نورقاسم صاحب د مسؤلیت په مهال په کونړ ولایت کې د دعوت والارشاد / جلب او جذب پروسه په خورا بریالیتوب سره روانه وه ، په دې لړ کې یوازې دکونړ په شینگل ولسوالۍ کې ۱۲۶

تنه هغه کسان چي پخوا يي ددښمن په صف کې دنده اجراء کوله مجاهدينو ته تسليم شول او له دښمنۍ څخه يي لاس واخيست .

د ولسمشرۍ د دريم ځلي انتخاباتو په لومړي پړاو کې مولوي صاحب نورقاسم د لومړني مسؤل په حيث خپله په صحنه کې و نوموړي له انتخاباتو لس ورځې وړاندې د کونړ ولايت مختليفوسيموته سفر وکړ ترڅو ددښمن دغه پروسه شننه کړي نوموړي په درست کونړ کې د انتخاباتو د شنندولو لپاره يو مؤثر پروگرام جوړ کړ، ټولو مجاهدينو ته يي قومنده ورکړه چې دانتخاباتو په ورځ د سهار له پنځو بجو څخه ددښمن په مراکزو، پوستو، د ولسواليو په مراکزو او نورو دولتي اماکنو باندې بريدونه پيل کړي. ددې عملياتو په لړ کې د ورځې په اوږدو کې په کونړ ولايت کې مجاهدينو ۷۰ لوی او واړه بريدونه په دښمن ترسره کړل، چې په نتيجه کي يي ددښمن ۸۸ تنه عسکر، اربکيان او منسوبين له منځه لاړل او گڼ نور ټپيان شول او په دې توگه په دې ولايت کې دانتخاباتو غربي منحوسه پروسه په بشپړه توگه شننه شوه .

د مولوي نورقاسم شهادت

د ۱۳۹۳ هـ ش کال د دحمل د مياشتې په اتلسمه نيټه مولوي نورقاسم حيدري چې له خپلو څو تنو ملگرو سره د کونړ د شېگل ولسوالۍ په مربوطاتو کې روان و او نيټ يي و چې دکونړ ولايت له نورو جبهاتو څخه ليدنه کتنه وکړي، ناڅاپه دامريکايي بي پيلوټه الوتکې تربريدلاندې راغی چې په نتيجه کي يي مولوي نورقاسم حيدري له خپلو دريو تنو مجاهدو ملگرو مولوي عبدالکريم جانباز، منصور او حميدالله سره يوځای د شهادت لوړ مقام ته ورسيد .

انا لله وانا اليه راجعون

مولوي صاحب نورقاسم خپل هميشني ارمان ته وصل شو او د شهادت په ابدې سفر لاړ او تر شا يي شپږ اولادونه ۳ زامن او ۳ لوڼې پريښول . رحمه الله تعالى

خاطرې او د شخصيت ځانگړنې

د شهيد مولوي نورقاسم يو ملگری مولوي احرار وايي : له امريکايانو څخه د هجرت د ژوند په مهال زه او مولوي صاحب حيدري په يو کور کې اوسيدلو، چې هغه کور په دوو برخو مشتمل و، په يو حصه کې يې زه اوسيدم او په بله کې يې حيدري صاحب اوسيدلو، يوه ورځ حيدري صاحب په جهادي سفر ولاړ، دراستنيدو پرمهال په لاره کې دمنافقانو تر بريد لاندې راغی چې حيدري صاحب په سر دسترگو د کونجو په هډوکو ټپونه وخوړل، خو الله B يې سترگې له پنډيدو وساتلې، او په همدې سفر کې يې چيرته په يوه روغتون کې ديوڅه مودې درملنې لاندې وو، کله چې کور ته راستون شو، زه له دې ناخبره وم چي حيدري صاحب ته مشکل پېښ شوي دي، هسې د پوښتنې په نيت مي د کور دروازه وروټکوله مولوي حيدري صاحب په دروازه کې سر رابهر کړ گورم چې ډير سخت ټپي ده، ما ورته وويل چې دا ولې؟ ده کيسه راته وکړله، چې په لار کې دمنافقينو لخوا ټپي شوم، اوس دمجلس طاقت نلرم، ما ورته وويل چې څه ولاړ شه آرام وکړه، ځکه ډير زيات په تکليف و، په لمانځه کې يې دسجده داء کولو توان او طاقت نلرلو، کله چې راتلونکي شپه تيره شوه، نو سهار مې پوښتنه پرې وکړه، چې اوس به څنگه وي دروازه مې ووهله چې کله بيرون راووتلو ما ترې وپوښتل چې څنگه يې؟ ده په ځواب کې راته وويل: چې نن جوړ يم، او راته ويې ويل چې بېگا شپه مې خوب وليدلو چې مفتي محمد فريد V (د دارالعلوم حقانيه مفتي او شيخ الحديث) په خوب کې راغلو او راته ويې ويل: چې صبا به جوړ يې، دحيدري صاحب په وينا چې سهار له خوبه راپاڅيدم چې کله په لمانځه ودريدلم بس جوړ تيار وم سجده مې هم وکړله او پخوا مې سجده نشوای کولای، هيره دې نه وي، چې حيدري صاحب دمفتي محمد فريد V مريد او مسترشد وو، او دطريقت تر شپږم سبق پورې وظائف يي سرته رسولي وو.

د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال د رياست الوزراء مرستيال او ختيځ زون تنظيمه رئيس مولوي عبدالکبير صاحب وايي :

مولوي نورقاسم زړور او متواضع شخص و، د خوست په سطحه له مقدمو مجاهدينو څخه حسابېږي چې نه يوازې په خپله سيمه صبريو کې ستر جهادي خدمتونه وکړل بلکې په درست خوست ولايت کې يې د جهاد په پراختيا کې ستر رول درلود، په کونړ ولايت کې دمسؤوليت په مهال هم مجاهدين ترېنه خوشاله و، نوموړی د کافر په مقابل کې سخت او نه ماتيدونکی او دمسلمان په مقابل کې متواضع و، دمشر لپاره مناسبه وي چې په سخته مرحله کې خپله ځان مقاومت ته وړاندې کړي، لکه رسول الله **H** چې د حنين په غزا کې په سخته مرحله کې مستقيم پاته شو، ټول صحابه په شا لاړل خو رسول الله **H** ځان قربانۍ ته وړاندې او ثابت پاته شو، په مولوي نور قاسم صاحب کې همدا دايثار او فداکارۍ صفت موجود و.

د خوست ولايت اوسيدونکی شيخ الحديث مولوي افضل حسين صاحب د مولوي صاحب په اړه دوه ليدلي خوبونه داسې بيانوي : يوځل مي ليدل چې له مولويصاحب نه شاوخوا ډير زمريان تاو وي ټول دده پيره کوي مولوي صاحب له يوه زمري سره پنجه اچولي وي خو دزمري پنجه ترې لاندې وي او داسې ښکاري چې زمري ورته تسليم وي.

دوهم دا چې په خوب کې گورم چې يو صندوق وي دمولوي صاحب يو مخالف دشمن يې دخلاصولو هڅه کوي نو څوک په خوب کې ورته ووايې چې دا دښي کريم صلی الله عليه وسلم له طرفه محترم مولوي صاحب ته تحفه ده بل چا ته يې دخلاصولو اجازه نشته.

يو بل ملگری چې بيخي يې مولويصاحب ليدلی نه و، کله يې چې دکونړ ولايت په وروستۍ نشر شوې وېډيو کې مولوی صاحب وليدلو نو له يوه بل ملگري څخه يې وپوښتل چې دا څوک ده چې غريږي هغه ورته وويل چې دا مولوي نورقاسم نومېږي په قوم صبری د خوست اوسيدونکی دی او اوس دکونړ ولايت جهادي مسؤول دی. هغه ورته وويل: چې قسم بالله څه وخت مخکې مې همدغه سړی له رسول الله صلی الله عليه وسلم سره په خوب کې څنگ په څنگ ليدلی وو.

د مولوي صاحب اقتصادي ژوند درست عمر د فقر او غربت ژوند و، دبیت المال له پیسو سره یې سخت احتیاط کاوو، مولوي احرار وايي کله چې دامريکايانود يرغل په اواڼلو کې مولوي صاحب هجرت ته اړ شو نو د هجرت په ژوند کې يې په يوه داسې خونه کې اړولي وو چې بيخي داوسيدو قابله نه وه، په همدې وخت کې به يې د ډوډۍ پخولو لپاره په خپله شا له غره څخه د مزرو او کيکرو گيډۍ راوړلې او کله به چې ځينې مجاهدين ملگري ورسره ميلمانه شول، نو په کور کې يې يوازې يو چاينک وو چې په هغه کې به يې چای جوشاوو هم او ميلمنو ته به يې هم پکې راووړ، نو کله به چې چای ختم شو چينک به يې کور ته يووړ بيا به يې چای جوشولو او ميلمنو ته به يې راوړلو، هغه مهال چې مولويصاحب دخوست ولايت جهادي مسؤوليت په غاړه درلود بيا يې هم په خپله له غره څخه خس راوړل.

مولوي صاحب ظاهرا غريبانه او فقيرانه ژوند درلود خو نوموړي دايمان په پانگه غني او الله تعالی ورته لوی جرأت او اخلاص ورکړی و. مولوي احرار وايي : يو ځل ديو موټر بم جوړولو لپاره د څلور ټنه باروتو جوړولو او انتقالولو کار و ملگري ډير وو خو شهيد مولويصاحب په خپله په کار مصروف و، ملگرو ډير اصرار پرې وکړ چې ته کار مه کوه موږ ډير يو، يوه سرگروپ ورته وويل چې هرڅومره ملگري دې پکار وي دکار لپاره له ما يې واخله خو ته کار مه کوه، شهيد حيدري صاحب ورته په ځواب کې وويل: چې زه هم دثواب دحصول لپاره راغلی يم، آخر هغه دلگۍ مشر- هم له محترم مولويصاحب سره په کارپيل وکړ.

مولوي احرار د شهيد حيدري صاحب د جهادي تاکتيکي بريدونو په اړه وايي : دمحترم مولوي صاحب په قيادت کې يو ځل مجاهدينو دخوست ولايت صبريو ولسوالۍ کې يو کور څو ورځې موقتا داسې معرفي کړ لکه د مجاهدينو مرکز چي وي، يو موټر بم يې جوړ کړ، او دهمدې کور په منځ کې يې ودرولو، او اطاقونو ته يې گڼ شمير بوټونو چيلکې او څپلۍ کيښودلې او يو فدايې ملگری دننه په اطاق کې ناست و، چي د موټر بم شارتي مزی ورسره و ، دشپې چې کله په دوو درو چورلکو کې امريکايان

د چاپې لپاره راغلل او ټول کور ته داخل شول چېغې يې وهلې چې تسليم شئ وسله پر زمکه کېږدئ، په دغه وخت کې استشهادي مجاهد موټر بم ته انفجار ورکړ، چې په لسه او امریکايي عسکر پکې مړه او ټپيان شول وروسته نور امریکايان ددغو مړو او ټپيانو دانتقالولو لپاره راغلل ملگرو له وړاندې له کور نه دماينونو حلقه تاو کړې او ټول يې په داسې ترتيب برابر کړي وو چې يوځای انفجار وکړي، کله چې امریکايان دمړو او ټپيانو په پورته کولو بوخت شول دملگرو له لوري ماینونو ته انفجار ورکړل شو چې په دې کې هم ښه پريمانه امریکايان مردار شول، دعيبي شاهدانو په وينا په دغو کاميابو عملياتو کې دامريکايانو مړه او زخميان له سلو اوښتي وو.

د مولوي نور قاسم صاحب د جهادي ژوند خاطرې او کارنامي خورا ډيري دي ، چې د ټولو يادول ددې ليکنې د توان خبره نه ده ، الله تعالی ته سوال کوو چې ددې رښتيني مجاهد او د حق سنگر د رښتيني ساتونکي قرباني او خدمات په خپل دربار کې قبول کړي او برکات يې په کورنۍ او ملگرو جاري ولري .

آمين يا رب العلمين

د شهيد ډاکټر عبدالواسع عزام جهادي ژوند ته لنډه کتنه

ليکنه: قاري محمد يونس راشد

هو کې : شهيد الحاج ډاکټر عبد الواسع عزام V شهيد شو. شهيد حاجي ډاکټر صاحب تقبله الله دابدي ژوند په لور يون پيل کړ ، هغه به د شهادت د نېټې څخه دابد لپاره دهر راز ستونزو څخه بيغمه وي نور به هغه ستوماني نه لري نور به دښمن ونه توانېږي چي هغه دوحشتونو په زندان کي زنداني کړي نور به شهيد ډاکټر عبدالواسع عزام V دخپلو زنداني وروڼو او خویندو په کړيکو ونه خوږيږي ځکه هغه اوس داسي دار ته ولاړ چی هلته نور ځورول نشته هلته غم نشته هلته د رښتینو مؤمنانو لپاره ټوله دنیاوي غمونه دردونه په بې پایانه رحمت ، جنتونو او خوښوېدلېږي.

شهيد حاجي ډاکټر صاحب د شهيدانو د سپيڅلي کاروان ملگری شو هغه اوس د نورانيت د قافلي لاروی شو ، امید مودی انشاء الله چي هغه به اوس دالهي خطاب دا شرف ترلاسه کړی وي چي : يا ايته النفس المطمئنة ارجعي الی ربک راضية مرضية ، فادخلي في عبادي وادخلي جنتي .

قهرمان شهيد الحاج ډاکټر عبدالواسع عزام V د اسلامي امارت يو له هغو پياوړو قوماندانو څخه و چي له تنکی ځوانۍ څخه بيا تر شهادته پوري يې د اسلام له مقدس دين او مظلومو مسلمانانو څخه دفاع وکړه او په جهادي ژوند کي يې هر ډول سترېاوو او تکالیفو ته سینه سپر کړه.

شهيد حاجي ډاکټر صاحب په سپيڅلي جهادي روحیه، پوره اخلاص او مدبرانه مشرتوب د مجاهدينو د ښه نظم او نسق او نظامي تربیې په برخه کي پراخي هلي ځلي

وکړې او په ډېرو سختو حالاتو کې يې په ټينگ عزم او پوره استقامت جهادي خدمتونه ترسره کړل.

پېژندنه :

اتل شهيد ډاکټر عبدالواسع عزام ۱۳۸۶ هجري قمري کال د جمادي الثاني د مياشتي په ۱۵ نېټه د کندهار ولايت د پنجوايي ولسوالۍ د سپېروان د سيمي د حاجي عبدالباقي صاحب په دينداره کورنۍ کې وزېږېد.

زده کړه :

شهيد حاجي ډاکټر صاحب د خپل عمر په اووه کلنۍ کې ديني زده کړې په پنجوايي کې دخپل کلي په مسجد کې پيل کړې. نوموړی لا تنکی ځوان و چې د وحشي روسانو سرو لښکرو پر گران هيواد يرغل وکړ او د نورو مظلومو افغانانو په شان د ډاکټر صاحب کورنۍ هم هجرت وکړ. ډاکټر صاحب په دارالهجره کې خپلو د نني زده کړو ته دوام ورکړ، دغه مهال نوموړي د بلوچستان په پنجپای کمپ کې په مدرسه فضليه کې تر څه موده ديني زده کړې ترسره کړې مگر د نوموړي په زړه کې د جهادي ولولو غورځنگ او پاک احساس دې ته اړ کړ تر څو خپلي زده کړې همداسي نيمگړې پرېږدي او د نورو مجاهدينو وروڼو سره يو ځای د سپېڅلي جهاد گرمو سنگرونو ته ولاړ شي .

څرنگه چې هغه مهال په جهادي ليکو کې زيات شمېر مجاهدين زخميان کېدل او د نورو اسبابو تر څنگ يوه داسي کس ته هم اړتيا وه چې د جگړې د ډگر زخمي مجاهدين معالجه او تداوي کړي نو مجاهدينو د شهيد حاجي ډاکټر صاحب د هغه ځانگړي استعداد او ذکاوت له مخي چې لوي الله B دی پرې نازولی و دغه خدمت ته انتخاب او طبي زده کړو ته وهڅاوه، همدا و چې حاجي ډاکټر صاحب د همغه مهال ضروري طبي زده کړې بشپړې کړې او ديوه ابتدايي معالج ډاکټر په

حيث يې دسنگرونو د زخمي مجاهدينو په خدمت پيل وکړ او دا دنده يې په پوره اخلاص او ديانت ترسره کړله .

جهاد او مبارزه يې :

شهيد ډاکټر عبدالواسع عزام لا نوی ځوان و چې د سرو لښکرو سره يې د مقابلې ډگر ته ور ودانگل او د کندهار په سنگحصار کې يې د مرحوم فيض الله اخندزاده صاحب په جبهه کې په جهاد پيل وکړ، دده جهادي تربيه او روزنه پداسي يوه جهادي جبهه کې وسوه چې د اسلامي امت نامتو غازيان او د سپېڅلي جهاد مشران يې غړي و لکه د اسلامي امارت زعيم عاليقدر اميرالمومنين ملا محمد عمر مجاهد V ، الحاج ملابرادر اخند حفظه الله او يو شمېر نور مشران .

په جهادي صفوفو کې له څه مودې نظامي خدمتونو وروسته د جبهې د مشرتابه لخوا د جگړې په ډگر کې د زخمي مجاهدينو د علاج او تداوي لپاره د مجاهدينو د طبي زده کړو و مرکز ته ور وپېژندل شو، نوموړی د طبي زده کړو له فراغت وروسته خپل جهادي سنگر ته ستون شو او سمدلاسه يې په عملي توگه د زخمي مجاهدينو په خدمت پيل وکړ ددې تر څنگ يې په فارغه وخت کې د سيمي د عامو مسلمانانو سره په پراخه او نه سترې کيدونکي ډول روغتيايي مرستي کولې او دغي سپېڅلي دندې ته يې تر هغو پوري دوام ورکړ تر څو د شر او فساد، نا امنيو او ناوړه حالاتو څخه د مسلمان ملت د نجات او خلاصون په موخه د طالبانو اسلامي تحريک ظهور وکړ .

د طالبانو د اسلامي تحريک سره يې يو ځای کېدل:

شهيد حاجي ډاکټر صاحب په هماغه اوائلو کې د طالبانو د اسلامي تحريک سره ملگری شو او دطالبانو داسلامي تحريک دعمومي نظامي قومندان قهرمان شهيد ملامحمد اخند په مشرۍ يې سپېڅلي جهاد ته ادامه ورکړه، دغه مهال نوموړي يو سيار کلنيک جوړ کړی و چې د جگړې د ټپيانو معالجه يې کوله د هرات ولايت د فتح په درشل کې يې د زخمي طالبانو د تداوی او معالجې په برخه کې نه سترې کېدونکي

او مخلصانه خدمتونه ترسره کړه اوبيا د همدې ولايت د روغتيا رئيس او ورپسې د انحصاراتو د رئيس په توگه وټاکل شو.

د کابل ولايت له فتحي وروسته د افغانستان دسرې مياشتې د عمومي رياست د معين په توگه وټاکل شو او په دغه مهمه اداره کې يې د يو لړ مهمو اصلاحاتو او مثبتو بدلونونو په راوستلو سره خپل استعداد او قوي مديريت څرگند کړ.

شهيد حاجي ډاکټر صاحب پر دغه دنده پر افغانستان د صليبي يرغلگرو تر بريده پوري پاته و او د يرغل په جريان کې يې د امريکايي وحشيانو په بمبارد کې دزخمي سوو مظلومو افغانانو سره په خورا مېړانه او سرښندنه عاجلي مرستي وکړې.

په بمبار د کې له زخمي سوو مجاهدينو او اولسي خلکو سره يې د خپلو سيارو کلينکونو په مټ داسې چټکي او مؤثري روغتيايي مرستي کولې چې تر هر زخمي پوري به يې طبي ډله رسوله او هلته به يې تداوي کاوه. د يرغل په بهير کې يې بل لوي خدمت د هغو عربو مجاهدينو د کورنيو او ماشومانو ساتنه او بيا محفوظو ځايونو ته انتقال و چې د کور سرپرستان يې يا شهيدان او يا د جگړې په ليکه کې بند پاتي وو.

له امريکايي يرغل وروسته يې جهادي خدمات:

له امريکايي يرغل وروسته شهيد حاجي ډاکټر صاحب په مسلحانه جهاد پيل وکړ او لومړی يې د کندهار په مختلفو ولسواليو کې په محاربوي عملياتو او د مجاهدينو په اکمال کې برخه واخيسته چې پدې لړ کې يو ځل په ارزغستان ولسوالي کې د لنډ مهال لپاره بندي هم شو. د صليبي يرغلگرو په مقابل کې په هيواد کې د جهادي عملياتو په طوفاني لړ کې شهيد حاجي ډاکټر صاحب هم په کابل، کندهار، هرات او بلخ ولايتونو کې يو شمېر لوي استشهادي عمليات پلان او ترسره کړل چې دغو ښارونو ته ده پخپله فدايان او د فدايي عملياتو لوازم رسول او تر خپل نظارت لاندې يې عمليات ترسره کول.

بايد وويل سي چې شهيد حاجي ډاکټر صاحب يو ځل د همداسې عملياتو د پلان په درشل کې په مزارشريف کې ونيول شو چې ژر تر ژره د الله B په نصرت را خلاص شو مگر د يوه بل مهم پلان د عملي کولو په لړ کې دی کابل ته رسيدلی و چې د صليبي جاسوسانو له خوا کشف او ونيول شو او بيا د اوږدې مودې لپاره بندي کړای شو.

شهيد حاجي ډاکټر صاحب او زندانونه:

په کابل کې له نيول کېدو وروسته لومړی د کابل د خاد رياست ته انتقال شو او تر پېژندنې وروسته رياست هفده ته ولېږل شو، په رياست هفده کې د دغه رياست د رئيس گلالي لخوا دومره تعذيبونه او شکنجې ورکول شوې چې ددغه رياست د مرستيال په خبره تراوسه هيچاته هم دومره وهل او شکنجې ندي ورکړل شوي خو د الله B په فضل ددومره فشارونو سره سره بياهم هيڅ ډول اقرار او خبره دده له خولې نه ده وتلي.

سره لدې چې حاجي ډاکټر صاحب هيڅ ډول اقرار ونکړ مگر غلامو قاضيانو بيا هم په لومړۍ او دوهمه محکمه کې په لس لس کاله بند محکوم کړ او په رياست هفده کې له اتو مياشتو تېرولو وروسته د پلچرخي د مرکزي زندان څلورم بلاک ته انتقال کړل شو.

د پلچرخي په څلورم بلاک کې د اسيرو مجاهدينو مشري ورترغاړې شوه او دغه بلاک يې د خپلو تکړه ملگرو په ملگرتيا په مدرسه بدل کړ او بنديانو ته يې نه هېرېدونکي خدمتونه ترسره کړل.

په پلچرخي زندان کې د شهيد حاجي ډاکټر صاحب د فعاليتونو او نفوذ له ويري د زندان چارواکو دی څو ځلي نورو زندانونو ته هم انتقال کړ چې پدې لړ کې يې د کندهار محبس، د پلچرخي نظامي يا گوانتنامو بلاک او بيايي بگرام زندان ته يووړ.

له زندانه خلاصون او وروستني جهادي خدمتونه :

شهيد حاجي ډاکټر صاحب په زندانونو کې مجموعاً پنځه کاله او اته مياشتي تيري کړي او د اسلامي امارت د مشرتابه په خاصه توجه له زندان څخه راخلاص شو، له زندانه تر خلاصېدو وروسته سمدستي د اسلامي امارت د مشرتابه له لوري د کندهار ولايت د ولايتي کمېسيون مسئول وټاکل شو او په دغه اداره کې يې ډېر اصلاحات او خدمات ترسره کړل چې د اسلامي امارت د مسئولينو له لوري تقدير شول، د ولايتي کميسيون د رياست وروسته د مشرتابه لخوا د کندهار ولايت د عمومي مسئول په توگه وټاکل شو او دلته يې هم ولايتي اداره منظمه او نور ډېر خدمتونه ترسره کړل .

د کندهار د والي په حيث له ټاکل کېدو وروسته نوموړي دمجاهدينو لپاره معسکر جوړ کړ چې درې ځله له ۶۰ تر ۸۰ پورې په حربي فن سمبال مجاهدين ترې فارغ شول ، دغه راز يې په ولايتي اداره کې نور هم مثبت نوبتونه رامنځته کړل، د ملکي او نظامي ادارو جلاجلا مياشتني مجالس او بياپه دوو مياشتوکې مشترک مجلسونه يې پيل کړل، دکندهار د ټولو ادارو لپاره عمومي طرز العمل، دولایتي کميسيون لپاره طرز العمل دغه راز دمعسکر لپاره طرز العمل يې ترتيب کړل او هره مياشت يې د ټولو ادارو راپور ورکول د يوه مکلفيت په حيث عملي کړ، دغه راز يې دولایتي دندې په مهال دعمومي هيئتونو څخه پرته دولایتي ادارې لخوا دکندهار مختلفو سيمو ته هيئتونه لېږل ترڅو جهادي چارې له نږدې وويني، دولس شکايتونه واورې او دمجاهدينو مشکلات رفعه کړي .

شهادت يې :

د ۱۳۹۳ کال د جهادي عملياتو له پيل مخکې د کندهار ولايت د مجاهدينو د جهادي تعليماتو پنځه ورځني مجلس له پاي ته رسېدو سره سم شهيد ډاکټر صاحب سمدستي د جهادي عملياتو په منظمولو پيل وکړ . دغه مهال سره له دې چې نوموړی په کندهار کې د لومړني مشرمجاهد په حيث ددښمن لخوا تر سخت تعقيب لاندې و، دښمن يې حتی عکسونه ځوړند کړي و او له خلکو يې غوښتنه کوله چې دانعام په

مقابل کې دده په اړه معلومات ورکړي خو بيا هم شهيد ډاکټر صاحب ددښمن دداسې تعقيب او هڅو پروا نه کوله نوموړي په پوره زړورتيا دکندهار بيلابيلو ولسواليو ته سفرونه وکړل او ترهغه وخته په جهادي سنگرونو کې پاته شو ترڅو يې د شهادت غمجنه پيښه رامنځته شوه .

حاجي ډاکټر صاحب چې د جهادي دندې په مهال د يوه کړايي ډاټسن موټر د موټروان په ملگرتيا د هلمند ولايت د گرمسېر ولسوالۍ د صفار له سيمي څخه تېرېده د همدې سيمي پوليسو لخوا د درېدلو امر ورته وشو، څرنگه چې حاجي ډاکټر صاحب له ځان سره خپل کيوباڼي توپک هم درلود دا يې هيڅکله ضمير نه قبلوله چې له وسلې سره دي ژوندی ونيول شي ، سمدستي يې موټروان ته امر وکړ چې موټر مه ورته دروه چې پدې سره پوليسو په خپل رېنجر موټر کې دوي تعقيب کړل او رېنجر يې ددوي د موټر سره پر بغل کړ، کله چې د پوليسو رېنجر ددوي د موټر برابرۍ ته راوړسېد پوليسو په خپلو توپکانو حاجي ډاکټر صاحب تهديد کړ او ورته ويې ويل چې موټر ودرؤ ! حاجي ډاکټر صاحب ددوي د خبرو په جواب کې پر دوي د خپل کيوباڼي توپک خوله راواړوله او په سيټ کې سپاره پوليس يې وويشتل مگر د رېنجر په بادۍ کې دوه پوليس پاته شوه، هغوي پر دوي ټکان شروع کړل، ددوي په ټکانو کې حاجي ډاکټر صاحب په پښه، لاس او نس کې زخمي شو او موټر هم له کاره ولوېد، خودښمن يې هم له پښو وغورځاوه چې دوي يې نور تعقيب نکړای شوای له څه تگ وروسته موټر ودرېد موټروان او حاجي ډاکټر صاحب په پښو يو څه تگ وکړ . وروسته حاجي ډاکټر صاحب له تگه ولوېد او موټروان ته يې وويل چې ته ولاړ شه زه نور نسم تللای ، دغه مهال چې موټروان د بل موټر د پيدا کولو او د ډاکټر صاحب دانتقال په هڅه روان شو د موټروان له تگ وروسته حاجي ډاکټر صاحب د سختو ټپونو له امله شهيد شو او خپل وروستي ارمان ته ورسېد . انالله وانا اليه راجعون.

د شهيد حاجي ډاکټر صاحب تقبله الله له شهادت وروسته د پنجوايي ولسوالي د سفيدروان سيمي خلکو دده جسد را انتقال او په خپله پلرنۍ هديره کي يې په ډېر عزت او درناوي سره خاورو ته وسپاره ، روح دي يې ښاد وي .

عجيب اتفاق : دالله B شان دی چي د شهيد حاجي ډاکټر صاحب مرحوم د زېږېدنې او شهادت ورځې سره يو دي ، حاجي ډاکټر صاحب د جمادى الثاني پر ۱۵ زېږېدلى او پر همدې تاريخ د شهادت لوړ مقام ته ورسېد ، تقبله الله

بايد ووايو چې شهادت د ډاکټر صاحب ډير پخوانی ارمان و ، شيخ مولوي حبيب الله صاحب وايي چې ډاکټر صاحب يو وخت په داسې حال کې چې يوازې زه او دی په اطاق کې ناست و راته وي ويل چې شهادت مې ډير لوی ارمان دی باور وکړه لکه خلک چې د واده شپې ته څومره خوشاليږي زه تر هغه زيات شهادت ته هوسپرم .
د ملگرو يو څو خاطرې :

د شهيد حاجي ډاکټر صاحب تقبله الله جهادي ژوند د جالبو خاطرو يوه مجموعه ده چي دهر ملگري سره يې په زړه کي خوږې خاطرې نقش دي ، د ټولو خاطرو ذکر کول يوه لوي کتاب ته ضرورت لري مگر د لته يې د ځينو ملگرو بعضي- خاطرې د نمونې په ډول وړاندي کوو :

د شهيد حاجي ډاکټر صاحب خاص ملگری الحاج حافظ بسم الله صاحب چي په زندان کي يې هم په کلونو ملگرتيا ورسره کړې د زندان څو خاطرې داسي راته وايي :

مدرسه : د شهيد حاجي ډاکټر صاحب له خوږو خاطرو څخه زما دا يوه خاطره ډېره په زړه کي ده چي کله دی د پلچرخي زندان څلورم بلاک ته راوستل شو په دغه بلاک کي يې بنديانو ته د نورو خدمتونو تر څنگ يوه منظمه مدرسه هم جوړه کړه او د زندان دغه بلاک يې کاملاً د مدرسې په شکل واپاوه ، دلته له لسو زياتو استاذانو درس کاوه او د سلگونو ډول ډول کتابونو تر څنگ يې د دغه مدرسې ټول ضروري لوازم ورته مهيا کړل . بايد ووايم چي ددغه مدرسې څخه په لسگونو حافظان او قاريان

فارغ شوي او گڼونورو طالب العلمانو پرې خپله علمي تنده ماته کړېده ، د نورو طالبانو تر څنگ خپله حاجي ډاکټر صاحب هم له دغي مدرسې څخه عظيمه استفاده وکړه ، قرانکريم يې ټول په قرائت او تجويد زده کړ او د ازادي مطالعې تر څنگ يې يو شمېر نور درسي کتابونه هم ولوستل ، دغه مدرسه اوسه هم فعاله ده او له کتابو څخه يې ددغه بلاک تر څنگ د نورو بلاکونو بنديان هم استفاده کوي .

تقوى : حاجي ډاکټر صاحب شهيد ډېر متقي او همېشنى عابد و ، زما په زندان کي نه يادېږي چي ده دي د تهجد لمونځ قضاء کړئ وي ، هره هفته به يې صلاۃ تسبيح لمونځ اداء کاوه حتی ځيني وختونه به يې هره ورځ هم کاوه ، د قرانکريم تلاوت يې خپل عادت جوړکړئ و ، په ملگرو کي مشهوره وه چي کوم ملگری به په عبادت کي کمزوری و ؛ ويل به يې ځم د حاجي ډاکټر صاحب سره په اطاق کي ملگری کېږم تر څو د عبادت رنگ ورڅخه واخلم .

ايتار او سخاوت : شهيد حاجي ډاکټر صاحب ډېر سخي و ، څرنگه چي ده ته ډېر پايوازان راټلل او ډېر شيان يې ورته راوړل ده به ټول تقسيمول . حتی پداسي وخت کي هم چي ده به ډېر ضرورت ورته درلود . کله چي يې موږ د بگرام زندان څخه بيرته پلچرخي زندان ته راوړو نو له دغو ملگرو سره نه پيسې وې او نه کوم بل د ضرورت شی ، بنديان حيران وو چي خپل ضرورتونه څنگه پوره کړي ، حاجي ډاکټر صاحب د بلاک کانتين والا را وغوښتی او ورته ويې ويل چي ورسه د بگرام څخه د را وستل سوو ټولو بنديانو پراطاق وگرځه او ورته ووايه چي هر شي ته مو ضرورت وي راته ووايست زه يې درته راوړم او ټولي پيسي حاجي ډاکټر صاحب راکوي ، کانتين والا همداسي وکړل او په پای کي ټولي پيسي حاجي ډاکټر صاحب ورکړې .

سرشاري او جرئت : د حاجي ډاکټر صاحب له خوږو خاطرو څخه يوه مي دا ډېره يادېږي چي ده به د زندان او د حکومت له لوړپوړو چارواکو سره هر وخت د بنديانو د حقوقو د دفاع په خاطر په ډېر جرئت سره خبري کولي او په خبرو کي يې هيڅ ډول تنزل نه ښکاره کاوو ، همدا علت و چي هر وخت به دی مرحوم جزايي او کوټه قلف و .

خاصه خاطره: يو ځل مي له حاجي ډاکټر صاحب شهيد څخه وغوښتل تر څو زما د ملگرو د يادگارونو په کتابچه کي خپل يو يادگار راته وليکي ده د يادگار په پيل کي خپل ادرس داسي ليکلی وو: اوسنی ادرس: پلچرخي زندان څلورم بلاک، دايمي ادرس: جنت الفردوس لوړ منزلونه ...

په اسلامي امارت کې دهرات پخوانی والي او بيا دقوايد عامي وزير مولوي احمدالله مطيع وايي:

شهيد ډاکټر صاحب زه له ډيرکشرتوبه پيژنم په يوه مدرسه کې مو درسونه سره ويلي دي له هغه وخته ډاکټر صاحب ډير لوړ اخلاق درلودل او ډير خواريتوب سړی و له جهاد سره يې ډيره زياته مينه وه دتعلقاتو په ټينگولو او پاللو کې يې خورا ښه مهارت درلود داسلامي امارت په استازيتوب به يې له ډيرو خطرناکو جهتونوسره تماسونه ټينگول او بيا به يې دملقاتونو لپاره زمينه سازي کوله او له خطر ډک سفرونه يې کول، ډير زړور انسان وحتی په دا اوسني جهاد کې به هغو کسانو چي دډاکټر صاحب له جهادي فعاليتونونه به خبر وو له ده سره به يې په يوه موټر کې سفر کولو ته زړه نه ښه کاوو ځکه چي شهيد ډاکټر صاحب به په خپل موټر کې نظامي مواد لکه منفجره توکي او وړه وسله يوه اوبله خوا انتقالوله او دمجاهدينو مراکزو ته به يې رسول زه چي يې په شهادت خبر شوم نو ډير زيات غمگين شوم الله تعالي دي جنتونه ور په برخه کړي .

دشهيد ډاکټر صاحب يو جهادي ملگری اغاجان وايي:

شهيد ډاکټر صاحب به په جهادي کارونو کې خورا ښه تکتیکونه کارول يوځل يې ماته داستشهادي بريد لپاره يو جوړ شوی اوله منفجره موادو ډک شوی ټونس موټر په لاس را کړ چي دکندهار په ښار کې يې خوندي کړم ما هم دسيمتي خښتو دجوړولو په يوه کار خانه کې ودر اوو هلته کارگرو او ځوانانو به زياتره وخت پتي (قطعي) سره کولي ډاکټر صاحب ماته وويل ته يې هم ور سره کوه او ټوکي ټکالي هم ور سره کوه، چي شک وانخلي. که څه هم زما زده نه وې، خو پري ور گډ شوم او دري ورځې مې هلته تيري کړې خو دغه خلک راباندې پوه نه شول همدا رنگه موږ ښه ډير وخت

دکندهار په ښار کې تير کړ په هغه وخت کې به دگوداگي اداري چارواکو اکثره سرف موټر کارول شهيد ډاکټر صاحب هم سرف موټر ددې لپاره واخست، چي هرځای يې پوليس ونه دروي اودچا توجه جلب نه کړي او موږ ته به يې ويل چي ښه لوکس او جديد لباس اغوندئ، تر څو څوک پوه نشي چي موږ مجاهدين يو همداسي موکول ډاکټر صاحب به را سره و او ښه ډير وخت موږه ښار کې دننه جهادي فعاليت وکړ.

حاجي خليل د ډاکټر صاحب دجړت او تدبير په اړه وايي:

شهيد حاجي ډاکټر صاحب له مهماتو ډک مازدا موټر په لاس را کړ او دی خپله تر مخه په ټونس کي روان و، کله چي دکندهار ښکارپور بازار ته ورسېدو هلته عسکرو سخته تلاشي کوله، زما مخکي يوه کرولا وه او د هغه مخته د ډاکټر صاحب ټونس روان و، عسکرو د حاجي ډاکټر صاحب موټر له تلاشي وروسته ايله کړ او روان سو کله چي کرولا تلاشي ته ودرېدل ما فکر وکړ چي تلاشي هم سخته ده او حاجي ډاکټر صاحب هم ولاړ، دده د خبرولو لپاره مي د مازدا غټ هارن وواهه، عسکر راغي او خوشکه يي راته وکړه چي ته په هارن له تلاشي څخه ځان خلاصوي؟ ده لا خوشکه نه وه خلاصه کړې چي حاجي ډاکټر صاحب راغي او له عسکر څخه يې پوښتنه وکړه چي څه کيسه ده؟ عسکر ورته وويل چي دا موټروالا په هارن ځان له تلاشي څخه خلاصوي. حاجي ډاکټر صاحب وويل هو دا خلکو لوی لوی موټران را رهي کړي وي او لوی لوی هارنونه هم وهي، ددوي د لاسه خلک په کورو کي خوب نسي کولای، ډاکټر صاحب ماته سخت بدرد وويل او تر گريوان يې ونيولم له موټر څخه يې راشوه کړم او څو چپلاخي يې ووهلم او بيا يې موټر ته ور پوري وهلم او راته ويې ويل چي زه حرکت وکړه. عسکر هک حيران پاته دی او ماحرکت وکړ اوپه دي ډول مو موټر له تلاشي خلاص اوتير کړ، لږ چي ولاړو حاجي ډاکټر صاحب شهيد په هنداره کي راته وکتل او خندل يې... الله تعالی دي ورڅخه راضي سي ډېرجرئتمند او دلاوره مشر وو

قاري محمد يونس راشد وايي:

اخلاص : زه د حاجي ډاکټر صاحب له اخلاص څخه ډېر متاثر وم، چي کوم جهادي خدمت به يې کاوه په مخ کي د پرتو ستونزو، خطرونو او سترېاوو هيڅ پروا يې نه کول. يو ځل يې څو تنه علماء د يوه طرز العمل د تسليمولو لپاره دعوت کړيوه، دغه طرز العمل بايد د اسلامي امارت د يو شمېر لوړپوړو مسئولينو په حضور کي دوي ته سپارل سوی وای مگر تصادف داپېښ سو چي په کومه ورځ دا طرز العمل علماوو تسليم او په هماغه ورځ حاجي ډاکټر صاحب بل مهم مجلس هم درلود، نوله همدې امله دواړه مجالس کول ناممکن و. حاجي ډاکټر صاحب علماوو ته وويل چي د شپې پر درو بجو سفر لرو، د سهار لمونځ هلته کوو او لمانځه وروسته ستاسو مجلس کوو چي مجلس خلاص سي زه خپل بل مجلس داتروم (بايد ووايو چي ددواړو مجلسونو د موقعيتونو تر منځ نژدې سل کيلومتره لار وه چي ډېره برخه يې خامه او خرابه هم وه) کله چي دا خبره علماوو واورېده سخت حيران سو چي والي وگوره او د شپې پر دريو بجو دومره ليري ځاي ته تگ ؟ لکه چي حاجي ډاکټر صاحب ويلي و همداسي د شپې پر دريو بجو راغلی، يو ملگری ورسره و هغه موټر چلاوه موټر هم بې اسناده و، ما ورته وويل چي حاجي ډاکټر صاحب دا وخت خطرناکه دی او موټر دي هم بې اسناده دی، سهار وختي ولاړ سه، ده وخنډل او په پوره جرئت يې وويل چي ان شاء الله شی نسته، پداسي حال کي يې خداي په امانی واخيست چي پر څېره يې موسکا او اطمینان له ورايه ښکارېدل، همداسي يې دواړه مجلسونه وکړل، اوس مي هم دده دهغه شپې خندانه څېره ترسترگو گرځي، الله دي ورڅخه راضي سي او جنت الفردوس دي يې ځاي سي آمین.

قاري سعيد وايي ډاکټر صاحب خپل دبندي کيدو او په زندان کې دگوزارې په اړه خپل نظر داسې راسره شریک کړ:

ما به له ډير وخته دا ارمان کاوو چې الله تعالی ددیني علومو دزده کړې، یا د دین دخدمت لپاره الله تعالی یو ښه ارام ماحول راته برابر کړی وای، ترڅو مې دښو ملگرو په ملگرتیا کې دیني علوم لوستي وای .

کله چې په پل چرخي کې بندي شوم نو سره له دې چې ظاهراً موږ بنديان بلل کيدلو خو هلته ملگرو په خپل همت او کوشښونو سره د زندان فضاء داسې جوړه کړې وه، چې موږ ترې بې مثاله فايده واخيستله. يقيناً که څوک وغواړي، له هر ډول حالت څخه دخپل دين او دنيا دخیر لپاره گټه اخيستلاى شي، زندان که څه هم نوم يې ډير بد دی، خو که مؤمن او مجاهد بنديان کوشښ وکړي له همدې زندان څخه هم ددیني خدمت ډگر جوړولای شي .

موږ په پل چرخي کې دملگرو دهمت، اتفاق او تفاهم په برکت دخپلو اوسيدو په ځای (څلورم بلاک) کې يوه منظمه مدرسه جوړه کړې وه ، دامدرسه چې په پيل کې دبغلان ولايت داوسيدونکي ملاجنت گل اخند په کوشښ باندې پيل شوه، وروسته ملگرو په خپلو هڅو سره ټول فرش او ظرف، لکه دکتابونو ميزونه، الماری، پردې د ۱۵ استادانو لپاره تدریسي او دمطالعې کتابونه، دغه راز د ۱۲۰ طالبانو او تر دیرش ډيرو حافظانو لپاره کتابونه او قرانکریمونه برابر کړل، مدرسې دنورو مدارسو غوندې سم منظم فعالیت کاوو، لومړی يې دجلال اباد مولوي محب الله مهتمم وو، له هغه وروسته دغزني مولوي محمدعثمان او وروسته بيا دننگرهار مولوي روح الامين يې مهتمم وټاکل شو .

دغه راز موږ يو لوی کتابتون هم جوړ کړی و چې تقريباً ددری لکو روپو کتابونو مو راغونډ کړي و او ملگرو به مطالعه کول دڅلورم بلاک سربيره دوهم ، دريم او اووم بلاک سره مو هم دکتابونو مرسته کوله .

دپل چرخي زندان په څلورم بلاک کې يوه اندازه بهرني غيرمسلم کسان هم بنديان وو چې په دوی کې زياتره افريقايان وو، يو تن دانگلستان اوسيدونکی هم په کې و دوی اکثره نصرانيان يا يهود وو، ددې لپاره چې موږ دخپلو ملگرو سربيره دې غيرمسلمو کسانو ته فايده رسولي وه نو دهغوی دعوت او اسلام ته رابللو ته مو خاص توجه وکړه، دوی ته مو داسلامي معلوماتو انگریزي کتابونه او ثبت شوي فیتې پيدا کړې، چې په نتیجه کې يې په دوی کې څو تنه داسلام په مقدس دين مشرف شول،

چې دا زموږ لپاره يوه بله لويه لاسته راوړنه وه، د دوی داسلام راوړلو په مناسبت مو په زندان کې مراسم جوړ کړل، چې ټولو ملگرو ورته مبارکي وويله دغه راز يې څه نقدي پيسې او نور تشويقي شيان هم ورته اهداء کړل .

نو پل چرخي سره له دې چې زندان و خو زما په شمول ډير وملگرو ترې ديوې مدرسې کار واخيست، ماخپله دنحو، اصولو، ادب او نورو ديني علومو گڼ کتابونه په پل چرخي کې ولوستل .

د يادونې وړ ده چې د شهيد ډاکټر عبدالواسع صاحب لخوا ليکل شوي د زندان خاطرت په کتابي بڼه هم چاپ شوي چې عنوان يې دی (د زندان خاطري او تجربې) چې په کې يې د زندان خاطري او گټورې تجربې خوندي کړي دي.

الله تعالی دې په شهيد ډاکټر صاحب ورحمېږي او کورنۍ ته دې يې صبرجمیل، اجر عظیم او نعم البدل ورنصیب کړي .

رحمه الله تعالى

د شهيد ملا عبدالرحمن آخند ژوند ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د ۱۴۳۵ هـ ق کال د ذوالقعدة الحرام مياشتې په ۲۸ مه نيټه د فراه ولايت په بکوا ولسوالۍ کې د دښمن په يوه هوايي بريد کې د هرات ولايت لپاره داسلامي امارت عمومي جهادي مسؤل ملا عبدالرحمن آخند له خپلو شپږو تنو نورو ملگرو سره په شهادت ورسيد.

دا په همدې کال کې داسلامي امارت دريم ولايتي مسؤل/ والي و چې دجهاد په تاوده ډگر کې د شهادت لوړ مقام ته ورسيد، تردې وړاندې د کونړ ولايت والي مولوي نورقاسم حيدري او دکندهار ولايت والي ډاکټر عبدالواسع عزام هم په جهادي ډگر کې په شهادت رسيدلي و، په دې ليکنه کې مو د شهيد ملا عبدالرحمن آخند ژوند ته ځغلنده کتنه کړې هيله ده چې راسره ويې لولئ .

شهيد ملا عبدالرحمن آخند

الحاج شهيد ملا عبدالرحمن آخند چې په (نيکه) سره يې شهرت درلود د ملامحمد هاشم زوی د ملامحمد رسول آخند لمسی په قوم پښتون /نورزی په ۱۳۹۷هـ ق کال د فراه ولايت د بکوا ولسوالۍ په چيچه سيمه کې په يوه دينداره او علم دوسته کورنۍ کې زيږيدلی .

د نوموړي پلار ديني عالم و، چې له خورا کثرتوب څخه يې په نوموړي ديني درسونه پيل کړل. ابتدائي ديني زده کړې يې په خپل کور کې له خپل والد صاحب څخه ترسره کړي او بيا د بکوا ولسوالۍ د غازي اباد په سيمه کې د مشهور عالم شيخ الحديث مولوي محمد حسين صاحب مدرسې ته لاړ. په دې مدرسه کې له ډيره موده درس لوستلو وروسته د هلمند ولايت ته لاړ ، د هلمند په نوزاد ولسوالۍ او دپاکستان

د بلوچستان ايالت په پنجاب سيمه کې يې په مختلفو مدارسو کې ديني زدکړو ته دوام ورکړو. نوموړي خپله د ديني زده کړو لړۍ پنځمې درجې ته رسولې وه، چې په افغانستان کې د شراو فساد په خلاف د طالبانو اسلامي تحريک پيل شو، هغه مهال چې طالبانو کندهار ښار نيولی و، خو د هيواد نورو سيمو ته لا نه و داخل شوي ملا عبدالرحمن آخند د فراه ولايت د تکړه جهادي مشر- شهيد ملا محمد صادق اغا تر مشرۍ لاندې د طالبانو په اسلامي تحريک کې شامل شو.

په اسلامي تحريک کې خدمتونه

د کندهار له نيولو وروسته د طالبانو د اسلامي تحريک عمده جنگي جبهات د کابل او دهرات په استقامتونو جنگي خطوط و، چې هميشه په کې سختې جگړې روانې وې. ملا عبدالرحمن آخند دغه مهال څه وخت د ميدان ښار په جنگي کرښه کې خدمت ترسره کړ او وروسته دهرات په استقامت د ګرځک او فراه جنگي کرښو ته لاړ، نوموړي د ګرځک او هرات ترمنځ په سختو جگړو کې چې څو ځله د اسلامي تحريک مجاهدين پرمخ لاړل او بيا راپه شا شول په دې ټولو جگړو کې يې شرکت درلود، تردې چې د هرات ولايت په تاريخي فتحه کې هم ګډونوال و.

د هرات له فتحې وروسته چې د بادغيس او فارياب په حدودو کې د طالبانو دفاعي کرښه وه، شهيد محمد صادق اغا همدلته د نظامي قطعې مشر- و چې ملا عبدالرحمن آخند هم ورسره د مشرانو ډلو په حيث وظيفه اجرا کوله. د فارياب، مزار اود شمال دنورو ولاياتو تر فتحې وروسته چې شهيد ملا محمد صادق اغا د فارياب دوالي په حيث وټاکل شو، د نوموړي د شهادت تر نيټې پورې ملا عبدالرحمن آخند په فارياب کې د نوموړي د نظامي ملګرو له جملې د يو مشر ملګري په حيث په خدمت بوخت و چې د ملا محمد صادق اغا تر شهادت وروسته څه موده د فارياب ولايت د سرپرست والي په حيث هم پاتې شوی دی په دې موده کې نوموړی د شمال په مختلفو سيمو کې جهادي کرښو ته هم تلو چې په دې لړ کې د تخار، دره صوف او غور په سيمو کې جهادي خدمت يې د يادونې وړ دی.

په افغانستان د امريکايانو تر يرغل وړاندې نوموړي د هرات ولايت په غوريان ولسوالۍ کې د لاسوال په حيث دنده اجرا کوله، کله چې امريکايانو په افغانستان يرغل وکړ نوموړی خپلې سيمې ته راغی او د امريکايي يرغل په خلاف يې په جهادي ترتيباتو لاس پورې کړ.

د امريکا په خلاف جهاد

د امريکايي يرغل نه وروسته چې د اسلامي امارت مجاهدينو د هيواد له ځينو سيمو عقب نشيني وکړه ملا عبدالرحمن آخند هم خپلې سيمې ته راغی. څه موده وروسته يې په جهادي ترتيباتو لاس پورې کړ، څرنگه چې هغه مهال د جبهه يي عملياتو امکان لږ و او تر ټولو مؤثره وسيله د انفجاراتو په توسط د دښمن له منځه وړل و، ملا عبدالرحمن تر هر څه وړاندې له نورو ماھرو مجاهدينو څخه د ريموتي بم د جوړولو او استعمال تخنيک زده کړ، وروسته يې په خپله سيمه کې د امريکايي يرغل په دوهم کال عملاً په خارجي يرغلګرو بريدونه پيل کړل. دا په فراه ولايت کې لومړني جهادي تحركات و د ملا عبدالرحمن آخند ورور وايي: نوموړي د امريکايي يرغل په دوهم کال په لومړي ځل د بکوا ولسوالۍ په مربوطاتو کې د کندهار - هرات په لويه لاره د خارجيانو يو کروښ موټر په ريموتي بم والوزاوو، له دې وروسته يې په همدې سرک د داخلي عسکرو يو دوه موټر په يوه کمين کې له منځه يووړل او ورپسې يې د ايتالوي يرغلګرو يو موټر په ريموت کنټرول بم والوزاوو، په دې چاودونو سره په فراه کې په يرغلګرو د بريدونو لړۍ پيل شوه چې وروسته دا ولايت په يوه گرم جهادي ډګر واوښت.

د يرغل په همدې لومړنيو کلونو کې چې د اسلامي امارت د مشرتابه لخوا د ټولو ولاياتو جهادي تشکيلات جوړ شول، په فراه ولايت کې هم پنځه جهادي محاذونه تشکيل شول چې د بکوا د جهادي محاذ مسؤليت ملا عبدالرحمن ته وسپارل شو. وروسته چې د محاذونو تشکيلات د ولسواليو په تشکيلاتو واوښتل او په هره ولسوالۍ کې د مجاهدينو ځانګړی جوړښت رامنځته شو، ملا عبدالرحمن د فراه ولايت د بکوا

ولسوالۍ جهادي مسؤل وټاکل شو چې شپږ کاله يې هم همدا دنده په خورا ښه ډول ترسره کړه .

نوموړي شپږ کاله د بکوا ولسوالۍ د مسؤل په حيث دنده ترسره کړه بيا يو کال د فراه ولايت د بالابلوک ولسوالۍ دمسؤل په حيث پاته شو،له هغه وروسته يې يوکال بيا د بکوا ولسوالۍ دمسؤل په حيث وظيفه ترسره کړه ،چې ورپسې د نيمروز ولايت د جهادي مسؤل په حيث وټاکل شو په نيمروز کې يې ۸ مياشتې جهادي خدمت ترسره کړ او بيا د هرات ولايت د جهادي مسؤل په حيث وټاکل شو،په هرات ولايت کې يې ۱۹ مياشتې وظيفه ترسره کړه تردې چې د همدې وظيفې په مهال په شهادت ورسيد .

د يادو وظائفو سره هم مهال نوموړی ډيره موده د فراه دولایتي کميسيون دمشر- په حيث هم دنده ترسره کړې دغه راز يې ترڅه وخته داسلامي امارت د مرکزي نظامی کميسيون غړيتوب هم درلود .

ملا عبدالرحمن اخند چې په فراه ولايت کې يې خورا فعاله ډلگۍ درلوده دده د ډلگۍ ځينو مجاهدينو په نيمروز او هرات کې هم د محلي مسؤلينو په حيث جهادي وظيفات سرته رسول ، دنوموړي ترمشرۍ لاندې مجاهدينو په فراه کې خورا زيات عمليات ترسره کړي چې څو بيلگو ته يې په لاندې توگه اشاره کوو .

— د ۲۰۰۴ م کال په اوړي کې د بکوا ولسوالۍ د بالبالک کاريز په سيمه کې مجاهدينو ددښمن په يوه لوی کتار بريد وکړ چې په نتيجه کې يې ددښمن ۱۸ تنه عسکر ځای په ځای ووژل شول ، شپږ موټر مجاهدينو په غنيمت ونيول او خورا زياتې وسلې او مهمات هم مجاهدينو ته په لاس ورغلل .

— دالفتح عملياتو په کال د بکوا ولسوالۍ د اسحاقزو په سيمه کې ددښمن په کاروان په حمله کې ددښمن ۱۴ موټر له منځه لاړل او گڼ شمير عسکر يې هم ووژل شول .

— دالفتح عملياتو په اوږدو کې د نوموړي تر مشرۍ لاندې مجاهدينو يوازې د فراه په بکوا ولسوالۍ کې ددښمن ۱۸۰ ټانگونه په انفجاراتو کې له منځه يووړل چې ددښمن سلگونه عسکر هم په کې ووژل شول .

— دالبدر عملياتو په لومړيو کې د بکوا ولسوالۍ د سياواغا په سيمه کې مجاهدينو د امريکايي سيکورټيانو په کاروان بريد وکړ چې په نتيجه کې يې ۵ موټر او ۱۵ عسکر ختم شول . دسيکورټيانو مشر ژوندی ونيول شو او دجنگ په مهال ددښمن يوه طياره هم راوغورځيده . دالبدر عملياتو په لړ کې يوه بله کارنامه د گلستان ولسوالۍ د پيتاوک په سيمه کې ددښمن داکمالاتي کتار له منځه وړل و چې په ترڅ کې يې ددښمن ۲ سرف موټر او ۲۲ اکمالاتي کانتينر له منځه لاړل . په همدې کال د گلستان ولسوالۍ دچهارراه په سيمه کې ددښمن داکمالاتي کتار په موټرو چې په يوځای ولاړ و ۱۲ يوځايي انفجارات ترسره شول چې ددښمن کتار يې له منځه يووړ .

— د البدر عملياتو په وروستيو کې چې دژمي موسم و،په امريکايي ساتونکو په بريد کې ددښمن ۱۲ موټر او ۱۸ عسکر له منځه لاړل مجاهدينو ۱۲ ماشيندار ۴ ثقيلان او نور ډير وسائل او مهمات غنيمت کړل .

— دالفاروق عملياتو په لړ کې د ملاعبدالرحمن تر مشرۍ لاندې مجاهدينو د گلستان ولسوالۍ د توت او چهارراه ترمنځ سيمه کې دداخلي گوداگانو په يوه لوی کتار بريد وکړ چې په نتيجه کې يې ددښمن تر شپيتو زيات عسکر مړه او ټپيان شول مجاهدينو گڼ غنائم هم ونيول او ددښمن قوه يې له منځه يووړه خو له جگړې نه دستيندو په مهال ددښمن الوتکو بمبار وکړ چې په نتيجه کې يې د دملا عبدالرحمن اخند ۲۲ تنه جهادي ملگري په يوه ځای شهيدان شول .

شهادت يې

د شهيد ملاعبدالرحمن اخند کورنۍ يوه جهادي او شهيدپاله کورنۍ ده . دامريکا ضد جهاد کې د نوموړي د دوو وروڼو شهيد عبدالسلام او شهيد عبدالغفار په

شمول ددوی د کورنۍ ۱۱ کسان په شهادت رسيدلي دي. نوموړی په خپل جهادي ژوند کې دوه ځله ټپي شوی و. په دې وروستيو کې دېنمن ډير کونښن کاوو چې نوموړی په بريد کې له منځه يوسي. دهمدې لپاره يې پخوا هم څو ځله ورباندې چاپې اچولې وې، دغه راز په وروستي ځل چې نوموړی د هرات ولايت څخه په ليدنه کتنه بوخت و، لومړی ځل په شينډنډ او بيا د هرات په غوريان ولسوالۍ کې ورباندې امريکايانو چاپه واچوله. دغوريانو په چاپه کې درې تنه مجاهدين شهيدان شول خو ده ته الله تعالی نجات ورکړ. له هغه وروسته چې کله خپلې سيمې بکوا ته راغی، دهمدې ولسوالۍ د دوشنبې په سيمه کې دېنمن د بې پيلوته طيارې تر بريد لاندې راغی چې له شپږو تنو نورو مجاهدينو سره يوځای د شهادت لوړ مقام ته ورسيد. انالله وانااليه راجعون

د نوموړي د شهادت پيښه د مجاهدينو لپاره يوه دردوونکي پيښه وه، د نوموړي د شهادت په اړه داسلامي امارت وياند ښاغلي قاري محمد يوسف احمدي په خپل بيان کې وويل: په ډيره خواشيني سره مو خبر ترلاسه کړ چې داسلامي امارت يو وتلی او نوميالی قومندان دهرات ولايت دجهادي چارو مسؤل الحاج ملا عبدالرحمن اخندچې په نيکه سره يې شهرت درلود د اشغالگرو له لوري د الوتکې په هوايي بريد کې دخو نورو ملگرو سره يوځای په شهادت رسيدلی. شهيد ملا عبدالرحمن په فراه او هرات ولايتونو کې داشغالگرو ځواکونو او دهغوی دگواډگيانو په خلاف له څو کلونو را هيسې په وسلوال جهاد او مبارزه بوخت و. نوموړي دخپلو گړنديو جهادي فعاليتونو او عملياتو په توسط په سيمه کې د اشغالگرو عسکرو او هغوی دمزدورانو ژوند نا ارامه کړی و، همدا لامل و چې نوموړی ډير وخت دډارن دېنمن تر څار او تعقيب لاندې و.

اتل شهيد الحاج ملا عبدالرحمن چې دجهاد په لار کې يو نه ستړی کيدونکي مبارز، قهرمان مجاهد او په خپله سيمه کې يو پيژندل شوی او بانفوذه جهادي شخصيت و، دجهاد په لار کې يې ډير ستر خدمتونه ترسره کړي او په دې لار کې يې بې ساري قرباني ورکړې.

شهيد الحاج ملا عبدالرحمن اخند د اسلامي امارت دحکومت په مهال او همدا راز داشغالگرو ځواکونو په خلاف په اوسني جهاد کې په ډيرو سختو او نامساعدو شرايطو کې د هيواد په مختلفو ولايتونو کې دپام وړ جهادي فعاليتونه او خدمتونه ترسره کړي.

د قهرمان قومندان الحاج ملا عبدالرحمن اخند شهادت که څه هم يوه دردمنه پيښه او ستره ضايعه ده، خو دېنمن دي په دې نه خوشحاله کيږي چې دنوموړي شهادت به په سيمه کې دنورو مجاهدينوپه مورال او جهادي فعاليتونو منفي اغيزه وکړي، د اسلامي امارت مجاهدين له شهادتونو سره اشنا دي، ان شاءالله ډير ژر به رامنځ ته شوې تشه دنوموړي دسنگر ملگري ډکه کړي.

لکه څنگه چې داسلامي امارت د وياند په څرگندونو کې ورته اشاره شوې، شهيد ملاعبدالرحمن واقعا د هيواد په لويديځ کې له مطرحو جهادي شخصيتونو څخه و چې په خپلو نه ستړي کيدونکو هڅو يې په همدې حوزه کې يو قوي جهادي صف رامنځته کړ. نوموړي يوه قوي جهادي ډلگۍ درلوده چې دبالفعله مجاهدينو شمير يې تر ۹۰۰ تنو زيات دی.

نوموړي نه يوازې په فراه ولايت کې دسلگونو مجاهدينو مشري په غاړه درلوده بلکې کله چې په هرات کې مسؤل وټاکل شو هلته يې هم خورا ستړې جهادي کارنامې ترسره کړې نوموړی به اکثره وخت په جهادي جبهاتو کې و او په خپله يې په جگړو کې برخه اخيسته.

د نوموړي دنږدې ملگرو په استناد شهيد ملاعبدالرحمن په خپلو جهادي چارو کې هميشه له علماء کرامو سره مشوره کوله او جهادي چارې يې په ډير تدبر او جرأت سره پر مخ وړې، همدا لامل و چې نوموړي په خورا پيچلو شرايطو کې خورا بريالي مبارزه وکړه او په پای کې خپل وروستي هدف شهادت ته ورسيد. روح دې يې ښار اوياد دې يې تل وي.

فتونونو کتابونه له مشهورو استادانو هريو علامه سيد قريش بابا (V) او شيخ الحديث مولانا قاضي محمد امين V نه وويل، بيا د فتونودوروستيو کتابونو دتکميل لپاره دمردان طورو کې مشهور مدرس مولانا غلام محبوب صاحب ته ورغی او دهغه څخه يې دفتونو کتابونه مکمل کړل، وپه دوره يې دکوهاټ په قاضي حسام الدين مدرسه کې له مفتي محمدنعيم V څخه وکړه او دلويې دورې لپاره يې دپيښور جامعه امداد العلوم غوره کړه، چيرته يې چې د لويې دورې څو کتابونه له نوميالي شيخ الحديث شهيد مولانا محمد حسن جان مدني V او له شيخ الحديث مولانا امان الله [مروت] څخه وويل او په ۱۳۶۶ لمريز کال کې يې له جامعه امداد العلوم څخه د فراغت سند ترلاسه کړ.

دشوروي يرغل په وړاندې جهادي مبارزې ته يې کتنه

کله چې مولوي صاحب په سبقونو پسي له افغانستانه پاکستان ته سفر کاوه، دغه مهال افغانستان کې دکرغېږنې کمونستي کودتاه پرضد د جهاد د پيل ورځې شپې وې، جهادي فعاليتونه خال، خال ترسترگو کېدل، لږ وروسته په ټول هېواد کې جهادي فعاليتونه منظم شول، له ديني مدرسونو په لوی شمېر کې طالبان جهادته لاړل، مولوي صاحب هم جهاد ته دتلونکو طالبانو له ډلې څخه و، ددې لپاره يې لومړی په ميرانشاه کې نظامي زده کړې وکړې او بيا دجهاد په نيت دخپلې سيمې له طالبانو سره يوځای کوه صافي ته ستون شو او د جهادي امورو په منظمو کې يې کاري رول ترسره کړ. دياوې وږده چې په کوه صافي کې دجهاد په پيلولو کې د ارواښاد مولوي صاحب سربيره، دهغه مشر ورورشهيد مولوي عبدالصبور اخنذاده بنسټيز او قائدانه رول اداء کړی دی، څوک چې په ۱۳۶۵ لمريز کال کې کوه صافي کې دشورويانوولخواو گڼو الوتکو د ناڅاپه يرغل په ترڅ کې له يوشمير مجاهدينو سره يوځای شهيد شو. دشهيد مولوي عبد الصبور اخنذاده V له شهادت وروسته دهغه جهادي ملگرو او قومندانانو څوځله کوبښې وکړ چې مولوي عبدالهادي صاحب د شهيد مولوي صاحب عبد الصبور په شهادت سره د رامنځته شوې تشې په ډکولو قانع کړي او دهغه ځای

د مرحوم مولوي عبدالهادي اخنذاده ژوند او خدمتونوته کتنه

ليکنه: بشير همدرد

مرحوم مولوي عبدالهادي اخنذاده په ۱۳۳۷ هجري شمسي کال کې دپروان ولايت کوه صافي ولسوالۍ اړوند په سياه سنگ کلي کې(چې په علاقه کې دملايانو په کلي سره شهرت لري) دسيمې د مشهور روحاني او بزرگوار شخصيت ارواښاد ملا حبيب الرحمن اخنذاده په علمي او روحاني کور کې نړۍ ته سترگې غړولې وې.

ملا حبيب الرحمن اخنذاده چې په ټوله سيمه کې يې په مشر اخنذاده صاحب شهرت لاره، نه يواځې دکوه صافي دننه ورته خلکو د روحاني مرشد په سترگه کتل بلکې دکوه صافي نه بهر په شمالي، کوهدامن او ده سبز کې يې هم په لوی شمېر خلک عقيدتمن او ارادتمن ول.

زده کړې يې

مولوي عبدالهادي اخنذاده صاحب په کور دننه دعلمي او ديني ماحول په وجه په ډېر کوچنيوالي کې زده کړو ته کينول شوی و، البته له کوره بهر په علم پسې هغه مهال ووت چې د ځوانۍ مرحلې ته نژدې و. لومړي ديني کتابونه يې په کورکې له بزرگوار پلار، مشر ورور او ترونو څخه ولوستل، بيا دنورو سبقونو لپاره په شمالي کې د باغ عالم مولوي صاحب په درس کې شامل شو، هلته له څه موده سبق ويلو وروسته له مولوي نصر الله او مولوي اسد الله سره ديره شوله هغوی دواړو څخه داستفادې وروسته دکابل په شيوه کيو کې د مشهورمدرس عالم مولوي محمود(چې په صوفي مولوي صاحب مشهورو) درس گاه ته ورغی، له هغه څخه دکافيې په گډون کتابونو ويلو وروسته دنورو زده کړو لپاره پاکستان ته لاړ، هلته دخيبر پښتونخوا مردان په قيامه مدرسه کې شامل شو، بيا له هغه ځايه روستم ته لاړ چيرته يې چې دوه کاله پرلپسي د

ناستی شي، خودا چې نوموړي د درس او تدريس په لور زيات ميلان او رجحان لاره، له هغوی څخه په مننه کولو يې ور ته عذر وړاندې کړ، او په جهاد کې دخپلې کورنۍ دونډې لرلو لپاره يې خپل ترټولو مشر ورور ملاعبد الغفار اخندزاده غوره کړ چې د اسلامي انقلاب د بري تر وخته يې جهادي وظائف په ډيره ښه توگه انجام کړل.

دمولوي صاحب دوی کورنۍ چې په ۱۳۶۱ لمريز کې يې له افغانستانه پاکستان ته هجرت کړی و، اول د کرمې ايجنسۍ په خواجه علي پندغالي کې مېشت شول او بيا له هغه ځايه د صوابۍ پند غالي ته لاړل، هلته دکال يونيم له تيروولو وروسته دکوهاټ غلام بانډې صافيانو کيمپ ته لاړل چېرته چې تردي مهاله مېشت دي.

تدريس يې:

په ۱۳۶۶ ل کال کې دپېښور له امداد العلوم نه د فراغت وروسته دخيبر پښتونخوا کوهاټ کې دانصارو په يومسجد کې يې تدريس پيل کړ، چې د شلو په شاوخوا کې طالبان ورسره وو، په بل کال د کوهاټ بلي ټنگ شمس العلوم مدرسې ته د مدرس په حيث لاړ، هلته ديو کال تدريس وروسته دکواټ غلام بانډې دمهاجرينو په پند غالي کې د منبع العلوم مدرسې ته وغوښتل شو، دلته له نوموړي سره په هر کتاب کې دروند شمېر طالبان وو، او طالبانوته يې د درس طرز او طريقه ډېره په زړپورې وه. مولوي مطيع الله شاګر چې دمولوي صاحب پخوانی شاګرد او دتره ځوی يې دی دمولوي صاحب د تدريسي او علمي صلاحيتونو په اړه داسې رڼا اچوي:

زما او د شهيد مولوي صاحب روح الله روحاني ابتدايي تربيت او پالنه مولوي صاحب کړې له نوموړي څخه مې ډير کتابونه درسو ويلي دي، دمولوي صاحب د درس طريقه ډېره عام فهمه وه، اول به يې د سبق اجمال يا لنډيز ووايه بيا به يې تفصيل او د کتاب عبارت حل کاوه، په دې توگه يې په سبق کې فيض او برکت هم زيات و، کوبښ به يې کاو چې طالبان په اسانه او روانه توگه پوی کړي هيڅکله يې مغلق او پېچلې تعبيرات نه کول سبق يې ډېر روان اوسليس و په دې علاوه دهرې روژ يې په مياشت کې به يې د عظيم الشان قرآن ترجمه (دوره يې تفسير) هم کوله ددې ترڅنگ

مولوي صاحب ښه کامياب واعظ او مبلغ هم و، چې په خلکو يې وعظ زيات تاثير درلود په دې وجه دخواصو ترڅنگ دعوامو په منځ کې هم منلی او مقبول شخص و.

په ورته توگه د خدای بښلي مولوي صاحب يوبل خاص شاګرد مولوي محمد علي خان زاهد چې ډېره موده دمولوي صاحب سره نږدې پاته شوی دی او داسلامي امارت په دوره کې د کونړ دبانک رئيس هم و دمولوي صاحب د درسي خصوصياتو په اړه وايي: مولوي صاحب ښه کامياب مدرس و، هيڅ داسې نه احساسېده به چې هغه يو کتاب درس کاو او هغه دي ورباندې بوج وي نوموړي شاګردانوته د ديني تربيه ترڅنگ اخلاقي اوسياسي تربيه هم ورکوله، طالبان يې دوخت او حالاتو نزاكتونو ته څېر کول پخپله يې هم ځان د درس او تدريس ترڅنگ دافغانستان له حالاتو او جرياناتو خبر ساته، وخت په وخت يې د خپلو ملګرو سره نوي معلومات او حالات شريکول، خو دطالبانو اخلاقي تربيه ته ډېر متوجه و

دنوموړي په وينا: مولوي صاحب په درس او تدريس دومره حريص و چې دحکومتي منصب ترڅنگ يې تل ارزو دا وه چې خلکوته علمي گټه ورسوي نو ځکه يې د څو کتابونو تدريس هميشه جاري ساته.

دپروان او کاپيساه دطالبانو دمشر په حيث يې رول او کردار ته کتنه:

هغه مهال چې افغانستان کې دشوروي او کمونستي رژيم په ضد جهاد روان و، دپاکستان په ديني مدرسو کې کومو افغاني طالبانو سبقونه ويل، هغوی دولایتونو په سطحه ددې لپاره چې پخپل منځ کې له يوبل سره وپيژني، ديو بل له غم او درد نه خبر اووسي، يا دا چې افغاني طالبان دنويو مذهبي اندونو په لومو کې ونه ښلي ترمنځو يې نوې تفرقې او ډلې ټپلې پيدانشي داهلسنت والجماعت په نوم جلا، جلا منظمې او اتحاديه جوړې شوې وې، دهر ولايت طالبانو ځانته يوه شوری درلوده، هغې شوری دټول ولايت اړوند طالبانو چارې برسي کولې اودخپل ولايت دټولو طالبانو يولست به ورسره پروت و، دطالبانو کوايف به يې معلومول، بيا به يې دهر تعليمي کال په پای کې دافغانانو په کيمپونو کې غونډې جوړولې د اړوند ولايت طالبانو به په هغو غونډو کې

گډون کاو، په دې توگه به يې ديويل سره پيژندل او اړيکې به يې غځيدل، بېلا بېل استعدادونه او فکرونه په يوځای راټوليدل ديويل له معلوماتو او وړتياوو به خبريدل، مولوي صاحب د پروان او کاپيساه په سطحه داهلسنت والجماعت دمنظمې او اتحادیې بنسټ ايښودونکی و، کله چې دپروان او کاپيساه داهلسنت اتحاديه تشکيل شوه، مولوي صاحب د اتحادیې دمرستيال په صفت غوره شو او يوکال وروسته دملگرو په ټينگار او غوښتنه دعمومي مشر (صدر) په حيث تعين شو، ترهغه وخته په دغه موقف او دنده پاته وڅو په کندهار کې دطالبانو داسلامي تحريک په نوم دافغاني طالبانو يو منظم جهادي او سياسي تحريک راپورته شو، چې په دې سره دولایتونو په سطحه جوړې منظمې او اتحادیې منحل شوې او دهبود ټول طالبان او علماء دطالبانو داسلامي تحريک په لیکو اوصوفووکې منظم او منسجم شول مولوي صاحب هم له خپلو ټولو ملگرو سره يوځای په دغه تحريک کې گډون وکړ، چې دژوند ترپايه له هم دغه کاروان ملگری و او په ډېر اخلاص او للهيټ اوصداقت سره يې پکې بېلا بېل خدمتونه تر سره کړل

دطالبانو داسلامي تحريک په لیکو کې گډون او خدمتونه:

کله چې دشر او فساد پرضد دهبود په جنوب کندهار کې دامير المومنين ملا محمد عمر (مجاهد) په مشرۍ طالبانو شرعي پاڅون وکړ، دهبود دنورو جیدو علماوو ترڅنگ مولوي صاحب عبد الهادي اخذاده هم ديوتگره جید عالم او مدرس په حيث او دپروان اوکاپيساه دعلماوو او طالبانو له منځه ديو قوي او بانفوذ سياسي او اجتماعي شخص په توگه ددغه پاڅون څخه په کلکه ملاتړ اعلان کړ، ددې لپاره يې دخيبر پښتونخوا ايالت په جنوبي سيمو کې سترې غونډې جوړې کړې اوپکې يې ددغه پاڅون په ضرورت او اهميت گډونوالوته ويناوې وکړې اوبيا دپروان او کاپيساه دعلماوو او طالبانو سره يوځای يې لومړی دخوست دلارې نه لوگر او بيا دهغه ځايه کندهار ته سفر وکړ، ددغه سفر نه په بيرته راستنيدو دپروان او کاپيساه دنورو دوه سوه طالبانو سره يوځای دخوست دلارې نه چهار اسياب او بيا د کارته سه لومړۍ

کرنې ته لاړ، هلته په لومړۍ کرښه کې دشهيد ملا بورجان اخند او ملايار محمد اخند سره يوځای شو،چيرته چې دمسعود په چل ول او دوکه طالبان دکارته سه سيمې څخه شاتگ ته اړشول او له امله يې لوی شمېر طالبان شهيدان، ټپيان او بنديان شول دپروان او کاپيساه له ملگرو څخه هم زيات شمېر بنديان او ټپيان شول، چې ځيني ټپيان هم دښمن په لاس ورغلل، چې وروسته هغوی ټول دهرات په عمومي تبادله کې راخلاص شول

دهغه مهال را په ديخوا مولوي صاحب او ملگري يې داسلامي امارت په لیکو کې دسترو فداکاريو او قربانيو په بدرگه په مهمو خدمتونو بوخت و چې دهغوی په شاندارو خدمتونو داسلامي امارت مشران وياړي

هم دا راز کله چې په کند هار کې دهبود ۱۵۰۰ جیدو علماوو دطالبانو داسلامي تحريک له مشر ملامحمد عمر مجاهد سره دامير المومنين په حيث بيعت وکړ، په هغه غونډه کې مولوي صاحب دپروان ۱ و کاپيساه ديوشمېر جیدو علماوو سره يوځای گډون وکړ اودامير المؤمنين(حفظه الله) سره يې دهبود دزعيم په حيث بيعت وکړ.

کله چې دهبود ختيځ ولايتونه نيول کيدل، په فتحه اونيو لو کې يې دمولوي صاحب دقاري احسان الله بريال (دکاپيساه ولايت لپاره داسلامي امارت موجوده والي) په مشرۍ نه سترې کيدونکې قربانۍ ورکړې او ددغو قربانيو په وجه يې دجهادي مشرانو په زړونو کې دقدر ځای پيدا کړی و، کله چې کونړ ولايت فتحه شو دشهيد ملا بورجان او حاجې ملا محمد رباني په وړانديز عاليقدر امير المؤمنين دکونړ ولايت چارې دپروان او کاپيسا طالبانوته په وسپارلې او ۱۳۷۵ ل کال د ميزان په ۴مه نيټه مولوي عبد الهادي صاحب دکونړ لپاره دوالي او قاري احسان الله بريال د امنيه قومندان په توگه تعين شول. کله چې شهيد ملا بورجان اخند دکونړ دفتحي بشپړولو وروسته بيرته د ننگرهار په لور روانيدو مولوي صاحب ته يې دکونړ د ټولو ملکي او نظامي ارگانونو لپاره دمسولينو دمعرفي کولو حکم پريښود، چې دهغه دحکم سره سم مولوي صاحب دکونړ د ملکي او نظامي ارگانونو لپاره مسؤلین معرفي کړل او په په

لنډه موده کې يې دولایت درياستونو په گډون ټولې ۱۸ ولسوالۍ فعاله کړې دبازار او ښاروالۍ چاري يې ورغولې ښوونځي، ليسې او مدارس يې پرانستل دترانسپورت چارې يې تنظيم کړې ددولتي عوايدو راټولولو طرز العمل يې نافذ کړ ، د ځنگلونو وهلو پرضد يې گامونه پورته کړل پاکستان ته د نا قانونه لاروڅخه د لرگېو په انتقال يې بنديز پلي کړ، په لويو لارو او درو کې امنيت قايم شو، دخلکو دسر او مال خوندي کولو په غرض شپه ورځ مجاهدينو گزمې پيل کړې زورواکان له سيمې څخه وشړل شول اجتماعي عدالت پلي شو، ټولو سوداگروته بهرته دبولدک دلارې دچارتراشو وړلو قناعت ورکړای شو، په دې اړه هغوی ته دافغانستان او خلکو ملي مصالح ورپه گوته کړای شول چې ټولو سوداگرو په يو اتفاق دبولدک دلارې دچارتراشو دليږد نظر تائيد کړ.

په کونړ کې يې سياسي او جهادي بریاوې:

د اسلامي امارت لپاره کونړ ولايت کنترولول اوپکې حکومت جوړول يو چيلنج و ځکه ددې ولايت اراضي ډيره خطرناکه او له غرونو او ځنگونو تشکيل شوی دی، له نيکه مرغه مولوي صاحب ته الله پاک دستونزو دحللولو او حکومتي چارو درهبري کولو او له خلکو سره دافهام او تفهيم يوه بيمثاله اومؤثره ملکه ورکړې وه، چې دهغې په وجه يې په لنډ وخت کې دکونړ اونورستانونو [دمرکزي او شرقي] په گډون په ۱۸ ولسواليو کې داسلامي امارت واکمنې قايمه کړه او داسې چې ترپايه پاته شوه، له شک پرته چې دجنگ دلارې ديو شمېر ولسواليو نيول طالبانو ته آسان نه و. خو هغه ټولې له جنگ پرته د کامياب حکمت عملي په جوړولو دخبرو او ولس ته دقناعت ورکولو دلارې فتحه شوې او پکې داسلامي امارت واکمنې ټينگه شوه. تردې پورې چې دمرکزي نورستان دلارې تر پنجشېر پورې دامارت واک وغځيد او دشرقي نورستان په خوا دبدخشان ولايت ترحدودو پورې سيمې يې له جنگه يوازې له خلکو سره دمفاهيم او خبرو دلارې ونيولې.

دافغانستان داسلامي امارت دواکمنۍ په مهال داطلاعاتو او کلتور او بيا دپوهنې وزير الحاج مولوي اميرخان متقي وايي: مولوي صاحب عبدالهادي په عملي ډگر کې يو موفق اوکامياب مسئول و ددې خبري دثبوت لپاره دا دري دلايل کافي دي چې يو خو يې دوفات تروخته دپروان او کا پيسادمجاهدينو او طالبانو په منځ کې خپل محبوبيت او دمشرتابه مقام په داسي ډول وساته چې که يې رسمي دنده وه که نه وه خو دا تير شل کلونه ټولو ورته دمشر په نظر کتل.

بل دا چې پنځه کاله يې داسلامي امارت په واکمنۍ کې دکونړ غوندي غرني، سرحدي او له نظامي اړخه نهايت مهم ولايت خورا ښه رهبري وکړه په داسي ډول چې هم يې ميشت ولسونه لکه دورو ڼو غونډې سره لنډ کړل او هم يې په داسي حال کې ولايت دمخالفينو له حملو وساته چې په غرنيو سيمو کې مخا لفينو فعال حضور در لود او لوی لوی مخالف قومندانان له يوي او بلي خواورته اکماليديل خو د مولوي صاحب د مدبرانه مشرتوب له امله دښمن ونه توانيد چې په خپلو شومو اغراضو کې بريالی شي او په دې سيمه کې اسلامي امارت ته کومه جدي ستونزه ايجاد کړي ځکه مولوي صاحب عام اولس په اعتماد کې اخيستی و او اولس د اسلامي امارت په ملاتړ دفاع ته چمتو وو

دمولوي صاحب بله ځانگړ تيا داوه چې سره له دې چې داسلامي امارت مشر تابه ته يې ډير ځان نه ور ښکاره کاوه او ځان ځلونه يې نه خو ښيده خو دعاليقدر اميرالمؤمنين اعتماد دومره ور باندي زيات و چې ډيره کمه به پيښه شوي وي چې مشر ملاصاحب دي دده خبره پر ځمکه غورځولي وي چې همدا په نوموړي داسلامي امارت د زعيم د بشپړ باور نښه بلل کيدای شي.

مسعود په ځلونو کوشنې وکړ چې طالبان په کونړ کې په جنگ کې مصروف وساتي، خو دبدخشان دلارې هغه ته مشکلات پيدانکړې، ددې لپاره يې په لومړي گام کې له پنجشېر څخه دمشرقي پخواني شړل شوي قومندانان چې پنجشېرته يې پناه وروړي وه لکه حضرت علي ، حاجي قدير او کشميرخان له پريمانه پيسو او اکمالاتو سره

کونړته راولپړل خودپيسو ورکولو دلاري خلک دمجاهدينو پرضد پورته کړي دپاکستان دلاري نه حاجي زرین او حاجي روح الله په دې هڅه کې وو چې هغوي دواړه هم په کونړ کې دطالبانو پرضد جنگونه پيل کړي ملک زرین څو ځله داسمار ولسوالۍ دنيولو کونښنې وکړ خو هر ځل دشکست سره مخ کېده، په ورته توگه کشمير خان د شينگل ولسوالۍ دنيولو هڅه وکړه، خو بريالی نشو، هم دا راز دپيچ درې له لارې ځينو قومندا نانو څو ځله کونښونه وکړل چې ځيني ولسوالۍ ونيسي- خو دجزئي پرمختگ پرته هغوي کوم پراخ پرمختگ ونشو کړای، ځکه چې مولوي صاحب دقومونو سره له ډېر نږدې په تماس او ارتباط کې و، او دولس دملازې په بدرگه د مخالفينو په خپلو کې برلاسی و، تردې پورې چې کله هغوي ټول په کونړ کې ناکام شول مسعود ټول لرې کړل دټولو لپاره دمشر په توگه يې سياف ته وظيفه ورکړه او له پنجشیرنه يې هغه نورستان اوکونړ ته راولېږه، هغه (سياف) پخپل ټول توان هڅه وکړه، چې دمخالفينو متلاشي ځواکونه سره يوځای کړي او په کونړ کې دامارت پرضد قوي محاذ پرانيزي د اوریدو له قراره سياف به په خبرو کې دکونړ خلکو ته ويلي: چې زما پلرونه اونیکونه دکونړ نورگل ولسوالۍ له مزار درې نه پغمان ته تللي دي، زه هم په اصل کې کونړی يم! ماسره ودريږئ او په ما ننگ وکړئ! خو هيچا يې فرياد نه اوریده او ورسره ملگري نشول. بالاخره سياف هم ناکام او نامراد پنجشیرته ستون شو، په دې توگه دمسعود دا ارمان پوره نشو چې په کونړ کې دجنگ پراخولو له لارې امارت ته ستونزې ايجاد کړي، ددې ټولو دسيسو شنډولو او پلانونو په خنثا کولو کې مؤثر اوفعال رول دوالي په حيث دمولوي صاحب دعلمي او سياسي بصيرت و، چې د الله تعالی په مدد يې دکونړ خلک او علماء په ځان رامات کړي وو او د اولس اعتماد يې د امارت په گټه خپل کړی و.

مولوي محمد علي خان چې په دغه ټوله دوره کې دمولوي صاحب له باوري او راز دارو ملگرو څخه و، وايي: دمولوي صاحب دبري راز په دې کې و، چې نهايتي مهربان او زړه سواند مشر و، او ددې لپاره الله تعالی ورته عجيبه لويه حوصله ورکړې وه دشپي ترناوخته به ددې لپاره ناست و، چې کيدای شي دچا کار ترما پورې بند وي هسي- نه

هغه راشي او زه ویده يم بيرته به مايوس لاړشي! هم دا وجه وه چې درسمي وخت نه پس به يې هم دخلکو په عريضو احکام ليکل او هيڅ يو عارض يې په دې وجه بيرته ندی لېږلی چې اوس رسمي وخت ختم شوی دی، هم دا سبب و چې دعوامو په زړو کې ورسره زيات محبت واو هر سړي ته گران و.

هغه وايي: دمولوي صاحب مزاج دتعصب او کينې څخه هم ډېر پاک و، کونړ يو داسي ولايت و چې دنورو ولايتونو په پرتله پکې مذهبي اختلافات ډېر وو، مولوي سره ددې چې پخپل مسلک باندې ټينگ ولاړو، خو دنورو علماوو يې نهايتي احترام او قدر کاوو، دهغوی سره تعصب او کينه يې نه درلوده، دهغوی سره راشه درشه او تعلقات يې يومخ عادي ووچې په دې اړه ترپايه دهیچا لخوا کوم شکايت ندی اوریدل شوی.

هم داشان نرمه رويه يې دومره زياته مؤثره او راښکونکې وه، چې مخالفينو هم ورباندې اعتراف کاو، حتی يوځل يو مخالف قومندان چې دباجوړ نه کونړ ته دطالبانو خلاف جنگ ته راتلو او دمرورې په سرحدي ولسوالۍ کې په يو کور کې ځان پټ کړی و ، دهغه کور څښتن يې چې نژدې ملگری و ورته مشوره ورکړه چې جنگ ته دتلو نه وړاندې يو ځل والي صاحب سره وگوره او بيا لاړشه، هغه ويل: څنگه به ورسره ووينم؟ کوربه ورته و ويل: ستا دهر څه ضامن زه يم راځه چې والي صاحب ته دې اوس بوخم، قومندان دهغه سړي سره نيغ دمولوي صاحب لیدو ته راغی کله چې هغه دمولوي صاحب خبرې واريدي او دهغه نرمه رويه او اخلاق يې وليدل له هم هغه ځايه دمخالفينو سره جنگ ته روان شو او ترپايه دامارت سره ملگری پاته و څو چې امريکا په افغانستان يرغل وکړ او طالبان له کونړ او نور هېواد نه وتلو ته اړشول بيا هم هغه دامارت نه خپله لاره بدله نكړه.

دستونزو اومشكلاتو پرمهال يې د بيمثاله استقامت اوجرئت بېلگې:

يوځل مخالفينو په داسې وخت کې د کونړ د ننگلام په ولسوالۍ حمله وکړه چې داختر شپه وه، زياتره طالبان داختر رخصتيو لپاره کورونوته تللي وو، له دې وجې دطالبانو شمېر کم وو، مخالفينو ولسوالۍ ونيوله، تردې چې دولایت لورته يې پرمختگ

هم وکړ، مولوي علي خان زاهد وايي: دغه مهال دوه شپې مولوي صاحب خوب ونکړ او خپله ټوله شپه بېلابېلو پوستو ته ورته او طالبانوته به يې روحيه ورکوله چې گوري حوصله دلته ورنکړي او پخپلو مورچلو کې بيدار اوسئ هغه وايي: دغه مهال ورسره خپل ساتونکي هم نه وو ځکه هغو يې ټول لومړۍ کړنې ته ليرلي وو، يواځې دغه مهال زما نه علاوه ورسره مولوي نورجلال (دکورنيوچارو وزارت معين) او اينجنير گل آغا (دمولوي نجيب الله ورور) ملگري ول چې دوليت دفاعي پوستې مو کتلي او مجاهدين مو بيدارول چې غفلت ونکړي، په دوهمه ورځ زه ورسره تر دوه بجو تم شوم خو نور خپل صبر ځواب راکړ خوب راغی ويده شوم، خو هغوی ټوله شپه بيدار ول او په مجاهدينو گرځيدل، په سبا ته طالبانو مخالفين دوليت له حدودو بيرته په شا وتمبول او ننگلام ولسوالۍ يې بيرته ونيوه

په ورته توگه يوځل مخالفينو دشيگل ولسوالۍ له استقامت نه دمجاهدينو دفاعي پوستو په نيولو اول خط دشينکوړک سيمې ته را نژدې کړ، چې ولايت ته لنډه پرته ده، دغه مهال له ځينو نورو ولايتونو څخه دملاتړ لپاره يو شمېر مجاهدين راغلي وو، هغوی په دې شکست سره دومره ورخطا شول چې ټولو ځانونه دوليت مرکز (اسعد آباد) ته ورسول او مشران يې نيغ مولوي صاحب ته راغلل چې پنځې دقيقې وخت دی که ولايت خالي کوي مونږ درته پنځه دقيقې تم کيدای شو چې کوم ضروري شيان وي هغه راوخلئ مخالفين مرکز ته را لنډ دي، اومونږ خامخا درومو دلته جنگ گران دی او ولايت دسقوط په حال کې دی بېځايه ملگري مه خرابوئ! مولوي صاحب ورته وويل: که تاسو خامخا ځئ تاسو نه راگرځوم په مخ موښه شه دا خو اوس هم مخالفين لري دې مونږ دلته دوليت دچغسرای (اسعد آباد) بازار له دروازو نه مخالفين بيرته په شاتمبولي او دوليت دپريښودو خو سوال نه پيدا کېږي اونه دومره بي همته يم، په دې سره هغوی ټول موټرته پورته شول او دننگرهار په لور روان شول او مولوي صاحب خپل موټرته پورته شو دخپلو ملگرو سره شينکوړک ته ورغی هلته يواځې کونډ کې په خدمت مامور طالبان پاته وو کومکي کسان تللي وو، هلته يې مخالفينوته خط واچوه او

بيا څو ورځې وروسته دشهيد ملا داد الله اخند په راتلو په مخالفينو تعرض وشو او په لږ وخت کې هغوی په شاه شول او ولسوالي بيرته ونيول شوه.

مولوي علي خان وايي: کله چې دکومک په هدف راغلي کسان بيرته لاړل دې کار دشته مجاهدينو په مورال منفي تاثير وکړ، خو شينکوړک ته دمولوي صاحب په ورتگ او هلته دخط اچولو حکم مجاهدينو ته مورال او حوصله ورکړه بيا مولوي صاحب ماته دنورو ملگرو نه جلا وويل: دوی ماته وايي ولايت تخليه کړه، اياولايت داسې تخليه کړم چې زه تري ژوندی ووزم؟ زه به ترهغه ولايت مخالفينوته پرنيږدم چې څو زما مړی له دې ځايه تللی نه وي، ځکه په شريعت کې له جگړې تېښته او په شا تگ جواز نلري... خو ان شاء الله مونږ به بری ترلاسه کوو کوم لوی تشويش نشته.

داطاعت کولو جذبه يې:

مولوي صاحب چې دشریعت ښه خبر عالم و، هميش به يې دشریعت په حکمونو خپله هم دعمل کوښښ کاو اونورو ملگروته به يې په شرعي حکمونو دعمل کلکه توصيه کوله دځان په باب به يې ويلي: زه دلته خدمت او داعلاء کلمه الله په سپيڅلې جذبه او اراده راغلی يم، له دې پرته بله هيڅ اراده نلرم، اونه راته په خدمت کې دوليت څوکۍ کوم ستر اهميت لري که ما امير المومنين صاحب دو لايت څخه لرې کوي او په ځای يې راته بل ددينه وړوکۍ مسوليت راکوي نوزه يې په قبلولو کې تردد نلرم زکه چې ماته دوليت څوکۍ مهمه نده بلکې دامارت شرعي واکمني مهمه ده او په امارت کې خدمت مهم دی که هغه په لوړه څوکۍ وې او يا په ټيټه رتبه.

ناروغی:

مولوي عبدالهادي اخندزاده صاحب ته د عمر په ورستيو کې دشکر او وينې دفشار ناروغی پيدا شوې وه، دهغې په وجه يې روغتيايې حالت ښه نه و، خو په ژبه يې له ناروغۍ څخه شکايت نه کا و، بيا يې څه موده پس دسترگو ليد هم کمزوری شو، کرار کرار يې نوربدن هم متاثر شو له وفات کيدو وړاندې يې روغتيايې حالت ترډېره

ښه و، دسترگونظر يې هم يوڅه بيرته ځای ته راغلی و، خو داچې دمرگ ټاکلې نيټه نه بدلېږي، هلته ټول تدبيرونه ناکام او هيڅ دي بالاخره د ۲۰۱۴ ميلادي کال د لسمې مياشتې په ۳۰ مه نيټه د پنجشنبې په ورځ دسهار د اشراق لمانځه کولو وروسته يې روح والوت او دتل لپاره يې سترگې له فاني نړۍ څخه پټې شوې. داوладونو سربيره يې په سوونو شاگردان (چې زياتره يې ديني علماء مدرسين اومجاهدين دي) مجاهدين او ملگري صدقه جاريه پريښودل په جنازه کې يې په لنډوخت کې لوی شمېر عوامو او خواصو او دامارت مسولينو اومجاهدينو گډون وکړ، د جنازې وروسته يې جسد د پښتونخوا د کوهاټ غلام بانډې د مهاجرينو په هديره کې خاوروته وسپارل شو انا لله وانا اليه راجعون، ان الله ما أخذ وله ما أعطى وكل شئ عنده بأجل مسمى. الله تعالى دي مولوي صاحب ته مغفرت نصيب کړي او دنوموړي ټولې ستړياوې، جهادونه، درسونه او تکليفونه دي قبول کړي.

* * *

د شهيد مولوي مير احمدگل صاحب ژوند ته کتنه

ليکنه: ملا خبيراحمد مجاهد

شهيد مولوي ميراحمدگل هاشمي ۷ داسلام، جهاد اوغيرتمن ټاټوبي افغانستان، ددفاع هغه فولادي سپراوتيره توره وه، چې زه هيڅ داسې عبارات اوټکي په ذهن کې نه لرم اونه يې تمثيلولی شم، ترڅو دهغه دپرافتخاره ژوند، سرشاره ديني اوجهادي خدمتونو اوځلانده قربانيو کماحقه حق پرې اداکړل شي.

ځکه دشهيد مولوي ميراحمدگل هاشمي ژوند، جهادونه، طالبې، پوهه اوتدبير اوبالاخره شهادت، که هره برخه يې راوسپړل شي، د وفا، ديانت، اطاعت، متانت اواسلامي تشخص منارونه پکې دنگ اوله ورايه ځلېږي.

زه پورته دعوه له دې امله په جرأت کوم، چې ماته دشهيد ميرصاحب دژوند قيمتي شيبې اوکارنامې يوه يوه مخې ته ولاړې اوترډيره ځايه ترې اگاهي لرم، ځکه څوکاله سره يوځای په طالبې اوکتابونو کې شريک اوهمدوره وو، بيا الله تعالى هغه ته دخاص جهادي اوسياسي فراست له مخې چې پرې لورولی يې و، هغه مو دجهاد او مبارزې مشرهم پاتې شو.

دغيرتمن ميرصاحب، سياسي اوجهادي ژوند ټول له غيرت اوميرانې، اطاعت او زغم څخه ډک و. دافغانستان اسلامي امارت څخه وړاندې چې کله دافغانستان دهرولایت لپاره داهل سنت والجماعت اتحادیې تاسيس شوي وې، ميرصاحب دلوگر ولايت په منظمه کې دخدمت ممتاز حيثيت درلود، داسلامي امارت د طلوع، حاکميت اودامريکايانو داشغال په اوږدو کې بيا دشهادت تر نيټې پورې، مجاهد ميرصاحب په داسې حال کې چې بيلابيلی دندې اومهم مسئوليتونه يې ترسره کړي

اوياورله غاړې وو اوهم يې په دغه مقدسه لار کې دتکاليفو، زخمونه، زندانونو ډول ډول مرحلې تيرې کړې وې، متعال رب B، په ټولو دورو اوپړاوونو کې سرفرازه راويوست.

ميراحمدگل هاشمي څوک وو:

شهيد مولوي ميراحمدگل هاشمي، دمرحوم ميرعبدالله ځوی، په خټه (سيد) په د(۱۳۵۲) لمريز کال کې دلوگر ولايت دمرکز اړوند(دپادخواب شانه) کلي کې دې فاني دنيا ته سترگې وغړولې. والد محترم او نيکونه يې روحاني هستۍ تيرې شوي، چې په عام ولس اوخواصو کې يې ځانگړی ځای اومقام درلود.

درس اوطالبي:

دطالبی دوراوبيا فراغت يې ټول له خاکساری، ادب اوالفت څخه ډک و، په داسې حال کې چې په خپل وخت کې له ممتازو اوذهينوطالبانو څخه گڼل کيده اوچې کوم کتابونه به يې له استادانو ويل، الله تعالی دهغودبالفعله تدريس قوه اوپوهه هم ورکړې وه.

شهيد ميرصاحب په خپل قلم ليکل شوو سوانحوواوخطروکې راوړي، چې پومبني زدکړې يې له خپل مشر ورور څخه ترلاسه کړي، منځنی زدکړي يې دپاکستان په بيلابيلو ديني مدارسو کې حاصلې کړي اودفضيلت اوفراغت دستار يې د پښتونخوا د اکوړه خټک په حقانيه دارالعلوم کې په سرکړ .

دالله ددين دغه نوميالی مجاهد، چې له يوې بزرگواري روحاني کورنۍ سره يې تعلق درلود، خو دخپل ټول عمر په اوږدو کې شايد چا نه وي ترې اوريدلي اويایې نه وي ترينه محسوس کړي، چې (زه سيد، هاشمي اودلوړې علمي اوروحاني مرتبي څښتن يم، يعني زما درناوی اواحترام دې وشي)

دهراستاد لاس به يې ښکلاوه، سره لدې چې استادانوبه ورته ويل چې گوره، ته سيد يې زمونږ لاس مه ښکلوه. خو دميراحمد هاشمي خپل شرافت اوکمال و چې دژوندترپايه الله تعالی په همدغه ادب او عقيدت سیرابه وساته اودوام يې ورکړ.

دشهيد ميرصاحب يوتن مشفق استاد شيخ القران والحديث مولانامحمد اسماعيل رحمانی وايي: مولوي ميراحمدگل هاشمي چې گڼ کتابونه يې له هغه لوستي، په دې سربيره چې دښه ذهانت څښتن و، کلکه مطالعه به يې کوله، وخت يې هيڅکله نه ضايع کاوو، له کتاب، مدرسي اواستادانوسره به يې انتهايي مينه اومحبت درلود او دهغوی احترام به يې کاوو.

کله ناکله به ملگرو ورته ويل چې ميرصاحب ته خو(سيد) هم يې يوتعويذ راته وکړه اويامو سر دم کړه، هغه به تبسم وکړ چې هر سه مې زده اوپخې اجازي لرم اودالله تعالی په فضل اثر هم کوي، ولې په دې ميدان کې ډير خلک شته، هغوی بس دي، ځکه دا کارلويه جانداري غواړي اوتقاضوي ورسره زياتيري، مثلاً له خلکو به توقع کوي چې ستاحترام دي وکړي اولاسونه دې چې پکې اوماته لدغه کاره سخته حيا راځي !! .

دميرصاحب جهادي اوسياسي اړخ:

مرحوم ميرصاحب دطالبی په مهال چې په درس ويلوسربيره يې له جهاد اوعلمي مبارزي سره خاصه علاقه درلوده، ددرسونو دکليو رخصتيودری مياشتې به يې له نورو ملگروسره دروسانو اودهغوی دگوډاگيانوپه خلاف په جهادکې تيرولي، داهل سنت والجماعت په ولايتي اتحاديه کې يې مهم غړيتوب درلود، دنوموړې منظمې له لارې به دمسلمانانوترمنځ داصلاح، وحدت اودمنکراتو دمخنيوي لپاره چټکي هلې ځلې کولې.

کله چې په ۱۹۹۴ م کال کې دافغانستان دنجات په هيله اوپه هيوادکې ديوه اسلامي نظام دنفاذ په خاطر دعاليقدراميرالمؤمنين ملامحمدعمر مجاهد ترمشرۍ

لاندې د طالبانو اسلامي تحریک پیل شو، جناب میرصاحب دیوه مخلص سپاهي او غړي په توګه د جهاد ډګر ته راودانګل .

د شهید میرصاحب د سنگر یو نیردې ملګری، مولوي نذیراحمد اخوندزاده، د طالبانو د تحریک د پیل شیبې اود میرصاحب اخلاص داسې په ګوته کوي : غالباً پنځشنبې ورځ د تحریک د طلوع تازه شپې ورځې وې، مازدیګرمهال میرصاحب زموږ مدرسي ته راغی دغه وخت موږ د پېښور ورسک روډ شیردادګرۍ په دارالعلوم ضیالاسلام کی دیره وو.

د مدرسې انګرته له ننوتوسره سم یې ماته وویل د مدرسې ټول مشران طالبان جومات ته راغونډکړه، ډیرمهم اوپه زړه پورې خبرمې راوړې پخپله یې په اوداسه شروع وکړه کله چې طالبان جومات ته راغونډ شول هغوی ته د میرصاحب د خبرومهم ټکی درې ؤ

اول : د میډیا تبصرو او د خبریالانو په راپورنو پسي سرمه ګرځوی نننۍ میډیا د غرب د لوډ سپکړ حیثیت لري، زما خبره واورۍ په یقین درته ویلای سم چې په کندهار کې د طالبانو کوم حرکت پیل شوی، داخلک په رښتیا واقعي طالبان دي، موږ یې په هکله مکمل معلومات وکړل داددیني مدرسو شاگردان دي، هیواد له تجزیې ژغوري، د افغانستان حال ډیر خراب دی خپل منځي جګړ و افغانستان نور لولپه کړ، اسلامي شرائع او احکام د توهین لاندې دي دخلکوسراو مال په خطر کی دی، نولازمه ده چه څومره ژروي ملاوې وټړۍ جهاد ته ولاړسئ.

دوهم : د هرو لایت طالبان دې د ځان لپاره یونظامي مسؤل وټاکي اوسرله سبا دې ددغه مسؤل تر مشرۍ لاندې افغانستان ته حرکت وکړی.

دریم: له کومو ملګروسره چې د کرایې پیسې نه وي هغوی دې یوڅه معطلې وکړي له یوشمیر خواخوږو مسلمانانو څخه دی د جهاد په نوم چنده وکړي بیادې ولاړسي.

د اسلام او جهاد د لارې دغه اتل، دهیواد په بیلابیلو جبهو او پوښو جهادي کړښو کې دخپلو لښکرونو فداکارو ملګروسره مخامخ د معرکي میدان ته دانګل اوپه اکثر ورومۍ مهمو کړښوکې چې دښمن به ورته ډیر تدابیر نیولې وو، میرصاحب به یې په ساتنه او په دښمن په فاتحانه بریدونو کې کلیدي رول لوباوو .

د بیلګې په توګه دکابل د فتحې تاریخي جګړه یادوو چې د شهید ملا بورجان رح تر مشرۍ لاندې یې د پکتیا د ځینو سیمو له تصفیې څخه پیل، د مشرقي ترفتحې اوبیادکابل ترڅنډو پورې وغځیده، په دغو ټولوفتوحاتو کې میرصاحب لویي ستړیاوي ګاللې اودمیرانې حیرانونکي داستانونه لري، تردې چې د ملا بورجان د شهادت په ورځ، میرصاحب هم په مخامخ توده جګړه کې کلک زخمي شو.

دغه ډول میرصاحب د تخار د بڼګي په پوښو کې، دلغمان په دولت شاه، دلوګر په پل قندهاري، دکاپیسا په تګاب، نجراب اواله سای ولسوالیو کې، دشمالی په ګلدره، شکر دره، چاریکارو، پل مټک اودبگرام دوه لاري په پوښو جګړیزو کړښوکې، دغه راز د بامیانو په حاجي ګګ اودننگرهار اوکونړ په بیلابیلو برخو کې داسلامي امارت دیوزپور جهادي مشر په توګه حاضر و او جهادي حماسې یې د تاریخ یادګار کړې.

د امریکايي یرغل په مهال

شهید مولوي میراحمد گل هاشمي، په خپله یوه مرکه کې د صلیبي یرغل په وړاندې دخپل جهاد، مبارزې پیل اوڅرنگوالي په دې الفاظو روښانوي : کله چې اسلامي امارت په کال ۱۳۸۰ لمريز کې د صلیبي یرغل له امله له ښارونو څخه دهیواد لري پرته اوقبایلي سیمو ته عقب نشیني وکړه، نوملګري سره تیت اوپراګنده شول، ترهغو چې ملګري بیرته سره منظم کیدل اورابطه ټینګیده، نو یو څو میاشتي یې واخیستي، له لنډې وقفي ورسته موپه عملي جهاد پیل وکړ اودلوګر ولایت په ټولوساحو کې سره لدې چې حالات زیات پیچلي او حساس وو خو دملګرو همت اودعام ولس اخلاص وو په یرغلګرو ځال ځال بریدونه پیل شول.

مجاهدينوپه لوگر کې په داسې شرايطو کې په مکار نړيوال دښمن بريدونه پيل کړل، چې دهغوی شیطاني ميديا په مسلسل ډول داتبليغات کول چې په امريکايي اوخارجي وسايطو اوټانگونو يو شی هم کار نکوي، بلکه خنثی کوي يي. همدارنگه داتبليغات هم په درز روان وو چې څوک امريکايي اډو ته ورنيردي شي اودبريد هڅه وکړي، هغوی يې په څو کلومتری کې ويني اوهم له هواڅخه ۵۲ IBامريکايي الوتکي دځمکي په سر يو يادوه اينچه خيز تشخيصولی او ترهدف لاندې نيولی شي، خو باور وکړي چې مونږ ته دغه غليمانه تبليغات يو يو دروغ ثابت شول .

د لوگر ولايت يو تن پيژندل شوی مجاهد چې اوس د اسلامي امارت په تشکيلاتو کې د غزني ولايت جهادي مسؤل دی مولوي محمد قاسم صميم وايي: په کال ۱۳۸۰ هـ ش کې چې د صليبيانو د يرغل شپږ مياشتې وتلې وې، ميرصاحب په لوگر کې زموږ کور ته راغی چې د څرخ ولسوالۍ احمدي صاحب هم ورسره و، ميرصاحب راته وويل چې بايد د صليبي يرغلگرو په خلاف جهاد پيل کړو، ما ورته وويل چې لږ انتظار به وکړو تر څو وضعیت روښانه شي. خو ميرصاحب وويل چې انتظار کول گناه ده، جهاد فرض عين دی او بايد د خپل وس مطابق جهادي ترتيب جوړ کړو. هماغه و چې د احمدي صاحب او د څرخ ولسوالۍ د شهيد مولوي محمد صاحب په همکارۍ مو يو ميل راکټ او دوه کلاشينکوف پيدا کړل، په لومړي ځل مو د څرخ ولسوالۍ په عمومي سرک د شپې په يوه بجه ددښمن گزمو ته کمين ونيو، کله چې د دښمن د گزمو موټر راغلل، ميرصاحب د تکبير له غږ سره د راکټ فیر ورباندې وکړ چې د يرغلگرو و جيب موټر مکمل تخریب شو. له دې وروسته مو په برکي برک او د مرکز پل عالم په مربوطاتو کې هم د انفجاراتو او هاوان بريدونو عمليات ترسره کړل چې په دې توگه دميرصاحب په هڅو په لوگر ولايت کې جهادي بهير راژوندی شو .

د جهاد ډپيل د لومړنيو ځينو عملياتو په اړه ميرصاحب په خپلې يوې مرکې کې ويلي : ۱۳۸۱ کال دثور په مياشت کې مو دلوگر دتنگي واغجان په سيمه کې په پومبي ځل دخارجيانو په کتار يوه کارنده بمي چاودنه ترسره کړه چې څو عراقي موټري په

منځه ولاړل اوگني اشغالگر پکې مړه اوټپيان شول. هغه بم مجاهدينوپه خپله جوړ اوريموټ يې ما د(کارتلس) ټليفون نه برابر کړ . ماهرته ملگرو ته وويل چې وموليدل دامريکا شاخ لرونکي درواغ، څنگه دطالب بم اوريموټ پرې خوله خښه کړه اودهغوی ټول تدابير يې بې معنا وگرځول. دغه راز يوه شپه زه سره له څوتنو ملگرو د لوگر دپادخواب شانه اوآبچکان په دښته کې دامريکايانو قوي کمپاين ته نيردي دتوغندي توغولو لپاره ورغلو. دشپي يوه بجه وه، مونږ په توغندي لگياوو چې امريکايي څرخکه زموږ په سر تيره شوه په کمپاين يې دوري وکړي . ماته شهيدخان محمد اوشهيد طالب وويل چې ميرصاحب څرخکي وليدلواوبيرته راباندي راگرځي. ماورته وويل چې څرخکه په کمپاين گرځي اوخپله گزمو کوي ورخطا کيږئ مه ، هماغسي وشول څرخکي څو دوري په کمپاين وکړي اوبيا دگريدز په طرف ولاړه، بيا موڅوتوغندي په کمپاين ور وتوغول اودروند زيان يې ورواړاوه .

ميرصاحب ويلي: په هماغه ساعت کې مې ملگرو ته وويل، چې دالله تعالی په فضل سره دامريکايانو بل دروغ هم راته ثابت شو اووموليدل چې دکمپاين په څو سوه متري کې يې هم مونږ تشخيص نشو کړ لای.

ميرصاحب ليکلي: بيا مونږ اومجاهدين ټول له يوې نه بلې ورځي ته ډاډه کيدلو اومورال مو اوچتیده، ترڅو په هرځای کې پريکنده عمليات او گوزارونو په دښمن شروع شول .

مسئليتونه :

په دې سربيره چې شهيد ميرصاحب دلوگر دطالبانو اومجاهدينو يونوميالي مشر اوسوونه سربکف مجاهدين يی لرل، دامارت په ليکو کې يې ددې پروا نه ساتله چې لوړه څوکۍ ورته ورکړل شوي، که ټيټه. داطاعت اوخدمت جذبه يې په رگونو کې هميشه په غورځنگووه، کله چې دطالبانو اسلامي تحريک لويی پکتيا ته ورسيد، دسيدکرم ولسوالۍ چې يوه ناامنه سيمه وه اوان دپکتيا مرکز گردیز ته به ترې امنيتي گواښونه متوجه کيدل، نوميرصاحب سره له ملگرو هلته وليږل شو اودمشرانو له لوري

په دې نيت چې ميرصاحب گڼ اووفاداره ملگري لري اوخپله هغه نظامي تجربه اوزپورتيا لري نو دسيدکرم ولسوالۍ دامنيه قومندان په توگه وټاکل شو. يوه ملگري ترينه پوښتنه وکړه چې ميرصاحب په لسگونو تکړه مجاهدين اوملگري لري اولور نوم اوحيثيت دې دی، ته ايله دسيدکرم ولسوالۍ امنيه قومندانۍ قبلوي، بايد مشرانودرته دپکتيا ولايت درکړي وای. ميرصاحب ورته په خندا کې وويل چې مشرانو به لازمه بللي وي اوهمدومره استعداداو وس به زموږ ورته ښکاره شوي وي، بله خبره داچې تحريک زموږ خپل کور دی او داټول منصبونه که لوي دي او که واړه ټول زموږ دي!! په همدې ډول داسلامي امارت دواکمني په مهال چې اقل شهيد مولوی خوشحال ملنگ دکاپيساوالي اوشهيدمولوي محمدشريف سعيددولایت مرستيال و، ميرصاحب په نظامي دندې سربيره دولایت مستوفيت دنده هم په مخ وړله، داراز دغزني دفرقي معاونيت اودننگرهار منتظره قطعي کې دخو سوو ملگرو په مشرۍ سربيره دچپرهارولسوال په توگه هم په خورا صداقت خدمتونونه اوجهادونه ترسره کړي .

له صليبي يرغل ورسته مرحوم ميرصاحب، دپنځو کلونو لپاره دلورگ دوالي په توگه دنده اوجهادي مسؤليت لاره اوپه ډيره ځيرکتيا او زپورتيا يې په دغه موده کې هلته دجهاد رهبري ترسره کړه . دهغه ترڅنگ يې دنظامي عمومي کميسون غړيتوب هم درلود. يوڅه موده دموسساتواو شرکتونو د چارو دعمومي کميسون مشرهم پاتي شو . له هغه وروسته يې دوه ځله دننگرهار ولايت دوالي په توگه يې په خورا متانت او اخلاص سره دنده ترسره کړه. دننگرهار د والي په حيث د لومړي ځل وظيفې په مهال ميرصاحب ونيول شو او څو کاله يې سخت زندان تير کړ له راخلاصيدو وروسته ددوهم ځل لپاره دننگرهار والي شو چې دشهادت مرتبه هم په داسې حال کې چې دننگرهار والي و ورته ورسیده.

د ميرصاحب د مړانې په زړه پورې واقعه

مولوي محمد قاسم صاحب چې د ميرصاحب د طالبۍ او د جهاددوخت نږدې ملگری پاته شوی دی وايي، چې د طالب العلمۍ په وخت کې ما له ميرصاحب سره

يوځای د پيښور په بورډ سيمه کې په ضياء المدارس مدرسه کې له شيخ الحديث محمدنعيم اخنذزاده صاحب سره درسونه ويل، دمدرسې له څنگ سره يو هوار ميدان و، په دې سيمه کې دننگرهارولايت يو ملک يا قومي مشر هم اوسیده يوه شپه يې د زوی واده و او د سرود محفل ته يې سازنده او رقاصې راوستې وې، طالبانو د شپې کتابونه کتل خو د ساز اواز دومره جگ و چې موږ ترينه کتاب نه شواى لوستلای .

په دې وخت ميرصاحب راغی ما او نورو طالبانو ته يې وويل چې دا به ډيره کمزوري وي چې زموږ په څنگ کې دلته د ساز او ناروا اعمالو مجلس جوړ وي او موږ ورته هيڅ نه وايو ، راځئ چې په دې محفل بريد وکړو او دغه بدکاره خلک له دې سيمې وشړو .

ماورته وويل چې دا به څنگه امکان ولري ځکه دې خلکو د خپل سرود د مجلس امنيت نيولی او موږ تش لاس يو، ميرصاحب وويل چې دمدرسې په انگر کې پخې خښتې پرتې دي دا به راسره واخلو او حمله به پرې وکړو .

وروسته ميرصاحب گڼ شمير طالبان رايوځای کړل، د حملې ترتيب يې جوړ کړ او دشپې په يوه بجه يې د ساز په هغه محفل حمله وکړه چې امنيت يې مسلحو کسانو ساتلی و، دالله تعالی په نصرت ميرصاحب په خپل مخلصانه کار کې کامياب شو او هغه د ناروا اعمالو مجلس يې تارومار او عاملين يې له سيمې تينښتې ته مجبور کړ ل چې د دنوموړي د مړانې او جراکمندانه کردار يوه جالبه خاطره وه .

دميرصاحب زغم اواستقامت :

ميرصاحب يواځې په عادي حالاتوکې دلورې حوصلې ، تدبير اوزغم کمال اولور نوم نه درلود، بلکې له هرې سختۍ اومشکل حالت سره به هم چې مخ شو، الله تعالی يې حوصله، صبر اواستقامت پرځای ساته اوپه دريځ اوموقف کې به يې تزلزل اوبې ځايه تغير نه محسوسیده، هميشه به يې ملگرو ته دلور مورال خبري کولې ، دډار اووهم کيسي يې هيڅکله په خوله نه راتلې .

دامريکايانو د يرغل ږومې شپې ورځې وې ، يعنې تقريباتي څلور مياشتې به تيرې شوي وي ، اکثره ملگري سره نادرکه اويوپه بل خبرنه وو، د غليم تبليغات هم اوج ته رسيدلي وو ، زه (قلموال) هم په کور کې غلې اوسيدم او ډير نه ښکاره کيدلم اوباور وکړی يو ډول ذهني تکليف راته لويدي و چې دابه څه کېږي. يومازديگر يوتن مجاهد زمونږ کورته راغی چې ميرصاحب راغلی اوماښام دلته راځي، مونږ ددې انتظار کاوه چې ميرصاحب به په کومه لار راځي داسې نه چې څوک يې و وينې. ماښام چې کله تياره شوه ميرصاحب زمونږ دکور مخامخ دغونډې په سر راواوښت، اوپياده راروان وو، په ليدويې که له يوې خوا له خوشالۍ نه په جامو کې نه ځايدم، خو له بلې خوا سخت تشويش راسره وو، چې تعقيب شوی نه وي، ځکه امريکايي چورلکې هم مسلسلې گرځيدي. ماورته وويل دغونډې شاته خو په يوکلوميتر کې دامريکايانو کمپاين پروت دی، څنگه راتير شوې؟ په خندا شو چې همداسې په څنگ کې راغلو، مطلب مو داو چې لږ يې اندازه هم راته معلومه شي ، ترڅو د شپې له پلوه پرې کله ناکله توغندي وتوغوو. بيا ميرصاحب د سقوط دستومانه شپو ورځولوی داستان بيان کړ، ورسره يې د مشرانو ځينو ملگرو دارتباط ذکر وکړ، همدغه ډول يې د عملي جهاد عزم ښکاره کړ اودخپل راتگ موخه يې همدغه وبلله، بيا ترينه ما څو پوښتنې وکړې چې ميرصاحب څنگه ممکنه ده چې په دغسې حالاتو کې چې څوک هغه دچا خبره ، (پر) نشي- وهلی وطن ټول امريکايانو او دهغوی جاسوسانو نيولی، دامريکايانو امکانات وگوره اوتش لاسي مجاهدين!!!!

بياوړې اوجوهر شناس ميرصاحب زمادمزاج برابر دډاډ داسې يوڅو کيسې- راته وکړې چې زما په رگونو کې نوې وينه پيدا کړه اوزما ذهن يې دپته آماده کړ چې بيرته په عملي مبارزه پيل وکړو، دميرصاحب دهغه مجلس خلاصه ټکي داوو (زمونږ اوستاسي داسې يوه داعيه ده، چې ملت يې راسره تسليموي، ولس اوامت ته مودغيرت امتحان ورکړ، صرف يو وهم او رعب ددښمن پروت دی اوهغه په دې ليري کېږي چې

مجاهدين يوڅو عمليات ترسره کړي اودامريکايانو پليدي وينې تويې شي، بيا الله تعالی مهربان دی ، کارونه سمېږي)

زما په فکر له همدې شپې وروسته، ميرصاحب سره له نورو ملگرو په لوگر کې دامريکايانو په لوی کمپاين (خدر) باندي بريدونه پيل کړل هره شپه به يې پرې دتوغنديووارونه کول ، همدې پيل دمجاهدينو اوام مخلص ولس په ذهن کې داخبره اوروحيه واچوله ، چې دامريکايانو مقابله کيدلای شي .

داچې ميرصاحب دوه ځله زنداني شوی وو، يوځل په خوست کې دامريکايانو په لاس ، بل ځل په پاکستان کې ، په پاکستان کې يې چې نېردي دوه کاله دزدندان سخت تکليفونه تيرکړل. دميرصاحب د زندان يوملگري ، (موسی فرهاد) وايی (ميرصاحب هلته ډېر ځوريدلی وو کله چې اول ځل نيول شوی وو بيا يې ډېر سخت ځای ته اچولی وو ، ده په هغه ځای کې هم له کړاو ډکه څه موده تيره کړې وه ، چې وزن يې تقريباً له شاوخوا ۱۰۰ کيلو څخه ۶۰ کيلوته را ټيټ شوی و، بيا يې کله چې له هغه سخته ځايه موږ ته راووست، د وجود لخوا ډېر سخت ناتوانه سوی و، کومو ملگرو چې هغه پخوا ليدلی و او اوس يې وليدی هيڅ يې نه پيژانده او تصور يې نه کاوو چې دا هغه ميرصاحب دی، خو په خبرو ، ټوکو او حوصله کې همغه سړی و، هيڅ ډول تکليف يې نه محسوساوه . هر يوه ته به يې ډېره تسلي ورکوله ، چې کله به دزدندان يو مشر- اويابل افسر راغی ، نو ده به هغوته ډېر سپين حقايق ويل ، خو بې نزاکتي او يا په بد اخلاقه لهجه خبرو کولو نه به يې هم خپله ځان ساته او هم به يې ملگرو ته ويل چې داسې حرکت به نه کوو ، چې دوی ته موږ سپک خلک ښکاره شو او يا وارخطا ورته ښکاره شو، دوی ته به خبره په نزاکت او درنه لهجه کوو او څرگند حقايق به ورته وايو ، ترڅو چې دوی بې نزاکتي کړي نه وي.

دفرهاد په وينا، خلاصه داچې شهيد ميرصاحب V معقول ، هوښيار او ښه تقوا داره سړی و . عبادت به يې ډېر زيات کاوه . په ډېر لږ وخت کې يې تر شل، پنځه

ويشت پارو پورې قرانکريم چې له زندان څخه ووت حفظ کړی و، الله تعالی دي ټول تکليفونه او قرباني ورته قبولي وگرځوي .

شهادت :

داسلام دلاړې دلوی مجاهد اوداسلامي امارت دنوميالی مشر، شهيد مولوي ميراحمدگل هاشمي جهادي کارنامواورatlونکو اتلوليزو پلانونو چې داسلام اوافغانستان ددښمنانو په سترگوکې اغزي جوړ کړي وو اوتحمل يې نشو کولای ،دهغوی په کرغېړنو لاسونود ۱۴۳۶ هجري قمري کال دشعبان المعظم مياشتي په ۲۴ نيټه دجمعي په مبارکه ورځ دهجرت په ديارکې په يوه بزدلانه حمله کې دشهادت لوړي اوستري درجي ته ورسيد. انالله وانااليه راجعون

دشهيد ميرصاحب جنازه په خپل ابايي ټاټوبي لوگر کې په داسې حال کې چي په زرگونو مسلمانانوپکې په ډيراخلاص اوعقيدت برخه اخيستي وه ادا اوبيا دپادخواب شانه دکلي دجامع جومات (مزار) په انگړ کې دنوموړې سيمي دلوي ولي الله (مير سيدمحمد ولي) رحمه الله خواته دفن کړل شو.

سپيڅلي اروا دې ښاده ، جهادي کارنامي دي ځلانده اودلاري مشعلونه وي ، امين.

د مرحوم مولوي سيد محمد حقاني ژوند ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د ۱۴۳۷ هجري قمري کال د دريمې مياشتې په ۲۲ نيټه چې د ۲۰۱۶ ميلادي کال د جنوري له دوهمې سره برابره وه د اسلامي امارت يو وتلی او منلی شخص مولوي سيد محمد حقاني د اجل داعي ته لبيک ووايه. مولوي سيد محمد حقاني د حاجي ملا لعل محمد اخند زوی په قوم پښتون /اخکزی په ۱۹۷۲ ميلادي کال د کندهار ولايت د ډنډ ولسوالۍ مربوط ښار ته نږدې سيمه محله جات کې د اخکزو په کلاچه کې په يوه متدين او علمي خاندان کې دنيا ته سترگې وغړولې.

نوموړی چې د خپل عالم پلار مشر زوی و له کوچنيوالي يې په ديني زده کړو پيل وکړ. په کور کې له ابتدايي تعليماتو وروسته يې په ډير کشر عمر د سيمې له يوه تکړه عالم مولوي لال محمد اخند څخه چې د مور لخوا دده نيکه هم کيده زده کړه پيل کړه،او لومړني کتابونه يې ولوستل.

د کمونيستانو له انقلاب وروسته نوموړي په علم پسې له سفر وړاندې په کندهار ښار کې په بيلابيلو مساجدو کې له علماء کرامو څخه ديني زده کړې وکړې لکه د کندهار ښار د لرگو د گنج په سيمه کې احمديه مدرسه،د شرکت ميوي په سيمه کې حميدالله جان اخنداذه، ثاني مولوي عبيد الله جان صاحب او مولوي عبدالعلي صاحب څخه يې څه موده ديني زده کړې حاصلې کړې او بيا دعلم په تلاش له هيواده ووت او دپاکستان په ستر ښار کراچي کې يې د ديني علومو تحصيل پيل کړ.

له علم سره کمساري مينه

د حقاني صاحب د خپلې ژبې اقرار دی چې د تعلم او طالبۍ په مهال مې له کتاب او سبق پرته په بل هيڅ شي ځان نه دی مصروف کړی. د نوموړي نږدې قريبان

او د طالبۍ ملگري هم همدا خبره کوي چې نوموړی د تعلم په مهال يو جدي او خواریکښ طالب و چې حتی د مازديگر او ماښام تر منځ يې هم ډير ځله مطالعه کوله.

حقاني صاحب په کراچۍ کې له څه مهال درس ويلو وروسته د بلوچستان کويټې ښار ته لاړ اود شالدرې په مشهوره مدرسه مظهرالعلوم کې يې داخله واخيسته په دې مدرسه کې له دوه کاله تعلم وروسته يې د کويټې په يوه بله مشهوره مدرسه الجامعة الاسلامية الاشرفية کې زده کړې پيل کړې چې د فراغت تر مهاله يې ۷ کاله پرلپسې په دې مدرسه کې زده کړو ته دوام ورکړ.

د مرحوم حقاني صاحب ماما ملا محمد حسين آخند وايي چې حقاني صاحب له سبق سره نادره مينه درلوده، کور يې په کندهار کې وه چې کويټې ته نږدې دی، خو ده په علم پسې له کال زياته مسافري کوله. ۱۳ مياشتې بعد به کور ته ستنېده، او چې کله به کورته لاړ نو هلته يې هم ټوله مشغولا له تعلم او تعليم سره وه.

د ۱۹۹۴ ميلادي کال په اکتوبر کې هغه مهال چې د حقاني صاحب په اصلي ټاټوبي کندهار کې د طالبانو د تحريک په نوم يوه نوي خوځښت سر راپورته کړی و. حقاني صاحب د کويټې په اشرفيه مدرسه کې د صحاح سته وو د وروستيو احاديثو سمع کوله او د تعلم له پړاوه فراغت ته يې ځان جوړاوه.

د ۱۹۹۴ ميلادي کال د نومبر په دريمه نيټه چې د ۱۳۷۳ لمريز د عقرب له ديارلسمې سره سمون خوري، هغه ورځ چې حقاني صاحب له ديني علومو د فراغت دستار په سر کاوو او په دې وياړ لوی مراسم رابلل شوي و، په کندهار کې طالبانو د پنجوايي، ډنډ او بولدک له نيولو وروسته د کندهار ښار په خوا سوقيات پيل کړي و چې دوه ورځې وروسته دنومبر په پنځمه يې دغه ښار له جگړه مارو قومندانانو څخه ونيو.

مولوي سيد محمد حقاني صاحب د احاديثو اجازت نامه له وتلي او مشر-عالم شيخ ابو عبدالله نورحيب سواتي صاحب څخه ترلاسه کړه او د لوی عالم شيخ الحديث عبدالصير صاحب په گډون مشهورو علماء کرامو يې په سر د فضيلت پگړۍ وټپله.

دری ورځې دمه

د حقاني صاحب ماما ملا محمد حسين وايي: د حقاني صاحب له فراغت وروسته چې کله مو غوښتل کندهار ښار ته ستانه شو نو چې بولدک ته راغلو لار بنده وه ځکه په کندهار ښار طالبانو جنگ شروع کړی و، څه ځنډ وروسته چې طالبانو ښار ونيو کور ته ستانه شوو، حقاني صاحب درې ورځې په کور وکړې او په څلورمه ورځ بيا له کوره لاړ. دا ځل يې د طالبانو په تحريک کې خدمت پيل کړ چې بيا تر هغه وخته چې په همدې اسلامي خوځښت کې د خدمت په مهال يې خپل روح باري تعالی ته وسپاره نوموړی د اسلامي امارت په چوکاټ کې په خدمت بوخت پاته شو.

ملا محمد حسين آخند وايي: د حقاني صاحب د والدي شريفې هميشنې ارمان همدا و چې له خپل مشر، صالح او شريف زوی حقاني صاحب سره په گډ ژوند مې تنده نه شوه ماته، له ډير کوچنيوالي راڅخه په علم پسې مسافر شو او چې له علم نه فارغ شو نو درې ورځې بعد يې د طالبانو په تحريک کې خدمت او جهاد پيل کړ ډير وخت به له کوره بهر و تر څو په همدې لاره کې حق ته وصل شو.

په اسلامي امارت کې خدمتونه او مسؤليتونه

لکه وړاندې چې وويل شول مولوي سيد محمد حقاني صاحب د طالبانو په لاس د کندهار ښار له نيولو وروسته له مقدمو کسانو څخه و چې د طالبانو په اسلامي تحريک کې يې خدمت پيل کړ، نوموړي خپله وظيفه د کندهار د اطلاعاتو او کلتور له رياست څخه پيل کړه، د کندهار د اطلاعات و کلتور رياست چې په تنظيمي دوران کې د جگړه مارو مرکز او فرهنگي محيط يې د چرسو بوی او د سگريټو پاتې شونو په سر اخيستی و، د سيد محمد حقاني صاحب په شمول د تحريک د فرهنگي ځوانانو په مټ يو ځل بيا د علم او فرهنگ په مرکز بدل شو.

طالبانو چې د عقرب مياشتې په نيمايي کې کندهار ښار ته داخل شوي و لږ وخت وروسته يعني د همدې کال په جدي مياشت کې يې نه يوازې د کندهار مشهوره

ورځپاڼه طلوع افغان له چاپه را وايسته بلكې راډيو يې هم فعاله او ورپسې يې د خلافت او كندهار مجلو د چاپ لړۍ هم پيل كړه. د طلوع افغان ورځپاڼې د هماغه كال په لومړنيو گڼو كې د مرحوم حقاني صاحب څو ليكنې هم خوندي دي .

مرحوم حقاني صاحب وروسته د كندهار ولايت د اطلاعاتو او كلتور رياست مرستيال او څه موده بعد ددې رياست رئيس وټاكل شو. چې د خپل مسؤليت په وخت كې يې د پام وړ فرهنگي خدمات انجام كړل.

د طالبانو په لاس د كابل له فتحې وروسته نوموړی د بهرنيو چارو د وزارت اداري مرستيال تعين شو، خو لږ موده بعد د اسلامي امارت د چارو د ادارې د لوی رياست د رئيس په حيث وټاكل شو.

څرنگه چې له طالبانو وړاندې په پلازمینه كابل او ولاياتو كې حكومتي اداري سيستم بشپړ فلج و د طالبانو له سترو كارنامو يوه هم د اداراتو له سره فعالول و، چې په دې برخه كې د جناب حقاني صاحب خدمتونه د يادونې وړ دي .

مرحوم حقاني صاحب په دې اړه په خپل يوه يادداشت كې ليكلي : كله چې د مشرقي ولاياتو د فتحو لړۍ پيل شوه، دملا نورالدين ترابي په مشرۍ ځانگړی كميسيون وټاكل شو ترڅو د مفتوحه سيمو ادارات فعال كړي دوی هر ولايت ته په ورتگ سره د هغه ولايت اداري تشكيل ټاكه او اداري نظام يې فعالوو، دبيلگې په توگه ننگرهار ته په ورتگ سره شهيد مولوي احسان الله احسان د والي په حيث وټاكل شو، دغسې نور رئيسان هم وټاكل شول، څو ورځې وروسته چې كله مجاهدينو كابل ونيو، نوپه كابل كې د چارو د كنترول لپاره لومړی د عاليقدر اميرالمؤمنين لخوا شپږ كسيزه عالي رتبه شوری وټاكل شوه ، ورپسې يې په كابل كې د حكومتي اداراتو د عاجلانه فعاليت لپاره د كندهار ولايت ټول رئيسان په كابل كې دخپلو اړوندو وزارتونو د سرپرستو وزيرانو په حيث وټاكل، په دې توگه د كابل له فتحې سره هم مهال حكومتي ادارات بې له كوم ځنډ او خنډ څخه فعال شول او خپل اصلاحي او انكشافی چارو ته يې دوام وركړ .

نوموړی د چارو د ادارې د لوی رياست د كار په اړه ليكي: د حكومتي دود سره سم د اسلامي امارت په واكمنۍ كې هم د چارو د ادارې رياست د حكومتي چارو د كنترول او بررسۍ د مركز په حيث فعاليت كاوو. د ټولو وزارتونو، رياستونو او ولاياتو عرايض، پيشنهادات او راپورونه له همدې لارې رياست الوزراء او داميرالمؤمنين دفتر ته رسيدل. دغه راز د مشرتابه فرامين، هدايات او احكام هم د چارو د ادارې د رياست لخوا ټولو وزارتونو او اړوندو مراجعو ته رسول كيدل.

څرنگه چې د چارو د ادارې رئيس د كابيني غړيتوب درلود او دوزيرانو د شوری د منشي مسؤليت يې هم درلود، همدا كار د حكومتي چارو په هماهنگۍ او شفافيت كې نور هم مرستندوی واقع شوی و، داسلامي امارت د وزيرانو شورا هره چهارشنبه غونډه درلوده، تر غونډې وړاندې د ځانگړي پلاوي لخوا د غونډې اجنډا ترتيب كيدله، چې مجلس به وړاندې ترسره كيده، د غونډې فيصلې چې كله په پښتو او كله په دري ليكل كيدلې، د چارو د ادارې د رياست لخوا ټولو اړوندو مراجعو ته د اجراء لپاره استول كيدلې.

حقاني صاحب د چارو د ادارې د رياست له دندې وروسته په اسلام اباد كې د افغانستان د سفير په حيث تعين شو خو څه كم يو كال وروسته بيرته د چارو د ادارې د رئيس په حيث وټاكل شو، نوموړی چې په اداري امورو كې يې د پاموړ استعداد درلود په افغانستان د امريكايانو د يرغل تر مهاله په همدې مهمه دنده پاته شو، چې ورسره يې د اسلامي امارت د وزيرانو د شوری د منشي په حيث هم دنده اجراء كوله.

په افغانستان له يرغل نه وروسته چې كله پلازمینه او د هيواد لوی ښارونه د يرغلگرو لخوا اشغال شول او مجاهدينو اطرافي سيمو ته خپل تشكيلات نقل او په مسلح جهاد يې لاس پورې كړ، مرحوم حقاني صاحب هم دنورو مجاهدينو په څنگ كې د جهادي بهير په بېلا بېلو شعبوكې له هيڅ راز خدمت نه مخ نه اړاوه چې بلاخره په ۲۰۰۷ م كال يې د اسلامي امارت د فرهنگي كميسيون د مرستيال په حيث دنده پيل كړه.

په دې مرحله کې نوموړي په پوره اخلاص، جدیت او تدبیر سره د کفرې یرغل په وړاندې فرهنگي او نشراتي جهاد ته خپل ژوند وقف کړ او د فرهنگي کمیسیون د مشر جناب متقي صاحب تر څنګ یې د یوه مخلص، فداکار او پُرکاره ملګري په حیث د غرب د تبلیغاتي توپان د دفع کولو او په وړاندې یې د اغیزناکې جهادي نشراتي مبارزې د سنگرونو په ودانولو پیل وکړ.

په افغانستان امریکایي یرغل لکه څنګه چې په پوځي لحاظ یو پراخ ایتلاف تر شا درلود، تبلیغاتي بُعد یې هم همدومره پراخ او په مقابل کې یې د مجاهدینو نشراتي فعالیت هم د حجم او مؤثریت له اړخه دومره دقیق او اغیزناک و چې حتی دښمن یې په ځواکمنۍ اعتراف وکړ او د مجاهدینو رسنیز فعالیت یې سریع او مؤثر وباله. چې د نورو ګڼو قلمي مجاهدینو ترڅنګ ددې ویاړمن مطبوعاتي سنگر یو تکړه او نه سترې کیدونکی غازي مرحوم حقاني صاحب و چې له الله تعالی څخه ورته د ټولو خدمتونو د قبولیت خواست کوو.

مرحوم حقاني صاحب د ملګرو په خاطر وکړي

د حقاني صاحب د ډیر وخت ملګری مولوي امیر خان متقي صاحب وایي: حقاني صاحب یو ښه ځیرک دیني عالم وو، جهاد او اسلامي امارت سره یې د زړه له تله مینه او خلوص درلود. د اداري کار په زړه پوري وړتیا یې لرله، له ملګرو سره یې وفا اومینه رېښتیني وه، په عملي کارونو کې یې ښه ابتکار درلود او دعام ولس په درد به دردمن او په خوښیو به یې خوشحاله وو.

د اسلامي امارت ویاند ذبیح الله مجاهد: حقاني صاحب دحق ویلو، حق دید، حق اوریدلو، حق منلو او حق اوسیدلو یو دنگ منار وو، کله به یې چې یقین وو چې دا لاره حقه ده، د هېڅ شي په بدل کې یې هم هغه مسیر نه پرېښود، د منازعاتو او مشاجرو په اړه د فیصلې پرمهال به یې حق ته کتل، دغوصې او خفګان له امله له حق څخه نشو تیریدای، د عمر تر پایه په حق پاتې شو او له حق سره ملګری دحق په لاره له حق سره وصل شو.

د اسلامي امارت ویاند قاري محمد یوسف احمدي: مرحوم حقاني صاحب به باربار راته ویل چې دکار له ملګرو سره چې مو څومره کونښن کيږي نور هم په صمیمیت کې پاتې شئ ځکه لیري والی هغه څه دي چې ستاسو پر کارونو مستقیماً بد تأثیر پرې باسي او دی به دملګرو تر منځ په دوستانه فضا ډیر زیات خوشحالیډه ډیر له شهرت او خودنمایی نه لرې خدای ته نیژدې یو مخلص انسان و.

لیکوال او شنونکی مولوي عبدالرحیم ثاقب: مرحوم حقاني صاحب سره له دې چې ټول وخت یې د یوه ښه اداري کار پوه او تجربه لرونکی دیپلومات په توګه په مسؤلیت کې تیر شوی و خو بیایي هم هیڅ کله خپل ځان پر خپلو ملګرو باندې لوړ نه ګاڼه؛ بلکې کونښن یې کاوه چې د خپلو کاري ملګرو له تجربو او کاري پوهې څخه استفاده وکړي.

دهیواد نامتولیکوال ملا عتیق الله عزیزی: هرځل چې زه ورسره مخ شوی یم داخلاقو اودیان د دغه هسک منار له خولي اوژبي څخه به داسې توصیې او مجرب نکات لورول کیدل چې باور وکړئ زما لپاره به هغه ډیر قیمتي ثابتیدل اودخدمت دسرعت باعث به ګرځیدل، هیڅکله ما نه وو ترې اوریدلي چې داکار اوکارنامه ما کړي بلکې هرڅه به یې دملګرو دخدمت اوهڅو محصول ګڼل.

د مرحوم حقاني صاحب وروڼه دده د کورني ژوند په اړه وایي: مرحوم حقاني صاحب په شخصي ژوند کې هم عجیب عادات درلودل، له چا سره یې په خپګان او حسد کې هیڅکله سیالي نه کوله، ډیر ځله داسې شوي چې یو څوک به ترې خپه و او حسد به یې ورسره کاوو مګر دی به خپله کور ته ورغی، که به هغه ځان ترې پټ کړ نو د کور غړو ته به یې وویل چې ورشئ پلانی راولئ له هغه سره مې کار دی په دې طریقه یې هرڅوک دې ته مجبورول چې ښه دوستي ورسره وپالي.

خپلو وروڼو ته یې همیشه دا توصیه وه چې صله رحمي او خپلوي به له هېچا سره نه قطع کوئ، که څوک هرڅه ورسره کوي خو تاسو به یوازې د یوه دیني اصل په حیث

صله رحمي او خپلوي ورسره پالئ. د شهيدانود کورنيو او يتيمانو يي ډير خيال ساته، تر خپله وسه يي کومک ورسره کاوو.

ما (ددې کرښو ليکوال) هم له حقاني صاحب سره اوه کاله نږدې ملگرتيا درلودلې ده چې نوموړی مې هميشه د شخصيت په لحاظ د يوه مستعد انسان په حيث درک کړی دی. د حقاني صاحب يو ستر خوی شرافت او لوړه اخلاقي رويه وه، نوموړی داداري سلسله مراتب له اړخه زموږ مشر و، مگر د څو کلنې ملگرتيا په ترڅ کې مې له نوموړي هيڅکله داسې قول، فعل يا چلند حس نه کړ چې ځان د نوموړي په نسبت حقير يا تر امر لاندې حس کړم.

نوموړي په اداري ماحول کې له کارکوونکو سره په افقي تعامل باور درلود، تجربو ثابته کړې چې په اداري ماحول کې د عمودي تعامل په نسبت افقي چلند په مراتبو ښه اثر لري، په افقي چلند کې آمر خپلو ترلاس لاندې کسانو ته د مأمورينو نه بلکې د ملگرو په نظر گوري، فرمان يي د آمر نه بلکې د التماس په لهجه وي او د ملگرتيا يو ماحول يي جوړ کړی وي، په اصل کې دا چلند د رسول الله **H** طريقه ده، چې خپل تر لاس لاندې کسان يي اصحاب يعني ملگري بلل، له هغوی سره تعامل يي بشپړ طبعي او د لوړو ديني انساني اخلاقو او صميميت څخه مالا مال و.

د مرحوم حقاني صاحب بل صفت چې له امله يي نوموړی په هر چا خوږ لگېده، خوشرويي، هميشنۍ، موسکا او مينه ناک چلند و، هيڅکله يي غوسه او سخت گيري نه کوله، د ترڅو تجربو د زغم، له پامه غورځولو او هېرولو چل يي زده و.

نوموړي د شرافت او اخلاقو کرښو ته هميشنۍ تعهد درلود، هيڅکله په ټيټو او کم ارزښته موضوعاتو نه غږېده، هيڅکله مې د ضدبازۍ، سيالۍ، انتقام، قومپالنې، منطقه پرستۍ، تاوېلي ماوېلي او دغسې نور مبتذل او بي ارزښته بحثونه حتی په ډيرو خصوصي مجالسو کې هم ترې وانه وريدل. د گيلې، شکايت او غيبت عادت يي نه درلود او تر ډيره حده يي په اشخاصو بحث نه کاوو بلکې په موضوعاتو به غږېده.

وفات

حقاني صاحب چې د خپلو جهادي وظيفو په مهال په سفر بوخت و د ۱۴۳۷ هـ ق کال د ربيع الاول په ۲۲ مه نيټه د شنبې په ورځ يي د ورپېښې ناروغۍ له امله خپل روح حقيقي بادار او ملک الارواح ته وسپاره. انا لله و انا اليه راجعون

د مرحوم مولوي سيد محمد حقاني صاحب تر شا پنځه کشران وروڼه او اته زامن پاته شول، چې الله الحمد په ټولو کې دده اثار ښکاره او زامن يي په ديني زده کړو بوخت دي.

د حقاني صاحب د وفات خبر په رسنيو او ټولنيزو شبکو کې په کمساري ښه بدرگه او ډيرو خلکو ورباندې د حسرت او تسليت ليکنې وکړې، د اسلامي امارت د مشرتابه لخوا هم د نوموړي په وفات رسمي تعزيتي بيان نشر شو چې په يوه برخه کې يي راغلي: د افغانستان د اسلامي امارت مشرتابه، د اسلامي امارت رهبري شوری او فرهنگي کميسيون د اسلامي امارت د ټولو منسوبينو په نمايندگۍ د نوموړي د وفات له امله د مرحوم کورنۍ ته د تعزيت او تسليت مراتب وړاندې کوي.

متعال څښتن دې د جناب حقاني صاحب خدمتونه په خپل دربار کې قبول کړي، الله تعالی دې ورته په دنيوي عباداتو او د اسلامي نظام لپاره په زغملو سترپاوو کامل کامل اجر و نه ورکړي او الله تعالی دې يي کورنۍ ته صبر جميل او نعم البدل ورنصيب کړي. آمين

د شهيد مولوي محمد عالم کليم ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه: قاري سعيد

د ۲۰۱۶ ميلادي کال د جنوري په شپږمه نيټه د افغانستان اسلامي امارت د خپلو نظامي جهادي کدرونو له منځه يو خورا غښتلی او کارنامه ساز مجاهد له لاسه ورکړ. هو کې، مولوي محمد عالم کليم هغه مجاهد و چې لکه څرنگه يې چې د مجاهدينو تر منځ د يوه وياړلي او مخلص مجاهد په حيث شهرت درلود همداسې يې په کفارو او د حق په دښمنانو کې هم زړونه خوړين کړي و، دا چې مولوي محمد عالم څوک و؟ څرنگه ژوند يې وکړ؟ او د اسلامي نظام په لاره کې يې کوم جهادي خدمتونه وکړل؟ په راتلونکو کرښو کې يې لوستلی شئ.

شهيد مولوي محمد عالم کليم

مولوي محمد عالم کليم د ۱۳۴۳ هـ ش کال په پسرلي کې د زابل ولايت د ميزاني ولسوالۍ په لنډۍ نومې سيمه کې د کوچيانو په يوه کاله کې دنيا ته راغی. د پلار نوم يې محمد اصغر او د پښتنو د اندرو له قبيلې سره يې تعلق درلود.

محمد عالم کليم په کم عمر کې د ديني زده کړو حصول ته ملا وتړله. لومړۍ زده کړې يې په تانده ځوانۍ کې د پاکستان د بلوچستان په پښين سيمه کې ترسره کړې، وروسته د ديني تعليماتو لپاره قبائلي سيمو ته لاړ هلته په شمالي وزيرستان ميرانشاه کې د وتلي جهادي مشر مولوي جلال الدين حقاني صاحب په مدرسه منبع العلوم کې شامل او ديني زده کړو ته يې ادامه ورکړه.

څرنگه چې د مولوي جلال الدين حقاني مدرسه په تعليمي خدمت سربيره د جهادي فکر مدرسه هم وه، مولوي محمد عالم کليم په همدې مدرسه کې په جهادي

فکر وروزل شو او وروسته يې د مولوي جلال الدين حقاني تر مشرۍ لاندې د افغانستان په جنوب ختيځ خوست او پکتيا کې عملا په جهاد کې برخه واخيسته او لومړنی جهادي سفر يې له همدې ځايه پيل کړ.

نوموړی په خوست کې له څه مودې جهاد وروسته زابل ته راغی او په خپله سيمه کې يې د زابل د ميزان په ولسوالۍ کې د آمر ملا ظريف تر قوماندې لاندې د سرو لښکرو او کمونيستي رژيم پر ضد جهاد ته ادامه ورکړه.

مولوي محمد عالم کليم له جهاد سره سره خپل ديني زده کړو سلسله هم تعقيبوله، د بلوچستان په لورلايي، کوپټه اونورو مختلفو سيمو کې يې له ديني مدارسو ديني تعليم ترلاسه کړ. نوموړي د کمونيستي نظام د سقوط تر وخته هميشه جهاد ته هم تلو، خو دکورنۍ جگړې او تنظيم شاهۍ په دوران کې يې ټوله توجه يوازې ديني زده کړو ته راوگرځوله.

نوموړي خپله د ديني زده کړو سلسله د اسلامي امارت دواکمنۍ په مهال پای ته ورسوله او د پاکستان په مردان کې يې له مشهور عالم شيخ الحديث مولوي حمدالله جان داجوی صاحب څخه د احاديثو او فراغت سند ترلاسه کړ.

د طالبانو په اسلامي تحريک کې شموليت او خدمتونه

مولوي محمد عالم کليم هغه وخت د طالبانو له تحريک سره ملگری شو، چې دې تحريک په کندهار کې نوی ظهور کړی و او لا د کندهار ښار واک يې نه و ترلاسه کړی. نوموړي د زابل ولايت د دايجوپان ولسوالۍ د يوه ډلگۍ مشر مولوي عبدالخالق تر مشرۍ لاندې په دې اسلامي تحريک کې خدمت پيل کړ، په گڼو جگړو کې يې برخه واخيسته، د کابل له فتحې وړاندې د وردگو ولايت په ميدان سيمه کې زخمۍ شو خو الله تعالی ورته شفاء ورکړه. د کابل له فتحې وروسته يې هم په پروان، کاپيسا او د افغانستان په شمالي ولاياتو کې په ډيری جنگونو کې د يوه مخلص او مطيع مجاهد په حيث برخه واخيسته.

په ۱۹۹۷ ميلادي کال کې چې کله د طالبانو يو لوی لښکر د سالنگ تونل له لارې د افغانستان شمال ته واوښت دغه مهال مولوي محمد عالم د جبل السراج په سيمه کې د شورای نظار لخوا ونيول شو او څو مياشتې ورسره بندي پاته شو.

مولوي محمد عالم چې د شورای نظار له کوم قومندان سره بندي و د هغه ورور له اسلامي امارت سره بندي و. دغه قومندان مولوي محمد عالم ته وويل چې که ته زما ورور راخلاص کړې نو زه به هم تا ازاد کړم، مولوي محمد عالم له يوه دريمگري سره يوځای کابل ته راځي او د جهادي خط قومندان ته وايي چې دی په مشروط ډول له دښمن څخه راغلی دی او وعده يې ورسره کړې چې د پلاني قومندان ورور به د ځان په مقابل کې خلاصوي، نو که ستاسو خوښه وي هغه د قومندان ورور ازاد کړی او که مو خوښه نه وي نو زه به بيرته دښمن ته ورشم.

دغه مهال په لومړيو کې دقومندان دورور په خلاصولو موافقه ونه شوه نو ځکه مولوي محمد عالم بيرته دښمن ته د ورتلو اراده وکړه، خو له روانيدو وروسته يې د مجاهدينو مشرانو پريکړه وکړه، د شورای نظار دقومندان ورور يې ازاد کړ او مولوي محمد عالم له نيمې لارې بيرته راستون شو. چې دغه دښمن ته بيرته د ورستيدلو او حتی له دښمن سره وعده پالل د نوموړي يوه کمساري کارنامه وه او ددې قرآني امر نغد امتثال و چې الله تعالی په وعده د وفا په اړه فرمايي: و اوفوا بالعهد ان العهد کان مسؤلاً ۳۴ سورة الاسراء . ترجمه: او په عهد وفا وکړئ د عهد په اړه په يقين سره پوښتنه کيدونکې ده.

د امريکا په خلاف جهاد

له کابل څخه د طالبانو له وتلو او امريکا له حاکميت وروسته مولوی محمد عالم له هغو لومړنيو مجاهدينو څخه و چې له څو تنو نورو مجاهدينو سره په گډه يې په زابل ولايت کې جهاد پيل کړ. د زابل ولايت په شاجوی ولسوالۍ کې نوموړی له مقدمو مجاهدينو شميرل کېږي.

د مولوي محمد عالم نږدې ملگری مولوي محمد انور وايي: هغه د پيل وخت ډير د غربت او تش لاسۍ وخت و. د مولوي صاحب او نورو طالبانو کورونه حکومت تلاشي کړل او وسلې يې ترې يووړې. حتی يو ميل سلاح هم نه پيدا کيدله. مولوي محمد عالم زه د سيمې يوه قومندان ته وروليږلم چې يوه ميل سلاح راکړي، هغه راته وويل چې ټول امارت ډنگ شو اوس په يوه کلاشينکوف نه راټينگيږي. ما دا خبره مولوي محمد عالم ته وکړه هغه قسم ياد کړ چې که ټول مجاهدين تسليم شي هم ارام به نه کينم او که په تش لاس هم وي جهاد ته به ادامه ورکړم.

مولوي عبدالحليم منصور چې هغه مهال لومړنی ډلگۍ مشر و وايي: په پيل کې د مولوي صاحب د ملگرو له جملې موږ دري کسان يعني مولوي محمد عالم، شهيد اسدالله جمشيد او زه و چې مخفي جهادي کارونه مو پيل کړل. لومړی مو يوازې په شاجوی کې فعاليت کاوو وروسته دايجوپان، خاکران او ارغنداب ته مو هم فعاليت پراخ کړ. نوموړی وايي له مولوي محمد عالم صاحب سره په گډه مو ۵۴ ميله وسله توزيع کړه او ځوانان مو جهاد ته تيار کړل چې وروسته ددې ټولې ډلگۍ مشر- مولوي محمد عالم وټاکل شو او تشکيلات يې خورا پراخ شول.

عبدالحليم منصور د هماغو لومړيو سختو شپو انځور داسې راته وړاندې کړ: هغه سخت وخت و چا له ډاره مجاهد ته شپه نه شوی ورکولی، موږ به د بازار له نانوايي ډيرې ډوډۍ واخيستې، له ځان سره به مو غرو ته يووړې هلته به مو يوه هفته ورباندې گوزاره کوله. د يخ او گرمۍ ټولې شپې به مو په تورو غرو کې تر آسمان لاندې کولې، حتی کله به چې ډير يخ و نو په ريگونو کې به مو د قبر غوندې ځايونه راته ژور کړل او ريگ به مو په ځان واړاوو تر څو د شپې له سخت يخ نه ورباندې ځان وساتو، له ډير يخ څخه دځينو ملگرو رنگونو داسې تور اوبتي وو چې شناخته خلکو نه پيژندل حتی له لوږې او تندې ځيني ملگري بي حسه کيدل.

له همداسې امتحاني شيبو څخه مولوي محمد عالم صاحب د يرغلگر کفر په خلاف جهاد پيل کړ، خو له نوموړي سره د ټولو مجاهدينو په څير الهي نصرت ملگری

و. ډير زر يي ملگري اضافه شول، الله تعالى غنائم په لاس ورکړل، د کار ساحه يي پراخه شوه، د زابل په مختلفو ولسواليو سربيره يي په غزني او کندهار ولاياتو کې هم جهادي خدمت پيل کړ، تردې چې په وروستيو کې يي د خپلې مربوط ډلگۍ د مجاهدينو شمير تر زرو مسلحو مجاهدينو ورسيد.

د جهاد په لومړيو کلونو کې د مولوي محمد عالم له مشهورو جهادي بريدونو څخه يو د هغه ايتالوي چارواکي وژل و چې غوښتل يي له کندهاره کابل ته په موټر سايکل لاړ شي چې د شاجوی ولسوالۍ د بازگان په سيمه کې دنوموړي په مشرۍ مجاهدينو له منځه يووړ، چې دې بريد هغه وخت په رسنيو کې يو ځل بيا د مجاهدينو د موجوديت خبرونه تاوده کړل.

ورپسې د نوموړي په مشرۍ مجاهدينو د ارغنداب امنيه قومندان عبدالمحمد سره له ملگرو د سياگړ بند په سيمه کې په يوه کمين کې له منځه يووړل او ورپسې په لويه لاره د تازي په سيمه کې له دښمن سره ټوله ورځ سخته جگړه وشوه او په دې ډول جهادي عملياتو علني شکل غوره کړ.

د جهاد له علني کيدو وروسته د لومړنيو کلونو هغه لوی عمليات چې مولوي محمدعالم صاحب له نورو مجاهدينو سره په کې برخوال و، د ارغنداب د باغ پوسته له منځه وړل، د خاکران ولسوالي د مرکز نيول، د ارغنداب د ولسوالۍ مقام او گڼې پوستې نيول، له امريکايانو سره په ارغنداب کې سخت جنگ چې په لومړي ځل د امريکايانو تر لسو پورې مړي پاته او څلور ټانگونه له منځه لاړل او له غزني څخه د راغلې قوې په شا تمبول چې د جاويد په نوم هزاره قومندان يي د خرنې په سيمه کې د مولوي محمدعالم لخوا په موټر کې سپور په راکټ وويشتل شو او ووژل شو.

په يادو عملياتو سربيره مولوي محمد عالم نور هم گڼ عمليات او جهادي کارنامې سرته رسولې چې د ټولو يادول ددې ليکنې تر حوصلې لوی کار دی، خو په مجموع کې ويلی شو چې نوموړی د زابل ولايت په سطحه يو له سترو او پړکاره مجاهدينو څخه و چې ډير وخت يي په سنگرو کې تيريدو. په تيرو څوارلسو کلونو کې

دنوموړي د زر کسيزې ډلگۍ ۲۰۳ تنه مجاهدين له يرغلگرو سره په سختو جگړو کې شهيدان شوي، مولوي محمد عالم صاحب په امريکا ضد جهاد کې درې ځله ټپي شوی دی، نوموړي د امارت په تشکيلاتو کې د زابل د ارغنداب، شهرصفا، شلمزو، نوبهار، شينکې، ميزاني او چوپان ولسواليو نظامي مسؤليتونه کړي همدارنگه د زابل د ولايتي کميسيون غړی او څه موده يي رئيس هم پاته شوی دی.

د شهيدمولوي محمد عالم کليم د شخصيت په اړه

مولوي محمد عالم کليم په ټوله معنی يو رښتینی، فداکار او سرسپارلی مجاهد او د الله تعالی د دين خادم و. نوموړی يو ورزيده او مدرس عالم هم و د خپل کور له خوا سره يي دوه مدرسې يوه د هلکانو او بله د نجونو تاسيس کړې، چې سلگونه ماشومان او لويان په کې زده کړې کوي، په دې سربيره د نوموړي اصلي مشغله د الله په لاره کې مسلح جهاد و.

نوموړی لکه څرنگه چې د بهرنيو کافرو يرغلگرو سرسخته دښمن و د هغوی د داخلي گوداگيانو او جاسوسانو په خلاف يي هم جدي موقف درلود. ملا احمدالله وثيق وايي: مولوي صاحب به په دې آيت ډير استدلال کاوو چې د رسول الله H د اصحابو صفت دا و چې اشداء علی الکفار رحماء بينهم. له همدې امله خو نوموړي د کفارو او د هغوی د ملگرو په خلاف له ډير جدیت څخه کار اخيست او د نوموړي د جدیت له امله د زابل به ډيرو سيمو کې د دښمن پلويان خصوصا جاسوسان له منځه لاړل او ځيني يي له سيمې تېښتې ته اړل شول.

وثيق صاحب وايي چې د بگرام په زندان کې د تحقيق په وخت يي يوه ورځ ټول تحقيق د مولوي محمد عالم صاحب په اړه راڅخه کاوو، چې دا څرنگه سړی دی؟ چيرې اوسي؟ څه ډول ملگري او امکانات ورسره دي او څرنگه عمليات کوي؟

د شهيد مولوي صاحب يو نږدې ملگري يحيى وايي چې د مولوي صاحب هميشنې معمول د قرانکريم تلاوت و چې که به يې لس دقيقې فرصت پيدا کړ هم قرانکريم به يې راواخيست او تلاوت به يې کاوو.

د جنيد په نوم مجاهد وايي چې د ډير تلاوت له امله به ډير ځله په خوب کې هم د نوموړي په ژبه د قرانکريم آيتونه تلاوت کيدل چې په خپله يې ترې اوريدلي دي، په تلاوت سربيره دتهجد لمونځ هم دده داسې معمول چې په هرڅومره سخت حالت کې يې هم نه قضاء کاوو.

د شهيد مولوي محمد عالم صاحب مرستيال او د ډير وخت ملگري نقيب الله مقيم د نوموړي د شخصيت په اړه وايي: په مولوي صاحب کې د يوه ښه مؤمن او معياري مجاهد ټول صفات موجود و خو څلور صفات يې داسې تر نورو ښکاره او تر لمر روښانه و چې حتی دښمن يې هم شايد سترگې ورباندې پټې نه کړي.

مولوي صاحب انتهايي غيروي او الله تعالی ورته لوی زړه او د جگړې په ډگر کې د ثبات توفيق ورنصیب کړی و. بله دا چې ښه تقوا يې درلوده زما ورسره د ملگرتيا دوولس کاله وشول ډيرې شپې مو يوځای کړې خو زما نه يادېږي چې کومه شپه يې تهجد پرې ايښی وي. دريم دا چې د خپلو اميرانو په اطاعت کې خورا جدي و، په هيڅ وجه يې دشري امير له اطاعت څخه غاړه نه غړوله او څلورم دا چې تواضع يې درلوده، له کبر او شهرت څخه يې نفرت کيده دا يې زړه غوښتل چې د خدای ددين خدمت وکړي اونوم يې پټ پاته شي. نمايش او ځان مطرح کول يې خوښ نه و.

د فاروق په نوم مجاهد وايي چې د زخميتوب په شپو کې مولوي صاحب له ماسره يوځای په موټرسايکل گرځيده، يوه شپه چې د پسرلي لومړۍ باراني شپې وې او سخت يخ و د شاجوی د کړتو په سيمه کې زما او مولوي صاحب په غرو کې شپه وه، نيمه شپه مې کړپ کړوپ تر غوږ شو زه وارخطا شوم چې هسې نه امريکايان راغلي وي. خو چې کتل مې مولوي صاحب چې زخمي هم و په باران او يخه هوا کې پاڅيدلی د غره په سړو اوبو يې اودس کړی او د تهجد په لمانځه ولاړ دی.

د نوموړي د ملگرو په وينا د مولوي صاحب بل صفت دا و چې د جماعت لمونځ يې هيڅکله نه پرېښود، حتی که دوه کسان به هم و، نوموړي به ملگرو ته ويل چې يو طالب او يو امي مجاهد په موټرسايکل سره ملگري کېږئ او د جماعت لمونځ هيڅکله مه پرېږدئ.

شهادت

مولوي محمد عالم کليم V چې بيا بيا دښمن له چاپو او بريدونو څخه الله تعالی ورته نجات ورکړ په پای کې داجير دښمن په يوه ناځوانمردانه او بزدلانه بريد کې د ۲۰۱۶ ميلادي کال د جنورۍ مياشتې په شپږمه نيټه د پاکستان د بلوچستان ايالت په کچلاغ سيمه کې د شهادت لوړ مقام ته ورسيد. چې په جنازه کې يې لسگونه زره مهاجرينو، مجاهدينو او عامو مؤمنانو گډون درلود.

روح دي يې ښاد او ياد دي يې تل وي.

رحمه الله تعالی

د شهيد ملا عبدالسلام بريالي ژوند او کارنامو ته کتنه

ليکنه : قاري سعيد

د ۱۳۹۵ هجري شمسي کال د حوت د مياشتې په اتمه نيټه داسلامي امارت يو لوړ رتبه او مهم جهادي مشر او د کندز ولايت والي ملا عبدالسلام بريالي د امريکايي بې پيلوټه الوتکې په بريد کې د شهادت لوړ مقام ته ورسېد.

ملا عبدالسلام ددې زمانې يو له سترو جهادي شخصيتونو څخه و چې د خپل عمر ډيره برخه يې لومړی د فساد پر خلاف او وروسته د امريکايي يرغل په خلاف په جهاد کې صرف کړې وه. د نوموړي شهادت په پراخه کچه غبرگونونه درلودل، په دې سربيره چې اسلامي امارت يې د شهادت په مناسبت ځانگړې اعلاميه صادره کړه، په ټولنيزو رسنيو کې ډيرې مقالې او تعزيتي ليکنې يې په اړه نشر شوې او په ټول کندز سربيره يې په مختلفو سيمو کې فاتحې واخيستل شوې. دښمن د نوموړي د شهادت په اړه په لوړه کچه اظهارات وکړل، چې په دې لړ کې اشرف غني د حوت په نهمه د سرتيرو د ورځې نماخنغوندې ته په وينا کې د نوموړي يادونه وکړه او هغه يې د طالبانو يو مهم مشر-وباله او ورپسې د امريکايي يرغلگرو مشر جنرال نيکولسن هم په دې اړه اظهارات وکړل او د ملا عبدالسلام شهادت يې خپله يوه لويه لاسته راوړنه وبلله.

په راتلونکو کړښو کې د جهاد او مبارزې د لارې د دې نه ستړي کيدونکي او اتل غازي په کارنامو باندې رڼا اچوو او د شهيد ملا عبدالسلام اخوند د شخصيت په اړه ناويلې خاطرې درته وړاندې کوو.

شهيد ملا عبدالسلام بريالي: ملا عبدالسلام د محمد سرور زوی په ۱۳۵۵ هجري شمسي کال کې د کندز ولايت د دشت ارچي ولسوالۍ په سرفراز تېپه کلي کې په يوه غريبه او متدينه کورنۍ کې دنيا ته راغی. نوموړی لا د عمر په لومړيو کلونو کې

و چې په افغانستان د شوروي ښکيلاک لخوا يرغل وشو او په هيواد کې د جنگ اور ولگېد. د ملا عبدالسلام اخوند کورنۍ هم د نورو مليونونو افغانانو په شان د هجرت لار ونيوله، د هيواد له شمال کندز څخه بيا په جنوب کې د پاکستان تر سرحد پورې د هجرت د سختو پړاوونو له وهلو وروسته د دوی کورنۍ د بلوچستان د ځنگل پيرعليزي په سيمه کې د مهاجرينو په يوه ميشت غالي کې ځای پر ځای شوه.

ملا عبدالسلام اخوند همدلته د هجرت په ماحول کې را ستر شو، ابتدايي عصري او ورپسې ديني زده کړې يې وکړې او د يوه ممتاز طالب په حيث يې د علم سفر ته ملا وتړله. خو لا يې د علم په حصول ارمان نه و ختلی چې په افغانستان کې د فساد او گډوډۍ پر ضد د طالبانو اسلامي تحريک پاڅون وکړ. ملا عبدالسلام اخوند خپلې زده کړې په نيمايي پرېښودې او په تانده ځواني کې چې ايله يې پر مخ د ډيرې آثار ښکاره شوي و د طالبانو له اسلامي تحريک سره وصل شو.

د طالبانو په اسلامي تحريک کې د فرد په حيث

مولوي محمد رحيم وايي: هغه وخت چې طالبانو کندهار او د هلمند مرکز لښکرگاه نيولې وه خو د هلمند د شمالي ولسواليو موسی کلا او کجکې لپاره يې تشکيلات کول. په هماغه وخت کې مې په لومړي ځل ملا عبدالسلام وليد چې په کندهار کې له طالبانو سره په تشکيل کې و او بيا د هلمند موسی کلا ته لاړل. ملا عبدالسلام چې دا يې د ځواني لومړي کلونه وو د جهاد ډير مينه وال و. نوموړي داسلامي تحريک په جهادي تشکيلاتو کې د مولوي عبدالعلي صاحب په ډلگۍ کې و چې د هلمند له تصفيې وروسته ميدان ښار، له هغه ځايه، دلوگر عينک ته لاړ، ورپسې يې څه موده د کابل جنوب ته د ريشخورو په سيمه کې په جهادي ليکو کې وظيفه اجراء کړه او بيا د ميدان ښار د کوه قرغ په علاقه کې تر هغه وخته په جهادي خدمت بوخت و چې کابل د اسلامي امارت د مجاهدينو په لاس فتحه شو.

د کابل له فتحې وروسته د دوی ډلگۍ لومړۍ د خيرخاني کوتل ته نږدې په شپاړسمه فرقه کې ځای پر ځای وه وروسته د د شمالي خطونو ته لاړل چې ملا

عبدالسلام هم ورسره هميشه د قره باغ او کلکان په دفاعي خطونو کې و. د شمالي د دوهم ځلي فتحې وروسته چې کله جبل السراج او گلېهار ونيول شول او د طالبانو خط د پنجشير په خوله دالان سنگ سيمه کې و، ملا عبدالسلام اخند هم همدلته جهادي وظيفه سرته رسولې چې همدلته په يوه سخته غرنۍ سيمه کې د جگړې په مهال ټپي او د علاج لپاره له سيمې انتقال شو.

له صحت يايي وروسته نوموړی يو ځل بيا د شمالي خط ته راغی او بيا چې کله د شمالي صفحاتو د عمومي فتحې په لړ کې د سمنگانو ولايت ونيول شو نوموړی له خپلو ملگرو سره سمنگان ته لاړ، د امريکا تر يرغل اته مياشتې وړاندې له سمنگان څخه دوی پلخمرې ته تبديل شول او بيا تر پايه همدلته و چې د جهادي نوبت تيرولو لپاره به د تخار جنګي خطونو ته هم تلو. په پلخمرې کې د وظيفې په مهال يې څه وخت د آمر کشف په حيث هم وظيفه ترسره کړه. ملا عبدالسلام اخند بيا تر هغه وخته په شمال کې و چې امريکايانو په افغانستان يرغل وکړ.

د کندز محاصره او د شبرغان زندان

ملا عبدالسلام اخند هم د زرگونو نورو مجاهدينو سره د امريکايي يرغل په مهال په کندز کې محاصره شو، هغه وخت چې دوی له هرې خوا کلابند و او له پاسه ورباندې ظالمانه بمبار شروع و سخته امتحاني مرحله وه، د نوموړي ځينو ملگرو د شخصي رابطو له لارې له محاصرې د ځان ايستلو کوښښ وکړ او ده ته هم همداسې وويل شول. مگر ده به ويل زه څرنگه دا دومره د ډير وخت ملګري او نابنده مهاجر مجاهدين همداسې يوازې پرېږدم او د خپل ژوند بچ کولو هڅه وکړم. سره له دې چې کندز دده اصلي وطن و او په ډيره اسانۍ يې کولای شوای خپل ځان ددوستم له کانتینرو او زندان څخه بچ کړي، مګر ملا عبدالسلام په هماغو امتحاني شیبو کې د خپلو ملگرو سره وفا وپالله او يوازې يې هماغه لاره غوره کړه چې مجاهدينو ورباندې عمومي سلا او توافق کړی و.

ملا عبدالسلام د زرگونو مجاهدينو سره يوځای د يوه توافق له مخې د مزار په خوا روان شو، مګر غدار دوستم له دوی سره غدر وکړ، هغوی ته د لارې ورکولو په ځای يې دوی په کانتینرونو کې واچول چې په دې کې زرگونو مجاهدين شهيدان او ملا عبدالسلام په داسې حال کې چې د کانتینر ډيری ملګري يې شهيدان شوي و په بې هوښه حالت کې له کانتینر څخه ژوندی را وايستل شو.

وروسته نوموړي اته مياشتې په شبرغان کې ددوستم په هغه زندان کې تېرې کړې چې د وحشت او ظلم له اړخه يو مثالي محبس بلل کيده، ملا محمد رحيم اخند چې دغه وخت يې د نوموړي په راخلاصولو کې ډيرې هڅې کړي دي، وايي چې بالاخره مو ملا عبدالسلام اخند دپيسو په مقابل کې ددوستم له زندان څخه راخوشی کړو مګر کله چې له زندان څخه راووت ماته يې لومړۍ خبره دا وه چې ته خو دلته يو څه بلد شوی يې او د بنديانو د راخلاصولو درک در معلومېږي، دلته ډير بيچاره مجاهدين بنديان دي زما مشوره دا ده چې ته همدلته پاته شه، زه ځم اوپه هره طريقه چې وي پيسې درته پيدا کوم او رالېږم تر څو دا نور مجاهدين هم راخلاص شي.

د امريکايانو په خلاف د جهاد بيا پيل

د شبرغان له محبس څخه له راخلاصيدو وروسته نوموړی د افغانستان جنوب ته لاړ، هلته يې څه موده په خپله پخوانۍ ډلګۍ کې فعاليت وکړ او وروسته د اسلامي امارت په تشکيل کې مستقله ډلګۍ ورته منظوره کړای شوه او خپله ملا عبدالسلام يې دمشر په حيث وټاکل شو.

په دې مرحله کې چې دکندهار په سپين بولدک، معروف او نورو سيمو کې د شهيد حافظ عبدالرحيم صاحب لخوا جهادي عمليات پيل شوي وو، ملا عبدالسلام هم ورسره جهادي عملياتو ته تلو، نوموړي په معروف، ارغسان او زابل سيمو کې په لومړنيو جهادي عملياتو کې شرکت وکړ او کله چې مجاهدينو د کندهار په پنجوايي او ژړۍ کې عمليات پيل کړل هم نوموړی څو ځله پاشمول ته لاړ او په جهادي بريدونو کې يې برخه واخيسته. ملا عبدالسلام اخند چې د جهاد سخت شوق او جذبه يې درلوده او د

کفري يرغل په مقابل کې مسلح جهاد يې خپله فريضة بلله، چې هر ځای به جهادي عمليات گرم و ځان به يې ور رساوه په دې لړ کې نوموړي د شهيد قاري فيض محمد سجاد، شهيد ملا شهزاده اخند او گڼو نورو جهادي قومندانانو سره د هيواد په جنوبي ولاياتو کې په عملياتو کې شرکت وکړ.

د ۲۰۰۴ ميلادي کال په وروستيو کې ملا عبدالسلام اخند د اسلامي امارت د مشرتابه لخوا د کندز ولايت د مرستيال په حيث وټاکل شو، نوموړی له يوه بل ملگري شهيد ملاجانان اخند سره کندزته لاړ، دا وخت په کندز کې د جهادي عملياتو کوم څرک نه و. دوی په علي اباد کې د ملاغازي کور ته ورغلل هغه ورسره ملگری شو او په پيل کې يې په کندز کې د مساجدو له امامانو سره ليدل کتل پيل کړل او خلک يې جهاد ته دعوت کړل. لږ موده وروسته ملا عبدالسلام د کندز ولايت د جهادي مسئول په حيث تعين شو.

د ملا عبدالسلام ترمشری لاندې په کندز کې لومړی خفيه جهادي کارونه پيل شول، وروسته کرار کرار جهادي کارونه علني شول او د ۲۰۰۶ ميلادي کال تر پايه پورې د کندز ټولو ولسواليو ته جهادي عمليات پراخ شوي وو، له دې وروسته په کندز کې پرلپسې جهادي وضعيت په کمي او کيف لحاظ دښه کيدو په حال کې و، اگر که ۲۰۰۷ م او ۲۰۰۸ م کلونه هم په کندز کې د جهادي برياوو له اړخه بي ساري وو، خو په ۲۰۰۹ کال کې جهاد دورځنيو عملياتو له اړخه خورا مهم پيشرفت وکړ، په دې کال کې يوازې دهغو راپورونو له مخې چې رسما نشر شوي دي مجاهدينو په کندز کې ۱۹۶ بيلابيل عمليات سرته ورسول، چې په کورنيو سرتيرو سربيره يې بهرنيو جرمني عسکرو ته هم درنه مرگ ژوبله له ځان سره درلوده. په دې کال له مهمو بريدونو څخه دالمان په چانسله (انگيلا مرکل) او دفاع وزير باندې د مجاهدينو بريد و کله چې هغوی کندز ته دخپلو سرتيرو د ليدو لپاره راغلي وو په دې بريد کې دغه دوه الماني مشران بچ شول خو الماني سرتيرو ته يې په ځاني زيان سربيره دښمن ته منفي رواني پايلې هم درلودلې.

د ۲۰۰۹ م کال په پسرلي کې هغه مهال چې جرمني يرغلگرو عسکرو په چهاردره کې عمليات پيل کړي وو او ملا عبدالسلام اخند د مجاهدينو مشري په غاړه درلوده له الاماره ويب پاڼې سره په يوه مرکه کې يې د هغه مهال جهادي وضعيت داسې انځور کړی ((په چاردره کې ۱۱ گروپونه لرو چې په هرگروپ کې له ۱۵ بيا تر ۲۰ مجاهدين شته، د ټول مجاهدينو شمېر له ۲۰۰ اوړي. داڅو زمونږ هغه مجاهدين دي چې هروخت د دښمن مقابلې ته آماده وي نور د عام اولس په منځ کې مونږ بيخي ډېر ملاتړي لرو چې د ضرورت په وخت کې ورباندې غږ کولای شو. څو ورځې وړاندې جرمني ځواکونه د لاسپوڅو پوليسو او اردو په گډون چې نږدې ۱۰۰ ټانگونه او پوځي وسايط ورسره وو، د عملياتو په موخه د چاردرې ولسوالۍ ته راغلل. دلته يوه لويه دښته ده په دې کې يې واورول مجاهدينو دې لپاره چې کليوته بې د داخلېدو مخه يې ونيسي. له وړاندې يې ورته کميونونه اوريموت کنترول ماینونه اماده کړي وو. جرمني يرغلگر لومړی دعين المجر سيمې ته راداخل شول چې مجاهدينو ورباندې بريد وکړ په څوساعته جگړه کې ۳ جرمني ټانگونه په راکټو ولگېدل او اوړيې واخيست اوزيات شمېر سپاره سرتيري يې ووژل شول. په همدغه ورځ دوی دباسوسوپه خوا هم پياده سرتيري رامارش کړل چې کلي ته د داخلېدو په وخت په نږدې باغچو کې د مجاهدينو په کمين کې ولوېدل. زمونږ ملگري کيسه کوي چې ۸ تنه جرمنيان يې وليدل چې په لومړي بريد کې د مرميو خوراک شول. ددې ورځې په پای کې ددوی ټانگونو د سجانپو په خوا مخه وکړه هلته هم مجاهدين ورته اماده وو دلته په جگړه او د ماینونو په انفجارونو کې ددوی ۴ ټانگونه له منځه لاړل اودسر دروندزيان هم ورواوبست.

د عملياتو په دوهمه ورځ د چاردرې د سرک بالا په خوا دوی حرکت وکړ دلته دمير شيخ په سيمه کې ددوی يو ټانگ په ماين وخوت چې سپاره سرتيري يې ووژل شول. له دې پېښې شېبه وروسته د قريه فتاح په سيمه کې دوی د مجاهدينو له کمين سره مخامخ شول چې په سخته جگړه کې د دښمن ۲ ټانگونه وويشتل شول بيا په مير شيخ کې ددوی بل ټانگ هم له منځه لاړ لنډه دا چې په دې ۲ ورځو کې دوی په پله

پسې توگه دمجاهدينوتر بريدونولاندې وو چې په يادو ټولو پيښو کې ورته دسر دروند زيان واوښت د دوی د مړو او ټپيانو د انتقال لپاره په بيابياڅرخکې راغلې په پای کې دوی اړشول چې دعملياتو پای اعلان کړي او بېرته دکنډز دښار په خوا دخپلو قرارگاوپه خواوتښتېدل)

د همدې کال په وروستيو کې ملا عبدالسلام اخند پاکستان ته د سفر په مهال په اکوړه خټک کې د پاکستان د استخباراتي ادارې لخوا ونيول شول او بيا په پيښور، کراچي او اسلام اباد کې څه کم څلورکاله بندي و. د زندان دا مرحله د نوموړي لپاره د صبر، مصيبت گاللو او رياضت يو طلايي مرحله وه، نوموړي به ويل چې د پاکستان په زندان کې يې صحيح البخاري، صحيح المسلم، سنن ترمذی، تفسير ابن کثير او د البدايه و النهايه په شمول گڼ نور کتابونه ټکي په ټکي مطالعه کړي دي. ملا عبدالسلام اخند که څه هم ديني سبقونه يې لږ ويلي و مگر د پراخې مطالعې او ذهانت له امله د ډير ښه علم څښتن و.

په کنډز کې د مسؤليت دوهمه مرحله

ملا عبدالسلام اخند چې کله له زندان څخه را خلاص شو لومړی لنډه موده د بلخ ولايت والي او د يوه معسکر د مسؤل په حيث مقرر شو مگر وروسته يو ځل بيا د کنډز ولايت د والي په حيث وټاکل شو.

کنډز دا مهال د حکومتي عسکرو او په خاص ډول اربکيانو تر تسلط لاندې و. مجاهدينو په اکثرو سيمو کې مخفي شتون درلود، په کليو او ټولو اطرافي سيمو کې اربکيانو او ځايي ټوپکي مليشو پوستې جوړې کړې وې. ملا عبدالسلام اخند په کنډز ولايت کې ددوهم مسؤليت له پيل سره سم د اربکيانو د ټغر ټولول دخپل مهم هدف په حيث وټاکل، نوموړي يو ځل بيا اولس په اعتماد کې واخيست، اولس چې اربکيانو ورباندې ډير ظلمونه کړي وو يو ځل بيا يي مجاهدينو ته غيږ خلاصه کړه او په دې توگه له کنډز څخه د اربکيانو د جارو کولو لړۍ پيل شوه. په چهاردره، دشت ارچي، گورتيپه، امام صاحب او نورو سيمو کې مجاهدينو په مسلسلو عملياتو کې داربکيانو

سلگونه پوستې له منځه يووړې او ددښمن ددغې شيطاني طرحې ټغر يې ټول کړ، د يوه کال په موده کې د کنډز نظامي وضعيت يو ځل بيا هغه حال ته راغی چې د ملا عبدالسلام اخند د نيول کيدو په وخت کې و، اطرافي کلي او د ښار مضافات د اربکيانو له شتون څخه تصفيه شول.

په دې مرحله کې د دښمن مليشې نه يوازې د وسلې په زور له سيمې وشړل شوې بلکې ډيری يې د دعوت له لارې تسليم هم شوې. له مليشو د سيمو له ازادولو وروسته د ملا عبدالسلام اخند په ابتکار په ټولو تر لاس لاندې سيمو کې يوه معياري امارتي اداره رامنځته شوه، د ديني او عصري زدکړو مراکز فعال شول، محاکم او حکومتي مراجع د اولس د ستونزو په حلولو بوخت شول، د مجاهدينو د تربیې لپاره ځانگړي معسکرات پرانيستل شول تر دې چې د بيارغونې اود هيواد د ابادۍ کارونه هم پيل شول. کنډز چې د قومي تنوع له امله ورته کوچنی افغانستان ويل کيږي ملا عبدالسلام اخند په کې داسې په درايت سره خپل مسؤليت ترسره کړ چې د ټولو قومونو او قشرونو په منځ کې يې زيات محبوبيت وموند او نوموړي ته يې د يوه عادل حاکم په حيث ډير احترام درلود.

په کنډز ولايت کې د ملا عبدالسلام اخند د مسؤليت په دوهمه مرحله کې ډير فتوحات هم وشول چې په دې لړ کې دوه ځلې د چهاردرې مرکز، دوه ځله د قعله زال ولسوالۍ مرکز، يو يو ځل خان اباد، دشت ارچي او د امام ولسوالۍ مراکز او دوه ځله د کنډز مرکزي ښار دمجاهدينو په لاس فتحه شو.

دکنډز فاتح

د ۲۰۱۵ ميلادي کال د سېتمبر د مياشتې په وروستيو کې هغه مهال چې د اسلامي امارت د مؤسس اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد V د وفات د خبر له اعلان او د نوي امير شهيد ملا اخترمحمد منصور د ټاکل کيدو لږ وخت وتلی و. مجاهدين په غيرنورمال حالت کې و. له يوې خوا د مرحوم ملاصاحب د وفات غم او له بلې خوا د ځينو اختلافاتو او نارضايتونو راپورته کيدلو د مجاهدينو اذهان مغشوش

کړي وو. په همدې مهال ملا عبدالسلام اخند د کندز د مرکزي ښار د نیولو لپاره عزم وکړ.

د نوموړي یو نږدې ملگری ملا حمزه وایي: ملا عبدالسلام آخند په هغه خاص وخت کې د کندز ښار له نیولو څخه خاص اغراض درلودل، هغه دا چې مجاهدین به له مایوسی را ووځي او د فتحې په خوښیو به یې روحیات لوړ شي، د اختلافاتو خبرې به پریږدي او د فتحې بحثونه به پیل شي، ددښمن تبلیغاتي رځ به بدل شي، د کندز په محبس کې پراته زندانیان به را ازاد شي، دښمن ته به دا وښودل شي چې ولایتي مرکزونه هم د ولسوالیو د مراکزو په شان نیول کیدای شي او دا به ددښمن د عسکرو مورال وځپي، دښمن به مجبور شي چې له اطرافو خپل عسکر ټول او توجه په ولایتي مراکزو را ټوله کړي.

نوموړي څو ځله نظامي کمیسیون ته خپل پلان وړاندې کړ، چې وروسته د اسلامي امارت د زعيم ملا اختر محمد منصور صاحب په تأیید د کندز د فتحې پلان نهایی شو. خبره یې په ډیره رازدارۍ وساتله تردې چې په ټاکلې نېټه یې د کندز په مرکز له څو خواوو برید وکړ.

ملا همایون وایي چې ملا عبدالسلام اخند د عملیاتو د پیل په شپه تر سهاره په نوافلو او دعاء گانو بوخت و، کله چې عملیات پیل شوه نوموړي له خپل ځانگړي مرکز څخه د دوو تېلفونونو او یوې لویې مخابراتې له لارې مجاهدینو ته د قومندې ورکولو کار پیل کړ، چې د عملیاتو د پیل له وخته بیا د فتحې تر شیبې مسلسل له ټولو مجاهدینو سره په تماس کې و شیبه په شیبه یې قومنده ورکوله چې د نوموړې همدې ژوندۍ قومندې مجاهدینو ته خورا ډیره روحیه ورکوله او ټول کارونه له پلان سره سم مخته تلل.

کله چې د مخابراتې له لارې خبر راغی چې مجاهدین د ښار زړه ته ورسیدل او د کندز محبس یې مات کړ، ملا عبدالسلام اخند بې اختیاره الله تعالی ته په سجده پریوت چې تر ۷ یا ۸ دقیقو د شکر په سجده پروت و. وروسته یې بیا له مجاهدینو

سره د مخابراتې او تېلفونونو له لارې رابطې ته دوام ورکړ، نوموړي وروسته د مخابراتې کار بل ملگري ته پریښود او خپله د کندز ښار داخل ته لاړ چې بیا تر پنځلس ورځو پورې چې مجاهدین په کندز ښار کې و او په جگړه بوخت و نوموړی له مجاهدینو سره په ښار او یا هم اطرافو کې و.

ملا عبدالسلام اخند او ملگري یې تر هغه وخته د کندز په ښار کې میشت او واکمن پاته شول تر څو چې د اسلامي امارت د مشرتابه لخوا د کندز د تخلیې اعلامیه صادره شوه تر څو عامه وگړي له بمباریو خوندي شي.

د کندز په فتحه کې مجاهدینو ته بې شمیره غنائم په لاس ورغلل، ډول ډول وسلې او مختلف النوع لوکس اونوي موټرونه. سره له دې چې عادي مجاهدین لا د لوکسو موټرونو خاوندان شول خو ملا عبدالسلام اخند دهیڅ ښه موټر هوس ونکړ، ملا همایون وایي ملا عبدالسلام آخند له فتحې وروسته هم په خپل هماغه زاړه ډاتسن موټر کې گرځیده چې ډیر زوړ و او د مخې ښیښه یې هم ماته وه.

د کندز لومړۍ فتحې په نړیواله کچه په رسنیو کې پراخ انعکاس وموند. مجاهدینو ته یې نوې روحیه ورکړه او ددښمن روحیه او اعتبار یې تر وروستۍ کچې وځایه. دښمن چې د کندز دې فتحې سخت سراسیمه کړی و په راتلونکې کال یې په کندز کې د پراخو عملیاتو اعلان وکړ، ددښمن سلگونه ټانگونه د دشت اړچي ولسوالۍ ته لاړل تر څو دا ولسوالی له مجاهدینو ونیسي.

خو د ملا عبدالسلام اخند په مشرۍ د کندز مجاهدینو دا ځل له دښمن سره داسې تاکتیک وکړ چې دښمن هم ورته حیران شو، هغه دا چې کله چې دښمن په دشت اړچي کې په پراخو عملیاتو بوخت او ټول قوت یې هلته نقل کړی و، ملا عبدالسلام اخند په ډیره بیړه ځوارلس سوه مجاهدین برابر اود کندز په ښار یې حمله وکړه، د کندز د ښار دوهم ځل فتحې نه یوازې په دشت اړچي کې ددښمن عملیات ناکام کړل بلکې په ټول ولایت کې یې ددښمن تهاجمي روحیه وځپله او بیا دښمن دعملیاتو جرأت ونکړای شو.

دښمن ډير کوبښن کاوو چې د اسلام دغه وياړلی غازي له منځه یوسي له همدې امله یې څو ځله د ملا عبدالسلام اخند د وژلو هڅه وکړه او هم یې څو ځله په دروغو د هغه د شهادت اوازه گډه کړه. په نوموړي یوځل په گورتیپه سیمه کې د امریکایي ډرون الوتکې لخوا دوه بریدونه وشول خو الله تعالی نجات ورکړ. نوموړي به همیشه د شهادت سوال کوو او حتی په مطبوعاتو مرکو کې به یې هم ویل چې شهادت یې له ارمانونو څخه دی او دده په شهادت به اسلام او جهاد ته هیڅ نقصان ونه رسیږي.

د نوموړي یو ملگری موسی فرهاد وایي: په ۲۰۱۲م کې مو یو وخت له راډیو نه په گډه خبرونه اوریدل وروسته یو راډیويي بحث پر دې خبره پیل شو چې امریکایان له افغانستانه وځي، له څه اوریدلو وروسته ملاسلام اخند راډیو بنده کړه ماته یې وویل: الله تعالی دې د دې کافرانو ظالمانو مخ پرته کړي، خدای دي پخپل طاقت سره ټوټه ټوټه او زموږ وطن دي الله ج ځنې خلاص کړي. او بل دې الله تعالی ماته د دوي په لاس شهادت نصیب کړي. دا زما یو خاص ارمان دی.

د ملا عبدالسلام اخند ددې خاص ارمان د پوره کیدو لپاره الله تعالی د ۱۳۹۵ هجري شمسي کال د حوت د میاشتې اتمه نیټه ټاکلې وه. نوموړی ددې ورځې په سهار په چهاردره کې و، وروسته دشت اړچي ته لاړ تر څو د خپلې مور ملاقات وکړي، غرمه یې له خپلې مور سره مجلس وکړ او بیا خپل کلي ته نږدې د امیرملوک په کلي کې د یوه مجاهد کور ته لاړ، نوموړي په دې ورځ له مجاهدینو سره مشورتی مجلس هم درلود، په همدې کور کې ماسپښین څه باندې درې بجې ورباندې د ډرون الوتکې دری میزایل وتوغول شول چې یو په موټر او دوه په کور ولگیدل، او ملا عبدالسلام اخند ځای په ځای د خپلو دریو نورو ملگرو سره د شهادت لوړ مقام ته ورسید.

انا لله و انا الیه راجعون.

د نوموړي جنازه په همدې ماښام خاورو ته وسپارل شوه. او فاتحې یې څو ورځې وروسته په ټول کندز او گڼو نورو سیمو کې واخیستل شوه. ملا عبدالسلام شهید شو او دوه ماشومانې د یتیمو اولادونو په حیث ترې پاته شوې.

د اسلامي امارت لخوا د نوموړي د شهادت په اړه په خپره شوې اعلامیه کې راغلي: دکنندز فاتح شهید ملا عبدالسلام اخند شهادت خپل تر ټولو لوی آرمان باله، د ده په شهادت سره به نه تنها داچې د اسلامي امارت صف کمزوری نشي، بلکې سلگونه نور ځوانان به د قربانۍ او په اسلام د سرښندنې میدان ته را ودانگي، الحاج ملا عبدالسلام اخند په خپله مدبرانه مشرۍ کې زرگونه داسې مجاهدین روزلي وو چې ان شاءالله هریو به د ده لاره تعقیبوي او د دښمن په وړاندې به لکه هغه د یوه قوي سپر په توگه له خپل دین، هیواد او آزادی څخه دفاع کوي.

خاطري او یادونه

د ملا عبدالسلام اخند نږدې ملگری دده د خاصیتونو او اخلاقو په اړه داسې وایي:

ملا عبدالسلام په دې سربیره چې له تصوف سره یې تعلق درلود او د پیرسباق صاحب مرید و تلاوت او اذکار یې همیشه کول، اذکار الصباح و المساء او مسنونې دعاءگانې یې یاد وې او همیشه یې په خوله وې، بریتونه به یې په مسنونه طریقه همیشه کوچني کول، یو ملگری یې وایي: ما ورته وویل چې د مجاهدبریتونه باید غټ وي. ده ځواب راوړ چې رسول الله ﷺ بریتونه کوچني کول او له هغه لوی مجاهد نه و او نه به پیدا شي.

همدغه ملگری کیسه کوي چې ملا عبدالسلام اخند به په هر څه کې تیامن کاوو او زه به ډیر ورته متوجه وم، حتی تردې چې ساعت یې هم په ښي لاس په لاس کاوو، ما ورته وویل چې د ساعت قانون دادی چې باید په چپ لاس وي. ده وویل دا په کوم کتاب کې راغلي ته یې راوښیه. ما ورته وویل چې په ښي لاس کارول یې نو په کوم

کتاب کې راغلي؟ ملا عبدالسلام راته دغه وخت هغه حديث ذکر کړ چې الله تعالی بنی والی یا تیمان خوښوي حتی په خپلې پښو کولو او سر ږمنځولو کې.

نظم او نظافت ملا عبدالسلام اخند ته ډیر خوند ورکاوه، په کندز کې د معسکر مسؤل وایي چې کله به معسکر ته راغی نو چې په کوم اطاق کې به یې شپه وه نیمه شپه به چې تهجد ته پورته شوی و له هغه وروسته به یې د اطاق په نظم او جارو کولو شروع کړې وه، دغه راز به چې د مجاهدينو هر مرکز ته ورغی نو به یې مجاهدينو ته وویل راځئ نن د نظافت اشر دی او بیا به په خپله لگيا و جارو کول، کاسې او لوبښې مینځل او نور د صفایي کارونه به یې په خورا شوق کول.

د ولس په خلکو یې خورا ډیره مهرباني درلوده حتی داسې شوي چې یوه ولسي-کس یې موټر ور وهلی او ډیر پرې گرم شوی مگر ده ورته تشه گيله او خبره هم نه وي کړې، یو ځل د مجاهدينو یوه ولسوال، معاون یې او د ولسوالۍ دکمیسون مشر- یو ولسي سپین ږیری وهلی و، ملا عبدالسلام چې کله خبر شو، دغه دریواړه مسؤلین یې بندیان کړل، او بیا چې کله دپوښتنو په مهال هغوی ورته اقرار وکړ چې موږ دا سپین ږیری وهلی، ملا عبدالسلام بي اختیاره په ژړا شو، تردې چې لویې لویې چیغې یې وهلې او په ژړا کې یې همدا ویل چې: ای الله تعالی که څوک زما دمسؤولیت په ساحه کې داسې کارونه کوي، زه ترې بیزاره یم، زه یې دغه کارونه نه تائیدوم، زه دغسې ظلم نه خوښوم. ای الله تعالی ما د دوی په گناه مه ور شریکوې.

یو وخت ددشت اړچي په ولسوالۍ کې اړیکیانو د سیمې د تخریب لپاره د نهرکهنې اوبه را خوشي کړې خو دغه اوبه د ترکمنو په یوه کلي ورغلې او تر ۷۰ پورې کورونه یې ونړول او ډیر خلک د کورونو پریښودلو ته اړ شول. دغه خلک لاړل په کندز او کابل کې یې حکومت ته ډیر خواستونه وکړل چې اوبه ترې واړوي مگر هیچا یې غږ وانه ورید وروسته دوی ملا عبدالسلام اخند ته راغلل. هغه په ملیونونو افغانۍ مصرف کړې دوه لوی اسکواتورونو یې راوستل او پنځه کیلومتره اوږد نوی نهر یې ویوست تر څو اوبه له دې اولسي سیمې په بله خوا لاړې شي.

د جگړې په میدان کې خورا غیرتي او د مطمئن مزاج څښتن و. په هیڅ وخت کې نه دي لیدل شوي چې چا یې وارخطايي یا د جنگ په وخت په غږ کې بدلون حس کړی و، حتی که کله به مجاهدينو شکست خوړلی و او پر شا به روان و هم د ده وضعیت به عادي و. په جنگ کې به یې په خپله شرکت کاوه او جهادي مینه یې په مزاج کې گډه وه هیڅکله یې د بهانې له امله له جنگ څخه ځان نه څنګ ته کاوو بلکې تعرض ته به یې اولویت ورکاوو.

له بیت المال سره ډیر محتاط و او د دنیا شوق یې نه درلود سره له دې چې ډیر وخت یې د کندز ولایت د مسؤل په حیث وظیفه اجراء کړه اما په دې موده کې یې نه کوم مال او جایداد پیدا کړ او نه یې هم اقتصادي وضعه بدله شوه. یو طالب وایي چې تیر کال په لوی اختر کې یو چا ملا عبدالسلام اخند ته د قربانۍ لپاره پسه ورکړی و چې په کور کې یې حلال کړي، دی وایي زه د ملا عبدالسلام اخند له ورور سره د پسه په حالولو بوخت وم خو ورور یې راته وویل چې زما په ټول عمر نه یادېږي چې په موږ دې قرباني فرض شوي وي، ځکه هستي مو دومره نه ده چې د اختر قرباني راباندې فرض شي.

ملا عبدالسلام اخند اسلامي امارت ته سخت وفادار و او اسلامي امارت یې په اوس وخت کې د ترټولو معتبر حقاني صف په حیث پیژاند. کله چې ملا شهید ملا ختر محمد منصور V د اسلامي امارت د زعيم په حیث وټاکل شو نوموړی له لومړنيو کسانو و چې په ډیره عجله یې له اسلامي امارت سره بیعت وکړ. بیا چې کله ځیني خلکو له اسلامي امارت څخه بغاوت وکړ. نو ده به خپلو ملگرو ته همیشه دا توصیه کوله. چې انسان له خپل انجام اوعاقبت څخه خبر نه وي کله چا ته انحراف مقدر وي، خو که خدای مکره زه کوم وخت هم له اسلامي امارت څخه منحرف کیدلم گورئ چې تاسو مې اتباع ونکړئ، که زه له امارت سره وم او که نه وم خو له اوسه لا وایم چې همدا حقاني صف دی او هیڅکله له دې کاروان څخه ځان مه جلا کوئ.

(رحمهم الله تعالی و رضي عنهم)